CHARLES H. SPURGEON

Commentaar op Mattheüs

Het Evangelie van het koninkrijk

“Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde.”
—Mattheüs 28:18

Vertaald en geredigeerd door Teun van der Plas
naar '*Commentary on Matthew: The Gospel of the Kingdom*'

© 2026 Teun van der Plas
Alle rechten voorbehouden.

De Nederlandse vertaling en redactie van 'Commentaar op Mattheüs' van Charles H. Spurgeon is een uitgave van Teun van der Plas. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in welke vorm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Teun van der Plas.

Inhoud

Inleidend woord van mevrouw Spurgeon 9

MATTHEÜS 1

1. De stamboom van de Koning 1:1-17 12
2. De geboorte van de Koning 1:18-25 18

MATTHEÜS 2

3. De Koning verschijnt en de Koning wordt aangevallen 2:1-23 ... 24

MATTHEÜS 3

4. De heraut van de Koning 3:1-12 38
5. De Koning aangewezen en gezalfd 3:13-17 46

MATTHEÜS 4

6. De Koning begint Zijn regering met een strijd tegen de vorst der duisternis 4:1-11 51
7. De Koning vestigt Zich 4:12-25 62

MATTHEÜS 5

8. De Koning verkondigt de wetten van Zijn koninkrijk 5:1-16 71
9. Onze Koning eert de wet van Zijn Vader 5:17-20 83
10. De Koning verbetert de overgeleverde wet 5:21-48 87

MATTHEÜS 6

11. De Koning zet de wetten van Zijn koninkrijk tegenover het gedrag van uiterlijke godsdienstigen bij het geven van aalmoezen en het bidden 6:1-18 105

12. De Koning geeft geboden over de zorgen van dit leven 6:19-34 119

MATTHEÜS 7

13. De Koning regelt verder het gedrag van Zijn onderdanen 7:1-12 130

14. De Koning leert Zijn dienstknechten onderscheiden en onderscheid maken 7:13-23 138

15. De Koning besluit Zijn rede 7:24-29 145

MATTHEÜS 8

16. De Koning, die met wijsheid gesproken heeft, werkt met kracht 8:1-18 150

17. Onze Koning onderscheidt Zijn ware volgelingen 8:19-22 162

18. Onze Koning gebiedt over de zee 8:23-27 165

19. De Koning drijft legioenen voor Zich uit 8:28-34 169

MATTHEÜS 9

20. De Koning toont voortdurend Zijn koninklijke macht 9:1-8 174

21. De genade van het koninkrijk 9:9-13 182

22. De vreugde van het koninkrijk 9:14-17 187

23. De heerschappij van de Koning over ziekte en dood 9:18-26 193

24. De Koning raakt blinden aan en geneest hen 9:27-31 201

25. De Koning en de bezetenen 9:32-35 206

26. De Koning ontfermt Zich over de scharen 9:36-38 209

MATTHEÜS 10

27. De Koning zendt Zijn gezanten uit 10:1-15 212

28. De gezanten van de Koning mogen mishandeling verwachten 10:16-25 222
29. De Koning bemoedigt Zijn strijders 10:26-42 231

MATTHEÜS 11

30. De Koning steunt Zijn gezanten door Zijn eigen verschijning 11:1-19 242
31. De waarschuwingen, de jubelzang en de uitnodigingen van de Koning 11:20-30 254

MATTHEÜS 12

32. Onze Koning als Heere van de sabbat 12:1-13 264
33. Onze Koning in de majesteit van Zijn vredelievendheid 12:14-21 273
34. Onze Koning en de machten der duisternis 12:22-37 278
35. Onze Koning wordt om een teken gevraagd 12:38-42 289
36. Onze Koning ontmaskert de list van de aartsvijand 12:43-45 294
37. Onze Koning en Zijn aardse verwanten 12:46-50 299

MATTHEÜS 13

38. Onze Koning geeft zeven gelijkenissen van Zijn koninkrijk 13:1-53 303
39. De Koning in Zijn eigen vaderstad 13:54-58 337

MATTHEÜS 14

40. De heraut van de Koning vermoord 14:1-12 341
41. Onze Koning geeft een groot maal 14:13-22 350
42. De Koning gebiedt over wind en golven 14:23-36 360

MATTHEÜS 15

43. Onze Koning bestrijdt de vormendienaars 15:1-20 370
44. Onze Koning en de Kananese vrouw 15:21-28 383

45. De Koning geeft nog een maal 15:29-39 390

MATTHEÜS 16

46. De Koning en het teken dat Hij Zelf uitkiest 16:1-4 399
47. De Koning wordt door de Zijnen misverstaan 16:5-12 404
48. De Koning alleen met Zijn vrienden 16:13-28 410

MATTHEÜS 17

49. Onze Koning verheerlijkt op de berg 17:1-13 426
50. De Koning keert terug naar het strijdveld 17:14-21 437
51. De Koning spreekt opnieuw over Zijn dood 17:22-23 445
52. Onze Koning en het schatgeld 17:24-27 448

MATTHEÜS 18

53. De Koning regelt de rangorde in Zijn koninkrijk 18:1-5 454
54. Onze Koning waarschuwt tegen ergernissen, vooral tegen die welke de kleinen schaden 18:6-14 458
55. De wet van de Koning over ergernissen 18:15-35 466

MATTHEÜS 19

56. De Koning en de huwelijkswetten 19:1-12 483
57. De grote Koning temidden van de kinderen 19:13-15 491
58. De Koning bepaalt de volgorde van de rangen 19:16-30 494

MATTHEÜS 20

59. Een gelijkenis van het koninkrijk 20:1-16 507
60. De Koning op weg naar het kruis 20:17-28 519
61. De Koning opent de ogen van blinden 20:29-34 529

MATTHEÜS 21

62. De Koning rijdt zegevierend Zijn hoofdstad binnen 21:1-11 534

63. De Koning reinigt de tempel 21:12-14 543
64. De Koning neemt de lofzangen van de kinderen aan 21:15-16 547
65. De Koning geeft een teken van het oordeel over Jeruzalem en van de kracht van het gebed 21:17-22 550
66. De Koning brengt Zijn vijanden in verlegenheid en waarschuwt hen 21:23-32 556
67. De Koning laat Zijn vijanden over zichzelf oordelen 21:33-44 563
68. De vijanden van de Koning smeden een complot tegen Hem 21:45-46 573

MATTHEÜS 22

69. Gelijkenis van het bruiloftsmaal van de zoon des Konings 22:1-14 575
70. De vijanden van de Koning proberen Hem te verstrikken 22:15-22 595
71. De Koning en de Sadduceeën 22:23-33 605
72. De Koning beproefd door een wetgeleerde 22:34-40 613
73. De Koning stelt vragen 22:41-46 619

MATTHEÜS 23

74. De Koning waarschuwt tegen valse leraars 23:1-12 623
75. De Koning spreekt de wee uit 23:13-33 629
76. De Koning neemt afscheid van Zijn hoofdstad 23:34-39 641

MATTHEÜS 24

77. De Koning en het huis van Zijn Vader 24:1-2 646
78. De Koning beantwoordt moeilijke vragen 24:3-31 648
79. De Koning spreekt over de tijd van Zijn komst 24:32-41 663
80. De Koning gebiedt Zijn dienstknechten te waken 24:42-51 669

MATTHEÜS 25

81. De Koning en Zijn bruiloftstoet 25:1-13 676
82. De gelijkenis van de talenten 25:14-30 685
83. De koninklijke en algemene Rechter 25:31-46 694

MATTHEÜS 26

84. De Koning profeteert — Zijn vijanden smeden een complot 26:1-5 704
85. De Koning gezalfd voor Zijn begrafenis 26:6-13 707
86. De afspraak van de verrader 26:14-16 711
87. Het laatste pascha en de nieuwe gedachtenis 26:17-30 713
88. De Koning profeteert opnieuw — Petrus protesteert 26:31-35 720
89. De Koning onder de olijfbomen 26:36-46 724
90. Het verraad aan de Koning 26:47-56 731
91. De Koning voor de joodse hogepriester 26:57-68 736
92. De Koning verloochend door Zijn discipel 26:69-75 741

MATTHEÜS 27

93. De Koning naar Pilatus gebracht 27:1-2 745
94. Het berouw en de zelfmoord van de verrader 27:3-10 747
95. Jezus — Pilatus — Barabbas 27:11-26 751
96. De Koning bespot door de soldaten 27:27-31 757
97. De Koning gekruisigd 27:32-38 760
98. Spot met de gekruisigde Koning 27:39-49 765
99. “Het is volbracht” 27:50-54 770
100. De trouwe vrienden van de Koning 27:55-61 773
101. De bewaking van het graf van de Koning 27:62-66 776

MATTHEÜS 28

102. Het lege graf 28:1-7 779
103. De opgestane Koning 28:8-10 784

104. Leugen en omkoping 28:11-20.....787

Inleidend woord van mevrouw Spurgeon

↑ Inhoud

Weinig en eenvoudig moeten de woorden zijn waarmee dit zo vurig verwachte boek wordt ingeleid bij de vele vrienden die het welkom zullen heten.

De geliefde schrijver is heengegaan naar zijn eeuwige beloning; hij is voor eeuwig gezegend door de Heere. Maar hij heeft ons dit laatste kostbare erfdeel nagelaten, dat onze harten achter hem aan naar de hemel trekt.

Het staat alleen in zijn heilige en droevige betekenis. Het is de laatste liefdesarbeid van de vermoeide werker voor zijn Heere. Het is het laatste zoete lied van lippen die onophoudelijk de lof van hun Koning verkondigd hadden. Het is de stervende overwinningskreet van de vaandeldrager, die de kleuren van zijn Aanvoerder onverschrokken door het heetst van de strijd had gedragen.

In eerbied leggen wij het neer aan de voeten van de dierbare Meester, met liefde, tranen en gebeden. Het heeft geen toelichting nodig. Het gaat alle kritiek te boven. Maar Zijn aanvaarding en goedkeuring zullen zijn beloning en eer zijn.

Gedurende twee voorafgaande winters in het zuiden van Frankrijk is een groot deel van de vrije tijd van de heer Spurgeon, mijn geliefde, besteed aan het schrijven van deze verklaring, en die draagt in hoge mate de sporen van de helderheid van de zonnige kust waar zij geschreven werd.

Tijdens het laatste bezoek aan Mentone, na zijn vreselijke ziekte, was zijn geestkracht blijkbaar volkomen hersteld en werd deze heerlijke dienst met ijver hervat. Met zoveel ijver, dat wij vaak vreesden dat zijn gezondheid zou lijden onder zijn toewijding aan zijn gelukkige taak. Maar het was moeilijk hem over te halen zich te ontzien. Met zijn Meester kon hij zeggen: “Mijn spijs is, dat Ik doe den wil Desgenen, Die Mij gezonden heeft, en Zijn werk volbrenge.” En tot enkele dagen voor het einde van zijn lieflijke en genadevolle leven was hij onafgebroken bezig met de uitleg van dit gedeelte van Gods Woord.

Een groot deel van het laatste gedeelte van het werk is dan ook geschreven op het allereerste grensgebied van de hemel, te midden van de naderende heerlijkheden van de onzienlijke wereld en bijna “in het zicht van de gouden poorten”.

Zulke woorden krijgen een ernst en een weemoed die niets anders hun zou kunnen geven. Wij luisteren bijna alsof het een stem is “van de hoogwaardige heerlijkheid”.

Toch ben ik bij het doorlezen van de drukproeven van het laatste werk van mijn geliefde even sterk getroffen door de diepe eenvoud als door de tedere kracht van de opmerkingen van de dierbare uitlegger. Het geheim van zijn grote kracht lag er stellig in dat hij bereid was te zeggen wat God hem in het hart gaf, en niet zocht gebruik te maken van “bewegelijke woorden der menselijke wijsheid”.

Hoewel de roepstem van de Meester tot Zijn getrouwe dienaar kwam voordat hij de herziening van zijn handschriften kon voltooien, zijn de slotbladzijden met liefdevolle zorg samengesteld, *geheel uit zijn eigen gesproken en geschreven woorden,* door de dierbare vriend die in al zijn werk voor God het nauwst met hem verbonden was.

S. S.

Westwood, Beulah Hill, Upper Norwood, januari 1893.

MATTHEÜS 1:1-17

De stamboom van de Koning

↑ Inhoud

> **1** *Het boek des geslachts van JEZUS CHRISTUS, den Zoon van David, den zoon van Abraham.*

Dit vers geeft ons een aanwijzing voor de bijzondere strekking van Mattheüs' evangelie. Hij werd door de Heilige Geest bewogen te schrijven over onze Heere *Jezus Christus als Koning* — "*den Zoon van David.*" Er moet gesproken worden van Hem als Die in het bijzonder regeert over het ware zaad van Abraham; daarom wordt Hij genoemd: "*den zoon van Abraham.*" Heere Jezus, doe ons allen tot U zeggen: "o mijn Koning en mijn God!" Mogen wij, als wij dit wonderlijke *evangelie van het koninkrijk* lezen, vol zijn van

trouwe gehoorzaamheid en U nederig hulde brengen! U bent zowel Koning als Koningszoon.

Het gedeelte voor ons ziet eruit als een rij namen en wij zouden kunnen denken dat het ons weinig geestelijk voedsel oplevert, maar wij mogen geen enkele regel van het geïnspireerde boek gering achten. Hier legt de Geest ons de afstamming van Jezus voor en schetst Hij de stamboom van "de Koning der Joden". Wonderbare nederbuigende goedheid, dat Hij mens zou zijn en een geslachtsregister zou hebben, ja, *Hij* Die "in den beginne bij God" was en Die "geen roof geacht heeft Gode even gelijk te zijn"! Laten wij elke regel van "*Het boek des geslachts*" lezen met aanbiddende dankbaarheid dat wij een Koning hebben Die in onze natuur één met ons is — "in banden van bloed met zondaars één".

> **2** *Abraham gewon Izak, en Izak gewon Jakob, en Jakob gewon Juda, en zijn broeders;*

Met Abraham werd het verbond gesloten dat in zijn zaad alle volken der aarde gezegend zouden worden. De lijn liep niet door Ismaël, het kind van het vlees, maar door Izak, die geboren werd na de belofte en volgens het goddelijk voornemen; zij liep verder door de uitverkoren Jakob en niet door de eerstgeborene, Ezau. Laten wij de soevereiniteit van God opmerken en bewonderen. Onze Heere is voortgekomen uit Juda, een stam waarvan niets over het priesterschap gezegd wordt, opdat het duidelijk zou zijn dat Zijn priesterschap niet is "naar de wet des vleselijken

gebods, maar naar de kracht des onvergankelijken levens". Toch komt Hij uit Juda's koninklijke stam, want Hij is Koning.

> **3-4** *En Juda gewon Fares en Zara bij Thamar; en Fares gewon Esrom, en Esrom gewon Aram; En Aram gewon Aminadab, en Aminadab gewon Nahasson, en Nahasson gewon Salmon;*

Let op het bijmengsel van onrein bloed dat in de stroom komt door Juda's bloedschande met Thamar. O Heere, U bent de Vriend van zondaars!

> **5** *En Salmon gewon Booz bij Rachab, en Booz gewon Obed bij Ruth, en Obed gewon Jessai;*

Wij merken op dat in dit vijfde vers twee vrouwen genoemd worden, een Kanaänitische en een Moabitische. Zo vermengde zich heidens bloed met de Hebreeuwse stam. Onze Koning is gekomen om "den middelmuur des afscheidsels" te breken. Als heidenen verblijden wij ons hierover. Jezus is erfgenaam van een geslacht waarin het bloed vloeit van de hoer *Rachab* en van de eenvoudige plattelandsvrouw *Ruth.* Hij is verwant aan de gevallenen en aan de geringen, en Hij zal Zijn liefde tonen zelfs aan de armsten en meest onbekenden. Ook ik mag deel en lot in Hem hebben.

> **6-9** *En Jessai gewon David, den koning; en David, den koning, gewon Salomon bij degene, die Uria's vrouw was geweest; En Salomon gewon Roboam, en Roboam gewon*

> *Abia, en Abia gewon Asa; En Asa gewon Josafat, en Josafat gewon Joram, en Joram gewon Ozias; En Ozias gewon Joatham, en Joatham gewon Achaz, en Achaz gewon Ezekias;*

Wel mag ons hart smelten bij de herinnering aan David en Bathseba! De vrucht van hun onheilige verbintenis stierf, maar na de bekering werd zij die "*Uria's vrouw was geweest*" de vrouw van David en de moeder van Salomo. Opmerkelijk was Gods genade in dit geval: de lijn werd voortgezet in dit eens zo schuldige paar. Maar och, welk een verwantschap met de gevallen mensheid wijst dit aan in onze Heere! Wij zullen niet doordringen in het geheim van de menswording, maar wij moeten ons verwonderen over de nederbuigende genade die onze Heere zo'n afstamming toewees.

> **10** *En Ezekias gewon Manasse, en Manasse gewon Amon, en Amon gewon Josias;*

Een lijn van koningen met een gemengd karakter — niet één van hen volmaakt en sommigen zo slecht als maar kon. Drie zijn er helemaal weggelaten, maar zelfs zondaars die alleen goed genoeg waren om vergeten te worden, stonden in de lijn van deze opvolging, en dit toont hoe weinig het betekent geboren te zijn "uit den wil des vleses" of "uit den wil des mans". In deze bijzondere lijn van afstamming was de zaligheid niet uit het bloed, noch uit de geboorte. Laten wij in het bijzonder bedenken dat iemand als Manasse onder de voorouders van onze Heere was, alsof

het een wenk was dat er in de lijn die na Hem komt, enkelen zouden zijn van de voornaamsten onder de *zondaars*, die wonderen van barmhartigheid zouden zijn. Nogmaals zeggen wij: hoe dicht komt Jezus tot ons gevallen geslacht door deze Zijn stamboom!

> **11** *En Josias gewon Jechonias, en zijn broeders, omtrent de Babylonische overvoering.*

Arme gevangenen, en zij die gebonden zijn met de ketenen van de zonde, kunnen in dit beroemde voorgeslacht enkelen zien die op hen lijken. Zij mogen als gebondenen hopen, nu de Christus geboren is uit een geslacht dat de "*Babylonische overvoering*" heeft gekend.

> **12-16** *En na de Babylonische overvoering gewon Jechonias Salathiel, en Salathiel gewon Zorobabel; En Zorobabel gewon Abiud, en Abiud gewon Eljakim, en Eljakim gewon Azor; En Azor gewon Sadok, en Sadok gewon Achim, en Achim gewon Eliud; En Eliud gewon Eleazar, en Eleazar gewon Matthan, en Matthan gewon Jakob; En Jakob gewon Jozef, den man van Maria, uit welke geboren is JEZUS, gezegd Christus.*

Op een of twee uitzonderingen na zijn dit namen van personen van weinig of geen aanzien. De latere waren geheel onbekende en onaanzienlijke mensen. Onze Heere was "een wortel uit een dorre aarde", een scheut uit de verdorde stam van Jessai. Hij hechtte weinig waarde aan aardse grootheid. Hij moest wel uit een menselijk geslacht komen, maar Hij komt in een familie van lage staat en vindt daar

Zijn vermeende vader, Jozef, een timmerman uit Nazareth. Hij is de Koning van de arme man. Hij zal niemand van ons verachten, ook al is het huis van onze vader klein in Israël. Hij zal Zich neerbuigen tot mensen van lage staat.

Wonder boven alle wonderen — het Woord, door Wie alle dingen gemaakt zijn, is Zelf vlees geworden en heeft onder ons gewoond! Hij werd geboren uit een menselijke moeder, ja, uit de nederige maagd Maria. “Overmits dan de kinderen des vleses en bloeds deelachtig zijn, zo is Hij ook desgelijks derzelve deelachtig geworden.” Ons hart zou het gezegende hoofd van Hem Die “*gezegd Christus*” wordt, de Gezalfde, willen zalven met de zoete geur van liefde en lof.

> **17** *Al de geslachten dan, van Abraham tot David, zijn veertien geslachten; en van David tot de Babylonische overvoering, zijn veertien geslachten; en van de Babylonische overvoering tot Christus, zijn veertien geslachten.*

De Heilige Geest bewoog Zijn dienaar Mattheüs tot een eenvoudige en ruwe methode om zwakke geheugens te helpen. Hier zijn drie maal veertien geslachten. Laten *wij* hieruit leren ons vertrouwd te maken met de afstamming van onze Heere en veel te denken aan Zijn geboorte in de wereld. Laten wij in het bijzonder zien dat Hij letterlijk uit het huis van David was en uit het zaad van Abraham, want veel profetieën in het Oude Testament wezen op dit feit. Hij is waarlijk “Messias den Vorst”, Die komen zou.

MATTHEÜS 1:18-25

De geboorte van de Koning

↑ Inhoud

> **18** *De geboorte van Jezus Christus was nu aldus; want als Maria, Zijn moeder, met Jozef ondertrouwd was, eer zij samengekomen waren, werd zij zwanger bevonden uit den Heiligen Geest.*

Een woord of twee volstonden om de geboorte te beschrijven van alle koningen wier namen wij gelezen hebben, maar voor onze Heere Jezus Christus is veel meer te zeggen. De evangelist omgordt zich voor zijn plechtige taak en schrijft: *"De geboorte van Jezus Christus was nu aldus."* Het is een diep, geheimzinnig en teer onderwerp, meer geschikt voor eerbiedig geloof dan voor speculatieve nieuwsgierigheid. De Heilige Geest bewerkte in de uitverkoren

maagd het lichaam van onze Heere. Er was geen andere weg waarop Hij geboren kon worden, want als Hij een zondig vader gehad had, hoe zou Hij dan een zondeloze natuur bezeten hebben? Hij is geboren uit een vrouw, opdat Hij mens zou zijn, maar niet uit een man, opdat Hij niet zondig zou zijn. Zie hoe de Heilige Geest meewerkt aan het werk van onze verlossing door het lichaam van onze Heere toe te bereiden!

> **19** *Jozef nu, haar man, alzo hij rechtvaardig was, en haar niet wilde openbaarlijk te schande maken, was van wil haar heimelijk te verlaten.*

Maria was met Jozef ondertrouwd en hij was bedroefd en ten einde raad toen hij hoorde dat zij moeder zou worden voordat zij werkelijk getrouwd waren. Velen zouden haar verontwaardigd verstoten en openlijk te schande gemaakt hebben, maar Jozef was koninklijk van gemoed, evenals koninklijk van geslacht. Hij wilde niet bekendmaken wat hij voor de zonde van zijn verloofde hield — hoewel hij meende dat hij haar moest verlaten, wilde hij het in stilte doen. Wanneer wij iets strengs moeten doen, laten wij dan de zachtste wijze kiezen. Misschien hoeven wij het helemaal niet te doen.

> **20** *En alzo hij deze dingen in den zin had, ziet, de engel des Heeren verscheen hem in den droom, zeggende: Jozef, gij zone Davids! wees niet bevreesd Maria, uw vrouw, tot u te nemen; want hetgeen in haar ontvangen is, dat is uit den Heiligen Geest;*

Hij kon niet anders dan zeer bezorgd zijn en ongetwijfeld bad hij dag en nacht over deze dingen. God zou de eer van de uitverkoren maagd en moeder niet zonder bescherming laten. Weldra kreeg Jozef de beste leiding.

Uit de hemel kreeg hij de verzekering dat Maria niet gezondigd had, maar dat zij begunstigd was door de Heere. Jozef wordt herinnerd aan zijn koninklijke rang, "*gij zone Davids*", en hem wordt bevolen zijn vrees van zich te werpen. Wat moet hij getroost zijn geweest door het "*wees niet bevreesd*" van de Heere!

Maria moet zelf in grote angst hebben verkeerd of haar verhaal over het bezoek van de engel geloofd zou worden, want het zag er onwaarschijnlijk genoeg uit. Wij twijfelen er niet aan dat het geloof haar ondersteunde, maar zij had er veel van nodig. Elke grote gunst brengt een grote beproeving met zich mee als haar schaduw en wordt zo een nieuwe toets voor het geloof. De Heere nam in Zijn grote genade alle verdenking uit Jozefs gemoed weg en zorgde zo voor de eer van de moeder en voor de rust van het heilige kind. Als Jezus in onze harten geboren wordt, zullen wij moeite hebben, maar de Heere zal getuigen dat Christus de onze is en Hij zal ons zeker erdoorheen dragen.

> **21** *En zij zal een Zoon baren, en gij zult Zijn naam heten JEZUS; want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden.*

De Heere der heerlijkheid is geboren als Zoon des mensen en wordt op Gods bevel en door de mond van mensen genoemd *Jezus*, de Zaligmaker. Hij is wat Hij genoemd wordt.

Hij maakt ons zalig van de straf en de schuld van de zonde en daarna van het kwade gevolg en de boze macht van de zonde. Dit doet Hij voor "*Zijn volk*", ja, voor allen die in Hem geloven. Het is Zijn aard dit te doen, zoals wij zien in het feit dat Zijn naam juist *Jezus* is — Zaligmaker. Wij noemen Hem nog steeds bij die naam, want Hij maakt ons nog steeds zalig in deze laatste dagen. Laten wij gaan en Zijn naam onder de mensen bekendmaken, want Hij zal anderen zalig maken.

> **22-23** *En dit alles is geschied, opdat vervuld zou worden, hetgeen van den Heere gesproken is, door den profeet, zeggende: Ziet, de maagd zal zwanger worden, en een Zoon baren, en gij zult Zijn naam heten Emmanuel; hetwelk is, overgezet zijnde, God met ons.*

Wie had gedacht dat de profetie in Jesaja 7:14 op onze Heere kon slaan? Op een van deze dagen zullen wij in het geïnspireerde Woord veel meer ontdekken dan wij vandaag kunnen zien. Misschien is het voor ons begrip van een profetie nodig dat wij haar werkelijk vervuld zien. Wat hebben wij blinde ogen!

Het is verheugend op te merken dat, volgens dit vers en het eenentwintigste, *Emmanuel* en *Jezus* hetzelfde betekenen. "*God met ons*" *is* onze Zaligmaker. Hij is als God met ons met het doel ons zalig te maken. De menswording van Jezus is onze zaligheid.

Om Jozef op te beuren en hem tot een besluit te brengen, wordt hem de Heilige Schrift in herinnering gebracht,

en het is waar: wanneer wij voor een moeilijke keuze staan, geeft niets ons zo veel vertrouwen om verder te gaan als de heilige woorden Gods, die in het hart zijn gedrukt. Hoe bekend was Jozef met de profeten, dat hij hun woorden in een droom voor zich had! Heere, of ik Uw Woord lees als ik wakker ben, of het in mijn slaap in mijn herinnering wordt gebracht, het is mij altijd kostbaar! Maar U, Heere Jezus, God met ons, bent nog dierbaarder, en het geschreven Woord is vooral kostbaar omdat het van U spreekt, het vleesgeworden Woord.

> **24-25** *Jozef dan, opgewekt zijnde van den slaap, deed, gelijk de engel des Heeren hem bevolen had, en heeft zijn vrouw tot zich genomen; En bekende haar niet, totdat zij dezen haar eerstgeboren Zoon gebaard had; en heette Zijn naam JEZUS.*

Jozef was in geen enkel opzicht ongehoorzaam aan het hemelse gezicht. Hij draalde niet, maar zodra hij van de slaap opgewekt was, deed hij, "*gelijk de engel des Heeren hem bevolen had*". Zonder uitstel, tegenwerping of voorbehoud gehoorzaamde hij. Wat een heilig ontzag vervulde zijn hart toen hij de begunstigde maagd in zijn huis verwelkomde, om eerbiedig en liefdevol beschermd te worden tegen alle kwaad! Wat moet hij gedacht hebben toen hij de Zoon des Allerhoogsten zag liggen aan de boezem van haar met wie hij ondertrouwd was! Hij was blij de pasgeboren Koning enige dienst te bewijzen. Omdat hij Maria als zijn verloofde vrouw aannam, was haar kind de erfgenaam van Jozef

en zo van David, en dus van rechtswege de Koning der Joden. Onze Heere Jezus had een geboorterecht door Zijn moeder, maar Zijn recht van vaderszijde werd door Jozefs daad en handeling eveneens buiten kijf gesteld.

Laten wij dit wonderlijke gedeelte verlaten terwijl wij de Zoon van God aanbidden, Die Zich verwaardigde als Zoon des mensen geboren te worden. Zo werd onze God onze broeder, been van onze beenderen en vlees van ons vlees. Hoe dichter Hij tot ons komt, des te nederiger laten wij Hem aanbidden. Hoe waarachtiger de verwantschap van onze Koning is, des te geestdriftiger laten wij Hem kronen tot Heere van allen!

MATTHEÜS 2:1-23

De Koning verschijnt en de Koning wordt aangevallen

↑ Inhoud

> **1-2** *Toen nu Jezus geboren was te Bethlehem, gelegen in Judea, in de dagen van den koning Herodes, ziet, enige wijzen van het Oosten zijn te Jeruzalem aangekomen. Zeggende: Waar is de geboren Koning der Joden? want wij hebben gezien Zijn ster in het Oosten, en zijn gekomen om Hem te aanbidden.*

De Koning is geboren en nu moet Hij erkend worden. Op hetzelfde ogenblik zal Hij worden aangevallen. Zijn geboorte viel in de dagen van een andere koning, van Edomitische afkomst, die de troon van David had overgenomen. Het koninkrijk van de wereld staat tegenover dat van onze

Heere. Waar Jezus geboren wordt, is zeker een Herodes aan de macht. Het is wonderlijk dat wijzen uit de verte wisten dat er een grote koning geboren was en van zo ver kwamen om Hem hulde te brengen, want de wijzen van de wereld worden zelden gevonden buigend aan de voeten van Jezus. Wanneer wijzen onze Koning zoeken, zijn zij waarlijk wijs. Dit waren godvrezende mannen tot wie de sterren van God spraken. Een ongewone lichtgevende ster werd door hen verstaan als aanduiding van de geboorte van de Komende Man naar Wie velen in alle landen uitzagen. Sterren zouden ons kunnen leiden als wij ons wilden laten leiden. Heere Jezus, laat alles tot mij spreken over U en mag ik waarlijk geleid worden totdat ik U vind!

De wijzen waren niet tevreden met "*Zijn ster*" gezien te hebben, zij moesten Hemzelf zien en als zij Hem zagen, moesten zij aanbidden. Zij twijfelden niet aan Zijn Godheid. Zij zeiden: "*en zijn gekomen om Hem te aanbidden.*" Heere, ik bid U, laat alle wijzen U aanbidden!

> **3** *De koning Herodes nu, dit gehoord hebbende, werd ontroerd, en geheel Jeruzalem, met hem.*

Herodes wordt uitdrukkelijk genoemd: "*De koning Herodes.*" In die hoedanigheid is hij de vijand van onze Koning. Zij verkeren in een droevige staat voor wie de Zaligmaker een last is. Sommigen zijn, evenals Herodes, *ontroerd* omdat zij vrezen dat zij positie en eer zullen verliezen als de ware godsdienst vooruitgang boekt, en velen hebben een onbestemde angst dat de aanwezigheid van Jezus hun ge-

not zal ontnemen of hen zal roepen tot onwillige offers. O U, Die de Koning van de hemel bent, U brengt mij niet in onrust. U bent mijn vreugde!

Zie de invloed van één man. Herodes' onrust steekt "*geheel Jeruzalem*" aan. Geen wonder, want deze wrede vorst vond vermaak in bloedvergieten en de donkere blik op zijn voorhoofd betekende de dood voor velen. Ongelukkig Jeruzalem, dat ontroerd is door de geboorte van de Zaligmaker! Ongelukkig volk, voor wie ware godsvrucht een vermoeidheid is!

> **4** *En bijeenvergaderd hebbende al de overpriesters en Schriftgeleerden des volks, vraagde van hen, waar de Christus zou geboren worden.*

Wanneer de aardse koning zich met theologie bemoeit, voorspelt dat niet veel goeds voor de waarheid. Herodes blijft Herodes, ook tussen priesters en schriftgeleerden. Sommige mensen kunnen goed onderwezen raken in hun Bijbel en toch des te slechter worden door wat zij ontdekt hebben. Evenals Herodes maken zij verkeerd gebruik van wat zij leren, of evenals deze schriftgeleerden kunnen zij veel weten over de Heere Jezus en toch geen hart voor Hem hebben.

> **5-6** *En zij zeiden tot hem: Te Bethlehem, in Judea gelegen; want alzo is geschreven door den profeet: En gij Bethlehem, gij land Juda! zijt geenszins de minste onder de vorsten van Juda; want uit u zal de Leidsman voortkomen, Die Mijn volk Israel weiden zal.*

Zij hadden gelijk in hun conclusie, hoewel zij het wat vaag aanhaalden. Jezus zou geboren worden in de stad van *David, in Bethlehem*, dat, vertaald, "het huis van brood" betekent. Hoewel de stad slechts klein was, maakte Zijn geboorte daar haar beroemd. Jezus maakt edel alles wat Hij aanraakt. Deze schriftgeleerden wisten waar de tekst over de geboorte van de Zaligmaker te vinden was en zij konden hun vinger leggen op de plek op de kaart waar Hij geboren zou worden, en toch kenden zij de Koning niet en bekommerden zij zich er evenmin om Hem op te zoeken. Moge het nooit mijn geval zijn een meester te zijn in bijbelse aardrijkskunde, profetie en theologie, en toch *Hem* te missen over Wie de Schrift spreekt!

Met vreugde merken wij de naam *Leidsman* op, die hier aan Jezus gegeven wordt. Wij behoren tot het geestelijke Israël als Hij over ons regeert. O, mocht de dag spoedig komen dat het letterlijke Israël de heerschappij op Zijn schouder zal aanschouwen!

> **7** *Toen heeft Herodes de wijzen heimelijk geroepen, en vernam naarstiglijk van hen den tijd, wanneer de ster verschenen was;*

Wij zijn verheugd over *bezorgde vragers*, maar hier was er één van een zeer slechte soort. Velen wroeten in heilige dingen om ze belachelijk te maken of op andere wijze tegen te werken. Wat een kwade ijver is dit! Wanneer er zeer *heimelijk* navraag wordt gedaan, mogen wij vermoeden dat er iets niet in orde is, en toch is dat niet altijd zo.

Maar de waarheid vreest het licht niet. Of mensen nu openlijk of heimelijk navraag doen, wij zijn bereid hun inlichtingen te geven over onze Heere en over alles wat Hem aangaat.

> **8** *En hen naar Bethlehem zendende, zeide: Reist heen, en onderzoekt naarstiglijk naar dat Kindeken, en als gij Het zult gevonden hebben, boodschapt het mij, opdat ik ook kome en Datzelve aanbidde.*

Sluwe schurk! Moord zat in zijn hart, maar vrome voorwendsels lagen op zijn tong. Moge niemand van ons een Herodiaan zijn in huichelarij! Beloven te aanbidden en van plan zijn te vernietigen is een stukje bedrog dat in onze eigen dagen heel gewoon is.

Merk op dat de wijzen nooit beloofd hebben bij Herodes terug te keren. Zij vermoedden waarschijnlijk dat al deze gretige ijver niet zo zuiver was als hij leek, en hun stilzwijgen betekende geen instemming. Wij moeten niet iedereen geloven die luide belijdenissen doet, noch alles doen wat zij van ons vragen, opdat wij hen niet helpen bij een kwaad plan.

> **9-10** *En zij, den koning gehoord hebbende, zijn heengereisd; en ziet, de ster, die zij in het oosten gezien hadden, ging hun voor, totdat zij kwam en stond boven de plaats, waar het Kindeken was. Als zij nu de ster zagen, verheugden zij zich met zeer grote vreugde.*

Ja, zij "*zijn heengereisd*", en zij deden verstandig om uit Herodes' slechte gezelschap weg te gaan. Zij sloten geen

verbond met hem. Zij hoorden zijn valse betuigingen en gingen hun weg. De ster verscheen toen de tiran verdween.

De ster was waarschijnlijk een meteoor of bewegend licht, dat, nadat het lang genoeg aan de westelijke hemel geschenen had om hen naar Judea te leiden, onzichtbaar werd, maar weer opscheen toen zij Jeruzalem verlieten. Wij mogen niet altijd zichtbare tekenen verwachten om ons te bemoedigen, maar wij zijn er zeer blij mee als de Heere ze ons geeft. Wij zoeken niet de ster van innerlijke gevoelens of uiterlijke tekenen, maar Jezus Zelf. Toch hebben wij grote vreugde wanneer hemelse vertroosting in onze zielen schijnt. Heere, toon mij een teken ten goede. Dit zal mij verblijden. Toon mij Uzelf en ik zal mij verheugen *met zeer grote vreugde.*

Zie hoe de sterren boven evenals de mensen beneden de pasgeboren Koning hun eerbetoon brengen! Mijn ziel, wees niet traag om uw Zaligmaker te aanbidden! De ster ging voor "*totdat zij kwam en stond boven de plaats, waar het Kindeken was.*" Zo zal mijn hart nooit rusten totdat het de Heere gevonden heeft.

> **11** *En in het huis gekomen zijnde, vonden zij het Kindeken met Maria, Zijn moeder, en nedervallende hebben zij Hetzelve aangebeden; en hun schatten opengedaan hebbende, brachten zij Hem geschenken: goud en wierook, en mirre.*

Wie Jezus zoeken, zullen Hem zien. Wie Hem waarlijk zien, zullen Hem aanbidden. Wie Hem aanbidden, zullen

hun bezit aan Hem wijden. Het goud en de specerijen werden *aangeboden* niet aan Maria, maar aan "Hem". De wijzen hielden hun kistjes gesloten totdat zij Jezus zagen en toen deden zij hun schatten open. Laten wij onze liefde en onze heilige dienst bewaren voor het oog van onze Heere en nooit verlangen ze bloot te stellen aan de blik van de wereld. De geschenken van de wijzen waren koninklijk, met iets priesterlijks erin, "*goud en wierook, en mirre*". Deze keurige gaven, vooral het goud, zouden Jozef en Maria helpen om te voorzien in de behoeften van het koninklijke Kind, dat zo spoedig ver van huis moest vluchten. God bracht verzorgers uit het verre Oosten om in de behoeften van Zijn Zoon te voorzien. "Bedenk dat de Almacht overal dienaren heeft." Voordat het Kindeken naar Egypte vertrekt, moeten oosterse wijzen Zijn onkosten betalen.

Heere, U zult mijn aanbidding en mijn gaven hebben, want U bent de enige Heerser over mijn ziel en ik zal Uw zendingswerk steunen, zodat, wanneer U met Uw evangelie naar Afrika gaat, mijn gaven met U mee kunnen gaan.

> **12** *En door Goddelijke openbaring vermaand zijnde in den droom, dat zij niet zouden wederkeren tot Herodes, vertrokken zij door een anderen weg weder naar hun land.*

Waarschijnlijk vermoedden zij Herodes al half en de Heere leidde hun gedachten door een droom verder in dezelfde richting. Wijzen moeten "*door Goddelijke openbaring vermaand*" worden. Wanneer zij dat zijn, veranderen zij onmiddellijk van gedachten. Hoewel zij van plan waren langs

één weg terug te keren, namen zij een andere. Zij draalden niet, maar "*vertrokken door een anderen weg weder naar hun land.*" O, mocht ik nooit ongehoorzaam zijn aan een wenk van de troon! "Gij zult mij leiden door Uw raad."

> **13** *Toen zij nu vertrokken waren, ziet, de engel des Heeren verschijnt Jozef in den droom, zeggende: Sta op, en neem tot u het Kindeken en Zijn moeder, en vlied in Egypte, en wees aldaar, totdat ik het u zeggen zal; want Herodes zal het Kindeken zoeken, om Hetzelve te doden.*

Engelen waren in die dagen druk bezig, want zij hadden bijzondere zorg voor hun koninklijke Meester. Jozefs hoge ambt als bewaker van het jonge kind en zijn moeder bracht hem zorg en maakte hem tot balling uit zijn land. Wij kunnen niet verwachten de Heere te dienen en het gemakkelijk te hebben. Wij moeten blijmoedig een woestijn doortrekken als wij een opdracht voor onze God te vervullen hebben, en wij moeten, als het nodig is, in ballingschap verblijven en nooit wagen terug te komen voordat de Heere ons onze reisdocumenten zendt. Ons bevel is: "*wees aldaar, totdat ik het u zeggen zal.*" De dienaren van de Heere moeten wachten op het woord van de Heere voordat zij zich verroeren, hetzij om naar het buitenland te gaan of om thuis te komen. Wachten is zwaar werk, vooral wachten in *Egypte*, maar het is veilig te blijven totdat wij ons marsbevel hebben.

> **14-15** *Hij dan opgestaan zijnde, nam het Kindeken en Zijn moeder tot zich in den nacht, en vertrok naar Egypte; En*

> *was aldaar tot den dood van Herodes; opdat vervuld zou worden hetgeen van den Heere gesproken is door den profeet, zeggende: Uit Egypte heb Ik Mijn Zoon geroepen.*

Reizen in de nacht, zowel werkelijke als geestelijke, kunnen het deel zijn van hen die Jezus bij zich dragen. Zelfs *de Zoon* van God, Die boven allen uitmunt, moest, zoals de rest van het gezin, *naar Egypte* vertrekken en mocht er pas uit komen wanneer Hij geroepen werd. Laten wij ons niet verwonderen als ook wij naar Egypte moeten afdalen en in haast moeten gaan, en bij nacht, en daar vele dagen mogen blijven. Ook wij zullen te zijner tijd geroepen worden door Hem Wiens roeping krachtig is. De engel die ons naar Egypte leidt, zal ons bericht brengen om eruit te komen, want al onze tijden zijn in de handen van de Heere. Laten wij nooit vergeten dat de uitverkorenen naar Egypte moeten kunnen gaan, maar eruit gebracht moeten worden, want de regel is van algemene strekking: "*Uit Egypte heb Ik Mijn Zoon geroepen.*"

Hoe zetten de profetieën de weg van onze Heere uit, van het begin af aan! De Koning van Israël komt uit Egypte, evenals Mozes, die in zijn dagen Koning was in Jeschurun.

> **16** *Als Herodes zag, dat hij van de wijzen bedrogen was, toen werd hij zeer toornig, en enigen afgezonden hebbende, heeft omgebracht al de kinderen, die binnen Bethlehem, en in al deszelfs landpalen waren, van twee jaren oud en daaronder, naar den tijd, dien hij van de wijzen naarstiglijk onderzocht had.*

Herodes, met al zijn sluwheid, mist zijn doel. Hij meent dat hij voor gek gehouden is, hoewel de wijzen zo'n bedoeling niet hadden. Trotse mensen zijn snel in het inbeelden van beledigingen. Hij is woedend. Hij moet deze pasgeboren Koning doden, opdat Die niet zijn kroon opeist, en daarom beveelt hij de dood van elk kind van twee jaar in Bethlehem, ruim gerekend, opdat niemand zou ontsnappen door een vergissing in de leeftijd. Wat gaf het hem als een paar baby's zonder noodzaak werden omgebracht? Hij moet er zeker van zijn dat de kleine Koning uit de weg geruimd wordt, en hij stelt zich voor dat een snelle slachting onder allen die hun tweede jaar bereikt hebben hem van alle vrees voor deze vermeende mededinger zal bevrijden. Mensen zullen alles doen om van Jezus af te komen. Het kan hun niet schelen hoeveel kinderen, of mannen, of vrouwen, vernietigd worden, als zij maar Zijn koninkrijk kunnen weerstaan en Zijn heilige zaak in haar kindsheid kunnen verpletteren. Toch is hun woede tevergeefs. Het heilige Kind is buiten hun rechtsgebied en buiten bereik van hun zwaard.

> **17-18** *Toen is vervuld geworden, hetgeen gesproken is door den profeet Jeremia, zeggende: Een stem is in Rama gehoord, geklag, geween en veel gekerm; Rachel beweende haar kinderen, en wilde niet vertroost wezen, omdat zij niet zijn!*

Onze Vorst stapt voort over een pad dat met profetieën is geplaveid. Toch, zie wat een moeite Zijn eerste dagen ver-

gezelt! De wenende profeet voorzegt het weeklagen over de onschuldigen. Hij is de onschuldige oorzaak van de dood van vele onschuldigen. Mensen zeggen dat de godsdienst de oorzaak van wreedheid en bloedvergieten is geweest. Eerlijkheid zou hen moeten dwingen toe te geven dat niet de godsdienst, maar verzet tegen de godsdienst dit gedaan heeft. Wat! Jezus de schuld geven omdat Herodes Hem trachtte te vermoorden en daardoor zoveel moeders deed wenen over hun dode baby's! Wat zijn dit drie druppels gal — "*geklag, geween en veel gekerm*"! Het drievoudige mengsel is maar al te gewoon.

Onze Rachels wenen nog steeds, maar heilige vrouwen die de Heere Jezus kennen, zeggen nu niet van hun kleintjes dat "*zij niet zijn.*" Zij weten dat hun kinderen zijn en zij weten waar zij zijn, en zij verwachten hen weer te ontmoeten in heerlijkheid. Zeker, als deze vrouwen het maar geweten hadden, hadden zij getroost kunnen zijn door het feit dat, hoewel hun kleintjes gedood waren, de Vriend der kinderen ontkomen was en nog leefde om de Zaligmaker te zijn van allen die sterven voordat zij daadwerkelijk overtreden hebben.

> **19-20** *Toen Herodes nu gestorven was, ziet, de engel des Heeren verschijnt Jozef in den droom, in Egypte. Zeggende: Sta op, neem het Kindeken en Zijn moeder tot u, en trek in het land Israels; want zij zijn gestorven, die de ziel van het Kindeken zochten.*

Weer engelen! Ja, en zij zijn nog steeds bezig rondom “de beminde des HEEREN”. Jozef waakt nog steeds over zijn geëerde pleegzoon, evenals Jozef van ouds over Israël waakte in Egypte. Zie de volgorde waarin het gezin geschaard wordt — “*het Kindeken en Zijn moeder*”. De Heere wordt vooraan geplaatst. Het is hier niet, zoals te Rome, “de Maagd en het kind”. De engel had er een afkeer van de naam van Herodes te noemen, maar zei: “*zij zijn gestorven.*” Zo’n ellendeling verdiende het niet door een heilige engel genoemd te worden. Herodes was heengegaan naar zijn eigen plaats en nu brengt de Heere Zijn verbannenen terug naar hun eigen plaats. In plaats van Jezus te doden, is de tiran zelf dood. Het zwaard in de hand miste hij het jonge Kind, maar zonder zwaard trof de Vader van dat Kind hem recht in het hart. Het is een opluchting voor de wereld als sommige mensen sterven. Dat was zeker zo bij Herodes. Wie onze Koning buiten Zijn eigendom houden, zullen waarschijnlijk niet lang leven. Mijn ziel, overdenk de lessen van de geschiedenis over de tegenstanders van de Koning!

> **21-22** *Hij dan, opgestaan zijnde, heeft tot zich genomen het Kindeken en Zijn moeder, en is gekomen in het land Israels. Maar als hij hoorde, dat Archelaus in Judea koning was, in de plaats van zijn vader Herodes, vreesde hij daarheen te gaan; maar door Goddelijke openbaring vermaand in den droom, is hij vertrokken in de delen van Galilea.*

Jozef gehoorzaamde zonder vragen. “*Opgestaan zijnde*”, dat wil zeggen, zodra hij wakker was, ging hij aan het werk

zoals hem bevolen was. Meteen maakte hij de reis en kwam in het land Israëls. Zo moeten ook wij ons haasten om te gehoorzamen. Hij had zijn angsten over Judea, toch volgde hij zijn angst niet, maar ging alleen zoals zijn gids uit de hemel hem wees. Deze Jozef was een dromer zoals zijn naamgenoot van ouds en hij was ook een praktisch man die zijn dromen verstandig benutte. Hij "is gekomen in het land Israels", maar hem werd toegestaan te gaan naar dat deel ervan dat onder een mildere heerschappij stond dan die van *Archelaus,* die geen verbetering was ten opzichte van zijn vader. Galilea, een verachte streek, een land waar heidenen zich met de Joden vermengden, een donker en onwetend gebied, zou het land zijn van de vroege dagen van onze Heere. Hij was van het gewone volk en Hij werd opgevoed in een landelijke streek, in "de delen van Galilea", onder eenvoudige mensen, die niets hadden van de fijne manieren van de steden. Gezegende Koning, de dagen van Uw minderjarigheid werden niet aan het hof doorgebracht, maar onder de gewone menigte, die U nog steeds zo graag zegent! Ik bid U, *vertrek in de delen van* dit Galilea en blijf bij mij.

> 23 *En daar gekomen zijnde, nam hij zijn woonplaats in de stad, genaamd Nazareth; opdat vervuld zou worden, wat door de profeten gezegd is, dat Hij Nazarener zal geheten worden.*

Onze Heere werd "Netzar" genoemd, de Spruit. Waarschijnlijk wordt naar deze profetie verwezen, want "Naza-

reth" betekent scheuten of loten. Mogelijk wordt gedoeld op een niet opgetekende profetie, vaak herhaald door de profeten en bij het hele volk bekend. Zeker is dat Hij lang een "*Nazarener*" genoemd is, zowel door Joden als door heftige ongelovigen. Met een afkeurend spugen op de grond heeft menige felle tegenstander de naam "Nazarener" uitgesist alsof het het toppunt van minachting was. Toch hebt U gezegevierd, o Nazarener! "Jezus van Nazareth" is de grootste naam onder de mensen. O Heere, mijn Koning, zoals U onteerd wordt door Uw vijanden, zo zult U aanbeden worden onder Uw vrienden, met heel hun hart en heel hun ziel. Terwijl anderen U "*Nazarener*" noemen, noemen wij U Jezus — Jehovah, Koning der koningen en Heere der heren.

MATTHEÜS 3:1-12

De heraut van de Koning

↑ Inhoud

De Koning heeft zich lang genoeg verborgen gehouden en het is tijd dat Zijn heraut optreedt om Zijn komst aan te kondigen. Dit hoofdstuk vertelt ons van de voorvechter die de Koning vooruitging.

> **1-2** *En in die dagen kwam Johannes de Doper, predikende in de woestijn van Judea, En zeggende: Bekeert u; want het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen.*

Terwijl Jezus nog in Nazareth bleef, trad Zijn bloedverwant, de Doper, op. De morgenster wordt gezien vóór de zon. Johannes kwam niet naar het hof, maar naar eenzame woestijnen, plaatsen die waren overgelaten aan schapen en een handvol landlieden. De zending van Christus Jezus geldt de zedelijke woestenijen en de verlaten oorden van de aarde. Daarheen begeeft zich de heraut van de Heere,

en daar predikt hij gepast het gebod: "*Bekeert u.*" Geeft uw doornen en distels op, o woestijnen, want uw Heere komt naar u toe! Zie hoe Johannes het komende koninkrijk aankondigt, hoe hij de mensen oproept zich erop voor te bereiden en hoe hij hen aanspoort zich daarbij te haasten: "*want het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen.*" Laat mij gereed zijn voor de komst van mijn Heere en alles wegdoen wat Zijn Heilige Geest zou bedroeven!

> 3 *Want deze is het, van denwelken gesproken is door Jesaja, den profeet, zeggende: De stem des roependen in de woestijn: Bereidt den weg des Heeren, maakt Zijn paden recht!*

Mattheüs blijft zijn gewoonte trouw om uit het Oude Testament aan te halen. De profeten hebben niet alleen de Koning beschreven, maar ook Zijn voorloper. Zij noemen de aard van deze heraut. Hij was *een* "*stem*" (Jezus is "het Woord"), en wel "*des roependen*"; zijn plaats was "*in de woestijn*"; en zijn boodschap was een aankondiging, waarin hij voorbereiding eiste voor de komende Koning: "*Bereidt den weg des Heeren.*" De harten van de mensen waren als een woestijn, waarin geen weg is. Maar zoals trouwe onderdanen wegen aanleggen voor de komst van geliefde vorsten, zo moesten de mensen de Heere verwelkomen, met harten die recht en gereed waren om Hem te ontvangen.

O Heere, ik zou U willen verwelkomen als U tot mij wilt komen. Ik heb Uw koninklijke aanwezigheid zo nodig, en daarom zou ik een weg voor U willen banen.

Mijn verlangens hebben in mijn hart een pad voor U gemaakt, zeer kort en effen. Kom, Heere, en draal niet! Kom in mijn woestijnnatuur en maak er een hof van de Heere van.

> **4** *En dezelve Johannes had zijn kleding van kemelshaar, en een lederen gordel om zijn lenden; en zijn voedsel was sprinkhanen en wilde honig.*

Hij was ruw en streng, als Elias. Zijn kleding sprak van zijn eenvoud, zijn strengheid, zijn zelfverloochening. Zijn voedsel, voortgebracht door de woestijn waar hij woonde, toonde dat hij niets gaf om weelde. Heel zijn optreden was zinnebeeldig, maar het was ook passend en geschikt voor zijn ambt. Het eenvoudigste voedsel is het beste voor lichaam, verstand en geest, en bovendien kweekt het mannelijkheid. Heere, laat mijn eten, drinken of kleding mij niet hinderen in Uw werk!

> **5-6** *Toen is tot hem uitgegaan Jeruzalem en geheel Judea, en het gehele land rondom de Jordaan; En werden van hem gedoopt in de Jordaan, belijdende hun zonden.*

Het volk verwachtte een Messias, en daarom trok het massaal naar Johannes zodra zijn schelle stem de eenzaamheid had opgeschrikt. De doop, het wassen van het lichaam in water, paste zeer goed bij de roep: “Bekeert u.” De woorden

"*belijdende hun zonden*", die bij de doop in de Jordaan hoorden, gaven haar haar betekenis. Zonder de erkenning van schuld zou zij slechts een bad voor het lichaam zijn geweest, zonder geestelijke betekenis, maar de belijdenis die erbij hoorde maakte haar tot een leerzaam teken. Johannes moet innerlijk verwonderd zijn geweest de menigten te zien komen, maar zijn voornaamste gedachte ging vooruit naar zijn komende Heere. Hij dacht meer aan Hem dan aan "*geheel Judea*."

> 7 *Hij dan, ziende velen van de Farizeen en Sadduceen tot zijn doop komen, sprak tot hen: Gij adderengebroedsels! wie heeft u aangewezen te vlieden van den toekomenden toorn?*

Het was vreemd de trotse afgezonderden en de sceptische moralisten te zien komen om gedoopt te worden, en daarom sprak Johannes hen, als toets, toe met brandende woorden. Hij zag dat zij slangachtig waren in hun bedoelingen en adderachtig van aard, en daarom noemt hij hen "*adderengebroedsels*." Zo zou hij zien of zij oprecht waren of niet. Hij vraagt wie het hun had *aangewezen* te vlieden van "den toekomenden toorn", waarvan hij de voorloper was volgens de slotwoorden van het Oude Testament. Deze vraag was niet vleiend, maar het is niet de taak van de dienaren van de Heere zichzelf aangenaam te maken. Zij moeten trouw zijn, en vooral jegens de groten en geleerden. Zo trouw was Johannes de Doper, en daarvoor werd hij geëerd door Hem Die hem gezonden had.

> **8** *Brengt dan vruchten voort, der bekering waardig.*

Brengt vruchten voort, zoals een andere gezindheid u zou doen handelen. Leg bovenal de hoogmoed af waarin u zich hult en laat de slangachtige bedoelingen varen die u nu drijven. Heere, behoed ons voor een vruchteloze bekering, die slechts een verzwaring van onze vroegere zonden zou zijn.

> **9** *En meent niet bij uzelven te zeggen: Wij hebben Abraham tot een vader; want ik zeg u, dat God zelfs uit deze stenen Abraham kinderen kan verwekken.*

Verbeeld u niet dat God u nodig heeft om Zijn belofte aan Zijn knecht Abraham te vervullen, want Hij kan van elke steen in de Jordaan een erfgenaam van genade maken. Vertrouw niet op uw afkomst en denk niet dat alle zegeningen van het komende koninkrijk u toekomen omdat u tot het zaad van de vader der gelovigen behoort. God kan even gemakkelijk kinderen maken uit *stenen* als uit een geslacht van adders. Het zal Hem nooit ontbreken aan middelen om Zijn verbond te vervullen, zonder Zijn evangelie te buigen voor de grillen van ijdele mensen. Hij zal een volk vinden in de achterbuurten als Zijn evangelie door de achtenswaardigen wordt verworpen. Laat niemand van ons, omdat wij rechtzinnig zijn of buitengewoon schriftuurlijk in onze godsdienstige gebruiken, dromen dat wij daarom wel in de gunst van God moeten staan en dat wij ons niet hoeven te bekeren. God kan buiten ons, maar wij kunnen niet buiten bekering en de werken die haar echt-

heid bewijzen. Wat een zegen dat Hij stenen harten kan veranderen in kinderlijke gezindheden! Wonderen van genade zijn Gods werk!

> **10** *En ook is alrede de bijl aan den wortel der bomen gelegd; alle boom dan, die geen goede vrucht voortbrengt, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen.*

Hij bedoelt: de Koning is gekomen — de Omhouwer van elke onvruchtbare boom is aangekomen. De Grote Houthakker heeft Zijn bijl gelegd "*aan den wortel der bomen*." Hij heft de bijl op. Hij slaat toe. De onvruchtbare boom wordt geveld. Zij wordt in het vuur geworpen. De schets is vol leven. De Doper ziet bossen vallen onder de bijl, want Hij wiens komst hij aankondigt, zal de Rechter van de mensen zijn en de Voltrekker van de gerechtigheid. Wat een aankondiging had hij te doen! Welk tafereel aanschouwde zijn gelovige oog! Wat wij zien, is vrijwel hetzelfde. De bijl is nog steeds aan het werk. Heere, houw mij niet om voor het vuur. Ik weet dat het ontbreken van goede vrucht even noodlottig is als het aanwezig zijn van slechte vrucht. Heere, laat mij niet louter een ontkenning zijn, opdat ik niet "*uitgehouwen en in het vuur geworpen*" word.

> **11** *Ik doop u wel met water tot bekering; maar Die na mij komt, is sterker dan ik, Wiens schoenen ik niet waardig ben Hem na te dragen; Die zal u met den Heiligen Geest en met vuur dopen.*

Johannes kon de boetvaardigen in water onderdompelen, maar een Meerdere dan hij moest de mensen dopen *met*

den Heiligen Geest en met vuur. Bekering gaat goed samen met wassing in water, maar de ware doop van de gelovige door de Heere Jezus Zelf brengt ons in geestelijke vloeden van heilig vuur. Johannes beschouwde zichzelf als niet meer dan een huisslaaf, onwaardig om zijn Meester de sandalen uit te trekken, en zijn doop met water stond even ver beneden de doop met de Geest als een slaaf beneden zijn heer. Jezus is de goddelijke Heere Die ons overdekt met de vurige krachten van de Heilige Geest. Kennen wij deze doop? Wat is de waterdoop zonder de Geestesdoop? Wat zijn alle Johannessen van de wereld, met hun doop in water, vergeleken met Jezus en Zijn doop met vuur!

> **12** *Wiens wan in Zijn hand is, en Hij zal Zijn dorsvloer doorzuiveren, en Zijn tarwe in Zijn schuur samenbrengen, en zal het kaf met onuitblusselijk vuur verbranden.*

Hij stelt zijn Heere voor onder een ander beeld—dat van een Landbouwer. Ditmaal houdt Hij in Zijn hand niet de bijl, maar de wan. Farizeeën, Sadduceeën en alle anderen liggen op *Zijn dorsvloer.* Met hen heeft Hij te doen: "*Hij zal Zijn dorsvloer doorzuiveren.*" Als zij niet door Hem gezuiverd willen worden, hadden zij daar niet moeten zijn. Maar daar zijn zij, en Hij handelt met hen. *Wiens wan in Zijn hand is.* Hij werpt de hoop op in de wind om te toetsen en te scheiden. *Zijn* tarwe brengt Hij samen, want die zoekt *Hij. Het kaf* wordt verder weggeblazen naar de plaats waar een vuur brandt, en zo wordt het uit de weg geruimd door wat, zoals hij ons zegt, *onuitblusselijk vuur* is. Het onder-

wijs van onze Heere werkt als een grote wan, die de echten bij elkaar laat en de valsen en waardelozen wegdrijft naar volslagen verderf. Zo was het in het leven van onze Heere. Zo is het elke dag waar Hij gepredikt wordt. Hij is de Grote Scheider. Het is Zijn Woord dat de zondaars van de heiligen scheidt en voor Zichzelf een volk bijeenbrengt.

Zo bereidde de heraut het volk voor op de Koning, Die de Reiniger, de Omhouwer en de Wanner zou zijn. Mijn ziel, aanschouw uw Heere in deze hoedanigheden en heb ontzag voor Hem!

MATTHEÜS 3:13-17

De Koning aangewezen en gezalfd

↑ Inhoud

Het was passend dat er een openbare erkenning van de Koning kwam, dat Hij door getrouwe getuigen onder de mensen werd aangewezen, en dat de Vader in de hemel een teken gaf dat Hij waarlijk Zijn geliefde Zoon was.

> **13** *Toen kwam Jezus van Galilea naar de Jordaan, tot Johannes, om van hem gedoopt te worden.*

Te zijner tijd, toen alles gereed was, verliet de Vorst Zijn verborgenheid.

In nederigheid nam Hij een lage plaats in: Hij riep de Doper niet naar het meer van Galilea, maar trok het land door, langs de oevers van de Jordaan, naar hem toe om gedoopt te worden. Zouden enige dienstknechten verzuimen

wat hun Heere zo van harte betrachtte? Zegt iemand: “Het is niet noodzakelijk”? Was het noodzakelijk voor onze Heere Jezus? Hij zei: “Aldus betaamt ons”, en wat Hem betaamde, betaamt ook Zijn volgelingen. Mocht het ons een reis kosten, laten wij ons dan houden aan het gebod dat voor alle gelovigen bindend is.

> **14** *Doch Johannes weigerde Hem zeer, zeggende: Mij is nodig van U gedoopt te worden, en komt Gij tot mij?*

Dit was heel natuurlijk. Johannes wist dat Jezus onvergelijkelijk heiliger was dan hijzelf, en daarom verzette hij zich ertegen dat hij als Zijn reiniger zou optreden. Johannes verzette zich krachtig. Hij “*weigerde Hem zeer*”. Het leek hem ongepast dat hij iemand zou dopen die zo uitnemend goed was. Hoewel hij nog niet vanuit de hemel verzekerd was dat Jezus de Messias was (want hij had de Geest nog niet op Hem zien nederdalen en op Hem zien blijven), vermoedde hij toch scherpzinnig dat Jezus inderdaad de Christus was. Hij wist dat Hij een bijzondere lieveling van de hemel was, boven hemzelf verheven, en daarom verwachtte hij het teken waaraan, zo was hem verzekerd, de Christus zou worden herkend.

Johannes ontliep nooit een plicht, maar een eer sloeg hij af. Hij wilde zelfs de schijn niet wekken van enig belang te hebben naast zijn Heere. Gezegende Jezus, leer ons dezelfde nederigheid!

> **15** *Maar Jezus, antwoordende, zeide tot hem: Laat nu af; want aldus betaamt ons alle gerechtigheid te vervullen. Toen liet hij van Hem af.*

Jezus antwoordde Johannes zo volledig dat deze meteen zijn tegenstand liet varen. Het was betamelijk, zowel voor Johannes als voor Jezus, dat onze Heere door hem gedoopt werd. Deze verzekering stelde de Doper zover tevreden dat, nog onder protest, "*liet hij van Hem af*". De doop *betaamde*, zelfs onze Heere, Die geen persoonlijke reiniging nodig had, want Hij was het Hoofd over alle dingen voor Zijn gemeente, en het was betamelijk dat Hij zou zijn zoals de leden behoren te zijn. De doop beeldt prachtig uit hoe onze Heere in het lijden werd ondergedompeld, begraven werd en opstond. Zo vervult zij zinnebeeldig "*alle gerechtigheid*". De inzetting is vol betekenis wanneer zij op de juiste wijze wordt onderhouden, en zij moet met diep ontzag worden beschouwd, aangezien onze Heere Zelf zich eraan onderwierp. Zal ik weigeren mijn Heere te volgen? Zal ik denken dat er niets in zit bij een inzetting waarvan Hij zei: "*Aldus betaamt ons alle gerechtigheid te vervullen*"?

> **16-17** *En Jezus, gedoopt zijnde, is terstond opgeklommen uit het water; en ziet, de hemelen werden Hem geopend, en hij zag den Geest Gods nederdalen, gelijk een duive, en op Hem komen. En ziet, een stem uit de hemelen, zeggende: Deze is Mijn Zoon, Mijn Geliefde, in Denwelken Ik Mijn welbehagen heb!*

Onze Heere ging af in het water, want Hij is "*terstond opgeklommen uit het water*". Hij bleef niet talmen, maar toen aan de rivier één plicht vervuld was, ging Hij *terstond* verder om een andere te volbrengen. In de doop werd onze Heere openlijk bevestigd en verzegeld als "*Mijn Zoon, Mijn Geliefde*", zowel door het Woord van God als door de Geest van God. Welk ander getuigenis is nog nodig? Zo gaat het vaak met Zijn volk. Hun kindschap wordt duidelijk in een daad van gehoorzaamheid, en het Woord en de Geest getuigen met hun geweten.

Onze Heere Jezus moest nu Zijn openbare levenswerk aanvangen, en Hij deed dat op de beste wijze. De wereld ging voor Hem open, en "*de hemelen werden Hem geopend*". Naarmate Zijn behoefte zich aandiende, werd de bron van Zijn voorziening voor Hem opengezet. Ook op Hem daalde de goddelijke zalving neer. Snelvleugelig, zuiver en stil, "*gelijk een duive*", kwam de Geest van God en vond in Hem een rustplaats. Nadat Hij was ondergedompeld in het element van het water, werd Hij onmiddellijk omgeven door het goddelijke element van de Geest. Toen werd ook Zijn oor bekoord door de hoorbare erkenning van de Vader en door de uitspraak van dat welbehagen dat de Heere God altijd in Hem had gehad. Het was een heerlijk ogenblik. Onze Koning was nu uitgeroepen en gezalfd. Zou Zijn volgende stap niet zijn het koninkrijk in bezit te nemen? Wij zullen het zien.

Onze Heere en Koning staat nu volledig voor ons. Johannes de Doper is Hem voorgegaan, heeft Hem aangekon-

digd en Hem aangewezen. Hij is in de doop aan Zijn werk gewijd. Hij is door de Geest gezalfd en door de Vader erkend, en daarom is Hij naar behoren aan Zijn koninklijk werk begonnen. Moge niemand van ons in de dienst van de Heere vóór zijn tijd uitlopen of voortgaan zonder het besef van de goedkeuring van de Vader, en zonder die geestelijke zalving die van boven is!

O mijn Heere, laat ook mij gezalfd en goedgekeurd worden, naar mijn mate, zoals U was in de Uwe. Daartoe wil ik Uw zalving met de Geest aanschouwen, in het volle geloof dat ik in U gezalfd ben, zoals het lichaam de zalving ontvangt in de zalving van het Hoofd.

MATTHEÜS 4:1-11

De Koning begint Zijn regering met een strijd tegen de vorst der duisternis

↑ Inhoud

> **1** *Toen werd Jezus van den Geest weggeleid in de woestijn, om verzocht te worden van den duivel.*

Nauwelijks gezalfd of aangevallen. Hij zocht de verzoeking niet, maar werd "*van den Geest weggeleid*". Het gekozen tijdstip was meteen nadat Zijn zoonschap was bevestigd, toen wij hadden kunnen denken dat Hij juist op dat punt het minst kans liep aangevallen te worden. Tijden van heilig genot grenzen aan tijden van verzoeking. Onze Heere werd geleid "*in de woestijn*". De plaats was er een van grote

eenzaamheid, waar Hij alleen zou zijn in de strijd. *De duivel* zelf kwam ter plaatse en wendde zijn duivelse kunsten aan op de Man die bestemd was zijn Vernietiger te zijn.

Laat mij altijd op mijn wachttoren staan en vooral in tijden van groot genot, want *dan* is de satan het meest geneigd mij aan te vallen. Heere Jezus, wees met mij in het uur van mijn beproeving, want U weet hen die verzocht worden te hulp te komen.

> **2** *En als Hij veertig dagen en veertig nachten gevast had, hongerde Hem ten laatste.*

Tijdens de lange vasten werd Hij op wonderbare wijze gedragen, maar aan het einde ervan begon de honger Hem te beproeven. Wij verkeren meer in gevaar wanneer onze arbeid of ons lijden voorbij is dan gedurende de tijd dat het voortduurt. Nu de Heere door Zijn lange vasten is uitgeput en door honger is verzwakt, valt de vijand Hem aan. De duivel is een grote lafaard en maakt op laaghartige wijze gebruik van onze zwakte.

Heere, maak mij opgewassen tegen de vijand!

> **3** *En de verzoeker, tot Hem gekomen zijnde, zeide: Indien Gij Gods Zoon zijt, zeg, dat deze stenen broden worden.*

De verzoeker paste de verzoeking aan de omstandigheden aan. Hij verzocht een hongerige met brood. Hij bracht het zeer listig. Slechts één enkel woord en de harde steen van de woestijn zou beschuit zijn. Hij moest zijn eigen voorziener worden en Zijn wonderkracht als "*Gods Zoon*" gebrui-

ken om voor Zichzelf een tafel te dekken. De verzoeker begint zijn ingeving met een "*Indien*", een "*indien*" over Zijn zoonschap. Dat is zijn gewone manier. Hij verlangt dat de Heere Zijn zoonschap bewijst door voor Zichzelf te zorgen, en toch zou dat de zekerste manier zijn geweest om te bewijzen dat Hij niet de Zoon van God was. Een ware zoon twijfelt niet aan zijn vader en neemt het niet op zich zelf zijn brood te verschaffen. Hij wacht tot hij door de hand van zijn vader gevoed wordt. De boze wilde dat de eniggeboren Zoon ophield van God afhankelijk te zijn en de zaken in eigen hand nam. Verzoekingen tot ongelovige zelfhulp komen vaak genoeg voor, maar zijn zeer gevaarlijk.

> **4** *Doch Hij, antwoordende, zeide: Er is geschreven: De mens zal bij brood alleen niet leven, maar bij alle woord, dat door den mond Gods uitgaat.*

Daar flitste het zwaard van de Geest. Onze Heere zal met geen ander wapen strijden. Hij had nieuwe openbaringen kunnen spreken, maar Hij koos ervoor te zeggen: "Er is geschreven." Er is in het Woord van God een kracht die zelfs de duivel niet kan loochenen.

Ons leven en onze instandhouding hangen niet af van het zichtbare, hoewel het zichtbare gewoonlijk tot ons onderhoud wordt gebruikt. Ook wij zullen, naar het woord van de Heere, "*bij brood alleen niet leven*", hoewel het het gebruikelijke middel van ons onderhoud is. Hij Die de Zaligmaker veertig dagen lang vastend in stand hield, kon Hem ook zonder brood in leven houden. De verborgen

werking van het woord van de Almacht kon de levenskrachten zelfs zonder brood in werking houden. Brood dankt zijn kracht om ons lichaam te voeden aan de verborgen werking van God, en die goddelijke werking kon even zeker werken zonder de gewone middelen als met die middelen. Het woord van de Heere, dat de hemelen heeft gemaakt, kan zeker alles onderhouden wat het gemaakt heeft. Onze Heere Jezus zei de verzoeker in feite dat Hij de voorzienigheid van God niet zou wantrouwen, maar de tijd van Zijn Vader zou afwachten om Hem te voeden en Zich in geen geval tot een daad van ongeloof en zelfvertrouwen zou laten drijven.

> **5-6** *Toen nam Hem de duivel mede naar de heilige stad, en stelde Hem op de tinne des tempels; En zeide tot Hem: Indien Gij Gods Zoon zijt, werp Uzelven nederwaarts; want er is geschreven, dat Hij Zijn engelen van U bevelen zal, en dat zij U op de handen zullen nemen, opdat Gij niet te eniger tijd Uw voet aan een steen aanstoot.*

Deze tweede verzoeking is een listige. Hij wordt eerder overgehaald te veel te geloven dan te weinig. Hij moet nu niet voor Zichzelf zorgen, maar roekeloos vermetel te zijn en de belofte van Zijn Vader verder vertrouwen dan haar bedoeling reikt. De plaats was listig gekozen. Tempeltinnen zijn geen veilige standplaats. Hoge en heilige plaatsen staan bloot aan verzoeking. De positie was gunstig voor de verzoeker, want de natuur voelt een neiging te vallen wanneer zij "*op de tinne*" wordt gesteld. De vurige pijl was gericht op het zoonschap van onze Heere: "*Indien Gij Gods*

Zoon zijt". Als de vijand het kinderlijke vertrouwen van onze Heere had kunnen schaden, zou hij zijn doel hebben bereikt.

De satan leende het wapen van onze Heere en zei: "*Er is geschreven*", maar hij gebruikte het zwaard niet rechtmatig. Het lag niet in de aard van de valse vijand om juist te citeren. Hij liet de noodzakelijke woorden weg, "in al uw wegen", en zo liet hij de belofte zeggen wat zij in werkelijkheid nooit te kennen gaf, en schreef toen stoutmoedig een handelwijze voor die de wet van God zou veroordelen, met de woorden: "*werp Uzelven nederwaarts*". Wij worden bewaard op onze *wegen*, maar niet in onze dwaasheden. Het weglaten van een woord kan de betekenis van een Schriftwoord bederven. De woordelijke inspiratie maakt nauwkeurig citeren tot een plicht, want het weglaten van een of twee woorden verandert de zin geheel. Wat voor betrouwbare inspiratie kan er zijn behalve die welke woorden en gedachten ingeeft?

Hoor hoe *de duivel* over *engelen* praat, over hun Heere, hun opdracht, hun zorg en hun ijver. Een mens kan heilige onderwerpen met grote vertrouwelijkheid behandelen en toch zelf onheilig zijn. Het is slecht om over engelen te praten en toch als duivels te handelen.

Zie hoe de vijand overgaat van een verzoeking over nederig brood naar een van eerzuchtige en vermetele aard. Hij hoopt door een plotselinge wisseling de Heere op de ene manier te vangen, ook al ontsnapte Hij hem op de andere. Maar onze Heere was op hem voorbereid. Zijn

zwaard stond op wacht tegen alle soorten stoten. Moge Zijn genade ons op dezelfde wijze goed gewapend houden tegen de vijand! Al verandert de vijand zijn tactiek, wij mogen ons verzet niet staken of van wapen wisselen.

> 7 *Jezus zeide tot hem: Er is wederom geschreven: Gij zult den Heere, uw God, niet verzoeken.*

"*Er is wederom geschreven.*" Eén tekst mag niet op zichzelf worden bekeken en buiten alle verhouding worden vergroot, alsof zij de hele Bijbel was. Elke uitspraak van de Heere moet worden genomen in verband met andere delen van de Schrift. Er is evenwicht en verhouding in de goddelijke waarheid. "*Er is geschreven*" *moet* naast "*Er is wederom geschreven*" worden gezet.

Hoe kort en beslissend was de slag van onze Heere tegen de grote vijand! Hij beantwoordt een verkeerd aangehaalde belofte met een duidelijk gebod, dat ons verbiedt vermetel te zijn. "*Gij zult den Heere, uw God, niet verzoeken*" uit de mond van God is het schild van het geweten tegen een gemene verzoeking. Ons richtsnoer voor ons handelen is niet een belofte of een voorzienigheid, maar het duidelijke gebod van de Heere. Vermetelheid is een verzoeken van God, en aan het verzoeken van "*den Heere*" moet men geen ogenblik denken. Bedenk, gelovige, Hij is "*uw God*", om op te vertrouwen, niet om te verzoeken. De tweede keer was de tegenstander zo volkomen in verwarring gebracht dat hij niets terugzei, maar zijn strijdwijze veranderde.

Heere, laat mij niet uit vermetelheid zondigen, noch onbezonnen handelen! Ik zie dat het geloof er is voor wegen van gehoorzaamheid, niet voor hersenschimmige vluchten. Laat mij mijzelf niet nederwaarts werpen en mij zo buiten het bereik van Uw beloofde bewaring brengen.

> **8-9** *Wederom nam Hem de duivel mede op een zeer hogen berg, en toonde Hem al de koninkrijken der wereld, en hun heerlijkheid; En zeide tot Hem: Al deze dingen zal ik U geven, indien Gij, nedervallende, mij zult aanbidden.*

Ellendige verrader! Geen van deze koninkrijken was werkelijk van hem. Zij waren in waarheid het rechtmatige erfdeel van de Heere aan Wie hij voorgaf ze te kunnen geven. Hoe durfde hij zijn mond open te doen en te zeggen: "*Al deze dingen zal ik U geven*"! Een armzalig *al* trouwens, en het zou slechts een gestolen gift zijn geweest als hij het had geschonken. Toch zou het voor ieder van ons een zeer verblindend en betoverend gezicht zijn geweest, want de glans van zelfs één koninkrijk doet harten kloppen en ogen glinsteren en voeten uitglijden. Het aas is zoet, maar de haak zit eronder. De schitterende glorie zou te duur gekocht zijn met die eis: "*indien Gij, nedervallende, mij zult aanbidden*". Als Jezus vleselijke middelen had willen gebruiken, zou Hij "*de koninkrijken der wereld*" spoedig aan Zijn voeten hebben gehad. Een weinig knoeien met de waarheid en een weinig vleien van vooroordelen, en Hij had veel mensen om Zich heen kunnen hebben, onweerstaanbaar in hun dweepzucht. Door hun geestdriftige in-

spanning zou Hij spoedig een machtig gezag hebben kunnen uitoefenen, waarvoor Rome gevallen zou zijn. Onze heilige Heere versmaadde het gebruik van de hulp van het kwaad, hoewel de meester van de goddeloosheid Hem succes beloofde. Hoe kon Hij zich buigen voor *de duivel*? Het was het toppunt van onbeschaamdheid dat de valse vijand de Volmaakte uitnodigde hem te aanbidden. Christus aan de voeten van de duivel! Het doet ons denken aan godsdienst die gesteund wordt door toneelspel en verlotingen. Welke gift van de gemene vijand kon de Zoon van God ertoe brengen de dienaar van het kwaad te worden? De verzoeker durft in dit geval het zoonschap niet te noemen, want dat zou de lasterlijke ingeving te bloot hebben gelegd. Geen zoon van God kan de duivel aanbidden.

O Heere, geef dat wij, als wij ooit honger zouden lijden en in armoede zouden verkeren zoals onze Heere, nooit zullen zwichten voor de verzoeking om kwaad te doen om rijkdom en eer te verwerven, of zelfs om in een dringende nood te voorzien! Moge Uw gemeente nooit zwichten voor de wereld met de gedachte het koninkrijk van Christus gemakkelijker en sneller te vestigen dan door de eenvoudige prediking van het evangelie!

> **10** *Toen zeide Jezus tot hem: Ga weg, satan, want er staat geschreven: Den Heere, uw God, zult gij aanbidden, en Hem alleen dienen.*

De Heere sprak krachtig tot de verzoeker. *satan* had zijn eigen aard verraden en nu krijgt hij zijn eigen naam en

wordt hij naar zijn eigen plaats verwezen. Hoe deed dat woord hem wankelen—"*Ga weg*"! Dit was het laatste woord dat hem uit de tegenwoordigheid van de Heere verbande. Hoe sloop hij weg. Hij haastte zich beschaamd weg, als een hond die naar huis wordt gestuurd.

Onze Heere gaf hem een afscheidsslag met het zwaard van de Geest. Opnieuw zei Hij: "*Er staat geschreven.*" Gods gebod, dat alle aanbidding en dienst eist voor Jehovah, de God van het verbond, alleen, was een woord dat de satan moest onthouden toen hij zich haastig in de onderste diepte stortte om zijn hoofd in verwarring te verbergen na zijn volledige nederlaag. Ook hij staat onder de wet van God en kan Zijn touwen niet van zich werpen. O, dat wij de kracht van dit gebod mogen erkennen en voelen dat wij niets te maken hebben met het winnen van zelfs de hele wereld en haar heerlijkheid, maar ons hele leven moeten geven aan de dienst van de ene Heere! Afgoderij van het schepsel verschrompelt onder de brandende hitte van dit dwingende gebod van de Allerhoogste. Wij mogen zelfs geen zweem van eerbied aan het kwaad bewijzen, ook al zou de hele wereld het loon zijn voor één enkele daad van zondige onderwerping eraan: "*Hem alleen dienen.*" Het is aan ons om Jehovah tot onze God te kiezen en dan alleen te leven tot Zijn lof en dienst.

Het is opmerkelijk dat alle plaatsen die onze Heere aanhaalde uit het boek Deuteronomium komen, een boek dat zo zwaar is aangevallen door de afbrekende critici. Zo schonk onze Heere bijzondere eer aan dat deel van het

Oude Testament waarvan Hij voorzag dat het het meest zou worden aangevallen. De afgelopen jaren hebben bewezen dat de duivel Deuteronomium niet mag. Hij zou zich graag willen wreken voor de wonden die het hem bij deze hoogst gedenkwaardige gelegenheid toebracht.

> **11** *Toen liet de duivel van Hem af; en ziet, de engelen zijn toegekomen, en dienden Hem.*

De vijand liet Hem met rust toen hij zijn laatste pijl had verschoten, maar zelfs toen liet hij Hem slechts voor een tijd, van plan terug te keren bij de eerste gelegenheid. Pas wanneer hij het uiterste heeft beproefd, zal de verzoeker een kind van God met rust laten, en zelfs dan zal hij uitkijken naar een nieuwe gelegenheid.

Zodra de boze was vertrokken, verschenen er engelen om een dienst te verrichten waarnaar zij vurig verlangden, maar die de aanwezigheid van de duivel verhinderde. Ongetwijfeld hadden zij in de buurt gezweefd en op hun kans gewacht. Deze heilige wezens mochten het toneel niet betreden zolang de strijd werd gestreden, opdat het niet zou lijken dat zij de eer van de dag deelden, maar toen het tweegevecht was beëindigd, haastten zij zich om voedsel voor het lichaam en vertroosting voor de geest van de strijdende Koning te brengen. Het was een koninklijke strijd en de overwinning verdiende te worden gevierd door de hovelingen van de hemelse Koning. Laten wij deze engelen *aanschouwen*, van hun voorbeeld leren en geloven dat zij

ook nabij zijn bij alle krijgers van het kruis in het uur van hun strijd met de vijand.

O verzochte maar zegevierende Koning, Uw knechten aanbidden U en vragen verlof en genade om U te dienen zoals de engelen deden!

MATTHEÜS 4:12-25

De Koning vestigt Zich

↑ Inhoud

> **12** *Als nu Jezus gehoord had, dat Johannes overgeleverd was, is Hij wedergekeerd naar Galilea;*

De geschiedenis loopt *niet* chronologisch, want het was Mattheüs' opzet niet haar zo te laten lopen. Hij laat veel weg wat anderen vermelden, omdat het niet bij zijn doel paste. Mogelijk is Johannes meer dan eens gevangengezet. Het lijkt erop dat de gevangenneming van Johannes onze Heere wegriep van het directe toneel van de vervolging naar het landelijker Galilea. Hij trad des te openlijker op nu Zijn voorloper opzijgezet was. Wanneer de morgenster verdwijnt, straalt de zon des te helderder. Zijn vertrek kwam niet voort uit vrees, noch uit zelfzucht; Hij handelde onder leiding van de Heere God, Die Hem gezonden had.

> **13-16** *En Nazareth verlaten hebbende, is komen wonen te Kapernaum, gelegen aan de zee, in de landpale van Zebulon en Nafthali; Opdat vervuld zou worden, hetgeen gesproken is door Jesaja, den profeet, zeggende: Het land Zebulon en het land Nafthali aan den weg der zee over de Jordaan, Galilea der volken; Het volk, dat in duisternis zat, heeft een groot licht gezien; en dengenen, die zaten in het land en de schaduwe des doods, denzelven is een licht opgegaan.*

Merk op hoe alle bewegingen van onze Koning geregeld zijn naar de goddelijke profetie. "*Nazareth verlaten hebbende, is komen wonen te Kapernaum*", opdat vervuld zou worden wat in het boek van Jesaja staat. Er was een oud plan dat van oudsher de route van Zijn koninklijke tochten had vastgelegd. Hij ging waar de voorkennis en de voorbeschikking van Jehova Zijn weg aangewezen hadden.

Hij ging bovendien waar Hij nodig was, zelfs naar "*de landpale van Zebulon en Nafthali*". Het "*waarachtige Licht*" ontmoette de grote duisternis. De verafgelegenen werden bezocht door Hem Die "*Israëls verdrevenen*" vergadert.

Onze Heere zoekt niet degenen die roemen op hun licht, maar degenen die kwijnen in hun duisternis. Hij komt met hemels leven, niet tot hen die pochen op hun eigen leven en kracht, maar tot hen die onder de veroordeling liggen en voelen hoe de schaduwen des doods hen afsluiten van licht en hoop.

"*Een groot licht*" is een veelzeggend beeld voor het evangelie, en "*die zaten in het land en de schaduwe des*

doods" is een zeer beeldende beschrijving van mensen die gebukt gaan onder de macht van de zonde en verlamd zijn door de angst voor de veroordeling. Wat een genade dat Jezus met kracht komt om te verlichten en levend te maken, ook tot hen die buiten het bereik van de gewone middelen lijken te liggen, tot hen die wonen "*aan den weg der zee over de Jordaan, Galilea der volken*"!

Als ik mij een zondaar voel die ver van de gebaande wegen leeft, Heere, kom dan tot mij en laat mij weten dat ook voor mij "*een licht is opgegaan*"!

> **17** *Van toen aan heeft Jezus begonnen te prediken en te zeggen: Bekeert u; want het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen.*

Hij zette de waarschuwing voort die Johannes had gegeven: "*Bekeert u; want het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen.*" De Koning overtreft Zijn heraut, maar wat de boodschap betreft verschilt Hij niet van hem. Gelukkig de prediker wiens woord zo is dat zijn Heere het kan bekrachtigen! Bekering is de eis van de wet, van het evangelie en van Johannes, die de schakel was tussen die twee. Onmiddellijke bekering wordt gevraagd, omdat de theocratie is gevestigd. Het koninkrijk eist een afkeer van de zonde. In Christus Jezus stond God op het punt onder de mensenkinderen te regeren, en daarom moesten de mensen vrede met Hem zoeken. Hoeveel te meer moeten wij ons bekeren, wij die in het midden van dat koninkrijk leven! Wat voor mensen behoren wij te zijn, wij die uitzien naar Zijn we-

derkomst! "*Het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen*", laten wij zijn als mensen die op hun Heere wachten. O mijn genadige Koning en Zaligmaker, ik bid U: aanvaard mijn bekering van vroegere opstandigheid als bewijs van mijn tegenwoordige trouw!

> **18-19** *En Jezus, wandelende aan de zee van Galilea, zag twee broeders, namelijk Simon, gezegd Petrus, en Andreas, zijn broeder, het net in de zee werpende (want zij waren vissers); En Hij zeide tot hen: Volgt Mij na, en Ik zal u vissers der mensen maken.*

Onze Heere predikte niet alleen het koninkrijk, maar begon nu ook de één na de ander te roepen tot de dienst en de voorrechten ervan. Hij was "*wandelende aan de zee*", en daar en toen begon Hij Zijn werk van bekeren, roepen en aanstellen. Waar Hij Zich bevond, daar liet Hij Zijn kracht werken. Ons werkterrein is waar wij zijn.

Jezus had een bijzonder oog voor *vissers.* Hij riep de vissersbroers die Hij van oudsher had uitgekozen naar Zich toe. Eerder had Hij hen door genade geroepen, en nu roept Hij hen tot de bediening. Zij waren bezig met een geoorloofd beroep toen Hij hen riep om dienaren te zijn. Onze Heere roept geen leeglopers, maar *vissers.* Zijn woord was vorstelijk: "*Volgt Mij na.*" Zijn werk sloot aan bij hun beroep als vissers. Het was vol koninklijke belofte: "*Ik zal u vissers der mensen maken*", en het was bij uitstek leerzaam, want een evangelist en een visser lijken in veel opzichten op elkaar. Uit deze tekst leren wij dat niemand een

visser van mensen kan maken dan onze Heere Zelf, en dat wie Hij roept, alleen vruchtbaar kan worden door Hem te volgen.

Heere, laat mij als winner van zielen Uw geest en Uw werkwijze navolgen, opdat ik niet tevergeefs arbeid!

> **20** *Zij dan, terstond de netten verlatende, zijn Hem nagevolgd.*

De roeping was krachtig. Geen netten kunnen hen verstrikken die Jezus roept om Hem te volgen. Zij komen *terstond.* Zij komen tegen elke prijs. Zij komen zonder vragen. Zij komen om oude vertrouwde plekken te verlaten. Zij komen om hun Leidsman te volgen zonder voorwaarden of voorbehoud.

Heere, laat mij Uw getrouwe en onwankelbare volgeling zijn zolang ik leef! Laat geen netten mij tegenhouden wanneer U mij roept!

> **21-22** *En Hij, van daar voortgegaan zijnde, zag twee andere broeders, namelijk Jakobus, den zoon van Zebedeus, en Johannes, zijn broeder, in het schip met hun vader Zebedeus, hun netten vermakende, en heeft hen geroepen. Zij dan, terstond verlatende het schip en hun vader, zijn Hem nagevolgd.*

Onze Heere had welgevallen in vissers; mogelijk pasten hun stoutmoedige hart en openhartige aard bij Zijn dienst. In elk geval waren dit de doornstruiken waarop Hij de rozen van Zijn genade kon enten. Sommigen roept Hij tot de prediking terwijl zij hun netten uitwerpen, anderen terwijl

zij ze herstellen, maar in beide gevallen zijn zij bezig. Wij zullen beide moeten doen, netten uitwerpen en herstellen, nadat wij tot het werk van onze Heere geroepen zijn. Merk op hoe onze Heere opnieuw *twee broers* roept. Twee samen zijn veel beter dan één, en dan iemand die op zichzelf optreedt. De Heere weet dat onze natuur gezelschap zoekt. Geen werkgenoot is beter dan een broer.

Dit tweede broederpaar liet niet alleen de visserij achter zich, maar ook "*hun vader*". De eersten lieten hun netten, maar dezen lieten "*het schip*". Bij de eersten wordt geen familie genoemd, maar dezen verlieten vader en moeder om Christus' wil, en zij deden het even zonder aarzelen als de anderen. Het leek niet veel te beloven om de dakloze Jezus te volgen, maar een innerlijke aantrekkingskracht dreef hen, en zij volgden Hem, gegrepen om de goddelijke stem te gehoorzamen. Zebedeus kan hebben gedacht dat het vertrek van zijn zonen een groot verlies voor hem was, maar nergens staat dat hij daar bezwaar tegen maakte. Misschien gaf hij zijn jongens graag af voor zo'n dienst. Wij zijn er zeker van dat hun moeder het deed. In de dienst van Jezus mogen wij ons niet laten weerhouden door banden van verwantschap. Hij heeft een hogere aanspraak dan vader of echtgenoot.

Heere, roep mij en mijn broer en heel mijn gezin tot Uw genade, al is het niet tot Uw bediening!

> **23** *En Jezus omging geheel Galilea, lerende in hun synagogen en predikende het Evangelie des Koninkrijks, en genezende alle ziekte en alle kwale onder het volk.*

Onze Heere was voortdurend onderweg: "*Jezus omging geheel Galilea*." De grote Rondtrekkende maakte een heel gewest tot Zijn gemeente. Hij leerde "*in hun synagogen*", maar was evenzeer thuis op hun straten. Aan gewijde plaatsen stoorde Hij zich niet. *Leren en prediken* gaan goed samen met *genezen.* Zo wordt zowel voor de ziel als voor het lichaam gezorgd. Onze Heere toont Zijn grote macht in de algemeenheid van Zijn genezende kracht, die genas "*alle ziekte en alle kwale*". Sta stil bij die woorden: "*alle.*" Maar onze Heere was niet tevreden met wonderen voor het lichaam; Hij had het evangelie voor de ziel, dat evangelie dat besloten ligt in Zijn eigen persoon als Koning, in Zijn belofte van vergeving aan de gelovigen en in Zijn heerschappij van liefde over wie Hem trouw zijn. Hij predikte "*het Evangelie des Koninkrijks*", een waarlijk koninklijk evangelie, dat mensen tot koningen en priesters maakte. Voor dit evangelie waren de wonderen van genezing evenzoveel zegels. Ook in onze tijd is de genezing van zielen een even zeker zegel van God op het evangelie.

Heere, ik ken de waarheid en de zekerheid van Uw evangelie, want ik heb Uw genezende hand op mijn hart gevoeld. Laat mij de heerschappij en de macht van Uw koninkrijk ervaren en mij blijmoedig onderwerpen aan Uw heerschappij!

> **24** *En Zijn gerucht ging van daar uit in geheel Syrie; en zij brachten tot Hem allen, die kwalijk gesteld waren, met verscheidene ziekten en pijnen bevangen zijnde, en van*

> *den duivel bezeten, en maanzieken en geraakten; en Hij genas dezelve.*

Natuurlijk vertelden de mensen elkaar over de grote profeet. Zelfs de streken verderop begonnen van Hem te horen. *Syrië* hoorde opnieuw dat er een God in Israël was Die een man van zijn melaatsheid kon genezen. Nu werden de ergste gevallen tot Hem gebracht: epileptici, bezetenen en krankzinnigen werden tot Hem geleid, en niet tevergeefs. Wat een lijst van ziekten vinden wij in dit vers!

Ziekten, pijnen, duivels, maanziekte, verlamming en zo meer. En wat een kwitantie staat onderaan: "*en Hij genas dezelve*"! O, werden mensen maar gretig om hun geestelijke kwalen bij de Zaligmaker te brengen! Het zou tot hetzelfde resultaat leiden. In elk geval zouden wij lezen: "*Hij genas dezelve.*"

Onze Koning omringde Zich met de geestelijke praal van dankbaarheid door Zijn macht te tonen om de lijdenden te zegenen. Sommige koningen hebben gedaan alsof zij door hun aanraking konden genezen, maar Jezus deed het werkelijk. Nooit heeft een koning of profeet zulke wonderen kunnen doen als Hij. Het is geen wonder dat "*Zijn gerucht*" groot was!

> **25** *En vele scharen volgden Hem na, van Galilea en van Dekapolis, en van Jeruzalem, en van Judea, en van over de Jordaan.*

Zo'n leraar krijgt vanzelf een gevolg. Toch, hoe klein was Zijn geestelijke gevolg vergeleken met de "*vele scharen*" die

uiterlijk tot Hem kwamen! Onze Koning heeft veel onderdanen bij naam, maar weinigen kennen Hem als hun Heere, zodat zij vernieuwd zijn in hun hart door de kracht van Zijn genade. Alleen dezen gaan werkelijk Zijn koninkrijk binnen, en het is dwaas en goddeloos te spreken over het insluiten van anderen in Zijn geestelijke rijk. Toch is het een hoopvol teken wanneer er een grote vraag naar Jezus is en elk gewest en elke stad zijn deel levert aan de luisterende menigte.

Nu zullen wij meer horen van de gezegende lippen van Hem Die Koning was te Jeruzalem en ook Prediker voor het volk.

MATTHEÜS 5:1-16

De Koning verkondigt de wetten van Zijn koninkrijk

↑ Inhoud

Dit is de natuurlijke volgorde van koninklijk handelen. De Koning wordt gezalfd, komt onder het volk om Zijn macht te tonen, en treedt daarna als Wetgever op en maakt Zijn verordeningen bekend.

> **1** *En Jezus, de schare ziende, is geklommen op een berg, en als Hij nedergezeten was, kwamen Zijn discipelen tot Hem.*

Voor afzondering, frisse lucht en wijde ruimte zoekt de Koning de berghelling op. Het paste dat zo'n verheven zedenleer van een berg af werd onderwezen. Een natuurlijke heuvel was beter geschikt voor Zijn waarachtig onderwijs

dan een marmeren kansel geweest zou zijn. Zij die Hem wilden volgen *als discipelen* verzamelden zich dicht rond de gezeten Rabbi, die in hun midden de troon van het onderwijs innam; en in wijdere kring stonden "*de schare*" te luisteren.

> **2** *En Zijn mond geopend hebbende, leerde Hij hen, zeggende:*

Zelfs toen Zijn mond gesloten was, onderwees Hij door Zijn leven, en toch hield Hij het getuigenis van Zijn lippen niet achter. Ernstige mensen mompelen noch haperen wanneer zij hun medemensen toespreken, maar zij spreken duidelijk en openen hun mond. Wanneer Jezus *Zijn mond opent*, laten wij dan onze oren en harten openen.

> **3** *Zalig zijn de armen van geest; want hunner is het Koninkrijk der hemelen.*

De eerste verordeningen van de Koning zijn zegeningen. Hij begint Zijn onderwijs met een mild geschenk van zegeningen. Het Oude Testament eindigde met "den ban". Het Nieuwe Testament opent met "*Zalig*". Dit woord wordt door sommigen weergegeven met "gelukkig", maar wij houden het meest van *zalig.* Onze Heere brengt de mensen ware zaligsprekingen door Zijn onderwijs en door Zijn koninkrijk.

Geestelijke armoede wordt zowel geboden als geprezen. Zij is de grondslag van de christelijke ervaring. Niemand begint goed die geen armoede van geest heeft ge-

voeld. Toch wordt zelfs aan dit eerste teken van genade het koninkrijk gegeven in tegenwoordig bezit: "*hunner is het Koninkrijk der hemelen*". De vraag in het koninkrijk der hemelen is niet: "Bent u van adel?" maar: "Bent u arm van geest?" Wie in hun eigen ogen niets zijn, zijn van koninklijk bloed in het heelal. Alleen dezen hebben de beginselen en de bekwaamheden voor het hemelse koninkrijk. Mocht ik zo iemand zijn!

> **4** *Zalig zijn die treuren; want zij zullen vertroost worden.*

Dezen lijken er slechter aan toe dan de louter armen van geest, want zij zijn "*die treuren*". Zij staan een trede hoger, hoewel het lijkt of zij een trede lager staan. De weg om in het koninkrijk te rijzen is in onszelf te zinken. Deze mensen worden bedroefd door de zonde en beproefd door het kwaad van de tijd, maar voor hen is een toekomst van rust en vreugde bereid. Wie lachen zullen weeklagen, maar wie treuren zullen zingen. Wat een grote zegen is droefheid, omdat zij de Heere ruimte geeft om troost te schenken! Onze smarten zijn gezegend, want zij zijn onze raakpunten met de goddelijke Trooster. De zaligspreking klinkt als een tegenstrijdigheid, maar zij is waar, zoals sommigen van ons maar al te goed weten. Onze uren van rouw hebben ons meer troost gebracht dan onze dagen van vrolijkheid.

> **5** *Zalig zijn de zachtmoedigen; want zij zullen het aardrijk beerven.*

Zij zijn nederig van gezindheid en bereid hun deel op aarde op te geven, daarom zal het naar hen terugkeren. Zij pochen niet, twisten niet en juichen niet over anderen, en toch zijn zij erfgenamen van al het goede dat God op het aardoppervlak geschapen heeft. In hun zachtmoedigheid gelijken zij op hun Koning en zij zullen met Hem heersen. Het beloofde land is voor de stammen van de zachtmoedigen; voor hen zullen de Kanaänieten verdreven worden. Het beste van deze wereld is voor wie er het minst van denkt en het minst van zichzelf.

> **6** *Zalig zijn die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid; want zij zullen verzadigd worden.*

Zij zijn niet vol van hun eigen gerechtigheid, maar verlangen naar meer en meer van wat van boven komt. Zij smachten ernaar zelf recht te zijn zowel voor God als voor de mensen, en zij verlangen te zien dat de gerechtigheid de overhand krijgt over de hele wereld. Hun verlangen naar het goede is zo groot, dat het is alsof beide begeerten, "*hongeren en dorsten*", samengebald waren in die ene hartstocht voor de gerechtigheid. Waar God zo'n onverzadelijk verlangen werkt, mogen wij er zeker van zijn dat Hij het zal stillen, ja, tot de rand toe vullen.

Wanneer wij de gerechtigheid van God, de gerechtigheid van Christus en de overwinning van de gerechtigheid in de laatste dagen overpeinzen, worden wij meer dan verzadigd. In de toekomende wereld zal de bevrediging van de man vol verlangens volkomen zijn. Niets hier beneden

kan een onsterfelijke ziel vullen, en omdat er geschreven staat: "*Zij zullen verzadigd worden*", zien wij met blijmoedig vertrouwen uit naar een hemel van heiligheid waarmee wij eeuwig verzadigd zullen zijn.

> **7** *Zalig zijn de barmhartigen; want hun zal barmhartigheid geschieden.*

Zij vergeven en hun wordt vergeven. Zij oordelen liefdevol en zij zullen niet veroordeeld worden. Zij helpen de behoeftigen en zij zullen geholpen worden in hun nood. Wat wij voor anderen zijn, zal God voor ons zijn. Sommigen moeten hard strijden tegen hun gierigheid om vriendelijk te zijn, maar de zegen ligt niet alleen in het doen van een barmhartige daad, maar in het barmhartig van gezindheid zijn. Volgelingen van Jezus moeten mensen van barmhartigheid zijn, want zij hebben barmhartigheid gevonden en barmhartigheid heeft hen gevonden. Nu wij uitzien naar barmhartigheid bij de Heere "in dien dag", moeten wij barmhartigheid bewijzen in deze dag.

> **8** *Zalig zijn de reinen van hart; want zij zullen God zien.*

Een onrein hart maakt het oog dof voor God. Om het oog helder te maken, moeten wij het hart reinigen. Alleen reinheid heeft enig begrip van God of een waar zicht op Hem. Het is een grote beloning dat "*zij zullen God zien*", en omgekeerd helpt het enorm om een van de "*reinen van hart*" te zijn wanneer men de driewerf Heilige waarlijk heeft gezien. Er zijn geen reine harten op aarde tenzij de Heere ze

zo gemaakt heeft, en niemand zal God in de hemel zien die hier beneden niet door genade gereinigd is. Heere, schep in mij een rein hart, opdat ik U mag aanschouwen, nu en voor eeuwig!

> **9** *Zalig zijn de vreedzamen; want zij zullen Gods kinderen genaamd worden.*

Zij zijn niet alleen lijdelijk vreedzaam, zoals de zachtmoedigen die de vrede bewaren, maar daadwerkelijk vreedzaam door te trachten oorlogen en twisten te beëindigen en zo *vrede te maken.* Dezen zijn niet alleen kinderen van de vredelievende God, maar zij zullen ook "*Gods kinderen genaamd worden*", want de mensen worden getroffen door hun gelijkenis met hun Vader. Hieraan wordt onze kindschap bekend, aan onszelf en aan anderen. Mensen van vrede zijn de kinderen van de God des vredes en de zegen van hun Vader rust op hen.

Deze zevende zaligspreking is zeer hoog en heerlijk. Laten wij er allen naar streven haar te verkrijgen. Laten wij nooit vredebrekers zijn, laten wij steeds *vredestichters* zijn. Toch mogen wij niet roepen: "Vrede, vrede! doch daar is geen vrede." Het vers hiervoor spreekt van reinheid en dit van vrede. Eerst rein, dan *vreedzaam.* Dit is Gods orde en zij behoort ook de onze te zijn.

> **10** *Zalig zijn die vervolgd worden om der gerechtigheid wil; want hunner is het Koninkrijk der hemelen.*

Dit is de eigenaardige zegen van de uitverkorenen van God, en hij staat hoog op de eerelijst. De enige hulde die de goddeloosheid aan de gerechtigheid kan brengen, is haar te vervolgen. Wie in de eerste zaligspreking arm van geest waren, worden hier veracht en bovendien tot armoede gebracht, en daarin ontvangen zij een nieuwe koninklijke oorkonde, die hun voor de tweede maal "*het Koninkrijk der hemelen*" verzekert. Ja, zij hebben het koninkrijk nu al. Het is hun in tegenwoordig bezit. Niet vanwege enige persoonlijke fout, maar eenvoudig vanwege hun godvrezende karakter worden de Daniëls van de Heere gehaat, maar zij zijn gezegend door wat op een vloek lijkt. Ismaël bespot Izak, maar toch heeft Izak de erfenis en wordt Ismaël verstoten. Het is een gave van God dat men om Zijn naam mag lijden. Mogen wij dus geholpen worden om ons te verblijden in het kruis van Christus wanneer wij de eer ontvangen om ter wille van Zijn naam gesmaad te worden.

> **11-12** *Zalig zijt gij, als u de mensen smaden, en vervolgen, en liegende alle kwaad tegen u spreken, om Mijnentwil. Verblijdt en verheugt u; want uw loon is groot in de hemelen; want alzo hebben zij vervolgd de profeten, die voor u geweest zijn.*

Vervolging met de tong komt vaker voor, maar is niet minder wreed dan die met de hand. Laster is gewetenloos en laat zich gaan in beschuldigingen van allerlei aard — "*alle kwaad*" is een veelomvattende uitdrukking. Geen misdaad is te laag om de onschuldige in de schoenen te schuiven, en

de vervolger zal geen aarzeling hebben over hoe verfoeilijk de beschuldiging is. De regel lijkt te zijn: “Gooi maar flink met modder, er blijft wel wat van hangen.” Onder deze zeer zware beproeving moeten goede mensen buitengewoon blij zijn, want zo worden zij verheven tot de rang van de profeten, op wie de storm van leugens met gewelddige woede neersloeg. “*Alzo hebben zij vervolgd de profeten.*” Dit is de erfenis van de boodschappers van de Heere. Zij doodden de een en stenigden de ander. De eer om met de profeten te lijden, ter wille van de Heere, is zo groot dat zij ons wel kan verzoenen met alles wat zij met zich meebrengt. Er is een inquisitoriale opeenvolging van vervolgers, “want alzo hebben zij vervolgd de profeten, *die voor u geweest zijn*”, en er is een profetische opeenvolging van heiligen, aangesteld om de Heere in het vuur te verheerlijken. Tot die opeenvolging te behoren is ons hoge voorrecht, en wij zijn blij dat het zo is. Onze vreugde en blijdschap moeten alle gewone grenzen te buiten gaan wanneer wij vereerd worden met de onderscheiding van het ijzeren kruis en de halsketen met de letters S.S., ofwel snode smaad.

> **13** *Gij zijt het zout der aarde; indien nu het zout smakeloos wordt, waarmede zal het gezouten worden? Het deugt nergens meer toe, dan om buiten geworpen, en van de mensen vertreden te worden.*

Zo spreekt Hij tot hen die Hij in Zijn koninkrijk inschrijft. In hun karakter is een bewarende kracht die de rest van de

maatschappij behoedt voor volslagen bederf. Als zij niet verspreid waren onder de mensen, zou het menselijk geslacht gaan rotten. Maar als zij alleen in naam christenen zijn en de ware kracht is verdwenen, kan niets hen redden en zijn zij volstrekt nutteloos voor hen onder wie zij verkeren. Er is iets verborgens, dat het geheim is van de kracht van de gelovige. Dat iets is smaak. Het is niet gemakkelijk te omschrijven, en toch is het absoluut noodzakelijk om nuttig te zijn. Een wereldling kan nog enig nut hebben ook al schiet hij op sommige punten tekort, maar een christen die geen christen is, deugt in alle opzichten niet, hij "*deugt nergens meer toe*" en is volstrekt nutteloos voor wie dan ook. Volledige verwerping wacht hem. Hij zal "*buiten geworpen, en van de mensen vertreden*" worden. Zijn godsdienst wordt een voetpad voor de mode of voor de spot, al naargelang de wereld het opvat. In beide gevallen is hij geen bewaarmiddel, want hij behoedt zichzelf niet eens voor verachting.

Wat een les over de noodzaak van volharding tot het einde! Want als de smaak van de goddelijke genade geheel uit een mens kon verdwijnen, zou die nooit kunnen worden hersteld. De tekst is daarover zeer helder en stellig. Wat een onbijbelse onzin om te vertellen dat iemand wedergeboren wordt en toch het goddelijke leven verliest, en het dan weer terugkrijgt. De wedergeboorte kan niet mislukken. Als zij dat deed, zou die mens voor altijd hopeloos zijn. Hij zou niet opnieuw, en opnieuw, en opnieuw kunnen worden geboren. Zijn geval zou buiten het bereik van

de barmhartigheid liggen, maar wie is er hopeloos? Zijn er mensen die onmogelijk te herstellen zijn? Zo ja, dan kunnen sommigen geheel van de genade vervallen zijn, maar anders niet. Wie zegt dat alle mensen binnen het bereik van de genade zijn, kan niet naar de Schrift of de logica in een totale afval geloven, aangezien het "onmogelijk" is hen "wederom te vernieuwen tot bekering", indien iemand werkelijk afvallig geworden is.

De grote les is dat wanneer de genade zelf een mens niet kan redden, er niets anders voor hem gedaan kan worden. "*Indien nu het zout smakeloos wordt, waarmede zal het gezouten worden?*" Vlees kunt u zouten, maar zout kunt u niet zouten. Als de genade faalt, faalt alles. Genadige Meester, sta mij niet toe proeven te nemen om te zien hoever ik mijn smaak kan verliezen, maar houd mij altijd vol van genade en waarheid.

> **14-15** *Gij zijt het licht der wereld; een stad boven op een berg liggende, kan niet verborgen zijn. Noch steekt men een kaars aan, en zet die onder een koornmaat, maar op een kandelaar, en zij schijnt allen, die in het huis zijn;*

Wij moeten de duisternis van onwetendheid, zonde en verdriet wegnemen. Christus heeft ons aangestoken om de wereld te verlichten. Het is niet aan ons ons geloof te verbergen. God wil dat Zijn genade even zichtbaar is als een stad gebouwd op de top van een berg. Zijn Geest proberen te verbergen is even dwaas als een kaars zetten "*onder een koornmaat*". De kaars moet gezien worden door "*allen, die*

in het huis zijn", en zo ook de genadegaven van de christen. Huiselijke vroomheid is de beste vroomheid. Als ons licht niet in huis gezien wordt, mag u erop rekenen dat wij het niet hebben. Kaarsen zijn bedoeld voor woonkamers en slaapkamers. Laten wij het licht van de genade niet bedekken. Ja, verborgen blijven kunnen wij niet als de Heere ons eenmaal gebouwd heeft *boven op een berg* van Zijn liefde, en evenmin kunnen wij in duisternis wonen als God ons heeft aangestoken en "*op een kandelaar*" gezet.

Heere, laat mij ijverig zijn om het licht dat ik van U heb ontvangen te verspreiden, zelfs over de hele wereld! Laat mij ten minste schijnen in mijn eigen huis.

> **16** *Laat uw licht alzo schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken mogen zien, en uw Vader, Die in de hemelen is, verheerlijken.*

Het licht is van ons, maar de verheerlijking is voor *onze Vader, Die in de hemelen is.* Wij schijnen omdat wij licht hebben, en wij worden gezien omdat wij schijnen. Door goede werken schijnen wij het best voor de mensen. Echt schijnen is stil, maar toch zo nuttig dat mensen, die al te vaak zeer slechte rechters zijn, gedwongen zijn God te zegenen voor het goede dat zij ontvangen door het licht dat Hij heeft aangestoken. Engelen verheerlijken God Die zij zien, en mensen zijn gedwongen God te verheerlijken Die zij niet zien, wanneer zij de "*goede werken*" van Zijn heiligen opmerken. Wij hoeven er geen bezwaar tegen te hebben gezien te worden, hoewel wij niet moeten wensen ge-

zien te worden. Omdat de mensen onze deugden zeker zullen zien, als wij die bezitten, laat het onze zorg zijn dat alle eer gegeven wordt aan onze Heere, aan Wie zij geheel toekomt. “Niet ons, o HEERE! niet ons, maar Uw Naam geef eer!”

MATTHEÜS 5:17-20

Onze Koning eert de wet van Zijn Vader

↑ Inhoud

Hij nam de moeite de wetten van mensen te herzien en te hervormen, maar de wet van God bevestigde en bekrachtigde Hij.

> **17** *Meent niet, dat Ik gekomen ben, om de wet of de profeten te ontbinden; Ik ben niet gekomen, om die te ontbinden, maar te vervullen.*

Het Oude Testament blijft in al zijn delen staan, in "*de wet*" zowel als in "*de profeten*". De Heere Jezus wist niets van "destructieve kritiek". Hij bevestigt in de diepste zin alles wat in de Heilige Schrift geschreven staat en geeft het een nieuwe volheid. Dit zegt Hij voordat Hij opmerkingen gaat maken over de uitspraken van de mensen van vroeger tijd.

Hij Zelf is de vervulling en de kern van de voorbeelden, de profetieën en de geboden van de wet.

> **18** *Want voorwaar zeg Ik u: Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet een jota noch een tittel van de wet voorbijgaan, totdat het alles zal zijn geschied.*

Geen lettergreep zal krachteloos worden. Tot de kleinste letters toe, het stipje op elke "i" en het streepje door elke "t", zal de wet de schepping overleven. Het Oude Testament wordt even heilig bewaakt als het Nieuwe. "Het Woord des Heeren blijft in der eeuwigheid." Moderne critici hebben zichzelf een onmogelijke taak gesteld in hun poging de inspiratie van het gehele heilige boek, of van dit boek, of dat hoofdstuk, of dat vers, weg te redeneren; want het geheel zal uit hun smeltoven komen als zilver, "gezuiverd zevenmaal".

> **19** *Zo wie dan een van deze minste geboden zal ontbonden, en de mensen alzo zal geleerd hebben, die zal de minste genaamd worden in het Koninkrijk der hemelen; maar zo wie dezelve zal gedaan en geleerd hebben, die zal groot genaamd worden in het Koninkrijk der hemelen.*

Onze Koning is niet gekomen om de wet af te schaffen, maar om haar te bevestigen en opnieuw te laten gelden.

Zijn geboden zijn eeuwig, en als enige van de leraars ervan door dwaling Zijn wet zouden breken en leren dat het kleinste gebod buiten werking is gesteld, zullen zij in rang dalen en zakken tot de laagste plaats. De adelstand van Zijn koninkrijk wordt geregeld naar gehoorzaamheid.

Niet geboorte, kennis of succes maakt een mens groot, maar nederige en nauwgezette gehoorzaamheid, zowel in woord als in daad.

"*Zo wie dezelve zal gedaan en geleerd hebben*", die is de man die "*groot genaamd zal worden in het Koninkrijk der hemelen*". Daarom stelt de Heere Jezus geen mildere wet in, en Hij staat ook niet toe dat een van Zijn dienaren zich dat aanmatigt. Onze Koning vervult de oude wet en Zijn Geest werkt in ons "het willen en het werken, naar Zijn welbehagen", zoals dat uiteengezet is in de onveranderlijke verordeningen van de gerechtigheid.

Heere, maak mij tot een zeer trouwe onderdaan van dit Uw koninkrijk, en mag ik beide "*gedaan en geleerd*" hebben naar Uw Woord! Of ik op aarde klein of groot ben, maak mij groot in gehoorzaamheid aan U.

> **20** *Want Ik zeg u: Tenzij uw gerechtigheid overvloediger zij, dan der Schriftgeleerden en der Farizeen, dat gij in het Koninkrijk der hemelen geenszins zult ingaan.*

Wij kunnen niet eens "*in het Koninkrijk der hemelen*" ingaan en beginnen de Heere toe te behoren, zonder verder te gaan dan de voornaamste godsdienstigen van de wereld. Gelovigen mogen in hun gedrag niet slechter zijn, maar moeten veel beter zijn dan de meest nauwgezette wettisten. In hart, en zelfs in daad, moeten wij de wetschrijvers en de wetroemers overtreffen. Het koninkrijk is niet voor opstandelingen, maar voor wie nauwgezet gehoorzamen.

Het vereist van ons niet alleen heiligheid, eerbied, oprechtheid en reinheid, maar het werkt dit alles in ons hart en leven. Het evangelie geeft ons geen uiterlijke vrijheid om te zondigen op grond van de hogere voortreffelijkheid van een vermeende innerlijke heiligheid, maar het brengt veeleer uiterlijke heiliging voort doordat het in ons binnenste een heerlijke vrijheid werkt in de wet van de Heere.

Wat een Koning hebben wij in Jezus! Wat voor mensen behoren wij te zijn, die belijden in Zijn heilige koninkrijk te zijn! Hoe zorgvuldig behoren wij de geopenbaarde wil van onze Vader te bewaren! Hoe vastbesloten om geen spel te dulden met de wet en de profeten!

MATTHEÜS 5:21-48

De Koning verbetert de overgeleverde wet

↑ Inhoud

Het was nodig dat de Heere Jezus de menselijke overleveringen opruimde om plaats te maken voor Zijn eigen geestelijke onderwijs.

> **21** *Gij hebt gehoord, dat tot de ouden gezegd is: Gij zult niet doden; maar zo wie doodt, die zal strafbaar zijn door het gericht.*

Vaak beroept men zich op de oudheid als gezaghebbende stem, maar onze Koning maakt korte metten met "*de ouden*." Hij begint met een van hun veranderingen aan de wet van Zijn Vader. Zij hebben iets toegevoegd aan de heilige woorden van God. Het eerste deel van het gezegde dat onze Heere aanhaalde, was goddelijk, maar het werd naar

een laag peil gehaald door de toevoeging over het menselijk gerecht en over de verplichting van de moordenaar om daar te verschijnen. Zo werd het meer een spreekwoord onder de mensen dan een ingegeven uitspraak uit de mond van God. Zoals God het sprak, reikte de betekenis veel verder dan wanneer de overtreding beperkt wordt tot werkelijk doden, zoals dat voor een menselijke rechterstoel kan worden gebracht. Een gebod beperken is het in zekere mate tenietdoen. Dat mogen wij niet doen, ook niet als de oudheid ons daarvoor een vrijbrief geeft. Liever de hele waarheid opnieuw gezegd dan een oude leugen in eeuwenoude taal.

> 22 *Doch Ik zeg u: Zo wie te onrecht op zijn broeder toornig is, die zal strafbaar zijn door het gericht; en wie tot zijn broeder zegt: Raka! die zal strafbaar zijn door den groten raad; maar wie zegt: Gij dwaas! die zal strafbaar zijn door het helse vuur.*

In de toorn zit de moord verborgen, want wij wensen degene op wie wij toornig zijn kwaad toe, of wensen zelfs dat hij er niet was, en dat is hem in verlangen doden. Toorn "*te onrecht*" wordt verboden door het gebod dat zegt: "Gij zult niet doden," want onrechtvaardige toorn is doden in gedachten. Zulke toorn zonder reden brengt ons onder een hoger oordeel dan dat van de Joodse politierechtbanken. God neemt kennis van de gemoedsbewegingen waaruit daden van haat kunnen voortkomen en roept ons even goed ter verantwoording voor het toornige gevoel als voor de

moorddadige daad. Ook woorden vallen onder dezelfde veroordeling. Een mens zal geoordeeld worden om wat hij "*tot zijn broeder zegt*." Iemand "Raka!" te noemen, een nietsnut, is hem doden in zijn goede naam, en tot hem te zeggen: "*Gij dwaas!*" is hem doden wat betreft de edelste eigenschappen van een mens. Dit alles valt dus onder de veroordeling die mensen in hun raadsvergaderingen uitspreken. Ja, onder iets veel ergers: de straf die door het hoogste gerechtshof van het heelal wordt opgelegd en die mensen veroordeelt tot "*het helse vuur*." Zo geeft onze Heere en Koning de wet van God haar ware kracht terug en waarschuwt Hij ons dat zij niet alleen de openlijke daad van het doden veroordeelt, maar ook elke gedachte, elk gevoel en elk woord dat een broeder kan schaden of hem door minachting kan vernietigen.

Wat een alomvattende wet is dit! Mijn geweten had gerust kunnen zijn bij het gebod "Gij zult niet doden," maar als toorn zonder gegronde reden moord is, hoe zal ik mij dan kunnen verantwoorden? "Verlos mij van bloedschulden, o God, Gij, God mijns heils!"

> **23-24** *Zo gij dan uw gave zult op het altaar offeren, en aldaar gedachtig wordt, dat uw broeder iets tegen u heeft; Laat daar uw gave voor het altaar, en gaat heen, verzoent u eerst met uw broeder, en komt dan en offert uw gave.*

De Farizeeër zou aanvoeren, als dekmantel voor zijn boosaardigheid, dat hij een offer bracht om verzoening te doen, maar onze Heere wil dat eerst de vergeving aan onze broe-

der wordt geschonken en dan pas het offer wordt gebracht. Wij moeten God met overleg aanbidden, en als wij tijdens dat nadenken *gedachtig worden* dat onze broeder iets tegen ons heeft, moeten wij ophouden. Als wij een ander onrecht hebben aangedaan, moeten wij stoppen, de eredienst onderbreken en ons haasten om verzoening te zoeken. Wij herinneren ons gemakkelijk wat wij tegen onze broeder hebben, maar nu moet het geheugen de andere kant op gericht worden. Pas wanneer wij ons eigen onrecht hebben bedacht en verzoening hebben gezocht, kunnen wij op aanvaarding bij de Heere hopen. De regel is: eerst vrede met de mens en dan aanvaarding bij God. Het heilige moet doorkruist worden om het Heilige der heiligen te bereiken. Is er vrede met onze broeder, laten wij dan onze dienst aan onze Vader voortzetten, en wij zullen dat doen met een lichter hart en een oprechter ijver.

Ik zou vurig willen dat ik met alle mensen in vrede was voordat ik probeer God te aanbidden, opdat ik God niet "der zotten slachtoffer" geef.

> **25-26** *Weest haastelijk welgezind jegens uw wederpartij, terwijl gij nog met hem op den weg zijt; opdat de wederpartij niet misschien u den rechter overlevere, en de rechter u den dienaar overlevere, en gij in de gevangenis geworpen wordt. Voorwaar, Ik zeg u: Gij zult daar geenszins uitkomen, totdat gij den laatsten penning zult betaald hebben.*

Streef in alle geschillen vurig naar vrede. Houd op met twisten voordat u eraan begint.

Zoek bij rechtszaken een snelle en vreedzame schikking. In de dagen van onze Heere was dat vaak de voordeligste weg, en meestal is dat nu nog zo. Liever uw recht verliezen dan in handen vallen van mensen die u alleen maar zullen plukken in naam van de gerechtigheid en u vasthouden zolang er nog een schijn van een eis tegen u kan standhouden of er nog een stuiver uit u te halen valt. In een land waar "gerechtigheid" roof betekende, was het wijs om te worden beroofd en niet te klagen. Zelfs in ons eigen land is een schrale schikking beter dan een vette rechtszaak. Velen gaan de rechtszaal in om wol te halen, maar komen er kaalgeschoren uit. Voer geen processen uit woede, maar zoek vrede met de grootst mogelijke spoed.

> **27-28** *Gij hebt gehoord, dat van de ouden gezegd is: Gij zult geen overspel doen. Maar Ik zeg u, dat zo wie een vrouw aan ziet, om dezelve te begeren, die heeft alrede overspel in zijn hart met haar gedaan.*

Ook hier zet onze Koning de uitleggingen van mensen op de geboden van God opzij en laat Hij de wet zien in haar enorme geestelijke breedte. Terwijl de overlevering het verbod had beperkt tot een openlijke daad van ontucht, toont de Koning dat het ook de onreine begeerten van het hart verbiedt.

Hier wordt getoond dat de goddelijke wet niet alleen betrekking heeft op de daad van overspel, maar zelfs op het verlangen, de verbeelding of de hartstocht die zo'n schande kan ingeven. Wat een Koning hebben wij, Die Zijn

scepter uitstrekt over het rijk van onze innerlijke begeerten! Hoe vorstelijk zegt Hij het: "*Maar Ik zeg u*"! Wie anders dan een goddelijk wezen heeft het gezag om zo te spreken? Zijn woord is wet. Zo hoort het ook te zijn, want Hij raakt de zonde aan bij de bron en verbiedt de onreinheid in het hart. Als de zonde in het gemoed niet werd toegelaten, zou zij nooit in het lichaam openbaar worden. Dit is dus een zeer doeltreffende manier om het kwaad aan te pakken. Maar wat is dit doorzoekend, wat is dit veroordelend! Ongepaste blikken, onkuise begeerten en sterke hartstochten behoren tot het wezen van overspel, en wie kan beweren zijn leven lang vrij daarvan te zijn geweest? Toch zijn dit de dingen die een mens verontreinigen. Heere, zuiver ze uit mijn natuur en maak mij van binnen rein.

> **29** *Indien dan uw rechteroog u ergert, trekt het uit, en werpt het van u; want het is u nut, dat een uwer leden verga, en niet uw gehele lichaam in de hel geworpen worde.*

Wat de oorzaak van zonde is, moet worden opgegeven, evengoed als de zonde zelf. Het is niet zondig een *oog* te hebben of een scherp waarnemingsvermogen te ontwikkelen, maar als het oog van speculatieve kennis ons tot struikelen brengt door verstandelijke zonde, wordt het de oorzaak van het kwaad en moet het gedood worden. Alles, hoe onschuldig ook, wat mij ertoe brengt verkeerd te doen, te denken of te voelen, moet ik kwijtraken alsof het zelf een kwaad was. Al zou het ons iets kosten om ervan af te zien, toch moeten wij het missen, want zelfs een zwaar verlies

op één gebied is veel beter dan het verlies van de hele mens. Liever een blinde heilige dan een scherpziende zondaar. Als onthouding van alcohol lichamelijke zwakte veroorzaakte, dan was het beter zwak te zijn dan sterk te zijn en in dronkenschap te vervallen. Omdat ijdele bespiegelingen en redeneringen mensen in het ongeloof doen belanden, willen wij daar niets van weten. Dat het hele lichaam "*in de hel geworpen*" wordt, is een te groot risico om te lopen, alleen maar om het boze oog van begeerte of nieuwsgierigheid zijn zin te geven.

> **30** *En indien uw rechterhand u ergert, houwt ze af, en werpt ze van u; want het is u nut, dat een uwer leden verga, en niet uw gehele lichaam in de hel geworpen worde.*

De oorzaak van ergernis kan eerder werkzaam zijn, zoals de *hand*, dan verstandelijk, zoals het oog, maar wij kunnen beter in ons werk belemmerd worden dan in verzoeking worden meegetrokken. De handigste hand mag niet gespaard worden als zij ons aanmoedigt tot kwaaddoen. Het is niet zo dat wij iets mogen toestaan omdat het ons bekwaam en succesvol kan maken. Als blijkt dat het vaak de oorzaak is dat wij in zonde vallen, moeten wij ervan afzien en onszelf in ons levenswerk op een achterstand zetten, liever dan ons hele bestaan door zonde te ruïneren. Heiligheid moet ons eerste doel zijn. Al het andere moet een zeer ondergeschikte plaats innemen. Rechteroog en rechterhand zijn niet langer recht als zij ons verkeerd leiden. Zelfs handen en ogen moeten wijken, opdat wij onze God er niet

door beledigen. Toch moet niemand dit letterlijk lezen en daarom zijn lichaam verminken, zoals sommige dwaze fanatiekelingen hebben gedaan. De werkelijke betekenis is duidelijk genoeg.

Heere, ik heb U liever dan mijn ogen en handen. Laat mij nooit ook maar een ogenblik aarzelen om alles voor U op te geven!

> **31-32** *Er is ook gezegd: Zo wie zijn vrouw verlaten zal, die geve haar een scheidbrief. Maar Ik zeg u, dat zo wie zijn vrouw verlaten zal, anders dan uit oorzaak van hoererij, die maakt, dat zij overspel doet; en zo wie de verlatene zal trouwen, die doet overspel.*

Ditmaal haalt onze Koning een toegestane verordening van de Joodse staat aan en keurt die af. Mannen plachten hun vrouw te zeggen: "Ga weg," en een haastig woord werd voldoende geacht als scheidingsakte. Mozes stond erop dat er "*een scheidbrief*" kwam, opdat toornige hartstochten tijd zouden hebben om af te koelen, en opdat de scheiding, als zij dan toch moest komen, met overleg en in wettelijke vorm zou plaatsvinden. De eis van een geschrift was tot op zekere hoogte een rem op een kwade gewoonte die zo diep in het volk was ingeworteld dat het totaal weigeren ervan nutteloos zou zijn geweest en alleen een nieuwe misdaad zou hebben veroorzaakt. De wet van Mozes ging zo ver als zij in de praktijk kon worden afgedwongen. Het was vanwege de hardheid van hun harten dat echtscheiding werd getolereerd. Goedgekeurd werd zij nooit.

Maar onze Heere gaat in Zijn wetgeving veel verder. Hij verbiedt echtscheiding behalve om die ene misdaad van ontrouw aan de huwelijksbelofte. Zij die overspel pleegt, verbreekt door die daad het huwelijksverbond feitelijk, en het behoort dan ook formeel door de staat als verbroken te worden erkend. Maar om niets anders mag een man van zijn vrouw gescheiden worden. Het huwelijk is voor het leven en kan niet worden ontbonden, behalve door die ene grote misdaad die de band doorsnijdt, wie van de twee haar ook begaat. Onze Heere zou de goddeloze wetten van sommige Amerikaanse staten nooit hebben getolereerd, die gehuwde mannen en vrouwen onder het minste voorwendsel laten scheiden. Een vrouw die om welke reden ook, behalve overspel, is gescheiden en opnieuw trouwt, pleegt overspel voor God, wat de wetten van mensen het ook mogen noemen. Dit is zeer duidelijk en stellig, en zo wordt aan het huwelijk een heiligheid gegeven die menselijke wetgeving niet behoort te schenden. Laten wij niet behoren tot hen die nieuwe ideeën over het huwelijk aankleven en de huwelijkswetten willen misvormen onder het voorwendsel ze te hervormen. Onze Heere weet beter dan onze moderne maatschappijhervormers. Wij kunnen de wetten van God maar beter met rust laten, want wij zullen nooit betere vinden.

> **33-37** *Wederom hebt gij gehoord, dat van de ouden gezegd is: Gij zult den eed niet breken, maar gij zult den Heere uw eden houden. Maar Ik zeg u: Zweert ganselijk niet, noch bij den hemel, omdat hij is de troon Gods; Noch bij de aar-*

> *de, omdat zij is de voetbank Zijner voeten; noch bij Jeruzalem, omdat zij is de stad des groten Konings; Noch bij uw hoofd zult gij zweren, omdat gij niet een haar kunt wit of zwart maken; Maar laat zijn uw woord ja, ja; neen, neen; wat boven deze is, dat is uit den boze.*

Vals zweren was van oudsher verboden, maar elke soort van zweren is nu verboden door het woord van onze Heere Jezus. Hij noemt verscheidene vormen van eed en verbiedt ze allemaal, en schrijft dan eenvoudige vormen van bevestiging of ontkenning voor als het enige wat Zijn volgelingen zouden moeten gebruiken. Wat er ook tegenin gebracht mag worden, er is geen ontkomen aan de duidelijke zin van dit gedeelte, dat elke soort eed, hoe plechtig of waar ook, een volgeling van Jezus verboden is. Of het nu voor het gerecht is of daarbuiten, de regel is: "*Zweert ganselijk niet.*" Toch wordt er in dit christelijke land overal gezworen, vooral onder wetgevers. Onze wetgevers beginnen hun ambtelijke bestaan met zweren. Bij hen die de wet van het koninkrijk van de Zaligmaker gehoorzamen, is alle zweren terzijde gezet, zodat het eenvoudige woord van bevestiging of ontkenning, rustig herhaald, kan overblijven als een voldoende waarborg van waarheid. Een slecht mens kan men op zijn eed niet geloven, en een goed mens spreekt de waarheid zonder eed. Met welk doel wordt de overbodige gewoonte van het wettelijk zweren in stand gehouden? Christenen mogen niet zwichten voor een kwade gewoonte, hoe groot de druk op hen ook is, maar zij moe-

ten zich houden aan het duidelijke en ondubbelzinnige gebod van hun Heere en Koning.

> **38** *Gij hebt gehoord, dat gezegd is: Oog om oog, en tand om tand.*

De wet van oog om oog, zoals die door de bevoegde rechtbanken werd toegepast, was op gerechtigheid gegrondvest en werkte veel billijker dan het modernere stelsel van boetes, want dat laat rijke mensen betrekkelijk straffeloos overtreden. Maar toen de *lex talionis* de regel voor het dagelijks leven werd, bevorderde zij de wraakzucht, en onze Zaligmaker wilde haar niet dulden als beginsel dat door particulieren werd toegepast. Goede wet in de rechtszaal kan een zeer slechte gewoonte zijn in het gewone maatschappelijke leven. Hij sprak tegen wat een spreekwoord was geworden en onder het volk gehoord en gezegd werd: "*Gij hebt gehoord, dat gezegd is.*" Onze liefdevolle Koning wil dat het persoonlijke verkeer wordt beheerst door de geest van liefde en niet door de regel van het recht.

> **39** *Maar Ik zeg u, dat gij den boze niet wederstaat; maar, zo wie u op de rechterwang slaat, keert hem ook de andere toe;*

Geen weerstand bieden en verdraagzaamheid moeten de regel zijn onder christenen. Zij moeten persoonlijk onrecht verdragen zonder tot slaan te komen. Zij moeten zijn als het aambeeld wanneer slechte mensen de hamers zijn, en zo moeten zij overwinnen door geduldig vergeven. De re-

gel van de rechterstoel is niet voor het gewone leven, maar de regel van het kruis en van de Lijder die alles heeft verdragen, geldt voor ons allen. Toch, hoevelen achten dit alles fanatiek, utopisch en zelfs laf. De Heere, onze Koning, wil dat wij verdragen en verdraagzaam zijn, en overwinnen door machtig geduld. Kunnen wij dat? Hoe zijn wij dienstknechten van Christus als wij Zijn geest niet hebben?

> **40** *En zo iemand met u rechten wil, en uw rok nemen, laat hem ook den mantel;*

Laat hem alles hebben wat hij vraagt en meer. Liever een pak kleren verliezen dan een proces aan de broek krijgen. De rechtbanken in de dagen van onze Heere waren verdorven, en Zijn discipelen kregen de raad liever onrecht te lijden dan zich tot die rechtbanken te wenden. Onze eigen rechtbanken zijn vaak de zekerste manier om een moeilijkheid met gezag op te lossen, en wij hebben meegemaakt dat men ze te hulp riep om twist te voorkomen. Toch moeten wij, zelfs in een land waar men recht kan krijgen, niet voor elk persoonlijk onrecht naar de rechter stappen. Wij moeten liever verdragen dat over ons heen gelopen wordt dan eeuwig te roepen: “Ik daag u voor het gerecht.”

Soms kan juist deze regel van zelfopoffering van ons vragen dat wij gerechtelijke stappen zetten, om onrecht te stoppen dat anderen zwaar zou treffen, maar vaak moeten wij ons eigen voordeel prijsgeven, ja, altijd wanneer het hoofdmotief een trots verlangen naar eigen rechtvaardiging zou zijn.

Heere, geef mij een geduldige geest, zodat ik niet zoek mijzelf te wreken, zelfs niet wanneer ik dat met recht zou mogen doen!

> **41** *En zo wie u zal dwingen een mijl te gaan, gaat met hem twee mijlen.*

De overheden eisten in die dagen gedwongen diensten door hun lagere ambtenaren. Christenen moesten een toegeeflijke gezindheid hebben en liever een dubbele eis verdragen dan boze woorden en toorn uitlokken. Wij mogen belasting niet ontduiken, maar moeten gereedstaan om de keizer te geven wat des keizers is. “Toegeven” is ons wachtwoord. Tegen dwang ingaan is niet bepaald onze taak. Dat kunnen wij aan anderen overlaten. Hoe weinigen geloven de leer van lankmoedigheid en niet-weerstaan van onze Koning!

> **42** *Geeft dengene, die iets van u bidt, en keert u niet af van dengene, die van u lenen wil.*

Wees vrijgevig. Een vrek is geen volgeling van Jezus. Bij ons geven moeten wij onderscheid maken, opdat wij geen luiheid en bedelarij aanmoedigen, maar de algemene regel is: “*Geeft dengene, die iets van u bidt.*” Soms kan een lening nuttiger zijn dan een gift. Weiger haar niet aan hen die er een goed gebruik van zullen maken. Deze voorschriften zijn niet voor dwazen bedoeld. Zij worden ons voorgehouden als onze algemene regel, maar elke regel wordt in evenwicht gehouden door andere geboden van de Schrift,

en er is het onderricht van een menslievend gezond verstand om ons te leiden. Onze geest moet er een zijn van bereidheid om de behoeftigen te helpen met een gift of lening, en het is niet erg waarschijnlijk dat wij door overdrijving in deze richting dwalen. Vandaar de stoutheid van het gebod.

> **43** *Gij hebt gehoord, dat er gezegd is: Gij zult uw naaste liefhebben, en uw vijand zult gij haten.*

In dit geval hadden verdorven geesten aan een gebod van de Schrift een menselijke tegenstelling vastgemaakt, en die menselijke toevoeging was schadelijk. Dit is een veelgebruikte methode: aan het onderwijs van de Schrift iets toevoegen wat daaruit schijnt voort te komen of een natuurlijk gevolg ervan lijkt, maar wat vals en slecht kan zijn. Dit is een droevige misdaad tegen het Woord van de Heere. De Heilige Geest wil alleen Zijn eigen woorden als de Zijne erkennen. Hij erkent het voorschrift: "*Gij zult uw naaste liefhebben*," maar Hij verafschuwt de woekerplant van "*en uw vijand zult gij haten.*" Deze laatste zin vernietigt datgene waaruit hij rechtmatig lijkt voort te komen, want zij die hier vijanden worden genoemd, zijn in feite naasten. De liefde is nu de algemene wet, en onze Koning, Die haar heeft geboden, is er Zelf het voorbeeld van. Hij wil niet dat zij wordt ingeperkt en in een kader van haat wordt geplaatst. Moge de genade verhoeden dat iemand van ons in deze dwaling valt!

> **44-45** *Maar Ik zeg u: Hebt uw vijanden lief; zegent ze, die u vervloeken; doet wel dengenen, die u haten; en bidt voor degenen, die u geweld doen, en die u vervolgen; Opdat gij moogt kinderen zijn uws Vaders, Die in de hemelen is; want Hij doet Zijn zon opgaan over bozen en goeden, en regent over rechtvaardigen en onrechtvaardigen.*

Het is aan ons om te volharden in liefhebben, ook als mensen volharden in vijandschap. Wij moeten zegen teruggeven voor vervloeking, gebeden voor vervolgingen. Zelfs bij wrede vijanden gehoorzamen wij het woord: "*Doet wel dengenen, die u haten; en bidt voor degenen, die u geweld doen, en die u vervolgen.*" Wij zijn niet langer vijanden van wie dan ook, maar vrienden van allen. Wij houden niet alleen op met haten om dan in koude neutraliteit te blijven, maar wij hebben lief waar haat onvermijdelijk leek. Wij zegenen waar onze oude natuur ons gebiedt te vervloeken, en wij zijn bezig met weldoen aan hen die van ons kwaad verdienen te ontvangen. Waar dit in praktijk wordt gebracht, verwonderen mensen zich over de volgelingen van Jezus, hebben zij respect voor hen en bewonderen zij hen. De theorie kan belachelijk gemaakt worden, maar de praktijk wordt in ere gehouden en wordt zo verrassend gevonden dat mensen haar toeschrijven aan een goddelijke eigenschap in christenen en erkennen dat zij *kinderen zijn uws Vaders, Die in de hemelen is.* Inderdaad, hij is een kind van God die de ondankbaren en de boze mensen kan zegenen, want in de dagelijkse voorzienigheid doet de Heere dit op grote schaal, en alleen Zijn kinderen zullen Hem na-

volgen. Goed doen om het goede dat gedaan wordt, en niet vanwege het karakter van de persoon die er baat bij heeft, is een edele navolging van God. Als de Heere de vruchtbaar makende regen alleen zond over het land van de vromen, dan zou de droogte hele streken van alle hoop op een oogst beroven. Ook wij moeten goed doen aan de slechten, anders krijgen wij een kleine kring, krimpen onze harten ineen en wordt onze kindschap jegens de goede God twijfelachtig.

> **46** *Want indien gij liefhebt, die u liefhebben, wat loon hebt gij? Doen ook de tollenaars niet hetzelfde?*

Elk gewoon mens zal hen liefhebben die hem liefhebben; zelfs tollenaars en het uitschot van de aarde kunnen zich tot deze armzalige, hongerlijdende deugd verheffen. Heiligen kunnen zich niet tevredenstellen met zo'n kruiperige gang van zaken. "Liefde voor liefde is menselijk," maar "liefde voor haat" is christelijk. Zullen wij niet verlangen te leven naar onze hoge roeping?

> **47** *En indien gij uw broeders alleen groet, wat doet gij boven anderen? Doen ook niet de tollenaars alzo?*

Op reis, of op straat, of in huis, mogen wij onze vriendelijke groeten niet beperken tot hen die ons nabij en dierbaar zijn. Beleefdheid moet breed zijn en niet minder oprecht omdat zij algemeen is. Wij moeten vriendelijk spreken tot allen en iedereen als een broeder behandelen. Iedereen schudt een oude vriend de hand, maar wij moeten harte-

lijk beleefd zijn jegens elk wezen in mensengedaante. Zo niet, dan zullen wij geen hoger niveau bereiken dan louter uitgestotenen. Zelfs een hond groet een hond.

> **48** *Weest dan gijlieden volmaakt, gelijk uw Vader, Die in de hemelen is, volmaakt is.*

Of: het kan ook als belofte worden verstaan, dat wij volmaakt zullen zijn. Wij moeten streven naar volkomenheid in liefde, naar volheid van liefde tot allen om ons heen. De liefde is de band der volmaaktheid, en als wij volmaakte liefde hebben, zal die in ons een volmaakt karakter vormen. Hier is wat wij nastreven: een volmaaktheid als die van God. Hier is de wijze om haar te verkrijgen, namelijk door te overvloeien van liefde. En dit doet de vraag rijzen hoever wij in deze hemelse richting gevorderd zijn, en ook de reden waarom wij daarin moeten volharden tot het einde toe: omdat wij als kinderen onze Vader behoren te gelijken. Schriftuurlijke volmaaktheid is bereikbaar. Zij ligt eerder in evenredigheid dan in mate. Het karakter van een mens kan volmaakt en geheel zijn, zonder gebrek, en toch zal zo iemand de eerste zijn om te erkennen dat de genade die in hem is op zijn best nog in haar kindertijd verkeert, en hoewel zij als een kind volmaakt is in al haar delen, heeft zij de volmaaktheid van de volwassen man nog niet bereikt.

Wat een doel wordt ons voorgehouden door onze Volmaakte Koning, Die vanaf Zijn bergtroon zegt: “*Weest dan gijlieden volmaakt, gelijk uw Vader, Die in de hemelen is, vol-*

maakt is”! Heere, geef wat U gebiedt, dan zullen zowel de genade als de heerlijkheid U alleen toebehoren.

MATTHEÜS 6:1-18

De Koning zet de wetten van Zijn koninkrijk tegenover het gedrag van uiterlijke godsdienstigen bij het geven van aalmoezen en het bidden

↑ Inhoud

> **1** *Hebt acht, dat gij uw aalmoes niet doet voor de mensen, om van hen gezien te worden; anders zo hebt gij geen loon bij uw Vader, Die in de hemelen is.*

Onze Koning brengt de mensen terecht wat het geven van aalmoezen betreft. Er wordt als vanzelfsprekend van uitgegaan dat wij de armen geven. Hoe zouden wij in het koninkrijk van Christus kunnen zijn als wij dat niet deden?

Aalmoezen mogen openlijk gegeven worden, maar niet om de openheid. Het is belangrijk dat wij een juist doel hebben, want als wij het resultaat van een verkeerd doel verkrijgen, zal ons succes een mislukking zijn. Als wij geven om gezien te worden, zullen wij gezien worden, en dan is het afgelopen: "*Gij hebt geen loon bij uw Vader, Die in de hemelen is.*" Wij verliezen de enige beloning die de moeite waard is. Maar als wij geven om onze Vader te behagen, zullen wij onze beloning uit Zijn hand vinden. Wat ons voornemen en opzet betreft, geldt het woord: "*Hebt acht,*" want niemand gaat de goede weg zonder er zorgvuldig op te letten. Ons geven van aalmoezen moet een heilige plicht zijn, zorgvuldig vervuld, niet tot onze eigen eer, maar tot Gods welbehagen. Laat elke lezer zichzelf afvragen hoeveel hij heeft gedaan op de wijze die de Koning voorschrijft.

> **2** *Wanneer gij dan aalmoes doet, zo laat voor u niet trompetten, gelijk de geveinsden in de synagogen en op de straten doen, opdat zij van de mensen geeerd mogen worden. Voorwaar zeg Ik u: Zij hebben hun loon weg.*

Wij mogen de luidruchtige liefdadigheid van bepaalde ijdele mensen niet navolgen. Hun karakter is huichelachtig, hun manier is vertoonziek, hun doel is door de mensen ge-

zien te worden, hun beloning ligt in het heden. Die beloning is zeer pover en is gauw voorbij. Met een stuiver in de ene hand en een trompet in de andere te staan is de houding van de geveinsden. Dat men "*van de mensen geëerd*" wordt, is iets wat gekocht kan worden, maar eer van God is een heel ander ding. Dit is een tijd van reclame, en al te velen zeggen: "Zie mijn mildheid!" Wie Jezus als Koning hebben, moeten Zijn livrei van nederigheid dragen en niet de scharlaken tooi van een geldtrotse vrijgevigheid die op de eigen trompet blaast, niet alleen op de straten, maar zelfs in de synagogen. Wij kunnen niet twee beloningen voor dezelfde daad verwachten. Als wij haar nu hebben, zullen wij haar later niet hebben. Alleen onbeloonde aalmoezen zullen tellen in het register van de laatste dag.

> **3-4** *Maar als gij aalmoes doet, zo laat uw linker hand niet weten, wat uw rechter doet; Opdat uw aalmoes in het verborgen zij; en uw Vader, Die in het verborgen ziet, Die zal het u in het openbaar vergelden.*

Zoek het verborgene voor uw goede werken. Zie zelfs uw eigen deugd niet. Verberg voor uzelf wat u zelf aan prijzenswaardigs hebt gedaan, want het trotse beschouwen van uw eigen mildheid kan al uw aalmoezen bezoedelen. Houd de zaak zo geheim dat u zelf nauwelijks beseft dat u iets lofwaardigs doet. Laat God aanwezig zijn en u zult publiek genoeg hebben. Hij zal u belonen, *u* "*in het openbaar*" belonen, u belonen zoals een vader een kind beloont, u be-

lonen als iemand die zag wat u deed en wist dat u het geheel voor Hem deed.

Heere, help mij, als ik goed doe, mijn linkerhand erbuiten te houden, zodat ik geen linkse bijbedoeling heb en geen verlangen naar een beloning van lof nu, onder mijn medemensen.

> 5 *En wanneer gij bidt, zo zult gij niet zijn gelijk de geveinsden; want die plegen gaarne, in de synagogen en op de hoeken der straten staande, te bidden, opdat zij van de mensen mogen gezien worden. Voorwaar, Ik zeg u, dat zij hun loon weg hebben.*

Ook het gebed wordt als vanzelfsprekend verondersteld. Niemand kan in het koninkrijk der hemelen zijn die niet bidt.

Wie rondom onze Heere stonden, wisten wat Hij bedoelde toen Hij op de *geveinsden* zinspeelde, want zij hadden de trotse sektariër vaak op openbare plaatsen zien staan om zijn gebeden op te zeggen, en zeer waarschijnlijk hadden zij zich tot dusver verplicht gevoeld zulke mensen als van uitnemende heiligheid in ere te houden. Door de woorden van onze Heere worden deze *geveinsden* ontmaskerd en laten zij zien wat zij werkelijk zijn. Onze Koning was wonderlijk rechtuit en noemde zowel zaken als personen bij hun rechte naam. Deze godsdienstigen waren geen zoekers van God, maar zoekers naar populariteit. Het waren mensen die zelfs de godsvrucht verdraaiden tot een middel tot eigen verheffing. Zij kozen plaatsen en tijden uit

waardoor het opzeggen van hun gebeden in het oog liep. *De synagogen en de hoeken der straten* pasten hun uitstekend, want hun doel was "*opdat zij van de mensen mogen gezien worden.*" Zij werden gezien. Zij kregen wat zij zochten. Dat was hun beloning, en dat was alles.

Heere, laat mij nooit zo oneerbiedig zijn dat ik tot U bid met het doel lof voor mijzelf te behalen.

> **6** *Maar gij, wanneer gij bidt, gaat in uw binnenkamer, en uw deur gesloten hebbende, bidt uw Vader, Die in het verborgen is; en uw Vader, Die in het verborgen ziet, zal het u in het openbaar vergelden.*

Wees alleen. Ga een binnenkamer in waar niemand anders kan binnendringen. Houd elke indringer buiten door de deur te sluiten, en stort daar met heel uw hart uw smeking uit. "*Bidt uw Vader.*" Het gebed moet vooral tot God de Vader gericht worden, en altijd tot God als onze Vader. Bid tot uw Vader, Die daar tegenwoordig is, tot uw Vader, Die u ziet en in het bijzonder acht slaat op wat kennelijk alleen voor Hem bedoeld is, aangezien het "*in het verborgen*" geschiedt, waar geen oog kan zien dan het Zijne. Als wij werkelijk tot God bidden, is het niet nodig dat iemand anders erbij is, want het zou de godsvrucht eerder hinderen dan helpen om een derde als getuige te hebben van de persoonlijke omgang van het hart met de Heere.

Omdat de ziel van het gebed in de gemeenschap met God ligt, zullen wij het best bidden wanneer al onze aandacht op Hem gericht is, en zullen wij het best ons doel be-

reiken, door Hem aanvaard te worden, wanneer wij geen acht slaan op de mening van wie dan ook. Gebed in het verborgen wordt waarlijk verhoord en *in het openbaar* beantwoord, op de eigen wijze en tijd van de Heere. Onze Koning regeert "*in het verborgen.*" Daar richt Hij Zijn hof op en daar zal Hij onze nadering welkom heten. Wij zijn niet waar God ziet wanneer wij openbaarheid zoeken en bidden om eer te verwerven voor onze godsvrucht.

> **7-8** *En als gij bidt, zo gebruikt geen ijdel verhaal van woorden, gelijk de heidenen; want zij menen, dat zij door hun veelheid van woorden zullen verhoord worden. Wordt dan hun niet gelijk; want uw Vader weet, wat gij van node hebt, eer gij Hem bidt.*

Een gebedsformule een zeer groot aantal malen herhalen heeft altijd in de ogen van onwetend godsdienstige mensen iets prijzenswaardigs geleken, maar dat is het stellig niet. Het is slechts een oefening van het geheugen en van de organen waarmee men lawaai maakt, en het is dwaas te denken dat zo'n papegaaienoefening de levende God kan behagen. De mohammedanen en de papisten houden vast aan deze heidense gewoonte, maar wij mogen hen niet navolgen.

God heeft niet nodig dat wij bidden om Hem in te lichten, want Hij "*weet, wat gij van node hebt*," noch dat wij het gebed telkens herhalen om Hem te overreden, want als onze Vader is Hij bereid ons te zegenen. Laten wij daarom niet bijgelovig zijn en niet dromen dat er waarde is in

"*veelheid van woorden*." In de veelheid der woorden ontbreekt de overtreding niet, ook in het gebed.

Herhalingen mogen wij hebben, maar geen "*ijdel verhaal van woorden.*" Kralen tellen en de tijd berekenen die aan de godsvrucht besteed wordt, zijn beide ijdele dingen. De gebeden van christenen worden naar gewicht gemeten en niet naar lengte. Veel van de krachtigste gebeden zijn zo kort geweest als zij sterk waren.

> **9** *Gij dan bidt aldus: Onze Vader, Die in de hemelen zijt! Uw Naam worde geheiligd.*

Nadat onze Heere ons gewaarschuwd heeft tegen bepaalde ondeugden die zich met het gebed hadden verbonden wat plaats en geest betreft, geeft Hij ons nu een voorbeeld waarnaar wij onze gebeden kunnen vormen. Dit heerlijke gebed is kort, vroom en vol betekenis. De eerste drie bedes zijn voor God en Zijn eer. Onze voornaamste gebeden tot God moeten voor Zijn eer zijn. Beginnen wij zo met God in het gebed? Komt niet vaak het dagelijks brood vóór het koninkrijk?

Wij bidden als kinderen tot een Vader en wij bidden als broeders, want wij zeggen:

"*Onze* Vader." "*Onze Vader*" is een vertrouwde naam, maar de woorden "*Die in de hemelen zijt*" wijzen op de eerbied die Hem toekomt. Onze Vader en toch in de hemel; in de hemel en toch onze Vader. Mag Zijn naam met eerbied behandeld worden, en mag alles wat bij Hem hoort, Zijn Woord en Zijn Evangelie, met het diepste ontzag be-

schouwd worden! Het is aan ons om zo voor het aangezicht van de Heere te wandelen in alle nederigheid dat allen zullen zien dat wij het karakter van de driewerf Heilige eerbiedigen. Dan kunnen wij waarlijk bidden: "*Uw Naam worde geheiligd*," wanneer wij die zelf heiligen.

> **10** *Uw Koninkrijk kome. Uw wil geschiede, gelijk in den hemel alzo ook op de aarde.*

O, mocht U heersen over alle harten en landen! Mensen hebben hun trouw aan onze Vader, God, afgeworpen, en wij bidden met al onze kracht dat Hij hen door Zijn almachtige genade zal onderwerpen aan getrouwe gehoorzaamheid. Wij verlangen naar de komst van Koning Jezus, maar intussen roepen wij tot onze Vader: "Uw Koninkrijk kome." Wij verlangen dat de allerhoogste wil geschiede "*alzo ook op de aarde*," met een blijmoedige, bestendige, algemene gehoorzaamheid zoals die in de hemel. Wij zouden willen dat de wil van de Heere werd volbracht, niet alleen door de grote natuurkrachten, die altijd gehoorzaam zijn aan God, maar door liefdevol werkzame geesten, door mensen die eens opstandig waren, maar door genade vernieuwd zijn. O, dat allen die dit gebed bidden, op aarde de heilige gedienstigheid in gehoorzaamheid mogen tonen die gezien wordt in de gelukkige, hartelijke, eensgezinde en onvoorwaardelijke dienst van volmaakte heiligen en engelen voor de troon. De hoogste wens van ons hart is voor Gods eer, heerschappij en heerlijkheid.

> **11** *Geef ons heden ons dagelijks brood.*

Wij bidden om de voorziening van het nodige voor onszelf en anderen: “Geef *ons*.” Wij vragen om ons voedsel als een gave: “Geef ons.” Wij vragen niet meer dan *brood*, of het voedsel dat voor ons nodig is. Onze bede betreft de dag en vraagt slechts om een *dagelijkse* voorraad, brood genoeg voor deze dag. Wij vragen niet om brood dat aan anderen toebehoort, maar alleen om wat eerlijk het onze is: “*ons dagelijks brood.*” Het is het gebed van een nederige en tevreden gezindheid, van iemand die zo geheiligd is dat hij zelfs voor zijn dagelijks voedsel op God wacht, en van iemand die anderen liefdevol met zichzelf verbindt in zijn medeleven en gebed.

Geef mij, Heere, zowel het brood van de hemel als dat van de aarde, wat mijn ziel voedt en mijn lichaam onderhoudt. Voor alles zie ik naar U op, mijn Vader.

> **12** *En vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onzen schuldenaren.*

Geen gebed van sterfelijke mensen kon volledig zijn zonder belijdenis van zonde. Gebed dat niet om vergeving vraagt, zal falen, zoals het gebed van de Farizeeër faalde. Laten trotse mensen roemen zoveel zij willen, wie in het koninkrijk van Christus zijn, zullen altijd bidden: “*En vergeef ons onze schulden*.” Onze Heere wist dat wij altijd schulden zouden hebben om te erkennen en daarom altijd zouden moeten roepen: “*Vergeef!*” Dit is het gebed van mensen die de Rechter heeft vrijgesproken vanwege hun geloof in het Grote Offer, want nu komen zij als kinderen

tot hun Vader voor vrijelijk geschonken vergeving. Niemand mag een dag voorbijgaan laten zonder te bidden: "Vergeef," en in zijn smeking moet hij zijn medezondaars niet vergeten, maar moet hij bidden: "Vergeef ons." De schrijver waagt het te bidden: "Heere, vergeef mij en mijn broeder daarginds, die zegt dat hij volmaakt is."

Deze vergeving kunnen wij alleen verkrijgen als wij de overtredingen van anderen tegen onszelf vrijelijk over het hoofd zien, "*gelijk ook wij vergeven onzen schuldenaren.*" Dit is een redelijke, ja, een gezegende eis, die te vervullen een vreugde is. Het zou voor God niet veilig zijn een mens te vergeven die anderen niet wil vergeven.

Heere, ik vergeef van harte allen die mij onrecht mogen hebben gedaan. Ik ben mild jegens hen die mij iets schuldig zijn, en nu bid ik U met een hoopvol hart: vergeef *mij*, zo zeker als ik nu allen vergeef die in enig opzicht mijn *schuldenaren* zijn.

> **13** *En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van den boze. Want Uw is het Koninkrijk, en de kracht, en de heerlijkheid, in der eeuwigheid, amen.*

In de loop van Zijn voorzienigheid beproeft de Heere onze genadegaven en de oprechtheid van onze belijdenis, en daartoe leidt Hij ons wel "*in verzoeking*." Wij smeken Hem ons niet al te zwaar te beproeven. Heere, laat mijn vreugden of mijn smarten mij niet tot verzoekingen worden. Zoals ik uit mijzelf niet in verzoeking zou lopen, bid ik U: leid

mij niet daarheen waar ik haar onvermijdelijk zal ontmoeten.

Maar als ik beproefd moet worden, Heere, *verlos* mij dan van het vallen in het *kwaad* en bewaar mij in het bijzonder voor *den boze*, die vóór alles mijn ziel zoekt om haar te verderven. Verzoeking of beproeving kan tot mijn bestwil zijn, als ik maar *verlost word* van het kwaad.

Heere, doe dit voor mij, want ik kan mezelf niet bewaren.

Het gebed eindigt met een lofprijzing. Godsvrucht die met bidden begint, eindigt in aanbidding. Alle heerschappij, macht en eer komen God toe en aan Hem zij het voor eeuwig toegeschreven. Van Hem is "*het Koninkrijk*", dat is het recht om te regeren; "*de kracht*", dat is de macht om Zijn gezag te handhaven; en "*de heerlijkheid*", dat is de eer die voortkomt uit Zijn bestuur. Ons hele hart verheugt zich dat de Heere zo hoog verheven en heerlijk is, en daarom *zeggen wij* "*amen*."

Wat een volmaakt voorbeeld van gebed is dit! Zo geschikt voor mensen om te bidden, zo passend om voor de troon van de Majesteit in de hoogte te worden gebracht. Och, mochten wij genade hebben om het ons leven lang na te volgen! Jezus, onze Koning, zal niet weigeren een gebed voor te dragen dat Hij Zelf heeft opgesteld en dat gericht is tot de Vader, Die Hij zo graag verheerlijkt.

> **14-15** *Want indien gij den mensen hun misdaden vergeeft, zo zal uw hemelse Vader ook u vergeven. Maar indien gij*

> *den mensen hun misdaden niet vergeeft, zo zal ook uw Vader uw misdaden niet vergeven.*

Dit dwingt ons tot christelijk handelen: de kracht van ons gebed is begrensd door onze gehoorzaamheid aan het gebod om te vergeven. Willen wij vergeven worden, dan moeten wij vergeven. Willen wij niet vergeven, dan kunnen wij geen vergeving ontvangen. Dit juk is zacht; deze last is licht. Het kan een zegen zijn onrecht te lijden, want het geeft ons de gelegenheid na te gaan of wij werkelijk de vergeving ontvangen die van de troon van God komt. Zeer lieflijk is het om de beledigingen van anderen jegens onszelf over het hoofd te zien, want zo leren wij hoe lieflijk het voor de Heere is om ons te vergeven.

> **16** *En wanneer gij vast, toont geen droevig gezicht, gelijk de geveinsden; want zij mismaken hun aangezichten, opdat zij van de mensen mogen gezien worden, als zij vasten. Voorwaar, Ik zeg u, dat zij hun loon weg hebben.*

Nu Hij over het gebed heeft gesproken, onderwijst onze Koning ons *over het vasten.* Het vasten nam onder de wet een vooraanstaande plaats in de godsvrucht in en het zou ook nu, onder het evangelie, met voordeel meer beoefend kunnen worden. De puriteinen noemden het “zielsverrijkend vasten”, en velen hebben het zo ervaren. Op bevel van onze Koning moeten wij elke poging tot vertoon bij deze vorm van godsvrucht vermijden. Geveinsden liepen rond met ongewassen, treurige gezichten, opdat iedereen zou zeggen: “Kijk eens hoe streng die mannen vasten. Wat

moeten dat goede mensen zijn!" Er ellendig uitzien om voor heilig te worden gehouden is een armzalig stuk veinzerij, en doordat het van het vasten een kunstgreep maakt om menselijke bewondering te vangen, verwoest het juist daarmee het vasten als genademiddel. Wij kunnen niet verwachten een loon te krijgen zowel van de lof van onze medemensen als van het welbehagen van God. Wij hebben de keus, en als wij grijpen naar de kleinere beloning, laten wij de grotere liggen. Moge er nooit van ons gezegd worden "*dat zij hun loon weg hebben.*"

> **17-18** *Maar gij, als gij vast, zalft uw hoofd, en wast uw aangezicht; Opdat het van de mensen niet gezien worde, als gij vast, maar van uw Vader, Die in het verborgen is; en uw Vader, Die in het verborgen ziet, zal het u in het openbaar vergelden.*

Wees ijverig in het verbergen van wat het dwaas zou zijn te vertonen. Laat geen uiterlijke daad van persoonlijke verzorging of opsiering na: "*zalft uw hoofd, en wast uw aangezicht.*" Als uw vasten voor God is, bewaar het dan voor Hem. Handel in tijden van buitengewone toewijding zoals u ook op andere tijden doet, zodat wie met u in aanraking komt niet weet welke bijzondere toewijding u beoefent. U mag vasten, en het kan gebeuren dat dit vasten ontdekt wordt, maar het mag nooit uw bedoeling zijn dat u voor de mensen als vastende gezien wordt. Vast van ijdele roem, eerzucht, hoogmoed en zelfverheffing. Vast in het verborgen voor de Ziener van het verborgene. Verborgen

vasten zal een openlijke beloning van de Heere ontvangen, maar wat uit louter vertoon gedaan wordt, zal nooit worden opgetekend in de boeken van de Heere. Zo heeft onze Koning ons geleerd hoe wij aalmoezen moeten geven, hoe wij moeten bidden en hoe wij moeten vasten, en nu zal Hij voorschriften gaan geven voor de zaken van het dagelijks leven.

MATTHEÜS 6:19-34

De Koning geeft geboden over de zorgen van dit leven

↑ Inhoud

Hij wil niet dat Zijn dienstknechten twee doelen nastreven en twee heren dienen. Hij roept hen weg van de bezorgdheden over dit leven naar een rustig geloof in God.

> **19** *Vergadert u geen schatten op de aarde, waar ze de mot en de roest verderft, en waar de dieven doorgraven en stelen;*

Besteed uw leven niet aan het vergaren van rijkdom. Dat zou u onteren als dienaren van het hemelse koninkrijk. Als u geld of kleding opstapelt, zullen uw schatten blootstaan aan "*de mot en de roest*", en van beide kunnen oneerlijke mensen u beroven. Dat aardse dingen vergaan of ons ont-

nomen worden, is een uitstekende reden om ze niet tot het grote doel van ons streven te maken. Spaar niet op voor *dieven*, verzamel niet voor het bederf. Verzamel voor de eeuwigheid en stuur uw *schatten* vooruit naar het land waarheen u gaat. Leven om rijk te worden is een vergulde dood te midden van het leven.

> **20** *Maar vergadert u schatten in den hemel, waar ze noch mot noch roest verderft, en waar de dieven niet doorgraven noch stelen;*

Laten onze wensen en inspanningen uitgaan naar hemelse dingen. Die zijn in zichzelf aan geen enkel verval onderhevig en kunnen ons ook niet met geweld of list worden ontnomen. Gebiedt de wijsheid ons niet zulke zekere bezittingen te zoeken? Van onze aardse bezittingen wordt wat voor God gebruikt *in de hemel weggelegd.* Wat aan de armen en aan de zaak van de Heere gegeven wordt, is gestort bij de Bank van de Eeuwigheid. Naar de hemel gaan wij. Laten wij onze schatten vooruit zenden.

Daar zijn ze veilig voor verval en diefstal, maar op geen enkele andere plaats mogen wij ze veilig achten.

Heere, laat mij rijk zijn jegens U. Ik doe er goed aan meer van mijn bezit vooruit te zenden naar mijn schatkamer in de hemel dan ik tot nu toe heb gedaan. Ik zal nu meteen denken aan de gemeente en haar zendingswerk, aan de weeskinderen, de bejaarde heiligen en de arme broeders. Dat zijn Uw schatkisten en daar zal ik mijn geld wegleggen.

> **21** *Want waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn.*

Dit is een machtige zedelijke drijfveer om onze wensen boven lage doelen te houden. Het hart moet en zal gaan in de richting van wat wij kostbaar achten. De hele mens wordt veranderd naar het beeld van datgene waarvoor hij leeft. Waar wij onze schatten neerleggen, daarheen zullen onze gedachten vanzelf vliegen. Het is verstandig alles wat wij hebben als magneten te laten werken die ons in de juiste richting trekken. Als onze allerbeste bezittingen in de hemel zijn, zullen onze allerbeste gedachten dezelfde kant op vliegen, maar als onze keurigste bezittingen aards zijn, zal ons hart aan de aarde gebonden zijn.

> **22-23** *De kaars des lichaams is het oog; indien dan uw oog eenvoudig is, zo zal uw gehele lichaam verlicht wezen; Maar indien uw oog boos is, zo zal geheel uw lichaam duister zijn. Indien dan het licht, dat in u is, duisternis is, hoe groot zal de duisternis zelve zijn!*

De beweegreden is het oog van de ziel, en als dat helder is, zal heel het gedrag goed zijn, maar als het bezoedeld is, wordt ons hele wezen verontreinigd. Ook het oog van het verstand kan hier bedoeld zijn. Als iemand de dingen niet in het juiste licht ziet, kan hij in zonde leven en toch menen dat hij zijn plicht doet. Een mens moet leven naar zijn licht, maar als dat licht zelf duisternis is, wat een vergissing is dan heel zijn levensloop! Als onze godsdienst ons tot zonde leidt, is hij erger dan geen godsdienst. Als ons geloof aanmatiging is, onze ijver eigenbelang, ons gebed vorme-

lijkheid, onze hoop een waan, onze ervaring verblinding, dan is de duisternis zo groot dat zelfs onze Heere Zijn handen omhoog heft van verbazing en zegt: "*hoe groot zal de duisternis zelve zijn!*"

Och, had ik een eenvoudig oog voor Gods eer, een oprechte toewijding aan de Heere! Dit alleen kan mijn ziel met licht vervullen.

> **24** *Niemand kan twee heren dienen; want of hij zal den enen haten en den anderen liefhebben, of hij zal den enen aanhangen en den anderen verachten; gij kunt niet God dienen en den Mammon.*

Hier verbiedt onze Koning een leven met een verdeeld doel. Wij kunnen geen twee *heersende* hartstochten hebben. Al konden wij dat, dan nog zou het onmogelijk zijn beide te dienen. Hun belangen zouden spoedig in botsing komen en wij zouden gedwongen worden te kiezen. God en de wereld zullen het nooit eens worden, en hoezeer wij het ook proberen, wij zullen nooit beiden kunnen dienen. Ons gevaar is dat wij, in ons streven naar geld of naar een ander doel, dat doel op een verkeerde plaats zetten en toelaten dat het de heerschappij over ons denken krijgt. Gewin en godzaligheid kunnen niet beide heer zijn over onze ziel. Wij kunnen *twee* mensen dienen, maar niet "*twee heren.*" U kunt leven voor deze wereld of leven voor de komende, maar in gelijke mate voor beide leven is onmogelijk. Waar God regeert, moet de zucht naar gewin wijken.

Och, mochten wij zo vastberaden zijn dat wij slechts één ding najagen! Wij willen het kwaad *haten* en God *liefhebben*, de leugen *verachten* en de waarheid *aanhangen*! Wij moeten weten hoe wij gezind zijn ten opzichte van zowel gerechtigheid als zonde, en wanneer dit tot onze troost vaststaat, moeten wij met onverzettelijke vastberadenheid aan de kant van het recht staan. De Mammon is het rechtstreekse tegendeel van God, nu net zo goed als in vroegere eeuwen, en wij moeten walgen van zijn hebzucht, zijn zelfzucht, zijn onderdrukking, zijn trots, of wij hebben God niet lief.

> 25 *Daarom zeg Ik u: Zijt niet bezorgd voor uw leven, wat gij eten, en wat gij drinken zult; noch voor uw lichaam, waarmede gij u kleden zult; is het leven niet meer dan het voedsel, en het lichaam dan de kleding?*

"*Daarom*": opdat onze ene Meester gediend wordt, moeten wij ophouden onszelf te dienen en met de knagende zorg die eigenbelang meebrengt. Lees de passage: "*Zijt niet bezorgd voor uw leven.*" Voorzorg mogen wij nemen, maar bezorgde, knagende zorg mogen wij nu niet hebben. Onze dringendste lichamelijke behoeften mogen onze gedachten niet geheel in beslag nemen. Ons leven is belangrijker dan het voedsel dat wij eten of de kleren die wij dragen. God, Die ons het leven geeft, zal ons ook brood en kleding geven. Wij moeten ons veel meer zorgen maken over hoe wij leven dan over hoe wij eten. Het geestelijke moet voorgaan boven het lichamelijke, het eeuwige boven het tijdelijke.

Wat wij dragen is van zeer geringe betekenis vergeleken met wat wij zijn. Laten wij daarom onze voornaamste zorg geven aan wat het voornaamste is, ja, al onze gedachten aan het ene allesopeisende doel van al het ware leven: de eer van God.

> **26** *Aanziet de vogelen des hemels, dat zij niet zaaien, noch maaien, noch verzamelen in de schuren; en uw hemelse Vader voedt nochtans dezelve; gaat gij dezelve niet zeer veel te boven?*

De vogels worden door God gevoed, zou Hij ons dan niet voeden? Zij zijn vrij van de onrust die voortkomt uit opsparen en handeldrijven. Waarom zouden wij dat niet zijn? Als God het gevogelte des hemels voedt zonder zaaien, maaien of opslaan, dan zal Hij zeker in onze behoeften voorzien wanneer wij deze middelen met vertrouwen gebruiken. Dat wij op deze middelen zouden steunen en onze God vergeten, zou waarlijk dwaasheid zijn. Onze Koning wil dat Zijn onderdanen hun hart geven aan Zijn liefde en dienst, en zich niet kwellen met lage bezorgdheden. Het is goed voor ons dat wij deze dagelijkse behoeften hebben, want zij leiden ons naar onze hemelse Vader, maar als wij bezorgd worden, wordt hun doel verkeerd en worden zij muren die ons van de Heere buitensluiten. Och, mochten wij in vertrouwen even goed zijn als de vogels, nu wij hen in waardigheid van wezen "*zeer veel te boven*" gaan!

> **27** *Wie toch van u kan, met bezorgd te zijn, een el tot zijn lengte toedoen?*

Of wij lang of klein zijn, doet er weinig toe, en toch zou alle zorg van de wereld ons geen centimeter groter kunnen maken. Waarom geven wij dan toe aan zorgen over dingen die wij niet kunnen veranderen? Als piekeren enig nut had, zou het nog enige verontschuldiging hebben, maar nu het geen goed doet, laten wij ermee ophouden.

> **28-29** *En wat zijt gij bezorgd voor de kleding? Aanmerkt de lelien des velds, hoe zij wassen; zij arbeiden niet, en spinnen niet; En Ik zeg u, dat ook Salomo, in al zijn heerlijkheid, niet is bekleed geweest, gelijk een van deze.*

Er moet niet te veel werk van kleding gemaakt worden, want in onze mooiste dos overtreffen bloemen ons verre. Wij moeten niet bezorgd zijn over hoe wij gekleed zullen gaan, want de *lelien des velds*, niet onder de zorg van een tuinman, zijn zo heerlijk als de meest praalvolle vorst, en toch genieten zij het leven vrij van arbeid en bekommernis. Lieflijke lelien, hoe bestraffen jullie onze dwaze zenuwachtigheid! Het gewaad van de lelien komt zonder onrust. Waarom doden wij onszelf met zorgen over wat God geeft aan planten die niet kunnen piekeren?

Mijn Heere, ik wil groeien tot Uw lof zoals de lelie, tevreden zijn met wat U van mij maakt en dragen wat U mij geeft.

> **30** *Indien nu God het gras des velds, dat heden is, en morgen in den oven geworpen wordt, alzo bekleedt, zal Hij u niet veel meer kleden, gij kleingelovigen?*

Het is niet alleen dat lelien groeien, maar dat God Zelf haar met een overtreffende schoonheid bekleedt. Zolang zij groeien, lijken deze lelien slechts *het gras*, heel gewoon, maar Salomo kon haar niet overtreffen wanneer God haar in haar volle tooi van goudlaken heeft gekleed. Zal Hij dan zeker niet zorg dragen voor ons, die kostbaar zijn in Zijn ogen? Waarom zouden wij zo weinig vertrouwen hebben dat wij op dit punt twijfelen? Als wat zo kortstondig is toch zo door de Heere getooid wordt, reken er dan op dat Hij onsterfelijke geesten zal bewaren, en ook de sterfelijke lichamen waarmee zij verbonden zijn.

Kleingelovig te zijn is geen kleine fout, want het doet de Heere groot onrecht en bedroeft de bezorgde geest diep. Denken dat de Heere, Die lelien kleedt, Zijn eigen kinderen naakt zal laten, is schandelijk. O kleingelovigheid, leer betere manieren!

> **31** *Daarom zijt niet bezorgd, zeggende: Wat zullen wij eten, of wat zullen wij drinken, of waarmede zullen wij ons kleden?*

"*Zijt niet bezorgd*" is de juiste weergave. Denk na, opdat u niet bezorgd hoeft te zijn. Wees niet voortdurend bezig met de drie zorgen van de wereld. De vragen in dit vers komen uit de catechismus van het wantrouwen van de wereldling. De kinderen van God kunnen rustig van dag tot dag doorwerken en alle voorgevoelens van zorg van zich afzetten;

> **32** *Want al deze dingen zoeken de heidenen; want uw hemelse Vader weet, dat gij al deze dingen behoeft.*

Wij moeten uitmunten boven hen die vreemden en buitenstaanders zijn. Wat "*de heidenen*" zoeken, is niet goed genoeg voor het Israël van God. De mensen van de wereld zoeken naar aardse dingen en hebben geen zin voor iets daarbuiten. Wij hebben een *hemelse Vader* en daarom hebben wij hogere doelen en verlangens. Bovendien hoeven wij niet bezorgd te zijn, omdat onze Vader alles weet van onze behoeften en zeker in al onze nood zal voorzien. Laat de heidenen jagen op hun vele vleselijke doelen, maar laat de kinderen van de Heere hun tijdelijke noden overlaten aan de Heere van oneindige genade, en dan het ene nodige najagen.

Heere, maak mij tot een onbezorgd mens. Laat mij zo vurig verlangen naar hemelse dingen, dat ik mijn aardse zorgen volkomen aan U overlaat!

> **33** *Maar zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid, en al deze dingen zullen u toegeworpen worden.*

Zoek eerst God en de rest volgt vanzelf te zijner tijd. Wat "*al deze dingen*" betreft, *u zult* ze niet hoeven te zoeken. Ze zullen u gewoon "*toegeworpen worden*." God, Die u de hemel geeft, zal u uw brood niet onthouden op de weg erheen. *Het Koninkrijk* Gods en de *gerechtigheid* die bij dat koninkrijk past — zoek die eerst en vooral, en dan zal alles wat u maar nodig kunt hebben uw deel zijn. De regering van Christus bevorderen en gerechtigheid beoefenen is

maar één doel, en mocht dat het ene doel van ons leven zijn! Laten wij ons leven aan het ene ding besteden en het zal goed besteed zijn. Wat de twintig bijkomstige doelen betreft, die zullen ook van ons zijn als wij alleen het ene najagen.

> **34** *Zijt dan niet bezorgd tegen den morgen; want de morgen zal voor het zijne zorgen; elke dag heeft genoeg aan zijn zelfs kwaad.*

Beschouw de voorgaande verzen als het betoog bij dit "*dan.*" Bezorgdheid kan u niet helpen (vers 27). Ze is volkomen nutteloos, ze zou u verlagen tot het peil van de heidenen (vers 32) en ze is niet nodig (vers 33) — verwacht dus het leed niet bij voorbaat door bezorgd te zijn over de toekomst. Onze zaak is het heden. Wij hoeven slechts dag aan dag om brood te vragen, en dat slechts zoveel als de dag verbruikt. Het mogelijke leed van morgen binnen te halen in de gedachten van vandaag is een overtollig stuk ongeloof. Wanneer de dag van morgen leed brengt, zal hij ook kracht brengen voor dat leed. Vandaag vraagt alle kracht die wij hebben om zijn eigen kwalen aan te pakken. Er is geen noodzaak zorgen uit de toekomst binnen te halen. Vandaag belasten met beproevingen die er nog niet zijn, zou het overbelasten. Bezorgdheid is kwaad, maar bezorgdheid over wat nog niet gebeurd is, is volstrekt onverontschuldigbaar.

> ***"Werp bange zorgen van u af,***
> ***God zorgt voor vandaag."***

O mijn hart, wat een rust is er voor u als u zich overgeeft aan uw Heere en al uw eigen zorgen bij Hem laat! Let u op de zaken van uw Heere en Hij zal zorgen voor uw zaken.

MATTHEÜS 7:1-12

De Koning regelt verder het gedrag van Zijn onderdanen

↑ Inhoud

Hij behandelt zaken waarin wij met onze medemensen in aanraking komen, zoals Hij eerder onze persoonlijke toewijding aan God en onze eigen zaken voor onszelf had geordend.

> **1-2** *Oordeelt niet, opdat gij niet geoordeeld wordt. Want met welk oordeel gij oordeelt, zult gij geoordeeld worden; en met welke mate gij meet, zal u wedergemeten worden.*

Gebruik uw oordeel, natuurlijk. Het vers houdt in dat u in de juiste zin zult *oordelen.* Maar geef u niet over aan het kritiseren van anderen op een bitse, veroordelende manier, alsof u in gezag gesteld was en het recht had onder

uw medemensen vonnis te vellen. Als u beweegredenen toeschrijft en voorwendt harten te kunnen lezen, zullen anderen hetzelfde bij u doen. Een harde en veroordelende houding lokt zeker vergelding uit. Wie om u heen zijn, zullen de korenmaat die u hebt gebruikt oppakken en uw koren ermee meten. U vindt het niet erg dat mensen zich een eerlijk oordeel over uw karakter vormen, en het is u evenmin verboden hetzelfde ten opzichte van hen te doen, maar zoals u er bezwaar tegen zou hebben dat zij over u zouden oordelen, zit dan niet over hen te oordelen. Dit is niet de dag van het oordeel, en wij zijn ook geen koninklijke rechters, en daarom mogen wij niet vooruitlopen op het vastgestelde tijdstip van de laatste rechtszitting, noch ons de voorrechten toeëigenen van de Rechter der ganse aarde.

Als ik mezelf goed ken, behoef ik mijn oordeel zeker niet op rondreis te sturen om andere mensen te berechten, want ik kan het volop bezighouden in mijn eigen Gerechtshof van het Geweten om de verraders in mijn eigen boezem te berechten.

> **3-5** *En wat ziet gij den splinter, die in het oog uws broeders is, maar den balk, die in uw oog is, merkt gij niet? Of, hoe zult gij tot uw broeder zeggen: Laat toe, dat ik den splinter uit uw oog uitdoe; en zie, er is een balk in uw oog? Gij geveinsde! werp eerst den balk uit uw oog, en dan zult gij bezien, om den splinter uit uws broeders oog uit te doen.*

Het oordelend vermogen wordt het best thuis gebruikt. Wij hebben de neiging splinters in andermans ogen te bespie-

den en de balk in ons eigen oog niet te zien. In plaats van met vergenoegde blik de kleine fout van een ander te *aanschouwen*, zouden wij redelijk handelen als wij de grotere fout van onszelf boetvaardig *overwogen.* Het is *de balk in ons eigen oog* die ons blind maakt voor ons eigen kwaaddoen, maar zulke blindheid is geen afdoende verontschuldiging, aangezien zij onze ogen blijkbaar niet sluit voor de kleine dwaling van onze broeder. Bemoeizucht doet alsof zij oogarts is, maar in werkelijkheid speelt zij voor gek. Stelt u zich een man voor met een balk in zijn oog die zich voordoet alsof hij zo'n teer deel als het oog van een ander kan behandelen en zo'n klein ding als een *splinter* wil verwijderen! Is hij geen *geveinsde* om zich zo bekommerd te tonen over andermans ogen en toch nooit naar zijn eigen te kijken? Jezus is zachtmoedig, maar Hij noemt die man een "*geveinsde*" die zich druk maakt over kleinigheden bij anderen en geen aandacht schenkt aan grote zaken thuis, bij zichzelf. Onze hervormingen moeten bij onszelf beginnen of ze zijn niet echt en komen niet voort uit een juiste beweegreden. Zonde mogen wij bestraffen, maar niet als wij ze zelf toelaten. Wij mogen protesteren tegen het kwaad, maar niet als wij het opzettelijk bedrijven. De Farizeeën waren groot in veroordelen, maar traag in verbeteren. Onze Heere wil Zijn koninkrijk niet laten bestaan uit huichelachtige theoretici. Hij vraagt om praktische gehoorzaamheid aan de regels van de heiligheid.

Wanneer wijzelf geheiligd zijn, zijn wij verplicht ogen voor de blinden te zijn en terechtwijzers van een onheilig

leven, maar niet eerder. Zolang wij geen persoonlijke vroomheid hebben, is onze prediking van godzaligheid louter huichelarij. Moge niemand van ons de Heere ertoe brengen tot ons te zeggen: "*Gij geveinsde!*"

> **6** *Geeft het heilige den honden niet, noch werpt uw paarlen voor de zwijnen; opdat zij niet te eniger tijd dezelve met hun voeten vertreden, en zich omkerende, u verscheuren.*

Wanneer mensen kennelijk niet in staat zijn de reinheid van een grote waarheid te bespeuren, leg haar hun dan niet voor. Zij zijn als louter *honden* en als u hun heilige dingen voorlegt, zullen zij zo geprikkeld worden dat zij "*zich omkerende, u verscheuren.*" Heilige dingen zijn niet voor de ongewijden. "Maar buiten zullen zijn de honden." Zij mogen de heilige plaats niet binnengaan. Wanneer u te midden van de goddelozen bent, die als "*zwijnen*" zijn, haal dan de kostbare verborgenheden van het geloof niet te voorschijn, want zij zullen ze verachten en "*met hun voeten vertreden*" in het slijk. U moet niet onnodig een aanval op uzelf of op de hogere waarheden van het evangelie uitlokken. U mag niet oordelen, maar u moet ook niet zonder oordeel handelen. Reken mensen niet voor honden of zwijnen, maar wanneer zij zichzelf zo betonen of door hun gedrag handelen alsof zij dat waren, leg hun dan geen gelegenheden in de weg om hun slechte aard te tonen. Heiligen zijn geen onnozele halzen. Zij zijn geen rechters, maar zij zijn ook geen dwazen.

Grote Koning, wat een wijsheid vereisen Uw geboden! Ik heb U nodig, niet alleen om mijn mond te openen, maar ook om hem soms gesloten te houden.

> **7-8** *Bidt, en u zal gegeven worden; zoekt, en gij zult vinden; klopt, en u zal opengedaan worden. Want een iegelijk, die bidt, die ontvangt; en die zoekt, die vindt; en die klopt, dien zal opengedaan worden.*

Tot mensen mag u niet altijd over hemelse dingen spreken, maar tot God wel.

"*Bidt, zoekt, klopt.*" Laat uw gebed aangepast zijn aan het geval. Laat het in intensiteit toenemen. Laat het vorderen in de grootte van zijn doel. Een gift ontvangen is eenvoudig, een schat vinden is verrijkender, een paleis binnengaan is het beste van alles. Elke vorm van gebed wordt voorgeschreven, aanvaard en beloond op een wijze die bij zijn aard past. De belofte geldt voor allen die het gebod gehoorzamen. De geboden staan tegenover de methoden van knagende zorg die in het vorige hoofdstuk zijn veroordeeld, en zij zijn een aanmoediging bij de eerder uiteengezette geboden van geven en niet-wederstaan, want wie van God kan hebben door te vragen, kan wel geven aan mensen die vragen en zelfs toegeven aan hen die onrechtvaardig eisen. Met zulke grenzeloze voorraden tot onze beschikking moeten wij niet krenterig of twistziek zijn. Heere, help mij af te zien van piekeren en overvloedig te zijn in bidden, zoeken en kloppen. Dan zal ik spoedig overstromen van dankzegging.

> **9-10** *Of wat mens is er onder u, zo zijn zoon hem zou bidden om brood, die hem een steen zal geven? En zo hij hem om een vis zou bidden, die hem een slang zal geven?*

In tijdelijke dingen maken wij vergissingen en vragen wij om iets wat wij voor brood houden, terwijl het in werkelijkheid een steen is. Wij nemen een slang voor een paling en smeken erom als om een vis. Onze hemelse Vader zal ons gebed verbeteren en ons geven, niet wat wij onwetend zoeken, maar wat wij werkelijk nodig hebben. De belofte om te geven wat wij vragen wordt hier uitgelegd en in haar ware licht gesteld. Dit is een genadige correctie van de dwaasheid die de woorden van de Heere in de meest letterlijke zin zou lezen en ons zou laten dromen dat elke bevlieging van ons maar het kleed van het gebed hoefde aan te trekken om vervuld te worden. Onze gebeden gaan naar de hemel in een herziene uitgave — een Revised Version. Het zou vreselijk zijn als God ons altijd gaf wat wij vroegen. Onze hemelse Vader weet Zelf veel beter "*goede gaven te geven*" dan wij weten te vragen.

> **11** *Indien dan gij, die boos zijt, weet uw kinderen goede gaven te geven, hoeveel te meer zal uw Vader, Die in de hemelen is, goede gaven geven dengenen, die ze van Hem bidden!*

Wij, hoewel zelf boos, verbeteren de vergissingen van onze kinderen in hun verzoeken aan ons, en veel meer zal onze alwijze en goede hemelse Vader in Zijn gaven de dwalingen van ons smeken herstellen. Hij zal het goede geven

waar wij niet om vroegen en het kwade onthouden waar wij zo onverstandig om vroegen. Wij kennen onze kinderen en weten wat goed voor hen is, en toch zijn wij arme, boze schepselen. Zal de volkomen goede Vader, Die alle dingen weet, Zijn gaven dan niet op de genadigste wijze schikken? Ja, wij zijn er zeker van dat Hij het zal doen. "*hoeveel te meer!*" zegt onze Heere, en Hij zegt niet hoeveel te meer, maar laat *dat* aan onze overdenking over. Wat wij bidden zullen, gelijk het behoort, weten wij niet, maar Hij weet te geven zoals het Zijn volmaaktheid betaamt, en Hij zal het doen. Hij zal "*goede gaven*" geven, en vooral Zijn Heilige Geest, Die alle goede dingen in één is. Heere, ik wil meer aan U denken dan aan mijn eigen gebed, meer aan Uw Zoon dan aan mijn eigen geloof, en meer aan Uw Heilige Geest dan aan alle goede gaven daarnaast.

> **12** *Alle dingen dan, die gij wilt, dat u de mensen zouden doen, doet gij hun ook alzo; want dat is de wet en de profeten.*

Alles wat voorafging leidt hiernaartoe en pleit ervoor, en daarom zegt Hij "*dan.*" Het zal leerzaam zijn terug te kijken en dit uit te denken. Laat mijn lezer zich daaraan zetten.

Hier geeft onze Koning ons *Zijn gouden regel.* Plaats uzelf in de positie van een ander en handel dan jegens hem zoals u zou wensen dat hij jegens u zou handelen in dezelfde omstandigheden. Dit is een waarlijk koninklijke regel, een voorschrift dat altijd bij de hand is, altijd toepas-

baar, altijd juist. Hier kunt u rechter zijn en toch geen anderen veroordelen, maar oordelen voor anderen. Dit is de som van de Tien Geboden, de Pentateuch en het hele heilige Woord.

Och, handelden alle mensen ernaar, dan zou er geen slavernij zijn, geen oorlog, geen uitbuiting, geen stakingen, geen liegen, geen roven, maar alles zou gerechtigheid en liefde zijn! Wat een koninkrijk is dit, dat zo'n wet heeft! Dit is het Christelijk Wetboek. Dit is de samenvatting van alles wat recht en edelmoedig is. Wij aanbidden de Koning uit wiens mond en hart zulk een wet kon vloeien. Deze ene regel is een bewijs van de goddelijkheid van onze heilige godsdienst. De algemene toepassing ervan door allen die zich christen noemen, zou Jood, Turk en ongelovige met meer snelheid en zekerheid overtuigen dan alle verdedigingen en redeneringen die het vernuft of de vroomheid van mensen zouden kunnen voortbrengen.

Heere, leer het mij! Schrijf het op de vlezen tafelen van mijn vernieuwde hart! Schrijf het volledig uit in mijn leven!

MATTHEÜS 7:13-23

De Koning leert Zijn dienstknechten onderscheiden en onderscheid maken

↑ Inhoud

> **13-14** *Gaat in door de enge poort; want wijd is de poort, en breed is de weg, die tot het verderf leidt, en velen zijn er, die door dezelve ingaan; Want de poort is eng, en de weg is nauw, die tot het leven leidt, en weinigen zijn er, die denzelven vinden.*

Sta op en ga op reis. Ga binnen door de poort aan het begin van de weg en blijf niet weifelend staan. Als het de juiste weg is, zult u de ingang enigszins moeilijk vinden en bijzonder *eng*, want hij eist zelfverloochening en vraagt om

strenge gehoorzaamheid en waakzaamheid van geest. Toch: "*Gaat in door de enge poort.*" Welke nadelen zij ook heeft — weinig pelgrims of een enge ingang — kies haar toch en maak er gebruik van. Waar, er is een andere weg, *breed* en druk bezocht, maar *die tot het verderf leidt.* Mensen gaan langs de tolweg naar de ondergang, maar de weg naar de hemel is een ruiterpad. Er kunnen andere dagen komen waarop de velen de smalle weg zullen verdringen, maar in deze tijd moet men, om populair te zijn, *breed* zijn — *breed* in leer, in zeden en in geestelijke zaken. Maar wie de enge weg gaan, zullen recht naar de heerlijkheid gaan, en wie de brede weg gaan, zijn de weg helemaal kwijt. Eind goed, al goed. Wij kunnen het ons veroorloven benauwd te zijn op de goede weg dan ruim op de verkeerde weg, want de eerste eindigt in eindeloos leven en de tweede snelt omlaag naar de eeuwige dood.

Heere, bevrijd mij van de verzoeking om "*breed*" te zijn, en houd mij op de smalle weg, ook al vinden weinigen haar!

> **15** *Maar wacht u van de valse profeten, dewelke in schaapskleders tot u komen, maar van binnen zijn zij grijpende wolven.*

Wij hebben onze oordeelskracht nodig en moeten de geesten beproeven van hen die beweren door God gezonden te zijn. Er zijn mannen met grote gaven die "*valse profeten*" zijn. Zij nemen het uiterlijk, de taal en de geest van Gods volk aan, terwijl zij in werkelijkheid verlangen zielen te

verslinden, zoals wolven dorsten naar het bloed van schapen. "*Schaapsklederen*" *zijn* allemaal mooi en wel, maar wij moeten eronder kijken en de *wolven* opsporen. Een mens is wat hij *van binnen* is. Wij moeten *oppassen.* Dit voorschrift is juist in dit uur actueel. Wij moeten niet alleen voorzichtig zijn met onze weg, maar ook met onze leiders. Zij komen naar ons toe. Zij komen als profeten. Zij komen met elke uiterlijke aanbeveling, maar zij zijn echte Bileams en zullen zeker vervloeken wie zij voorwenden te zegenen.

> **16** *Aan hun vruchten zult gij hen kennen. Leest men ook een druif van doornen, of vijgen van distelen?*

Hun leer, hun leven en hun uitwerking op onze geest zullen voor ons een zekere toets zijn. Elke leer en elke leerstellige kan zo beproefd worden. Als wij van hen *druiven plukken*, zijn zij geen *doornen.* Als zij niets voortbrengen dan distelpluis, zijn zij geen vijgenbomen. Sommigen hebben bezwaar tegen deze praktische toetsmethode, maar wijze christenen zullen haar meedragen als de uiteindelijke toetssteen. Wat is de uitwerking van de moderne theologie op het geestelijk leven, de gebedsgeest en de heiligheid van het volk? Heeft zij enige goede uitwerking?

> **17-18** *Alzo een ieder goede boom brengt voort goede vruchten, en een kwade boom brengt voort kwade vruchten. Een goede boom kan geen kwade vruchten voortbrengen, noch een kwade boom goede vruchten voortbrengen.*

Ieder mens brengt voort naar zijn aard. Hij kan niet anders.

Een ieder goede boom brengt voort goede vruchten, en een kwade boom brengt voort kwade vruchten. Het is onmogelijk dat het gevolg hoger en beter is dan de oorzaak. Het werkelijk goede brengt geen kwaad voort. Het zou tegen zijn aard zijn. Het wezenlijk slechte stijgt nooit op om goed voort te brengen, al lijkt het soms van wel. Daarom zijn het ene en het andere te kennen aan de eigen vrucht van elk. Onze Koning is een groot leraar van voorzichtigheid. Wij moeten niet oordelen, maar wij moeten *weten*, en de regel voor die kennis is even eenvoudig als veilig. Zulke kennis van mensen kan ons behoeden voor veel kwaad dat ons zou treffen door omgang met slechte en bedrieglijke personen.

> **19** *Een ieder boom, die geen goede vrucht voortbrengt, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen.*

Hier is het einde waarheen kwade dingen op weg zijn. De bijl en het vuur wachten de goddelozen, hoe fraai zij er ook uitzien met het lover van belijdenis. Geef het maar genoeg tijd, en elk mens op aarde die geen goede vrucht draagt, zal zijn lot ontmoeten. Het is niet alleen de goddeloze, de drager van gifbessen, die zal worden omgehouwen, maar ook de neutrale: wie geen vrucht van positieve deugd draagt, moet eveneens in het vuur worden geworpen.

> **20** *Zo zult gij dan dezelve aan hun vruchten kennen.*

Het is niet aan ons te houwen of te verbranden, maar het is wel aan ons te *weten.* Die kennis moet ons ervoor behoeden onder de schaduw of invloed van valse leraars te komen. Wie wil zijn nest bouwen in een boom die weldra omgehouwen zal worden? Wie zou een onvruchtbare boom kiezen als middelpunt van zijn boomgaard?

Heere, laat mij onthouden dat ik mezelf naar deze regel moet beoordelen. Maak mij tot een waarlijk vruchtdragende boom.

> **21** *Niet een iegelijk, die tot Mij zegt: Heere, Heere! zal ingaan in het Koninkrijk der hemelen, maar die daar doet den wil Mijns Vaders, Die in de hemelen is.*

Geen woorden van hulde zullen volstaan. "*Niet een iegelijk, die tot Mij zegt.*" Wij kunnen geloven in de Godheid van onze Heere en wij kunnen ons veel moeite getroosten haar telkens weer te bevestigen met ons "*Heere, Heere*", maar tenzij wij de geboden van de Vader uitvoeren, brengen wij de Zoon geen ware hulde. Wij kunnen onze verplichtingen aan Jezus erkennen en Hem zo "*Heere, Heere*" noemen, maar als wij die verplichtingen nooit in de praktijk nakomen, wat is dan de waarde van onze erkenning? Onze Koning neemt in Zijn koninkrijk niemand op wiens godsdienst in woorden en plechtigheden bestaat, maar alleen hen wier leven de gehoorzaamheid van het ware discipelschap toont.

> **22-23** *Velen zullen te dien dage tot Mij zeggen: Heere, Heere! hebben wij niet in Uw Naam geprofeteerd, en in Uw*

> *Naam duivelen uitgeworpen, en in Uw Naam vele krachten gedaan? En dan zal Ik hun openlijk aanzeggen: Ik heb u nooit gekend; gaat weg van Mij, gij, die de ongerechtigheid werkt!*

Een rechtzinnige belijdenis zal niet redden als ze alleen staat, en evenmin zal ze zeker redden als ze vergezeld gaat van ambt en dienst. Deze mensen zeiden: "*Heere, Heere*", en pleitten daarbij op hun profeteren of prediken in Zijn Naam. Alle prediking ter wereld zal de prediker niet redden als hij niet doet wat hij zegt. Ja, en hij kan succes hebben gehad, succes in zeer hoge mate, "*en in Uw Naam duivelen uitgeworpen*", en toch zal de duivelenuitdrijver, zonder persoonlijke heiligheid, zelf worden uitgeworpen. Het succes waarop men roemt kan verrassende, zeer uiteenlopende omstandigheden hebben gehad — "*en in Uw Naam vele krachten gedaan*", en toch kan de man onbekend zijn bij Christus. Driemaal wordt de persoon beschreven als iemand die alles deed "*in Uw Naam*", en toch wist de Heere, Wiens Naam hij zo vrij en stoutmoedig gebruikte, niets van hem en wilde Hij hem niet in Zijn gezelschap laten blijven. De Heere kan de aanwezigheid niet verdragen van hen die Hem "*Heere, Heere*" noemen en dan ongerechtigheid werken. Zij beweerden tegenover Hem dat zij Hem kenden, maar Hij zal hun "*openlijk aanzeggen: Ik heb u nooit gekend.*"

Hoe plechtig is deze herinnering voor mij en voor anderen! Niets zal bewijzen dat wij ware christenen zijn dan een oprecht doen van de wil van de Vader! Het kan bij al-

len bekend zijn dat wij grote geestelijke macht hebben over duivelen en mensen, en toch kan onze Heere ons op die grote dag niet erkennen, maar ons verdrijven als bedriegers die Hij niet kan dulden in Zijn nabijheid.

MATTHEÜS 7:24-29

De Koning besluit Zijn rede

↑ Inhoud

> **24-25** *Een iegelijk dan, die deze Mijn woorden hoort en dezelve doet, dien zal Ik vergelijken bij een voorzichtig man, die zijn huis op een steenrots gebouwd heeft; En er is slagregen nedergevallen, en de waterstromen zijn gekomen, en de winden hebben gewaaid, en zijn tegen hetzelve huis aangevallen, en het is niet gevallen, want het was op de steenrots gegrond.*

Wij moeten onze Heere *horen*, en daarmee is natuurlijk bedoeld dat wij aanvaarden wat Hij zegt als gezaghebbend. Dat is meer dan sommigen in onze tijd doen, want zij zitten over de leringen van de Heere te oordelen. Maar horen is niet genoeg, wij moeten ook *doen* wat Hij zegt. Er moet praktische godsvrucht zijn, anders deugt er niets in ons. De

hoorder die doet, heeft een huis gebouwd met een vast fundament, het wijste en veiligste, maar ook het duurste en zwaarste werk. Beproevingen komen over hem. Zijn oprechtheid en waarachtigheid verhinderen niet dat hij op de proef wordt gesteld. Van boven, van beneden en van alle kanten komen de beproevingen — *slagregen*, *waterstromen* en *winden*. Er wordt geen scherm tussengeplaatst. Zij alle "*zijn tegen hetzelve huis aangevallen*." Het is een degelijk bouwwerk, maar de beproevingen worden zo zwaar dat niets het gebouw kan redden dan de kracht van zijn fundament. Omdat de voornaamste steun zo onwrikbaar is, blijft het hele bouwwerk overeind: "*het is niet gevallen*." Het mag hier en daar schade hebben opgelopen en er erg verweerd hebben uitgezien, maar "*het is niet gevallen*." Geprezen zij de Rots der eeuwen als er na vreselijke verdrukking van ons geloof gezegd kan worden: "*het is niet gevallen, want het was op de steenrots gegrond*."

> **26-27** *En een iegelijk, die deze Mijn woorden hoort en dezelve niet doet, die zal bij een dwazen man vergeleken worden, die zijn huis op het zand gebouwd heeft; En de slagregen is nedergevallen, en de waterstromen zijn gekomen, en de winden hebben gewaaid, en zijn tegen hetzelve huis aangeslagen, en het is gevallen, en zijn val was groot.*

De louter hoorder verkeert in een slechte toestand. Ook hij is een huisbouwer. Het horen van de woorden van de Heere zet hem aan het werk, en wel aan werk dat bestemd is om hem beschutting en gemak te bieden. Hij bouwde zijn huis. Hij was praktisch en volhardend en hield niet op

voordat het af was. Toch was hij, hoe ijverig ook, *dwaas*. Ongetwijfeld bouwde hij snel, want zijn fundament kostte hem geen zwaar werk. Zijn graafwerk was gauw klaar, want er hoefde geen rots te worden weggehaald. Hij had "*zijn huis op het zand gebouwd*." Maar ook over onoprechte belijders komen beproevingen. Worden wij niet allen tot moeite geboren? Dezelfde soort ellende treft de dwazen als de wijzen en zij werkt op precies dezelfde manier, maar de uitkomst is geheel anders.

Dit zijn plechtige woorden: "*het is gevallen*." Het was een mooi gebouw en het beloofde eeuwen te blijven staan, maar "*het is gevallen*." Er waren kleine gebreken in het bouwwerk, maar de voornaamste zwakheid zat onder de grond, op de verborgen plaats van het fundament. De man had "*zijn huis op het zand gebouwd*." Zijn grondslagen waren verkeerd.

De ineenstorting was vreselijk. Het geluid was ver te horen: "*zijn val was groot*." De omverwerping was definitief en onherstelbaar. Velen hoorden de val en nog veel meer mensen zagen de puinhopen die bleven staan als een blijvend gedenkteken van de uitkomst van die dwaasheid die zich tevredenstelt met horen en het doen nalaat.

> **28-29** *En het is geschied, als Jezus deze woorden geeindigd had, dat de scharen zich ontzetten over Zijn leer; Want Hij leerde hen, als macht hebbende, en niet als de Schriftgeleerden.*

De rede is afgelopen. Wat is ervan gekomen? Nooit was er zo'n grote Prediker en nooit hield Hij een grotere rede. Hoeveel waren er boetvaardig? Hoeveel bekeerden zich? Wij horen van niemand. Goddelijke waarheid, zelfs als zij volmaakt gepredikt wordt, brengt het hart uit zichzelf niet tot bekering. Het meest overweldigende *gezag* brengt geen gehoorzaamheid voort, tenzij de Heilige Geest het hart van de hoorder overwint.

Er staat dat "*de scharen zich ontzetten*." Was dat alles? Helaas, het valt te vrezen van wel. Twee dingen verbaasden hen: de inhoud van Zijn onderwijs en de wijze waarop Hij het gaf. Zulke *leer* hadden zij nooit eerder gehoord. De geboden die Hij gaf, waren geheel nieuw voor hun gedachten. Maar hun grootste verbazing gold Zijn manier van spreken. Er was zeker een kracht en een gewicht in, zoals zij dat bij de gewone beroepsleraars nooit hadden gezien. Hij wierp geen vragen op en sprak niet aarzelend, en Hij haalde evenmin autoriteiten aan om Zijn eigen verantwoordelijkheid achter grote namen te verbergen. "*Hij leerde hen, als macht hebbende*." Hij sprak vorstelijk. De waarheid zelf was haar eigen bewijs en betoog. Hij leerde profetisch, als iemand die van boven geïnspireerd was. Mensen voelden dat Hij sprak als iemand die door God gezonden was. Het was geen fout van hen dat zij zich *ontzetten*, maar het was een zware schuld om zich alleen maar te ontzetten en niets meer.

Mijn Zaligmaker, dit was een schrale beloning voor Uw waarlijk koninklijke rede: dat "*de scharen zich ontzetten*."

Geef dat het mij er niet om te doen is mensen te ontzetten, maar dat ik hen voor U mag winnen. En als ik met al mijn inspanning hen alleen ontzet en niets meer, laat mij dan nooit klagen, want hoe zou de discipel boven zijn Heere staan?

MATTHEÜS 8:1-18

De Koning, die met wijsheid gesproken heeft, werkt met kracht

↑ Inhoud

> **1** *Toen Hij nu van den berg afgeklommen was, zijn Hem vele scharen gevolgd.*

Nieuwsgierigheid trok de menigte. Onze Heere was populair, maar Hij hechtte nooit waarde aan die populariteit om haarzelf. Hij was te wijs om veel te geven om iets wat zo wispelturig is. Toch zijn wij blij als wij menigten zien samenkomen om het Woord te horen, want er kan goed uit voortkomen. *Jezus kwam af* om de *scharen* op te tillen.

> **2** *En ziet, een melaatse kwam, en aanbad Hem, zeggende: Heere! indien Gij wilt, Gij kunt mij reinigen.*

Dit vers begint met een "*ziet*." Het was niet verwonderlijk dat grote scharen tot Jezus kwamen, maar het was een wonder dat een *melaatse* geloofde dat Jezus een ongeneeslijke ziekte kon wegnemen. De melaatse bracht Christus goddelijke hulde, en als Jezus slechts een goed mens was geweest en niets meer, had Hij de aanbidding met heilige verontwaardiging geweigerd. Wie Jezus "*Heere*" noemen en Hem niet aanbidden, zijn zieker dan de melaatse was. Zijn geloof was groot, want voor zover wij weten had nog niemand op deze wijze in Jezus geloofd. Melaatsheid kweekt grote wanhoop, maar deze arme man verhief zich boven alle twijfel. Als Jezus het wilde, kon zelfs hij genezen worden.

Hij twijfelde niet aan de wil van de Zaligmaker toen hij zei: "*Heere! indien Gij wilt*." Integendeel, hij geloofde zo sterk in de macht van onze Heere dat hij meende dat Hij slechts Zijn wil hoefde te laten werken en dat de genezing dan terstond zou plaatsvinden. Hebben wij zoveel geloof? Zijn wij ervan overtuigd dat de blote wil van Jezus ons gezond zou maken?

Heere, zo ver kan ik gaan, en ik ga ook zo ver, ja nog verder.

> **3** *En Jezus, de hand uitstrekkende, heeft hem aangeraakt, zeggende: Ik wil, word gereinigd! En terstond werd hij van zijn melaatsheid gereinigd.*

Ieder ander zou onrein geworden zijn door een melaatse aan te raken, maar de genezende kracht in Jezus stootte de

verontreiniging af. Hij raakt ons aan met de vinger van Zijn mensheid, maar Hij wordt daardoor niet verontreinigd. Zijn aanraking bewijst Zijn nederbuigende goedheid, Zijn medelijden, Zijn gemeenschap. Het was geen toevallige aanraking:

Jezus, "*de hand uitstrekkende*", heeft hem aangeraakt. Onze Heere is uit eigen beweging en door eigen inspanning tot ons gekomen. Hij was vastbesloten naar ons toe te komen in al onze walgelijkheid en bezoedeling. Na de aanraking kwam het woord: "*Ik wil.*" Iemand heeft terecht opgemerkt dat Jezus nooit zegt: "Ik wil niet." Hij wil, of wij nu willen of niet. "*Word gereinigd*" was het koninklijke woord van Hem Die zich bewust was van overvloedige macht. Wat een werk: een melaatse reinigen! Toch is het gemakkelijk genoeg voor onze Koning, aangezien Hij goddelijk is; anders zou ongeloof alleszins redelijk zijn.

Met welk een genoegen sprak Jezus! Met welk een vreugde hoorde de melaatse het! Met welke nieuwsgierigheid keken de omstanders toe! Zij hoefden niet te wachten. Het wonder volgde het woord zonder een ogenblik uitstel. De genezing was onmiddellijk. Hij sprak en het was er. Dat onze Koning Zijn troon had verlaten om naast de melaatse te staan, was het grootste van alle wonderen, en daarna verbazen wij ons er niet over dat er andere wonderen uit voortkwamen.

> **4** *En Jezus zeide tot hem: Zie, dat gij dit niemand zegt; maar ga heen, toon uzelven den priester, en offer de gave, die Mozes geboden heeft, hun tot een getuigenis.*

Onze Heere wilde Zijn eigen roem niet vergroten. Hij zocht geen eer van mensen en wilde de menigten, die het Hem nu al bijna onmogelijk maakten Zijn werk te doen, niet nog laten aanzwellen. Hij zocht het nut en niet de faam. Het zou voor de melaatse moeilijk zijn geweest zijn mond te houden, maar hij had dat moeten doen toen het hem geboden werd. Moge het ons gegeven zijn te spreken of te zwijgen, zoals onze Heere van ons vraagt.

De oude wet bestond nog en onze Heere wilde dat zij geëerd werd zolang zij gold. Daarom moest de genezen melaatse naar de priester gaan, zijn offer brengen en van de bevoegde ambtenaar een gezondheidsverklaring krijgen. Bovendien zou hij zo voor het volk getuigen dat er Iemand onder hen was Die de melaatsheid kon genezen. De man was rein en toch moest hij gaan om ceremonieel gereinigd te worden. Ook al hebben wij de zaak ontvangen die door een verordening wordt aangeduid, dan mogen wij daarom het teken niet veronachtzamen, maar moeten wij er juist zorgvuldig acht op slaan. Hoe wijs was het van onze Heere de oude voorschriften niet af te schaffen voordat de volle tijd gekomen was om het nieuwe in te voeren!

> **5-7** *Als nu Jezus te Kapernaum ingegaan was, kwam tot Hem een hoofdman over honderd, biddende Hem, En zeggende: Heere! mijn knecht ligt te huis geraakt, en lijdt zware pijnen. En Jezus zeide tot hem: Ik zal komen en hem genezen.*

Een heiden nadert onze Koning — een soldaat, een van Israëls onderdrukkers — en onze Heere ontvangt hem met een "*Ik zal komen*", zoals Hij de melaatse ontvangen had. Deze Romeinse officier kwam voor zijn slavenjongen. Het is goed dat meesters bezorgd zijn om hun knechten, vooral als die ziek zijn. Het beste is het als zij voor hun knechten naar Jezus gaan, zoals deze hoofdman deed. De jongen was in het huis van zijn meester. Hij had hem niet weggestuurd omdat hij ziek was. De goede meester waakte bij het bed van zijn knecht en beschrijft vol medeleven wat hij gezien heeft. Hij zoekt genezing, maar schrijft de Heere niet voor hoe of waar Hij die moet werken. Eigenlijk verwoordt hij zijn verzoek niet eens, maar hij bepleit de zaak en laat het leed spreken. Dat de jongen "*zware pijnen*" lijdt, wordt genoemd als argument om onze Heere tot medelijden te bewegen. Men ziet *verlamming* en hevige pijn niet vaak samengaan, maar de waakzame hoofdman had deze verschijnselen opgemerkt en hij legt ze aan Jezus voor. Niet verdienste, maar ellende moet ons pleidooi bij de Zaligmaker zijn.

Er was bij onze Heere zeer weinig smeking nodig. Hij zei meteen: "*Ik zal komen en hem genezen.*" Heere, zeg dit tot ons over hen voor wie wij liefdevol bidden!

> **8-9** *En de hoofdman over honderd, antwoordende, zeide: Heere! ik ben niet waardig, dat Gij onder mijn dak zoudt inkomen; maar spreek alleenlijk een woord, en mijn knecht zal genezen worden. Want ik ben ook een mens onder de macht van anderen, hebbende onder mij krijgs-*

> *knechten; en ik zeg tot dezen: Ga! en hij gaat; en tot den anderen: Kom! en hij komt; en tot mijn dienstknecht: Doe dat! en hij doet het.*

Hij wilde de Heere Jezus niet zoveel moeite bezorgen als naar zijn huis te komen. Hij voelde zich onwaardig om tegen zulke kosten door zo'n Heere gediend te worden. Hij redeneert dat één woord alles zal doen. Hij was zelf *een mens onder de macht van anderen*, en daaruit kwam zijn macht voort om gezag over anderen uit te oefenen. Hij geloofde dat de Heere Jezus eveneens een opdracht had van de allerhoogste macht en dat dit Hem zou omgorden met gezag over alle mindere krachten van het heelal, een gezag dat Hij op afstand kon uitoefenen met één enkel woord. Als krijgsknechten komen en gaan op het bevel van een hoofdman, hoeveel te meer zouden ziekten vluchten op het woord van de Heere Jezus. Het was een doordacht betoog, maar ook een rechtmatig en afdoend betoog. Mogen ook wij Jezus kennen onder gezag, Jezus met gezag, en onszelf onder gezag van Jezus! Mogen ook wij geloven in de almacht van het goddelijke woord en erop uit gaan en de kracht ervan bewijzen in de harten van mensen! O U, Die onze Koning bent, toon Uw koninklijke macht!

> **10** *Jezus nu, dit horende, heeft Zich verwonderd, en zeide tot dengenen, die Hem volgden: Voorwaar zeg Ik u, Ik heb zelfs in Israel zo groot een geloof niet gevonden.*

Jezus verwonderde Zich erover dat iemand geloofde, want mensen zijn van nature ongelovig. Hij verheugt Zich als ie-

mand van verre gelooft, want helaas, de bevoorrechte hoorders zijn traag om Hem te vertrouwen. Hij verwondert Zich over een soldaat, een officier, die zoveel geloof heeft. Jezus prees de hoofdman niet in zijn gezicht, maar sprak, nadat deze gesproken had, "*tot dengenen, die Hem volgden*." Vlei jonge bekeerlingen niet. Leer uit wat onze Heere zei dat Hij naar geloof uitziet, dat Hij het zoekt onder de hoorders van het Woord, dat Hij het gewoonlijk niet vindt, maar dat het, wanneer Hij het wel vindt, zo groot kan zijn dat het Hem verbaast. Groot geloof kan groeien waar weinig grond is, en ontbreken waar alles het scheen te beloven en te bevorderen. Groot geloof is de Heere Jezus zeer dierbaar, maar Hij verwondert Zich wanneer Hij het ziet, want het is zo zeldzaam.

> **11-12** *Doch Ik zeg u, dat velen zullen komen van oosten en westen en zullen met Abraham, en Izak, en Jakob, aanzitten in het Koninkrijk der hemelen; En de kinderen des Koninkrijks zullen uitgeworpen worden in de buitenste duisternis; aldaar zal wening zijn, en knersing der tanden.*

De hemel zal gevuld worden. Als de waarschijnlijke mensen niet willen komen, zullen de onwaarschijnlijke komen. Velen die wij liefhebben zijn er al, een soort kern waaromheen wij ons verzamelen, zoals Israël zich verzamelde rond "*Abraham, en Izak, en Jakob*." Van "*oosten en westen*" zullen grote menigten komen, niet afgeschrikt door de afstand, en zij zullen dezelfde hemel delen als de aartsvaders van weleer. Hoe droevig te bedenken dat de nakomelingen

van die aartsvaders als afval zullen worden uitgeworpen, achter de muur in het donker gesmeten, en in de kou gelaten om van angst met hun tanden te knarsen! Wat een omkering van alle dingen! De naaste verstoten en de verste nabij gebracht! Hoe vaak is dit het geval! De hoofdman komt uit het legerkamp tot Christus en de Israëliet gaat uit de synagoge naar de hel. De hoer buigt zich als boetvaardige neer aan de voeten van Jezus, terwijl de zelfgerechtige Farizeeër zo grote zaligheid verwerpt. O, dat deze gebeurtenis ons zacht mag bewegen om groot te geloven, en dat niemand van ons ooit twijfelt aan de macht van de vleesgeworden Zoon van God!

> **13** *En Jezus zeide tot den hoofdman over honderd: Ga heen, en u geschiede, gelijk gij geloofd hebt. En zijn knecht is gezond geworden te diezelver ure.*

In de woorden "*Ga heen*" zien wij dat een terugkeer tot onze gewone plichten en onze gewone gemoedsrust vaak het beste bewijs kan zijn dat ons geloof de beloofde zegen heeft aangegrepen. Waarom zou hij talmen die alles verkregen heeft wat hij zocht? Laat hij liever naar huis gaan en de vrucht van zijn succes in het gebed genieten. De Heere geeft vaak naar de mate van het geloof. Het woord "*u geschiede, gelijk gij geloofd hebt*" is een woord waarmee wij onze eigen maat mogen meebrengen en de maatstaf mogen bepalen van de zegen die wij wensen te bezitten. Onze Heere sprak het woord zoals de hoofdman wenste. Het gevolg was onmiddellijk en volledig: niet alleen werd het le-

ven gespaard, maar ook de gezondheid hersteld. Menigmaal is langdurig bidden niets dan mompelend ongeloof, en zijn eigen werk weer gaan doen zou betekenen de Heere op Zijn woord te geloven en Zijn waarachtigheid te eren.

Heere, geef mij geloof genoeg om mijn eigen werk weer te gaan doen nadat ik het gebed des geloofs gebeden heb. Wilt U in hetzelfde uur waarin ik U geloof het wonder doen dat ik zoek!

> **14** *En Jezus gekomen zijnde in het huis van Petrus, zag zijn vrouws moeder te bed liggen, hebbende de koorts.*

Het was een koortsachtige plek. Vroomheid maakt ongezonde plaatsen niet gezond.

Petrus had een vrouw. Laten de zogenaamde opvolgers van Petrus dat feit onthouden. De moeder van zijn vrouw kreeg de koorts. Heiligheid waarborgt geen immuniteit voor ziekte. Deze schoonmoeder was een bijzonder goede vrouw, want zij mocht bij haar schoonzoon wonen, en hij wilde graag dat zij weer gezond werd. De Heere Jezus zag de zieke, want zij was niet in een achterkamer weggestopt, en *Hij* mijdde de besmettelijke ziekte niet. Jezus vreesde geen koorts. Onze Heere ziet al onze zieken en daarin ligt onze hoop op hun herstel.

> **15** *En Hij raakte haar hand aan, en de koorts verliet haar; en zij stond op, en diende henlieden.*

Onze Heere werd door haar vrienden gesmeekt en nam daarom haar hand en herstelde haar door een aanraking.

Het eerste wonder in dit hoofdstuk geschiedde door een aanraking, het tweede door een woord, en nu dit weer door een aanraking. Voor Jezus is het allemaal hetzelfde. De genezing was onmiddellijk. Het was een volledige genezing. Wij verwachten te lezen dat de koorts haar erg zwak achterliet, maar de genezingen van onze Heere zijn altijd volmaakt. Zij voelde zich sterk genoeg om op te staan, krachtig genoeg om te werken, en wij hoeven nauwelijks toe te voegen: dankbaar genoeg om haar Arts en al Zijn vrienden te dienen. Geen bewijs van herstel van de koorts van de zonde is zekerder dan de heilige ernst van de genezenen om werken te doen die passen bij dankbaarheid jegens Hem Die hen hersteld heeft.

> **16** *En als het laat geworden was, hebben zij velen, van den duivel bezeten, tot Hem gebracht, en Hij wierp de boze geesten uit met den woorde, en Hij genas allen, die kwalijk gesteld waren;*

Onze Heere maakte lange dagen. Zonsondergang was voor Hem niet het ondergaan van Zijn macht. Wijze mensen brachten hun zieken binnen de kring van Zijn aanwezigheid zodra de sabbat voorbij was. Zijn kracht stroomde meteen uit. Hij leefde in een ziekenhuis, en wel een ziekenhuis van ongeneeslijken, waarin "*velen*" met ontzettende kwalen lagen. Toch was Hij in geen enkel geval de mindere. Hij bevrijdde de mannen en vrouwen die door duivels bezeten waren, niet alleen door hen te bevelen uit te gaan, maar door hen met goddelijk geweld uit te werpen: Hij

"*wierp de boze geesten uit*." Wat ziekten betreft, niets kwam Hem ongelegen. Hij "*genas allen, die kwalijk gesteld waren*." De Koning streed met legioenen vijanden en overwon ze allemaal gemakkelijk. Wat waren demonen of ziekten voor de almachtige Heere? Zijn Woord is nog steeds almachtig.

> **17** *Opdat vervuld zou worden, dat gesproken was door Jesaja, den profeet, zeggende: Hij heeft onze krankheden op Zich genomen, en onze ziekten gedragen.*

Zijn genezingen bewezen Zijn levend medeleven met de mensen. Door mens te worden, rekende Hij de zwakheden van de mens als Zijn zwakheden. Hij zag de kwalen van de mensen alsof ze Zijn eigen waren en wachtte geen ogenblik om ze weg te nemen.

Bovendien kostte de genezing Hem veel wat Zijn lichaam betreft, dat beladen was met de last van het menselijk wee. De kracht die van Hem uitging, putte Zijn lichaam uit, en terwijl Zijn kracht naar de mensen uitging, leken hun zwakheden op Hemzelf terug te komen. Hij boog Zijn rug onder onze last en nam die zo weg van de schouders die er tot op de grond onder gebogen waren.

O Heere, laat mij nooit vergeten wat een Broeder U bent, en hoe zeker Uw hulp aan ons bewijst dat U onze smarten waarlijk deelt!

> **18** *En Jezus, vele scharen ziende rondom Zich, beval aan de andere zijde over te varen.*

Hij vluchtte weg voor de populariteit. Nadat Hij allen had genezen die ziek waren, zocht de koninklijke Arts Zijn praktijk op nieuw terrein te beginnen. Hij zag de menigten gevaarlijk worden en misschien te enthousiast, en daarom nam Hij het schip naar de overkant om aan hun onbezonnen daden te ontkomen. Al te vaak zoeken wij de bekendheid die onze Heere meed. Komt dat niet doordat wij door minderwaardige motieven bewogen worden, die over Hem geen macht hadden? Wij horen niet aan de kant te blijven waar wij vleierij krijgen, maar moeten ons naar "*de andere zijde*" begeven om nieuw werk te beginnen. Bovendien kan "*de andere zijde*" de kant zijn die ons het hardst nodig heeft, en het is zelfs juist een menigte te verlaten die haar deel aan voorrechten heeft gehad, om naar een kleiner gezelschap te gaan dat nooit een tijd van genadige gelegenheid heeft gekend.

Heere, U beveelt mij "*aan de andere zijde over te varen*"! Gaat U met mij mee, dan vertrek ik meteen.

MATTHEÜS 8:19-22

Onze Koning onderscheidt Zijn ware volgelingen

↑ Inhoud

> **19-20** *En er kwam een zeker Schriftgeleerde tot Hem, en zeide tot Hem: Meester! ik zal U volgen, waar Gij ook henengaat. En Jezus zeide tot hem: De vossen hebben holen, en de vogelen des hemels nesten; maar de Zoon des mensen heeft niet, waar Hij het hoofd nederlegge.*

Was deze schriftgeleerde bekoord door wat hij van onze Heere hoorde en zag? Wij denken van wel. In een plotselinge opwelling van enthousiasme noemt hij Hem "*Meester*." Hij was waarschijnlijk langs de oever Jezus achterna gehaast en verklaart dat hij Hem altijd zal volgen, waar de Meester ook heen gaat. Zijn discipelschap is on-

voorwaardelijk en kent geen tijd of plaats: "*ik zal U volgen, waar Gij ook henengaat*." Zijn volgen was ongevraagd, want de Heere had niet tot hem gezegd: "Volg Mij." Het was de beste vrucht van de natuur, maar niet het resultaat van genade. Onze Koning toetst weldra deze luid uitgesproken trouw door de nieuwe bekeerling te vertellen dat Hij zo'n arme meester was dat de dieren van het veld en "*de vogelen des hemels*" er voor hun onderdak beter aan toe waren dan Hijzelf. Als de Leider er zo slecht aan toe was, was het uitzicht voor de volger armzalig. Hoe groot was de vernedering van onze Heere en Koning! Hij had geen paleis en geen zijden hemelbed. Hij Die ons Hoofd was, had niet, "waar Hij het hoofd nederlegge."

Liet deze schriftgeleerde zijn naam inschrijven onder de arme discipelen van een dakloze leraar? Wij weten het niet. Hoe staat het in ons geval? Kunnen wij een zaak zonder geld volgen? Kunnen wij een verachte leer verkondigen?

> **21** *En een ander uit Zijn discipelen zeide tot Hem: Heere! laat mij toe, dat ik eerst heenga, en mijn vader begrave.*

De eerste man was te snel, de tweede te traag. Deze persoon was een discipel. Jezus zond hem met een opdracht uit. Hij was niet bereid te vertrekken. Hij moest eerst iets anders doen. Dat had te maken met een overleden familielid. Het was een ernstige fout het graf boven de Zaligmaker te stellen. Zijn vader zou zeker door een ander familielid begraven worden, maar niemand anders kon het bevel

van Christus gehoorzamen dat deze discipel had ontvangen. Wij mogen werk laten liggen dat een ander kan doen wanneer onze Heere ons een bijzondere persoonlijke dienst opdraagt. Het moet eerst Christus zijn en dan de vader. Levende bevelen moeten voorgaan boven plichten jegens de doden. Soldaten kunnen niet van de oorlog worden vrijgesteld wegens huiselijke aanspraken.

> 22 *Doch Jezus zeide tot hem: Volg Mij, en laat de doden hun doden begraven.*

Onze Heere herhaalde Zijn bevel: "*Volg Mij*." Anderen konden het doen: *de doden hun doden begraven*. Het was aan de discipel Zijn bevelen te gehoorzamen. Mensen die niet vernieuwd zijn, zijn dood en zij zijn heel goed in staat zulke dode zaken als een begrafenis te regelen. Veel van de zaken van de politiek, partijtactiek, commissievergaderingen, sociale hervormingen, onschuldige vermaken en dergelijke kan zeer passend worden omschreven als het begraven van de doden. Veel daarvan is hoogst nodig, behoorlijk en lofwaardig werk, maar toch slechts een soort bezigheid die onwedergeboren mensen even goed kunnen doen als de discipelen van Jezus. Laat hen het doen, maar als wij geroepen zijn het evangelie te prediken, laten wij ons dan geheel aan onze heilige roeping wijden. Laat de hogere werker zich niet verstrikken in wat wereldlingen even goed kunnen doen als hij. "*Volg Mij*" *is* een gebod dat al onze krachten zal vragen om het uit te voeren, maar door genade zullen wij gehoorzamen.

MATTHEÜS 8:23-27

Onze Koning gebiedt over de zee

↑ Inhoud

> **23** *En als Hij in het schip gegaan was, zijn Hem Zijn discipelen gevolgd.*

Zij deden verstandig Hem te volgen en waren daarin veilig, maar daarom waren zij nog niet beveiligd tegen beproeving. In de boot met Jezus is het een gelukkige plaats, maar er kunnen stormen komen, zelfs wanneer wij daar zijn.

> **24** *En ziet, er ontstond een grote onstuimigheid in de zee, alzo dat het schip van de golven bedekt werd; doch Hij sliep.*

Dit binnenmeer was onderhevig aan plotselinge windvlagen en stormen, waarbij de wind zo woedde dat de boot

bijna uit het water werd getild. Dit was een ongewoon zware storm. Het scheepje scheen verloren. De vleugel van de storm *bedekte* het. De troost was dat Christus in het vaartuig was en dat Zijn tegenwoordigheid de boot even zeker bedekte als de golven. Toch zal de tegenwoordigheid van onze grote Heere niet verhinderen dat wij heen en weer geslingerd worden door "*een grote onstuimigheid*."

> **25** *En Zijn discipelen, bij Hem komende, hebben Hem opgewekt, zeggende: Heere, behoed ons, wij vergaan!*

Hij was niet in paniek. Zijn vertrouwen op Zijn grote Vader was zo vast dat Hij, gewiegd in de wieg van de diepte, vredig sliep. Winden huilden en water sloeg over Hem heen, maar Hij sliep door. Zijn discipelen bezorgden Hem meer onrust dan de storm. Zij "*hebben Hem opgewekt*" met hun geroep. Zij waren wantrouwend en gereed Hem onverschilligheid te verwijten. Klein geloof bad: "*behoed ons*." Grote vrees riep: "*wij vergaan*." Mensen in een storm kunnen niet erg kieskeurig zijn in hun taal, maar zij leren zeer ernstig en vurig te zijn. Het beroep van deze discipelen kan velen passen. Hier was eerbied voor Jezus — "*Heere*", een verstandige smeekbede — "*behoed ons*", en een overweldigend argument — "*wij vergaan*".

> **26** *En Hij zeide tot hen: Wat zijt gij vreesachtig, gij kleingelovigen? Toen stond Hij op, en bestrafte de winden en de zee; en er werd grote stilte.*

Hij sprak eerst tot de mannen, want met hen was het moeilijkst om te gaan; wind en zee konden daarna bestraft worden. Hij ondervraagt de discipelen.

Helaas, zij hadden Hem in onwaardige zin ondervraagd! Er is geen reden in ons ongeloof. Die vraag: "*Wat zijt gij vreesachtig*?" is onbeantwoordbaar. Als wij gelijk hebben enig geloof te hebben, moeten wij ongelijk hebben enige vrees te hebben. Klein geloof is, van één kant bekeken, zeer kostbaar, maar van een andere kant bezien volstrekt onverantwoord. Waarom zijn wij "*kleingelovigen*" bij een grote God? Het is goed dat het geloof is, maar slecht dat het klein is.

Zie de Heere opstaan van Zijn harde leger. In koninklijke waardigheid richt Hij Zich op. Eén woord brengt stilte teweeg. Na de "*grote onstuimigheid*" geeft Hij nu "*grote stilte*." Er was niets kleins in heel die zaak, behalve het geloof van de discipelen. Toen onze Heere de winden bestrafte, bestrafte Hij op de beste manier ook hun ongeloof. Hij heeft zeer gelukkige manieren om ons te corrigeren door de grootheid van Zijn barmhartigheid jegens ons.

Mijn ziel, je weet wat die "*grote stilte*" is. Oefen voortaan groot geloof in de grote Vredestichter. Zorg dat je dat geloof hebt wanneer je in een grote onstuimigheid terechtkomt.

> **27** *En de mensen verwonderden zich, zeggende: Hoedanig een is Deze, dat ook de winden en de zee Hem gehoorzaam zijn!*

Het was goed dat zij zich verwonderden. Het was beter geweest als zij aanbeden hadden. Als Christus slechts een mens was geweest, zou de verbazing over Hem alle verbazing te boven zijn gegaan. Hij was goddelijk en daarom gaf heel de natuur zich over aan Zijn koninklijke woord. Dit is het einde van de verwondering van het verstand, maar het begin van de aanbidding van het hart. In dit geval ontsluierde onze heerlijke Koning voor een ogenblik Zijn heerlijkheid en gebood Hij gehoorzaamheid aan de onstuimigste elementen. In ons eigen leven, hoe vaak hebben wij moeten uitroepen: "*Hoedanig een is Deze*!" Hoe machtig heeft Hij ons door vreselijke stormen heen gebracht! Hoe gemakkelijk heeft Hij de golven van onze ziel gestild! Geprezen zij Zijn naam! Nog steeds geldt dat "*ook de winden en de zee Hem gehoorzaam zijn*."

MATTHEÜS 8:28-34

De Koning drijft legioenen voor Zich uit

↑ Inhoud

> **28** *En als Hij over aan de andere zijde was gekomen in het land der Gergesenen, zijn Hem twee, van den duivel bezeten, ontmoet, komende uit de graven, die zeer wreed waren, alzo dat niemand door dien weg kon voorbij gaan.*

Kwamen zij naar buiten om Hem tegen te staan? Wilde de satan Hem, nu Hij aan wal stapte, met dit dubbele legioen demonen terugdrijven? De graven waren het kasteel van de satan. Hij gebruikte de waanzin van deze geplaagde mannen als zijn oorlogswapens. Zij hadden ieder ander verjaagd; zouden zij nu de opmars van de Heere Jezus stuiten? Zij waren "*zeer wreed.*" Zouden zij Hem schrik aanjagen zodat Hij vlucht?

> **29** *En ziet, zij riepen, zeggende: Jezus, Gij Zone Gods! wat hebben wij met U te doen? Zijt Gij hier gekomen om ons te pijnigen voor den tijd?*

Dit is de oude kreet: “Bemoei u niet met uw eigen zaken! Kom niet tussenbeide in ons werk! Laat ons met rust en ga elders heen!” Duivels houden er nooit van dat men zich met hen bemoeit. Maar als duivels niets met Jezus te maken hebben, heeft Hij wel iets met hen te maken. Zijn aanwezigheid is hun een kwelling. Zij weten dat er een tijd komt dat zij hun hel ten volle zullen ontvangen, maar die tijd lijkt vervroegd wanneer de Heere Jezus hun eenzame schuilplaats tussen de graven binnendringt. De duivels spraken hier en dwongen de lippen van de mannen om zo tegen zichzelf te pleiten. Hoe sterk lijkt dit op de vloeker, wiens mond gebruikt wordt om een vloek over zichzelf af te roepen! De duivels erkenden Hem als *Zone Gods*, want zelfs zij zijn niet zo laag dat zij Zijn godheid ontkennen. De demonen beleden dat Hij niet onder hun heerschappij stond: “*wat hebben wij met U te doen?*” Zij uitten ook hun schrik voor Zijn almachtige kracht en vreesden de kwelling die zij verdienden.

> **30-31** *En verre van hen was een kudde veler zwijnen, weidende. En de duivelen baden Hem, zeggende: Indien Gij ons uitwerpt, laat ons toe, dat wij in die kudde zwijnen varen.*

Joden hadden niet het recht kudden zwijnen te weiden, want die waren voor hen onrein. De duivels begonnen te

beven voordat Jezus een woord gezegd had: "*Indien Gij ons uitwerpt*." Zij kunnen het niet verdragen naar hun eigen plaats te gaan en smeken daarom in zwijnen te mogen varen. Duivels wonen liever in zwijnen dan in de tegenwoordigheid van Jezus. Als zij mensen geen kwaad kunnen doen, vernietigen zij liever varkens dan dat zij geen kwaad doen. Duivels kunnen echter zelfs geen varkens kwellen zonder verlof van Christus. Denk aan deze trotse demonen die Jezus smeken, ja Hem smeken om zo'n kleine gunst als in een kudde zwijnen te mogen varen. Waarlijk, de Zoon van God is Koning! Het gejammer van een legioen duivels erkent Zijn soevereiniteit.

> **32** *En Hij zeide tot hen: Gaat heen. En zij uitgaande, voeren heen in de kudde zwijnen; en ziet, de gehele kudde zwijnen stortte van de steilte af in de zee, en zij stierven in het water.*

Onze Heere verspilt nooit woorden aan duivels: "*En Hij zeide tot hen: Gaat heen*." Hoe minder wij tegen slechte mensen zeggen, hoe beter. Eén woord is genoeg voor zulke honden als deze kwellende geesten waren. De duivels gingen snel van de krankzinnigen naar de varkens. Van een krankzinnige naar een beest was voor een onreine geest een korte stap.

Zwijnen verkiezen de dood boven duivelarij, en als mensen niet erger waren dan zwijnen, zouden zij er hetzelfde over denken. Zij lopen hard die door de duivel gedreven worden. De duivel drijft zijn varkens naar een

slechte markt. Wie zonder overweging een neerwaarts pad volgt, zal uiteindelijk ten verderve komen. De zwijnen "*stierven in het water*", maar de duivels worden bewaard voor het oordeel van het eeuwige vuur. Wij hoeven de machten van de hel niet te vrezen. Zij vluchten halsoverkop voor onze Heere.

> **33** *En die ze weidden, zijn gevlucht; en als zij in de stad gekomen waren, boodschapten zij al deze dingen, en wat den bezetenen geschied was.*

Terecht vluchtten de zwijnenhoeders! Wanneer slechte mensen ten slotte omkomen, zullen hun goddeloze herders het zwaar te verduren krijgen.

Hoe levendig vertelden zij hun verhaal! Geen enkel onderdeel werd weggelaten! In de stad, zo staat er, "*boodschapten zij al deze dingen.*" Waarschijnlijk werden alle bijzonderheden in overdreven reliëf gebracht. Zo zouden zij het verlies van de zwijnen verontschuldigen, die zij moesten hoeden maar voor hun ogen hadden zien omkomen. Hun werkgevers, de eigenaars van de kudde, moeten hun verlies zeer betreurd hebben, maar zij moeten gebeefd hebben toen zij de hand van God daarin zagen. Wat een verpletterend ongeluk voor de zwijnenhoeders in het land van de Gergesenen! Wie heeft medelijden met hen, daar hun bedrijf ongeoorloofd was! De geschiedenis van de genezing van de bezetenen werd door de berichtgevers als bijzaak vermeld, maar in werkelijkheid was zij het middelpunt van het verhaal. Voor sommige mensen zijn zielen

ondergeschikt aan zwijnen. De genezing van de twee bezetenen vermeerderde het wonder en deed elk oor tuiten door heel de stad. Toch was het gevolg voor het volk niet wat men zou hebben verwacht.

> **34** *En ziet, de gehele stad ging uit, Jezus tegemoet; en als zij Hem zagen, baden zij, dat Hij uit hun landpalen wilde vertrekken.*

Het is zeldzaam dat een hele stad Jezus tegemoet gaat, en dat die stad eensgezind is in haar verzoek aan Hem. Helaas, het was de eensgezindheid van het kwaad! Hier was een hele stad op een gebedssamenkomst, biddend tegen haar eigen zegen. Denk eens aan: de Heere in hun midden, Die de ergste ziekten geneest, en toch smeken zij Hem bij hen weg te gaan! Zij wilden verlost zijn van het ene heerlijke Wezen dat hen alleen kon zegenen. Vreselijk was hun gebed, *maar het werd verhoord* en Jezus vertrok *uit hun landpalen*. Hij zal Zijn gezelschap aan niemand opdringen. Hij wil een welkome gast zijn, of Hij gaat heen. Wat een barmhartigheid dat onze Heere niet elk gebed van die aard verhoort! Hoe zou het de vloekers vergaan als hun verwensingen vervuld werden?

O Heere, ik dank U dat U niet van mij bent weggegaan toen ik in mijn onwedergeboren toestand wilde dat U mij met rust liet!

MATTHEÜS 9:1-8

De Koning toont voortdurend Zijn koninklijke macht

↑ Inhoud

> **1** *En in het schip gegaan zijnde, voer Hij over en kwam in Zijn stad. En ziet, zij brachten tot Hem een geraakte, op een bed liggende.*

Vaak stak Hij het meer van Galilea over, maar ditmaal liet Hij, meer bedroefd dan vertoornd, een volk achter dat Hem had gebeden te vertrekken. Hij had Kapernaüm tot Zijn eigen stad gemaakt door de voorrechten waarmee Hij haar had verhoogd. Wat een naam! *"Zijn stad."* Het was haar hoogste eer dat Hij haar haven kwam binnenvaren, Hij, de Opperadmiraal van alle zeeën. Toch wees de bevoorrechte stad Hem af en kende haar dag niet. Moge nie-

mand van ons zo bevoorrecht zijn en zich zo onwaardig tonen!

> 2 *En Jezus, hun geloof ziende, zeide tot den geraakte: Zoon! wees welgemoed; uw zonden zijn u vergeven.*

Hier toont onze Koning Zijn macht over de zwakheid. De man is bedroefd en verlamd. De last van de zonde drukt op zijn geweten en zijn lichaam ligt in boeien. Toch heeft hij goede vrienden, die de handen ineenslaan en hem met zijn vieren op het dak van het huis brengen waarin onze Heere predikt, en hem op zijn bed met touwen laten zakken. Zij hebben geloof in Jezus en hij ook, en de Heere antwoordt op hun *geloof* met een bemoedigend woord, waarin Hij hem "*Zoon*" noemde. Wat een tedere naam voor een jongeman, en voor iemand die zo zwak was! Zijn gemoedsnood was het zwaarst te dragen en onze Heere nam die met één woord weg. Misschien hing de zonde van de jongeman samen met zijn verlamming en had hij daarom dubbel te lijden. Niemand dan Jezus kon zonde vergeven, maar met een koninklijk woord sprak Hij een krachtdadige vrijspraak uit. Dit schonk Hij eerst, omdat de verlamde er het meest naar verlangde, omdat het de grootste weldaad is, omdat het kwaad dat Hij daarmee wegnam aan de wortel van elk ander kwaad ligt, en omdat Hij zo Zijn majesteit onthulde en de gelegenheid kreeg om Zijn tegenstanders te onderwijzen. Hoe straalde het gezicht van de jongeman toen hij de troost van die krachtdadige vergeving voelde! Hij kon nog niet lopen, maar hij voelde zich gelukkiger dan

woorden kunnen zeggen. Het woord "*uw zonden zijn u vergeven*" is een klank die het droefste hart nooit nalaat "*welgemoed*" te maken.

> **3** *En ziet, sommigen der Schriftgeleerden zeiden in zichzelven: Deze lastert God.*

Zij durfden niet hardop te spreken, maar "*zeiden in zichzelven.*" Elk van deze schriftgeleerden voelde een bittere weerzin tegen de Heere Jezus en met hun blikken spanden zij samen in de beschuldiging tegen Hem. Zij noemden Hem geen "*man*": dat woord staat in de Engelse vertaling cursief, omdat het is toegevoegd. In de Statenvertaling staat alleen: "Deze lastert God." Zelfs in hun hart wisten zij niet hoe zij Hem moesten noemen. Zij bedoelden: "deze" — deze parvenu, deze nul, dit vreemde wezen, dat zo groot is dat wij Hem vrezen, zo goed dat wij Hem haten. Zij lasterden Hem door hun agnosticisme en toch beschuldigden deze lasteraars de Heere van godslastering. Toch, als onze Heere slechts een mens was geweest, hadden zij gelijk gehad. Het vergeven van zonde is het alleenrecht van God. Wie durft zich dat toe te eigenen?

Ik weet dat niemand dan God kan vergeven, maar Jezus heeft mij vergeven en daarmee heeft Hij niet gelasterd, want Hij is waarachtig God.

> **4** *En Jezus, ziende hun gedachten, zeide: Waarom overdenkt gij kwaad in uw harten?*

Hij is de grote gedachtenlezer. Zojuist ontmoetten wij de uitdrukking “hun geloof ziende” en nu lezen wij “*ziende hun gedachten*.” Hij ondervraagt zelf de vragenstellers. Zijn *waarom*-vragen gaan tot de kern van de zaak. Wij zijn verantwoordelijk voor onze verborgen gedachten en de Heere zal ons daarover eens ter verantwoording roepen. Beschuldigingen tegen Jezus zijn altijd onredelijk en worden, als men ze eerlijk onder ogen ziet, tot zwijgen gebracht. Het zou goed zijn als veel vijanden van onze Heere vandaag de vraag eens wilden overwegen: “*Waarom overdenkt gij kwaad in uw harten?*” Wat is de oorzaak ervan? Wat is het nut ervan? Waarom houdt u er niet mee op?

> **5** *Want wat is lichter te zeggen: De zonden zijn u vergeven? of te zeggen: Sta op en wandel?*

Hij beantwoordt hun boze gedachten met een vraag waarop zij het antwoord schuldig moesten blijven. Beide dingen liggen immers even ver buiten het menselijk vermogen. Maar *zeggen*: “De zonden zijn u vergeven” is, naar het schijnt, het gemakkelijkste, omdat er geen zichtbaar gevolg wordt verwacht waaraan de waarheid van die woorden kan worden getoetst. Duizenden hebben gedaan alsof zij een mens van zonde konden ontslaan, die het niet zouden hebben gewaagd een ziekte te bevelen te verdwijnen. Wat het louter *zeggen* betreft, is het verschil geheel in het voordeel van de eerste uitspraak. Vergelijken wij de twee wonderen, dan zou het lang duren voordat men kon zeggen welk van beide het gemakkelijkste is, want bij mensen zijn

ze allebei onmogelijk. In sommige opzichten is de vergeving van zonde het grotere werk van de twee, want voor de uitvoering ervan is heel het raderwerk van menswording en verzoening nodig. Onze Heere deed beide wonderen en bevestigde zo Zijn aanspraak op de macht door een zichtbaar teken waaraan niemand kon twijfelen.

Hij Die mijn ziel kan vergeven, kan ook mijn lichaam genezen, want dat lijkt van beide daden van barmhartigheid de gemakkelijkste. Ik mag beide soorten kwalen tot Jezus brengen en Hij zal ze verhelpen. Heere, genees mijn geest en genees mijn vlees! Ja, U zult dit werk het krachtigst volbrengen door mijn lichaam onverderfelijk op te wekken, net als het Uwe.

> **6** *Doch opdat gij moogt weten, dat de Zoon des mensen macht heeft op de aarde, de zonden te vergeven (toen zeide Hij tot den geraakte): Sta op, neem uw bed op, en ga heen naar uw huis.*

Het tweede deel van het wonder diende om die vitterige schriftgeleerden de mond te snoeren, "*opdat gij moogt weten*". Zijn zij ooit tot dit inzicht gekomen? De zaak werd voor hen duidelijk gemaakt, maar zij wilden het niet zien. Jezus, "*de Zoon des mensen*", was nog "*op de aarde*" en toch had Hij in Zijn nederige gestalte gezag en macht om zonden tegen God te vergeven, want Hij was God. Hij zou bewijzen dat Hij "*macht heeft op de aarde*" door de verlamde te genezen. Door de macht uit te oefenen die zij voor de grotere hielden, zou Hij bewijzen dat Hij ook de kleinere

bezat. Hij gebood de man: "*Sta op*", dat wil zeggen: kom in beweging. Verder zegt Hij: "*neem uw bed op*", dat wil zeggen: rol uw mat op en leg die op uw schouders, en daarna: "*ga heen*." Zo zou de gehoorzame zieke door het vrije gebruik van zijn ledematen bewijzen dat hij volledig hersteld was. Dit was een groot woord om te spreken, maar hij die uit de mond van onze Heere al vergeving had ontvangen, vond het niet moeilijk het te geloven, en hij ondervond dat zijn geloof bevestigd werd. Als de zonde vergeven is, is niets onmogelijk. Hieruit volgt zeker dat, als Jezus op aarde macht had om zonden te vergeven, Hij nu overvloedig kan vergeven, nu wij Hem zien als de Zoon van God, tronend in de hemel.

> 7 *En hij opgestaan zijnde, ging heen naar zijn huis.*

Zijn ledematen hadden kracht ontvangen en hij deed meteen wat Jezus hem opdroeg. Het geloof greep het bevel van de Zaligmaker vast en gehoorzaamde. Er was geen dralen, geen afwijken van de opdracht, geen tekortkoming in de uitvoering. Het moet hem zwaar hebben geleken om Hem, aan wie hij zoveel te danken had, te verlaten en meteen naar de beslotenheid van *zijn huis* te gaan, maar hij deed wat hem was gezegd en daarin is hij een voorbeeld voor ons allen. Hij ging niet naar de tempel met de sacramentsgezinde, en niet naar de schouwburg met de wereldse mens. Hij ging naar zijn huis. Zijn verlamming had zijn huis droevig gemaakt en nu zou zijn genezing zijn huisgezin verblijden. Het herstel van een mens door de genade is

het best te zien in zijn eigen huis. Heere, laat het gezien worden in het mijne. Of ik mijn bed draag of mijn bed mij draagt, moge ik alles doen tot Uw eer!

> **8** *De scharen nu dat ziende, hebben zich verwonderd, en God verheerlijkt, die zodanige macht den mensen gegeven had.*

Alle “scharen” zagen het openlijk. Menigten hoorden van het wonder. Het was het gesprek van de stad. Het was duidelijk geen waan. De hopeloos verlamde was werkelijk genezen, want hij had zijn matras meegenomen en was naar huis gegaan. Het gewone volk hield zich niet bezig met haarkloverij, maar verwonderde zich en beefde toen, werd met ontzag vervuld en tot aanbidding van God gedreven. Tot zover was het goed, maar het ging niet ver genoeg en duurde niet lang genoeg. Mensen kunnen zien, zich verwonderen en zelfs met woorden *God* verheerlijken, en toch Zijn Zoon niet aannemen als hun Heere. De scharen hadden gezond verstand genoeg om de eer van zulk een werk aan God te geven en onder de indruk te komen van het feit dat God “*zodanige macht den mensen gegeven had*”. Kennelijk zagen zij in Jezus een mens aan wie God bijzondere gaven had geschonken, een profeet die wonderkracht had ontvangen en die kracht ten behoeve van mensen gebruikte. Zij gingen zo ver als zij wisten. Wij wilden dat wij hetzelfde konden zeggen van velen die in onze dagen weigeren onze Heere de goddelijke eer te geven waarop Hij aanspraak maakt en die Hij ruimschoots verdient. Als “de

Zoon des mensen" al deze macht had, hoe kunnen wij Hem dan beperken als "de Zoon van God"? Laten wij het verhaal niet verlaten voordat wij God hebben verheerlijkt om alle wijzen waarop Hij macht geeft aan wie geen kracht hebben, gelovigen optilt uit de verlamming van de zonde en hen tot een zegen maakt voor anderen.

MATTHEÜS 9:9-13

De genade van het koninkrijk

↑ Inhoud

> **9** *En Jezus, van daar voortgaande, zag een mens in het tolhuis zitten, genaamd Mattheüs; en zeide tot hem: Volg Mij. En hij opstaande, volgde Hem.*

Zo spreekt onze evangelist over zichzelf als "*een mens … genaamd Mattheüs*". Hij zegt dat de Heere hem "*zag*". Wat een zien wordt hier bedoeld! Lezer, mag de Heere *u zien*, hoe u ook heet! Leek Mattheüs enigszins op de verlamde? Vermeldt hij zijn bekering hier om een overeenkomst aan te geven? Zijn oude naam was Levi. Was Mattheüs zijn nieuwe naam, of was het de naam die hij had aangenomen toen hij zich tot tollenaar had vernederd? In elk geval is het een mooie naam, die "gegeven" betekent. Hij was een

gave van Jehova. Voor ons is hij een ware Theodorus geweest, een gave van God, doordat hij de schrijver van dit Evangelie werd. Hij was een ambtenaar van een koninkrijk en daarom des te geschikter om dit "Evangelie van het koninkrijk" te schrijven. Hij was op dat moment druk bezig met nemen, maar hij werd geroepen tot een werk dat wezenlijk geven is. Hij zat op één plaats "*in het tolhuis*", maar nu zou hij met zijn Heere rondgaan om goed te doen. Twee woorden volstonden voor zijn bekering en gehoorzaamheid: "*Volg* Mij." Het zijn woorden vol inhoud, zwanger van betekenis. Net als de verlamde deed hij precies wat hem gezegd werd: "*En hij opstaande, volgde Hem.*" Mattheüs beschrijft zijn eigen gedrag uit eigen wetenschap, maar hij gebruikt geen overbodig woord. Hij handelde met grote beslistheid en snelheid. Ongetwijfeld liet hij zijn rekeningen afsluiten, of misschien had hij ze net ingeleverd en kon hij meteen weg zonder verwarring in het tolhuis te veroorzaken. In elk geval volgde hij ter plekke Jezus, zoals een schaap zijn herder volgt.

Heere, laat mijn gehoorzaamheid aan U zijn als de echo op de stem.

> **10-12** *En het geschiedde, als Hij in het huis van Mattheüs aanzat, ziet, vele tollenaars en zondaars kwamen en zaten mede aan, met Jezus en Zijn discipelen. En de Farizeen, dat ziende, zeiden tot Zijn discipelen: Waarom eet uw Meester met de tollenaren en de zondaren? Maar Jezus, zulks horende, zeide tot hen: Die gezond zijn hebben den medicijnmeester niet van node, maar die ziek zijn.*

Toen Hij "*in het huis van Mattheüs aanzat*", was de Zaligmaker daar te gast. De nieuwe bekeerling riep heel natuurlijk zijn oude vrienden bijeen, opdat zij het voordeel van het onderwijs van onze Heere zouden hebben. Zij zouden eerder naar een maaltijd komen dan naar een preek en daarom gaf hij hun een feest en trok hen zo naar de plaats waar Jezus was. Wij mogen alle geoorloofde middelen gebruiken om anderen onder het gehoor van het Woord te brengen. Er kwam heel wat gespuis. "*Zondaars*" van beroep, evenals zondaars van karakter, waagden zich het huis van de tollenaar binnen en "*zaten mede aan, met Jezus en Zijn discipelen*", alsof zij leden van Zijn gezelschap waren. Waarschijnlijk waren zij Mattheüs' vrolijke kameraden geweest en nu wilde hij dat zij zijn broeders in Christus zouden worden.

Onze Heere aanvaardde de gastvrijheid van Mattheüs gewillig, want Hij wilde goed doen aan hen die het hardst nodig hadden om opgebeurd te worden. Hij stond toe dat mensen met een slechte naam *samen met Hem en Zijn discipelen aanzaten*. Dit was een mooie gelegenheid voor de spottende Farizeeën. Zij lieten doorschemeren dat de Heere Jezus slechts een armzalig persoon kon zijn, aangezien Hij zo'n gepeupel om Zich heen verzamelde en hun zelfs toestond Zijn tafelgenoten te zijn. *Zij* waren zeer zorgvuldig met hun gezelschap wanneer iemand hen zag, want zij dachten dat hun hogere heiligheid zou worden aangetast als zij zondaars bij zich lieten aanzitten, en nu hadden zij

een handige steen om naar Jezus te gooien, terwijl Hij *met de tollenaren en de zondaren eet*.

De Farizeeën waren laf genoeg om hun vitterij te uiten tegenover *Zijn discipelen* in plaats van tegenover de Meester, maar de Leidsman stelde Zichzelf vooraan en versloeg de tegenstanders al snel. Zijn redenering was overweldigend en Zijn rechtvaardiging ruim voldoende. Waar zou een geneesheer anders moeten zijn dan onder de zieken? Wie zou het huis van een dokter binnengaan dan zij die ziek zijn? Zo was onze Heere meer dan gerechtvaardigd om het middelpunt te zijn waar de moreel zieken samenkwamen voor hun geestelijke genezing.

Heere, geef dat, als ik ooit in het gezelschap van zondaars gevonden word, dit gebeurt om hen te genezen, en laat mij zelf nooit met hun ziekte besmet raken!

> **13** *Doch gaat heen en leert, wat het zij: Ik wil barmhartigheid, en niet offerande; want Ik ben niet gekomen om te roepen rechtvaardigen, maar zondaars tot bekering.*

Onze Heere, Die Zich op heerlijke wijze had verdedigd tegen de insinuaties van de hovaardige Farizeeën, voert de strijd nu naar het gebied van de vijanden. Hij zegt tot hen: "*Gaat heen en leert*", en dit alleen al was onaangenaam voor mensen die dachten dat zij alles al wisten. Zij moesten *de betekenis* leren van een Schriftwoord uit Hosea 6:6 en dat zou hun leren dat *barmhartigheid bewijzen* aan zondaars een werk is dat God meer behaagt dan het brengen van dure offers of het verrichten van godsdienstige oe-

feningen. Zij zouden leren dat Hij liever Zelf barmhartigheid bewijst en wil dat zij die aan anderen bewijzen, dan dat Hij hun nauwgezetste plichtplegingen aanneemt.

De Heere Jezus gaf hun ook een duidelijk woord over Zijn doel om onder de mensen te komen. Hij kwam niet om door de goeden gediend te worden, maar om de slechten te redden. Hij was gekomen om hen tot bekering te roepen die bekering nodig hadden, en niet die rechtvaardigen die geen verbetering behoefden, als die er al waren. Dit was een zeer terechte spot met de verwaande inbeelding van de Farizeeën, maar tegelijk was het, en *is* het, en zal het voor eeuwig zijn, een grote troost voor hen die hun schuld erkennen. Onze Zaligmaker en Koning is gekomen om echte zondaars te redden. Hij heeft niet met onze verdiensten te maken, maar met onze schuld. Er zou geen reden zijn om ons te redden als wij niet verloren waren. De Zoon van God verricht geen overbodig werk, maar Hij is gekomen om bekering te brengen aan hen die haar nodig hebben.

Heere, ik ben iemand die Uw roep nodig heeft, want als iemand bekering nodig heeft, ben ik het. Roep mij met Uw krachtdadige roeping. “Bekeer mij, zo zal ik bekeerd zijn.”

MATTHEÜS 9:14-17

De vreugde van het koninkrijk

↑ Inhoud

> **14** *Toen kwamen de discipelen van Johannes tot Hem, zeggende: Waarom vasten wij en de Farizeen veel, en Uw discipelen vasten niet?*

De discipelen van Johannes waren, evenals hun leider, asceten en vastten daarom, evenals *de Farizeeën,* overvloedig. Zij namen er aanstoot aan dat de discipelen van Jezus bij feestmalen werden gezien en niet bekend stonden als vasters. Zij mopperden niet in het geheim zoals de schriftgeleerden, maar brachten de zaak openlijk ter sprake. Zij *kwamen tot Hem*. Als eerlijke vrienden die zich gekwetst voelden, kwamen zij naar het hoofdkwartier en vroegen het de Heere Zelf. Deze openhartige uiting voorkwam late-

re tweespalt en was daarom verstandig. Wanneer goede mensen van mening verschillen, is het goed de zaak aan de Heere Zelf voor te leggen. Het is misschien heel mooi om overeen te komen dat men van mening verschilt, maar het is veel beter het meningsverschil door uitleg weg te nemen.

> **15** *En Jezus zeide tot hen: Kunnen ook de bruiloftskinderen treuren, zolang de Bruidegom bij hen is? Maar de dagen zullen komen, wanneer de Bruidegom van hen zal weggenomen zijn, en dan zullen zij vasten.*

Hier beantwoordde onze Heere het tweede deel van hun vraag. Het eerste deel moesten zij zelf beantwoorden. Zij wisten, of hadden moeten weten, waarom zij en de Farizeeën vastten. Waarom Zijn discipelen niet vastten, gaat Hij uitleggen. Hij is "*de Bruidegom*" die kwam om Zijn bruid te werven en te winnen. Wie Hem volgden, waren de bruiloftsgasten, de vrienden en het gevolg van de Bruidegom. Het was aan hen om zich te verheugen terwijl de Bruidegom aan het hoofd van hun gezelschap stond, want droefheid past niet bij een bruiloftsmaal. Onze Heere is die Bruidegom van Wie Salomo zong in het Hooglied en wij die Zijn gemeenschap genieten, zijn één met Hem in Zijn vreugde. Waarom zouden wij vasten terwijl Hij nabij is? Kunnen wij onze grote vreugde laten doden door kleine dingen? Kunnen wij, redelijkerwijs en met de eerbied die wij onze Heere verschuldigd zijn, handelen als bruiloftskinderen die "*treuren, zolang de Bruidegom bij hen is*"?

Maar Jezus zou heengaan. Hij zegt Zelf dat "*de Bruidegom van hen zal weggenomen zijn*". Hier spreekt Hij voor het eerst over Zijn dood. Merkten Zijn discipelen het waarschuwende woord op? Wanneer hun Beminde heen was, zouden zij vasten genoeg hebben. Wat was dit waar! Verdriet drong op hen in toen Hij weg was. Zo is het ook met ons. Onze Heere is onze vreugde. Zijn aanwezigheid maakt ons feestmaal. Zijn afwezigheid is ons vasten, zwart en bitter. Alle ritualistisch vasten is de schil. De werkelijkheid van het vasten kent alleen het kind van de bruidskamer wanneer zijn Heere niet meer bij hem is. Dit is vasten in waarheid, zoals sommigen van ons maar al te goed weten.

Er is geen bruiloft zonder Bruidegom, geen vreugde zonder Jezus. Bij Zijn aangezicht is verzadiging der vreugde. In Zijn afwezigheid is diepte van ellende. Laat het hart slechts rusten in Zijn liefde en het verlangt niets meer. Neem het besef van Zijn liefde uit de ziel weg en zij is donker, leeg en de dood nabij.

> **16** *Ook zet niemand een lap ongevold laken op een oud kleed; want deszelfs aangezette lap scheurt af van het kleed, en er wordt een ergere scheur.*

Jezus kwam niet om het versleten gewaad van Israël te herstellen, maar om nieuwe kleren te brengen. Zelfs als het slechts om verstellen te doen was geweest, had dat niet kunnen gebeuren doordat Zijn discipelen oude gewoonten overnamen. Een lap *ongevold laken* is niet geschikt om *een oud kleed* mee te herstellen, dat door vele wasbeurten vol-

ledig is gekrompen. Zijn discipelen moesten consequent handelen en geen ontijdig vasten voegen bij hun genieten van Zijn gezelschap. Zij waren niet het soort mensen om de oude godsdienst van het Jodendom, die versleten was geraakt, te herstellen. Zij waren *nieuwe* mensen, niet gekrompen door de geest van de overlevering, en hen te willen insluiten in het gewaad van de wettische, ritualistische godsdienst zou niet tot eenheid leiden, maar het tegendeel. Oprechte gelovigen doen er goed aan geen gemeenschap te zoeken met ceremonialisten. Zij zullen zich al gauw misplaatst voelen. Jezus kwam niet om onze oude uiterlijke godsdienstigheid op te lappen, maar om een nieuw kleed van gerechtigheid voor ons te maken. Alle pogingen om het evangelie aan wettische religie toe te voegen, zullen de scheur alleen maar erger maken. Daaraan kan worden toegevoegd dat roekeloze pogingen om de verschillende kerken te verenigen door al hun dwalingen onder te brengen binnen de grenzen van een vermeende waarheid, de huidige betreurenswaardige verdeeldheid slechts zullen vergroten en de echte eenheid naar een verre toekomst zullen verschuiven.

> **17** *Noch doet men nieuwen wijn in oude leder zakken; anders zo bersten de leder zakken, en de wijn wordt uitgestort, en de leder zakken verderven, maar men doet nieuwen wijn in nieuwe leder zakken, en beide te zamen worden behouden.*

Zijn onderwijs en Zijn geest konden niet worden verbonden met de farizeïsche orde van zaken. Het Jodendom in zijn ontaarde toestand was een oude lederen zak die zijn tijd had gehad, en onze Heere wilde de *nieuwe wijn* van het koninkrijk der hemelen daar niet in gieten. De discipelen van Johannes probeerden de Farizeeën na te volgen en gemene zaak met hen te maken om de oude kerk te redden. Jezus wilde met dit plan niets te maken hebben. Hij wilde een nieuwe gemeente voor Zijn nieuwe leer en voor Zijn nieuwe geest. Er mocht geen versmelting zijn. Het christendom zou geen uitloper van het rabbinisme zijn. Er moest een scheiding komen tussen Jezus en de schriftgeleerden met hun denkrichting, want Hij Die gekomen was, was vastbesloten alle dingen nieuw te maken. Hier is bijzondere onderwijzing te vinden, en leiding voor de crisis van nu. Er worden vaak compromissen voorgesteld en wij hebben goede mensen, zoals de discipelen van Johannes, die ons willen laten voegen naar wat zij goed vinden in de bestaande dingen, maar wij doen beter consequent te handelen en *de novo* te beginnen. Het oude kleed zal steeds blijven scheuren, en des te erger door onze nieuwe lappen; laten wij het oude kleed daarom overlaten aan hen die de oudheid verkiezen boven de waarheid.

Het vermengen van bruiloftsmalen en rouwvasten, het verstellen van oud laken met stukken ongevold en ongekrompen laken, en het doen van nieuwe wijn in oude leren zakken zijn allemaal beelden van die vermengingen en compromissen die naar hun aard geen goed en blijvend

doel kunnen dienen. Als wij de verheugde Bruidegom volgen, laten wij dan niet proberen het goed te houden met de vastende Farizeeën of de sacramentsgezinde legalisten van onze dagen. Laat ook de wetenschappelijke twijfelaars maar gaan, want het geloof is niet van hun gezindheid. Het geloof weet, en kan nooit agnostisch zijn. Laten wij een einde maken aan de twijfels die ons doen vasten en een hoog feest vieren terwijl de Bruidegom door Zijn Geest nog bij ons is.

> ***Wij willen niets volgen dan Jezus, Jezus de Gekruisigde.***

MATTHEÜS 9:18-26

De heerschappij van de Koning over ziekte en dood

↑ Inhoud

> **18-19** *Als Hij deze dingen tot hen sprak, ziet, een overste kwam en aanbad Hem, zeggende: Mijn dochter is nu terstond gestorven, doch kom en leg Uw hand op haar, en zij zal leven. En Jezus opgestaan zijnde, volgde hem, en Zijn discipelen.*

Onze Heere had beter werk te doen dan te praten over eten en drinken, feesten en vasten. Van dat debat maakt Hij snel een einde. De strijd om leven en dood woedde en Hij was nodig in het strijdgewoel.

Verdriet komt zelfs bij de gezinnen van de uitnemendsten der aarde. *Een overste* van de synagoge, een gelovige

in Jezus, ziet zijn dochter zo ziek worden dat zij op de rand van de dood ligt en waarschijnlijk inmiddels werkelijk gestorven is. Maar de vader heeft een groot geloof. Zelfs als zij gestorven is, kan Jezus haar met een aanraking terugbrengen. O, kwam Hij maar! Hij aanbidt de Heere en smeekt Hem: "*kom en leg Uw hand op haar, en zij zal leven*." Hebben wij zo'n geloof? Wordt Jezus na eeuwen van openbaring even zeer vertrouwd als in de dagen van Zijn vlees? Zijn er onder ons niet enkelen die de gelukkige combinatie die wij in het gedrag van de overste zien nog niet hebben geleerd? De overste kwam tot Jezus, aanbad Hem, bad tot Hem en vertrouwde op Hem.

Onze Koning, in Wie de macht over leven en dood berust, geeft meteen gehoor aan het verzoek van het geloof en gaat op weg naar het huis van de overste. De Heere *volgt* gelovigen, want gelovigen volgen hun Heere. Zo is de volgorde van vers 19. Jezus doet wat wij bidden en wij volgen Hem waar Hij ons voorgaat. De Prediker stapt van Zijn preekstoel af en wordt een bezoekende Chirurg die Zijn ronde doet. Van het bespreken van kerkelijke kwesties wendt onze grote Rabbi Zich heel bereidwillig af om een zieke, ja een dood meisje te gaan bezoeken. Hij is meer thuis in het goeddoen dan in wat ook.

> **20-21** *(En ziet, een vrouw die twaalf jaren het bloedvloeien gehad had, komende tot Hem van achteren, raakte den zoom Zijns kleeds aan; Want zij zeide in zichzelven: Indien ik alleenlijk Zijn kleed aanraak, zo zal ik gezond worden.*

Dit is een voorval onderweg, een wonder langs de weg. Terwijl de Heere naar de kamer van de stervende dochter van de overste gaat, werkt Hij een wonder zonder een woord. Hij is bezig met Zijn voornemen een meisje op te wekken, maar zonder het te beogen geneest Hij een oudere vrouw. Zelfs wat er van de macht van Christus overloopt en overstroomt, is kostbaar.

Let op het woord "*ziet*". Hier hebben wij een opmerkelijke omstandigheid. Deze lijdende vrouw had "*twaalf jaren*" lang aan een slopend bloedverlies geleden en geen genezing gevonden, maar nu zag zij de grote Wonderdoener en met schuchtere moed drong zij door de menigte en *raakte den zoom Zijns kleeds aan*. Grote vrees weerhield haar ervan Hem onder ogen te komen. Groot geloof deed haar geloven dat een aanraking van Zijn kleed *van achteren* haar zou genezen. Zij was onwetend genoeg om te denken dat de genezing zonder dat Hij het wist van Hem uitging, maar toch leefde haar geloof ondanks haar onwetendheid en overwon het ondanks haar schroom. Het was haar eigen idee om het erop te wagen en een genezing te stelen. "*Zij zeide in zichzelven*." Het was haar wijsheid dat zij haar besluit meteen uitvoerde. Arme ziel! Het was haar enige kans en die wilde zij niet verspelen. Het gebeurde dat het kleed van onze Heere door de menigte naar achteren werd getrokken en zij met haar vinger de zoom kon bereiken. Zij geloofde dat dit genoeg zou zijn en zo bleek het. O, waren wij maar zo gretig om gered te worden als zij om genezen te worden! O, hadden wij maar zo'n vertrou-

wen op Jezus dat wij zeker weten dat, als wij met Hem in aanraking komen, al is het door de geringste belofte en het kleinste geloof, Hij ons kan en wil redden!

Mijn ziel, wanneer je in dringende nood bent, wees dan moedig om dicht bij je Heere te komen, want als de aanraking van Zijn kleed al geneest, welke kracht moet er dan in Hemzelf liggen!

> 22 *En Jezus, Zich omkerende, en haar ziende, zeide: Wees welgemoed, dochter! uw geloof heeft u behouden. En de vrouw werd gezond van dezelve ure af.)*

Wij hebben hier niet het hele verhaal. Het is goed het te lezen in Markus 5 en Lukas 8. Jezus wist alles wat er achter Hem gebeurde. Als Zijn rug nu naar ons toe is, hoeft dat niet altijd zo te blijven, want Hij *keerde Zich om*. Zelfs wanneer vrees zich voor Jezus wil verbergen, spoort Hij de bevende op. Zijn oog vond haar snel, want Hij wist waar Hij moest kijken. Hij *zag haar*. Zijn stem bemoedigde haar met blijde tonen van aanvaarding. Hij berispte de misstap van haar onwetendheid niet, maar prees de dapperheid van haar geloof en troostte haar bevende hart. Een stukje franje en een vinger volstonden om een verbinding tot stand te brengen tussen een lijdende gelovige en een almachtige Zaligmaker. Langs die lijn zond het geloof zijn boodschap en bracht de liefde het antwoord terug. Zij "*werd gezond*", en zij wist het, maar toen zij ontdekt werd, vreesde zij dat zij de zegen zou verliezen en een vloek zou verdienen. Die vrees verdween snel. Jezus noemde haar "dochter". Hij

sprak haar vaderlijk toe, want Hij had het geloof in haar geschapen. Hij gaf haar moed — "*Wees welgemoed*" — omdat zij goed geloof had. Het was *Zijn* kleed dat zij aanraakte, maar het was *haar* geloof dat het had aangeraakt, daarom zei onze Heere: "*uw geloof heeft u behouden*", en zo zette Hij de kroon op het hoofd van haar geloof, omdat haar geloof al de kroon op Zijn hoofd had gezet. Zodra wij Jezus aanraken, worden wij *gezond*, ja, "*van dezelve ure af*". Mogen wij Hem *nu* aanraken en moge dit uur ons even gedenkwaardig zijn als dat uur voor haar was!

> **23-24** *En als Jezus in het huis des oversten kwam, en zag de pijpers en de woelende schare, Zeide Hij tot hen: Vertrekt; want het dochtertje is niet dood, maar slaapt. En zij belachten Hem.*

De rouwklachten van de begrafenis waren al begonnen. "*De pijpers*" hadden hun afschuwelijke wanklanken ingezet. Wantrouwende vrienden zijn gretig om ons te begraven voordat het tijd is en wijzelf vervallen maar al te gemakkelijk in dezelfde fout ten aanzien van anderen. Het ongeloof roept de begrafenisondernemers en de ingehuurde klaagsters erbij om hen te begraven die nog jaren zullen leven. Wij geven degenen die Jezus zal redden over aan hopeloosheid, of wij beginnen gewoel te maken waar een genadig, stil werk veel beter zou zijn.

Jezus wil de doodsmuziek tot zwijgen brengen, want die is voorbarig en zelfs vals in haar betekenis. Hij zegt tot de pijpers: "*Vertrekt.*" Veel dingen moeten plaatsmaken

wanneer Jezus op het toneel verschijnt en Hij zorgt ervoor dat zij plaatsmaken, want Hij zet hen de kamer uit. Voor Hem slaapt het meisje eerder dan dat zij dood is, want Hij staat op het punt haar terug te roepen tot het leven. Hij ziet de toekomst evengoed als het heden, en voor Hem is in dat licht "*het dochtertje is niet dood, maar slaapt*". De Heere Jezus wil geen pijpers, fluitspelers en klaagvrouwen. Zijn eigen stille stem is beter geschikt voor het werk in de doodskamer bij een jong meisje. Jezus gaat wonderen doen en de ingehuurde vertoningen van hen die rouw veinzen, passen daar niet bij.

Wanneer Jezus de ingehuurde artiesten zegt dat het niet nodig is door te gaan met de begrafenis, omdat het meisje zal leven, antwoorden zij met hoon, want zij zijn er zeker van dat zij dood is. Het is een schandelijke zaak om met Christus te spotten. Toch heeft Hij "*zodanig een tegenspreken van de zondaren tegen Zich*" verdragen en was niet toornig. Wij hoeven niet ontmoedigd te zijn wanneer wij bespot worden, want "*zij belachten* Hem". Wij mogen ook niet ophouden met werken vanwege spot, want Jezus ging door met Zijn opstandingswerk ondanks de spotters.

> 25 *Als nu de schare uitgedreven was, ging Hij in, en greep haar hand; en het dochtertje stond op.*

Het paste niet dat een ruwe, spotzieke menigte het majestueuze geheim van de opstanding zou aanschouwen. Zij moesten "*uitgedreven*" worden. Bovendien was het afschuwelijke lawaai van de klaagvrouwen geen passende bege-

leiding bij het machtswoord van de Zaligmaker. De mensen werden naar buiten gezet en toen "*ging Hij in*" om Zijn wonder te doen. Hij werkt graag in stilte. Er zijn richtingen in het hedendaagse kerkelijke leven waarin lawaai en volksopwinding zullen moeten ophouden voordat de Heere veel kan doen.

Wanneer wij lezen: "*greep haar hand*", herinnert ons dat eraan dat Hij de schoonmoeder van Petrus aanraakte. Hij toont een heilige vertrouwelijkheid met hen die Hij redt. Van Hem wordt in dit Evangelie niet gezegd dat Hij sprak, en zo komt het contrast tussen leeg lawaai en Zijn machtige stilte duidelijk naar voren. Het leven was uit het meisje geweken, maar het resultaat was hetzelfde als bij de verwant van Petrus, die nog leefde: *zij stond op.* Hoeveel was er voorafgegaan voordat een dood meisje kon opstaan! Dit is het eerste geval van opstanding door onze Heere. Het betrof iemand die pas gestorven was en het is een beeld van het schenken van geestelijk leven aan personen die nog niet in het stadium van bederf zijn gekomen waarin zij weggedragen moeten worden, zoals de zoon van de weduwe, of van daadwerkelijk verval, dat tot begraving heeft geleid, zoals bij Lazarus. In elk van deze gevallen was het wonder hetzelfde, maar de omstandigheden verschilden sterk, zodat de les verschilde.

Heere, neem onze lieve jonge kinderen bij de hand en wek hen op tot het eeuwige leven terwijl zij nog kinderen zijn!

> **26** *En dit gerucht ging uit door dat gehele land.*

Het nieuws van de opwekking van de dode zou zich zeker verspreiden, vooral omdat het de dochter van de overste van de synagoge was. Waar nieuw leven wordt geschonken, hoeft men niet te vrezen dat het onopgemerkt blijft. Jezus zal *roem* ontvangen als wij leven hebben, en wij moeten ervoor zorgen dat het zo is.

MATTHEÜS 9:27-31

De Koning raakt blinden aan en geneest hen

↑ Inhoud

> 27 *En als Jezus van daar voortging, zijn Hem twee blinden gevolgd, roepende en zeggende: Gij Zone Davids, ontferm U onzer!*

Nauwelijks zet Jezus Zich in beweging, of er melden zich weer nieuwe mensen om Zijn goedheid te ontvangen. De blinden vragen Hem om hun gezicht. Twee mannen zonder gezichtsvermogen waren gezellen in hun ellende geworden. Misschien waren het vader en zoon. Het was hun bittere ernst, want *zij* volgden Hem, "*roepende en zeggende: Gij Zone Davids, ontferm U onzer!*"

Volhardend, vurig en toch verstandig was hun smeekbede. Zij waren eensgezind ten opzichte van Jezus en daar-

om gingen zij één weg en richtten zij één gebed tot één en dezelfde Persoon. Onze Heere wordt hier bij Zijn koninklijke naam genoemd: "*Gij Zone Davids.*" Zelfs de blinden konden zien dat Hij een Koningszoon was. Als Zoon van David wordt Hij gesmeekt barmhartigheid te bewijzen en te handelen naar Zijn koninklijke aard. Het is *barmhartigheid* die ons onze vermogens geeft, en alleen barmhartigheid kan ze herstellen.

Dit gebed past ons wanneer wij de duisternis van ons eigen verstand zien. Als wij onze weg in de waarheid niet kunnen vinden, laten wij dan de Heere om genadig onderwijs smeken en steeds bedenken dat wij geen enkel recht hebben, behalve wat voortkomt uit Zijn barmhartigheid.

> **28** *En als Hij in huis gekomen was, kwamen de blinden tot Hem. En Jezus zeide tot hen: Gelooft gij, dat Ik dat doen kan? Zij zeiden tot Hem: Ja, Heere!*

Zij verlangden vurig naar de weldaad. Zij gunden Hem geen rust. Zij drongen *het huis binnen* waar Hij juist afzondering en rust zocht. Zij *kwamen tot Hem*, tot Jezus Zelf. De Heere wilde dat zij hun geloof uitspraken, en daarom vraagt Hij hun wat zij van Hemzelf geloven. Jezus vraagt niet naar hun ogen, maar alleen naar hun geloof. Dat is altijd het beslissende punt. Zij konden niet zien, maar zij konden wel geloven, en dat deden zij. Zij hadden een bepaald geloof ten aanzien van de zaak waarvoor zij baden, want onze Heere vroeg het duidelijk: "Gelooft gij, dat Ik *dat* doen kan?" Zij hadden ook een helder inzicht in het wezen

van Hem tot wie zij zich wendden, want zij hadden Hem reeds "*Zone Davids*" genoemd, en nu noemden zij Hem "*Heere*."

> **29** *Toen raakte Hij hun ogen aan, zeggende: U geschiede naar uw geloof.*

Opnieuw wekt Hij hun geloof op, en ditmaal legt Hij de hele verantwoordelijkheid op hun vertrouwen in Hem: "*U geschiede naar uw geloof.*" Hij raakte *hen* met Zijn hand aan, maar zij moesten ook Hem aanraken met hun geloof. Het machtswoord in deze laatste zin is een woord waarnaar Hij zo voortdurend handelt dat wij het, wat vele zegeningen betreft, een regel van het koninkrijk mogen noemen. Wij bepalen zelf de maat van de barmhartigheid die wij ontvangen: ons geloof verkrijgt minder of meer, naar zijn eigen vermogen om te ontvangen. Als deze mannen slechts voorgewend hadden te geloven, waren zij blind gebleven. Als wij onze Heere niet in alle waarheid vertrouwen, zullen wij in onze zonden sterven.

> **30** *En hun ogen zijn geopend geworden. En Jezus heeft hun zeer gestrengelijk verboden, zeggende: Ziet, dat het niemand wete.*

Zij zagen beiden. Het dubbele wonder werd op hetzelfde ogenblik verricht.

Gezellen in het donker, zijn zij nu ook gezellen in het licht. Opmerkelijk dat twee zielen zo één lot hadden! Het was een opmerkelijk dubbel feit en het verdiende wijd en

zijd bekend te worden, maar onze Heere had wijze redenen om stilte te eisen. Hij had hun "*zeer gestrengelijk verboden*." Hij liet hun geen keus. Hij eiste volkomen stilte. Hij die hun ogen geopend had, sloot hun monden. Jezus zocht geen roem, Hij wilde minder gedrang. Hij wilde opwinding vermijden en daarom was Hij uitdrukkelijk en gebiedend in Zijn bevel: "*Ziet, dat het niemand wete.*"

> **31** *Maar zij, uitgegaan zijnde, hebben Hem ruchtbaar gemaakt door dat gehele land.*

Zij maakten met de grootste ijver bekend wat zij moesten verzwijgen, tot "*dat gehele land*" van het nieuws weerklonk. Daarin dwaalden zij zwaar, en waarschijnlijk bezorgden zij de Zaligmaker door de drukte van de menigte zoveel overlast dat Hij uit de stad moest vertrekken. Wij mogen niet menen dat wij goed doen als wij onze Heere ongehoorzaam zijn. Hoe natuurlijk ongehoorzaamheid ook mag lijken, het is ongehoorzaamheid en mag niet worden vergoelijkt. Zelfs als de gevolgen gunstig uitpakten, zou dat het overtreden van het gebod van onze Heere niet goedmaken. Zwijgen is meer dan goud wanneer onze Koning dat beveelt. Hij zoekt geen toejuiching en laat Zijn stem niet op straat horen opdat bekend wordt dat Hij een groot werk doet. Zijn volgelingen doen er goed aan Zijn voorbeeld na te volgen.

Het verbaast ons niet dat de naam van onze Heere beroemd werd, toen er zulke mensen waren om die uit te dragen. Hoe vurig en welsprekend zullen de twee voorma-

lige blinden het verhaal hebben verteld van hoe Hij hun ogen opende! *Wij* hebben geen verbod gekregen, maar juist de aansporing om de wonderen van Zijn genade bekend te maken. Laten wij in deze natuurlijke, deze noodzakelijke, deze nuttige plicht niet tekortschieten. Laten wij Hem steeds meer "*ruchtbaar maken*."

MATTHEÜS 9:32-35

De Koning en de bezetenen

↑ Inhoud

> **32** *Als dezen nu uitgingen, ziet, zo brachten zij tot Hem een mens, die stom en van den duivel bezeten was.*

Terwijl twee patiënten de spreekkamer verlaten, komt er alweer een andere arme ziel binnen.

Let op dat "*ziet*." Het geval is opmerkelijk. Hij komt niet vrijwillig of uit zichzelf; "*zij brachten*" hem. Zo moeten ook wij mensen tot Jezus brengen. Hij roept niet om hulp, want hij is "*stom*." Laten wij onze mond opendoen voor de stommen. Hij is niet meer zichzelf, want hij was "*van den duivel bezeten*." Arme ziel! Zal er iets voor hem gedaan worden?

> **33** *En als de duivel uitgeworpen was, sprak de stomme. En de scharen verwonderden zich, zeggende: Er is nooit desgelijks in Israel gezien!*

Onze Heere pakt niet de verschijnselen aan, maar de oorzaak van de kwaal, namelijk de boze geest. Dat "*de duivel uitgeworpen was*" wordt vermeld alsof dat vanzelf sprak toen Jezus op het toneel verscheen. De duivel had de man het zwijgen opgelegd, en dus "*sprak de stomme*" toen de boze weg was. Wat zouden wij graag weten wat hij zei! Wat hij ook zei, het doet er niet toe. Het wonder was dat hij iets kon zeggen. De mensen erkenden dat dit een wonder was zoals nooit tevoren, en daarin spraken zij slechts de waarheid: "*Er is nooit desgelijks in Israel gezien!*" Jezus is groot in verrassingen. Hij heeft altijd weer nieuwe wonderen van genadige kracht. De mensen waren snel met hun bewondering, maar toch zien wij weinig sporen dat zij in de zending van onze Heere geloofden. Het is een kleine zaak zich te *verwonderen*, maar een grote zaak te geloven.

O Heere, geef dat de mensen om ons heen zulke opwekkingen en bekeringen zien, zoals zij die nooit gekend hebben!

> **34** *Maar de Farizeen zeiden: Hij werpt de duivelen uit door den overste der duivelen.*

Natuurlijk hadden zij een bittere uitspraak klaar. Niets was te erg voor hen om over Jezus te zeggen. Zij waren zwaar in het nauw gedreven toen zij naar deze bewering grepen, die onze Heere elders zo gemakkelijk beantwoordde. Zij

lieten doorschemeren dat zulke macht over boze geesten Hem moest zijn toegekomen door een onheilig verbond met "*den overste der duivelen*." Hiermee kwamen zij zeker zeer dicht bij de onvergeeflijke zonde.

> 35 *En Jezus omging al de steden en vlekken, lerende in hun synagogen, en predikende het Evangelie des Koninkrijks, en genezende alle ziekte en alle kwale onder het volk.*

Dit was Zijn antwoord op de lasterlijke beschuldigingen van de Farizeeën. Een heerlijk antwoord was het. Laten wij laster beantwoorden met grotere ijver in het goede doen.

Kleine plaatsen werden door onze Heere niet veracht. Hij ging rond door de *vlekken* evengoed als door de *steden*. Dorpsvroomheid *is* van het grootste belang en staat in nauw verband met het stadsleven. Jezus benutte oude instellingen ten goede. De "*synagogen*" werden Zijn kweekscholen. Drieledig was Zijn dienst: het oude uitleggen, het nieuwe verkondigen, de zieken genezen.

Let op de herhaling van het woord "*alle*," dat de reikwijdte van Zijn genezende kracht laat zien. Dit alles stond in verband met Zijn koningschap, want het was "*het Evangelie des Koninkrijks*" dat Hij predikte. Onze Heere was "de Grote Rondtrekkende." *Jezus omging al de steden en vlekken, lerende, predikende en genezende.* Dit was zowel een medische zending als een evangelisatietocht. Gelukkig het volk dat Jezus onder zich heeft! Och, mochten wij nu meer van Zijn werking onder ons eigen volk zien!

MATTHEÜS 9:36-38

De Koning ontfermt Zich over de scharen

↑ Inhoud

> **36** *En Hij, de scharen ziende, werd innerlijk met ontferming bewogen over hen, omdat zij vermoeid en verstrooid waren, gelijk schapen, die geen herder hebben.*

Een grote menigte doet een beroep op ons medelijden, want zij wijst op zoveel zonde en nood. In dit geval was het grote gebrek dat aan onderwijs; zij waren "*vermoeid*" bij gebrek aan troost. Zij waren "*verstrooid*" bij gebrek aan leiding. Zij wilden graag leren, maar hadden geen geschikte leraars. "*Schapen, die geen herder hebben*" verkeren in een slechte toestand. Zonder voedsel, zonder schaapskooi, zonder bewaking, wat wordt er van hen? Onze Heere werd bewogen door een gevoel dat Zijn diepste ziel in beroering

bracht. "*Hij werd innerlijk met ontferming bewogen.*" Wat Hij zag, trof niet alleen Zijn oog, maar Zijn hart. Hij werd overmand door medegevoel. Heel Zijn wezen werd in beroering gebracht door een aandoening die al Zijn vermogens krachtig in beweging zette. Ook nu wordt Hij op dezelfde wijze bewogen over ons volk. *Hij* wordt met ontferming bewogen, ook als wij dat niet zijn.

> **37-38** *Toen zeide Hij tot Zijn discipelen: De oogst is wel groot; maar de arbeiders zijn weinige; Bidt dan den Heere des oogstes, dat Hij arbeiders in Zijn oogst uitstote.*

Zijn bezwaarde hart zocht troost bij "*Zijn discipelen*," en Hij sprak tot hen. Hij treurde over het geringe aantal werkers. Veinzers waren er genoeg, maar echte "*arbeiders*" in de oogst waren weinig. De schoven gingen verloren. De menigten stonden klaar om onderwezen te worden, zoals rijpe tarwe klaar is voor de sikkel, maar er waren weinig mensen om hen te onderwijzen, en waar waren meer leraars te vinden?

Alleen God kan arbeiders "*in Zijn oogst uitstoten.*" Door mensen gemaakte predikanten zijn nutteloos. Nog steeds zijn de akkers vol heren die de sikkel niet kunnen hanteren. Nog steeds zijn de echte oogsters weinig en zeldzaam. Waar zijn de leerzame, zielwinnende bedieningen? Waar zijn zij die in barensnood zijn voor de zaligheid van hun hoorders? Laten wij de Heere van de oogst smeken Zijn eigen oogst ter harte te nemen en Zijn eigen mannen uit te zenden. Mocht menig oprecht hart bewogen worden door

de vraag: “Wien zal Ik zenden, en wie zal voor Ons henengaan?” om te antwoorden: “Zie, hier ben ik, zend mij henen.”

MATTHEÜS 10:1-15

De Koning zendt Zijn gezanten uit

↑ Inhoud

> **1** *En Zijn twaalf discipelen tot Zich geroepen hebbende, heeft Hij hun macht gegeven over de onreine geesten, om dezelve uit te werpen, en om alle ziekte en alle kwaal te genezen.*

Zie hoe apostelen gemaakt worden. Eerst waren zij *discipelen* en pas daarna leraars van anderen. Zij waren in het bijzonder de Zijnen en werden daarna gegeven tot een zegen voor de mensen. Zij waren "*tot Zich geroepen*" en zo kwam hun hogere roeping tot hen. In de tegenwoordigheid van hun Heere ontvingen zij hun uitrusting: "*heeft Hij hun macht gegeven*." Is dat ook zo bij ons in ons eigen bijzonde-

re ambt? Laten wij tot Hem komen om bekleed te worden met Zijn gezag en omgord met Zijn kracht.

Hun macht was wonderbaarlijk, maar zij was een afbeelding van die van hun Heere, en de woorden die erbij gebruikt worden, zijn grotendeels dezelfde als die wij gezien hebben bij Zijn wonderen van genezing. De twaalf werden aangesteld om hun Heere te vertegenwoordigen. Ook wij kunnen in staat gesteld worden te doen wat Jezus onder de mensen deed. O, kregen wij zulk een toerusting!

> **2** *De namen nu der twaalf apostelen zijn deze: de eerste, Simon, gezegd Petrus, en Andreas, zijn broeder; Jakobus, de zoon van Zebedeus, en Johannes, zijn broeder;*

De Heilige Geest heeft geen bezwaar tegen betrouwbare cijfers. Er waren *twaalf apostelen*. Dit was een volledig getal, niet te veel en niet te weinig, en een getal dat het geestelijke Israël verbond met het volk dat het had afgebeeld. De Heilige Geest heeft geen voorliefde voor het anonieme of voor het gebruik van initialen, zoals sommigen in onze tijd. Hij noemt de namen, en waarom ook niet? In deze naamlijst wordt een volgorde in acht genomen. "*De eerste*," want hij zette zichzelf meestal vooraan en was door zijn kracht en bekwaamheid het meest geschikt om leider te zijn, "*Simon, gezegd Petrus*," "een steen," en een echt stevige steen werd hij. Bij hem hoort *Andreas*, zijn kranige broer. Het is goed wanneer broers naar het vlees ook broers naar de geest zijn. Dan volgen *Jakobus en Johannes*, de twee zonen van de donder, van wie de een zo vroeg een

martelaar zou worden en de ander zo onuitsprekelijk dierbaar was voor de Heere Jezus.

> **3** *Filippus en Bartholomeus; Thomas en Mattheüs, de tollenaar; Jakobus, de zoon van Alfeus, en Lebbeus, toegenaamd Thaddeus;*

Het lijkt waarschijnlijk dat *Bartholomeus* dezelfde is als Nathanaël, die door *Filippus* tot Jezus werd geleid. Zij zijn goed samengevoegd. Bartholomeus wordt nooit genoemd zonder een *en*. Hij was iemand die met anderen kon samenwerken. Het is ook waarschijnlijk dat *Lebbeus* dezelfde is als Judas, "Judas, niet de Iskariot." Er kan een band tussen hem en Jakobus zijn geweest. Een mens kan een bijnaam hebben en toch geen vreemdeling zijn. Merk op hoe *Mattheüs* ons erop blijft wijzen dat hij een *tollenaar* was. Met heilige dankbaarheid vermeldt hij zo zijn vroegere staat, opdat de genade die hem riep des te duidelijker zichtbaar zou worden. *Thomas* was even waarlijk door de Heere geroepen als ieder van hen, ook al was hij iemand in wiens gemoed kwellende vragen leefden.

> **4** *Simon Kananites, en Judas Iskariot, die Hem ook verraden heeft.*

Zo gaan zij twee aan twee, totdat de verrader de rij sluit. *Simon Kananites* wordt afgekoeld door de berekenende voorzichtigheid van *Judas Iskariot*. Judas was waarschijnlijk de beste geldman van het gezelschap en hij komt als laatste met de beurs. Deze eigenschap maakte hem nuttig,

maar zij werd verdraaid tot zijn ondergang, want hij verkocht zijn Meester voor zilver. Wat een omschrijving achter een naam: "*die Hem ook verraden heeft*"! God geve dat dit nooit achter de naam van een van ons wordt gezet! Het apostolische getal vertegenwoordigt passend de twaalf stammen van Israël, en voor de praktijk vormen de twaalf een werkbare groep leiders, een toereikende jury en een bekwaam gezelschap van getuigen.

> **5-6** *Deze twaalf heeft Jezus uitgezonden, en hun bevel gegeven, zeggende: Gij zult niet heengaan op den weg der heidenen, en gij zult niet ingaan in enige stad der Samaritanen. Maar gaat veel meer heen tot de verloren schapen van het huis Israels.*

Dit was "een zending tot de Joden" alleen, bedoeld om het uitverkoren volk in het algemeen wakker te schudden. Het is een voorbeeld van een bijzondere zending en het geeft gezag aan zendingen onder bepaalde groepen mensen, maar het mag niet worden verheven tot een voorbeeld waarin de Heere een onwrikbare regel voor alle zendingen zou voorschrijven. De mensen waren in die tijd onze Heere gunstig gezind en daarom konden Zijn apostelen een royalere behandeling verwachten dan in onze tijd te verwachten is. Sommige van deze voorschriften werden bij een latere zending gewijzigd, toen de mensen minder gunstig gezind waren. Dit was een zending van Israël naar *Israël*. Zij was niet voor de *heidenen*, maar moest strikt beperkt blijven tot "*het huis Israels*." Zelfs de mensen die de Joden het

meest gelijken, mochten niet bezocht worden: "*gij zult niet ingaan in enige stad der Samaritanen*." Het was een zoektocht naar "*de verloren schapen van het huis Israels*" op de weiden vlak bij de schaapskooi. Wij kunnen bij gelegenheid bijeenkomsten voor bepaalde groepen houden, bijvoorbeeld voor arbeiders, maar de vaste opdracht is een andere: "Gaat heen in de gehele wereld, predikt het Evangelie aan alle kreaturen."

> **7** *En heengaande predikt, zeggende: Het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen.*

Hun eerste werk was het verkondigen van het komende *koninkrijk* en het banen van de weg voor de komende Koning. De Israëlieten die dat wilden, konden onderdanen van dit hemelse koninkrijk worden, en daarom werden zij gewezen op de nabijheid ervan.

> **8** *Geneest de kranken; reinigt de melaatsen; wekt de doden op; werpt de duivelen uit. Gij hebt het om niet ontvangen, geeft het om niet.*

Nadat zij de zielen gediend hadden, moesten zij ook de lichamen van de mensen tot zegen zijn en zo hun boodschap met hun wonderen bevestigen. Deze daden van barmhartigheid gaan in stijgende lijn; let op de trappen. Alles moest zonder loon of beloning gedaan worden. Hun krachten waren niet gekocht.

Hun wonderen mochten niet verkocht worden.

> **9-10** *Verkrijgt u noch goud, noch zilver, noch koper geld in uw gordels; Noch male tot den weg, noch twee rokken, noch schoenen, noch staf; want de arbeider is zijn voedsel waardig.*

Zij hoefden niet voor voedsel of onderdak te betalen. De mensen zouden hen royaal ontvangen en daarom hadden zij geen enkele vorm van geld nodig, zelfs geen koperstuk. Zij hoefden geen reiszak mee te dragen, want maaltijden zouden hun vrijgevig worden aangeboden door hen die zij onderwezen en genazen. Zij hoefden zich niet te beladen met extra kleding, want als het weer dat vereiste, zouden de mensen die verschaffen. Zelfs als hun schoenen versleten, zouden hun hoorders ervoor zorgen dat zij geschoeid waren. Wanneer een bediening werkelijk welkom is, zal de prediker geen gebrek lijden aan het strikt noodzakelijke voor het leven. Zij hoefden zelfs niet te wachten tot zij een staf hadden gevonden, want als er een nodig was en zij zonder vertrokken, zou hun er een gegeven worden. Bij een gewillig volk is zo'n zending niet alleen mogelijk, maar bovendien in de hoogste mate passend. Het is niet meer dan billijk dat mensen hen die hun in het geestelijke dienen, in het aardse onderhoud voorzien, en het is goed dat er regelingen worden getroffen die hun deze plicht opleggen, zoals in dit geval. De prediker moet om niet prediken, maar wie voordeel van hem hebben, moeten hem ook vrijwillig van de nodige kost voorzien. Zo'n zending is in geen enkel opzicht een zending onder de heidenen. Haar werkwijze is goed voor haarzelf, maar zou onmogelijk zijn on-

der vijandige stammen. Bij werk onder tegenstanders moet het bevel van onze Heere onder andere omstandigheden worden gevolgd. Zie Lukas 22:36: “wie een buidel heeft, die neme hem,” enz. Op verschillende tijden moeten verschillende werkwijzen worden gevolgd. O, hadden sommige van onze zeer geestelijke broeders maar een beetje gezond verstand! Wij bidden dit met zeer weinig hoop.

> **11** *En in wat stad of vlek gij zult inkomen, onderzoekt, wie daarin waardig is; en blijft aldaar, totdat gij daar uitgaat.*

Zoek mensen die geschikt zijn om met u verbonden te zijn in heilige dienst. Wat hun omstandigheden ook mogen zijn, let vooral op hun karakter. Zoek voor het beste werk de beste mensen op. Breng uw Meester niet in diskrediet door te logeren bij mensen van slechte naam. Maar verhuis niet steeds van verblijf en ga niet van de een naar de ander, anders lijkt u een bedelaar die van deur tot deur bedelt. Blijf bij die goede mensen met wie uw zending begint. Het kan zijn dat er rijkere mensen opduiken, maar vergeet nooit de *waardige* mannen en vrouwen die u als eersten onderdak boden. Wijze regels zijn dit. Dit is niet de werkwijze die onder de heidenen gevolgd moet worden, waar niemand “*waardig*” genoemd kan worden. Daar zoeken wij de zondaars en voelen wij ons gezonden naar de diepst gezonkenen.

> **12** *En als gij in het huis gaat, zo groet hetzelve.*

Zeg: “Vrede zij dezen huize!” Wees naar buiten toe zeer hoffelijk en van binnen zeer welwillend. U komt als een zegen, kom dan met een zegenwens. Wij moeten nooit een huis binnengaan zonder het goed te wensen, noch het verlaten zonder te hebben geprobeerd het beter te maken.

> **13** *En indien dat huis waardig is, zo kome uw vrede over hetzelve, maar indien het niet waardig is, zo kere uw vrede weder tot u.*

Denk goed over allen, totdat zij door hun gedrag bewijzen dat uw goede mening een dwaling is. Zegen het huis, en als het *waardig* is, zal de Heere uw zegen krachtig maken en zal er *vrede* wonen, maar als het huis *niet waardig* is, zal de zegen, naar de ordening van uw Heere, “weder tot u” keren, en dat zal u in staat stellen de afwijzing te dragen zonder ontmoedigd te raken. Wij kunnen niet beoordelen wie waardig is, maar de Heere zal dat doen. Wij moeten het beste van allen hopen. Zelf zullen wij er goed van ontvangen, ook als wij er niet in slagen goed te doen. Als de mislukking niet aan ons ligt, zal het voor ons geen mislukking zijn.

> **14** *En zo iemand u niet zal ontvangen, noch uw woorden horen, uitgaande uit dat huis of uit dezelve stad, schudt het stof uwer voeten af.*

Verklaar u los van allen die geen gemeenschap willen hebben met uw Heere. Wees niet boos. Veroordeel niet met bitterheid. Schud eenvoudig “*het stof uwer voeten af*” en ga

elders heen. Ga niet heen om in het geheim over de mensen te schelden, maar laat hen weten dat u hen verlaat omdat zij uw boodschap weigeren. Doe dit openlijk en op de meest plechtige en leerzame wijze, in de hoop dat uw vertrek in herinnering blijft. Het valt te vrezen dat wij de verwerpers van Christus op een treurig slappe wijze behandelen en hun verwerping van onze Koning niet laten zien in de afschuw die zij verdient. Wij moeten onbekeerde zondaars laten weten dat wij hen buiten onze gemeenschap achten. Als zij niet willen horen, moeten wij hen laten zien dat wij hen verloochenen en onrein achten, omdat zij Christus Jezus weigeren. Hoe weinig gebeurt dit door de gladde predikers van tegenwoordig! Mensen mogen hun evangelie weigeren en toch de boezemvrienden blijven van hen die tot hen prediken. Ja, zelfs vanaf de kansel proberen zij hen in hun onbekeerlijkheid te troosten met de droom van een “grotere hoop.”

> **15** *Voorwaar zeg Ik u: Het zal den lande van Sodom en Gomorra verdragelijker zijn in den dag des oordeels, dan dezelve stad.*

De vervloekte steden van de vlakte mogen een vreselijk oordeel verwachten, maar hun deel zal niet zo ondraaglijk zijn als dat van hen tot wie het Evangelie op de vrijste wijze komt en die toch zijn boodschappers niet willen ontvangen, noch zelfs hun woorden horen. Met welk een ernst omgeven deze dreigingen zowel de prediking als het horen van het koninkrijk! Onze Heere bezegelt Zijn vreselijke

profetie met een *Voorwaar* en met die plechtige inleiding: "*zeg Ik u*."

Hier zendt onze altijd gezegende Koning Zijn koninklijke gezanten uit met de opdracht het Joodse volk op te roepen hun soevereine Heere te erkennen, en Hij ondersteunt hen in hun opdracht met een geweldige dreiging van het oordeel over hen die hen niet willen ontvangen of naar hun woorden luisteren.

MATTHEÜS 10:16-25

De gezanten van de Koning mogen mishandeling verwachten

↑ Inhoud

> **16** *Ziet, Ik zend u als schapen in het midden der wolven; zijt dan voorzichtig gelijk de slangen, en oprecht gelijk de duiven.*

"*Ziet.*" Onze Heere vraagt bijzondere aandacht en legt dan Zijn gezondenen, toen en nu, voor ogen wat de toekomst van hun kruistocht zou zijn. Wat Hij deed, was zeer wonderlijk, vandaar dat "*Ziet.*"

Het zou roekeloos zijn te gaan als Jezus niet zei: "*Ik zend u.*" Wanneer Jezus *schapen* uitzendt, mogen zij onbe-

vreesd gaan, zelfs "*in het midden der wolven*." Hij zendt hen niet om met wolven te vechten, noch om hen uit hun holen te verdrijven, maar om hen te veranderen. De discipelen werden gezonden naar woeste mensen om hen te overtuigen en daarom moesten zij wijs zijn; om hen te bekeren en daarom moesten zij zachtmoedig zijn. Het wapen van christenen is dat zij wapenloos zijn. Zij moeten bedachtzaam en bezonnen zijn, "*voorzichtig gelijk de slangen*," maar ook liefdevol en vreedzaam, "*oprecht gelijk de duiven*." De christelijke zendeling moet op zijn hoede zijn om geen schade op te lopen, maar hij moet een argeloos gemoed hebben om geen schade te berokkenen. Wij zijn geroepen om martelaren te zijn, geen waanzinnigen. Wij moeten eenvoudig van hart zijn, maar geen onnozele halzen.

Overigens is de zending van schapen naar wolven er een vol hoop, want in de natuur zien wij dat de schapen, hoe zwak ook, de wolven, hoe wreed ook, ver in aantal overtreffen. De dag zal komen dat vervolgers zo zeldzaam zullen zijn als wolven en heiligen zo talrijk als schapen.

Heere, leer mij in mijn werk voor U zo dat ik de wonderlijke vermenging van slang en duif mag tonen, die U hier Uw dienaren aanbeveelt. Laat mij voor anderen nooit een wolf worden, maar laat mij overwinnen door de zachtmoedigheid van een lam!

> **17-18** *Maar wacht u voor de mensen; want zij zullen u overleveren in de raadsvergaderingen, en in hun synagogen zullen zij u geselen. En gij zult ook voor stadhouders*

> *en koningen geleid worden, om Mijnentwil, hun en den heidenen tot getuigenis.*

"*Wacht u voor de mensen.*" Vertrouw niet op hen en beschouw hen niet als medehelpers bij het oprichten van het koninkrijk der hemelen, en probeer uw getuigenis niet af te zwakken om aan hun smaak tegemoet te komen. Zoek hun goedkeuring niet en hecht geen grote waarde aan hun gunst. Zij zullen u geen beschutting bieden, maar u "*overleveren*." Zij zullen niet zorgen voor uw gastvrije opvang, maar voor uw aanklacht ten overstaan van *raadsvergaderingen*. Zij zullen u niet overladen met onderscheidingen, maar u geselen op hun openbare verzamelplaatsen. Zo zouden Israëlieten Israëlieten behandelen. De wreedheid die beschreven wordt in de woorden "*in hun synagogen zullen zij u geselen*" moet wel een verfijning van boosaardigheid zijn geweest, en toch is vervolging voor sommige mensen een onderdeel van de godsdienst.

De boosaardigheid van de Joden zou het ingrijpen van *heidense* overheden en vorsten uitlokken. Ook zij zouden vervolgers worden en voor hun rechtbanken zouden heiligen voor hun leven moeten pleiten, maar omdat dit *om Mijnentwil* zou zijn, zouden zij zo in staat worden gesteld te getuigen voor hun Heere en *tegen* Zijn vijanden. Alleen zo zouden heidense *stadhouders en koningen* hun getuigenis waarschijnlijk horen, en daarom moesten zij de oproep om voor aardse heersers te verschijnen verwelkomen.

Onze houding tegenover mensen moet behoedzaam zijn. Wij mogen ons niet aan hen binden, noch op hun be-

scherming vertrouwen, maar tegelijk moeten wij elke gelegenheid benutten om voor hen van onze Heere te getuigen. Onze Beschermer en Heere is in de hemel.

> **19** *Doch wanneer zij u overleveren, zo zult gij niet bezorgd zijn, hoe of wat gij spreken zult; want het zal u in dezelve ure gegeven worden, wat gij spreken zult.*

Wanneer u voor de rechter staat of daar bijna staat, maak u dan niet bezorgd over "*hoe of wat gij spreken zult*." Wees niet beducht over uw manier of inhoud wanneer u zich moet verdedigen. Als u de ware dienaar van de Heere bent, bent u de woordvoerder van de Heilige Geest. Hij zal in u een vredig gemoed werken, en passende woorden zullen u "*gegeven worden*." Hij zal in u en door u spreken. De Vader Zelf zal u op het moment zelf het meest toepasselijke antwoord op uw tegenstanders in de mond leggen. Dit is in vroegere eeuwen wonderlijk waar gebleken in het geval van martelaren om der waarheid willen, en stoutmoedige verdedigers van het geloof ontvangen nog steeds dezelfde soort leiding. Eenvoudige boeren hebben grote wijsgeren de mond gesnoerd en nederige vrouwen hebben geleerde kerkelijke leiders in verlegenheid gebracht.

> **20** *Want gij zijt het niet, die spreekt, maar het is de Geest uws Vaders, Die in u spreekt.*

Steeds zijn mensen van God slechts werktuigen in Gods hand. Onze Heere Jezus zei dat Hij niet uit Zichzelf sprak, maar vanuit de Vader, en daaraan maakt Hij Zijn getrouwe

getuigen gelijk. Zij spreken en toch spreken zij niet. God zwijgt en toch spreekt Hij door hen.

> 21 *En de ene broeder zal den anderen broeder overleveren tot den dood, en de vader het kind, en de kinderen zullen opstaan tegen de ouders, en zullen hen doden.*

Onnatuurlijke haat is ontstaan uit godsdienstige verbittering. De oude slang probeert niet alleen de verhouding van het schepsel tot de Schepper te vergiftigen, maar zelfs die van kind tot ouder en van ouder tot kind. Broers kunnen onbroederlijk worden en alle andere betrekkingen onnatuurlijk, onder de heerschappij van godsdienstige onverdraagzaamheid. In tijden van vervolging mogen wij geen liefde voor onszelf verwachten van hen die God niet liefhebben. Het had onmogelijk kunnen lijken dat bloedverwanten bereid zouden zijn mee te werken aan elkaars dood, maar de geschiedenis heeft overvloedig getoond dat de woorden van onze Heere geenszins te sterk waren. Hij kende de harten van de mensen en waarschuwde Zijn discipelen vooraf voor de meedogenloze storm die op hen zou neerkomen ten gevolge van de vijandschap van de mens tegen de waarheid.

> 22 *En gij zult van allen gehaat worden om Mijn Naam; maar die volstandig zal blijven tot het einde, die zal zalig worden.*

Dit zijn zware woorden, maar waar. Als wij getrouw zijn, zullen wij onvermijdelijk vijanden maken. Jezus zegt als

het ware: de hogere standen en de massa zullen zich tegen u keren vanwege de naam, de leer en het bewind van uw Meester. Soms zal de vorst en soms de menigte tegen u woeden, maar van de een of de ander, of van beiden, zal het verzet komen. "*Gij zult van allen gehaat worden om Mijn Naam*" was het stormsein waarmee opeenvolgende vervolgingen werden aangekondigd. Dat sein kan opnieuw worden gehesen in de orde van Gods voorzienigheid. Gelukkig zij die vervolging kunnen verdragen en volhouden en uithouden "*tot het einde*" van de beproeving, het einde van het leven of het einde van de bedeling. Zulken zullen inderdaad "*zalig worden,*" maar wie door tegenstand overwonnen kan worden, is verloren.

Mocht de Heere ons toerusten om de uiterste onvriendelijkheid te verdragen en vol te houden tot de dag van het oordeel komt, of tot Hij zelfs onze vijanden met ons in vrede doet zijn!

> **23** *Wanneer zij u dan in deze stad vervolgen, vliedt in de andere; want voorwaar zeg ik u: Gij zult uw reis door de steden Israels niet geeindigd hebben, of de Zoon des mensen zal gekomen zijn.*

Zij moesten bij hun werk blijven en prediken in alle steden van Israël, maar zij mochten voor het gevaar in de ene stad vluchten en naar een andere gaan. Zij moesten niet in een stad blijven en strijden met de overheid, en verwarring en wanorde stichten, maar snel vertrekken wanneer zij wreed werden tegengewerkt. Het is in hoge mate dwaas te

proberen de godsdienst aan mensen op te dringen. Zij wint terrein door zachtmoedigheid en niet door geweld. Als een stad in opstand komt tegen de prediker, laat hem dan gaan naar waar hij minder tegenstand ondervindt.

Er zouden altijd steden blijven die het licht nodig hadden. Zij zouden hun werk niet hoeven te staken omdat sommige steden hun poorten voor hen sloten. Veel braakland moest ontgonnen worden; laat hen zich haasten naar nieuwe akkers en daar oogsten binnenhalen.

Terwijl zij van plaats moesten veranderen, moesten zij bij hun plan blijven. Hun zending naar Israël moest een snel werk zijn, want de Heere zou het land spoedig met het oordeel bezoeken en zij zouden nauwelijks tijd hebben het hele land door te trekken voordat de dag van genade voor Israël als volk, wonend in zijn eigen land, ten einde zou lopen. De vervolging die zij in één stad ondervonden, moest hun pas versnellen naar de volgende en zo de snelle bezoeking van het hele land bevorderen. Zij mochten niet blijven hangen bij een hopeloze stad, want zij hadden geen tijd te verliezen. Op een dergelijke ijverige wijze moeten wij de wereld evangeliseren, in het geloof dat wij geen uur hebben om te talmen, want *de Zoon des mensen* kan plotseling komen. Als Zijn komst zeer spoedig zou plaatsvinden, zou zij komen voordat alle stammen en volken Zijn Evangelie hadden gehoord, en dat mag niet. Velen moeten heen en weer rennen en de kennis van Zijn kruis verspreiden. Als wij dit niet gewillig doen, kan het zijn dat wij ertoe gedreven worden. Vervolging is voor de gemeente vaak een

prikkel geweest. Laten wij ijverig zijn in onze heilige roeping en het Evangelie prediken zolang wij dat in vrede kunnen doen, want gevaarlijke tijden kunnen over ons komen, of de Heere Zelf kan verschijnen voordat wij het denken.

> **24-25** *De discipel is niet boven den meester, noch de dienstknecht boven zijn heer. Het zij den discipel genoeg, dat hij worde gelijk zijn meester, en de dienstknecht gelijk zijn heer. Indien zij den Heere des huizes Beelzebul hebben geheten, hoeveel te meer Zijn huisgenoten!*

De discipel is niet boven de meester, noch de dienstknecht boven zijn heer. Wie zou zo'n schending van alle orde en regel willen zien? Daarom, ook al zou ons niet zoveel eer bewezen zijn als aan onze Heere, dan behoorden wij toch ruimschoots tevreden te zijn. Als wij dezelfde behandeling ontvangen als onze Meester, hebben wij eer genoeg, en meer dan wij recht hebben te verwachten. Wat dan? Als de Heere des huizes vergeleken wordt met *Beelzebul*, de vliegengod van de Filistijnen, en genoemd wordt naar de overste der boze geesten, met welke namen zullen zij ons dan noemen? Zonder twijfel zal boosaardigheid de geest scherpen en zal sarcasme woorden verzinnen die doorboren als dolken en snijden als messen. God zij dank, zij mogen ons *noemen* wat zij willen, maar zij kunnen ons niet slecht maken. Zij kunnen en zullen onze namen als slecht verwerpen, want zij noemen het goede kwaad en het kwade goed. God werd belasterd in het paradijs en Christus op Golgota.

Hoe kunnen wij hopen te ontkomen? In plaats van het dragen van het kruis te willen ontlopen, laten wij tevreden zijn om schande te dragen om wille van onze Koning. Laat het onze eerzucht zijn in alle dingen *gelijk onze Meester* te zijn. Aangezien wij "*Zijn huisgenoten*" zijn, laat ons ons verheugen dat wij mogen delen met "*den Heere des huizes*." Het is zo'n grote eer tot het koninklijke huisgezin te behoren, dat geen prijs daarvoor te hoog is. Nauwe gelijkvormigheid aan het beeld van hun Heere is de glorie van de heiligen. Te zijn "*gelijk zijn meester*" is voor iedere ware dienaar het toppunt van zijn eerzucht.

O Heere Jezus, onze Zaligmaker en Koning, wij zien hoe U behandeld bent en wij treden vol vreugde toe tot de gemeenschap van Uw lijden! Geef ons genade om nooit te wankelen in onze trouw aan U, wat het ook kosten mag.

MATTHEÜS 10:26-42

De Koning bemoedigt Zijn strijders

↑ Inhoud

> **26** *Vreest dan hen niet; want er is niets bedekt, hetwelk niet zal ontdekt worden, en verborgen, hetwelk niet zal geweten worden.*

De Koning geeft redenen voor moed en zegt: "*Vreest dan hen niet.*" Wees niet bang voor laster. Uw Heere en Meester heeft de volle windstoot van die meedogenloze storm gedragen. Wees niet bang voor verdraaiing van uw woorden, want de grote God zal ons karakter binnenkort rechtzetten. U en uw lasteraars zullen beiden in de kleuren van de waarheid worden getoond. Al wordt u met smaad "*bedekt*", uw oprechtheid zal "*ontdekt*" worden. Al is uw ware waarde "verborgen", zij zal toch "*geweten*" worden. Verborgen

schurkenstreken en verborgen deugd zullen beide in het volle licht van de dag worden gesteld. Loop op de toekomst vooruit en laat u niet overweldigen door het heden.

> **27** *Hetgeen Ik u zeg in de duisternis, zegt het in het licht; en hetgeen gij hoort in het oor, predikt dat op de daken.*

God is de grote Openbaarmaker en u moet Hem navolgen door de waarheid aan de mensen bekend te maken. Ga voort, ware gelovigen, met uw eigen werk, als monden voor God. Vertel wat uw Meester u zegt. Ontvang een boodschap van Hemzelf in uw stille overdenking en maak haar dan overal bekend. Hoor haar als een fluistering *in het oor* en laat haar dan weerklinken als de oosterse stadsomroeper, die het hoogste punt van het dorp opzoekt en iedereen laat horen wat hij te zeggen heeft "*op de daken*". Houd de studeerkamer en de binnenkamer buiten het zicht en ontmoet daar in het verborgen Jezus, en zet dan de preekstoel van het getuigenis op een zo opvallend mogelijke plaats. Als u "*in de duisternis*" van ziekte, moeite of benauwdheid bent gedompeld, luister dan naar Hem Wiens stem gehoord wordt in de dichte duisternis, en spreek dan "*in het licht*" de nuttige lessen uit die u hebt geleerd.

Heere, laat niemand van ons spreken voordat U tot hem spreekt, en laat hem dan niet zwijgen. Mogen al Uw discipelen U hun geopende oren aanbieden en dan in Uw zaak hun door vuur aangeraakte tongen gebruiken!

> **28** *En vreest niet voor degenen, die het lichaam doden, en de ziel niet kunnen doden; maar vreest veel meer Hem, Die beide ziel en lichaam kan verderven in de hel.*

Dit vers, dat op het vorige volgt, verbiedt ons ons getuigenis achterwege te laten uit vrees voor mensen. Wij mogen niet minder of meer zeggen vanwege het verzet van de vijand. Een machtig argument tegen vrees is de betrekkelijke zwakte van de vijand. Mensen kunnen alleen ons mindere deel, het lichaam, verwonden, maar zij zijn degenen die *de ziel niet kunnen doden*. Maar als wij God ongehoorzaam zijn, heeft de hoogste Heere over leven en dood de macht om beide delen van ons wezen te verderven door ze beide te werpen in de dood en de duisternis van de *Gehenna* of hel. Laten wij Hem vrezen Die de Grotere is, en dan zullen wij de kleinere niet vrezen. Er is geen middel tegen de vrees voor mensen zoals de vreze Gods.

> **29-31** *Worden niet twee musjes om een penningsken verkocht? En niet een van deze zal op de aarde vallen zonder uw Vader. En ook uw haren des hoofds zijn alle geteld. Vreest dan niet; gij gaat vele musjes te boven.*

Hier is een preek tegen vrees, en *musjes* zijn de tekst. Die vogeltjes zijn weinig waard en u bent veel meer waard dan velen van hen. God let op de dood van een mus, en Hij let veel meer op het leven en sterven van Zijn volk. Zelfs het geringste deel van het lichaam van Zijn kinderen is geregistreerd. Hun *haren des hoofds* zijn alle geteld en geboekstaafd, en tot in de kleinste omstandigheid staat hun hele

leven onder de beschikking van de Heere der liefde. Het toeval komt in ons geloof niet voor — het besluit van de eeuwige Wachter regeert ons lot, en in elke regel van dat besluit is liefde te zien.

Omdat wij door de willekeur van mensen geen kwaad zullen lijden buiten de wil en toelating om van Hem Die Christus *uw Vader* noemt, laten wij bereid zijn om met heilige moed te dragen wat de toorn van mensen ons ook mag aandoen. God zal het leven van één van Zijn soldaten niet verspillen, nee, ook geen haar van zijn hoofd. Als wij sterven in Gods strijd, leven wij in de grootste zin, want door het verlies van het leven winnen wij het leven.

> **32-33** *Een iegelijk dan, die Mij belijden zal voor de mensen, dien zal Ik ook belijden voor Mijn Vader, Die in de hemelen is. Maar zo wie Mij verloochend zal hebben voor de mensen, dien zal Ik ook verloochenen voor Mijn Vader, Die in de hemelen is.*

Omdat de goddelijke voorzienigheid over alles regeert, is het lot van de gelovigen veilig, buiten bereik van elk kwaad, en mogen zij uit bezorgdheid om hun leven te sparen niet terugdeinzen voor de vrijmoedigste belijdenis van hun geloof. Onze taak is om Christus te *belijden voor de mensen.* In Hem begint de waarheid die wij erkennen, heeft zij haar middelpunt en vindt zij haar einde. Onze geloofsbelijdenis is een belijdenis van Christus. Hij is onze theologie, ons Woord van God. Wat een vreugde om Hem nu te *belijden*! Wat een beloning om hierna door Hem bele-

den te worden in de wereld van heerlijkheid! Het is een zware belediging van de grote God, Die Jezus tweemaal noemt "*Mijn Vader, Die in de hemelen is*", als wij nalaten Zijn Zoon op aarde te belijden.

Het is duidelijk dat Jezus "verloochenen" in deze passage betekent: Hem niet belijden. Wat een ernstige waarschuwing is dit voor de laffe gelovige! Kan een geloof dat niet belijdt, redden? Te leven en te sterven zonder Christus voor de mensen te belijden is een vreselijk risico. Openlijk afstand doen van het geloof en Christus opgeven moet een afschuwelijke misdaad zijn, en de straf is vreselijk om te overdenken. Door Jezus verloochend worden voor Zijn Vader Die in de hemelen is! Welke hel kan erger zijn?

Heere, laat mij mij nooit schamen om U in alle gezelschap te erkennen! Werk in mij een vrijmoedige geest door Uw Heilige Geest. Laat mij Uw waarheid belijden, hoe de tijdgeest ook mag zijn, Uw gemeente steunen wanneer zij het meest veracht wordt, Uw geboden gehoorzamen wanneer zij het duurst te staan komen, en roemen in Uw naam wanneer die het meest gelasterd wordt.

> **34-36** *Meent niet, dat Ik gekomen ben, om vrede te brengen op de aarde; Ik ben niet gekomen om vrede te brengen, maar het zwaard. Want Ik ben gekomen, om den mens tweedrachtig te maken tegen zijn vader, en de dochter tegen haar moeder, en de schoondochter tegen haar schoonmoeder. En zij zullen des mensen vijanden worden, die zijn huisgenoten zijn.*

De vrede zal de uiteindelijke uitkomst van de komst van onze Heere zijn, maar in het begin brengt de Heere Jezus onder de mensen *het zwaard.* Hij voert oorlog tegen de oorlog en strijdt tegen de tweedracht. Terwijl Hij de vrede van de hemel tot stand brengt, wekt Hij de woede van de hel op. De waarheid roept verzet op, reinheid wekt vijandschap, en gerechtigheid brengt alle krachten van het kwaad in beweging.

Tijdens het gistingsproces, waarin het goede de overhand zoekt, bieden natuurlijke banden geen waarborg voor de vrede. De komst van Christus in een huis is vaak de oorzaak van verdeeldheid tussen de bekeerden en de onbekeerden. Hoe liefdevoller de christen is, des te meer tegenstand kan hij ondervinden. Liefde wekt een tedere ijver voor de zaligheid van vrienden, en juist die ijver roept vaak wrok op. Wij mogen dit verwachten en ons er niet door van de wijs laten brengen wanneer het gebeurt. Vijandigheid om de godsdienst wekt vaak de felste haat, en nauwe verwantschap laat de vijandschap eerder oplaaien dan dat zij haar dooft. Wij moeten volhouden in het belijden van de Heere Jezus, wat er ook van komt. Zelfs als ons huis voor ons een leeuwenkuil wordt, moeten wij opkomen voor onze Heere. Wie vrede wil tegen elke prijs, heeft geen deel aan dit koninkrijk.

Heere, leer ons hoe wij ons in deze moeilijke omstandigheden moeten gedragen.

> **37** *Die vader of moeder liefheeft boven Mij, is Mijns niet waardig; en die zoon of dochter liefheeft boven Mij, is Mijns niet waardig.*

Christus moet de eerste zijn. Hij eist hier de hoogste plaats op in ieder mensenhart. Had Hij dat kunnen doen als Hij niet goddelijk was? Geen gewone profeet zou zo spreken. Toch merken wij in Zijn woorden niets van ook maar de geringste eigenwaan, en het komt ook niet bij ons op dat Hij Zijn grenzen overschrijdt. Wij beseffen dat de Zoon van God het recht heeft zo te spreken, en alleen Hij.

Wij moeten er ernstig voor waken afgoden te maken van onze dierbaarsten, door hen meer lief te hebben dan Jezus. Wij mogen hen nooit dicht bij de troon van onze Koning plaatsen. Wij zijn het niet *waardig* om met Christus hierboven te wonen, ja zelfs om hier met Hem in verband te worden gebracht, als wij menen dat enig aards ding het waard is om te wedijveren met de Heere Jezus.

Vader en moeder, zoon en dochter — wij zouden alles doen om hun een plezier te doen, maar tegenover Jezus staan zij nergens en mogen zij geen ogenblik in de weg komen van onze hoogste trouw aan onze Heere.

> **38** *En die zijn kruis niet op zich neemt, en Mij navolgt, is Mijns niet waardig.*

Hier brengt onze Heere voor de tweede keer in dit Evangelie Zijn dood ter sprake. Eerst sprak Hij erover dat Hij van hen weggenomen zou worden, maar nu over het *kruis.* Er is voor ieder een kruis dat hij als "*zijn kruis*" mag beschou-

wen. Het kan zijn dat het kruis ons niet opneemt, *maar* wij moeten het *opnemen,* door bereid te zijn alles of wat dan ook te verdragen om Christus' wil. Wij moeten het kruis niet achter ons aan slepen, maar het *opnemen.* "Gesleepte kruisen zijn zwaar; gedragen kruisen worden licht." Terwijl wij het kruis dragen, moeten wij Jezus *navolgen.* Een kruis dragen zonder Christus te volgen is maar een armzalige zaak. Een christen die het kruis schuwt, is geen christen, maar een kruisdrager die Jezus niet volgt, mist evenzeer het doel. Is het niet opmerkelijk dat niets zo onmisbaar is om iemand Christus waardig te maken als het dragen van een kruis in Zijn spoor? Toch is het zeker zo. Heere, U hebt mij een kruis opgelegd; laat niet toe dat ik het ontduik of ervoor terugschrik.

> **39** *Die zijn ziel vindt, zal dezelve verliezen; en die zijn ziel zal verloren hebben om Mijnentwil, zal dezelve vinden.*

Als iemand, om aan de dood te ontkomen, Christus opgeeft en zo dit arme sterfelijke *leven* behoudt, dan *verliest hij* juist door die daad het ware *leven.* Hij wint het tijdelijke ten koste van het eeuwige. Aan de andere kant: wie zijn *leven verliest* om Christus' wil, *vindt* in de hoogste zin het *leven,* het eeuwige leven, het oneindig gezegende leven. Wie zijn leven neerlegt voor Jezus en het leven vindt in Jezus, maakt de wijste keuze.

> **40** *Die u ontvangt, ontvangt Mij; en die Mij ontvangt, ontvangt Hem, Die Mij gezonden heeft.*

Wat een gezegende vereniging en heilige gemeenschap bestaat er tussen de Koning en Zijn dienaren! De woorden die voor ons liggen gelden in het bijzonder voor de apostelen tot wie ze eerst gericht waren. Apostolische leer is de leer van Christus. De twaalf te *ontvangen* is hun Heere Jezus te ontvangen, en de Heere Jezus te ontvangen is God Zelf te ontvangen. In deze dagen verachten bepaalde leraren de brieven die door apostelen geschreven zijn, en zij zijn het zelf waard daarom veracht te worden. Dit is een van de zekere toetsen van deugdelijkheid in het geloof. "Die God kent, hoort ons", zegt Johannes. Dit is hard voor de moderne critici die op huichelachtige wijze voorgeven Christus te ontvangen en dan Zijn geïnspireerde apostelen verwerpen.

Heere, leer mij Uw volk in mijn hart te ontvangen, opdat ik zo U mag ontvangen, en wil mij, wat de leer betreft die ik aanhang, bevestigen in het apostolische geloof.

> **41** *Die een profeet ontvangt in den naam eens profeten, zal het loon eens profeten ontvangen; en die een rechtvaardige ontvangt in den naam eens rechtvaardigen, zal het loon eens rechtvaardigen ontvangen.*

Mensen kunnen *een profeet ontvangen* als een patriot of een dichter — daar gaat het hier niet om. De profeet moet ontvangen worden in zijn hoogste hoedanigheid, "*in den naam eens profeten*", en om wille van zijn Heere, en dan wordt de Heere Zelf ontvangen en zal Hij de ontvanger belonen op dezelfde wijze als Zijn profeet beloond wordt. Als

wij niet alle goede werken van *een rechtvaardige* kunnen doen, kunnen wij toch delen in zijn geluk door gemeenschap met hem te hebben en door ons met hem te verenigen in het verdedigen van het geloof en het troosten van zijn hart.

Gods vervolgde dienaren in onze huizen en in ons hart op te nemen is in hun loon te delen. De zaak en de naam van goede mensen te handhaven is met hen meegeteld te worden in Gods rekening. Dit is alles genade, want de daad is zo gering en de vergelding zo groot.

> **42** *En zo wie een van deze kleinen te drinken geeft alleenlijk een beker koud water, in den naam eens discipels, voorwaar zeg Ik u, hij zal zijn loon geenszins verliezen.*

Hij keek van de apostelen weg naar sommigen van de geringsten en jongsten onder hen die Hem volgden, en Hij verklaarde dat de allerkleinste vriendelijkheid die hun bewezen werd, haar vergelding zou hebben. Er kan een zee van warme liefde liggen in "*een beker koud water*". Veel trouw aan de Koning kan blijken uit kleine vriendelijkheden aan Zijn dienaren, en misschien meer uit vriendelijkheid aan *de kleinen* onder hen dan uit vriendschap met de grotere. Een arm en veracht kind van God lief te hebben om Christus' wil toont grotere liefde voor Christus dan wanneer wij de achtenswaardige, beminnelijke en rijke leden van Zijn gemeente liefhebben.

Liefdesdaden worden door God eerder naar hun beweegreden geschat dan naar hun omvang. "*Een beker*", en

dan nog "*koud water*", kan van de een evenveel betekenen als een feestmaal van een ander. Koud water heeft een bijzondere waarde in een heet klimaat, maar deze tekst maakt het overal kostbaar. Iemand verfrissing geven kan een uitgelezen middel zijn tot gemeenschap met heilige mensen, als wij het geven omdat zij discipelen zijn, en vooral wanneer vervolgende overheden het strafbaar stellen de heiligen op wat voor manier ook te hulp te komen.

Hoewel elke vriendelijke daad haar eigen loon is, belooft de Heere toch nog een verdere vergelding. Wat wij geven om Christus' wil is verzekerd tegen verlies door de belofte van de tekst, door het "*voorwaar zeg Ik u*" dat haar bevestigt, en door het gebruik van het ontkennende "*geenszins*", dat elke mogelijkheid uitsluit dat het anders zou zijn.

MATTHEÜS 11:1-19

De Koning steunt Zijn gezanten door Zijn eigen verschijning

↑ Inhoud

> **1** *En het is geschied, toen Jezus geeindigd had Zijn twaalf discipelen bevelen te geven, dat Hij van daar voortging, om te leren en te prediken in hun steden.*

Hij had hun zendingsreis geregeld en volgde hen daarna op de voet. Zijn plan was hen twee aan twee door de steden van Israël te zenden en hen dan persoonlijk te volgen en hun getuigenis te ondersteunen door Zijn eigen onderwijs, want Hij ging voort "*om te leren en te prediken*". Wij moeten ons best doen voor de mensen en dan hopen dat onze Heere Zich zal willen verwaardigen onze leer te bevestigen en te bekrachtigen door Zelf tot de harten van

mensen te komen. De uitdrukking "*hun steden*" klinkt tamelijk zonderling. Had onze Heere die steden aan de twaalf gegeven? Het lijkt van wel. In geestelijke zin gaan wij eerst en nemen wij de zielen in bezit die aan ons zijn toevertrouwd, en dan komt de Koning Zelf binnen en neemt Hij Zijn eigendom uit onze handen. Heere, geef mij vele zielen die Uw eigendom mogen zijn op de dag van Uw verschijning. Daartoe wil ik graag gaan op Uw bevel en Uw Woord prediken, in het vertrouwen dat ik het geluid van de voetstappen van mijn Meester achter mij mag horen.

De Koning neemt het op voor Zijn heraut en bemoedigt hem

> **2-3** *En Johannes, in de gevangenis gehoord hebbende de werken van Christus, zond twee van zijn discipelen; En zeide tot hem: Zijt Gij Degene, Die komen zou, of verwachten wij een anderen?*

Hier begint een heel ander verhaal. Het eerste vers had bij het vorige hoofdstuk moeten staan, waartoe het behoort. Johannes zat in de gevangenis. Hij was geen goede kooivogel — hij, de man van de woestijn en de rivier — en zijn geloof begon te wankelen. Dat denken sommigen. Was het zo? Of werd dit gezantschap naar onze Heere gestuurd om de discipelen van Johannes? Wankelden zij zozeer dat Johannes hen zonder de hulp van Jezus niet kon geruststellen? Of wilde Johannes onze Heere te kennen geven dat er twijfels rondgingen die zouden worden weggenomen door

een verdere verkondiging van Zijn zending? Was dit alles wat Johannes nu zelf meende te kunnen doen — namelijk de Heere oproepen om Zijn aanspraken op de meest beslissende wijze uiteen te zetten? Besloot Johannes om van onze Heere een zeer duidelijke verklaring los te krijgen, zodat zijn discipelen gemakkelijk naar Jezus overgebracht konden worden? De vraag of onze Heere een zending had, was zeker niet om Johannes' wil. Hij wist heel goed dat Jezus de Zoon van God was. Maar toen hij hoorde van alles wat Jezus deed, kan hij zich hebben verbaasd dat hijzelf in de gevangenis was gelaten, en hij kan hebben gedacht dat er misschien toch nog *een ander* moest komen voordat alles recht gezet kon worden. Donkere gedachten kunnen de dapperste overvallen wanneer zij in een nauwe cel zijn opgesloten. Het was goed dat de vraag van Johannes gesteld werd, zodat zij een duidelijk antwoord kon krijgen, geruststellend voor hemzelf en leerzaam voor ons.

> **4-5** *En Jezus antwoordde en zeide tot hen: Gaat heen en boodschapt Johannes weder, hetgeen gij hoort en ziet: De blinden worden ziende, en de kreupelen wandelen; de melaatsen worden gereinigd, en de doven horen; de doden worden opgewekt, en den armen wordt het Evangelie verkondigd.*

Onze Heere doet geen bewering, maar legt duidelijk bewijs voor de ogen van Johannes' afgevaardigden. Hij vestigde het bewijs van Zijn Messiasschap op Zijn wonderen. Hoe komt het dat in deze dagen gezegd wordt dat de wonderen eerder een beproeving van het geloof zijn dan een steun

ervoor? Een ongelovig geslacht verandert zelfs voedsel in vergif. Wat Johannes *in de gevangenis had gehoord,* moesten zijn boodschappers zelf zien en dan vertellen aan hun gevangen meester. Gevangenismuren kunnen het nieuws over Jezus niet buitensluiten, maar goed nieuws komt het best door vrienden die persoonlijk getuige zijn.

De boodschappers kregen het bevel: "*Gaat heen en boodschapt Johannes weder, hetgeen gij hoort en ziet.*" Van horen en zien hadden zij meer dan zij ten volle konden navertellen en meer dan genoeg om zelf in te zien dat Jezus de Christus was. De genezingen die verricht werden waren allemaal weldadig, bovenmenselijk, en van een soort die door de profeten was voorzegd als teken van de komst van de Messias. Het bewijs werd steeds sterker. Het betoog won aan kracht. De laatste twee bewijzen staan duidelijk als het hoogtepunt van het betoog: "*de doden worden opgewekt, en den armen wordt het Evangelie verkondigd.*" Deze twee wonderen staan naast elkaar. Er is evenveel wonderlijks in het evangelie voor de arme als in de opstanding van de dode.

De discipelen van Johannes waren op een goed tijdstip gekomen, toen het werk van onze Heere in volle gang was en al die wonderlijke werken elkaar snel opvolgden. Jezus is Zijn eigen bewijs. Als mensen argumenten voor het evangelie willen, laat hen dan horen en zien wat het is en wat het doet. Laten wij aan zielen in de gevangenis van de twijfel vertellen wat wij Jezus hebben zien doen.

> **6** *En zalig is hij, die aan Mij niet zal geergerd worden.*

Zalig is de mens die zo gelooft dat zijn geloof niet aan het wankelen kan worden gebracht. Een wenk voor Johannes. Johannes was niet gevallen, maar zeer waarschijnlijk was hij gestruikeld. Hij was een beetje in het nauw gebracht door het gevoel dat er in tijd van nood geen bevrijding kwam, en daarom had hij de vraag gesteld. Zalig is hij die in de gevangenis gelaten kan worden, in zijn getuigenis tot zwijgen gebracht kan worden, door zijn Heere verlaten kan lijken, en toch elke twijfel kan buitensluiten. Johannes herkreeg deze gelukzaligheid spoedig en kwam volledig tot rust.

Heere, geef dat ik vast gegrond ben in mijn overtuigingen, zodat ik de gelukzaligheid mag genieten die voortvloeit uit een geloof dat niet wankelt. Mocht niets aan U mij ooit doen struikelen over U!

> **7** *Als nu dezen heengingen, heeft Jezus tot de scharen begonnen te zeggen van Johannes: Wat zijt gij uitgegaan in de woestijn te aanschouwen? Een riet, dat van den wind ginds en weder bewogen wordt?*

Onze Heere zal vroeg of laat getuigenis afleggen van de man die trouw van Hem heeft getuigd. Johannes eert Jezus en te zijner tijd eert Jezus Johannes. Onze Heere vraagt Zijn toehoorders wat zij van Johannes vonden. U ging naar Johannes kijken. U bent zelfs "*uitgegaan in de woestijn*" om hem te bekijken. Wat hebt u gezien? Een weifelende redenaar? Een man die de invloed van zijn tijd voelde en voor de geest ervan boog, als een riet in de wind? Nee, waarlijk,

Johannes was geen windhaan, geen vleiende hoveling, geen behager van de groten. De Doper had niet naar Jezus gezonden omdat hij zwak was, maar omdat hij oprecht en vrijmoedig was en zo verlangde naar volstrekte zekerheid dat hij de schaduw van een twijfel niet kon verdragen. Johannes zond naar het hoofdkwartier om zich dubbel te verzekeren, door een nieuwe verklaring uit de eigen mond van Christus.

> **8** *Maar wat zijt gij uitgegaan te zien? Een mens, met zachte klederen bekleed? Ziet, die zachte klederen dragen, zijn in der koningen huizen.*

Hebt u een man gezien met hoofse manieren, kostbare kleding, hoogdravende taal, kiese uitdrukkingen? Was Johannes een hofprediker, geschikt om koninklijke dames te vleien? Zo ja, hoe kwam hij dan in de woestijn? *Ziet, die zachte klederen dragen, zijn in der koningen huizen.* Johannes werd gehaat om zijn onomwonden bestraffingen, en de wraak tegen hem brandde in het hart van iemand dicht bij de troon, omdat hij niet wist te zwijgen in het bijzijn van koninklijke zonde. Johannes de Doper zat niet in het paleis. Hij was bevorderd tot de gevangenis. Zijn stijl had een schaamteloze prinses wrang in de oren geklonken, want hij wist geen zachte woorden te spreken zoals zij die "*met zachte klederen bekleed*" zijn. Zo getuigt onze Heere van Johannes, die gekomen was om Zijn getuige te zijn.

> **9-10** *Maar wat zijt gij uitgegaan te zien? Een profeet? Ja, Ik zeg u, ook veel meer dan een profeet. Want deze is het,*

> *van denwelken geschreven staat: Ziet, Ik zend Mijn engel voor Uw aangezicht, die Uw weg bereiden zal voor U heen.*

Johannes was alles wat de allergrootste profeten waren geweest, en hij kwam dichter bij Jezus dan alle anderen. De voetstappen van zijn Meester waren vlak achter zijn hielen. Hij scheen als de ster van Milton —

> ***"Schoonste der sterren, laatste in de stoet van de nacht,***
> ***Tenzij je beter bij de dageraad hoort."***

Hij was bijna een prediker van het evangelie, en hoewel hij dat punt net niet bereikte, was hij de voornaamste onder de profeten, *ook veel meer dan een profeet.* In het boek Maleachi had de Heere God beloofd een boodschapper te zenden vóór de Messias, en nu haalt de Messias Zelf de profetie aan met een wisseling van personen die alleen te begrijpen is als wij de Drie-eenheid in de Eenheid geloven. Hij Die "*Ik*" is, is ook "*U*", naargelang van de kant waarvan Hij bezien wordt of van wie er spreekt. Johannes was Gods boodschapper om de weg van de Heere Jezus te bereiden, en onze Heere erkent hem in die eervolle hoedanigheid. Jezus schaamt Zich niet voor Zijn heraut omdat hij in de gevangenis zit, maar spreekt juist des te openlijker over hem. Johannes had zijn Heere beleden en nu belijdt zijn Heere hem. Dit is een vaste regel bij onze Koning.

> **11** *Voorwaar zeg Ik u: onder degenen, die van vrouwen geboren zijn, is niemand opgestaan meerder dan Johannes*

> *de Doper; doch die de minste is in het Koninkrijk der hemelen, is meerder dan hij.*

Jezus plaatst Johannes in een zeer hoge positie, en wij weten dat Zijn oordeel waar is. Tot de komst van onze Heere was Johannes de grootste van allen die uit vrouwen geboren zijn, maar de nieuwe bedeling stond op een hoger vlak, want "*het Koninkrijk der hemelen*" was opgericht. Zoals in het algemeen geldt dat de donkerste dag lichter is dan de helderste nacht, zo staat Johannes, hoewel de eerste van zijn eigen orde, achter bij de laatste van de nieuwe of evangelische orde. De minste in het evangelie staat op hogere grond dan de grootste onder de wet. Wat zijn wij bevoorrecht, wij die, doordat wij door het geloof in het koninkrijk der hemelen zijn ingegaan, dingen mogen zien, horen en genieten waartoe zelfs de profeet der profeten geen toegang had! Wij mogen er zeker van zijn dat er niets beters te ontdekken of te openbaren valt dan dat hemelse koninkrijk waarin onze Heere en Koning ons heeft gebracht.

> **12** *En van de dagen van Johannes den Doper tot nu toe, wordt het Koninkrijk der hemelen geweld aangedaan, en de geweldigers nemen hetzelve met geweld.*

Johannes had een ongewone ernst gewekt die niet was uitgedoofd. De mensen waren vol verlangen naar de heerlijkheden van "*het Koninkrijk der hemelen.*" Hoewel zij het verkeerd uitlegden, brandden zij van verlangen om het te grijpen. Johannes zelf had in zijn overmaat van verlangen

zijn twee discipelen met een ongeduldige vraag naar onze Heere gezonden. Onze Zaligmaker laakt de indringende vraag van Johannes niet, maar zegt dat het zo moet zijn. Johannes had een heilig *geweld* ingevoerd, en dat hadden zij zojuist gezien in zijn vraag, en onze Heere wilde dat allen die het koninkrijk zouden verkrijgen het veroveren met dezelfde hartstochtelijke ijver. De tijd was gekomen om een eind te maken aan onverschilligheid en een heilige vastberadenheid aan te nemen ten opzichte van de dingen van God.

Zo schetst de Koning de geest die gevraagd wordt van hen die deel en lot willen hebben in Zijn grote zaak en koninkrijk. Heere, maak ons wakker! Laat ons niet dode vormelijkheid beoefenen waar alleen levend geweld baat kan geven.

> **13** *Want al de profeten en de wet hebben tot Johannes toe geprofeteerd.*

God liet Zichzelf al die tijd niet zonder getuigenis. Johannes besloot de keten van zieners en voorspellers, en nu verschijnt de Heere Zelf. Onze Heere trekt bij Johannes een lijn door te zeggen: "*tot Johannes toe.*" Van nu af is het koninkrijk opgericht.

> **14** *En zo gij het wilt aannemen, hij is Elias, die komen zou.*

Johannes was de Elias naar wie zij uitzagen. Zouden de mensen het geloven? Zouden zij zijn bevel gehoorzamen om zich te bekeren? Dan zou hij voor hen een ware Elias

zijn en voor hen de weg van de Heere recht maken. Zelfs een man die door God gezonden is, is voor zijn hoorder in hoge mate wat die hoorder van hem wil maken. Ongetwijfeld is menige grote weldaad misgelopen doordat mensen haar niet aannamen. Bij de woorden "*zo gij het wilt aannemen*" kan een predikant het kanaal van de zaligheid zijn, of het middel tot geestelijke opbouw of tot overweldigende blijdschap; maar wordt hij niet aangenomen, dan kan hij een vermoeienis worden, of even zinloos als een klinkend metaal of een luidende schel.

> **15** *Wie oren heeft om te horen, die hore.*

Deze zaak is ernstige aandacht waard. Als u iets kunt horen, hoor dan deze waarheid. Deze oproep tot aandacht moet vaak herhaald worden. Door het horende oor komt de goddelijke zegen tot de ziel. Hoort daarom, en uw ziel zal leven. Onze Heere en Koning, Die het oor gemaakt heeft, heeft het recht van dat oor aandacht te eisen voor Zijn stem. Sommige mensen hebben geen oren om de waarheid te horen, maar wel scherpe oren voor de leugen. Wij moeten dankbaar zijn als de Heere ons geestelijk inzicht heeft gegeven, want er staat: "Een horend oor, en een ziend oog heeft de HEERE gemaakt."

> **16-19** *Doch waarbij zal Ik dit geslacht vergelijken? Het is gelijk aan de kinderkens, die op de markten zitten, en hun gezellen toeroepen, En zeggen: Wij hebben u op de fluit gespeeld, en gij hebt niet gedanst; wij hebben u klaagliederen gezongen, en gij hebt niet geweend. Want Johannes is ge-*

> *komen, noch etende, noch drinkende, en zij zeggen: Hij heeft den duivel. De Zoon des mensen is gekomen, etende en drinkende, en zij zeggen: Ziet daar, een Mens, Die een vraat en wijnzuiper is, een Vriend van tollenaren en zondaren. Doch de Wijsheid is gerechtvaardigd geworden van Haar kinderen.*

Onze Heere veroordeelt de dwaasheid van het tijdperk waarin Hij leefde. De mensen wilden niet luisteren naar de boodschapper van God, wie het ook was, maar kwamen met kinderachtige bezwaren. Daarom vergelijkt de Heere hen met "*kinderkens, die op de markten zitten*", die door hun makkers gevraagd werden om te spelen, maar nooit tot overeenstemming over het spel konden komen. Als sommige kinderen een bruiloft wilden naspelen en begonnen te *fluiten,* wilden de anderen niet *dansen.* En als zij een begrafenis voorstelden en begonnen te *klagen,* wilden de anderen niet *wenen.* Zij waren onaangenaam, nors en vastbesloten om, vitterig als zij waren, elk aanbod af te wijzen.

Zo was de dwaze houding van de mensen in de tijd van onze Heere. Johannes was een asceet. Hij moest wel buiten zinnen zijn en onder de invloed van een demon staan. Jezus is een mens onder de mensen en gaat naar hun feesten. Hij wordt beschuldigd van overmatig eten en drinken en van omgang met verachtelijke en goddeloze mensen. Zij waren op geen enkele manier tevreden te stellen. Zo gaat het ook nu nog. De ene prediker, die met sierlijke taal spreekt, is te bloemrijk, en een ander, die eenvoudige taal gebruikt, is vulgair. De leerrijke prediker is saai en de ern-

stige prediker is veel te opgewonden. Het sommige mensen naar de zin maken is onmogelijk. Zelfs de grote Heere van allen ziet Zijn wijze regelingen met ontevredenheid beantwoord.

Toch heeft *de Wijsheid* uiteindelijk haar lessen gegeven door goed gekozen gezanten. *De Wijsheid is gerechtvaardigd geworden van Haar kinderen.* Haar kinderen erkenden de geschiktheid van haar boodschappers, en haar boodschappers, die ook haar kinderen waren, strekten haar keuze tot eer en rechtvaardigden haar keuze en de toerusting die zij hun gaf. De Alwijze God is een betere beoordelaar van wat een predikant behoort te zijn dan ieder van ons. Treffend schreef George Herbert —

> ***"Oordeel niet over de prediker, hij is je rechter."***

De verschillende soorten predikers zijn allemaal nodig en, als wij het maar wisten, zij zijn allemaal van ons, "hetzij Paulus, hetzij Apollos, hetzij Cefas", en het past ons niet over hen te vitten, maar ernstig acht te slaan op wat zij ons voorhouden.

Heere, verlos ons van een vitterige, op fouten beluste geest, want als wij beginnen met bezwaren te maken, zijn wij geneigd daarmee door te gaan. Als wij één prediker niet willen horen, zijn wij misschien al snel een tweede en een derde moe, en voor we het weten kan het zover komen dat wij geen enkele dienaar nog met vrucht kunnen horen.

MATTHEÜS 11:20-30

De waarschuwingen, de jubelzang en de uitnodigingen van de Koning

↑ Inhoud

Het wonderlijke bijbelgedeelte dat de rest van dit hoofdstuk vormt, behandelt drie zaken waarover veel is getwist, namelijk de verantwoordelijkheid van de mens, de soevereine verkiezing van God en de vrije uitnodigingen van het evangelie. Alle drie staan zij hier in gelukkige verbondenheid bij elkaar.

> **20** *Toen begon Hij de steden, in dewelke Zijn krachten meest geschied waren, te verwijten, omdat zij zich niet bekeerd hadden.*

Sommige steden werden meer begunstigd met de tegenwoordigheid van de Heere dan andere en daarom verwachtte Hij meer van hen. Deze steden hadden zich moeten bekeren, anders zou Christus hun niets verweten hebben — bekering is een plicht. Hoe meer mensen van het werk van de Heere horen en zien, des te groter is hun verplichting zich te bekeren. Waar het meest gegeven is, wordt het meest geëist. Mensen zijn verantwoordelijk voor de manier waarop zij de Heere Jezus en "*Zijn krachten*" behandelen.

Er is een tijd om te verwijten: "*Toen begon Hij.*" De liefdevolste prediker zal reden vinden om te klagen over zijn onboetvaardige hoorders; *Hij verwijt*, Hij die ook weende. Bekering is wat wij predikers nastreven, en waar wij die niet zien, zijn wij diep bedroefd. Ons verdriet is niet dat onze hoorders onze bekwaamheid niet geprezen hebben, maar dat zij zich *niet bekeerd hadden.* Zij hebben genoeg om zich over te bekeren, en zonder bekering rust er een wee op hen; daarom treuren wij dat zij zich niet bekeren.

> **21** *Wee u, Chorazin! wee u Bethsaida! want zo in Tyrus en Sidon de krachten waren geschied, die in u geschied zijn, zij zouden zich eertijds in zak en as bekeerd hebben.*

Jezus wist wat het lot van bepaalde Joodse steden zou zijn, en Hij wist wat bepaalde heidense steden zouden hebben gedaan als zij in dezelfde gunstige omstandigheden waren geplaatst.

Hij sprak onfeilbaar. Grote voorrechten gingen verloren aan *Chorazin* en *Bethsaida*, maar zouden doeltreffend zijn geweest als zij *Tyrus en Sidon* geschonken waren. Volgens de verklaring van onze Heere gaf God de gelegenheid waar die verworpen werd, en werd zij niet gegeven waar zij aanvaard zou zijn. Dat is waar, maar hoe geheimvol! Het praktische punt was de schuld van deze begunstigde steden, omdat zij onbewogen bleven onder een bezoeking die de heidense Sidoniërs zou hebben bekeerd, ja, die hen snel "*eertijds*" en op de meest vernederende wijze zou hebben doen bekeren, "*in zak en as.*" Het is droevig dat onze onboetvaardige hoorders een genade versmaden die kannibalen aan de voeten van de Zaligmaker zou hebben gebracht!

> **22** *Doch Ik zeg u: Het zal Tyrus en Sidon verdragelijker zijn in den dag des oordeels, dan ulieden.*

Hoe verschrikkelijk de hel van deze twee zondige steden ook zal zijn, hun straf zal *draaglijker* zijn dan het vonnis over de steden van Galilea, waar Jezus onderwees en wonderen van liefde verrichtte. De zonde is in verhouding tot het licht.

Wie verloren gaat terwijl het heil in zijn oren klinkt, gaat op een verschrikkelijke wijze verloren. Zeker zal de *dag des oordeels* opmerkelijk zijn door verrassingen. Wie had gedacht dat Bethsaida dieper zou vallen dan Sidon? Gelovigen zullen op *de dag des oordeels* niet verrast zijn,

want zij zullen zich op die dag het woord van onze Heere herinneren: "*Ik zeg u.*"

> **23** *En gij, Kapernaum! die tot den hemel toe zijt verhoogd, gij zult tot de hel toe nedergestoten worden. Want zo in Sodom die krachten waren geschied, die in u geschied zijn, zij zouden tot op den huidigen dag gebleven zijn.*

De waarschuwing aan *Kapernaum* is, zo mogelijk, nog nadrukkelijker, want *Sodom* werd werkelijk door vuur uit de hemel verwoest. Kapernaum, Zijn eigen stad, het hoofdkwartier van het leger van het heil, had de Zoon van God gezien en gehoord. Hij had daar gedaan wat zelfs Sodomieten diep zou hebben getroffen, en toch bleef de stad onbewogen. Die vuile zondaars van het vervloekte Sodom zouden, als zij de wonderen van Christus hadden aanschouwd, hun zonden zozeer hebben verlaten dat hun stad gespaard zou zijn gebleven. Jezus wist dat het zo geweest zou zijn en daarom treurde Hij toen Hij zag dat Kapernaum even verhard bleef als altijd. Wegens deze verwerping van bijzonder voorrecht zou de stad die "*tot den hemel toe*" was verhoogd, in haar straf even diep worden neergestoten als zij in voorrecht hoog was verheven. Mocht niemand van ons begunstigde Engelse volk omkomen in dezelfde veroordeling! Helaas, wij vrezen dat miljoenen van hen dit zullen doen!

> **24** *Doch Ik zeg u, dat het den lande van Sodom verdragelijker zal zijn in den dag des oordeels, dan u.*

Wat *Sodom* zal moeten verduren wanneer de grote Rechter van allen het vonnis over de goddelozen bepaalt, mogen wij niet trachten te doorgronden, maar het zal iets lichter zijn dan de straf die komt over hen die tegen het licht gezondigd hebben en het getuigenis van de Heere uit de hemel hebben verworpen. Het evangelie van de Zoon van God te verwerpen is zichzelf een zevenvoudige hel scheppen. Ook hier spreekt onze Heere weer uit Zijn eigen volle gezag met: "*Ik zeg u.*" Hij spreekt wat Hij weet. Hij Zelf zal de Rechter zijn.

Tot nu toe sprak onze Heere met een bezwaard hart, maar Zijn gelaat klaarde op toen Hij in het volgende vers kwam bij de heerlijke leer van de verkiezing.

> **25-26** *In diezelve tijd antwoordde Jezus en zeide: Ik dank U, Vader! Heere des hemels en der aarde! dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt, en hebt dezelve den kinderkens geopenbaard. Ja, Vader! Want alzo is geweest het welbehagen voor U.*

Hij wendde Zich naar de andere kant van de waarheid. "*Antwoordde Jezus.*" De ene leer beantwoordt aan de andere — soevereine genade is het antwoord op overvloedende schuld. Met jubelende geest ziet Jezus hoe soevereine genade de onbegrijpelijke overvloed van menselijke zonde tegemoettreedt en de Zijnen uitkiest, naar het welbehagen van de wil van de Vader. Hier is de geest waarin wij de verkiezende genade van God moeten bezien: "*Ik dank U.*" Het is een reden tot de diepste dankbaarheid. Hier is de Oor-

sprong van de verkiezing: "*Vader!*" Het is de Vader die de keuze maakt en de zegeningen openbaart. Hier is Zijn recht om te handelen zoals Hij doet. Hij is "*Heere des hemels en der aarde.*" Wie zal het welbehagen van Zijn wil in twijfel trekken? Hier zien wij de voorwerpen van de verkiezing, onder beide gezichtspunten — de uitverkorenen en de voorbijgegane. *Kinderkens* zien, omdat heilige waarheden aan hen geopenbaard worden, en om geen andere reden. Zij zijn zwak en onervaren. Zij zijn eenvoudig en ongekunsteld. Zij kunnen zich vastklampen en vertrouwen, roepen en liefhebben, en voor zulken ontsluit de Heere de schatten van de wijsheid. Zulken als deze zijn de voorwerpen van de goddelijke keuze. Heere, laat mij één van hen zijn! De waarheden van het hemelse koninkrijk zijn door een rechterlijke daad van God *verborgen* voor mensen die in hun eigen schatting "*de wijzen en verstandigen*" zijn. Zij kunnen niet zien, omdat zij op hun eigen flauwe licht vertrouwen en het licht van God niet willen aanvaarden.

Hier zien wij ook de reden van de verkiezing, de goddelijke wil: "*Want alzo is geweest het welbehagen voor U.*" Verder kunnen wij niet gaan. De keuze scheen goed te zijn voor Hem die nooit dwaalt, en daarom is zij goed. Voor de kinderen van God is dit de reden die boven alle redenen staat. *Deus vult* is voor ons genoeg. Als God het wil, moet het zo zijn en behoort het zo te zijn.

> **27** *Alle dingen zijn Mij overgegeven van Mijn Vader; en niemand kent den Zoon dan de Vader, noch iemand kent*

> *den Vader dan de Zoon, en dien het de Zoon wil openbaren.*

Hier hebben wij het kanaal waardoor de verkiezende liefde naar de mensen toe werkt: "*Alle dingen zijn Mij overgegeven van Mijn Vader.*" Alle dingen zijn in de handen van de Middelaar gelegd. Het zijn geschikte handen, zowel naar God als naar de mens toe, want Hij alleen kent beiden volmaakt. Jezus openbaart de Vader aan de kinderkens die Hij uitverkoren heeft. Alleen de Vader kan de Zoon met zegen vervullen, en alleen door de Zoon kan die zegen stromen naar iemand uit het menselijk geslacht. Ken Christus en u kent de Vader, en weet dat de Vader Zelf u liefheeft. Er is geen andere weg om de Vader te kennen dan door de Zoon. Hierin verheugde onze Heere zich, want Zijn ambt van Middelaar is Hem dierbaar en Hij is graag de weg van gemeenschap tussen de Vader die Hij liefheeft en het volk dat Hij liefheeft ter wille van de Vader.

Let op de innige gemeenschap tussen de Vader en de Zoon, en hoe zij elkaar kennen zoals niemand anders ooit kan. O, alle dingen in Jezus te zien, naar de beschikking van de Vader, en zo de liefde en genade van de Vader te vinden door Christus te vinden!

Mijn ziel, hier zijn grote verborgenheden! Geniet van wat je niet kunt verklaren.

> **28** *Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.*

Hier is de genadige uitnodiging van het evangelie, waarin de tranen en de glimlach van de Zaligmaker zich vermengden als in een regenboog van het verbond, vol belofte.

"*Komt.*" Hij drijft niemand weg. Hij roept hen tot Zichzelf. Zijn lievelingswoord is "Komt." Niet: ga naar Mozes, maar "Komt *herwaarts tot Mij.*" Tot Jezus Zelf moeten wij komen door persoonlijk vertrouwen. Niet tot een leer, een kerkelijke instelling of een bediening moeten wij eerst komen, maar tot de persoonlijke Zaligmaker. "*Allen die vermoeid en belast zijt*" mogen komen. Hij beperkt de roep niet tot de *geestelijk* vermoeiden, maar ieder werkend en afgemat mens wordt geroepen. Het is goed alles wat de barmhartigheid zegt in de ruimste zin te nemen. Jezus roept *mij.* Jezus belooft "rust" als Zijn gave. Zijn onmiddellijke, persoonlijke, doeltreffende rust geeft Hij om niet aan allen die door het geloof tot Hem komen.

Tot Hem komen is de eerste stap, en Hij smeekt ons die te zetten. In Hemzelf, als het grote offer voor de zonde, vinden het geweten, het hart en het verstand volkomen rust. Wanneer wij de rust hebben ontvangen die Hij *geeft*, zullen wij gereed zijn te horen van een verdere rust die wij *vinden.*

> **29-30** *Neemt Mijn juk op u, en leert van Mij, dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart; en gij zult rust vinden voor uw zielen. Want Mijn juk is zacht, en Mijn last is licht.*

"*Neemt Mijn juk op u, en leert.*" Dit is de tweede aanwijzing. Zij brengt een verdere rust mee, die wij "*vinden.*" De eerste rust *geeft* Hij door Zijn dood. De tweede vinden wij door Zijn leven na te volgen. Dit is geen verbetering van de eerdere uitspraak, maar een aanvulling daarop. Eerst *rusten* wij door het geloof in Jezus en daarna *rusten* wij door gehoorzaamheid aan Hem. Rust van vrees wordt gevolgd door rust van de woeling van innerlijke hartstocht en van het slavenwerk van het eigen ik. Wij moeten niet alleen een juk dragen, maar Zijn juk, en wij moeten ons er niet alleen aan onderwerpen wanneer het ons opgelegd wordt, maar wij moeten het *op ons nemen.* Wij moeten werkers zijn en *Zijn* juk opnemen, en tegelijk leerlingen zijn en van Hem *leren* als onze Leraar. Wij moeten van Christus leren en ook Christus leren kennen. Hij is beide: Leraar en les. Zijn zachtmoedigheid van hart maakt Hem geschikt om te onderwijzen, om het toonbeeld van Zijn eigen onderwijs te zijn en Zijn grote bedoeling in ons te volbrengen. Als wij kunnen worden zoals Hij is, zullen wij rusten zoals Hij rust. Wij zullen niet alleen rust hebben van de schuld van de zonde — dit geeft Hij ons — maar wij zullen rusten in de vrede van de heiliging, die wij vinden door gehoorzaamheid aan Hem. Het is het hart dat de rust van de mens maakt of breekt. Heere, maak ons "*nederig van hart*", en wij zullen rustig van hart zijn.

"*Neemt Mijn juk op u.*" Het juk waarin wij met Christus trekken, moet noodzakelijk een gelukkig juk zijn, en de last die wij *voor* Hem dragen is een gezegende last. Wij rusten

in de volste zin wanneer wij dienen, als Jezus de Meester is. Wij worden ontlast door Zijn last te dragen. Wij komen tot rust door Zijn boodschappen te doen.

"*Komt herwaarts tot Mij*" *is* dus een goddelijk recept, dat onze kwalen geneest door de vergeving van de zonde door het offer van onze Heere en ons de grootste vrede schenkt doordat Hij ons heiligt voor Zijn dienst.

O, om genade om altijd tot Jezus te komen en voortdurend anderen uit te nodigen hetzelfde te doen! Altijd vrij, en toch altijd Zijn juk dragend. Altijd de eenmaal gegeven rust hebbend, en toch altijd meer vindend — dit is de ervaring van hen die altijd en voor alles tot Jezus komen. Gezegend erfdeel, en het is het onze!

MATTHEÜS 12:1-13

Onze Koning als Heere van de sabbat

↑ Inhoud

> **1-2** *In dien tijd ging Jezus, op een sabbatdag, door het gezaaide, en Zijn discipelen hadden honger, en begonnen aren te plukken, en te eten. En de Farizeen, dat ziende, zeiden tot Hem: Zie, Uw discipelen doen, wat niet geoorloofd is te doen op den sabbat.*

Waarschijnlijk waren zij op weg naar de synagoge. Volgens de wet mochten zij onderweg aren plukken, maar het bezwaar van de Farizeeën was dat zij dit deden op *de sabbat.* Plukken was oogsten, de korrels uit het kaf wrijven was dorsen, naar hun overkritische opvatting. Hun overleveringen en inbeeldingen beschouwden zij als een wetboek, en volgens dat wetboek deden de discipelen "*wat niet geoorloofd is te doen op den sabbat.*" Zij kwamen met hun

zware klachten tot Jezus Zelf. Voor één keer vatten zij moed om de Leider zelf aan te pakken, want zij voelden zich zeer sterk in de sabbatskwestie en vonden het billijk de fouten van de discipelen aan de deur van hun Meester te leggen.

Uit dit verhaal leren wij terloops dat onze Heere en Zijn discipelen arm waren en dat Hij die de menigten spijzigde, Zijn wonderbaarlijke macht niet gebruikte om Zijn eigen volgelingen te voeden, maar hen liet doen wat arme mensen wel moeten doen om hun maag een beetje te stutten. Onze Heere koopt niemand om Hem te volgen. Zij kunnen Zijn apostelen zijn en toch honger hebben op een sabbat.

Waarom gaven deze Farizeeën hun geen brood, om zo te voorkomen dat zij deden waartegen zij bezwaar maakten? Wij zouden ook met recht kunnen vragen: hoe kwam het dat zij de discipelen zagen? Hadden zij de sabbat niet geschonden door een wacht over hen te zetten?

> **3-4** *Maar Hij zeide tot hen: Hebt gij niet gelezen, wat David gedaan heeft, toen hem hongerde, en hun, die met hem waren? Hoe hij gegaan is in het huis Gods, en de toonbroden gegeten heeft, die hem niet geoorloofd waren te eten, noch ook hun, die met hem waren, maar den priesteren alleen.*

Hij spreekt tot Zijn geleerde tegenstanders alsof zij de wet niet hadden gelezen, terwijl zij zeiden die hoog te houden. "*Hebt gij niet gelezen?*" Het voorbeeld van David diende de Zoon van David goed. Uit zijn voorbeeld was duidelijk dat nood geen wet kent. De wet van de tabernakel werd door

David overtreden toen hij en zijn gezelschap door honger gedrongen werden, en die overtreding raakte het Joodse ritueel op een zeer bijzonder en teer punt, en toch is hij er nooit om bestraft. Het heilige brood eten uit oneerbiedigheid, branie of lichtzinnigheid had de overtreder het doodvonnis kunnen bezorgen, maar het te doen in dringende nood was in het geval van David niet laakbaar. Zoals mensen elke overtreding van de goede manieren verontschuldigen die door de druk van de honger noodzakelijk werd, zo laat ook de Heere elk ceremonieel punt van de wet wijken voor Zijn barmhartigheid en voor de duidelijke nood van de mens. De sabbatswet was nooit bedoeld om hongerige mensen tot verhongering te dwingen, evenmin als de wet van "*het huis Gods*" en "*de toonbroden.*" Werken van nood zijn geoorloofd op de sabbat.

> **5-6** *Of hebt gij niet gelezen in de wet, dat de priesters den sabbat ontheiligen in den tempel, op de sabbatdagen, en nochtans onschuldig zijn? En Ik zeg u, dat Een, meerder dan de tempel, hier is.*

Dit voorbeeld is volkomen terzake. *De priesters* werkten hard op de sabbat met het brengen van offers en op andere voorgeschreven wijzen, maar zij waren daarvoor eerder te eren dan te laken, omdat zij de goedkeuring van de tempelwet hadden. Maar wat de discipelen van Christus deden, had de goedkeuring van de Heere van de tempel, die veel groter is dan de tempel. Werk dat voor God op de sabbat wordt gedaan, is geen werkelijke ontheiliging van de

sabbat, ook al lijkt het zo voor hen wier godsdienst geheel in uiterlijke naleving ligt. Als wij met Jezus en voor Jezus werken, bekommeren wij ons niet om de kritiek van vormendienaars. Zoals het wezen groter is dan de schaduw, zo is onze Heere groter dan de tempel of alle ceremoniële wetten samen, en Zijn goedkeuring heft alle uitleggingen van de wet op die ascese of bijgeloof ons zouden willen opleggen.

Werken van godsvrucht zijn geoorloofd op de sabbat.

> **7** *Doch zo gij geweten hadt, wat het zij: Ik wil barmhartigheid en niet offerande, gij zoudt de onschuldigen niet veroordeeld hebben.*

Onze Heere had de Farizeeën gekrenkt door tweemaal te zeggen: "*Hebt gij niet gelezen?*" Verbeeldde Hij Zich dat zij enig deel van de Psalmen of de wet ongelezen hadden gelaten? Nu valt Hij hen opnieuw aan met de beschuldiging dat zij de betekenis van een plaats uit de profeten niet kenden: "*Doch zo gij geweten hadt, wat het zij.*" Dan haalt Hij Hosea 6:6 aan, dat Hij eerder tegen hen had gebruikt. (Zie Mattheüs 9:13.) "*Ik wil barmhartigheid en niet offerande.*" Er moet zeer veel in dit woord van de profeet liggen, dat het zo'n grote lieveling van onze Heere maakt. God gaf er de voorkeur aan dat Zijn priesters het gewijde toonbrood uit barmhartigheid aan David gaven, boven het te bewaren voor het heilige gebruik. Hij zou liever hebben dat de discipelen enkele minuten besteedden aan het plukken van aren voor hun honger, dan dat zij flauwte leden om de hei-

ligheid van de dag te bewaren. Omdat zij aldus de vergunning van de Heere Zelf hadden, waren zij die de barmhartige daad van het wegnemen van de honger toelieten, onschuldig en mochten zij niet veroordeeld worden. Ja, zij zouden niet zijn veroordeeld als hun critici beter onderricht waren geweest.

Werken van barmhartigheid zijn geoorloofd op de sabbat.

> **8** *Want de Zoon des mensen is een Heere ook van den sabbat.*

Dit stelt de hele zaak buiten verdere twijfel. "*De Zoon des mensen*", Christus Jezus, die in eenheid is met de Godheid, "*is een Heere*" van alles wat valt binnen het bereik van die wet die God en mens aangaat, daar Hij Middelaar is, en daarom mag Hij sabbatten regelen en erover beschikken zoals het Hem behaagt. Dat heeft Hij gedaan en Hij heeft de sabbatswet uitgelegd, niet met willekeur, maar met een lieflijke redelijkheid die de strengere godsdienstigen niet tonen. Uit Zijn voorbeeld en onderwijs leren wij dat de sabbat niet wordt ontheiligd door werken van nood, godsvrucht of barmhartigheid, en dat wij ons niet hoeven te bekommeren om de scherpe woorden van overkritische vormendienaars die de sabbatswet oprekken en maken tot een slavenjuk wat bedoeld was als een tijd van heilige rust.

> **9** *En van daar voortgaande, kwam Hij in hun synagoge.*

De tijd kwam dat de sabbatskwestie opnieuw opkwam naar aanleiding van het eigen werk van onze Heere onder de zieken en gebrekkigen.

Jezus gaf het voorbeeld van het bijwonen van de openbare eredienst. De synagogen hadden geen goddelijke instelling die hen machtigde, maar de aard der zaak brengt mee dat het juist en goed moet zijn om op Gods eigen dag samen te komen voor de aanbidding van God, en daarom was Jezus daar. Hij had niets te leren, toch ging Hij op naar de samenkomst op de dag die de Heere God geheiligd had.

> **10** *En ziet, er was een mens, die een dorre hand had, en zij vraagden Hem, zeggende: Is het ook geoorloofd op de sabbatdagen te genezen? (opdat zij Hem mochten beschuldigen).*

Het voorval was opmerkelijk en daarom wordt het vermeld met een "*ziet.*" Het was merkwaardig dat zo spoedig een geval zich voordeed om de omstreden kwestie opnieuw op te werpen. Hebben de Farizeeën *de mens met de dorre hand* in de synagoge gebracht om de vraag in een praktische vorm te stellen? Zij gingen naar de synagoge om hun onverdraagzaamheid bot te vieren en niet om te aanbidden. Het valt te vrezen dat velen in onze dagen hen navolgen. Voordat onze Heere ook maar enige beweging maakte tot een wonder, kwamen zij al bij Hem met wat zij hoopten dat een strikvraag zou zijn. "*Is het ook geoorloofd op de sabbatdagen te genezen?*" Hij had Zich Heere van de sabbat genoemd, en nu leggen zij Hem, met veel schijn van

billijkheid, een moeilijkheid voor, maar met een lage bedoeling. Bij het karakter van een vraag hangt alles af van het motief. Zij vroegen niet om van Hem te leren, maar "*opdat zij Hem mochten beschuldigen.*" Zij loerden op een vangst, maar zij wonnen niets met hun boosaardige list.

> **11-12** *En Hij zeide tot hen: Wat mens zal er zijn onder u, die een schaap heeft, en zo datzelve op een sabbatdag in een gracht valt, die hetzelve niet zal aangrijpen en uitheffen? Hoe veel gaat nu een mens een schaap te boven? Zo is het dan op de sabbatdagen geoorloofd wel te doen.*

Hij beantwoordt hun vraag met een andere. Hij legt een geval voor en maakt hen tot rechters erin. Als een arm man, met "*een schaap*", dat zag vallen "*in een gracht*", of op zijn rug terechtkomen "*op een sabbatdag*", zou hij het dan niet "*aangrijpen en uitheffen*", en het weer op zijn poten zetten? Natuurlijk wel, en hij zou er goed aan doen. *Hoe veel gaat nu een mens een schaap te boven?* Daarom is het en moet het goed zijn een mens te hulp te komen. Helaas, sommigen handelen alsof een mens niet beter was dan een dier, want hun honden en paarden zijn beter gehuisvest dan hun arbeiders en zij zijn meer verontwaardigd over het doden van een vos dan over het verhongeren van een arme.

Het betoog van onze Heere was overweldigend. Nu één vorm van menselijke goedheid als juist bewezen is, wordt de hele soort van weldadige handelingen toegelaten, en "*zo is het dan op de sabbatdagen geoorloofd wel te doen.*"

Men vraagt zich af hoe iemand ooit anders heeft kunnen denken. Maar ijver voor het uiterlijke en haat tegen de geestelijke godsdienst scheppen, wanneer zij samengaan, een bekrompen onverdraagzaamheid die even wreed als belachelijk is. Onze Heere heeft ons bevrijd van het rabbijnse juk en wij vinden rust voor onze zielen in een waarachtige geestelijke sabbat. Laat echter niemand uit deze vrijheid losbandigheid afleiden en de dag des Heeren behandelen alsof die van henzelf was en voor eigen doeleinden besteed mocht worden. Zij houden de sabbat het best die op de zevende dag, en altijd, rusten van hun eigen werken, zoals God van de Zijne, maar hoe kan een mens rusten voordat hij het voleindigde werk van God in Christus Jezus kent?

> **13** *Toen zeide Hij tot dien mens: Strek uw hand uit; en hij strekte ze uit, en zij werd hersteld, gezond gelijk de andere.*

Zo voerde onze Heere Zijn eigen onderwijs in de praktijk uit. Hij die een wonder van dit soort kon werken, was goddelijk en kon Zijn eigen wet juist uitleggen. De man zat en Jezus beval hem op te staan, opdat allen hem konden zien, en vervolgens beval Hij hem zijn hand omhoog te houden, zodat allen de levenloze toestand ervan konden zien. Het blijkt niet dat zijn arm verdord was, zoals sommigen hebben gemeend, maar hij was in staat om met zijn arm zijn hand aan het publiek te tonen. Toen dit gebeurd was, herstelde de Heere haar onmiddellijk, ten overstaan van de

hele synagoge en van de haarkloverige Farizeeën. De man strekte elke vinger uit, volkomen hersteld tot zijn natuurlijke kracht.

De arme man had zijn hand verborgen toen zij verdord was, maar toen zij hersteld was, was het passend dat zij door allen in de synagoge gezien werd. Aan die herstelde hand, op de sabbat gezond gemaakt, wisten alle mensen dat Jezus op de sabbat daden van barmhartigheid zou doen. Laten wij Hem bidden hetzelfde te doen in onze samenkomsten. O, dat de handen die nutteloos zijn geweest voor heilige doeleinden op Zijn bevel gezond mogen worden! O, dat zij die bevolen wordt te geloven en te leven, zouden ophouden met vragen stellen en gehoorzamen, zoals deze man deed; dan zou Zijn genezing hun zeker overkomen, zoals zij de gehoorzame man overkwam!

MATTHEÜS 12:14-21

Onze Koning in de majesteit van Zijn vredelievendheid

↑ Inhoud

> **14** *En de Farizeen, uitgegaan zijnde, hielden te zamen raad tegen Hem, hoe zij Hem doden mochten.*

De synagoge was te heet geworden voor de Farizeeën en daarom *gingen zij uit.* Volkomen verslagen trekken zij zich terug uit het openbaar, vol haat tegen de man die hen zo volledig in verlegenheid had gebracht. Zij konden Hem niet het zwijgen opleggen en daarom wilden zij Hem doden. Wie begint met te zoeken om de Heere te beschuldigen, komt spoedig tot het zoeken om Hem *te doden.* Het was niet gemakkelijk iemand aan te raken die zo in de

gunst van het volk leefde, en daarom hielden zij te zamen raad over de veiligste wijze van handelen. Dat zij Jezus doodden, was inderdaad het gevolg van voorbedachte kwaadwilligheid, want zij beraamden hun wrede daad weloverwogen. Mensen houden ook nu nog raad "*tegen Hem.*" Waarom en waartoe? Laat hun eigen geweten antwoorden, als zij er een hebben. De huidige koele, berekenende aanvallen van twijfelaars op het evangelie bevatten een bijzondere mate van misdaad.

> **15-16** *Maar Jezus, dat wetende, vertrok van daar, en vele scharen volgden Hem, en Hij genas ze allen. En Hij gebood hun scherpelijk, dat zij Hem niet openbaar maken zouden;*

Hun geheime raadslagen werden alle doorzien door Zijn alwetendheid. *Jezus, dat wetende*, handelde dienovereenkomstig. Hij was niet gekomen om te twisten met vitters en daarom *vertrok Hij van daar*, weg van het toneel van hun eindeloze geschillen. Maar Hij kon niet alleen blijven. De menigte stroomde Hem achterna en Zijn liefde kon het niet over Zich verkrijgen hen niet te zegenen met genezing. Hij wilde geen opschudding veroorzaken en daarom gebood Hij hun, toen het volk zich in scharen verzamelde, Zijn aanwezigheid niet bekend te maken. Voor Hem werd volksgunst een hindernis in Zijn werk en Hij ontweek haar. Door dit mijden van opspraak vervulde Hij een oude profetie.

Ons is niet opgedragen Zijn genadige wonderen te verbergen en daarom willen wij vol vreugde uitweiden over

die heerlijke vermelding: "*Hij genas ze allen.*" Wat een bemoediging voor zondezieke zielen om Hem te vertrouwen!

> **17-19** *Opdat vervuld zou worden, hetgeen gesproken is door Jesaja, den profeet, zeggende: Ziet, Mijn Knecht, Welken Ik verkoren heb, Mijn Beminde, in Welken Mijn ziel een welbehagen heeft; Ik zal Mijn Geest op Hem leggen, en Hij zal het oordeel den heidenen verkondigen. Hij zal niet twisten, noch roepen, noch zal er iemand Zijn stem op de straten horen.*

In Jesaja 42:1-4 lezen wij woorden die door de evangelist in hun volle betekenis, zo niet letterlijk, worden aangehaald. De *Knecht* van God, uitverkoren, geliefd en een welbehagen voor de Heere, bekleed met de Geest van God, zou voortkomen en de gedachten van de Heere aan de volken openbaren, maar niet met rumoer en beroering, lawaai en geschreeuw.

Om twist en vertoon te mijden, bracht onze Heere hen die Hij genezen had tot zwijgen, of beval hun althans Hem niet bekend te maken. Het was niet Zijn doel Zichzelf in de achting van de menigte te verhogen door met succes met de Farizeeën te twisten, want Zijn werkwijze was van een andere soort. De namen die hier aan de Zaligmaker gegeven worden zijn buitengewoon kostbaar en onze zorgvuldige overpeinzing waard, en vooral in verband met de plaats in Jesaja. Jezus is de *verkorene* van Jehovah, bestemd om Zijn Knecht te zijn, in die hoedanigheid *beminde*, en *een welbehagen* voor Zijn Vader. De kracht van deze beminde Knecht van God zou liggen in de goddelijke Geest, in de

leer die Hij zou onderwijzen en in de wet die Hij zou verkondigen. Heel Zijn leven was een oordelen en veroordelen van de zonde voor de ogen van alle mensen. Niet door kracht of geweld, maar door de Geest van de Heere en de macht van de waarheid zou Hij overwinnen. De toorn van de mens in heftige twist, de razernij van wilde woordenpraal, de stroom van populair gebral — dit alles liet Hij over aan loutere gewichtigdoeners. Hij versmaadde zulke wapens bij het vestigen van Zijn koninkrijk. Sommigen van Zijn volgelingen hebben een tegenovergestelde weg gekozen en zijn zeer ingenomen met luidruchtige en schreeuwerige methoden. Daarin zullen zij nog ondervinden dat zij de Heere niet welgevallig zijn.

> **20** *Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken, en het rokende lemmet zal Hij niet uitblussen, totdat Hij het oordeel zal uitbrengen tot overwinning.*

Het gekrookte riet van de farizeïsche schijn liet Hij zijn eigen onmacht bewijzen — het was op dat moment de moeite niet waard het te verbreken. En *het rokende lemmet* van een naamgodsdienst ging Hij voorbij en Hij liet alle afrekening ermee over tot een andere dag, wanneer het uur zou komen om een eind te maken aan zijn aanstootgevendheid. Uiteindelijk zal Hij die huichelaars die nutteloos waren als gekrookte rieten en aanstootgevend als rokende lemmeten, zegevierend oordelen, maar dit zou Hij niet doen tijdens Zijn eerste zending tot de mensen. Hij heeft geen haast om elk klein verzet te vernietigen.

Dit acht ik de juiste zin van de woorden in dit verband, maar zoals de plaats gewoonlijk wordt opgevat, is zij evenzeer waar en veel rijker aan troost. De zwakste mensen worden door onze Heere Jezus niet versmaad, hoewel ze schijnbaar nutteloos zijn als een gekrookt riet of zelfs werkelijk aanstootgevend als een rokend lemmet. Hij is zachtmoedig en oefent geen harde strengheid. Hij draagt en verdraagt hen die in Zijn ogen onbeminnelijk zijn. Hij verlangt het gebroken riet te verbinden en het rokende lemmet aan te blazen tot een vlammend leven. O, dat arme zondaars dit bedachten en Hem vertrouwden!

> **21** *En in Zijn Naam zullen de heidenen hopen.*

Omdat Hij zo goed is, zullen de verachte heidense honden komen en aan Zijn voeten neerhurken en Hem liefhebben als hun Meester. Hij zal de hoop zijn van hen die als hopeloos waren achtergelaten. Het verlangen van onze Heere naar stilte en Zijn mijden van tegenstand bewezen zo dat Hij de Messias van de profeten was. Zullen wij niet meer en meer vertrouwen op de Gezalfde des Heeren? Ja, heidenen als wij zijn, wij vertrouwen op *Zijn Naam.* In ons is deze profetie vervuld, hoe onwaarschijnlijk het ook scheen dat heidenen dat zouden doen toen Israël Hem weigerde.

MATTHEÜS 12:22-37

Onze Koning en de machten der duisternis

↑ Inhoud

> 22 *Toen werd tot Hem gebracht een van den duivel bezeten, die blind en stom was; en Hij genas hem, alzo dat de blinde en stomme beide sprak en zag.*

Het is goed wanneer mensen ertoe overgaan anderen tot Jezus te brengen — er komt zeker goed uit voort. Een buitengewoon geval toonde een nieuwe vorm van het handwerk van de satan. De boze geest had zich beveiligd door de vensters en de deur van de ziel dicht te stoppen. Het slachtoffer was *blind en stom.* Hoe kon hij ontkomen? Hij kon zijn Zaligmaker niet zien, noch tot Hem roepen. Maar het dubbele kwaad verdween toen Jezus in een ogenblik de boze geest verdreef, zodat “*de blinde en stomme beide*

sprak en zag." Wanneer de satan onttroond is, beginnen de geestelijke vermogens meteen te werken. Niets brengt onze Heere in verlegenheid. Mensen die hun zonde niet zien en niet om genade roepen, kan Zijn genade redden.

Heere, wees met ons wanneer wij prediken en door Uw Woord duivelen uitwerpen; dan zal de morele onmacht worden opgevolgd door genadige gezondheid.

> **23** *En al de scharen ontzetten zich, en zeiden: Is niet Deze de Zoon van David?*

Telkens opnieuw hebben wij hun verbazing opgemerkt, en hier werd een vraag gesteld die voor velen de voetstap van het komende geloof kan zijn geweest. De Engelse Revised Version laat het woordje "*niet*" terecht weg. Het was voor de vertalers natuurlijk om het erbij te zetten, want het lijkt erop dat velen in deze grote Wonderdoener de ware Salomo moeten hebben gezien. Maar omdat het niet in de grondtekst staat, mogen wij dat "*niet*" niet laten staan; en dan laat de vraag zien hoe vreemd ongelovig zij waren, en toch hoe een zekere overtuiging zich aan hen opdrong. "Is Hij het? Hij kan het niet zijn. Hij moet het zijn, maar is Hij het? *Is Deze de Zoon van David?*" Er waren verschillende stemmen, toch waren de mensen eensgezind in hun verwondering: *al de scharen ontzetten zich!*

> **24** *Maar de Farizeen, dit gehoord hebbende, zeiden: Deze werpt de duivelen niet uit, dan door Beelzebul, den overste der duivelen.*

Dit was hun vroegere verzinsel. Het was oud en muf, maar bij gebrek aan iets beters of bitterders houden zij eraan vast. Onze Heere had het te druk om te antwoorden op de snode laster toen die voor het eerst opkwam (Mattheüs 9:34), of misschien walgde Hij er zozeer van dat Hij hem niet wilde aanraken, maar liet Hij het afschuwelijke ding zichzelf vergiftigen met zijn eigen gif. Nu halen zij het weer tevoorschijn en gaan zij in leugenachtige bijzonderheden nog verder door *Beelzebul* te noemen als de naam van *den overste der duivelen*, met wie Hij samenspande. Leugens groeien naarmate zij voortgaan. Wie twijfelt aan Gods werk in de bekering van zondaren, gaat al snel verder in vermetelheid en schrijft de zalige verandering toe aan huichelarij, eigenbelang, waanzin of een andere kwade invloed.

> **25-26** *Doch Jezus, kennende hun gedachten, zeide tot hen: Een ieder koninkrijk, dat tegen zichzelf verdeeld is, wordt verwoest; en een iedere stad, of huis, dat tegen zichzelf verdeeld is, zal niet bestaan. En indien de satan den satan uitwerpt, zo is hij tegen zichzelf verdeeld; hoe zal dan zijn rijk bestaan?*

De Gedachtenlezer treedt hen tegemoet met een bewijs dat in de hoogste mate afdoende is en hen overweldigt door hun bewering tot ongerijmdheid terug te brengen.

Stel u voor: de satan tegen de satan verdeeld en zijn koninkrijk zo verscheurd door een burgeroorlog! Nee, welke fouten de duivelen ook hebben, zij liggen niet met elkaar overhoop — die fout is voorbehouden aan de dienaren van

een betere Meester. Och, dat de verdeeldheid in de gemeente niet zo groot en zo verwoestend was als zij is! Het zou een zeer hoopvolle omstandigheid zijn als wij van verdeeldheid onder de machten der duisternis hoorden, want dan zou het koninkrijk van de satan vallen. Nee, u sluwe Farizeeën, uw lasterlijke bewering is te kennelijk een leugen, en redelijke mensen laten zich er niet door vangen!

> 27 *En indien Ik door Beelzebul de duivelen uitwerp, door wien werpen ze dan uw zonen uit? Daarom zullen die uw rechters zijn.*

Onze Heere gebruikte hier een argument dat was afgestemd op de mensen met wie Hij te maken had. Het was op zichzelf niet zo krachtig als het vorige, maar als argument *voor hen* zou het bijzonder raak zijn. Sommige leerlingen van de Farizeeën, en waarschijnlijk ook sommige van *hun kinderen,* traden op als bezweerders en beweerden, of dat nu waar was of niet, duivelen uit te werpen. Als Jezus dit wonder deed door Beelzebul, en de Farizeeën die ontdekking hadden gedaan, hoe konden zij die dan beter te weten zijn gekomen dan van hun eigen zonen? Hadden hun zonen omgang met de vorst der demonen? Dit zou hen op de horens van een dilemma spietsen en hen beletten dat kwaadaardige verzinsel ooit weer te uiten, ter wille van hun eigen vrienden.

> 28 *Maar indien Ik door den Geest Gods de duivelen uitwerp, zo is dan het Koninkrijk Gods tot u gekomen.*

Onze Heere zegt in feite — *indien Ik door den Geest Gods de duivelen uitwerp,* dan is er een nieuw tijdperk begonnen. De goddelijke macht is in openlijke strijd gekomen met de boze en is kennelijk zegevierend. In Mijn Persoon wordt "*het Koninkrijk Gods*" ingeluid, en door Mijn aanwezigheid onder u bent u in een genadig voordeel geplaatst. Maar als de duivelen niet door de Geest van God worden uitgeworpen, dan is de troon van God niet onder u en bent u grote verliezers.

De ondergang van het kwaad is een duidelijk bewijs dat het koninkrijk van de genade is gekomen.

Merk op dat onze Heere, hoewel Hij een geheel eigen macht had, de Geest van God eerde, door Diens kracht werkte en erop wees dat Hij dat deed. Wat kunnen wij zonder die Geest? Heere God, Heilige Geest, leer ons op U te wachten!

> **29** *Of hoe kan iemand in het huis eens sterken inkomen, en zijn vaten ontroven, tenzij dat hij eerst den sterke gebonden hebbe? en alsdan zal hij zijn huis beroven.*

Met *den sterke* is de duivel bedoeld, de reusachtige rover. Hij houdt mensen in bezit zoals een krijger zijn eigendom. Men kan *zijn vaten* niet van hem afnemen zonder eerst hemzelf het hoofd te bieden. Het is belachelijk te denken dat men hem kan beroven zolang men zijn vriend is of hij niet overwonnen is. Onze Heere heeft, toen Zijn werk begon, de satan gebonden. De aanwezigheid van God in menselijk vlees was een beteugeling voor de vijand van de

mens. Nu Hij de vijand gebonden heeft, haalt Hij uit *zijn huis* de buit die anders voor eeuwig in diens bezit was gebleven. Er is voor ons geen verlossing dan door de overwinning van onze Heere op onze machtige tiran. Eer zij Zijn naam, Hij heeft den sterke gebonden en Hij neemt hem zijn prooi af! Dit was de rechtmatige en vanzelfsprekende verklaring van onze Heere over de zaak waarover de Farizeeën zo verachtelijk theoretiseerden.

> **30** *Wie met Mij niet is, die is tegen Mij; en wie met Mij niet vergadert, die verstrooit.*

Onze Heere had geen compromis met de satan gesloten. De satan was *niet met Hem* maar *tegen Hem*. Hij was van plan even beslist te zijn in Zijn omgang met alle andere partijen. Mensen moeten of aan Zijn zijde komen, of als Zijn tegenstanders worden beschouwd. Er is geen middenweg. Jezus bedoelde oorlog met de grote vijand en met allen die de zijde van het kwaad kozen. Mensen zouden onvermijdelijk in de praktijk partij kiezen. Hun daden zouden ertoe neigen zich bij Hem te verzamelen of van Hem weg te verstrooien. Jezus is het enige mogelijke middelpunt van menselijke eenheid, en elke leer die mensen niet in Hem verenigt, doet hen uiteenvallen door zelfzucht, hoogmoed, haat en duizend andere ontbindende krachten. Onze Koning heeft de strijdhandschoen neergeworpen en Hij zal nooit een bestand of compromis aanvaarden. Heere, laat mij nooit aarzelen, maar met U zijn en met U *vergaderen*.

> **31** *Daarom zeg Ik u: Alle zonde en lastering zal den mensen vergeven worden; maar de lastering tegen den Geest zal den mensen niet vergeven worden.*

Hier is een plechtige waarschuwing voor deze lasterende Farizeeën. De zonde van het smaden van de Geest van God en het toeschrijven van Zijn werk aan Beelzebul is een zeer grote, en in feite verhardt zij het hart zo dat mensen die zich eraan schuldig maken, zich nooit bekeren en dus nooit vergeven worden. Onze Heere liet Zijn tegenstanders zien waarheen zij afdreven. Zij stonden op de rand van een zonde waarvoor geen vergeving mogelijk zou zijn. Wij moeten zeer omzichtig zijn in ons gedrag jegens "*den Heiligen Geest,*" want Zijn eer is door zo'n plechtige tekst als deze met een bijzondere wacht omringd.

> **32** *En zo wie enig woord gesproken zal hebben tegen den Zoon des mensen, het zal hem vergeven worden; maar zo wie tegen den Heiligen Geest zal gesproken hebben, het zal hem niet vergeven worden, noch in deze eeuw, noch in de toekomende.*

Waarom zou er een woord tegen Jezus gesproken worden? Toch worden er vele woorden tegen Hem gesproken, en Hij vergeeft. Maar wanneer het erop aankomt de Heilige Geest willens en wetens te verwarren met de boze geest, dan is de overtreding weerzinwekkend en gruwelijk en uiterst verhardend voor het hart. In geen enkele bedeling van Gods heilsbestel was het ooit mogelijk vergeving te schenken aan iemand die God Zelf willens en wetens beschouw-

de als in bondgenootschap met de duivel. Dit is geestelijke dood, ja, rotting en bederf van de stinkendste soort. Het is geen dwaling, maar een goddeloze, opzettelijke lastering tegen *den Heiligen Geest*, die het waagt Zijn werken van genade en kracht toe te schrijven aan duivelse werking. Wie zich aan dit schandelijke misdrijf schuldig maakt, heeft zich door zijn zonde zozeer in een toestand gebracht waarin het geestelijk gevoel dood is en berouw moreel onmogelijk is geworden.

> **33** *Of maakt den boom goed en zijn vrucht goed; of maakt den boom kwaad en zijn vrucht kwaad; want uit de vrucht wordt de boom gekend.*

Hij redeneert nog steeds met de Farizeeën en zegt als het ware: “Wees consequent. Aanvaard Mij en Mijn werken, of verwerp Mij en Mijn werken, want alleen naar Mijn werken kunt u Mij beoordelen. Maar geef niet toe dat het werk goed is en beschuldig Mij er dan van dat Ik, bij het verrichten ervan, samenspan met de duivel. Als Ik met de duivel samenspande, zou Ik werken doen zoals de duivel die doet en niet werken die zijn koninkrijk doen wankelen.” Deze terechtwijzing is bijzonder krachtig, omdat zij op gerechtigheid is gegrond. Wij beoordelen een boom naar zijn vruchten en een mens naar zijn daden, en er is geen andere waarachtige manier van oordelen.

Lees de woorden los van hun verband en zij leren de grote algemene waarheid dat het innerlijke en het uiterlijke leven met elkaar *moeten* overeenstemmen.

> **34-35** *Gij adderengebroedsels! hoe kunt gij goede dingen spreken, daar gij boos zijt? want uit den overvloed des harten spreekt de mond. De goede mens brengt goede dingen voort uit den goede schat des harten, en de boze mens brengt boze dingen voort uit den boze schat.*

Onze Heere houdt hun voor dat zij "*boos*" zijn. Hij herhaalt de woorden van Johannes: "*Gij adderengebroedsels!*" Zij hadden kwaad gesproken. Hoe konden zij anders, nu hun hart zo vol was van boosaardigheid jegens Hem? Zij waren tot het uiterste van kwaadwilligheid gegaan door Hem te beschuldigen van samenspanning met de satan, en dat toonde slechts wat voor een *schat* van kwaad in hun harten lag. Zij wierpen het kwaad uit met heftigheid van gemoed en kwistigheid van leugen, omdat zij er zo vol van zaten. Wat in de put zit, komt met de emmer boven. Het hart verraadt zich door de mond. Waren zij goed geweest, dan zouden hun woorden goed zijn geweest, maar hun hart was zo gemeen dat zij geen "*goede dingen spreken*" konden. Zo droeg onze Heere de oorlog naar hun eigen gebied en deed Hij heilige verontwaardiging in hun gezicht flitsen.

> **36-37** *Maar Ik zeg u, dat van elk ijdel woord, hetwelk de mensen zullen gesproken hebben, zij van hetzelve zullen rekenschap geven in den dag des oordeels. Want uit uw woorden zult gij gerechtvaardigd worden, en uit uw woorden zult gij veroordeeld worden.*

Zij mochten denken dat zij geen groot kwaad hadden gedaan toen zij hun zwarte woorden onder het volk uitstrooiden. Zij hadden slechts hun mening gegeven, met min of meer lichtvaardigheid; in het ergste geval hadden zij slechts een "*ijdel woord*" gesproken. Zo zouden zij licht denken over wat zij gedaan hadden, nu de Heere hen zo volledig had verpletterd. Maar onze Heere drijft hen uit deze schuilplaats. Hij behandelt zulke grove overtreders streng. Van *woorden* zal op de laatste grote dag rekenschap gegeven moeten worden. Woorden bewijzen dat mensen rechtvaardig zijn of de veroordeling waardig. Hun werken zelf kunnen naar hun woorden worden beoordeeld. Er is iets zeer hartonthullends in de taal van mensen, en vooral in die woorden die voortkomen uit diepgewortelde hartstocht. Wanneer wij van onrechtvaardig spreken overtuigd worden, kunnen wij ons verschuilen achter de gedachte dat ons blaffen erger was dan ons bijten en dat wij maar dit en dat zeiden en nauwelijks bedoelden dat het zo ernstig opgevat moest worden, maar die uitvlucht zal ons niet baten. Wij moeten letten op wat wij zeggen over godvrezende mensen en vooral over hun Heere, want lasterlijke woorden blijven leven en zullen snelle getuigen tegen ons zijn *in den dag des oordeels,* wanneer wij zullen ontdekken dat zij allemaal opgetekend waren in het boek van God.

Stellig was het niet waarschijnlijk dat deze beschuldiging, dat de Heere Jezus samenspande met de satan, ooit nog ter sprake zou komen zolang Hij leefde! Hij had die

vorm van laster, voor zover het de Farizeeën betrof, voorgoed tot zwijgen gebracht.

Lieve Meester, help mij mijn tong te beteugelen, opdat ik niet schuldig bevonden word aan *ijdele woorden*, en leer mij wanneer te spreken, zodat ik evenzeer vrij blijf van *ijdel zwijgen.*

MATTHEÜS 12:38-42

Onze Koning wordt om een teken gevraagd

↑ Inhoud

> **38-39** *Toen antwoordden sommigen der Schriftgeleerden en Farizeen, zeggende: Meester! wij willen van U wel een teken zien. Maar Hij antwoordde en zeide tot hen: Het boos en overspelig geslacht verzoekt een teken; en hun zal geen teken gegeven worden, dan het teken van Jonas, den profeet.*

De Farizeeën veranderen van manier, maar zij jagen hetzelfde doel na. Hoe hopeloos waren de godsdienstigen van die tijd geworden! Niets kon hen overtuigen. Zij tonen hun haat tegen de Heere Jezus door alle wonderen die Hij had gedaan te negeren. Welke tekenen konden zij nog zoeken boven die welke Hij reeds gegeven had? Mooie zoekers, dezen! Zij behandelen alle wonderen van onze Heere alsof

die nooit hadden plaatsgevonden. De Heere mocht hen wel "*boos en overspelig*" noemen, daar zij zo overgegeven waren aan persoonlijke ontucht en geestelijk zo ontrouw aan God. Er zijn nu onder ons mensen die zo onoprecht zijn dat zij alle verworvenheden van de evangelische leer behandelen alsof ze niets waren, en tegen ons spreken alsof de prediking van het evangelie geen enkel resultaat had gehad. Er is groot geduld nodig om met zulke mensen verstandig om te gaan.

> **40** *Want gelijk Jonas drie dagen en drie nachten was in den buik van den walvis, alzo zal de Zoon des mensen drie dagen en drie nachten wezen in het hart der aarde.*

Het grote teken van de zending van onze Heere is Zijn opstanding en het gereedmaken van Zijn evangelie van zaligheid voor de heidenen. Zijn levensverhaal wordt goed verbeeld door dat van *Jona.* Zij wierpen onze Heere overboord, evenals de zeelieden de man Gods deden. De opoffering van Jona bedaarde de zee voor de schippers. De dood van onze Heere bracht vrede voor ons. Onze Heere was enige tijd in het hart der aarde, zoals Jona in de diepte der zee, maar Hij stond weer op en Zijn bediening was vol van de kracht van Zijn opstanding. Zoals Jona's bediening bevestigd werd door zijn herstel uit de zee, zo wordt de bediening van onze Heere getuigd door Zijn opstanding uit de doden. De man die uit de dood en de begrafenis in de zee was teruggekeerd, boeide de aandacht van heel Nine-

ve, en zo eist en verdient ook de opgestane Zaligmaker het gehoorzame geloof van allen tot wie Zijn boodschap komt.

> **41** *De mannen van Nineve zullen opstaan in het oordeel met dit geslacht, en zullen hetzelve veroordelen; want zij hebben zich bekeerd op de prediking van Jonas; en ziet, meer dan Jonas is hier!*

De heidenen van Nineve werden overtuigd door het teken van een profeet die uit de begrafenis in de zee was hersteld, en bewogen door die overtuiging bekeerden zij zich op zijn prediking. Zonder haarkloverij of uitstel hulden zij de hele stad in rouw en smeekten zij God Zijn toorn te laten varen. Jezus kwam met een duidelijker gebod tot bekering en een stralender belofte van verlossing, maar Hij sprak tot verharde harten. Onze Heere herinnert de Farizeeën hieraan, en omdat zij de meest Joodse van alle Joden waren, werden zij tot in het diepst geraakt door het feit dat heidenen begrepen wat Israël niet verstond en dat Ninevieten zich bekeerden terwijl Joden verhard werden. Alle mensen zullen opstaan in het oordeel: "*De mannen van Nineve zullen opstaan*." Het leven van de boetvaardigen zal hen veroordelen die zich niet bekeerden. De Ninevieten zullen de Joden veroordelen, "*want zij hebben zich bekeerd op de prediking van Jonas,*" en de Joden deden dat niet. Wie Jona hoorden en zich bekeerden, zullen snelle getuigen zijn tegen wie Jezus hoorden en Zijn getuigenis verwierpen.

Het blijvende getuigenis voor onze Heere is Zijn opstanding uit de doden. God geve dat ieder van ons, nu wij dat onloochenbare feit geloven, zo overtuigd mag zijn van Zijn zending dat wij ons bekeren en het evangelie geloven.

De *opstanding* is één bewijs. In feite is zij *het teken*, hoewel zij, zoals wij zullen zien, wordt aangevuld door een ander. De twee zullen ons overtuigen of ons veroordelen.

> **42** *De koningin van het zuiden zal opstaan in het oordeel met dit geslacht, en hetzelve veroordelen; want zij is gekomen van de einden der aarde, om te horen, de wijsheid van Salomo; en ziet, meer dan Salomo is hier!*

Het tweede teken van de zending van onze Heere is *Zijn koninklijke wijsheid.* Zoals de faam van Salomo *de koningin van het zuiden van de einden der aarde* bracht, zo trekt de leer van onze Heere aandacht uit de uiterste eilanden der zee. Als Israël Zijn heerlijke wijsheid niet inziet, zullen Ethiopië en Seba ervan horen en buigend tot Hem komen. De koningin van Scheba zal weer opstaan en als getuige tegen ongelovige Joden "*opstaan*", want zij reisde ver om Salomo te horen, terwijl zij de Zoon van God Zelf, die in hun midden kwam, niet wilden horen. De overtreffende voortreffelijkheid van Zijn wijsheid geldt voor onze Heere als een teken dat nooit met goed gevolg kan worden betwist. Welke andere leer voorziet in alle behoeften van mensen? Wie heeft ooit zulk een genade en waarheid geopenbaard? Hij is oneindig groter dan Salomo, die vanuit moreel oogpunt een droevige kleinheid vertoonde. Wie behalve de

Zoon van God had de Vader bekend kunnen maken zoals Hij dat heeft gedaan?

MATTHEÜS 12:43-45

Onze Koning ontmaskert de list van de aartsvijand

↑ Inhoud

Onze Heere wilde de gedachte dat Hij hulp kreeg van satanische samenwerking een afdoende slag toebrengen door terug te keren naar Zijn gelijkenis (vers 29) en te verklaren dat, zelfs als het geval zich zou voordoen dat de boze geest een mens uit eigen beweging verliet, de mens daarom nog niet meer reden tot hoop zou hebben, want de vijand zou al spoedig terugkeren.

> **43** *En wanneer de onreine geest van den mens uitgegaan is, zo gaat hij door dorre plaatsen, zoekende rust, en vindt ze niet.*

Terecht wordt de duivel "*de onreine geest*" genoemd. Hij houdt van wat vuil is en maakt de mens in wie hij woont, vuil van hart. In het hierboven beschreven geval had de duivel een mens in bezit, maar hij is "*van den mens uitgegaan*" om eigen doeleinden na te streven. Hij heeft de mens uit eigen beweging verlaten, zonder enige strijd. Dit is een geval dat vaak voorkomt. De duivel verlaat op deze wijze de dolzinnig onzedelijke, zodat die fatsoenlijk en ordelijk wordt. De sluwe geest neemt de sleutel van het huis mee, want hij is van plan terug te keren. Hij heeft het bewonen opgegeven, maar niet het eigendom. Hij is uitgegaan opdat hij niet zou worden uitgedreven. Wie begrijpt de sluwheid van de oude slang?

De boze geest is echter rusteloos wanneer hij geen menselijke geest beheerst. Hij zwerft rond, *zoekende rust, en vindt ze niet,* hij vindt niets dat hem op deze aarde, of in de hemel, of in de hel opvrolijkt. Dit zijn voor hem allemaal *dorre plaatsen.* In het zondige hart was hij thuis en vond hij enig klein genoegen, maar buiten, in de natuur, vindt hij een woestijn voor zijn onreine begeerten.

> ***"Elk vergezicht bekoort***
> ***En alleen de mens is snood!"***

En daarom biedt alleen de mens een geschikt onderkomen voor de snode geest.

> **44** *Dan zegt hij: Ik zal wederkeren in mijn huis, van waar ik uitgegaan ben; en komende, vindt hij het ledig, met bezemen gekeerd en versierd.*

De vuile duivel noemt de mens "*mijn huis*." Zijn brutaliteit is verbazingwekkend. Hij heeft dat huis niet gebouwd of gekocht en heeft er geen recht op. Hij spreekt over zijn verlaten van de mens als over louter een uitgaan: "*van waar ik uitgegaan ben.*" Hij zegt, alsof het een kleinigheid is: "*Ik zal wederkeren.*" Kennelijk beschouwt hij zichzelf als de volle eigenaar van de menselijke natuur, die naar believen kan komen en gaan. Als de satan een mens uit eigen wil verlaat, keert hij zeker terug op het moment dat het hem uitkomt. Alleen de goddelijke kracht die hem uitdrijft, kan verzekeren dat hij niet terugkeert. Hervormingen die niet het werk zijn van overwinnende genade, zijn gewoonlijk tijdelijk en leiden in latere jaren vaak tot een slechtere toestand.

De onreine geest voert zijn besluit uit. Hij keert terug, "*en komende, vindt hij het ledig.*" Niemand anders heeft het in bezit genomen en dus belet niemand hem de toegang tot zijn eigen woning. Het is waar dat het van bepaalde grovere zonden *met bezemen gekeerd* is en met enige fraaie zedelijkheid *versierd,* maar de Heilige Geest is er niet en er is geen goddelijke verandering bewerkt, en daarom is de onreine geest er evenzeer thuis als ooit. De gelijkenis behoeft geen verdere uitleg. Tijdelijke hervorming wordt goed afgebeeld. De duivel heeft er geen bezwaar tegen dat zijn huis met bezemen gekeerd en versierd wordt, want een moralist kan even goed zijn slaaf zijn als de man met losbandige gewoonten. Zolang het hart niet bezet is door zijn grote vijand en hij de mens voor zijn eigen doeleinden kan

gebruiken, laat de tegenstander van de zielen hem zoveel hervormen als hij wil.

> **45** *Dan gaat hij heen en neemt met zich zeven andere geesten, bozer dan hijzelf, en ingegaan zijnde, wonen zij aldaar; en het laatste van denzelven mens wordt erger dan het eerste. Alzo zal het ook met dit boos geslacht zijn.*

Hij maakt nog een wandeling. Hij is zo ingenomen met zijn sierlijke woning dat hij andere demonen erbij roept en hen uitnodigt in zijn versierde huis. De boze geesten sluiten zich bij hem aan en de bewoners van het huis staan tot hun vroegere aantal als acht tot één. "*Ingegaan zijnde, wonen zij aldaar.*" Zij nemen het volledig in bezit en vestigen zich er voorgoed. Hun verblijf is veiliggesteld, buiten alle kans op toekomstige verwijdering, en nu wordt *het laatste van denzelven mens erger dan het eerste*, want de onreine geesten zijn talrijker en *bozer.* De zondige mens wordt hoogmoediger en ongeloviger, of hij wordt zedelozer en lasterlijker dan in het begin. Tot zover die hoopvolle hervorming, die in feite van meet af aan hopeloos was, omdat Jezus er niet was en de Heilige Geest er geen hand in had. Sluw onderwerpt de onreine geest zich aan een schijnbaar opgeven van macht, opdat hij zijn heerschappij des te steviger vestigt. Ongetwijfeld zijn terugvallen in de zonde, evenals terugvallen in een ziekte, nog gevaarlijker dan de oorspronkelijke kwaal.

In de dagen van Christus verkeerden de Farizeeën en anderen in deze toestand. De geest die de Joden tot afgode-

rij had geleid, was weg, maar de ware God werd geestelijk niet liefgehad en zelfs niet gekend, en zo hield de macht van de demon hen nog steeds in bezit. In de toekomst, zelfs in *dit boos geslacht,* zou de boze geest die het Jodendom had bedorven, zich nog in een afschuwelijker gedaante vertonen, in de vorm van haat tegen Christus en fanatieke minachting voor andere volken, zoals hij dat deed vanaf de dagen van onze Heere tot de verwoesting van Jeruzalem, toen het volk volkomen waanzinnig scheen geworden, "hatelijk zijnde, en elkander hatende," onder een duivelse invloed. Wij mogen vrezen dat onze huidige eeuw van "cultuur" en vooruitgang zal voortgaan totdat zij een soortgelijk doel bereikt. Zij schrijdt voort naar ongeloof en gaat vooruit naar ongerijmdheid, terwijl tegelijk wereldsgezindheid welig tiert en heiligheid wordt bespot.

MATTHEÜS 12:46-50

Onze Koning en Zijn aardse verwanten

↑ Inhoud

> **46** *En als Hij nog tot de scharen sprak, ziet, Zijn moeder en broeders stonden buiten, zoekende Hem te spreken.*

De leden van Zijn familie waren gekomen om Hem mee te nemen, omdat zij dachten dat Hij buiten zichzelf was. Ongetwijfeld hadden de Farizeeën Zijn bediening zo voorgesteld aan Zijn bloedverwanten dat zij dachten dat het beter was Hem tegen te houden, opdat Hij niet door Zijn ijverig prediken Zijn eigen ondergang zou bewerken. Vrienden kunnen de grootste hindernis zijn voor een goed mens. Zij drongen zich op in Zijn heilige dienst terwijl Hij "*nog tot de scharen sprak*." Een teken van verwondering staat vóór dit verslag: "*ziet*." Hoe durven zij zo te handelen? Op verzoek

van *Zijn moeder en broeders* wordt Hij weggeroepen van het dringende werk van het onderwijzen van het volk, dat Zijn urgente levenswerk was, maar de roep had geen macht over Hem. Wat scheelde Maria dat zij zich aan deze onderneming verbond? Menige bezorgde moeder was bereid haar toegewijde zoon terug te houden wanneer zijn moed het gevaar trotseerde. Onze Heere liet Zijn liefde voor Zijn moeder Hem niet van Zijn weg afbrengen.

> **47** *En iemand zeide tot Hem: Zie, Uw moeder en Uw broeders staan daar buiten, zoekende U te spreken.*

Een bemoeizieke persoon meldde de boodschap van de familie: "*iemand zeide tot Hem: Zie, Uw moeder en Uw broeders staan daar buiten.*" Het is zwaar wanneer de onderbrekingen komen van ons eigen vlees en bloed, want vreemden zullen die zeker steunen. Uit onwetendheid of opzettelijk leende de melder zich voor het plan van de bloedverwanten door hen voor te stellen als *zoekende Hem te spreken*, hoewel zij in werkelijkheid Hem wilden meenemen. Hij die een discipel niet toestond zijn plicht te verzuimen onder het voorwendsel zijn vader te begraven, hoe zal Hij nu handelen, nu Zijn moeder komt om Hem te hinderen? Hij zal het juiste doen. Wij kunnen de regel voor ons gedrag altijd vinden door de vraag te stellen: "Wat zou Jezus doen?"

> **48-49** *Maar Hij, antwoordende, zeide tot dengene die Hem dat zeide: Wie is Mijn moeder, en wie zijn Mijn broeders?*

> *En Zijn hand uitstrekkende over Zijn discipelen, zeide Hij: Ziet, Mijn moeder en Mijn broeders.*

Hij verwerpt de tedere banden van Zijn menselijke natuur niet, maar Hij toont hun ware plaats als ondergeschikt aan de geestelijke banden die Hem met het geestelijke gezin verenigden. Zij die door de banden van het discipelschap aan Hem verwant waren, hadden hierin de waarste verbondenheid met Hem. Hij wees op "*Zijn discipelen*" en zei: "*Ziet, Mijn moeder en Mijn broeders.*" Alle gelovigen in Jezus behoren tot de koninklijke familie, prinsen van den bloede, broeders van de Christus. Zie hoe Hij de verwantschap erkent en iedereen gebiedt haar te kennen. Hij is Degene Die "Zich niet schaamt hen broeders te noemen." In dit geval was Zijn manier van erkennen buitengewoon treffend. Hij stelde hen zelfs vóór Zijn aardse moeder en broeders.

Heere, laat ons onze nabijheid tot U kennen en genieten. Help ons ook om voor U te zorgen als een moeder voor haar zoon en U lief te hebben zoals een man zijn eigen broeder behoort lief te hebben.

> **50** *Want zo wie den wil Mijns Vaders doet Die in de hemelen is, dezelve is Mijn broeder, en zuster, en moeder.*

Hij gaat verder op de waarheid in. Elke doener van de wil van de Vader blijkt daardoor een ware discipel te zijn en is voor Jezus zo nabij als een broeder, zo dierbaar als een zuster, zo gekoesterd als een moeder. Laten wij, naar onze toestand en vermogen, jegens onze Heere de rol van *broe-*

der vervullen in hulp, van *zuster* in medeleven, van *moeder* in tedere liefde, want al deze betrekkingen werken in beide richtingen en omvatten geven evengoed als ontvangen. Wat een zalig "*zo wie*" is dit! Het is niet alleen voor predikers of voor mensen die voor een bijzondere dienst zijn afgezonderd, maar allen die *den wil Mijns Vaders doen* in welke levenspositie ook, zijn opgenomen in de familiekring van de Heere Christus.

Onze Heere Jezus had zich kort tevoren losgemaakt van de banden van het formalisme door de schriftgeleerden en Farizeeën te verslaan, en nu snijdt het mes dieper en wordt alles wat vleselijk is, zelfs in zijn beste vorm, gescheiden van wat geestelijk is. Voortaan is het duidelijk dat Hij van nu aan niemand meer naar het vlees kent, en dat wij evenmin kunnen hopen Hem te kennen door lidmaatschap uit geboorterecht of iets anders dat van bloed, van geboorte of van den wil des vleses is. Het innerlijk leven dat aan God verwant is en zich in heiligheid toont, is wat ons de vereniging met onze Heere geeft. O, dat wij haar invloed meer en meer mochten voelen!

MATTHEÜS 13:1-53

Onze Koning geeft zeven gelijkenissen van Zijn koninkrijk

↑ Inhoud

> **1** *En te dien dage Jezus, uit het huis gegaan zijnde, zat bij de zee.*

Hij was niet bevreesd dat Zijn familie Hem zou grijpen, maar ging vrij naar buiten. Wat was Zijn houding kalm! Hij "*zat bij de zee.*" Dat moet een grote verademing voor Hem geweest zijn. Hij liet het getwist in het huis en op straat achter Zich en kwam in rustige gemeenschap met de natuur. Op het strand, in de open lucht, gaf Hij Zijn verbeelding meer vrij spel en verliet Hij de onderwijzende toon voor de gelijkenis.

> 2 *En tot Hem vergaderden vele scharen, zodat Hij in een schip ging en nederzat, en al de schare stond op den oever.*

Vele scharen verlangden Zijn onderwijs te horen en Zijn wonderen te zien. Zij drongen zo vurig op Hem aan dat het gevaar bestond dat Hij in de zee zou worden geduwd — te meer omdat het geen verspreide menigte was, maar zij *vergaderden tot Hem* en drongen om Zijn persoon heen. Het schip werd Zijn preekstoel, en de kleine ruimte tussen het schip en de oever gaf Hem armslag en maakte het mogelijk dat meer mensen Hem hoorden. Het glooiende strand en de blauwe hemel vormden een prachtige zaal, met plaats voor "*al de schare*", een fraai veelomvattende uitdrukking. De leraar *zat* en het volk *stond.* Er zou minder geslapen worden in de samenkomsten als deze regeling nog gold.

> 3 *En Hij sprak tot hen vele dingen door gelijkenissen, zeggende: Ziet, een zaaier ging uit om te zaaien.*

Hij had veel onderwijs te geven en koos ervoor dat *in gelijkenissen* te doen. Wat een wonderlijke beelden waren het! Zowel voor ons als voor hen die ze toen hoorden! Deze gelijkenis van de zaaier is een goudmijn van onderwijs over het koninkrijk, want het zaad was "het Woord des Koninkrijks". (Zie vers 19.)

"*Ziet*!" Elk woord verdient aandacht. Misschien wees de Prediker naar een landman op de oever, die net begon te zaaien op een van de terrassen. "*Een zaaier*" — lees: "*De Zaaier*." Jezus, onze Heere, heeft dit werk van de Zaaier op

Zich genomen op bevel van Zijn Vader. De zaaier "*ging uit.*" Zie Hem het huis van de Vader verlaten, met dit ene doel in Zijn hart: "*om te zaaien.*"

> **4** *En als hij zaaide, viel een deel van het zaad bij den weg; en de vogelen kwamen en aten datzelve op.*

En als hij zaaide, viel een deel van het zaad bij den weg. Zelfs wanneer de Opperzaaier aan het werk is, mislukt er soms zaad. Wij weten dat Hij het beste zaad zaait en op de beste manier, maar een deel ervan valt op het platgetreden pad en blijft zo onbedekt liggen, zonder door de bodem te worden aangenomen. Die grond was hard en vastgetreden door het verkeer. Daar, langs de weg, treffen wij ook stof aan dat verblindt, modderplekken die bevuilen, en vogels die roven. Het is geen goede plaats voor goed zaad. Geen wonder dat, omdat het zaad zo bloot lag, *de vogelen kwamen en aten datzelve op.* Als de waarheid het hart niet binnengaat, nemen boze invloeden haar spoedig weg.

> **5-6** *En een ander deel viel op steenachtige plaatsen, waar het niet veel aarde had; en het ging terstond op, omdat het geen diepte van aarde had. Maar als de zon opgegaan was, zo is het verbrand geworden; en omdat het geen wortel had, is het verdord.*

Tussen de rotsen of op de ondiepe grond, met de ononderbroken rotsbodem eronder, viel het zaad, want als de zaaier zulke plaatsen helemaal had gemeden, had hij misschien een deel van de goede grond overgeslagen. Op die *steenachtige plaatsen* ging het zaad *terstond op*, omdat de

rots alle warmte die erop viel aan het zaad gaf en zo de kieming bespoedigde. Maar snel op, snel neer. Toen het ogenblik kwam dat de zon haar kracht liet gelden, kwijnden de wortelloze planten meteen weg en stierven. Ze hadden "*geen diepte van aarde*" en "*geen wortel.*" Wat konden zij anders doen dan geheel *verdorren*? Bij hen ging alles haastig. Het zaad had geen tijd om wortel te schieten, en zo vond de overhaaste groei in alle haast een snelle dood. Er bleef geen spoor van over.

> **7** *En een ander deel viel in de doornen; en de doornen wiesen op, en verstikten hetzelve.*

De grond was oorspronkelijk een doornstruweel geweest en was schoongemaakt doordat *de doornen* waren afgehouwen, maar al snel schoten uit de oude wortels nieuwe loten op en kwam ander onkruid erbij, en de verwarde bedden van distels, doornen, brandnetels en wat al niet, verwurgden de zwakke uitlopers van de tarwe. De inheemse planten *verstikten* de arme vreemdeling. Zij wilden niet toestaan dat het binnengedrongen koren het veld met hen deelde. Het kwaad maakt aanspraak op een alleenrecht over onze natuur.

Zo hebben wij drie delen van het zaad voortijdig zien omkomen.

> **8** *En een ander deel viel in de goede aarde, en gaf vrucht, het een honderd-, het ander zestig-, en het ander dertig voud.*

Dit zou alle verliezen goedmaken, vooral bij de hoogste opbrengst die hier genoemd wordt. Aan de vogel, het weer en het onkruid zijn drie delen zaad verloren gegaan, en toch blijft er gelukkig één over om zich te vermeerderen en de schuur te vullen. Het zaaien van goed zaad kan nooit een volslagen mislukking zijn: "*een ander deel viel in de goede aarde*."

De oogst was niet op iedere plek vruchtbare grond even groot. Hij liep uiteen van honderdvoud tot *dertig voud.* Niet alle goede grond is even goed, en bovendien kan de ligging verschillen. Op dezelfde boerderij, in hetzelfde seizoen en onder dezelfde boer zijn de oogsten niet overal gelijk, en toch kan elk veld een tamelijk goede oogst geven.

Heere, als ik het niet tot honderdvoud kan brengen, laat mij dan ten minste bewijzen goede aarde te zijn door dertigvoud te dragen.

> **9** *Wie oren heeft om te horen, die hore.*

Het doet denken aan de officier die zijn manschappen toeroept: "*Aandacht*!" *Hij* spreekt, Die als Heere van allen het recht heeft gehoord te worden. Oren zijn om te horen. Gebruik ze het meest wanneer *Hij* spreekt Die het oor gemaakt heeft.

> **10** *En de discipelen tot Hem komende, zeiden tot Hem: Waarom spreekt Gij tot hen door gelijkenissen?*

Misschien had de menigte zich bij de discipelen beklaagd dat zij niet konden zien waar hun Meester heen wilde. De

apostelen voelden zich misschien niet in staat te antwoorden. Omdat de zaak hen in verwarring bracht, deden zij er goed aan het aan hun onfeilbare Leraar te vragen, in plaats van een verklaring te verzinnen die geheel verkeerd had kunnen zijn.

> **11** *En Hij, antwoordende, zeide tot hen: Omdat het u gegeven is, de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen te weten, maar dien is het niet gegeven.*

De gewone redenen om een gelijkenis te gebruiken zijn: de waarheid duidelijk maken, de aandacht vasthouden en het onderwijs in het geheugen prenten. Maar in dit geval vervulde onze Heere met Zijn spreken in gelijkenissen het oordeel dat lang tevoren was uitgesproken over het afvallige volk bij wie Hij zo onwaardig werd behandeld. Zij waren gedoemd het licht te hebben en moedwillig in het duister te blijven. Aan Zijn eigen discipelen zou onze Heere de gelijkenis uitleggen, maar niet aan de ongelovige menigte daarbuiten. Als iemand in de menigte oprecht wilde weten wat de Heere bedoelde, zou hij Zijn discipel worden en dan zou hij onderwezen worden in "*de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen*", maar zij die de Messias verwierpen, zouden bij het horen van gelijkenissen horen en niet horen, zien en niet bemerken.

Het uitwendige woord te horen is een algemeen voorrecht; "*de verborgenheden*" te kennen is een gave van soevereine genade. Onze Heere spreekt de waarheid met gro-

te vrijmoedigheid uit: dat "*het u gegeven is*", maar dat "*dien is het niet gegeven.*" Ernstige woorden.

Vernederende waarheden. Zaligheid, en de kennis waardoor zij komt, worden gegeven zoals de Heere wil. Er bestaat dus toch zoiets als onderscheidende genade. Laten de modernen de leer maar belasteren zoveel zij willen.

> **12** *Want wie heeft, dien zal gegeven worden, en hij zal overvloediglijk hebben; maar wie niet heeft, van dien zal genomen worden, ook dat hij heeft.*

Wie enig inzicht had in de geestelijke waarheid, zou tot nog helderder licht komen, maar zij die moedwillig in het duister leefden, zouden in de aanwezigheid van het licht steeds meer in verwarring raken en niets winnen dan de ontdekking dat zij niet wisten wat zij meenden te weten. Een onwetend mens die een museum binnengaat of een geleerde lezing hoort, voelt zich alleen maar een grotere dwaas. Hij leert niets, omdat hij de grondbegrippen van de wetenschap niet kan vatten. Zo is het ook met natuurlijke mensen. De geestelijke waarheid verblindt hen eerder dan dat zij hen verlicht.

> **13** *Daarom spreek Ik tot hen door gelijkenissen, omdat zij ziende niet zien, en horende niet horen, noch ook verstaan.*

Dit was Zijn reden om *tot hen door gelijkenissen* te spreken. Zij konden geestelijke dingen niet verstaan en daarom gaf Hij hun geen kale leer, want dan zouden zij helemaal niet geluisterd hebben. Zij zagen niet werkelijk wat zij zagen,

en hoorden niet werkelijk wat zij hoorden. Hoe duidelijker het onderwijs, hoe meer het hen verwarde. Zij waren zo zedelijk en geestelijk ziek geworden dat zij alleen nog het aantrekkelijke gewaad van een waarheid opmerkten; van de waarheid zelf hielden zij niet en daar hadden zij geen oog voor. Tot op de dag van vandaag zijn de wonderen der schepping, de werken van genade, de daden der voorzienigheid en de verordeningen van de godsdienst voor de natuurlijke mens als stomme muziek of geschilderde zonnen. Zij horen hun onderwijs niet, zij voelen hun kracht niet.

> **14** *En in hen wordt de profetie van Jesaja vervuld, die zegt: Met het gehoor zult gij horen, en geenszins verstaan; en ziende zult gij zien, en geenszins bemerken.*

Dat wonderbaarlijke zesde hoofdstuk van Jesaja wordt in het Nieuwe Testament voortdurend aangehaald. Wat een duidelijk beeld geeft het van het oordeel over het schuldige Israël! Wie weigeren te zien, worden gestraft doordat zij niet meer kunnen zien. De straf van de zonde is dat men in de zonde wordt gelaten. De Joden uit de tijd van onze Heere speelden met wat zij hoorden en zo werden zij overgelaten aan een horen zonder verstaan. Zelfs de Engel des verbonds zou tevergeefs tot hen spreken.

> **15** *Want het hart dezes volks is dik geworden, en zij hebben met de oren zwaarlijk gehoord, en hun ogen hebben zij toegedaan; opdat zij niet te eniger tijd met de ogen zouden*

> *zien, en met de oren horen, en met het hart verstaan, en zich bekeren, en Ik hen geneze.*

Zij hadden hun eigen vermogens afgestompt. Hardnekkigheid in de zonde had hen hartloos, doof en blind gemaakt voor alle geestelijke dingen. Zo versperden zij zichzelf de weg van het heil en spanden zich ten volle in om hun eigen bekering te verhinderen. Het was slechts rechtvaardig dat de waarheid hen zou bereiken op een wijze die hen eerder zou veroordelen dan bekeren. Als zij in een andere vorm dan de gelijkenis was gekomen, zouden zij er niet eens naar hebben willen luisteren. In die vorm zou de waarheid duidelijker te zien zijn geweest dan in enige andere, als zij haar hadden willen zien, maar omdat zij niet wilden, werd het beeld een donkere lantaarn die het licht voor hen afsloot. Als mensen moedwillig hun ogen sluiten, zal het licht zelf hen verblinden. Wanneer de Heere dus iemand voorbijgaat, komt dat door diens zonde, maar wanneer Hij iemand uitkiest, is dat niet omdat zij *beter zijn*, maar opdat Hij hen beter maakt.

Dit gedeelte leert dat het bezit van vermogens weinig betekent als wij ze niet op de juiste wijze gebruiken. Mensen behoren "*met de ogen*" te zien, "*met de oren*" te horen en "*met het hart*" te verstaan. Als zij zich tot Christus keren, zal Hij hen genezen, zelfs van een *dik geworden* hart, van oren die *zwaarlijk hoorden* en van ogen die *toegedaan* waren. Maar helaas! Er is een geslacht dat zich niet wil *bekeren*, want het is trots op zijn blindheid en afgestomptheid.

> **16-17** *Doch uw ogen zijn zalig, omdat zij zien, en uw oren, omdat zij horen. Want voorwaar zeg Ik u, dat vele profeten en rechtvaardigen hebben begeerd te zien de dingen, die gij ziet, en hebben ze niet gezien; en te horen de dingen, die gij hoort, en hebben ze niet gehoord.*

Gelukkige mensen, die tot zulk een voorrecht uitverkoren zijn! De genade heeft uw ogen en oren geopend. *Uw ogen zijn zalig, omdat zij zien.* Wat een wonderen, schatten en openbaringen zien zij! Zalig zijn de ogen die staren op de verborgenheden van de goddelijke liefde. Zalig zijn *uw oren, omdat zij horen.* Zij horen iets liefelijkers dan het lied der engelen, namelijk de stem van de eeuwige liefde uit het hart van Jezus. U hebt het grote geheim geleerd. De raad van de Heere is u geopenbaard en u bent *zalig.* U krijgt onder het evangelie te weten wat de grootste en beste mensen onder de wet niet konden ontdekken. De kortste dag van de zomer is langer dan de langste dag van de winter, en u, die nederig bent, ziet onder de bedeling van het evangelie meer van de waarheid in Jezus dan de beste heiligen konden zien vóór Hij kwam. Hieraan is geen twijfel mogelijk, want Jezus drukt er Zijn zegel op met: "*Voorwaar zeg Ik u*." Boven alle anderen bevoorrecht zijn zij wier wedergeboren vermogens de waarheid van God zowel zien als horen. Behoren wij tot dit gezegende getal? Zo ja, laten wij de Heere dan loven voor zulk een grote gave. Waarlijk, het evangelie *te horen* en *te zien* welke zegeningen het brengt is een hoge gunst. De liefde en dankbaarheid die wij daarvoor tonen, behoren groot te zijn!

> **18** *Gij dan, hoort de gelijkenis van den zaaier.*

Omdat u achter het gordijn kunt kijken en genade hebt ontvangen om door het uiterlijke beeld de innerlijke betekenis te onderscheiden, kom en *hoor* de uitleg van *de gelijkenis van den zaaier.*

> **19** *Als iemand dat Woord des Koninkrijks hoort, en niet verstaat, zo komt de boze, en rukt weg, hetgeen in zijn hart gezaaid was; deze is degene, die bij den weg bezaaid is.*

Het evangelie is "*het Woord des Koninkrijks*." Het draagt koninklijk gezag in zich. Het verkondigt en openbaart Koning Jezus en leidt mensen tot gehoorzaamheid aan Zijn heerschappij. Horen zonder te verstaan betekent het goede zaad buiten uw wezen laten en het niet in uzelf opnemen. Zulk horen kan voor niemand iets opleveren.

Satan staat altijd op de loer om het Woord te belemmeren: "*zo komt de boze*", zelfs op het moment dat het zaad viel. Hij is altijd bang de waarheid ook maar in harde, droge aanraking met een verstand te laten, en zo *rukt* hij haar meteen *weg* en wordt zij vergeten of zelfs niet geloofd. In elk geval is zij weg, en wij hebben in het verstand van onze hoorder geen korenveld, maar een gebaande weg, hard en druk bereden. De man was geen tegenstander, hij was "*bij den weg bezaaid*", maar hij ontving de waarheid zoals hij was, zonder dat de bodem van zijn natuur veranderd werd, en het zaad bleef zoals het was, tot de onreine vogel van de hel het van de plek wegnam en het daarmee ge-

daan was. Voor zover de waarheid *in zijn hart gezaaid was*, was dat in zijn natuurlijke, onvernieuwde hart, en daarom kreeg zij geen levend houvast. Hoevelen van zulke hoorders hebben wij! Voor hen prediken wij tevergeefs, want wat zij leren, ontleren zij weer, en wat zij ontvangen, verwerpen zij bijna zodra het hun bereikt.

Heere, laat niemand van ons ondoordringbaar zijn voor Uw koninklijk Woord, maar laat ons, telkens wanneer het kleinste zaadje van de waarheid op ons valt, onze ziel ervoor openen!

> **20-21** *Maar die in steenachtige plaatsen bezaaid is, deze is degene, die het Woord hoort, en dat terstond met vreugde ontvangt; Doch hij heeft geen wortel in zichzelven, maar is voor een tijd; en als verdrukking of vervolging komt, om des Woords wil, zo wordt hij terstond geergerd.*

Hier was het zaad hetzelfde en de zaaier dezelfde, maar de uitkomst enigszins anders. In dit geval was er aarde genoeg om het zaad te bedekken en warmte genoeg om het snel te laten groeien. De bekeerling was oplettend en gemakkelijk te overtuigen. Hij scheen het evangelie dadelijk graag te aanvaarden. Hij was zelfs gretig en enthousiast, blij en uitbundig. Hij was degene "*die het Woord hoort, en dat terstond met vreugde ontvangt*." Dit zag er zeker veelbelovend uit! Maar de grond was in wezen slecht, hard, onvruchtbaar, oppervlakkig. De man had geen levende toegang tot de verborgenheid van het evangelie, geen wortel in zichzelf, geen beginsel, geen vasthouden aan de waar-

heid met een vernieuwd hart, en zo bloeide hij haastig en opzichtig voor een tijd, en slechts voor een tijd. Het wordt kernachtig gezegd: "*maar is voor een tijd*." Die "*tijd*" kan korter of langer zijn naargelang van de omstandigheden. Wanneer het heet wordt voor christenen, door beproeving van de Heere of vervolging van de wereld, is de tijdelijke gelovige zo zonder sap, zo wortelloos, zo gebrekkig in het vocht van de genade, dat hij uitdroogt en zijn belijdenis verdort. Zo worden opnieuw de verwachtingen van de zaaier teleurgesteld en gaat zijn arbeid verloren. Zolang stenen harten niet veranderd zijn, zal het altijd zo gaan. Wij ontmoeten er velen die snel warm en even snel koud zijn. Zij ontvangen het evangelie "*terstond*" en worden even "*terstond geërgerd*." Alles zit aan de oppervlakte en is daarom haastig en onecht. Mochten wij allen gebroken harten en toebereide gemoederen hebben, zodat de waarheid, als zij tot ons komt, in ons wortel schiet en blijft.

> 22 *En die in de doornen bezaaid is, deze is degene, die het Woord hoort; en de zorgvuldigheid dezer wereld, en de verleiding des rijkdoms verstikt het Woord, en het wordt onvruchtbaar.*

Deze soort hoorders kennen wij uit eigen ervaring in dit drukke tijdperk. Zij *horen het Woord*, het evangelie raakt hen, zij nemen het als *zaad* in hun gemoed op en het groeit een tijd lang goed, maar het hart kan niet tegelijk aan twee allesopeisende doelen toebehoren, en daarom kunnen deze mensen zich niet lang aan de wereld én aan Christus

overgeven. Zorg om geld te verwerven, hebzucht, bedrog en zonden die voortkomen uit het haastig rijk willen worden, of anders hoogmoed, weelde, onderdrukking en andere zonden die voortkomen uit het verkregen hebben van rijkdom, beletten de mens nuttig te zijn in geestelijke zaken, of zelfs oprecht tegenover zichzelf: "*en het wordt onvruchtbaar*." Hij houdt zijn belijdenis vast. Hij neemt zijn plaats in, maar zijn godsdienst groeit niet, ja, vertoont droevige tekenen van verstikt en geremd te worden door wereldse gezindheid. Het blad van uiterlijke godsdienstigheid is er, maar er ligt geen dauw op. De aar van de beloofde vrucht is er, maar er zitten geen korrels in. Het onkruid is de tarwe boven het hoofd gegroeid en heeft haar gesmoord. Wij kunnen geen doorn en koren tegelijk kweken. De poging is noodlottig voor een oogst voor Jezus.

Zie hoe de rijkdom hier verbonden wordt met *zorgvuldigheid, verleiding* en *onvruchtbaarheid.* Het is iets wat met zorg gehanteerd moet worden. Waarom zijn mensen er zo op gebrand hun doornstruweel met nog meer doornstruiken te laten dichtgroeien?

Zou een goede landman de doornen en braamstruiken niet uitroeien? Zouden wij niet, zoveel mogelijk, vrij moeten blijven van de zorg om wereldse rijkdom te verwerven, te bewaren, te vermeerderen en op te potten? Onze hemelse Vader zal ervoor zorgen dat wij genoeg hebben. Waarom maken wij ons druk over aardse dingen? Wij kunnen ons gemoed niet aan deze dingen én tevens aan het koninkrijk geven.

> **23** *Die nu in de goede aarde bezaaid is, deze is degene, die het Woord hoort en verstaat, die ook vrucht draagt en voortbrengt, de een honderd-, de ander zestig-, en de ander dertig voud.*

Hier is het verhaal van het succes van het Woord. Dit vierde stuk land zal alle onkosten vergoeden. Natuurlijk leert geen enkele gelijkenis alle waarheid, en daarom wordt hier het ploegen niet genoemd dat altijd aan een vruchtbare oogst voorafgaat. Geen mensenhart is van nature goed. De goede Heere had van dit stuk grond "*goede aarde*" gemaakt. In dit geval zijn zowel het denken als het hart bij de hemelse boodschap betrokken en de man "*hoort het Woord en verstaat*" het. Doordat hij het liefdevol verstaat, dringt de waarheid in de mens door, en dan wortelt zij, groeit zij, draagt zij vrucht, beloont zij de zaaier. Wij moeten streven naar het innerlijk begrijpen en vatten van het Woord van God, want alleen zo kunnen wij er vruchtbaar door worden.

Laat het ons streven zijn tot hen te behoren die *honderdvoud* vrucht dragen! Ach, wij zouden onze Heere tienduizendvoud geven als wij konden. Voor elke preek die wij horen, moeten wij ernaar streven honderd genadige, liefdadige of zelfverloochenende daden te doen. Onze goddelijke Zaaier, met zulk hemels zaad, verdient beloond te worden met een heerlijke oogst.

> **24** *Een andere gelijkenis heeft Hij hun voorgesteld, zeggende: Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan een mens, die goed zaad zaaide in zijn akker.*

Om ons telkens weer de grondtoon van dit evangelie te laten horen, spreekt onze Heere van "*het Koninkrijk der hemelen*", en om Zijn werkwijze voort te zetten, de waarheid zo helder te maken dat alleen wie moedwillig blind zijn haar niet zouden zien, brengt Hij nog een duidelijke en veelzeggende vergelijking naar voren. Wij weten maar al te goed wie die "*mens*" is, "*die goed zaad zaaide in zijn akker.*" Hij zaaide het uitstekend. Hij zaaide het in Zijn eigen uitverkoren grond, "*zijn akker*", en het zaad dat Hij zaaide was voortreffelijk. Hij is Zijn hemelse huis binnengegaan en heeft Zijn akker aan de zorg van Zijn dienstknechten toevertrouwd. Helaas, die zorg is bepaald niet wat zij zou moeten zijn!

> 25 *En als de mensen sliepen, kwam zijn vijand, en zaaide onkruid midden in de tarwe, en ging weg.*

De dienstknechten zijn maar al te geneigd te slapen. Er is een tijd waarin de natuur het van hen eist, en er zijn andere tijden waarin zondige luiheid hen tot dezelfde toegeeflijkheid overhaalt. Goede, gemakkelijke mensen: zij kunnen niet geloven dat iemand het veld van hun meester kwaad zou doen, en bovendien is waken en indringers verjagen onaangenaam werk. "Ketterjagerij" is de bijnaam voor waakzaamheid. "Strak puritanisme" is de minachtende titel voor zorgvuldige tucht. "Bekrompenheid" is de naam waarmee trouw wordt aangeduid. "*Als de mensen sliepen*" — kon een beschaafd mens de geest van de tijd weerstaan en wakker blijven?

"*Kwam zijn vijand.*" Wij weten wie de vijand is. Zijn werktijd is de nacht. Hij slaapt niet wanneer de wachters in diepe sluimer liggen, maar is dan juist bijzonder bedrijvig. Stil, sluw, onopgemerkt zaaide die boosaardige de dolik, de schijntarwe — iets wat zozeer op tarwe leek dat niemand het verschil kon zien totdat het begon te rijpen. Hij bracht mensen binnen die "modern denken" en wereldse vermaken liefhadden, die in hun spreken christelijk waren en in hun roemen diep geestelijk, en nadat hij hen sluw had binnengebracht, vertrok hij. Hij zou verdacht zijn geworden als hij op het toneel van zijn list was blijven rondhangen, en zo *ging* hij *weg* om elders hetzelfde te doen. Zijn lieve kinderen verklaarden allen dat hij niet bestond, maar een louter verzinsel was, en omdat hij was weggegaan, concludeerden velen dat zij gelijk hadden. Satan is niet alomtegenwoordig, maar dat weet hij sluw in een voordeel te veranderen, want vaak kan hij meer doen door zijn afwezigheid dan door zijn aanwezigheid. Een bekende duivel is maar een halve duivel.

> **26** *Toen het nu tot kruid opgeschoten was, en vrucht voortbracht, toen openbaarde zich ook het onkruid.*

Goed zaad groeit, en helaas, kwaad zaad heeft evenzeer kracht om zich te vermeerderen. Satans beginselen hebben een verschrikkelijke levenskracht en taaiheid in zich. Beide zaden lagen een tijd lang verborgen, maar toen het ene "*tot kruid opgeschoten was*", "*openbaarde zich ook*" het andere.

De dolik is even snel opgeschoten als de tarwe en lijkt er zozeer op dat het hetzelfde gewas lijkt te zijn. Het veld is bedorven. De opbrengst ervan is vergiftigd door de vermenging met een verderfelijk gewas. Wat had de vijand voor zichzelf gewonnen? Niets; het was hem genoeg dat hij de man die hij haatte schade had berokkend.

> **27** *En de dienstknechten van den heer des huizes gingen en zeiden tot hem: Heere! hebt gij niet goed zaad in uw akker gezaaid? Van waar heeft hij dan dit onkruid?*

Nu worden zij wakker. Het was beter geweest wakker te blijven. Zij zien het kwade gewas, hoewel zij het kwade zaaien niet zagen. Overweldigd door de aanblik van het bedorven veld haastten zij zich het hun heer te vertellen, zeer verbaasd hoe het zover had kunnen komen. Wat een vraag aan hun meester: "*Van waar heeft hij dan dit onkruid?*" Zij waren er zeker van dat hij "*goed zaad*" gezaaid had, en niets anders, en klaarblijkelijk dachten zij dat hij wel zou weten wie de schijntarwe gezaaid had. Ook wij verbazen ons hoe zoveel kwaad kan zijn binnengedrongen in een gebied waarin Christus Zijn dienaren heeft gesteld, en wij roepen uit verbazing: "*Van waar heeft hij dan dit onkruid?*" De vraag laat men het best bij de Meester, maar het stellen ervan is een bekentenis dat wij hebben geslapen.

> **28** *En hij zeide tot hen: Een vijandig mens heeft dat gedaan. En de dienstknechten zeiden tot hem: Wilt gij dan, dat wij heengaan en datzelve vergaderen?*

De heer des huizes had niet geslapen. Hij wist wie het wrede onrecht had gedaan. Hij die de vijand is van God en mens, en alleen hij, had deze boosaardige daad gepleegd. Het kan lijken alsof het een geleerde doctor was, of een slimme dichter, of een verraderlijke redenaar, die twijfel onder het volk zaaide en sceptici in de gemeente binnenbracht, maar de werker achter de schermen, de eigenlijke dader van het kwaad, is altijd de duivel zelf.

De dienstknechten wilden het kwaad meteen ongedaan maken op de eerste manier die zich aandiende. Weg met de valse tarwe, en laat de ware tarwe groeien! Iets dat gemakkelijker voorgesteld dan gedaan is, maar dat vanzelf opkomt bij alle ware dienaren die berouw hebben over hun nalatigheid en de zaak graag willen herstellen. Als er onkruid in het koren had gestaan, had de schoffel het kunnen verwijderen, maar deze dolik groeide op de tarwe, en leek op de tarwe, en was zo het ware beeld van hen in de gemeente en in de wereld die in naam christenen zijn en fatsoenlijke moralisten, maar niets weten van het leven van God. Wij kunnen hen niet kwijtraken, en toch, hoe vaak wensen wij dat wij het konden!

> **29** *Maar hij zeide: Neen, opdat gij, het onkruid vergaderende, ook mogelijk met hetzelve de tarwe niet uittrekt.*

De dolik was zo overvloedig, zo met het koren vermengd en leek er zozeer op, dat het onmogelijk was het ene weg te snijden zonder ook het andere uit te trekken. Er was im-

mers een valse tarwe die op het ware koren groeide, en het scheiden daarvan zou voor de oogst gevaarlijk zijn.

Haastige tuchtoefenaars hebben vaak het beste uitgeworpen en het slechtste behouden. Waar het kwaad duidelijk en openlijk is, mogen wij niet aarzelen het aan te pakken, maar waar het twijfelachtig is, kunnen wij beter onze hand terughouden totdat wij meer leiding hebben.

> **30** *Laat ze beiden te zamen opwassen tot den oogst, en in den tijd des oogstes zal ik tot de maaiers zeggen: Vergadert eerst dat onkruid, en bindt het in busselen, om hetzelve te verbranden; maar brengt de tarwe samen in mijn schuur.*

Laat beide zaden een tijdlang samen blijven, opdat zij later des te doeltreffender gescheiden kunnen worden. Het is waar dat het kwaad het goede zal hinderen en belemmeren, maar zelfs dat is beter dan dat u het goede bij vergissing zou uitwerpen. Er komt een tijd van scheiding en dat zal zijn "*in den tijd des oogstes*", wanneer beide volledig ontwikkeld zijn. Dat zal een geschikt tijdstip zijn, waarop de scheiding kan plaatsvinden zonder dat er schade door ontstaat. *De maaiers* die dan worden ingezet, zullen het werk juist, doeltreffend, volledig en voorgoed verrichten. Voor de valse tarwe is er het verbranden in bundels. Voor de ware het binnenhalen in de eigen voorraadschuur van de Heere. Dit zal een volmaakte scheiding zijn en ons wordt opgedragen erop te wachten. De woorden van onze Heere, "*zal ik tot de maaiers zeggen*", kunnen ons heel goed

ervan weerhouden haastige woorden te spreken tot de ouderlingen van de gemeenten of tot de overheden van het land, om hen tot overhaaste en harteloze tucht aan te zetten. Doornen en distels kunnen zij uitroeien, maar de dolik is een andere zaak. Overheden en gemeenten mogen de openlijk goddelozen uit hun midden verwijderen. De uiterlijk goeden die innerlijk waardeloos zijn, moeten zij laten staan, want het oordelen over harten ligt buiten hun gebied.

Onze Heere verklaart dat het lot van de valse tarwe, de onechte belijders, vreselijk is. *Bindt het in busselen*: plaats gelijken bij gelijken, zondaar bij zondaar. *Om hetzelve te verbranden.* Geen woorden wijzen sterker op een verschrikkelijke vernietiging. Wat horen wij na dit alles een stille, vredige toon in de woorden:

"*Brengt de tarwe samen in mijn schuur.*" Allen binnengehaald, allen erkend als het eigendom van de Heere, allen ondergebracht in Zijn voorraadschuur.

> **31-32** *Een andere gelijkenis heeft Hij hun voorgesteld, zeggende: Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan het mosterdzaad, hetwelk een mens heeft genomen en in zijn akker gezaaid; Hetwelk wel het minste is onder al de zaden, maar wanneer het opgewassen is, dan is 't het meeste van de moeskruiden, en het wordt een boom, alzo dat de vogelen des hemels komen en nestelen in zijn takken.*

Mosterdzaad is *het minste onder al de zaden* in verhouding tot wat eruit voortkomt, maar het heeft een eigen leven in zich en brengt daarom zo'n grote groei voort. De man in de

gelijkenis kennen wij. Zijn akker is de gemeente of het hart. Hij *neemt* het zaad dat misschien anderen verwaarlozen omdat zij het zo klein vinden. Hij zaait het levende zaad in zijn eigen akker en waakt erover. Het groeit en groeit, totdat het ten slotte *het meeste van de moeskruiden* wordt en op *een boom* gaat lijken. De gevolgen van het goddelijk leven in de ziel zijn allerminst klein, maar grote genaden, grote plannen en grote daden komen eruit voort. Het werk van de genade in de gemeente en in de enkeling is zo duidelijk dat mensen die even weinig van hemelse dingen weten als vinken en mussen komen en beschutting vinden onder de heilige en weldadige invloeden en instellingen die daaruit voortgekomen zijn.

Wij hadden niet kunnen raden dat onze Heere en Zijn twaalf apostelen de ontelbare kerken van de christenheid zouden voortbrengen. Wij kunnen ook nu nog niet zeggen waartoe een nederige poging om goed te doen kan uitgroeien. Wij weten niet waartoe ons eigen innerlijk leven zal komen. Het heeft een zich uitbreidende kracht in zich en zal elke band doorbreken en uitgroeien tot iets dat schaduw werpt, vrucht geeft en beschutting biedt. Als de Heere het onvergankelijke zaad in ons geplant heeft, is zijn bestemming groot.

Goede Meester, bespoedig deze gezegende ontwikkeling. Wij hebben bijna genoeg van het mosterdzaad gezien. Laat ons nu de boom zien.

> **33** *Een andere gelijkenis sprak Hij tot hen, zeggende: Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan een zuurdesem, wel-*

> *ken een vrouw nam en verborg in drie maten meels, totdat het geheel gezuurd was.*

Veel uitleggers beweren dat dit betrekking heeft op de macht van het kwaad in de gemeente of in het hart. Volgens deze uitleg zien wij waarom "*een vrouw*" de zuurdesem "*nam*", en waarom zij er zo geheimzinnig over deed dat er gezegd wordt dat zij hem *verborg.*

Volgens de regel die bij het gebruik van dit zinnebeeld wordt gevolgd, moet zuurdesem worden opgevat als het beeld van het kwaad, en als die regel in dit geval moet worden toegepast, is de les duidelijk en waardevol. De zuurdesem begon al snel zijn verderfelijke invloed in de gemeente uit te oefenen en blijft, in de ene of andere vorm, nog steeds werkzaam.

Maar het verband brengt ons er niet toe het zo uit te leggen. De gelijkenis begint met dezelfde woorden als de andere: "*Het Koninkrijk der hemelen is gelijk*", en er is geen woord dat ons waarschuwt dat het thema verandert en dat onze Heere nu niet meer over het koninkrijk zelf spreekt, maar over het kwaad in het koninkrijk. Bovendien zegt onze Heere niet "zal gelijk zijn", maar "*is gelijk*", en verwijst Hij dus naar iets dat toen al werkzaam was, en wij zien werkelijk niet in dat de vrouw de zuurdesem toen reeds had verborgen, laat staan "*in drie maten meels*", dat wil zeggen in een grote gemeente. Wordt zuurdesem hier niet eenvoudig gebruikt als een ander beeld van een invloed die zwak schijnt, maar werkzaam blijkt te zijn, overwinnend en ten slotte alles doordringend? Deze invloed,

hoewel verborgen in onaanzienlijkheid te midden van volken die te vergelijken zijn met "*drie maten meels*", werkte met een geheimzinnige snelheid en zal blijven werken in de hele massa van de wereld, en de volken aan zichzelf onderwerpen. Laat onze vrienden kiezen tussen de twee uitleggingen en uit elk van beide of uit beide een goede les leren. Voor de kwade zuurdesem beware de Heere ons. Mogen wij allen door heilige invloeden doorwerkt worden!

> **34-35** *Al deze dingen heeft Jezus tot de scharen gesproken door gelijkenissen, en zonder gelijkenis sprak Hij tot hen niet. Opdat vervuld zou worden, wat gesproken is door den profeet, zeggende: Ik zal Mijn mond opendoen door gelijkenissen; Ik zal voortbrengen dingen, die verborgen waren van de grondlegging der wereld.*

Die profeet was David of Asaf. Psalm 78 begint met: "O mijn volk! neem mijn leer ter oren." Door wie kan dit gesproken worden dan door God? En toch spreekt dezelfde persoon in het derde vers over "onze vaders", en daarom moet hij een mens zijn. Hier, in deze achtenzeventigste psalm, is dus de heilige Persoon Die zowel God als mens is, en op onze Heere Jezus Christus wordt de taal door de evangelist het meest passend toegepast. Onze Heere spreekt verborgen dingen en brengt *geheime* dingen naar voren in een openlijke gelijkenis, die begrepen wordt door wie de ogen van hun verstand geopend zijn, terwijl zij die zichzelf verblind hebben Zijn betekenis niet bemerken. Deze gelijkenissen bevatten oude geheimen en diepe ver-

borgenheden, en misschien is er meer profetie in dan wij tot nu toe hebben opgemerkt.

> **36** *Toen nu Jezus de scharen van Zich gelaten had, ging Hij naar huis. En Zijn discipelen kwamen tot Hem, zeggende: Verklaar ons de gelijkenis van het onkruid des akkers.*

Mogelijk hadden zij het mosterdzaad en de zuurdesem wel begrepen, maar bleef *het onkruid* hun een raadsel. Wij betreuren dat niet, want door hun onwetendheid krijgen wij de eigen uitleg van onze Heere. Zonder die zouden wij beslist de weg kwijt zijn geraakt.

> **37** *En Hij, antwoordende, zeide tot hen: Die het goede zaad zaait, is de Zoon des mensen;*

Hij kwam naar deze wereld met het doel het koninkrijk der hemelen erin te zaaien. Alle genade en waarheid en geestelijk leven onder ons is door Hem gezaaid.

> **38** *En de akker is de wereld; en het goede zaad zijn de kinderen des Koninkrijks; en het onkruid zijn de kinderen des bozen;*

De akker is de wereld, de gemeente inbegrepen, maar de akker is niet uitsluitend de gemeente. Want "*het goede zaad*", of "*de kinderen des Koninkrijks*", komt ongeveer overeen met de gemeente, en het kwade zaad zijn personen die zich onder het volk van God mengen en met hen samenleven in noodzakelijke omgang op het grote veld van de wereld. Het gemeenteverband wordt niet in het bijzonder bedoeld, hoewel het door de gebruikte woorden

wel omvat wordt. Bekrompen mensen hebben geprobeerd ketters uit te roeien, en staatskerken hebben zelfs onzuivere denkers verboden in het land te blijven, maar alle pogingen om enig gebied vrij te houden van ongelovigen of ketters die erin wonen, zijn in vervolging ontaard. Nergens op aarde kunnen wij een nederzetting van alleen heiligen in stand houden. In veel gevallen is de wrede behandeling van de allerbeste mensen voortgekomen uit het idee dat zij dwalende leraars waren en daarom niet geduld mochten worden. Met geestelijke middelen strijden voor het geloof tegen de dwaling is goed en nodig, maar het gebruik van vleselijke wapens en andere middelen van dwang is pure dwaasheid en goddeloosheid. Deze wereld is nu een akker van vermengde gewassen en zo zal het blijven tot het einde komt.

> **39** *En de vijand, die hetzelve gezaaid heeft, is de duivel; en de oogst is de voleinding der wereld; en de maaiers zijn de engelen.*

De duivel is de zaaier van de slechte mensen. Zulke waren er niet totdat hij in het paradijs kwam, maar nu zijn zij overal, niet alleen op de akker van de wereld, maar ook in de tuin van de gemeente. Nu is het de tijd van groeien. De oogst nadert snel en de maaiers zijn al door de grote heer des huizes uitgekozen. Wij mogen ons verblijden dat *engelen*, en geen mensen, *de maaiers zijn.* Op welk uur *de voleinding* van het tijdperk (zoals de Engelse Revised Version

het weergeeft) zal komen, weten wij niet, maar zij komt zeker naderbij.

> **40-42** *Gelijkerwijs dan het onkruid vergaderd, en met vuur verbrand wordt, alzo zal het ook zijn in de voleinding dezer wereld. De Zoon des mensen zal Zijn engelen uitzenden, en zij zullen uit Zijn Koninkrijk vergaderen al de ergernissen, en degenen, die de ongerechtigheid doen; En zullen dezelve in den vurigen oven werpen; daar zal wening zijn en knersing der tanden.*

Wat een beschrijving! Het bijeenbrengen van "*al de ergernissen*", en van alle personen die anderen doen struikelen en het kwade bedrijven, zal een voleinding zijn waarnaar vurig verlangd mag worden. Niet alleen de openlijk goddelozen, maar ook de voorgewende gelovigen, de schijntarwe, zullen worden verwijderd. Dit zal de zuivering zijn niet van de gemeente, maar van *het koninkrijk*, dat op dat moment het hele veld van de wereld zal omvatten. Wij kunnen die opruiming niet volbrengen, maar de engelen van de Heere Zelf kunnen en zullen dat. Dit zal zijn "*in de voleinding dezer wereld*", het einde en het hoogtepunt van deze bedeling. Het lot van deze goddelozen zal *vuur* zijn, de verschrikkelijkste van alle straffen, maar dit zal hen niet vernietigen, want zij zullen de zekerste tekenen van levend wee vertonen: "*daar zal wening zijn en knersing der tanden*." Vroeg of laat is dit wat er van slechte mensen moet komen. Hoewel zij in deze wereld op dezelfde akker bloeien als de gelovigen en nauwelijks van hen te onderscheiden zijn, zullen zij uit zulk een eervolle omgang wor-

den verwijderd en met het uitschot van het heelal worden *geworpen* in "*den vurigen oven*", die grote oven waarvan de rook opgaat tot in alle eeuwigheid. Dit zal de *Zoon des mensen* met gezag doen. De engelen zijn slechts de uitvoerders van de toorn van het Lam.

> **43** *Dan zullen de rechtvaardigen blinken, gelijk de zon, in het Koninkrijk huns Vaders. Die oren heeft om te horen, die hore.*

Ontheven van de wolk die het gedwongen samenzijn met louter schijnheiligen veroorzaakte, *zullen de rechtvaardigen blinken.* Het was altijd het *Koninkrijk huns Vaders* en nu zullen zij gezien worden als Zijn erfgenamen en daarom als erfgenamen van Zijn heerlijkheid en blijdschap. Tot die tijd moeten zij voor een groot deel verborgen blijven, door hen die hun onwaardige aanwezigheid opdringen en hen door de vermenging in de wereld een tijdlang in het duister houden. Zodra de indringers door de engelen, de uitvoerders van het oordeel, zijn weggenomen, zullen "*de rechtvaardigen*" zich duidelijk laten zien, zodat hun voortreffelijkheid even helder zichtbaar wordt als de zon op de middag. Dat is goed nieuws voor hen en daarom: wie "*oren heeft om te horen*", die hore het met blijde aandacht.

> **44** *Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk aan een schat, in den akker verborgen, welken een mens gevonden hebbende, verborg dien, en van blijdschap over denzelven, gaat hij heen en verkoopt al wat hij heeft, en koopt dienzelven akker.*

Nog altijd is het thema "*het Koninkrijk der hemelen.*" De man stuitte op een verborgen *schat*, misschien terwijl hij ploegde of groef. Hij was er niet naar op zoek, toch *vond* hij hem. Staat er niet geschreven: "Ik ben gevonden van degenen, die Mij niet zochten"? Om recht te krijgen op de gevonden schat moet de vinder de akker kopen en daarvoor geeft hij "*al wat hij heeft*" op. Zo handelen mensen wanneer zij de rijkdom van het evangelie ontdekken. Zo deed Jezus Zelf, tegen de hoogste prijs, toen Hij de wereld kocht om Zijn gemeente te winnen, de schat die Hij begeerde. De bijzondere toepassing van de gelijkenis laten wij aan de lezer over. Praktisch gezien doet hij er goed aan om zelf de hoofdpersoon te worden in een soortgelijke gebeurtenis. Gaarne mag hij alles prijsgeven wat hij heeft om zeker te zijn van het koninkrijk der hemelen.

> **45-46** *Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk aan een koopman, die schone parelen zoekt; Dewelke, hebbende een parel van grote waarde gevonden, ging heen en verkocht al wat hij had, en kocht dezelve.*

Let erop dat het kostbare in dit geval niet bij toeval werd gevonden, maar ontdekt na een verstandig zoeken. De eerste gelijkenis beschrijft de gewone mens, bij wie het evangelie komt terwijl hij zijn werk doet en hij zeker niet ernstig naar geestelijke dingen verlangt. Hij ploegt een pot met goud boven en omdat hij verstandig genoeg is om goud te verkiezen boven kluiten aarde, koopt hij de akker en de schat. In de gelijkenis die wij nu voor ons hebben, is de

handelende persoon geen ploeger, maar een *koopman* die in kostbaarheden handelt. Deze man is een hoger geplaatst persoon, die de waarde van juwelen kent en ze zoekt als zijn levenswerk. Hij is een bedachtzaam, ernstig mens, uit op de beste dingen, en daarom leest hij, hoort hij, overweegt hij en zoekt hij, zoals een juwelier dat zou doen die *schone parelen zoekt.* Hij ontdekt het evangelie en oordeelt terecht dat "*het Koninkrijk der hemelen*" de parel der parelen is, en daarom offert hij al het andere op om haar in zijn bezit te hebben. In beide gevallen werd alles verkocht om de prijs te winnen en zo moeten wij, hoe onze bekering ook verloopt, alles voor Christus opgeven, niet gedwongen, maar gewillig. Het moet ons een vreugde zijn offers te brengen, ja, wij moeten ze als geen offers beschouwen, juist zoals die twee mannen vurig en gretig al hun bezit verkochten om die ene schat te verkrijgen die hen voor het leven rijk zou maken.

> **47-48** *Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk aan een net, geworpen in de zee, en dat allerlei soorten van vissen samenbrengt; Hetwelk, wanneer het vol geworden is, de vissers aan den oever optrekken, en nederzittende, lezen het goede uit in hun vaten, maar het kwade werpen zij weg.*

Hier, onder de mensen, is het "*Koninkrijk der hemelen*" als een sleepnet of trekgaren. Het omspant een groot stuk water en sluit allerlei schepselen in die zich in de zee bewegen. De worp met het net slaagt, want het net *brengt samen* en wordt *vol.* Toch is het succes misschien niet zo groot als

het lijkt, want de inhoud van het net is gemengd. Het bracht *allerlei soorten samen.* Zolang het in het water is, bevat het noodzakelijkerwijs *kwaad* en *goed.* Het kan niet anders en het zou zinloos zijn te gaan sorteren wat het omsluit zolang het nog in zee is. De oever zal de plaats van scheiding zijn. Het waardeloze, onbruikbare en bedorvene wordt weggeworpen, ook al zat het eens in het net, maar het werkelijk kostbare wordt uit het net genomen en aan hun Heere aangeboden. Nu moeten wij staan en vissen, het net uitwerpen en wachten op een vangst. Pas aan het einde zullen wij *nederzitten* om onze vangst uit te zoeken. Velen proberen het laatste eerst te doen.

> **49-50** *Alzo zal het in de voleinding der eeuwen wezen; de engelen zullen uitgaan, en de bozen uit het midden der rechtvaardigen afscheiden; En zullen dezelve in den vurigen oven werpen; daar zal zijn wening en knersing der tanden.*

De scheiding tussen "*de bozen*" en "*de rechtvaardigen*", die in het koninkrijk zijn, zal plaatsvinden aan het einde van de bedeling. Zij zal worden voltrokken door de boodschappers van God, de aangestelde *engelen.* Het zal onfeilbaar, gewillig, volledig en definitief gebeuren. Het oordeel over de bozen wordt beschreven in bewoordingen die tot het uiterste vreselijk zijn. Wie ons de straf van de goddelozen licht willen laten opvatten, vinden geen steun in het onderwijs van de Heere Jezus. Evenmin vindt de gedachte dat vuur vernietiging teweegbrengt enige steun in het beeld

dat hier wordt gebruikt, want in *den vurigen oven "zal zijn wening en knersing der tanden."*

> **51** *En Jezus zeide tot hen: Hebt gij dit alles verstaan? Zij zeiden tot Hem: Ja, Heere!*

Dit is een zeer belangrijke vraag. Waarheid begrijpen is noodzakelijk, haar *geheel* begrijpen is wenselijk. De loutere letter of gelijkenis, zonder inzicht in de betekenis, maakt niet levend en niet heilig. Zoals voedsel gegeten, verteerd en opgenomen moet worden, zo moet ook de waarheid door het verstand worden opgenomen en verwerkt. Zouden wij kunnen zeggen: "*Ja, Heere!*" als Hij het ons zou vragen? Begrijpen wij zelfs de zeven gelijkenissen die Hij ons hier heeft gegeven? Hebben zij die zeiden: "*Ja, Heere!*" de onderwijzing van de Meester begrepen zoals zij had kunnen worden begrepen? Waarschijnlijk was hun oordeel over hun eigen inzicht niet zo bescheiden als het had kunnen zijn.

> **52** *En Hij zeide tot hen: Daarom, een iegelijk Schriftgeleerde, in het Koninkrijk der hemelen onderwezen, is gelijk aan een heer des huizes, die uit zijn schat nieuwe en oude dingen voortbrengt.*

Onze eerste wens moet zijn dat wijzelf "*in het Koninkrijk der hemelen onderwezen*" worden, een opmerkelijke uitdrukking. Is dat gebeurd, dan zijn wij ieder aangesteld om te zijn als een *heer des huizes* en zijn wij verantwoordelijk om onze kennis te gebruiken als voedsel voor allen in ons

huis. Wat wij begrijpen, moeten wij onderwijzen. Wat wij in onze *schat* hebben ontvangen, moeten wij *voortbrengen.* Als de Heere ons onderwezen heeft in Zijn koninkrijk, is dat omwille van anderen. Tegenover hen moeten wij handelen als iemand die het huis bestiert en voorraden voor het gezin tevoorschijn haalt. Sommige dingen zijn weggelegd om te rijpen en die haalt de rentmeester op de juiste tijd tevoorschijn. Andere zijn beter als ze vers uit de tuin komen en die zet hij meteen op tafel. Hij houdt niets achter, maar hij beperkt zijn voorziening niet tot één enkel ding. Hij is het oude niet moe. Hij is niet bang voor het nieuwe. Oude waarheid wordt nieuw door levende ervaring. Nieuwe inzichten in de waarheid, als het tenminste waarheid is, zijn slechts het oude in een nieuw licht. In ons onderricht aan anderen moeten wij afwisseling nastreven, maar wij mogen die niet zoeken door de kinderen te vergiftigen met dodelijke middelen om hun nieuwe gerechten voor te zetten. Alleen wat het waard is in een schatkamer te worden opgeborgen, is het waard voor het huisgezin tevoorschijn te worden gebracht. Die *Schriftgeleerde* moet goed onderwezen zijn die een leven lang een verscheidenheid aan kostbare waarheid moet blijven uitdelen.

Heere, maak ons bekwaam voor deze dingen. Onderwijs ons, opdat wij ons huisgezin kunnen onderwijzen. Mogen wij niets voor onszelf achterhouden, maar voor Uw volk naar voren brengen alles wat U onder onze zorg hebt gesteld. O, dat wij op de dag van Uw wederkomst aanvaard

mogen worden, omdat wij trouw zijn bevonden aan wat ons was toevertrouwd!

> **53** *En het is geschied, als Jezus deze gelijkenissen geeindigd had, vertrok Hij van daar.*

Hij ging niet nog verder om wat zo goed gedaan was te overdrijven. Toen Hij "*geëindigd*" had, hield Hij op. Toen Hij Zijn bediening op een plaats had voltooid, "*vertrok Hij van daar.*"

MATTHEÜS 13:54-58

De Koning in Zijn eigen vaderstad

↑ Inhoud

> **54** *En gekomen zijnde in Zijn vaderland, leerde Hij hen in hun synagoge, zodat zij zich ontzetten, en zeiden: Van waar komt Dezen die wijsheid en die krachten?*

Met welk een ontroering keerde onze Heere terug naar Zijn geboortestreek! Hoe bereid was Hij om met vroegere vrienden om te gaan, want "*leerde Hij hen in hun synagoge.*" Hoe gretig kwamen zij samen om hun jonge landgenoot te horen, die zo veel opschudding had veroorzaakt! Hoe verbaasd waren zij over de meesterlijke wijze waarop Hij grote onderwerpen aanraakte en grote daden verrichtte!

Verbazing leidde tot vragen. Zij begonnen zich af te vragen hoe dit kon. De vraag: "*Van waar komt Dezen die wijsheid en die krachten?*" had eerbiedig kunnen worden gesteld en had hen een zeer leerzaam antwoord kunnen opleveren, maar sommigen kruidden hun vraag met brutaal ongeloof en dat kwam hun duur te staan.

Heere, geef dat mijn vragen nooit naar ongeloof mogen smaken. Geef mij verbaasd te staan over wat U doet en toch niet verbaasd te zijn dat *U* zulke machtige werken kunt doen.

> **55-56** *Is Deze niet de Zoon des timmermans? en is Zijn moeder niet genaamd Maria, en Zijn broeders Jakobus en Joses, en Simon en Judas? En Zijn zusters, zijn zij niet allen bij ons? Van waar komt dan Dezen dit alles?*

Zijn afkomst scheen hun van de allerlaagste soort. Hij was uit hun eigen midden voortgekomen. Zijn vermeende vader was een dorpsambachtsman. Zijn moeder was de eenvoudige *Maria* en Zijn verwanten waren gewone mensen genoeg. Dit had hen moeten verheugen en bemoedigen, maar dat deed het niet. Zij werden sarcastisch en hamerden op de familienamen *Jakobus en Joses, en Simon en Judas.* Zij lieten doorschemeren dat Hij in een *timmermanswerkplaats* niet veel wijsheid kon hebben geleerd en omdat Hij niet bij de rabbijnen was geweest om een hogere opleiding te krijgen, kon Hij in werkelijkheid niet veel weten. Hoe had Hij tot zulk een grootheid kunnen komen? Hij was een nietig mensje. Wel, zij hadden Hem gekend toen

Zijn ouders Hem kwijt waren toen zij naar het feest in Jeruzalem optrokken! Zij konden niet luisteren naar het gepraat van *de Zoon des timmermans.*

> **57** *En zij werden aan Hem geergerd. Maar Jezus zeide tot hen: Een profeet is niet ongeeerd, dan in zijn vaderland, en in zijn huis.*

Zij struikelden over wat een opstapje voor hen had moeten zijn. Arme zielen! Wat lijken zij op velen in deze tijd, die glitter en vertoon nodig hebben of anders niets achten van de diepste wijsheid! Als zij een preek kunnen begrijpen, denken zij dat het geen goede preek kan zijn. Als iemand eenvoudig en natuurlijk handelt, is hij in hun ogen geen grote aandacht waard. Nog altijd vinden buren het gewoonlijk moeilijk te geloven dat iemand die zij kennen werkelijk groot kan zijn. Afstand schept bekoring — een wolk vergroot de schijn van grootte. Dit is dwaasheid.

> **58** *En Hij heeft aldaar niet vele krachten gedaan, vanwege hun ongeloof.*

Ongeloof bond Zijn handen. Waarom zou Hij Zijn heilige kracht besteden onder een volk dat daar geen baat bij zou hebben? Waar Hij het liefst het meeste had gedaan, moest Hij het minste doen, omdat Hij zag dat alles wat Hij deed aan hen verspild zou zijn. De Heere bewaar ons voor zulk een gemoedstoestand!

Geef ons, o Heere, geloof in volle mate, opdat U voor ons en in ons en door ons vele *krachten* van genade mag doen!

MATTHEÜS 14:1-12

De heraut van de Koning vermoord

↑ Inhoud

> **1-2** *Te dierzelver tijd hoorde Herodes, de viervorst, het gerucht van Jezus; En zeide tot zijn knechten: Deze is Johannes de Doper; hij is opgewekt van de doden, en daarom werken die krachten in Hem.*

Toen het hele land in beroering was, "*hoorde Herodes, de viervorst, het gerucht van Jezus*"; toen, maar niet eerder, bereikte de faam van Jezus deze ellendige kleinvorst, die te zeer in beslag werd genomen door zichzelf en zijn wellust om veel over geestelijke zaken te horen. De eenvoudige landman hoorde van Jezus vóór de vorst. Het Woord van God kan het paleis binnengaan, maar baant zich daar langzaam een weg. Herodes sprak *tot zijn knechten* over deze

beroemde persoon, want hij was zo verschrikt dat hij zijn angst niet kon verbergen. Een schuldig geweten wordt achtervolgd door een misdaad. "*Johannes*" *stond* in het geheugen van de dwingeland geschreven en nu hij opschrikt van het gerucht over wonderen die gebeuren, roept hij uit:

"*Deze is Johannes de Doper; hij is opgewekt van de doden.*" Herodes was een Sadduceeër van belijdenis, maar zijn schrik deed zijn sceptische overtuiging tot stof vergaan. Voor Johannes althans gelooft hij dat er een opstanding is. Grote bijgelovigheid ligt dikwijls onder een oppervlak van beleden ongeloof. Herodes Antipas had een vierde deel van het koninkrijk van zijn vader en minder dan een vierde deel van diens bekwaamheid, maar in zelfzuchtige wreedheid was hij een echt jong van de oude wolf. Hij had geweten genoeg om bang te worden, maar niet genoeg om te veranderen. Merk op hoe hij geloofde in de kracht van een opgewekte man: "*daarom werken die krachten in Hem.*" Als Herodes op louter hoorzeggen zulke kracht toeschreef aan onze Heere op aarde, zullen wij dan niet geloven in de almachtige kracht van onze opgestane Heere op Zijn troon in heerlijkheid?

> **3-4** *Want Herodes had Johannes gevangen genomen, en hem gebonden, en in den kerker gezet, om Herodias' wil, de huisvrouw van Filippus, zijn broeder. Want Johannes zeide tot hem: Het is u niet geoorloofd haar te hebben.*

Natuurlijk was het *niet geoorloofd* dat hij *de huisvrouw van Filippus, zijn broeder*, tot zich nam terwijl Filippus nog leef-

de en terwijl zijn eigen vrouw ook nog leefde. Toen hij thuis bij Filippus te gast was, werd hij door Herodias verstrikt en het schuldige paar, dat behalve dat het al gehuwd was ook van geboorte te na verwant was voor een geoorloofd huwelijk, kwam terug naar Galilea alsof zij man en vrouw waren. Het was moedig van de Doper dat hij botweg zei: "*Het is u niet geoorloofd haar te hebben*", maar die woorden kwamen hem duur te staan. Herodes Antipas kon de daad verdragen, maar het niet dat hem werd gezegd dat hij onwettig had gehandeld. Johannes nam geen blad voor de mond en liet de zaak niet rusten. Wat was een koning voor hem als die koning de wet van God durfde te vertrappen? Hij sprak onomwonden en Herodes wist dat hij dat deed. *Herodes had Johannes gevangen genomen*, omdat het woord van Johannes Herodes had gegrepen.

De kracht van de boze liefde komt uit in de woorden "*om Herodias' wil.*" Deze woeste vrouw duldde geen berisping van haar ontucht. Zij was een echte Izebel in haar hoogmoed en wreedheid en Herodes was een marionet in haar handen.

> **5** *En willende hem doden, vreesde hij het volk, omdat zij hem hielden voor een profeet.*

Noch hij noch zijn bijvrouw konden zulke openhartige taal verdragen en daarom zou hij de berispende tong voorgoed hebben gesmoord, als hij niet was tegengehouden door een heilzame vrees voor het volk. Herodes was al in zijn opzet een moordenaar, maar vrees hield zijn wrede hand tegen.

Het volk had Johannes in hoge achting als een dienaar van God en de dwingeland durfde de toorn van *het volk* niet op zich te halen. Tot wat voor slaven van vrees slechte vorsten kunnen worden! Het is goed dat zij dat zijn, want zo wordt hun tirannie tijdelijk een halt toegeroepen. Helaas! Dat is niet vaak voor lang een beteugeling, want zij breken spoedig weer los en riskeren om een gunsteling de woede van het volk.

> **6** *Maar als de dag der geboorte van Herodes gehouden werd, danste de dochter van Herodias in het midden van hen, en zij behaagde aan Herodes.*

Er is geen kwaad in het vieren van verjaardagen, maar wel groot kwaad in wulpse dansen of in andere vermaken die aan het kwade doen denken. Salomé was een echte "*dochter van Herodias.*" Zij vergat haar rang en *danste* voor het hof op de losbandige manier van die tijd, om een waarschijnlijk dronken vorst te behagen. Zij "*behaagde aan Herodes*", de minnaar van haar moeder, en wij kunnen gemakkelijk raden wat voor dans hem behaagde.

Tegenwoordig moedigen moeders hun dochters al te vaak aan tot kleding die nauwelijks welvoeglijk is en brengen zij hen in aanraking met dansen die niet te prijzen zijn om hun zuiverheid. Daar kan niets goeds van komen; het mag mannen als Herodes behagen, maar het mishaagt God. In dit geval leidde het dansen tot een wrede misdaad en te vrezen valt dat in vele gevallen grove zedeloosheid is

voortgekomen uit dansen die aan onreinheid deden denken.

> 7 *Waarom hij haar met ede beloofde te geven, wat zij ook eisen zou.*

Een dwaze *belofte* en een goddeloze *eed.* Mannen van het slag van Herodes zijn altijd royaal met eden. Men moet weten waar men mee bezig is wanneer men iets belooft en nooit zijn handtekening onder een blanco zetten die een ander kan invullen, want zo kan men alles wat men heeft wegtekenen. Bovendien kon een loutere onkuise vertoning nooit zo'n grote beloning verdienen. Herodes was stellig evenzeer dwaas als schurk. Hadden wijn en wellust hem het verstand ontnomen?

> 8 *En zij, te voren onderricht zijnde van haar moeder, zeide: Geef mij hier in een schotel het hoofd van Johannes den Doper.*

Het geheel was beraamd door deze schaamteloze moeder en dochter, die beiden Herodes' zwakke plekken kenden en wisten hoe zij hem moesten behandelen. De moeder zette haar dochter aan het dansen en legde haar daarna het verzoek in de mond. Zij had de aard van haar moeder en voerde de opdrachten van die goddeloze vrouw gewillig uit. Ongetwijfeld was Herodias meer verbitterd dan Herodes over wat de Doper had durven zeggen, want gewoonlijk is het zo dat de schuldige vrouw het meest wordt vertoornd door een berisping van zulk een zonde. Treurig dat

uit edel Makkabeeënbloed zo'n vrouwelijk monster is voortgekomen! Zij moest *het hoofd van Johannes den Doper* hebben, in een schotel. De vermelding van de bijzonderheden toont het koelbloedige karakter van de eis. Alsof het een lekkernij was voor haar tanden, moest het hoofd van de profeet worden opgediend *in een schotel.*

> **9** *En de koning werd bedroefd; doch om de eden, en degenen, die met hem aanzaten, gebood hij, dat het haar zou gegeven worden;*

Mooi verdriet! Van een krokodil wordt gezegd dat hij tranen stort over wie hij in tweeën bijt. "*De koning*" was bang voor de gevolgen. Arme koning! Misschien voelde hij een laatste stuiptrekking van zijn geweten, want Herodes had enige eerbied voor Johannes, maar zijn verdriet kan niet erg diep zijn geweest, want hij had al gewild hem te doden. De koning vreesde dat zijn hovelingen en kameraden bij het drinkgelag hem zwak zouden vinden en misschien zouden spotten omdat hij te godsdienstig was om een profeet aan te raken. Zulke angst om voor zwak te worden aangezien bewees dat hij inderdaad zwak was. Daarbij zou Herodias vinden dat hij helemaal niet zo op haar gesteld was als hij beweerd had en hoe zou hij haar hartstochtelijke droefheid kunnen verdragen? Bovendien was hij "een man van eer" en *om de eden* mocht hij niet terugkrabbelen. Met het leedwezen dat een wolf voelt omdat hij het lam moet eten, gaf hij bevel tot de moord op Johannes en tot het overhandigen van zijn hoofd aan het jonge meisje.

Overhaaste beloften en zelfs eden zijn geen verontschuldiging om verkeerd te doen. De belofte was op zichzelf nietig en ongeldig, omdat niemand het recht heeft te beloven iets verkeerds te doen. Goddeloze eden moet men betreuren en niet nakomen, maar deze wrede dwingeland gebood de moord en voerde zo zijn afschuwelijke belofte uit.

> **10** *En zond heen, en onthoofdde Johannes in den kerker.*

Herodes *zond heen, en onthoofdde Johannes.* Door één woord wordt een kostbaar leven beëindigd. Hoe licht denken dwingelanden over moord! Er geschiedde geen wonder tot bevrijding van Johannes. Waarom ook? Het was goed voor de Doper om naar zijn loon te gaan, want zijn werk was gedaan. Hij werd niet aan zijn lot overgelaten om in eenzaamheid weg te kwijnen. De man Gods verliet zijn gevangenis voor het Paradijs door één plotselinge slag van het zwaard. Het was een gruwelijke moord, maar voor de Doper was het een gelukkige bevrijding. Hij was niet langer in de macht van Herodes of Herodias. Hij ontving zijn kroon in de hemel, hoewel hij zijn hoofd op aarde had verloren.

Van Herodes *wordt* gezegd dat hij Johannes "*onthoofdde*", want wat hij liet doen, wordt hem op rekening gezet en zijn geweten wist het. Wat wij door anderen doen, doen wij zelf. Mensen kunnen zondigen bij volmacht, maar zij zullen persoonlijk schuldig zijn.

> **11** *En zijn hoofd werd gebracht in een schotel, en het dochtertje gegeven; en zij droeg het tot haar moeder.*

Wat een geschenk voor een jongedame! Het werd *het dochtertje gegeven.* Het meisje schaamt zich niet de lekkernij op te tillen en naar haar duivelse moeder te dragen, opdat die haar boosaardigheid kan verzadigen met de aanblik van het hoofd van haar trouwe berisper. Wat een moeder en dochter! Twee slechte vrouwen kunnen een wereld van onheil aanrichten. Wat een lot voor zulk een hoofd! Beschuldigde het zelfs vanaf de schotel de smerige overspeelster van haar misdaad?

> **12** *En zijn discipelen kwamen, en namen het lichaam weg, en begroeven hetzelve; en gingen en boodschapten het Jezus.*

De volgelingen van de goede man lieten hun vermoorde leider niet in de steek: "*zijn discipelen kwamen.*" Het verminkte lijk werd aan hen overgegeven. Zij *namen het lichaam weg, en begroeven hetzelve*, met eerbied. Zij waren nog steeds zijn discipelen en zijn dood was niet de dood van hun geloof. Zij deden het enige liefdesbewijs dat toen in hun macht lag voor hem die zij hadden gevolgd. Zij beschouwden de hoofdloze romp als het laatste overblijfsel van Johannes en zo verzamelden zij zich eromheen en gaven hem een eervolle begrafenis. Maar de evangelist zegt niet dat zij Johannes begroeven, maar "*namen het lichaam weg, en begroeven hetzelve*", niet hem. De echte Johannes kon geen mens begraven en Herodes merkte spoedig dat hij, hoewel dood, nog sprak.

Wat bleef er voor Johannes' discipelen over dan naar de Vriend en Meester van hun leider te gaan, Hem alle omstandigheden te vertellen en op verdere bevelen te wachten? Johannes had hen goed onderwezen, want zij gingen meteen naar Jezus toen hun leraar dood was.

Wanneer wij in grote moeilijkheid zijn, doen wij verstandig ons best te doen en tegelijk de Heere Jezus er alles over te vertellen, opdat Hij ons verder kan aanwijzen wat wij moeten doen. Wat een verlichting om het Jezus te vertellen! Het was een pijnlijk verhaal voor Hem om te horen, maar Hij zou zeker troost geven aan deze treurenden en ook in ons geval zal Hij troost zenden.

MATTHEÜS 14:13-22

Onze Koning geeft een groot maal

↑ Inhoud

> **13** *En als Jezus dit hoorde, vertrok Hij van daar te scheep, naar een woeste plaats alleen; en de scharen, dat horende, zijn Hem te voet gevolgd uit de steden.*

Onze Heere kon een zo droevige gebeurtenis als de dood van Zijn Voorloper niet laten voorbijgaan zonder bijzondere geestelijke inkeer; misschien achtte Hij het ook verstandig om juist nu buiten het gebied van Herodes te zijn. Als zo'n tijger eenmaal bloed heeft geproefd, is hij geneigd naar meer te dorsten. Bovendien hadden zowel Hijzelf als het kleine groepje dat Hem vergezelde rust nodig en onze Heere was geen harde meester die Zijn dienaren afjoeg. Zodra dus *Jezus dit hoorde*, het bericht over de dood van

Johannes, ging Hij met Zijn volgelingen naar een eenzame plek buiten het gebied van Herodes, "*een woeste plaats alleen.*" Hij ging daarheen *te scheep*, om de zee tussen Zich en de menigte te leggen. Het was moeilijk voor Hem om zich terug te trekken, maar Hij gebruikte nuchtere middelen om dat te bereiken. Hij kende de volstrekte noodzaak van afzondering en spande Zich ervoor in. Het verstandige gebruik van eenzaamheid moeten veel werkers nog leren.

De menigte wilde Hem geen rust gunnen. Zij waren nieuwsgierig, bezorgd en nooddruftig en daarom waren zij spoedig *te voet* achter Hem aan. Terwijl Hij over zee voer, haastten zij zich langs de kust. Het is een gelukkig teken wanneer er gretigheid is om het Woord van God te horen. De Heere zende ons er meer van in deze dagen van godsdienstige onverschilligheid.

> **14** *En Jezus uitgaande, zag een grote schare, en werd innerlijk met ontferming over hen bewogen, en genas hun kranken.*

Toen Hij de boot verliet en *uitging*, trof onze Heere een gemeente aan die op Hem wachtte. In de nadrukkelijkste zin *zag Hij* het volk en bij die aanblik werd Hij bezwaard. Hij was niet boos op de *grote schare*, noch toonde Hij teleurstelling dat Hem zijn streven naar rust was verijdeld, maar Hij *werd innerlijk met ontferming over hen bewogen.* Het oorspronkelijke woord is zeer veelzeggend. Heel Zijn wezen werd tot in de diepste diepte bewogen en daarom ging Hij meteen onder hen wonderen van barmhartigheid ver-

richten. Zij kwamen ongevraagd, Hij ontving hen teder, Hij zegende hen genadig en voedde hen ten slotte overvloedig. Hij was als een hert dat voor de jagers was gevlucht, maar zij hadden Hem ingehaald en Hij gaf Zich aan hen over. Wie Hem het meest nodig hadden, hielp Hij het eerst: Hij "*genas hun kranken*"*!* Heere, genees mij, want ik ben ziek in de ziel, zo niet in het lichaam!

> **15** *En als het nu avond werd, kwamen Zijn discipelen tot Hem, zeggende: Deze plaats is woest, en de tijd is nu voorbijgegaan; laat de scharen van U, opdat zij heengaan in de vlekken en zichzelven spijs kopen.*

De discipelen hadden het medelijden van mensen die de nood zien, maar naar hun menselijke gedachten was er maar één armzalige uitweg, namelijk om in feite de moeilijkheid te ontlopen door te zeggen: *laat de scharen van U.* De korte weg uit een verlegenheid is meestal een zeer armzalige zaak. Tot op de dag van vandaag komen veel christenen niet verder dan de massa aan zichzelf over te laten of aan een of andere onbekende invloed die zich wel zal aandienen. Eén ding was wijs bij de discipelen: zij brachten de zaak wel bij Jezus: "*En als het nu avond werd, kwamen Zijn discipelen tot Hem.*" Zij schilderden de plaats af als onvruchtbaar, de tijd als laat, de mensen als velen, hun nood als groot. Zij waren goed op de hoogte van alles wat ontmoedigt. Het voorgestelde plan was het enige zwakke punt in hun voorstelling. Onze plannen zijn voor het grootste deel armzalige dingen. Het is bijna een wonder dat wij ze

durven te noemen. Vergeten wij dat onze Heere Jezus onze droevige voorstellen hoort?

Let op het woord van de discipelen: "*de tijd is nu voorbijgegaan.*" Meestal vinden wij de tijden ongunstig voor grote ondernemingen. Wat de toestand betreft, die is hopeloos: "*Deze plaats is woest.*" Wat kan hier gedaan worden? Wat het voorstel van de discipelen betreft, dat was van een soort dat gewoon genoeg is: "Laat de mensen niet voor onze neus sterven. Breek de krottenwijk in de volgende straat af. Ruim de slechte huizen uit onze buurt." "*Laat de scharen van U.*" Of beter nog, toon de mensen de waardigheid van zelfhulp! Praat met hen over zuinigheid en emigratie. Dring er bij hen op aan dat zij *heengaan in de vlekken en zichzelven spijs kopen.* Dit is tegenwoordig een geliefd wondermiddel bij wie hun eigen broden en vissen willen sparen. Onze Heere heeft edeler gedachten dan zij. Hij zal Zijn vorstelijke mildheid tonen onder de hongerige menigte.

> **16** *Maar Jezus zeide tot hen: Het is hun niet van node heen te gaan, geeft gij hun te eten.*

Heerlijk woord! "*Het is hun niet van node heen te gaan.*" Wanneer Hij met ons is, zijn wij in staat elk geval van gebrek dat zich voordoet te verhelpen. Wij hoeven de menigte nooit weg te sturen om door de Staat, door de parochie of door huurlingen te worden geholpen. Als wij maar aan het werk gaan, zullen wij ervaren dat de Heere ons geschikt maakt voor elke noodsituatie. "*Geeft gij hun te eten.*"

U praat over hun eigen aankopen, maar zij hebben geen cent en kunnen niet kopen. Alles moet gratis zijn, anders zullen zij verhongeren. U bent de mannen om hen om niet te voeden. Pak het aan. Begin meteen.

> **17** *Doch zij zeiden tot Hem: Wij hebben hier niet, dan vijf broden en twee vissen.*

Zie hoe zij hun voorraad nagaan en rapporteren: "*Wij hebben hier niet, dan vijf broden.*" Met wat een somber "niet, dan" laten zij zien hoe mager de provisiekast is! Die twee sardientjes maken de voorraad werkelijk belachelijk. Het is goed voor ons om te weten hoe arm wij zijn en hoe weinig wij in staat zijn de behoeften van de mensen om ons heen te lenigen. Het is tot ons heil dat wij genoodzaakt worden dit met zoveel woorden aan onze Heere te belijden.

Waarlijk, hij die dit commentaar schrijft, heeft zich vaak gevoeld alsof hij noch brood noch vis had, en toch is hij al veertig jaar en langer een tafelbediende met volle handen geweest bij de grote maaltijden van de Koning.

> **18** *En Hij zeide: Brengt Mij dezelve hier.*

Hij wil dat wij afstaan wat wij hebben. Wij mogen niets achterhouden. Wij moeten alles aan Jezus overgeven: "*Brengt Mij dezelve hier.*" Hij zal aannemen wat wij brengen. Dat ligt besloten in het bevel om het te brengen. Hij zal van weinig veel maken. Wat bij Jezus komt, bereikt de behoeftigen langs de zekerste weg. De kortste weg om

voedsel te verschaffen voor verloren zielen is om over hen naar Jezus te gaan.

> **19** *En Hij beval de scharen neder te zitten op het gras, en nam de vijf broden en de twee vissen, en opwaarts ziende naar den hemel, zegende dezelve; en als Hij ze gebroken had, gaf Hij de broden den discipelen, en de discipelen aan de scharen.*

Hij had zowel tapijt als zetels voor Zijn gasten bereid door in Zijn openluchtbanketzaal gras te laten groeien. Op het gebod van hun grote Gastheer *zaten* alle scharen *neder.* "*Hij beval*" en zij gehoorzaamden. Dit bewijst de bijzondere macht van de persoon van onze Heere om gehoorzaamheid te bewerken, zelfs in eenvoudige zaken. Men zou gedacht hebben dat zij hadden kunnen antwoorden: "Wat heeft het voor zin om te gaan zitten? Hoe zal in deze woestijn een tafel worden gedekt?" Maar de aanwezigheid van onze Heere bracht het ongeloof tot zwijgen en tot gehoorzaamheid. De Koning der mensen wordt onmiddellijk gehoorzaamd wanneer Hij beveelt in de volheid van Zijn majesteit. "Waar het woord des konings is, daar is heerschappij."

Nu alles in orde is, neemt de goddelijke Heere de schrale voorraad in Zijn gezegende handen. Door een eenvoudig teken leert Hij de mensen waarvandaan zij genadige voorziening mogen verwachten: "*opwaarts ziende naar den hemel.*" Niet zonder zegen begint de maaltijd *in de open lucht*: "*zegende dezelve.*" Gods zegen moet gezocht worden, ook

wanneer Jezus er is. *Hij* zal niet handelen zonder de Vader. Onze Heere Jezus deed alles bij de bereiding van de maaltijd: *zegende dezelve; en als Hij ze gebroken had, gaf Hij de broden den discipelen.* Alles komt van Hem. De discipelen komen erbij om hun ondergeschikte plaats in te nemen, nadat Hij Zijn goddelijke scheppersmacht heeft getoond. Zij zijn de bedienden. Zij dienen op en delen uit. Meer kunnen zij niet doen. Zij zijn blij *dat* te doen. Haastig, maar toch in goede orde, verdelen zij het eten onder de menigte, zich zeer verwonderend en aanbiddend terwijl zij dit doen. Het was brood met een toespijs, goede en aangename kost, voldoende, maar niet weelderig. Sommigen zouden de armen slechts het allernoodzakelijkste geven, alleen brood. Onze Heere voegt er vis aan toe. Wat een maaltijd was dit! Christus als feestmeester, apostelen als schenkers, duizenden als aantal en wonderen als voorraad! Hoeveel heerlijker is die maaltijd die het evangelie aanricht voor hongerige zielen! Wat een voorrecht om door de Zoon van God gevoed te worden!

> **20** *En zij aten allen en werden verzadigd, en zij namen op, het overschot der brokken, twaalf volle korven.*

Niemand werd vergeten, niemand geweigerd, niemand was te zwak, niemand hield op voordat hij verzadigd was, niemand had iets anders nodig, niemand vond dat het eten hem niet beviel, want zij waren inderdaad allen hongerig: "*En zij aten allen*". Niemand beperkte zichzelf of werd beperkt, allen "*werden verzadigd.*" Onze Weldoener is een

Weldoener die verzadigt en Hij verschaft verzadigend voedsel.

Na de maaltijd waren *twaalf volle korven* nodig om *het overschot der brokken* te bergen. Het was onmogelijk de voorraad uit te putten. De korven waren *vol* en de mensen ook. Er was meer voedsel na het eten dan ervoor. Door anderen te voeden neemt onze voorraad toe. Wat overbleef, was gezegend, evenals wat gegeten was, en daarom was het een voortreffelijke kost voor de discipelen. Zij gaven gewoon brood en vis en zij ontvingen meer in hoeveelheid en een zegen om de kwaliteit te verbeteren. Wie anderen bedient op Christus' bevel, zal zelf een goed deel hebben. Wie anderen de monden vult, zal zijn eigen korven gevuld krijgen. Iedereen is tevreden als Jezus de maaltijd bereidt.

> **21** *Die nu gegeten hadden, waren omtrent vijf duizend mannen, zonder de vrouwen en kinderen.*

"*De vrouwen en kinderen*" zijn bij een preek gewoonlijk talrijker dan mannen, maar omdat de mensen te voet waren gekomen, was de sterkere sekse misschien dit keer in de meerderheid, zoals zij dat gewoonlijk is bij etenstijd.

Van menig groot banket worden vrouwen en kinderen uitgesloten, maar in Christus Jezus is er geen uitsluiting wegens geslacht of jeugd.

Vijf duizend mannen is geen klein dinergezelschap. Denk eens aan vijfduizend gevoed met vijf broden! Eén brood op duizend! Laten wij nooit vrezen dat onze toegewijde voorraad niet zal volstaan of dat wij niet genoeg ta-

lent of bekwaamheid hebben als de Heere ons wil gebruiken. Onze Koning zal nog alle volken voeden met dat evangelie dat vandaag zo weinig wordt geacht. Amen! Zo zij het.

> 22 *En terstond dwong Jezus Zijn discipelen in het schip te gaan, en voor Hem af te varen naar de andere zijde, terwijl Hij de scharen van Zich zou laten.*

Terstond is een zakelijk woord. Jezus verliest geen tijd. Nauwelijks is het banket voorbij of Hij zendt de gasten naar huis. Nu zij goed gevoed zijn, gebiedt Hij hun zo goed mogelijk huiswaarts te gaan. Hij die de menigte deed neerzitten, was ook in staat *de scharen van Zich* te laten gaan, maar zij moesten worden weggestuurd, want zij waren node bereid te gaan.

De zee moet opnieuw worden overgestoken of Jezus kan geen afzondering vinden. Wat moet Hij een spitsroede lopen om een weinig rust te krijgen! Voordat Hij weer de zee oversteekt, verricht Hij nog een daad van zelfverloochening, want Hij kan niet vertrekken voordat Hij de menigte gelukkig uiteen ziet gaan. Hij handelt die zaak Zelf af en geeft de discipelen de gelegenheid in vrede te vertrekken. Zoals de kapitein het laatst het schip verlaat, zo is de Heere de laatste die de plaats van arbeid verlaat. De discipelen hadden liever in Zijn gezelschap willen blijven en de dank van de mensen willen genieten, maar Jezus *dwong Zijn discipelen in het schip te gaan.* Hij kon op dit moment niemand van Zich af krijgen zonder te zenden en te dwin-

gen. Deze magneet heeft grote aantrekkingskracht. Kennelijk beloofde Hij Zijn discipelen dat Hij hen zou volgen, want de woorden zijn: "*voor Hem af te varen naar de andere zijde.*" Hoe Hij hen zou volgen, zei Hij niet, maar Hij kon altijd een weg vinden om Zijn afspraken na te komen. Wat attent van Hem om te midden van de menigte te wachten terwijl de discipelen in vrede wegvoeren. Hij neemt altijd zelf het zware einde van de last.

MATTHEÜS 14:23-36

De Koning gebiedt over wind en golven

↑ Inhoud

> **23** *En als Hij nu de scharen van Zich gelaten had, klom Hij op den berg alleen, om te bidden. En als het nu avond was geworden, zo was Hij daar alleen.*

Nu de menigte weg was, kon Hij rusten, en Hij vond die rust in het gebed. Zo *klom Hij op den berg alleen*, naar een plaats waar Hij hardop kon spreken zonder gehoord of gestoord te worden. Daar had Hij gemeenschap met de Vader, *alleen.*

Dit was Zijn verkwikking en Zijn vreugde. Hij bleef daar tot de diepste schaduwen van de nacht zich hadden verzameld en de dag voorbij was. “*Alleen*”, en toch niet alleen: Hij dronk nieuwe kracht in terwijl Hij met Zijn Vader

omging. Deze verborgen omgang moet Hij Zelf aan de evangelist hebben geopenbaard die haar optekende, en stellig met de bedoeling dat wij van Zijn voorbeeld zouden leren.

Wij kunnen het ons niet veroorloven altijd in gezelschap te zijn, want zelfs onze gezegende Heere voelde dat Hij *alleen* moest zijn.

> **24** *En het schip was nu midden in de zee, zijnde in nood van de baren; want de wind was hun tegen.*

Terwijl Jezus alleen was, verkeerden zij in *het schip* in dezelfde toestand, maar zij waren niet bezig met dezelfde geestelijke oefening. Toen zij voor het eerst van de oever afstootten, was het goed zeilen in de koelte van de avond, maar er trok haastig een storm samen toen de nacht de hemel bedekte. Op het meer van Galilea stort de wind zich neer uit de kloven tussen de bergen en brengt hij kleine boten in ernstig gevaar: soms tilt hij ze bijna uit het water en dan weer dompelt hij ze onder de golven. Dat diepe meer was bijzonder gevaarlijk voor kleine vaartuigen. Zij waren ver van het land, want het schip was "*midden in de zee*", even ver van beide oevers. De zee was woedend en hun schip was "*in nood van de baren*". De orkaan was verschrikkelijk. "*De wind was hun tegen*" en liet hen niet gaan naar enige plaats die zij wilden bereiken. Het was een wervelwind en zij werden erdoor rondgedraaid, maar konden hem niet gebruiken om een van beide oevers te bereiken. Hoezeer leek hun toestand op de onze wanneer wij in gro-

te nood zijn! Wij worden heen en weer geslingerd en kunnen niets doen. De windvlaag is te hevig voor ons om ertegen op te kunnen, of zelfs maar om in leven te blijven terwijl wij erdoor worden voortgejaagd.

Eén blij feit blijft over: Jezus pleit op de oever terwijl wij op zee worstelen. Het is ook een troost te weten dat wij zijn waar Hij ons *dwong* heen te gaan (zie vers 22) en dat Hij heeft beloofd te Zijner tijd tot ons te komen. Daarom moet alles veilig zijn, al woedt de storm vreselijk.

> **25** *Maar ter vierde wake des nachts kwam Jezus af tot hen, wandelende op de zee.*

Jezus komt zeker. De nacht schrijdt voort en de duisternis wordt dikker, *de vierde wake des nachts* nadert, maar waar is Hij? Het geloof zegt: "Hij moet komen." Al bleef Hij weg tot bijna de dageraad, Hij moet komen. Het ongeloof vraagt: "Hoe kan Hij komen?" Ach, Hij zal Zelf antwoord geven. Hij kan Zijn eigen weg banen: "*ter vierde wake des nachts kwam Jezus af tot hen, wandelende op de zee.*" Hij komt tegen de wind in en over het gelaat van de golf. Vrees nooit dat Hij het door de storm geteisterde scheepje niet zal bereiken. Zijn liefde vindt de weg wel. Of het nu is tot één enkele discipel of tot de gemeente als geheel, Jezus zal verschijnen op het uur dat Hij Zelf kiest, en Zijn tijd is altijd de meest gepaste.

> **26** *En de discipelen, ziende Hem op de zee wandelen, werden ontroerd, zeggende: Het is een spooksel! En zij schreeuwden van vrees.*

Ja, *de discipelen, ziende Hem*; zij zagen Jezus, hun Heere, en putten geen troost uit de aanblik. Het oog van de arme menselijke natuur is blind vergeleken met de blik van een geestelijk geloof. Zij zagen, maar wisten niet wat zij zagen.

Wat kon het anders zijn dan een spooksel? Hoe kon een echt mens over die schuimende baren wandelen? Hoe kon Hij standhouden tegen zo'n orkaan? Zij waren al ten einde raad en het verschijnsel maakte een eind aan hun moed. Wij menen hun angstkreet te horen: "*zij schreeuwden van vrees.*" Wij lezen niet dat zij daarvoor al "*ontroerd werden*". Het waren oude zeelieden en zij vreesden de natuurkrachten niet, maar een *geest* — ach, dat was een schrik te veel. Zij waren er nu het slechtst aan toe en toch, als zij het geweten hadden, stonden zij op de drempel van hun beste ogenblik. Het is opmerkelijk dat hoe dichter Jezus bij hen was, des te groter hun vrees werd. Gebrek aan onderscheidingsvermogen maakt de ziel blind voor haar rijkste vertroostingen. Heere, wees nabij en laat mij U kennen! Laat mij niet hoeven te zeggen met Jakob: "Gewisselijk is de HEERE aan deze plaats, en ik heb het niet geweten!"

> **27** *Maar terstond sprak Jezus hen aan, zeggende: Zijt goedsmoeds, Ik ben het, vreest niet.*

Hij hield hen niet in onzekerheid: "*terstond sprak Jezus hen aan.*"

Hoe zoet klonk die liefdevolle en majesteitelijke stem! Boven het gebrul van de golven en het huilen van de winden uit hoorden zij de stem van de Heere. Dit was ook Zijn

oude woord: "*Zijt goedsmoeds.*" De meest afdoende reden voor moed was Zijn eigen tegenwoordigheid. "*Ik ben het, vreest niet.*" Als Jezus dichtbij is, als de geest van de storm tenslotte de Heere der liefde is, dan is er geen plaats meer voor vrees. Kan Jezus tot ons komen door de storm? Dan zullen wij haar doorstaan en tot Hem komen. Hij Die de storm beheerst, is niet de duivel, niet het toeval, niet een kwaadwillige vijand, maar Jezus. Dit zou een eind moeten maken aan alle vrees.

> **28** *En Petrus antwoordde Hem, en zeide: Heere! indien Gij het zijt, zo gebied mij tot U te komen op het water.*

Petrus moet de eerste zijn die spreekt. Hij is impulsief en bovendien was hij een soort voorman in het gezelschap. De eerste die spreekt, is niet altijd de wijste man. Petrus' vrees is verdwenen, op één "*indien*" na, maar dat "indien" deed hem geen goed, want het leek zijn Meester uit te dagen: "*Heere! indien Gij het zijt*." Wat een proef om voor te stellen: "*gebied mij tot U te komen op het water*"*!* Wat moest Petrus met wandelen op het water? Zijn naam had kunnen doen vermoeden dat hij als een steen naar de bodem zou gaan. Het was een onbezonnen verzoek. Het was de uitslag van de slinger bij Petrus, van wanhoop naar onbezonnen waagmoed. Hij wist stellig niet wat hij zei. Toch hebben ook wij onze Heere op bijna even ongepaste proeven gesteld. Hebben wij niet gezegd: "Als U mij ooit gezegend hebt, geef mij dan dit en dat"? Ook wij hebben ons water-

wandelen gehad en hebben ons gewaagd waar niets dan bijzondere genade ons kon dragen. Heere, wat is de mens?

> **29** *En Hij zeide: Kom. En Petrus klom neder van het schip, en wandelde op het water, om tot Jezus te komen.*

Wanneer goede mensen onverstandig en vermetel zijn, kan het tot hun blijvend goed strekken dat zij hun dwaasheid door ervaring leren kennen. "*En Hij zeide: Kom.*" De Heere van Petrus staat op het punt hem een praktische les te leren. Petrus had gevraagd dat hem geboden zou worden te komen. Hij mag komen. Hij komt. Hij verlaat de boot. Hij betreedt de golf. Hij is op weg naar zijn Heere. Wij kunnen alles als wij goddelijke machtiging hebben en moed genoeg om de Heere op Zijn woord te nemen. Nu waren er twee op de zee. Twee wonderen! Welk van beide was het grootste? De lezer zal het misschien niet gemakkelijk kunnen zeggen. Laat hij het overwegen.

> **30** *Maar ziende den sterken wind, werd hij bevreesd, en als hij begon neder te zinken, riep hij, zeggende: Heere, behoud mij!*

"*Maar*" — een droevig "maar" voor de arme Petrus. Zijn oog was van zijn Heere af en op het razen van de wind gericht: "*ziende den sterken wind*". Zijn hart begaf het en daarna begaf zijn voet het. Hij begon te zakken — een vreselijk moment is dit, "*begon neder te zinken*", en toch was het slechts een "begin": hij had tijd om tot zijn Heere te roepen, Die niet zonk. Petrus riep en was gered. Zijn gebed

was zo vol als het kort was. Hij had zijn oog en zijn geloof weer op Jezus gericht, want hij riep: "*Heere.*" Hij was in dit gevaar gekomen door gehoorzaamheid en daarom had hij aan het woord "Heere" een pleitgrond. In gevaar of niet, Jezus bleef zijn Heere. Hij is een verloren man en hij voelt het, tenzij zijn Heere hem *behoudt* — hem geheel behoudt, hem nu behoudt. Gezegend gebed: "*Heere, behoud mij!*" Lezer, past dit gebed niet ook bij u? Petrus was dichter bij zijn Heere toen hij zonk dan toen hij wandelde. In onze lage staat zijn wij vaak dichter bij Jezus dan in onze heerlijker tijden.

> **31** *En Jezus, terstond de hand uitstekende, greep hem aan, en zeide tot hem: Gij kleingelovige! waarom hebt gij gewankeld?*

Onze Heere draalt niet wanneer ons gevaar dreigend is en onze roep dringend: "*Jezus, terstond de hand uitstekende*". Hij "*greep hem aan*" en pas daarna onderwees Hij hem. Jezus redt eerst en berispt daarna, wanneer Hij dat moet doen. Wanneer wij gered zijn, is het de gepaste tijd om onszelf te kastijden vanwege ons ongeloof. Laten wij van onze Heere leren dat wij anderen niet mogen bestraffen voordat wij hen eerst uit hun moeilijkheden hebben geholpen.

Onze twijfels zijn onredelijk: "*waarom hebt gij gewankeld?*" Als er reden is voor klein geloof, is er duidelijk reden voor groot vertrouwen. Als het juist is Jezus te vertrouwen, waarom dan niet Hem geheel te vertrouwen? Vertrouwen was de kracht van Petrus — twijfel was zijn ge-

vaar. Het zag eruit als groot geloof toen Petrus over het water liep, maar een beetje wind bewees al snel dat hij een "*kleingelovige*" was. Zolang ons geloof niet beproefd is, kunnen wij er geen betrouwbare schatting van maken.

Nadat zijn Heere hem bij de hand had genomen, zonk Petrus niet verder, maar hervatte hij zijn wandeling in het geloof. Hoe gemakkelijk is het te geloven als wij dicht bij Jezus zijn!

Heere, wanneer ons geloof tekortschiet, kom dan tot ons en wij zullen over de golf wandelen.

> **32** *En als zij in het schip geklommen waren, stilde de wind.*

Petrus' wandeling en zijn redding vonden dus plaats te midden van de storm. Hij kon heel goed over het water lopen toen zijn Heere hem bij de hand hield, en dat kunnen wij ook. Wat een gezicht! Jezus en Petrus, hand in hand, wandelend over de zee! Samen hielden zij meteen koers naar het schip. Wonderen worden nooit onnodig lang uitgesponnen. Was Petrus niet blij het woelige element te verlaten en tegelijk te merken dat de storm voorbij was? "*als zij in het schip geklommen waren, stilde de wind.*" Het is goed veilig te zijn in een storm, maar aangenamer is het de kalmte terug te zien keren en de orkaan te zien eindigen. Hoe blij verwelkomden de discipelen hun Heere en hun broeder Petrus, die, hoewel doornat, door zijn avontuur een wijzer man was geworden!

> **33** *Die nu in het schip waren, kwamen en aanbaden Hem, zeggende: Waarlijk, Gij zijt Gods Zoon!*

Geen wonder dat Petrus Hem aanbad, en zijn kameraden evenzo: zij "*aanbaden Hem*". Alle discipelen, die zo door hun Heere waren gered doordat Hij op de stormachtige zee tot hen kwam, waren overweldigend overtuigd van Zijn Godheid. Nu waren zij er dubbel zeker van door onbetwistbaar bewijs, en in nederige eerbied spraken zij tot Hem hun aanbiddend geloof uit met de woorden: "*Waarlijk, Gij zijt Gods Zoon!*"

> **34-36** *En overgevaren zijnde, kwamen zij in het land Gennesaret. En als de mannen van die plaats Hem werden kennende, zonden zij in dat gehele omliggende land, en brachten tot Hem allen, die kwalijk gesteld waren; En baden Hem, dat zij alleenlijk den zoom Zijns kleeds zouden mogen aanraken; en zovelen als Hem aanraakten, werden gezond.*

Het zojuist nog door de storm geteisterde scheepje is spoedig in de gewenste haven en nu treffen andere wonderlijke taferelen ons oog. Waar Hij ook aan land gaat, de grote Geneesheer vindt zeker patiënten. Enkelen van *de mannen van die plaats* kenden Hem, en dezen waren als vonken die de rest van het volk in vuur en vlam zetten met wonderlijke verhalen over wat Jezus had gedaan. Velen werden gretige aanbevelers van Zijn kunde en gingen zelf, of "*zonden*" anderen "*in dat gehele omliggende land*". Zeer bedrijvig waren die mensen.

Zij zonden; zij brachten tot Hem; zij baden Hem; zij raakten Zijn kleed aan; zij werden gezond. De zinnen volgen elkaar zonder onderbreking op. De mensen vroegen weinig, zij baden "*dat zij alleenlijk den zoom Zijns kleeds zouden mogen aanraken*", maar zij ontvingen veel, want zij werden volkomen gezond. In geen enkel geval was er een mislukking. In elk afzonderlijk geval was het werk volledig. Hun nederig verzoek steunde op een voorbeeld, werd door ernstige geesten aangedrongen en gepaard met praktische deelneming, daarom werd het niet geweigerd. Wat een vreugde bracht dit in dat hele gebied! Allen die "*kwalijk gesteld waren*" waren gelukkige getuigen van de genezende macht van de Heere geworden.

Onze Koning is Meester op land en op water. Of het nu op de zee van Gennesaret is of in "*het land Gennesaret*", Zijn opperste macht en majesteit worden onfeilbaar bewezen. Hij stilt stormen en lest koortsen. Hij raakt golven met Zijn voet aan en zij worden vast. Hij raakt zieke lichamen met Zijn hand aan en zij komen tot gezondheid terug. Aan Zijn dienaar Petrus en aan de zoom van Zijn eigen kleed geeft Hij wonderbare kracht.

MATTHEÜS 15:1-20

Onze Koning bestrijdt de vormendienaars

↑ Inhoud

> **1-2** *Toen kwamen tot Jezus enige Schriftgeleerden en Farizeen, die van Jeruzalem waren, zeggende: Waarom overtreden Uw discipelen de inzetting der ouden? Want zij wassen hun handen niet, wanneer zij brood zullen eten.*

Toen onze Heere het drukst had, vielen Zijn vijanden Hem aan. Deze geestelijken "*van Jeruzalem*" waren waarschijnlijk de keur van het gezelschap en vanwege hun grote faam rekenden zij op een gemakkelijke overwinning op de eenvoudige prediker van het platteland. Misschien waren zij een afvaardiging van het hoofdkwartier, gestuurd om de nieuwe Leraar in verwarring te brengen. Zij hadden een vraag te stellen, die hun misschien belangrijk leek, of

zij deden alsof zij haar belangrijk vonden om hun eigen doeleinden te bereiken. *De inzetting der ouden* woog bij hen zwaar. Haar te overtreden moest wel een misdaad zijn. Het wassen van de handen is op zichzelf goed en wel. Men kon wensen dat het vaker gebeurde, maar het te verheffen tot een godsdienstig ritueel is dwaasheid en zonde. Deze "*Schriftgeleerden en Farizeeën*" wasten hun handen, of ze het nodig hadden of niet, uit een vermeende ijver om zich te ontdoen van elk deeltje dat hen ceremonieel onrein kon maken. De discipelen van onze Heere waren al zo ver in de christelijke vrijheid doorgedrongen dat zij de rabbijnse overlevering niet onderhielden: "*zij wassen hun handen niet, wanneer zij brood zullen eten.*" Waarom zouden zij wassen als hun handen schoon waren? De overlevering had geen macht over hun geweten. Niemand heeft meer recht een nieuwe plicht in te stellen dan een oude te verzuimen. Het uitvaardigen van geboden komt alleen de Koning toe. Toch vragen deze godsdienstmensen waarom de discipelen van de Heere een wet overtreden die geen wet was. Het is goed als onze tegenstanders ons geen ergere aanklacht kunnen voorhouden dan deze.

> **3** *Maar Hij, antwoordende, zeide tot hen: Waarom overtreedt ook gij het gebod Gods, door uw inzetting?*

"*Hij, antwoordende*" — Hij beantwoordde hun vraag door hun een andere te stellen. Dit deed onze Heere vaak en wij kunnen Hem in gesprekken met vitzieke mensen dikwijls navolgen. Onze Heere richt met de vraag een helder licht

op hen: *Waarom overtreedt ook gij het gebod Gods, door uw inzetting?* Wat is een "*inzetting*" in vergelijking met een "*gebod*"*?*

Wat is een overlevering als zij strijdt met een gebod? Wat zijn *ouden* vergeleken met *God*? Onze Heere wist het best hoe Hij deze gezanten van de boze machten moest aanpakken. Zijn vraag droeg de oorlog naar hun eigen gebied en veranderde hun grootsprekende aanval in een volslagen nederlaag.

> **4-6** *Want God heeft geboden, zeggende: Eert uwen vader en moeder, en: Wie vader of moeder vloekt, die zal de dood sterven. Maar gij zegt: Zo wie tot vader of moeder zal zeggen: Het is een gave, zo wat u van mij zou kunnen ten nutte komen; en zijn vader of zijn moeder geenszins zal eren, die voldoet. En gij hebt alzo Gods gebod krachteloos gemaakt door uw inzetting.*

Onze Heere verklaart Zijn vraag en brengt Zijn beschuldiging thuis. *God* had zoon en dochter verplicht de ouders te eren en dit omvatte ongetwijfeld ook dat zij vader en moeder de hulp gaven die zij nodig mochten hebben. Aan deze plicht kon men niet ontkomen zonder het duidelijke gebod van God te breken. Het was altijd goed, volgens de wet der natuur, dankbaar te zijn jegens ouders, en volgens de wet van Mozes was het altijd een misdaad waarop de dood stond hen te vervloeken. In Exodus 21:17 lezen wij: "Wie ook zijn vader of zijn moeder vloekt, die zal zekerlijk gedood worden." Vader en moeder moeten in ere worden gehouden en met liefde worden gekoesterd, en van het voor-

schrift dat dit gebiedt, wordt gezegd dat het “het eerste gebod is met een belofte”. Over de betekenis van de goddelijke wet kon geen misverstand bestaan, en toch hadden de laaghartige leraren van die tijd een manier bedacht om mensen vrij te stellen van de nakoming van zo’n duidelijke plicht.

Deze ellendige overleveringsliefhebbers leerden dat als een man riep: “*Het is korban (dat is te zeggen, een gave)*”, en zo in naam opzijzette voor God wat zijn ouders van hem vroegen, hij het hun daarna niet mocht geven. Als hij in woede, of zelfs maar voor de schijn, datgene wat vader of moeder vroeg onder de ban stelde, werd hij *vrij* van de verplichting zijn ouders te helpen. Het is waar dat de rabbijnen niet van hem eisten zijn gelofte uit te voeren en het geld of de goederen werkelijk aan God te geven, maar omdat hij de heilige naam erbij had betrokken, mocht hij het geschenk in geen geval aan zijn ouders overhandigen. Zodat een haastig woord elk kind van zijn plicht vrijmaakte om zijn vader of moeder bij te staan, en dan kon hij voorwenden dat het hem heel speet het gezegd te hebben, maar dat zijn geweten niet toeliet de ban te verbreken. Walgelijke huichelaars! Pleitbezorgers van de duivel! Was ooit een list oppervlakkiger? Toch hebben zij zo “*Gods gebod krachteloos gemaakt*”.

> **7-8** *Gij geveinsden! Wel heeft Jesaja van u geprofeteerd, zeggende: Dit volk genaakt Mij met hun mond, en eert Mij met de lippen, maar hun hart houdt zich verre van Mij;*

Zij verdienden de naam terecht die de verontwaardigde Zaligmaker hun gaf: "*Gij geveinsden!*" Zij maakten zich druk over ongewassen handen en toch legden zij hun vuile handen aan Gods allerheiligste wet. De profetische woorden van Jesaja beschreven hen inderdaad. Hij had hen naar het leven geschilderd. Hun godsdienst was een mondgodsdienst, lippendienst, en niets meer. *Hun hart* naderde de Heere helemaal nooit.

Zo gaf onze Heere Zijn tegenstanders de Schrift in plaats van de overlevering. Hij brak hun houten wapens met het zwaard van de Geest. De Heilige Schrift moet ons wapen zijn tegen de kerk van de overleveringen. Niets zal Rome omverwerpen dan het Woord van de Heere.

Toen onze gezegende Heere uit de profetie van Jesaja citeerde, gebruikte Hij niet alleen een vertaling, maar gaf Hij de zin vrij weer, en berispte zo het louter woordenkloven van de rabbijnen. Zij konden de letters van een heilig boek tellen en toch de betekenis ervan volkomen missen. Hij gaf de ziel en de geest van de ingegeven uitspraak. Jezus drong aan op aanbidding van het hart en zei niets over het wel of niet wassen van de handen voor het eten van brood. Dat was een te nietig punt voor Hem om erbij stil te staan.

> **9** *Doch tevergeefs eren zij Mij, lerende leringen, die geboden van mensen zijn.*

Een godsdienst die op menselijk gezag berust, is waardeloos. Wij moeten de ware God *aanbidden* op de wijze die

Hij Zelf heeft bepaald, of wij aanbidden Hem helemaal niet. Leerstukken en verordeningen mogen alleen worden aanvaard wanneer het goddelijke Woord ze ondersteunt, en alleen om die reden. De meest nauwgezette vorm van toewijding is *tevergeefse aanbidding*, als zij wordt geregeld door een menselijke verordening los van het eigen gebod van de Heere.

> **10** *En als Hij de schare tot Zich geroepen had, zeide Hij tot hen: Hoort en verstaat.*

Hij wendt Zich tot de gewone menigte, onder wie Hij Zijn wonderen van liefde had gedaan. Hij had *de schare tot Zich geroepen* en gebood hun: "*Hoort en verstaat.*" Het lijkt alsof Hij door Zijn handelwijze wilde zeggen dat Hij liever de onwetende landlieden onderwees dan die huichelachtige schriftgeleerden en Farizeeën. Hij had meer hoop begrepen te worden door de onwetende menigte dan door geleerde mannen die hun oordeel zo ellendig hadden onderworpen door waardeloze overleveringen te volgen. Het evangelie wendt zich van de geleerden af tot het volk. Dezen laatsten hebben meer gezond verstand en eerlijkheid dan de eersten, maar zelfs zij hebben de vermaning nodig: "*Hoort en verstaat.*"

> **11** *Hetgeen ten monde ingaat, ontreinigt den mens niet; maar hetgeen ten monde uitgaat, dat ontreinigt den mens.*

Hier is iets voor de menigte om over na te denken en voor de Farizeeën om op te kauwen. Voor velen zou het een

raadsel zijn en voor allen een verrassing. Bovenal zou het een verbijsterende uitspraak zijn voor vormendienaars. De godsdienstmensen van die tijd legden het hoofdpunt van de zedelijkheid in spijs en drank, maar de Heere Jezus verklaarde dat het lag in gedachten en daden. De Farizeeën hadden nu een snaar om op te tokkelen, want tokkelen zouden zij toch. Deze uitspraak zou menige dag stof geven tot kwaadaardig commentaar. Zij hadden geprobeerd een zin te pakken te krijgen die zij als beschuldiging konden gebruiken, en in dit geval gaf Hij hun er een die zij met dat oogmerk mochten aanhalen als zij dat durfden. Zij stond lijnrecht tegenover hun leer en toch was het niet gemakkelijk haar scherpe snede te pareren of haar bijzondere kracht te weerstaan.

> **12** *Toen kwamen Zijn discipelen tot Hem, en zeiden tot Hem: Weet Gij wel, dat de Farizeen deze rede horende, geergerd zijn geweest?*

De discipelen dachten kennelijk meer aan het kwetsen van *de Farizeeën* dan hun Meester. Hij wist dat zij *geërgerd* zouden zijn en vond het geen ramp dat zij het waren. Hij legde Zijn opmerkelijke spreuk op hun weg opdat zij zich erdoor gestuit en vastgelopen zouden vinden. Zij waren met kruiperige vleierij tot Hem gekomen, in de hoop Hem in Zijn woorden te vangen. Hij walgde van hun huichelarij en door deze verbijsterende uitspraak ontmaskerde Hij hen, en zij toonden hun ware gezicht. Zij konden hun haat niet langer verbergen. Voortaan konden zij de discipelen niet

meer in de val lokken met hun betuigingen van vriendschap.

> **13** *Maar Hij, antwoordende zeide: Alle plant, die Mijn hemelse Vader niet geplant heeft, zal uitgeroeid worden.*

Als mensen zelf een aanstoot zijn, verdienen zij het geërgerd te worden. Als deze zogenaamde leraren van Gods gedachten vitten op Gods Zoon, verdienen zij geen pardon, maar het is juist en wijs hen te trakteren op waarheid die hen zal ergeren. Een goede tuinman is zorgvuldig in het uitroeien van onkruid en in het begieten van planten. De kernachtige uitspraak van onze Heere werkte als een schoffel om deze mannen uit hun godsdienstige belijdenis te rukken, en dat was Zijn bedoeling. Maar wat een plechtig woord is dit! Als onze godsdienst niet geheel van God is, zal zij een einde nemen en dat einde zal verderf zijn. Hoe schoon de bloem ook is: als zij een plant is *die Mijn hemelse Vader niet geplant heeft*, is haar lot bezegeld. Zij zal niet gesnoeid worden, maar "*uitgeroeid worden*". Zij die door de waarheid worden ontworteld, zijn voorgoed ontworteld.

> **14** *Laat hen varen; zij zijn blinde leidslieden der blinden. Indien nu de blinde den blinde leidt, zo zullen zij beiden in de gracht vallen.*

Hij wendde Zich van hen af als onwaardig om nog aandacht te krijgen en zei: "*Laat hen varen.*" De discipelen hoefden de Farizeeën niet te bestrijden, zij zouden in de natuurlijke gang van zaken worden uitgeroeid door de on-

vermijdelijke gevolgen van hun eigen koers. Zowel zijzelf als hun misleide volgelingen zouden "*in de gracht vallen*" van dwaling en ongerijmdheid en uiteindelijk volslagen te gronde gaan. Altijd is het zo. Wanneer de bekrompen leraar de onwetende leerling leidt, moeten zij beiden verkeerd gaan. Hetzelfde geldt voor elke vorm van geestelijke blindheid bij hen die het denken van een tijdperk bepalen, en bij hen die hun dwalende leiding volgen. Het wijsgerige ongeloof van deze tijd is blind van eigendunk en vreselijk is de gracht waarheen het zich haast. Helaas! zijn leraren nemen kostbare zielen met zich mee in de gracht van het atheïsme en de anarchie.

O Heere, laat ons niet wanhopig zijn over de huidige overmacht van de valse leer. Mogen wij in onze lijdzaamheid onze zielen bezitten! Wij kunnen niet maken dat de blinde leidslieden of hun blinde volgelingen de gracht voor zich zien, maar zij is er toch en hun val is zeker. U alleen kunt de ogen van de blinden openen en wij vertrouwen erop dat dit wonder der genade door U zal worden gewrocht.

> **15** *En Petrus, antwoordende, zeide tot Hem: Verklaar ons deze gelijkenis.*

De spreuk, die Petrus een gelijkenis noemt, was tot de menigte gesproken en zij werd opgeroepen haar te verstaan, maar stellig begreep zij haar niet, want zelfs het college van de apostelen kreeg er geen grip op. Petrus deed als

woordvoerder goed meteen naar de bron te gaan en nederig te zeggen:

"*Verklaar ons deze gelijkenis.*" Hij Die het duistere woord had gesproken, kon het het best verklaren.

> **16** *Maar Jezus zeide: Zijt ook gijlieden alsnog onwetende?*

Natuurlijk zouden de Farizeeën het licht haten en dus weigeren de geestelijke waarheid te zien die onze Heere hun zo krachtig had voorgehouden. Het was ook niet verwonderlijk dat de menigte te onwetend was om de goddelijke betekenis van de bondige zin te zien. Maar hadden de uitverkoren twaalf niet een helderder inzicht moeten hebben? Na al het onderwijs van hun Heere: waren zij "*alsnog onwetende*"? Hadden zij niet tot de innerlijke zin van de uitspraak van hun Heere moeten doordringen? Helaas, hoe vaak hebben wij in een gelijke toestand verkeerd! Hoe toepasselijk zou de vraag aan ons kunnen worden gesteld: "*Zijt ook gijlieden alsnog onwetende?*"

> **17** *Verstaat gij nog niet, dat al wat ten monde ingaat, in de buik komt, en in de heimelijkheid wordt uitgeworpen?*

Zijn wij na jaren van het onderwijs van de Meester nog steeds niet in staat een elementaire waarheid te vatten? Kunnen wij geen onderscheid maken tussen lichamelijke en geestelijke verontreiniging? Voedsel raakt de ziel niet. Het gaat door het lichaam, maar het bereikt niet de gevoelens of het verstand en ontreinigt daarom een mens niet. Wat gegeten wordt, is stoffelijke materie en komt niet in

aanraking met het morele besef. Dit is duidelijk genoeg voor ieder onbevooroordeeld verstand. Voedsel doorloopt elk kanaal van het lichaam, van zijn ingang *ten monde* en zijn gang door de ingewanden tot zijn uiteindelijke uitscheiding, maar het heeft geen verband met het denkende en geestelijke deel van ons wezen en alleen daar kan werkelijke verontreiniging worden veroorzaakt.

> **18** *Maar die dingen, die ten monde uitgaan, komen voort uit het hart, en dezelve ontreinigen den mens.*

De uitingen van de geest zijn voortgekomen uit de ziel van de mens en hebben een moreel karakter: "*die dingen, die ten monde uitgaan, komen voort uit het hart.*" Woorden, en de gedachten die woorden als kleed dragen, en de daden die de belichaming van woorden zijn — deze zijn van de mens zelf en deze *ontreinigen* hem. Als de geest of het hart niets met een daad te maken had, zou zij een mens niet meer bezoedelen dan het voedsel dat hij doorslikt en uitscheidt. Omdat daden en woorden niet alleen uit de mond komen, maar uit de ziel, zijn zij van veel meer belang dan spijs en drank. Natuurlijk wordt een mens bezoedeld wanneer hij zich schuldig maakt aan gulzigheid en dronkenschap, maar dat is niet vanwege het eten of drinken zelf, maar omdat het overmatig nuttigen ervan de uitoefening van een ongetemde eetlust is, en ook die groeit naarmate zij wordt bevredigd.

> **19** *Want uit het hart komen voort boze bedenkingen, doodslagen, overspelen, hoererijen, dieverijen, valse getuigenissen, lasteringen.*

Wat een lijst! Wat moet dat hart zijn waaruit zoveel kwaad voortvloeit! Dit zijn slechts de bijen — wat moet de korf zijn! "*Boze bedenkingen*", of redeneringen, zoals waaraan deze Farizeeën zich schuldig hadden gemaakt — het "moderne denken" is een voorbeeld van deze kwaden. Het komt uit het hart eerder dan uit het hoofd. "*Doodslagen*" beginnen niet met de dolk, maar met de boosaardigheid van de ziel.

"*Overspelen en hoererijen*" worden eerst in het hart gekoesterd voordat het lichaam ze uitvoert. Het hart is de kooi waaruit deze onreine vogels uitvliegen. "*Dieverijen*" worden ook in het hart geboren. Een mens zou niet onrechtmatig met de hand nemen als hij niet onrechtmatig met het hart had begeerd. "*Valse getuigenissen*", of liegen en lasteren — ook dit gist eerst in het hart en dan wordt het venijn ervan in het gesprek uitgespuwd. Wie "*lasteringen*" tegen zijn Maker uit, toont een zeer zwart hart. Hoe kon hij in zo'n nodeloze, nutteloze ondeugd vervallen, tenzij zijn binnenste ziel gedrenkt was in opstand tegen de Heere? Al deze vreselijke kwaden vloeien uit één bron, uit de aard en het leven zelf van de gevallen mens.

> **20** *Deze dingen zijn het, die den mens ontreinigen; maar het eten met ongewassen handen ontreinigt den mens niet.*

Zij komen niet alleen uit een verontreinigde natuur, maar zij *ontreinigen den mens* nog verder. Zo had de Zaligmaker Zijn spreuk bewezen. De dingen van binnenuit zijn kennelijk van een zeer verontreinigend karakter en maken een mens ongeschikt voor gemeenschap met God en voor de vervulling van heilige plichten, maar het nalaten van het begieten van de handen met water is daarmee in het geheel niet te vergelijken. Toch werden zij die geen berouw hadden over verontreinigende zonden, met afschuw vervuld wanneer iemand een stuk brood at *met ongewassen handen.*

Gezegende Meester, was mij van binnen en red mij van de verontreinigingen van de verdorven natuur! Laat mij niet op uiterlijke vormen vertrouwen, maar zuiver mij in het verborgene!

MATTHEÜS 15:21-28

Onze Koning en de Kananese vrouw

↑ Inhoud

> **21** *En Jezus van daar gaande, vertrok naar de delen van Tyrus en Sidon.*

Hij verliet het weerzinwekkende gezelschap van de Farizeeën, *van daar gaande,* en trok zo ver weg als Hij kon zonder Zijn eigen land te verlaten. De grote Opziener ging tot aan de uiterste grenzen van Zijn gebied. Een innerlijke aantrekkingskracht dreef Hem naar de plaats waar Hij wist dat een gelovig hart naar Hem verlangde. Hij was als prediker gezonden naar het huis van Israël, maar Hij legde Zijn opdracht in de ruimste zin uit en vertrok "naar *de delen van Tyrus en Sidon.*" Als zij die in het middelpunt wonen onverbeterlijk blijken, gaat de Heere naar hen die al-

leen vanaf de rand te bereiken zijn. Laten wij altijd tot aan het einde van de akker ploegen en onze generatie dienen tot aan de uiterste grenzen van ons werkterrein.

> 22 *En ziet, een Kananese vrouw, uit die landpalen komende, riep tot Hem, zeggende: Heere! Gij Zone Davids, ontferm U mijner! mijn dochter is deerlijk van den duivel bezeten.*

"*Ziet*" — hier valt iets te aanschouwen, goed voor ogen en harten. Net toen Jezus naar de delen van Tyrus en Sidon ging, kwam er een vrouw *uit die landpalen* Hem tegemoet. Vroeg of laat komt er een ontmoeting tussen Christus en zoekende zielen. Deze "*Kananese vrouw*" kon geen aanspraak maken op grond van haar volk. Zij was een heidin van de ergste soort, uit een volk dat lang tevoren ter dood veroordeeld was. Zij kwam uit het smalle stuk land waar de Tyriërs woonden en, zoals Hiram van Tyrus, kende zij de naam van David, maar zij ging verder, want zij geloofde in Hem als *Zone Davids.* Liefde voor haar dochter dreef haar op reis, om te roepen, te smeken, om ontferming af te dwingen. Wat zal de liefde van een moeder niet bereiken? Haar nood had de afscheiding tussen heiden en Jood weggenomen. Zij deed een beroep op Jezus alsof zij uit hetzelfde land kwam als Zijn discipelen. Zij vroeg de genezing van haar kind als een barmhartigheid voor haarzelf: "*ontferm U mijner!*" Zij vroeg het aan Jezus als *Heere.* Zij vroeg het aan Eén die groter is dan Salomo, de *Zone Davids*, de wijste en machtigste van alle wonderdoeners. Zij legde de

zaak kort en roerend voor en pleitte voor haar dochter met alle liefdevolle bezorgdheid van een moeder.

Haar nood leerde haar bidden. Zolang ook wij niet weten wat wij nodig hebben en niet vol hoopvol verlangen zijn, zullen wij nooit met kracht pleiten. Bidden wij voor onze kinderen zoals deze vrouw pleitte voor haar dochter? Hebben wij geen goede reden om haar tot voorbeeld te nemen?

> **23** *Doch Hij antwoordde haar niet een woord. En Zijn discipelen, tot Hem komende, baden Hem, zeggende: Laat haar van U; want zij roept ons na.*

Het zwijgen was een hard antwoord, want de angst vertaalt het in iets ergers dan de scherpste woorden. "*Niet een woord*", niet een woord van Hem wiens woorden altijd kracht zijn! Dit was een zware ontmoediging. Toch bracht het zwijgen van de Heere haar niet tot zwijgen. Zij verhoogde haar smeekbeden. De discipelen vergisten zich toen zij zeiden: "*want zij roept ons na.*" Nee, nee, zij riep Hem na. Moest hen dat bedroeven? Och, dat alle mensen Hem nariepen! Zo'n zalige last zouden meelevende harten onder de dienaren van de Heere zich moeten wensen. De discipelen werden er echter toe gedreven zich tot hun Meester te wenden en hoewel dat iets was, was het niet veel. Mogelijk bedoelden zij hun klacht als hulp voor de vrouw, om op de een of andere manier een antwoord voor haar te krijgen, maar hun woorden klinken koel: "*Laat haar van U.*" Mochten wij nooit zo zelfzuchtig zijn dat wij

ons laten hinderen door zoekende mensen! Mochten wij hen zelf nooit wegsturen met koele blikken en harde woorden!

Toch konden de discipelen haar niet negeren. Zij werden gedwongen om bij Jezus voor haar te pleiten. Zij kwamen bij Hem en *baden Hem.* Als christenen ogenschijnlijk gevoelloos zijn, laten wij hen dan tot meeleven verwarmen door onze volhardende gloed.

> **24** *Maar Hij, antwoordende, zeide: Ik ben niet gezonden, dan tot de verloren schapen van het huis Israels.*

Toen Jezus sprak, was dat niet tot haar, maar tot Zijn discipelen. Zij hoorde het woord en voelde het als een zijdelingse slag die haar hoop zwaar trof. Zij was niet van "*het huis Israels.*" Zij erkende dat zij zich niet onder de *schapen* kon rekenen. Hij was *niet gezonden* tot haar. Hoe kon Hij buiten Zijn opdracht gaan? Het zou geen wonder zijn geweest als zij moedeloos was teruggetreden. Integendeel, zij verdubbelde haar smeken.

> **25** *En zij kwam en aanbad Hem, zeggende: Heere, help mij!*

In plaats van terug te treden, *kwam zij* dichterbij en zij "*aanbad Hem.*" Dat was goed gedaan. Zij kon de vragen over het lot van haar volk en over de opdracht van de Heere niet oplossen, maar zij kon bidden. Zij wist weinig van de grenzen van het Messiasschap, maar zij wist dat de *Heere* grenzeloze macht bezat. Als Herder mag Hij haar mis-

schien niet samenbrengen, maar als Heere kan Hij haar helpen. De goddelijke natuur van Christus is een bron van troost voor verontruste harten.

Haar bede was kort, maar veelomvattend. Zij kwam gloeiend uit haar hart en ging recht op het doel af. De nood van haar dochter was haar eigen nood en daarom riep zij: “Heere, help mij!” Heere, help ons te bidden zoals zij.

> **26** *Doch Hij antwoordde en zeide: Het is niet betamelijk het brood der kinderen te nemen, en den hondekens voor te werpen.*

Eindelijk wendt Hij Zich om en geeft antwoord op haar smeken, maar het is geen bemoedigend antwoord. Wat is de taal hard! Hoe anders dan onze Heere gewoonlijk is! En toch, hoe waar! Hoe onweerlegbaar! Voorwaar, “*Het is niet betamelijk het brood der kinderen te nemen, en den hondekens voor te werpen.*”

Natuurlijk mogen voorrechten niet worden gegeven aan hen die er geen recht op hebben, en mogen voorbehouden weldaden niet worden verspild aan onwaardigen. De gezochte zegen is als brood voor kinderen en de Kananieten waren niet meer leden van de uitverkoren familie dan zoveel honden. Hun heidense aard maakte hen onrein als honden. Al generaties lang kenden zij van de ware God niet meer dan de honden die door de straten zwerven. Vaak hadden zij en andere Filistijnse stammen als honden naar de hielen van het volk van de Heere gehapt. De vrouw had zulke woorden waarschijnlijk wel gehoord van

trotse Joodse dwepers, maar van de Heere had zij ze niet verwacht.

> **27** *En zij zeide: Ja, Heere! doch de hondekens eten ook van de brokjes die er vallen van de tafel hunner heren.*

Het werd nederig gezegd: "*Ja, Heere!*" Het werd moedig gezegd, want zij vond voedsel voor het geloof in de harde korst van de woorden van onze Heere. Onze Heere had een woord gebruikt dat vertaald moet worden met "*hondekens*", en daar greep zij naar. Hondekens worden de speelkameraden van de kinderen. Zij liggen onder de tafel en rapen de kruimels op die *vallen* van de tafel van hun jonge baasjes. De huisvader neemt het hondeke zozeer onder zijn hoede dat hij het onder de tafel laat liggen. Als zij, heidens hondeke als zij is, niet als een van de kudde mag worden gehoed, dan zal zij tevreden zijn als zij als een van het huisgezin wordt geduld in de gedaante van een hondeke, want dan krijgt zij *de brokjes die er vallen* van het brood der kinderen, van de *tafel hunner heren*. Hoe groot de zegen ook was die zij zocht, voor de mildheid van de Heere en voor het deel van Israël was het slechts een kruimel, en daarom smeekte zij erom, hond als zij zichzelf noemde.

Laten wij het slechtste karakter aanvaarden dat de Schrift ons toekent en er toch een reden tot hoop in vinden.

> **28** *Toen antwoordde Jezus, en zeide tot haar: O vrouw! groot is uw geloof; u geschiede, gelijk gij wilt. En haar dochter werd gezond van diezelfde ure.*

Onze Zaligmaker houdt van groot geloof en schenkt het alles wat het begeert. Haar geloof was groot in vergelijking met dat van andere heidense vrouwen, want zij wist zo weinig van de Zaligmaker en toch was zij buitengewoon sterk in geloof. Maar haar geloof was niet alleen in vergelijking groot, het was in zichzelf groot. Geloven in een zwijgende Christus, in Eén die haar afwijst, in Eén die haar een hond noemt, is een buitengewoon groot geloof, hoe u het ook meet. Weinigen van ons hebben een tiende deel van het geloof in onze Heere dat deze vrouw had. Geloven dat Hij haar dochter ogenblikkelijk kan genezen en zich daarvoor aan Hem vastklemmen, is een geloof waar zelfs de Heere Zich over verwondert, en Hij roept: "*O vrouw! groot is uw geloof!*" Wat een heerlijke beloning: "*u geschiede, gelijk gij wilt*"! Overeenkomstig haar wil was de genezing van haar dochter onmiddellijk, volkomen en blijvend. Och, dat wij zo'n kostbaar geloof hadden, vooral zo'n geloof voor onze zonen en dochters! Waarom zouden wij het niet hebben? Jezus is dezelfde en wij hebben zelfs meer redenen om op Hem te vertrouwen dan de Kananese vrouw kon hebben. Heere, wij geloven; kom onze ongelovigheid te hulp en maak onze kinderen gezond.

MATTHEÜS 15:29-39

De Koning geeft nog een maal

↑ Inhoud

> **29** *En Jezus, van daar vertrekkende, kwam aan de zee van Galilea, en klom op den berg, en zat daar neder.*

Hij was altijd onderweg. Hij is “het land doorgegaan, goeddoende”. Hij was naar de rand van het land gegaan. Spoedig was Hij weer terug in het hoofdkwartier. Hij verspilt geen ogenblik. Hij blijft niet om gefeliciteerd te worden met Zijn succes, maar haast Zich naar ander werk, en zo lezen wij vaak: “*En Jezus, van daar vertrekkende.*”

Wat hield Hij van de bergen en de zee! Aan het meer van Galilea kiest Hij opnieuw een glooiende heuvel, zoekt een standplaats met ruimte eromheen voor een samenkomst, en opent nog een zitting van Zijn bediening van

barmhartigheid. Hij *zat daar neder,* want Hij had Zijn hart gezet op het zegenen van het volk op die gunstige plek. In gedachten zien wij Hem plaatsnemen en dan spreken *ex cathedra,* vanaf de verhoging, "*aan de zee van Galilea.*" De berghelling was voor allen vrij toegankelijk en niemand kon klagen dat er onbevoegden op zijn grond kwamen, en zij lag ver genoeg van drukke steden om aan het lawaai van het noodzakelijke werk te ontsnappen. Zie hoe het volk toestroomt! De aanwezigheid van onze Heere blijft niet lang onopgemerkt, hoewel geen kerkklok een dienst aankondigde. Als prediker heeft het Hem nooit aan een gemeente ontbroken. Waar Hij Zich neerzette, kwam het volk. Als Hij "*klom op den berg*", klommen zij Hem achterna. Als wij Jezus prediken in het meest afgelegen dorp, in een bijna ontoegankelijk gebied, zullen wij niet zonder hoorders blijven.

> **30-31** *En vele scharen zijn tot Hem gekomen, hebbende bij zich kreupelen, blinden, stommen, lammen, en vele anderen, en wierpen ze voor de voeten van Jezus; en Hij genas dezelve. Alzo dat de scharen zich verwonderden, ziende de stommen sprekende, de lammen gezond, de kreupelen wandelende, en de blinden ziende; en zij verheerlijkten den God Israels.*

Nog steeds hetzelfde verhaal. De magneet trekt altijd aan. De menigte neemt toe. "*Vele scharen zijn tot Hem gekomen.*" Zij lijken uit de aarde op te springen en uit de zee te komen zwermen. Zij zijn zo snel bij onze Heere dat er geen tussenpoos is waarin Hij zou kunnen rusten. De ziekten die

zij voor Hem brengen zijn nog gevarieerder dan vroeger. Wat een lijst van patiënten! Wat een samenkomst van ellende op één plek! De verwachting van het volk staat nog op hoogwater. Zij hebben de zieken bij zich en "*wierpen ze voor de voeten van Jezus*", en laten hen vol vertrouwen bij Hem achter. De genezende kracht blijft met volle sterkte stromen. Die ene zin is een prachtige samenvatting van Zijn wonderbare genezingen: "*Hij genas dezelve*." Ditmaal is het gevolg een grotere mate van *verwondering* onder de menigte, vergezeld van een genadige geur van lof aan de God van Israël: "*zij verheerlijkten den God Israels.*" Het was hun duidelijk dat Jehovah Zijn volk gedachtig was geweest en het bezocht had, en dat Hij hun ziekten genas, en zo gaven zij Hem op dat ogenblik eer. Wat moet het zijn geweest om ooggetuige te zijn van zo'n tafereel van genezing en aanbidding! Wat een opleiding voor de apostelen! Wat een steun voor hun geloof in zware dagen nadat hun Meester van hen was weggenomen!

Heere, wanneer wij een opwekking van de ware godsdienst beleven, zien wij de grootheid van Uw genezende kracht in de geestelijke wereld en daarom verheerlijken wij de God van Israël — de God van het verbond, de God van het worstelend gebed, de God van alle genade.

> **32** *En Jezus, Zijn discipelen tot Zich geroepen hebbende, zeide: Ik word innerlijk met ontferming bewogen over de schare, omdat zij nu drie dagen bij Mij gebleven zijn, en hebben niet wat zij eten zouden; en Ik wil hen niet nuchteren van Mij laten, opdat zij op den weg niet bezwijken.*

De geschiedenis herhaalt zich. Het is verstandig te letten op de verschillen. Wat Jezus eens gedaan heeft, kan en zal Hij telkens weer doen, als de nood daartoe aanleiding geeft. Eén weldaad is in feite de belofte van een volgende. Onze Heere is hier de eerste die spreekt over de wijze waarop de grote hongerige menigte geholpen moet worden. De discipelen komen niet met de zaak bij Hem, maar Hij begint het gesprek. In elk geval gaat Zijn hart voorop en in dit geval ook Zijn spreken. "*En Jezus, Zijn discipelen tot Zich geroepen hebbende.*" Zij moeten medewerkers zijn en daarom raadpleegt Hij hen en maakt hen lid van Zijn geheime raad. Hij is vol teerheid en kan waarlijk zeggen: "*Ik word innerlijk met ontferming bewogen over de schare.*"

Of Hij nu ingrijpt in een nood of niet, Zijn hart is altijd vol mededogen en Hij denkt aan het vasten van het volk op dit moment en aan hun mogelijke bezwijken. Zijn mededogen is de bron die Zijn kracht in beweging zet. De scharen waren Hem blijven volgen en Hij kon niet anders dan medelijden hebben met de nood die ontstond doordat zij bleven luisteren naar Zijn onderwijs. Deze mensen hadden *drie dagen gevast,* of althans weinig te eten gehad, om Hem te horen prediken. Wat een prediking moet dat zijn geweest! Maar de grote Leraar zorgt zowel voor hun lichamen als voor hun zielen en wil Zich er niet mee tevredenstellen alleen hun verstand te voeden. Vanuit het gebruikelijke gezichtspunt was hun gebrek aan voorraad hun eigen zaak. Zij hadden zich uit vrije wil verzameld en konden redelijkerwijs niet van Hem verwachten dat Hij hun zowel

kost als onderwijs om niet gaf, maar Zijn groot hart kon het niet verdragen dat zij zouden bezwijken. Hij wilde zelfs niet onschuldig de oorzaak zijn van schade aan één van hen. Hij verklaart plechtig: "*Ik wil hen niet nuchteren van Mij laten.*" Hij wil niet dat Zijn dienaren onverschillig zijn voor het lijden van de armen, ook niet waar het gaat om de spijs die vergaat. Wij mogen er dubbel zeker van zijn dat Hij niet lang zal toelaten dat een ernstige hoorder bezwijkt van geestelijke honger. Hij laat ons misschien wachten om eetlust op te wekken, maar Hij zal ons uiteindelijk niet ongevoed wegsturen. Hij laat de hongerigen niet graag omkomen. Hij vreest dat zij "*op den weg*" zullen "*bezwijken.*" Als iemand van ons dicht bij die toestand komt, ziet Hij het en zal Hij tussenbeide komen. Laten wij een eetlust kweken voor hemelse spijs en Jezus zal in die behoefte voorzien.

> **33** *En Zijn discipelen zeiden tot Hem: Van waar zullen wij zovele broden in de woestijn bekomen, dat wij zulk een grote schare zouden verzadigen?*

Bij deze tweede gelegenheid hadden wij betere dingen van de discipelen mogen hopen, maar zij zitten in dezelfde sleur, even twijfelend als ooit en even schuldig aan het vergeten van de macht van hun Heere. Hij zei: "Ik wil hen niet nuchteren van Mij laten", en zij beantwoorden Zijn genadige verklaring met een harde en koude vraag. Let erop hoe zij vergeten wat *Hij* zou doen en zich vastklampen aan wat *zij* niet kunnen doen. "*Van waar zullen wij zovele broden in de woestijn bekomen?*" Wie sprak er over "wij"? Het enige

goede punt in hun woorden is dat zij zich wel met hun Heere verbinden, maar zelfs daarin nemen zij een te prominente plaats in. Zij denken aan hun eigen armoede, aan de woestijn, aan "*zovele broden*", en aan "*zulk een grote schare*", en zij vergeten hun zo grote Heere. Lijken wij niet te veel op hen? Zijn wij er zeker van dat wij zelfs maar zo wijs zijn als zij? Wij vrezen van niet.

> **34** *En Jezus zeide tot hen: Hoevele broden hebt gij? Zij zeiden: Zeven, en weinige visjes.*

De Heere neemt hun medewerking aan en zegt: "*Hoevele broden hebt gij?*" Hoe klein hun voorraad ook was, en volkomen onbeduidend voor het voorgestelde werk, Hij laat hun toe die bij te dragen aan Zijn grote plan. Zij maken snel een overzicht en spreken er treurig over: "*Zeven, en weinige visjes.*" Zo lijkt het op onze eigen armzalige uitrusting voor heilige dienst. De *broden* waren allerminst zulke massa's voedsel als wij met het Nederlandse woord bedoelen. Het waren slechts dunne koeken. De visjes waren *weinig* en *klein*, meer graat dan wat anders. Zo zijn ook onze gaven gering en door vele gebreken geschonden, en toch moeten wij alles wat wij hebben in de gemeenschappelijke voorraad leggen en het zal genoeg zijn in de handen van Hem Die alle dingen werkt.

> **35** *En Hij gebood den scharen neder te zitten op de aarde.*

Het volk wordt voor het feest klaargemaakt door bereidheid om te gehoorzamen. Wat zij van de wonderbare

macht van onze Heere hadden gezien, wekte verwachting en schiep bereidheid om Zijn leiding te volgen. Er is over het algemeen een gereedheid van gemoed wanneer Jezus Zijn wonderen van genade gaat doen. Heere, maak dat onze mensen bereid zijn om "*neder te zitten op de aarde*" bij Uw feestmaal van genade!

> **36** *En Hij nam de zeven broden en de vissen, en als Hij gedankt had, brak Hij ze, en gaf ze Zijn discipelen; en de discipelen gaven ze aan de schare.*

Hij deed zoals voorheen. Zijn weg is volmaakt en daarom was er geen reden om Hem te veranderen. "*En Hij nam de zeven broden en de vissen.*" Zij vulden maar één hand van Hem. Dit toont ons dat onze geringe gaven ter beschikking van Hem moeten worden gesteld, in Zijn wonderdoende handen. Hij acht het niet te min om het brood en de vis te dragen, hoewel Hij hemel en aarde draagt. Dat Hij *dankte* bij een maaltijd in de open lucht moet ons leren niet zonder dankzegging te eten. Het *breken* leert dat er talent moet worden besteed en dat de waarheid in kruimels gebroken moet worden, aangepast aan menselijke monden. Dat Hij het voedsel in vele handen gaf, toont dat niets in voorraad bewaard moet worden, maar alles onder velen verdeeld moet worden. Onze Heere Jezus vereerde opnieuw *Zijn discipelen* door hen de dienaren te maken door wie Hij de menigte bereikte. Heere, gebruik ons, want al hebben wij geen brood of vis, wij hebben wel bereidwillige handen.

> **37** *En zij aten allen en werden verzadigd, en zij namen op, het overschot der brokken, zeven volle manden.*

Het feest werd zo ordelijk gehouden en met zo rijke voorziening, dat allen verzadigd werden; zelfs de kleine kinderen kregen hun brood en vis. Het overschot, de *brokken,* was te goed om te verspillen en daarom werd het opgenomen in manden voor later gebruik. De God van de overvloed is nog steeds de God van de zuinigheid. Wij hebben geen gebrek, maar wij verspillen ook niet. *Manden* zijn altijd te krijgen — de moeilijkheid is ze te vullen. Hier kwamen de manden overeen met het aantal broden; bij het vorige maal kwamen ze overeen met het aantal apostelen. De zegen die dienst beloont kan verband houden met de werkers of met de oorspronkelijke voorraad die zij bijdroegen, al naargelang de wijze van vergelijken. Bij beide spijzigingen van de menigte was wat er na het gebruik in voorraad was groter dan wat er eerst was. Hoe meer wij geven, hoe meer wij hebben. Zijn sommigen van ons misschien arm omdat wij zo weinig hebben weggegeven? Zouden de meest begaafden nu niet meer gaven kunnen hebben als zij onbaatzuchtig hadden aangewend wat zij hebben tot nut van anderen?

> **38** *En die daar gegeten hadden, waren vier duizend mannen, zonder de vrouwen en kinderen.*

Hier is geen verlangen om het getal op te voeren, om het wonder groter te maken. In sommige kerkelijke statistieken zou het verhaal snel verteld zijn als de *vrouwen en kin-*

deren werden weggelaten, want zij vormen het grootste deel van de aanwezigen. In de Bijbel vinden wij het volk geteld naar het aantal mannen en Mattheüs, toen hij belasting inde, was gewend die zo te heffen. Dat voorbeeld wordt hier gevolgd. Er is geen reden waarom de vrouwen en kinderen in onze tellingen tegenwoordig weggelaten zouden worden, nu de hele wijze van volkstelling veranderd is en beide geslachten nu worden meegeteld. Omdat de mannen het meeste aten en het meest opvielen, worden zij geteld, en hoewel de overige gasten niet werden geteld, werden zij allen gevoed, en dat is de hoofdzaak.

> **39** *En de scharen van Zich gelaten hebbende, ging Hij in het schip, en kwam in de landpalen van Magdala.*

Onze Heere was altijd gretig om de scharen naar huis te sturen. Hij wilde hen niet van hun dagelijks werk afhouden. Hij wil niet dat zij Hem vergezellen als erewacht of als enthousiaste stoetgangers. Hij spoedt Zich weg van hun lof. Hij stapte *in het schip.* Als een weefspoel door het getouw steekt Hij het meer heen en weer over. Hij komt "*in de landpalen van Magdala.*" Zocht Hij Maria van Magdala? Hij had daar een opdracht van barmhartigheid. Die was snel volbracht, want Hij was alweer op zee. Onze Heere was grotendeels een man van de zee. Laat zeelieden Christus' vlag hijsen en varen onder Zijn bevel. O Heere Jezus, ik wil de zee van het leven oversteken met U als mijn loods, eigenaar en kapitein!

MATTHEÜS 16:1-4

De Koning en het teken dat Hij Zelf uitkiest

↑ Inhoud

> **1** *En de Farizeen en Sadduceen tot Hem gekomen zijnde, en Hem verzoekende, begeerden van Hem, dat Hij hun een teken uit den hemel zou tonen.*

De Koning wordt opnieuw door Zijn vijanden tegemoetgetreden. Twee sekten, die hevig tegenover elkaar stonden, bundelen hun krachten tegen Hem. Het is de weg van de goddelozen om vrienden te worden wanneer zij de omverwerping van het koninkrijk der hemelen nastreven.

Bij deze gelegenheid komen zij niet met een vraag, maar met de oude eis om een teken. Ditmaal moet het "*een teken uit den hemel*" zijn, mogelijk een wonder aan de hemel. Welk recht hadden zij om Hem een proef op te leggen

naar wat hun fantasie maar kon bedenken? Wat voor nut hadden meer tekenen terwijl Zijn wonderen zo talrijk waren? Waren al Zijn wonderen niet *tekenen uit den hemel*? Wierp deze eis geen smet op alles wat Hij al gedaan had? Was het niet in de praktijk een negeren van al Zijn voorafgaande werken van macht? Al te vaak zijn ook wij in de zwakheid vervallen een nieuw bewijs van goddelijke liefde te vragen, en zo vroegere gunsten te onderwaarderen. Als het bewijs dat wij al van de genade en macht van onze Heere hebben ontvangen niet genoeg is, wanneer zullen onze twijfels dan eindigen?

Met deze eis om een teken waren de vijanden van onze Heere *Hem verzoekende.* Lag de verzoeking in het aandringen dat Hij Zijn eigen heerlijkheid zou zoeken door een opzichtig vertoon van macht, waarvoor geen werkelijke noodzaak zou zijn? Wat het ook was, onze Heere kwam ongedeerd door deze beproeving heen, want er was geen hoogmoed in Hem. Farizeeën en Sadduceeën zullen ook ons verzoeken. Van hun listen en glimlachjes moge de Heere ons verlossen! Van het verlangen om bij mensen goed aangeschreven te staan mogen wij gelukkig bevrijd worden door onze liefde tot Jezus!

> **2-3** *Maar Hij antwoordde, en zeide tot hen: Als het avond geworden is, zegt gij: Schoon weder; want de hemel is rood; En des morgens: Heden onweder; want de hemel is droevig rood. Gij geveinsden! het aanschijn des hemels weet gij wel te onderscheiden, en kunt gij de tekenen der tijden niet onderscheiden?*

Zij konden het weer voorspellen aan de hand van bepaalde tekenen en onze Heere Jezus noemt de weertekenen van Palestina, maar de duidelijkere en talrijkere waarschuwingen van de nabije toekomst konden zij niet lezen. Weertekenen zijn onzeker, maar er waren zedelijke en geestelijke tekenen om hen heen die nauwelijks verkeerd te begrijpen waren als zij ze maar wilden overwegen. Elk land heeft zijn eigen luchtwaarschuwingen en die van Palestina verschillen van die van Engeland, maar de tekenen der tijden zijn in alle landen dezelfde. Onze Heere greep een voorbeeld uit hun vermeende weerwijsheid. Hetzelfde teken dat in de avond een voorbode van *mooi weer* was, was in de morgen een teken van *slecht weer.* Zij konden fijne onderscheidingen maken over de wisselende toestand van "*het aanschijn des hemels*", waarom konden zij dan "*de tekenen der tijden*" niet "*onderscheiden?*" Zij hadden kunnen zien, als zij dat hadden gewild, dat alle profetieën eensgezind verkondigden dat de tijd van het verschijnen van de Messias was aangebroken, en zij hadden ook kunnen opmerken dat elke gebeurtenis die profetieën vervulde, maar zij waren onoprecht van hart en wilden niet zien, en toch riepen zij om een teken. Tekenen waren overal om hen heen en toch herhaalden zij de papegaaienkreet dat zij een teken wilden zien. Met alle recht was onze Heere verontwaardigd over hen en bestrafte hen met de terecht strenge woorden: "*Gij geveinsden!*" Vandaag verdienen de mensen die meer bewijzen voor het bovennatuurlijke willen een gelijke veroordeling.

Heere, sta niet toe dat iemand van ons blind is voor de hemelse tekenen — Uw kruis, Uw opstanding, Uw Woord, Uw Geest en Uw genadewerk. Leer ons zorgvuldig deze dingen te *onderscheiden* als in waarheid de blijvende "*tekenen der tijden.*" Laat ons, zelfs in de toenemende koelte van de gemeente en de overvloedige ongerechtigheid van de wereld, de tekenen van Uw komst zien, en staan wachten en uitzien naar Uw lang beloofde verschijning.

> **4** *Het boos en overspelig geslacht verzoekt een teken; en hun zal geen teken gegeven worden, dan het teken van Jona, den profeet. En hen verlatende, ging Hij weg.*

Niet een gebrek aan bewijs, maar de droevige verdorvenheid van hun gemoed deed hen *een teken verzoeken* en daarom wilde de Heere hun ongezonde begeerte niet bevredigen. Zij waren *boos* in hun zeden en *overspelig* van hart doordat zij de ene ware God verlieten, en dan draaiden zij zich om en rechtvaardigden hun ongeloof in de Zoon van God door gebrek aan bewijs aan te voeren, en eisten meer wonderen om tot een juiste conclusie te kunnen komen. Zo bedrieglijk is het hart van de mens.

Onze Heere herhaalt Zijn vroegere antwoord. Een ander geeft Hij hun niet. In het geheel van het Oude Testament is er geen volledig teken van onze Heere dan Jona. Hij wist dat Hij het beeld van Jona zou vervullen, zelfs in de bijzonderheden, en daarom wijst Hij hen op het leven van die profeet. Dit is een onderwerp dat onze zorgvuldige overdenking verdient, maar wij kunnen er hier niet verder

op ingaan. Onze Heere ziet uit naar Zijn dood en opstanding en geeft *het teken van Jona, den profeet* als Zijn teken. Jezus zal begraven worden en op de derde dag opstaan, en in de kracht van Zijn opstanding de heidenen tot bekering brengen. Hierin zal Hij het tegenbeeld van Jona zijn en dit zal het teken zijn dat Hij waarlijk de Christus van God is. Dit had Hij eerder gezegd en Hij herhaalde het hier, omdat het een voldoende antwoord was en het geen zin had afwisseling te zoeken bij mensen die zelf voortdurend op één snaar bleven spelen.

Onze Heere verliet zulke mensen, want er was niets met hen te beginnen. "*En hen verlatende, ging Hij weg*", en die plaats zag Hem niet meer. Heere, verlaat niemand van ons, want dat zou voor ons een zeker doodvonnis zijn.

MATTHEÜS 16:5-12

De Koning wordt door de Zijnen misverstaan

↑ Inhoud

> **5** *En als Zijn discipelen op de andere zijde gekomen waren, hadden zij vergeten broden mede te nemen.*

Zij hadden *vergeten* proviand voor hun boot mee te nemen. Dat merkten zij blijkbaar zelf op zodra zij "*op de andere zijde gekomen waren*". Zulke aardse zaken vergaten zij zelden. Misschien rekende de een op de ander, en wat ieders zaak is, is niemands zaak. Zolang zij over het meer voeren, merkten zij het gemis niet op, maar toen het etenstijd werd, gingen hun gedachten snel naar de broden. De twistgesprekken hadden hun gedachten een tijdlang met geestelijke dingen bezig gehouden, maar gebrek aan brood

en de honger die daarop volgde brachten hen spoedig terug bij de dingen van de aarde.

> **6** *En Jezus zeide tot hen: Ziet toe, en wacht u van den zuurdesem der Farizeen en Sadduceen.*

Hij gebruikte een beeldspraak die zij gemakkelijk zouden hebben begrepen als hun gedachten niet al zo in beslag waren genomen door hun gebrek aan brood. Hij zag dat ook bij hen spoedig de begeerte naar een teken zou opkomen, nu zij brood nodig hadden, en Hij vreesde de invloed van zowel het ritualisme van de Farizeeër als het rationalisme van de Sadduceeër op Zijn kleine gemeente. Vandaar Zijn dubbele woord: "*Ziet toe, en wacht u*". Die waarschuwing is vandaag even nodig als in de tijd van onze Heere, misschien is ze zelfs nog harder nodig en zal ze minder worden ter harte genomen. "*Farizeen en Sadduceen*" verzuren allebei de gemeenten, en de geest van de een is even erg als die van de ander. Overal zien wij die ene kwade kracht, die op twee tegengestelde manieren werkt, maar snel het deeg van de christenheid in naam doorzuurt. Heere, behoed Uw volk voor deze verzurende en verderfelijke invloed!

> **7** *En zij overlegden bij zichzelven, zeggende: Het is omdat wij geen broden mede genomen hebben.*

Hun gedachten bewogen zich op het lage, stoffelijke vlak van zuurdesem naar *brood*. Meenden zij soms dat Hij hun verbood zuurdesem van de Farizeeën te lenen wanneer zij

een baksel brood gingen maken? Hoe hadden zij enige betekenis kunnen vinden in de letterlijke zin van zuurdesem, toegepast op Sadduceeën? Zij waren door bezorgdheid aan de aarde gebonden, anders hadden zij zich niet zo dwaas kunnen vergissen. Als een aantal hongerige mannen bij elkaar is, ligt het dan niet voor de hand dat zij alles met hongerige ogen bekijken? Ja, dat is natuurlijk, maar het is voor een mens niet natuurlijk om geestelijk te zijn. Wij moeten bidden dat wij niet op diezelfde kruiperige wijze *bij onszelven overleggen* wanneer wij in een kleine nood komen.

> **8-10** *En Jezus, dat wetende, zeide tot hen: Wat overlegt gij bij uzelven, gij kleingelovigen! dat gij geen broden mede genomen hebt? Verstaat gij nog niet? en gedenkt gij niet aan de vijf broden der vijf duizend mannen; en hoevele korven gij opnaamt? Noch aan de zeven broden der vier duizend mannen, en hoevele manden gij opnaamt?*

Gebrek aan geloof maakte hen zo traag van begrip en zo vleselijk. Gebrek aan brood zou hen niet verontrust hebben als zij meer genade hadden bezeten. Onze Heere zegt als het ware tot hen: “Waarom gaat u vragen opwerpen over wat er in deze kleine moeilijkheid te doen valt? Heb Ik niet in veel grotere nood voorzien? Is in uw eigen behoeften niet rijkelijk voorzien? Is uw voorraad soms uitgeput geraakt, zelfs toen al uw gedachten uitgingen naar de menigte en uw hele voorraad brood en vis aan haar werd afgestaan? Welke reden kan er voor bezorgdheid zijn in Mijn tegenwoordigheid, nu Ik altijd in uw behoeften heb voorzien?”

Wat waren zij dwaas, maar wat lijken wij op hen! Wij schijnen niets te leren. Na jaren van ervaring moet onze Heere nog zeggen: "*Verstaat gij nog niet? en gedenkt gij niet*" Twee geweldige wonderen hadden die discipelen niet opgetild tot dat denkniveau dat gelovigen past, en na al onze ervaringen en verlossingen zijn ook wij, helaas, grotendeels zoals zij waren. Hoe blijft onze geest hangen bij het brood dat wij missen, en hoe gemakkelijk vergeet hij de vroegere tijden waarin in al zulke behoeften overvloedig werd voorzien! De *korven* die door vroegere zorg van God zo ruim gevuld waren, waren het eigen aandeel en de eigen voorraad van de discipelen, en daarom hadden zij die wonderbare maaltijden niet mogen vergeten. Zelfs de lege korven hadden hun geheugen moeten opfrissen en hen eraan moeten herinneren hoe zij tweemaal gevuld waren geweest. Was onze ellendige *kleingelovigheid* er niet, en ons *overleggen bij onszelven*, dan zou de herinnering aan onze vroegere verlossingen ons boven elke neiging tot wantrouwen jegens onze God verheffen.

O heilige Geest, leer ons, anders leren wij het nooit! Maak ons wijs, anders blijven wij in de dwaasheid van het vleselijk overleggen!

> **11** *Hoe verstaat gij niet, dat Ik u van geen brood gesproken heb, als Ik zeide, dat gij u wachten zoudt van den zuurdesem der Farizeen en Sadduceen.*

In wezen was het ongeloof dat hun verstand verduisterde. Jezus kan tot twijfelaars wel zeggen: "*Hoe verstaat gij niet*".

Waarlijk, niets stompt het geestelijk onderscheidingsvermogen doeltreffender af dan een overweldigende bezorgdheid om het brood dat vergaat. Als een leer niet wordt verstaan, ligt het niet altijd aan de leraar. Zeer duidelijke taal wordt vaak verkeerd begrepen wanneer de geest in beslag wordt genomen door dringende behoeften. Het was droevig te zien dat apostelen onze Heere letterlijk namen en de duidelijke gelijkenis in Zijn woorden niet zagen. Hoe kon "*den zuurdesem der Farizeen*" een uitdrukking zijn die *over brood* ging?

> **12** *Toen verstonden zij, dat Hij niet gezegd had, dat zij zich wachten zouden van den zuurdesem des broods, maar van de leer der Farizeen en Sadduceen?*

De *leer* van deze sektariërs had een verborgen, insluipende en verzurende invloed, en de discipelen moesten zorgvuldig toezien dat zelfs maar een weinig van hun geest en leer niet in hun gedachten zou doordringen en zich dan door hun hele wezen zou verspreiden. Beide soorten zuurdesem kunnen tegelijk in dezelfde gemeenschap werkzaam zijn. In feite zijn zij maar één *zuurdesem*. De twee groepen tegenstanders vielen de Heere Jezus op hetzelfde moment aan, want zij hadden een gemeenschappelijke grond om zich tegen Hem te verzetten. Tot op de dag van vandaag zijn deze twee vormen van het kwaad voortdurend aan het werk, in het verborgen of openlijk, en wij moeten ons te allen tijde voor hen hoeden. Het is goed dit te begrijpen en zowel de oude zuurdesem van het farizeïsme uit te zuive-

ren als de nieuwe zuurdesem van het sadduceïsme buiten te houden. Eigengerechtigheid en vleselijk redeneren moeten beide worden uitgebannen. Het geloof zal ontdekken dat zij allebei haar dodelijke vijanden zijn. Velen vermaken zich met de kwade zuurdesem, en voordat zij het beseffen, zal die ongewijde zaak hen bezoedelen. Evangelisch zijn en tegelijk bijgelovig of rationalistisch, is bijna onmogelijk. Sommigen van onze tijdgenoten proberen met deze zuurdesem te bakken, maar hun brood zal zuur zijn. *Wacht u!*

MATTHEÜS 16:13-28

De Koning alleen met Zijn vrienden

↑ Inhoud

> **13** *Als nu Jezus gekomen was in de delen van Cesarea Filippi, vraagde Hij Zijn discipelen, zeggende: Wie zeggen de mensen, dat Ik, de Zoon des mensen, ben?*

Onze Heere wist heel goed wat de mensen van Hem dachten, maar Hij stelde Zijn discipelen de vraag om hen te onderwijzen volgens de socratische methode, door hun eigen gedachten naar boven te halen. Onze Heere stond op het punt hun over Zijn dood te vertellen, en het was goed dat zij een zeer duidelijk beeld hadden van wie Hij was. Hij begint met te vragen: "*Wie zeggen de mensen, dat Ik, de Zoon des mensen, ben?*" Menselijke meningen over hemelse din-

gen betekenen weinig, maar het is goed ze te kennen, zodat wij erop voorbereid zijn ze te weerstaan.

> **14** *En zij zeiden: Sommigen: Johannes de Doper; en anderen: Elias; en anderen: Jeremia of een van de profeten.*

Dit waren allemaal gissingen die ver van de waarheid af lagen, maar toch was er in alle een zekere gelijkenis met de waarheid. De mening van Herodes dat Jezus *Johannes de Doper* was, pas uit de doden opgestaan, leek velen aannemelijk, omdat onze Heere dezelfde moed en trouw had als Johannes. *Elias* scheen eveneens opnieuw te leven in de vurige woorden van onze Heere. *Jeremia* leefde weer op in Zijn voortdurende smart, en *de profeten* werden herhaald in Zijn gedenkwaardige onderwijzing en wonderbare leven. Aangezien velen van hen voorafschaduwingen van Hem waren, is het geen wonder dat Hij met hen gelijk scheen te zijn. Toch ontdekken mensen met hun eigen giswerk het ware wezen van de Heere niet. Alleen zij aan wie Hij Zichzelf openbaart, zullen Hem ooit kennen.

De dwaling heeft vele stemmen. De waarheid alleen is één en blijvend. De mensen zeggen uiteenlopende dingen over onze Heere, maar alleen Zijn Geest getuigt krachtig van de ene ware Christus van God.

> **15** *Hij zeide tot hen: Maar gij, wie zegt gij, dat Ik ben?*

Dit is een veel indringender vraag. Onze persoonlijke gedachten over Jezus raken een wezenlijk punt. Onze Heere veronderstelt dat Zijn discipelen niet dezelfde gedachten

zouden hebben als de “mensen”. Zij zouden niet de geest van de tijd volgen en hun opvattingen niet vormen naar die van de “beschaafde” lieden van die dagen. Zij zouden zich, ieder voor zich, een oordeel gevormd hebben op grond van wat zij in Zijn gezelschap hadden gehoord en gezien. Daarom vroeg Hij: “*Maar gij, wie zegt gij, dat Ik ben?*” Laat ieder lezer die vraag beantwoorden voordat hij verdergaat.

> **16** *En Simon Petrus, antwoordende, zeide: Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods.*

Petrus was, zoals gewoonlijk, de woordvoerder van de anderen, en hij sprak uitstekend. Hij had het Messiasschap en het goddelijk Zoonschap van zijn Heere ingezien, en in onomwonden woorden sprak hij zijn innerlijk geloof uit. Het was een eenvoudige maar voortreffelijke geloofsbelijdenis. Wij moeten altijd bereid zijn antwoord te geven aan wie willen weten wat wij geloven over een zaak die zo centraal is als de persoon en de natuur van onze Heere. Een vergissing op dit punt zou heel onze godsdienst in de ondergang meesleuren. Als Hij voor ons niet *de Christus* is, de Gezalfde van de Heere, en “*de Zoon des levenden Gods*”, dan kennen wij Jezus niet recht.

> **17** *En Jezus, antwoordende, zeide tot hem: Zalig zijt gij, Simon, Bar-Jona! want vlees en bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar Mijn Vader, Die in de hemelen is.*

Zijn oude naam wordt genoemd om het onderscheid te laten uitkomen tussen wat hij van nature was en wat de genade van hem had gemaakt. *Simon, Bar-Jona*, de fladderende zoon van een duif, is nu Petrus geworden, een rots. Hij mocht zich gelukkig prijzen dat hij door God onderwezen werd over de kernwaarheid van de openbaring. Hij was niet door louter verstand tot zijn geloof gekomen, *vlees en bloed* hadden het vraagstuk niet opgelost. Het was hem geopenbaard door "*Mijn Vader, Die in de hemelen is*". Om de Heere te kennen in een louter leerstellige verklaring is zo'n goddelijk onderwijs niet nodig, maar Petrus' volle zekerheid omtrent de natuur en de zending van zijn Heere was geen theorie in het hoofd. De waarheid was door de hemelse Geest in zijn hart geschreven. Dit is de enige kennis omtrent de persoon van onze Heere die de moeite waard is, want zij brengt een zegen met zich mee — een zegen uit de mond van de Heere Jezus: "*Zalig zijt gij*".

> **18** *En Ik zeg u ook, dat gij zijt Petrus, en op deze petra zal Ik Mijn gemeente bouwen, en de poorten der hel zullen dezelve niet overweldigen.*

"*Gij zijt Petrus*", een stuk rots, en op die rots waarvan gij een stuk zijt, "*zal Ik Mijn gemeente bouwen*". Door de openbaring van de Vader was hij ertoe gekomen de Zoon te kennen en met Hem één te worden. Zo was hij een steen van die ene Rots. Christus is de Rots, en Petrus is één met Hem geworden, en "*op deze petra*" is de gemeente gegrondvest. Als er geen Roomsen waren geweest om deze passage te

verdraaien, had ze geen enkele moeilijkheid opgeleverd. Jezus is de Bouwer, en Hij en Zijn apostelen vormen de eerste laag stenen in de grote tempel van de gemeente, en deze eerste laag is één met de eeuwige Rots waarop zij rust. In de twaalf lagen of fondamenten staan "de namen der twaalf apostelen des Lams" (Openbaring 21:14). Wij zijn "gebouwd op het fondament der apostelen en profeten, waarvan Jezus Christus is de uiterste Hoeksteen" (Efeze 2:20). De apostelen zijn niet verdienstelijk het fundament van ons vertrouwen, maar wat de tijd betreft liggen zij onder ons, en wij steunen op hun getuigenis aangaande Jezus en Zijn opstanding.

De vergadering die Christus bijeenbrengt, bouwt Hij ook samen, want Hij zegt: "*zal Ik Mijn gemeente bouwen*". Hij bouwt op een vast fundament: "*op deze petra*". Wat Jezus bouwt, is Zijn eigendom: "*Mijn* gemeente." Hij maakt van Zijn op de rots gegrondveste gebouw een vesting, waartegen de machten van het kwaad voortdurend een beleg slaan, maar tevergeefs, want "*de poorten der hel zullen dezelve niet overweldigen*".

> **19** *En Ik zal u geven de sleutelen van het Koninkrijk der hemelen; en zo wat gij zult binden op de aarde, zal in de hemelen gebonden zijn; en zo wat gij ontbinden zult op de aarde, zal in de hemelen ontbonden zijn.*

Het nieuwe koninkrijk zou niet alles omvatten, zoals de ark van Noach, maar zou zijn duif en zijn sleutels hebben. In de praktijk had het volk van God tucht nodig en de

macht om leden aan te nemen, af te wijzen, te behouden of buiten te sluiten. Over deze sleutels zegt onze Heere tot Petrus: "*Ik zal u geven de sleutelen van het Koninkrijk der hemelen*". Als voorste onder de apostelen gebruikte Petrus die sleutels op de Pinksterdag, toen hij drieduizend mensen in de gemeente te Jeruzalem leidde, toen hij Ananias en Saffira buitensloot, en in het huis van Cornelius, toen hij de heidenen toeliet. Onze Heere vertrouwde Zijn gemeente de macht toe om in haar eigen midden voor Hem te regeren, niet om deuren te plaatsen, maar om ze te openen of te sluiten, niet om wetten te maken, maar om ze te gehoorzamen en erop toe te zien dat ze gehoorzaamd worden. Petrus, en zij namens wie hij sprak, werden de rentmeesters van de Heere Jezus in de gemeente, en hun daden werden door hun Heere bekrachtigd. Ook vandaag blijft de Heere de leer en de daden van Zijn gezonden dienstknechten ondersteunen, die Petrussen die stukken zijn van de ene Rots. De oordelen van Zijn gemeente hebben, wanneer zij rechtmatig worden uitgesproken, Zijn goedkeuring, zodat zij geldig zijn. De woorden van Zijn gezonden dienstknechten, in Zijn naam gesproken, zullen door de Heere bevestigd worden en zullen, zowel in belofte als in bedreiging, niet slechts holle retoriek zijn. Toen onze Heere hier op aarde was, nam Hij persoonlijk mensen op in de uitgelezen kring van discipelen, maar aan de vooravond van Zijn heengaan gaf Hij aan hun leidende geest, en zo ook aan hen, de macht om anderen tot hun getal toe te laten of hen weg te sturen wanneer zij onwaardig bleken. Zo werd

de gemeente of vergadering ingesteld en met bestuursgezag naar binnen toe begiftigd. Wij kunnen geen wetten geven, maar wij mogen en moeten de verordeningen en voorschriften van de Heere uitvoeren, en wat wij juist doen bij het toepassen van de goddelijke wet in de gemeente op aarde, wordt door onze Heere in de hemel bekrachtigd. Een gemeente zou een lege schijn zijn en haar daden een plechtige klucht, als het grote Hoofd van de gemeente niet alles goedkeurde wat volgens Zijn wetboek gedaan wordt.

Wij hoeven niet uitvoerig in te gaan op de aanspraken van de paus van Rome. Zelfs als Petrus tot hoofd van de gemeente was gemaakt, wat zou dat dan te maken hebben met de bisschop van Rome? Men kan evengoed zeggen dat de Grootkan van Tartarije de opvolger van Petrus is als die aanspraak voor een Italiaanse paus maken. Geen onbevangen lezer van zijn Bijbel ziet in deze passage ook maar een spoor van pauselijk gezag. De wijn van het roomse geloof wordt niet uit deze druiventros geperst.

> **20** *Toen verbood Hij Zijn discipelen, dat zij iemand zeggen zouden, dat Hij was Jezus, de Christus.*

Voorlopig moesten zij zwijgen over de hoogste aanspraken van onze Heere, uit vrees dat het volk in onbezonnen ijver Hem met geweld van wapenen tot koning zou maken. Het was gevaarlijk zo'n slecht onderwezen menigte te vertellen wat zij zeker verkeerd zouden begrijpen en misbruiken. Het verbod dat zij het *iemand zeggen zouden* moet de disci-

pelen zeer vreemd in de oren geklonken hebben. Het was niet hun zaak de reden van de bevelen van hun Heere te ontdekken. Het was genoeg dat zij deden wat Hij hun gebood. Op ons rust zo'n verbod niet, en daarom zullen wij aan allen vertellen dat onze Heere de Zaligmaker is, de Gezalfde van God, of zoals Hij het Zelf heeft verwoord: "*Jezus, de Christus*".

> **21** *Van toen aan begon Jezus Zijn discipelen te vertonen, dat Hij moest heengaan naar Jeruzalem, en veel lijden van de ouderlingen, en overpriesters, en Schriftgeleerden, en gedood worden, en ten derden dage opgewekt worden.*

Nu de gemeente of vergadering werkelijk was ingericht en als een feit werd behandeld, begon onze Heere Zijn discipelen voor te bereiden op de tijd waarin zij, als een verbonden lichaam, alleen zouden moeten handelen, omdat Hij van hen zou worden weggenomen. Hun eerste grote beproeving zou Zijn dood zijn, waarover Hij eerder in raadselen had gesproken. "*Van toen aan begon Jezus Zijn discipelen te vertonen, dat Hij moest heengaan naar Jeruzalem*", en Zijn dood werd hun nu duidelijker voorgehouden. Er is een geschikte tijd voor pijnlijke onthullingen, en onze Heere is wijs in de keuze daarvan. Hij noemt de samenspanning van Zijn vijanden: "*ouderlingen, en overpriesters, en Schriftgeleerden*" zullen zich vol ijver verenigen. Hun woede zal zich uiten in steeds meer wreedheden. Hij zal *veel lijden*. Hij verklaart dat zij hun vijandschap tot het bittere einde zullen doorvoeren. Hij zal "*gedood worden*". Hij

voorspelt dat Hij zal "*opgewekt worden*", en Hij noemt het tijdstip, namelijk "*ten derden dage*". Dit alles moet treurig zijn gevallen in de oren van mannen die nog dromen koesterden van een koninkrijk van een heel andere soort. De meesten van hen zwegen verstandig in hun droefheid, maar er was er één die een veel te stoutmoedige tong had.

> 22 *En Petrus, Hem tot zich genomen hebbende, begon Hem te bestraffen, zeggende: Heere, wees U genadig! dit zal U geenszins geschieden.*

Petrus kon men niet vertrouwen als rentmeester of hofmeester. Hij neemt te veel op zichzelf. Zie hoe groot hij is! Hij waant zich half de heer des huizes.

Hij had zijn Heere zo lief dat hij het niet kon verdragen te horen dat Hij gedood zou worden, en hij zou Hem graag beletten over een zo vreselijk droevig onderwerp te spreken. Hij meende dat de Heere zwaarmoedig was en meer gewicht hechtte aan het verzet van de Farizeeën dan het verdiende. Daarom nam hij de Heere apart en berispte Hem. De woorden zijn zeer sterk: "*Petrus, Hem tot zich genomen hebbende, begon Hem te bestraffen*". Hij wilde de openhartige vriend van zijn Heere zijn en tegelijk de eerbiedige houding jegens Hem bewaren die een volgeling betaamt, maar kennelijk nam hij te veel op zich toen hij waagde zijn Heere te bestraffen. In de dood van onze Heere kon hij niets anders zien dan het verderf van de zaak, en daarom voelde hij dat het niet mocht gebeuren. Hij smeekte de barmhartigheid van de hemel zo'n verschrik-

kelijke ramp te verhoeden: "*Heere, wees U genadig!*" Het mocht niet en kon niet gebeuren zoals Jezus had voorzegd: "*dit zal U geenszins geschieden*". Hij zou zulk een gedachte zelfs uit de geest van onze Heere willen verdrijven. Zouden wij niet hetzelfde hebben gedaan als wij daar waren geweest, als wij ons evenveel hadden bekommerd om de eer van onze Heere als Petrus? Zouden wij niet met afgrijzen zijn vervuld bij de gedachte dat iemand als Hij een wrede dood zou sterven? Zouden wij niet in vreselijke ernst hebben gezworen:

"*dit zal U geenszins geschieden*"?

> **23** *Maar Hij, Zich omkerende, zeide tot Petrus: Ga weg achter Mij, satanas! gij zijt Mij een aanstoot, want gij verzint niet de dingen, die Gods zijn, maar die der mensen zijn.*

Onze Heere stond boven de verzoeking die voortkwam uit juist de liefde van Zijn vriend. Hij wilde niet langer met Petrus terzijde blijven; *Zich omkerende*, wendde Hij Zich van hem af. Toen Hij zag dat de duivel Petrus als werktuig gebruikte, richtte Hij Zich tot de satan zelf, en tot Petrus ook, voor zover hij met de kwade ingeving was verbonden. "*Ga weg achter Mij, satanas!*" Er werd een poging gedaan een struikelblok te leggen op het pad van zelfopoffering dat onze Heere van plan was te volgen, tot het bittere einde. Hij zag de hindernis en zei: "*gij zijt Mij een aanstoot*". Zijn dierbaarste vriend was Zijn bitterste vijand toen hij Hem van Zijn levenswerk wilde afbrengen. De duivel

dacht te slagen door middel van de pas aangestelde voorman van onze Heere, maar Jezus maakte korte metten met de verzoeking. Hij wierp de steen van de weg en wierp hem achter Zich, zodat Hij er niet over kon struikelen. De kern van de dwaling was dat Petrus de dingen bekeek vanuit het oogpunt van menselijke eer en succes, en niet vanuit dat verheven standpunt waarin de heerlijkheid van God in de zaligheid van mensen alles in zich opneemt.

Hier is een wonder. Een mens kan weten wat alleen de Vader kan openbaren, en toch *niet verzinnen de dingen, die Gods zijn*. Als hij het offer van de Heere Jezus niet aanvaardt, heeft hij geen smaak voor goddelijke dingen. Wie zich niet van harte verblijdt in de verzoening, onderscheidt niet die liefelijke reuk van rust die de Heere God in het grote offer waarneemt, en daarom heeft hij geen gemeenschap in de dingen die Gods zijn. Hij kent de smaak, de geur, de kern van de geestelijke dingen niet, en hoezeer hij Jezus ook met woorden eert, hij is een vijand, ja, een ware satan jegens de waarachtige Christus, Wiens wezen juist Zijn werk is als ons verzoenend offer. Zij die tegenwoordig het plaatsvervangend offer van onze Heere honen, zijn meer gesteld op de dingen *die der mensen zijn* dan op de dingen *die Gods zijn*. Zij beweren luidkeels grote filantropen te zijn, maar degelijke theologen zijn zij niet. Humanitair kunnen zij zijn, maar godgeleerden kunnen zij niet zijn. Vrienden van de mens zijn zij misschien, maar dienaren van God zijn zij niet. Hoe droevig schrijven wij

deze woorden als wij denken aan de vele predikers op wie zij van toepassing zijn!

> **24** *Toen zeide Jezus tot Zijn discipelen: Zo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelven, en neme zijn kruis op, en volge Mij.*

Zoals onze Heere Zichzelf moest opofferen om Zijn bestemming te vervullen, zo moet ook ieder die Zijn volgeling wil zijn dat doen. Om dicht bij onze Heere te blijven (dat bedoelt Hij met de woorden "*achter Mij wil komen*") moeten wij met onszelf afgedaan hebben, want Hij verloochende Zichzelf om Zijn volk te verlossen. Wij mogen het eigen ik niet kennen, noch ermee instemmen, maar ieder van ons moet doen wat er staat: "*die verloochene zichzelven*". Wie dat doet, moet zijn eigen persoonlijke last van smart en dienst gewillig op zijn schouders nemen en die dragen met zelfopoffering, zoals Jezus Zijn kruis droeg.

Hij had hun over *Zijn kruis* verteld, nu vertelt Hij hun over hun eigen kruisen. Zij konden nu opnieuw kiezen of zij Hem konden en wilden volgen. Met hun toegenomen kennis van Zijn bestemming werd hun de vraag opnieuw voorgelegd of zij Hem zouden volgen of verlaten. Als zij Zijn volgelingen bleven, dan moest dat als kruisdragers en zelfverloochenaars.

Ook in deze dagen zijn de voorwaarden niet veranderd. Aanvaarden wij ze? Kunnen wij de pas houden in de lange stoet van kruisdragers, of zullen wij ons aansluiten bij de geest van de tijd en mooie dingen over Jezus zeggen, ter-

wijl wij Zijn plaatsvervangend offer loochenen en de persoonlijke zelfverloochening mijden die Hij eist? Onze eigen wijsheid, als zij ons ertoe brengt licht te denken over “het dierbaar bloed”, moet volkomen worden verloochend en zelfs verfoeid.

> **25** *Want zo wie zijn leven zal willen behouden, die zal hetzelve verliezen; maar zo wie zijn leven verliezen zal, om Mijnentwil, die zal hetzelve vinden.*

Nu moesten zij de leer in praktijk brengen die Hij hun eerder had onderwezen. Zij konden hun werkelijke zelf alleen *behouden* door het verlies van dit tegenwoordige leven, maar als zij zich voornamen dat zij in de eerste plaats hun uiterlijk leven moesten behouden, dan zou dat ten koste gaan van hun diepste wezen. Hun dit onverbloemd te zeggen was eerlijk gehandeld van onze Heere, en het sprak ten gunste van de discipelen dat zij Hem toch trouw bleven. Helaas! er was zelfs onder de uitverkoren twaalf één die waarschijnlijk op ditzelfde ogenblik zat te beramen hoe hij de buidel kon blijven houden en toch uiteindelijk de gevolgen van de eis van zijn Meester kon ontlopen.

> **26** *Want wat baat het een mens, zo hij de gehele wereld gewint, en lijdt schade zijner ziel? Of wat zal een mens geven, tot lossing van zijn ziel?*

Als hij zijn werkelijke leven verliest, hoe kan hij dan nog winst hebben, ook al is de wereld de zijne? De ware winst of het ware verlies is winst of verlies van het leven. Alle ui-

terlijke dingen zijn kleinigheden vergeleken bij dat leven. Ook nu geldt: "*Wat baat het een mens*?" Heeft hij geen waar leven in Christus, wat is dan al het andere dat hij mag bezitten? Wat anders dan een beschilderde praal waarmee hij zijn ziel vermaakt aan de rand van de hel? Wat de komende wereld betreft, daarover bestaat geen twijfel. Het eeuwige leven te verliezen is waarlijk een overweldigend verlies.

Niets is te vergelijken met het eeuwige leven. De waarde van de ziel kan niet met gewone berekeningen worden geschat. Werelden op werelden zouden een armzalige prijs zijn. "*Of wat zal een mens geven, tot lossing van zijn ziel?*" Ruilhandel is uitgesloten. De ziel is zozeer het enige erfdeel van een mens, dat hij, als hij haar verloren heeft, alles verloren heeft.

> **27** *Want de Zoon des mensen zal komen in de heerlijkheid Zijns Vaders, met Zijn engelen, en alsdan zal Hij een iegelijk vergelden naar zijn doen.*

Er komt een dag waarop Christus vanaf de rechterstoel zal laten blijken wie wijs was in zijn levenswandel, want dan zal de beloning of de straf haar licht werpen op het gedrag van mensen in het verleden. Hij Die Zelf veracht werd, zal de Beloner zijn van hen die hun leven hebben afgelegd omwille van Zijn zaak. Op die dag zal "*de Zoon des mensen komen*", de gekruisigde, "in de heerlijkheid Zijns Vaders". Die heerlijkheid zal blijken de heerlijkheid van Zijn Vader te zijn. Die goddelijke heerlijkheid zal luister krijgen door

scharen van *engelen* die Hem vergezellen. In alle hemelse praal zal Hij de beloningen van het laatste gericht uitdelen. De rechtvaardigen zullen door goddelijke genade hun *werken* als bewijs van hun liefde tot God erkend zien, en de goddelozen zullen met recht ieder hun oordeel ontvangen *naar zijn doen*, omdat die werken het bewijs zullen zijn dat zij niet het geloof hadden dat goede werken voortbrengt.

Heere, houd mij door Uw goede Geest altijd die grote dag der dagen voor ogen, die de eeuwigheid helder zal maken met onmetelijke zaligheid of donker met onuitsprekelijk wee! Laat mij alles bezien in de volle glans van het licht dat Uw rechterstoel omringt!

> **28** *Voorwaar zeg Ik u: Er zijn sommigen van die hier staan, dewelke den dood niet smaken zullen, totdat zij den Zoon des mensen zullen hebben zien komen in Zijn Koninkrijk.*

Zo nabij was die heerschappij die de verliezen van de heiligen om Christus' wil zou vergoeden, dat de Heere, voordat sommigen van hen gestorven waren, er een generale repetitie van zou hebben gehouden in Zijn oordeel over Israël, door de belegering en verwoesting van Jeruzalem, en *Zijn Koninkrijk* zou hebben opgericht, waarvan de rechterstoel een aanwijzing en een werktuig is.

Hier hebben wij een moeilijke passage, en dit lijkt de eenvoudigste manier om haar in haar samenhang te lezen. Onze Heere schijnt te zeggen: "Door lijden en dood ga Ik naar een troon, en daaruit zal blijken dat verlies en dood

vaak de weg zijn naar ware winst en werkelijk leven. Dat koninkrijk van Mij is niet ver weg en onwerkelijk. Sommigen van u zullen Mij in de uitoefening van Mijn koninklijke macht zien voordat u sterft."

Toch heeft men gemeend dat het betekent dat sommigen pas op de dag des oordeels werkelijk *den dood smaken* en de volheid van de verschrikkelijke betekenis ervan leren kennen. Dit is waar, maar het kan hier bezwaarlijk de bedoelde leer zijn.

MATTHEÜS 17:1-13

Onze Koning verheerlijkt op de berg

↑ Inhoud

> **1-2** *En na zes dagen nam Jezus met Zich Petrus, en Jakobus, en Johannes, zijn broeder, en bracht hen op een hoge berg alleen. En Hij werd voor hen veranderd van gedaante; en Zijn aangezicht blonk gelijk de zon, en Zijn klederen werden wit gelijk het licht.*

Waren dit de "*zes dagen*", een week van stille tussentijd, waarin onze Heere Zich voorbereidde op de bijzondere gebeurtenis op "*een hoge berg alleen*"? Wist het kleine gezelschap van drie van de ene sabbat tot de andere dat zo'n wonderlijke vreugde hen wachtte? Die drie waren uitverkoren uit de uitverkorenen en begunstigd om te zien wat niemand anders in heel de wereld mocht aanschouwen. Ongetwijfeld had onze Heere Zijn redenen voor Zijn keuze,

zoals Hij die heeft voor elke keuze die Hij maakt, maar Hij onthult ze ons niet. Dezelfde drie zagen ook de doodsstrijd in de hof; misschien was het eerste gezicht nodig om hun geloof onder het tweede staande te houden.

De naam van de "hoge berg" zal nooit bekend worden, want wie de streek kenden, hebben ons niets nagelaten. Tabor, als u wilt, Hermon, als u dat liever hebt. Niemand kan het beslissen. Het was een eenzame, hoge heuvel.

Terwijl Hij aan het bidden was, straalde de heerlijkheid van de Heere door. Zijn aangezicht, verlicht door een eigen innerlijke luister, werd een zon; en heel Zijn kleding, als wolken die door die zon worden doorstraald, werd wit als het licht zelf: "*Hij werd voor hen veranderd van gedaante.*" Hij alleen was het middelpunt van wat zij zagen. Het was een wonderbaarlijke onthulling van de verborgen natuur van de Heere Jezus. Toen werd, op een bepaalde wijze, het woord van Johannes vervuld: "En het Woord is vlees geworden, en heeft onder ons gewoond (en wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborenen van den Vader)".

De verheerlijking op de berg gebeurde maar één keer. Bijzondere blikken op de heerlijkheid van Christus worden ons niet elke dag gegund. Onze hoogste vreugde op aarde is Jezus te zien. In de hemel kan er geen grotere zaligheid zijn, maar wij zullen die overweldigende zaligheid beter kunnen dragen wanneer wij de last van dit vlees hebben afgelegd.

> **3** *En ziet, van hen werden gezien Mozes en Elias, met Hem samensprekende.*

Zo hielden de Wet en de Profeten, "*Mozes en Elias*", gemeenschap met onze Heere, "*met Hem samensprekende*", en traden zij in een vertrouwelijk gesprek met hun Heere. Heiligen die al lang geleden zijn heengegaan, leven nog steeds — leven in hun persoonlijkheid, worden bij hun naam gekend en genieten een nabije toegang tot Christus. Het is een grote vreugde voor heiligen om bij Jezus te zijn. Zij vinden het hemel om te zijn waar zij met Hem kunnen spreken. De hoofden van vroegere bedelingen spraken met de Heere over Zijn heengaan, waardoor een nieuwe bedeling zou worden ingeluid. Nadat Hij zo lang had neergebogen tot Zijn onwetende volgelingen, moet het voor de menselijke ziel van Jezus een grote verademing zijn geweest om te spreken met twee geesten van zo'n formaat als Mozes en Elias. Wat een gezicht voor de apostelen, dit heerlijke drietal! Zij "*werden gezien*", maar zij waren "*met Hem samensprekende*". Het doel van die twee heiligen was niet om met apostelen te spreken, maar met hun Meester. Hoewel heiligen door mensen worden gezien, is hun gemeenschap met Jezus.

> **4** *En Petrus, antwoordende, zeide tot Jezus: Heere! het is goed, dat wij hier zijn; zo Gij wilt, laat ons hier drie tabernakelen maken, voor U een, en voor Mozes een, en een voor Elias.*

Het gezicht sprak tot de drie toeschouwers en zij voelden zich verplicht erop te *antwoorden*. Petrus moest wel spreken: "*Petrus, antwoordende*." Wat het eerst in hem opkwam, kwam eruit: "*Heere! het is goed, dat wij hier zijn*." Iedereen was het met hem eens. Wie niet? Omdat het zo goed was, wilde hij graag in deze zalige toestand blijven en er nog meer goeds uit putten. Maar zijn eerbied was hij niet kwijtgeraakt en daarom wilde hij de grote gestalten behoorlijk onderdak geven. Hij legt het voorstel aan Jezus voor: "*zo Gij wilt*." Hij biedt aan dat hij samen met zijn broeders heiligdommen zal ontwerpen en bouwen voor de drie heilige gestalten: "*laat ons hier drie tabernakelen maken*." *Hij* stelt niet voor om er een te bouwen voor zichzelf, Jakobus en Johannes, maar zegt: "*voor U een, en voor Mozes een, en een voor Elias*." Zijn praten klinkt nogal als dat van een verbijsterd kind. Hij dwaalt een beetje af, en toch is zijn uitroep volkomen natuurlijk. Wie zou niet willen blijven in zo'n gezelschap? Mozes, en Elias, en Jezus, wat een gezelschap! Maar hoe onpraktisch is Petrus toch! Hoe zelfzuchtig is die ene gedachte: "*het is goed, dat wij hier zijn*!" Wat moest er gebeuren met de rest van de twaalf, met de andere discipelen en met de wijde, wijde wereld? Een slokje van zulke zaligheid kon goed zijn voor de drie, maar er voortdurend van blijven drinken zou misschien zelfs voor hen niet werkelijk goed zijn geweest. Petrus wist niet wat hij zei. Hetzelfde kan gezegd worden van menige andere uitroep van opgewonden, enthousiaste heiligen.

> 5 *Terwijl hij nog sprak, ziet, een luchtige wolk heeft hen overschaduwd; en ziet, een stem uit de wolk, zeggende: Deze is Mijn geliefde Zoon, in Denwelken Ik Mijn welbehagen heb; hoort Hem!*

"*Terwijl hij nog sprak*." Zulke wilde taal mocht gerust onderbroken worden. Wat een gezegende onderbreking! Wij mogen de Heere vaak danken dat Hij ons gebabbel stopzet. "*Een luchtige wolk heeft hen overschaduwd*." Zij was helder en wierp toch een schaduw. Zij voelden dat zij erin binnengingen en werden bevreesd terwijl zij dat deden. Het was een bijzondere ervaring, en toch hebben wij die in ons eigen leven herhaald gekend. Weten wij niet wat het is om schaduw uit helderheid te krijgen, en "*een stem uit de wolk*"? Dit is de gebruikelijke wijze van de Heere in Zijn omgang met Zijn begunstigden.

De stem was duidelijk en helder. Eerst kwam het goddelijke getuigenis van het Zoonschap van onze Heere: "*Deze is Mijn geliefde Zoon*", en de verklaring van de Vader over Zijn welbehagen in Hem — "*in Denwelken Ik Mijn welbehagen heb*." Wat een zegen voor ons dat Jehova welbehagen heeft in Christus en in allen die in Hem zijn! Daarna volgde de goddelijke eis die daaruit voortvloeit: "*hoort Hem!*" Het is beter de Zoon van God te horen dan heiligen te zien of tabernakelen te bouwen. Dat zal de Vader meer behagen dan alles wat de liefde verder kan bedenken.

Het welbehagen van de Vader in de Heere Jezus is een opvallend deel van Zijn heerlijkheid. De stem bracht het oor een grotere heerlijkheid over dan de glans van het

licht door het oog kon meedelen. Het hoorbare deel van de verheerlijking was even wonderbaarlijk als het zichtbare. Ja, uit het volgende vers zou men afleiden dat het nog wonderbaarlijker was.

> 6 *En de discipelen, dit horende, vielen op hun aangezicht, en werden zeer bevreesd.*

Ja, de stem overweldigde hen. De woorden van de Heere maakten dieper indruk dan het verblindende licht. "*De discipelen, dit horende, vielen op hun aangezicht, en werden zeer bevreesd*." Zij waren in de onmiddellijke tegenwoordigheid van God en luisterden naar de stem van de Vader. Geen wonder dat zij plat op de grond lagen en beefden. Een al te heldere openbaring van God, ook al betrof zij Jezus, zou ons eerder overweldigen dan sterken. De drie discipelen spraken niet meer over het bouwen van tabernakelen, maar zij vielen als één man, "*op hun aangezicht*". Ontzag maakt een einde aan praten. In dit geval leek het zelfs het einde van het bewustzijn, maar dit was slechts een tijdelijke bezwijming, waarvan zij zouden herstellen om des te blijmoediger te zijn.

> 7 *En Jezus, bij hen komende, raakte hen aan, en zeide: Staat op en vreest niet.*

Jezus scheen van hen weg te zijn, verloren in een wolk van glans, maar nu kwam Hij "*bij hen*" en "*raakte hen aan*". Zijn omgang met reine geesten deed Hem de aanraking van zwak vlees niet versmaden. O, de zoete troost van die

zachte aanraking! Zij wekte, vertroostte en versterkte Zijn verbaasde en bevende discipelen. De aanraking van Zijn menselijke natuur stelt arm vlees en bloed meer gerust dan de gloed van de Godheid. De stem uit de hemel werpt neer, maar het woord van Jezus is: "*Staat op*." De stem van de Vader maakte hen zeer bevreesd, maar Jezus zegt: "*vreest niet*." Heerlijke God, hoezeer danken wij U voor de Middelaar!

> **8** *En hun ogen opheffende, zagen zij niemand, dan Jezus alleen.*

Hun ogen waren gesloten vanwege "het al te verrukkende licht" en zij durfden ze niet te openen voordat zij de aanraking van Jezus voelden. Toen *hieven zij hun ogen op*. Wat zagen zij?

Mozes, en Elias, en de overweldigende glans waren verdwenen, en zij waren teruggekeerd in het alledaagse van hun leven met Jezus. Zij zagen niemand meer, maar zij hadden niets verloren, want Jezus bleef. Zij hadden gewonnen door het verdwijnen van de stralende gestalten, want zo konden zij Jezus des te beter zien en werd hun aandacht niet verdeeld. Het gezicht van Zijn verheerlijking had hen verblind en verdoofd, maar "*Jezus alleen*" te zien was terugkeren naar het gewone leven en het beste van alle gezichten nog over te hebben. O, dat ook wij het oog van onze geest zo op de Heere gevestigd mogen hebben als op ons enige doel, dat *Hij* het hele blikveld van ons zicht mag vullen en wij Jezus alleen mogen zien!

> 9 *En als zij van de berg afkwamen, gebood hun Jezus, zeggende: Zegt niemand dit gezicht, totdat de Zoon des mensen zal opgestaan zijn uit de doden.*

Wat zij gezien hadden, zou hun eigen vertrouwen bevestigen en een verborgen bron van vreugde voor hen blijven, maar omdat anderen veel geloof nodig zouden hebben om het te geloven, golden voor hen de woorden: "*Zegt niemand dit gezicht*." De verheerlijking zou even moeilijk te geloven zijn als de menswording zelf en het had geen praktisch nut om eisen te stellen aan een geloof dat nauwelijks bestond. Totdat de grootste bevestiging van allemaal was gegeven in de opstanding van onze Heere, zou het gezicht op de heilige berg voor wie het niet zelf had gezien, maar alleen het verslag van de apostel hoorde, eerder een belasting van het geloof zijn dan een steun ervoor. Het is wijs een getuigenis niet te overladen. Er is een tijd om de hogere waarheden bekend te maken, want buiten die tijd kunnen zij zoekende gemoederen eerder belasten dan helpen. Wat een geheim hadden deze mannen te bewaren! Zij hebben het bewaard, maar zij vergaten het nooit en hielden nooit op de invloed ervan te voelen.

Nu de termijn "*totdat de Zoon des mensen zal opgestaan zijn uit de doden*" verstreken is, hoeft geen enkele leer meer achtergehouden te worden. Door het leven en de onverderfelijkheid aan het licht te brengen, heeft onze Heere het voorhangsel weggescheurd dat de hogere geheimenissen van het evangelie zo lang verborgen hield. Zijn uitkomen uit het graf heeft alle begraven waarheid bevrijd. Het

is nutteloos, om niet te zeggen zondig, nu te zwijgen over de diepten van God, nu “de Heere is waarlijk opgestaan”. Toch zouden wij predikers kunnen noemen die jaar in jaar uit nooit spreken over de uitverkiezing, het verbond of de volharding tot het einde.

> **10** *En Zijn discipelen vraagden Hem, zeggende: Wat zeggen dan de Schriftgeleerden, dat Elias eerst moet komen?*

Eén voor één worden de moeilijkheden van de discipelen aan hun Heere voorgelegd en één voor één wordt de oplossing spoedig gegeven. Een daarvan betrof Elias, en omdat hij zojuist bij hen was verschenen, werden zij ertoe gebracht het ter sprake te brengen. “*Wat zeggen dan de Schriftgeleerden, dat Elias eerst moet komen?*” Dit is de bewering van mannen die onze Schriften hebben bestudeerd: dat Elias komt voordat de Heere verschijnt. Ongetwijfeld bracht het hun gemoed aan het wankelen toen het hun in ongeveer deze logische vorm werd voorgehouden —

De Messias kan niet komen voordat Elias verschenen is,
Elias is niet verschenen,
Dus Jezus is niet de Messias.

> **11-12** *Doch Jezus, antwoordende, zeide tot hen: Elias zal wel eerst komen, en alles weder oprichten. Maar Ik zeg u, dat Elias nu gekomen is, en zij hebben hem niet gekend; doch zij hebben aan hem gedaan, al wat zij hebben gewild; alzo zal ook de Zoon des mensen van hen lijden.*

"*Jezus, antwoordende*." Hij heeft op alle vragen een antwoord en wij doen er goed aan onze moeilijkheden bij Hem te brengen om Zijn antwoorden te horen. Onze Heere geeft toe dat Elias vóór de Messias moet komen: "*Elias zal wel eerst komen*", maar Hij verzekert dat de persoon die door de profetie bedoeld wordt "*nu gekomen is*" en dat de boosdoeners "*zij hebben aan hem gedaan, al wat zij hebben gewild*." Dit nam de twijfel meteen weg. Daarna zei Jezus verder dat wat met de ware Elias was gedaan, ook met Hemzelf, de Messias, zou gebeuren. Jezus Zelf moest een wrede dood sterven: "*alzo zal ook de Zoon des mensen van hen lijden*." Wat is de verklaring van de moeilijkheid eenvoudig! Hoe vaak is het ons niet overkomen dat wij uitkeken naar wat al gekomen was, of in verlegenheid werden gebracht door een leer die, toen de Heilige Geest ons haar opende, vol onderwijs en troost bleek te zijn. Zonder goddelijk onderwijs verdrinken wij in het ondiepe, maar met dat onderwijs zwemmen wij in de peilloze diepten.

> **13** *Toen verstonden de discipelen dat Hij hun van Johannes de Doper gesproken had.*

"*Toen verstonden de discipelen*." Het leerrijke woord van onze Heere opende hun verstand. Wanneer Hij onderwijst, leren de traagste leerlingen. Nu zagen zij dat *Johannes de Doper een herleefde Elias was*. Hij was een strenge vermaner van koningen en predikte bekering tot Israël. Hij was gekomen om alles weder op te richten, en zo was de Messias niet verschenen zonder dat de ware Elias vooraf was ge-

gaan. Dit was hun duidelijk genoeg toen hun Heere het hun eenmaal had doen begrijpen. Heere, spreek voortaan niet alleen tot ons, maar geef ons ook Uw woord te begrijpen!

MATTHEÜS 17:14-21

De Koning keert terug naar het strijdveld

↑ Inhoud

> **14-16** *En als zij bij de schare gekomen waren, kwam tot Hem een mens, vallende voor Hem op de knieen, en zeggende: Heere! ontferm U over mijn zoon; want hij is maanziek, en is in zwaar lijden; want menigmaal valt hij in het vuur, en menigmaal in het water. En ik heb hem tot Uw discipelen gebracht, en zij hebben hem niet kunnen genezen.*

Neerdalend van de gemeenschap met heiligen en van de bevestiging van Zijn aanspraken door de stem van de Vader, komt onze Heere om de strijd met de duivel aan te gaan. Onze Mozes daalt van de berg af en vindt het kwaad juichend te midden van *de schare* beneden.

Tijdens Zijn afwezigheid had de vijand gezegevierd over Zijn zwakke volgelingen. Te midden van spottende te-

genstanders hadden de discipelen tevergeefs geprobeerd een boze geest uit te drijven uit een jongen die door zijn vreselijke bezetenheid *maanziek* was geworden. De arme, teleurgestelde vader richt zich meteen en zeer nederig tot de Heere, zet de zaak duidelijk uiteen en pleit zeer passend. Zijn epileptische zoon was *maanziek* en *in zwaar lijden*, en verkeerde in groot gevaar door plotselinge vallen. Het was een schokkend gezicht om van dichtbij mee te maken. De kreten en stuiptrekkingen die epilepsie vergezellen, zijn vaak verschrikkelijk om te horen en te zien. De discipelen hadden kennelijk hun uiterste best gedaan en omdat zij bij andere gelegenheden duivelen hadden uitgedreven, waren zij verbaasd dat zij het nu niet konden, maar zij waren verslagen, want de wanhopige vader riep naar waarheid: "*zij hebben hem niet kunnen genezen*." Helaas, arme man, u deed niet anders dan allen sindsdien hebben gedaan wanneer zij op discipelen vertrouwden en niet alleen op hun Meester! Wijs was het van u dat u zich haastte naar Jezus, "*vallende voor Hem op de knieën, en zeggende: Heere! ontferm U over mijn zoon*."

Hoe vaak drijft de zonde mensen naar het ene of het andere uiterste! "*Menigmaal valt hij in het vuur, en menigmaal in het water*." Sommige mensen zijn op het ene moment maanziek en gepijnigd, en op een ander hard en ongevoelig; een tijd lang razend van opwinding en kort daarna zo dood als een steen. Wanneer de zonde zich openbaart in samenhang met verwildering van geest, is het moeilijk met haar om te gaan. Hoe vaak hebben bezorgde

zielenwinners van een zeker persoon moeten bekennen: "*zij hebben hem niet kunnen genezen*"! Wij zijn verslagen door iemand met een bijzonder temperament en de hartstocht die hem beheerste, was bijzonder onbedwingbaar. Misschien had hij geen band met iets beters dan met een bejaarde ouder, wiens smeekbeden ons op ontroerende wijze in diepe bezorgdheid hielden om de half krankzinnige en geheel verdorven jongeman. Hoe gewillig wij ook waren om de ellendige opstandeling te hervormen en te herstellen, wij waren volstrekt niet in staat te helpen. In ons geval was het nodig dat Jezus kwam, zoals ook in het verhaal dat voor ons ligt. Heere, verlaat ons niet, want als apostelen zonder U niets konden doen, wat zijn wij dan arme zwakkelingen!

> **17** *En Jezus, antwoordende, zeide: O, ongelovig en verkeerd geslacht, hoe lang zal Ik nog met ulieden zijn, hoe lang zal Ik u nog verdragen? Brengt hem Mij hier.*

Het hele *geslacht* te midden waarvan Hij leefde, bracht de Zaligmaker lijden door hun gebrek aan geloof en het ontbreken van dat rechtschapen vertrouwen op God dat hun de grootste zegeningen zou hebben verzekerd. Zijn eigen discipelen — Hij was bij hen geweest en toch hadden zij niet geleerd Hem te geloven. De schriftgeleerden en Farizeeën — Hij had al vele malen van hen geleden en nu moesten zij een arme maanzieke tot middelpunt van de strijd met Hem maken. Hij had in gemeenschap met de hemel verkeerd en het was een vreselijke schok voor Zijn

hart om neer te dalen te midden van zo'n weerspannig en ongelovig gezelschap. Zij waren beide "*ongelovig en verkeerd*"; die twee gaan gewoonlijk samen. Wie niet willen geloven, willen ook niet gehoorzamen.

Wat was dit alles een beproeving voor het heilige en genadige gemoed van onze Heere! "*Hoe lang zal Ik u nog verdragen*?" Moet Ik in zo onwaardig gezelschap blijven? "*Hoe lang zal Ik u nog verdragen*?" Moet Ik altijd zo op de proef worden gesteld door uw slechte manieren? Het was een ogenblik waarop Zijn zegevierende vijanden en ongelovige vrienden evenzeer een bestraffing verdienden. Maar zodra het woord gesproken was, wilde Jezus de arme lijder voor Zich niet overlaten aan de boosaardige aanvallen van de boze geest.

Zie hoe onze koninklijke Aanvoerder met één woord het getij van de strijd keert! Hij verlegde de strijd van de discipelen naar Zichzelf: "*Brengt hem Mij hier*." Eenmaal binnen de kring van de macht van onze Heere is alles gedaan. "*Brengt hem Mij hier*." Laten wij dit voorschrift nooit vergeten. Wanneer wij het meest aan onszelf wanhopen, laten wij dan op Christus vertrouwen.

> **18** *En Jezus bestrafte hem, en de duivel ging van hem uit, en het kind werd genezen van die ure af.*

"*Jezus bestrafte hem, en de duivel ging van hem uit*." Eén woord van Christus en de satan vlucht. Markus noemt deze boze geest een "stomme en dove geest", maar hij hoorde Jezus en antwoordde op Zijn stem met een kreet, en nadat

hij het kind vreselijk had verscheurd, ging hij uit hem, om nooit meer terug te keren.

"*Het kind werd genezen van die ure af*." Dat wil zeggen: meteen en voorgoed. God geve ons geloof om onze jongens en meisjes met vertrouwen tot de Heere Jezus te brengen, in Zijn macht om hen te genezen, en hen te genezen voor heel hun verdere leven!

Ook al zijn jonge mensen gewelddadig van aard geworden en vroegrijp in het kwaad, de Heere kan de boze macht meteen bedwingen. Het was niet nodig dat de jongen wachtte tot hij groot was. Hij stond onder de macht van de duivel toen hij een kind was en hij werd genezen als kind. Laten wij de zaligheid van kinderen zoeken terwijl zij kinderen zijn.

> **19** *Toen kwamen de discipelen tot Jezus alleen, en zeiden: Waarom hebben wij hem niet kunnen uitwerpen?*

Dit was een zeer terechte vraag. Wanneer wij een mislukking hebben beleefd, laten wij dan erkennen dat wij hebben gefaald, de schuld daarvan op onszelf nemen en ons wenden tot onze Heere om Zijn genadige tussenkomst. Wanneer wij verslagen zijn, laat dan van ons gezegd worden: "*Toen kwamen de discipelen tot Jezus*." Laten wij er een persoonlijke, afgezonderde zaak van maken: "*tot Jezus alleen*." Laten wij nederig aan de voeten van onze Heere zitten om bestraffing of onderwijs te ontvangen, zoals Hij het goed vindt.

> **20** *En Jezus zeide tot hen: Om uws ongeloofs wil; want voorwaar zeg Ik u: Zo gij een geloof hadt als een mosterdzaad, gij zoudt tot deze berg zeggen: Ga heen van hier derwaarts, en hij zal heengaan; en niets zal u onmogelijk zijn.*

Gebrek aan geloof is de grote oorzaak van falen onder discipelen, zowel voor henzelf als in hun werk voor anderen. In bepaalde gevallen kunnen er andere, bijzondere kwalen zijn, maar dit is de grote en voornaamste oorzaak van alle falen: "*Om uws ongeloofs wil*." Als er waar geloof was geweest, van de echte en levende soort, hadden de discipelen elk wonder kunnen verrichten, zelfs het verplaatsen van een berg. Wat voor geloof wij ook *mogen* hebben, wij zullen geen wonder doen, want dit is niet de tijd van wonderen. Is ons geloof daarom beperkt in zijn werkterrein? Verre van dat. Wij kunnen nu door het geloof tot stand brengen wat passend en recht is, zonder wonderen. Ons geloof mag klein zijn "*als een mosterdzaad*", maar als het levend en waar is, verbindt het ons met de Almachtige. Nog altijd is het waar: "*gij zoudt tot deze berg zeggen: Ga heen van hier derwaarts, en hij zal heengaan*." Bergen zullen wijken voor ons geloof, door middelen die even zeker zijn als wonderen, door middelen die zelfs wonderbaarlijker zijn dan wanneer de loop der natuur veranderd was. Vergelijkenderwijs is het opschorten van de natuurwet een grove noodmaatregel, maar dat de Heere hetzelfde resultaat bewerkt zonder een van Zijn wetten te schenden, is een daad die niet minder goddelijk is dan een wonder. Dit is wat het geloof op dit uur van de Heere verkrijgt. Haar gebed wordt

verhoord en wat voor haarzelf onmogelijk is, wordt door goddelijke kracht gewrocht. Geestelijk en zinnebeeldig is de berg verplaatst. Letterlijk staat de berg op dit uur nog, maar het geloof vindt een weg eromheen, erdoorheen of erover, en zo verplaatst het hem in feite.

Op het zendingsveld zijn bergen van afgeslotenheid die zendelingen buitensloten, verwijderd. In het gewone leven worden onoverkomelijke moeilijkheden genadig opgelost. Op velerlei wijze verdwijnen voor waar geloof de hindernissen overeenkomstig het woord van de Heere Jezus: "*niets zal u onmogelijk zijn.*"

> **21** *Maar dit geslacht vaart niet uit, dan door bidden en vasten.*

Hoewel gebrek aan geloof de voornaamste hindernis was voor de genezing van het arme maanzieke kind, was dit toch een geval waarin bijzondere middelen nodig waren. Het geloof zou die bijzondere middelen hebben aangewezen en geleverd; omdat zij in dit geval volstrekt noodzakelijk waren om de discipelen te laten slagen, zou het geloof zich erin hebben geoefend. Bij God zijn alle dingen even mogelijk, maar voor ons kan de ene duivel moeilijker te behandelen zijn dan de andere. De ene soort gaat op één woord uit, maar van andere kan gezegd worden: "*dit geslacht vaart niet uit, dan door bidden en vasten.*" Wie in bepaalde gevallen de duivel wil overwinnen, moet eerst de hemel overwinnen door gebed en zichzelf overwinnen door zelfverloochening. De drankduivel is een van dit *ge-*

slacht, dat zeker door het geloof overwonnen kan worden, en toch moeten wij gewoonlijk veel voorbede doen bij God en algehele onthouding betrachten, als voorbeeld voor de mensen, voordat wij deze demon kunnen verdrijven. Onze taak in de wereld is mensen te verlossen van de macht van de duivel, en wij moeten naar Jezus gaan om de weg te leren. Geen hoeveelheid gebed of zelfverloochening mag worden gespaard als wij daardoor één ziel kunnen bevrijden van de macht van het kwaad, en het ware geloof in God zal ons in staat stellen het gebed op te zenden en de zelfverloochening te beoefenen. Misschien zijn sommigen van ons mislukt omdat wij nog niet goed onderricht zijn in de juiste werkwijze.

Of wij proberen het geloof uit zonder de aangewezen middelen te gebruiken, of wij gebruiken de middelen maar oefenen geen eenvoudig geloof in God, en in beide gevallen zullen wij falen. Als wij aan het werk gaan in het geloof in God, op Christus' eigen wijze, zullen wij de boze geest uitdrijven.

MATTHEÜS 17:22-23

De Koning spreekt opnieuw over Zijn dood

↑ Inhoud

> **22-23** *En als zij in Galilea verkeerden, zeide Jezus tot hen: De Zoon des mensen zal overgeleverd worden in de handen der mensen; En zij zullen Hem doden, en ten derden dage zal Hij opgewekt worden. En zij werden zeer bedroefd.*

Onze Heere kwam vaak terug op het plechtige onderwerp van Zijn dood door de handen van mensen. Het lag op Zijn eigen hart en daarom sprak Hij erover tot Zijn discipelen. Hun gemoed stond veel te open voor andere denkbeelden met betrekking tot Zijn koninkrijk en daarom hield Hij hun de waarheid steeds weer voor, bijna in dezelfde woorden. Hij wilde alle dromen van een wereldlijk koningschap uit hun ziel bannen. Zijn dood zou een zware beproeving voor

hen zijn en Hij wilde hen erop voorbereiden. Nu spreekt Hij ervan dat Hij zal worden *overgeleverd*. Dit was altijd een bittere druppel in Zijn beker van gal. De Zoon des mensen komt om mensen te redden en zal door een mens "*overgeleverd worden in de handen der mensen*". Voor de mens leefde Hij, door een mens wordt Hij overgeleverd en door mensen is Hij gestorven. Heel goed zag Hij vooruit dat "*zij zullen Hem doden*." O zelfmoordzuchtige wereld! Zal niets u tevredenstellen dan het bloed van Gods eigen Zoon?

Onze Heere wil dat wij veel prediken over Zijn dood nu die voltooid is, want Hij sprak er voortdurend over toen die nog toekomstig was. Geen onderwerp is zo wezenlijk, zo praktisch, zo noodzakelijk. Zijn doordringende geest zag de dood onder ogen en greep vooruit op die *derde dag*, waarop het woord vervuld zou worden: "*Hij zal opgewekt worden*." Dit was het licht van de morgen dat de duisternis van wanhoop uit het gemoed van de discipelen zou hebben verdreven, als zij het hadden begrepen en geloofd. Een oude schrijver zegt: "Hij verzoette de bittere pil van Zijn dood met de zoetheid van Zijn zekere opstanding."

Onze Heere wist heel goed wat Hij zei en Hij gebruikte duidelijke woorden, maar hoe Hij ook sprak, Zijn volgelingen konden Zijn bedoeling slechts gedeeltelijk vatten, en dat gedeelte maakte hen "*zeer bedroefd*." Woorden van Christus die half begrepen worden, kunnen het hart groot verdriet doen. Toch kan het zijn dat deze verkoelende wolk van vrees hun gemoed tot rust bracht en hen behoedde

voor het fanatisme dat de lucht om hen heen vulde. Hij wist het best welke gemoedstoestand voor hen op dat moment het veiligst was, en Hij weet hetzelfde ook ten aanzien van ons op dit ogenblik.

MATTHEÜS 17:24-27

Onze Koning en het schatgeld

↑ Inhoud

> **24** *En als zij te Kapernaum ingekomen waren, gingen tot Petrus die de didrachmen ontvingen, en zeiden: Uw Meester, betaalt Hij de didrachmen niet?*

De halve sikkel, de *didrachme*, was een godsdienstige betaling, oorspronkelijk gegrond op de wet, maar uitgebreid door een gewoonte die geen steun had in de Schrift. Zij was door de goddelijke wet voorgeschreven als een betaling aan de Heere voor ieder persoon wanneer het volk geteld werd. Van dit losgeld bestond geen vrijstelling, maar het was geen belasting die jaar na jaar werd geheven. Onder openlijk godsdienstige mensen was het geleidelijk een gewoonte geworden om deze "*didrachmen*" elk jaar te be-

talen, maar de betaling was geheel vrijwillig. Zo was zij door gewoonte ingesteld, maar niet door de wet voorgeschreven en kon zij er ook niet door afgedwongen worden. Het was een vrijwillige jaarlijkse gave en alleen mensen die zich als aanhangers van de Joodse godsdienst beschouwden, betaalden haar. Zulke godsdienstigen zouden er zeer op letten niet alleen de jaarlijkse bijdrage te betalen, maar ook bekend te laten worden dat zij haar betaalden. De inzamelaars van halve sikkels wendden zich niet meteen tot Jezus, voor Wie zij misschien een heilzaam ontzag hadden, maar zij spraken *Petrus* aan met de enigszins verstrikkende vraag: "*Uw Meester, betaalt Hij de didrachmen niet?*" Alsof zij zeiden: "Hij doet dat zeker wel. Wij zouden Hem er niet van verdenken dat Hij dit verzuimt. Een persoon van zo'n aanzien kan niet nalaten bijzonder nauwgezet te zijn in deze gebruikelijke heffing."

> **25-26** *Hij zeide: Ja. En toen hij in huis gekomen was, voorkwam hem Jezus, zeggende: Wat dunkt u, Simon! de koningen der aarde, van wie nemen zij tollen of schatting, van hun zonen, of van de vreemden? Petrus zeide tot Hem: Van de vreemden. Jezus zeide tot hem: Zo zijn dan de zonen vrij.*

Petrus had zo'n haast om zijn Heere te verdedigen dat hij Hem in een lastig parket bracht. "*Hij zeide: Ja.*" Hij had zijn Heere om Zijn mening kunnen vragen of de inzamelaars naar Jezus Zelf kunnen doorverwijzen, maar hij had haast en achtte zich veilig genoeg als hij de goede naam van zijn Meester hooghield. Hij was er zeker van dat zijn Heere zou

doen wat alle goede mensen deden. Onze Zaligmaker en Zijn zaak hebben vaak geleden onder de ijver van vrienden. Christus is beter te kennen uit wat Hij Zelf zegt dan uit wat Zijn vrienden voor Hem zeggen.

Petrus was buitenshuis toen hij zijn snelle antwoord gaf en hij dacht er niet aan dat de Heere Jezus zou opmerken wat hij gezegd had en het hem zou vertellen zodra hij "*in huis gekomen was*"; maar zo gebeurde het.

Onze Heere begon met Petrus over dit onderwerp voordat hij tijd had zijn handelwijze te vertellen of te verdedigen: "*voorkwam hem Jezus*." Hij wist wat Zijn dienaar gedaan had en haastte Zich om hem terecht te wijzen. Omdat hij in dit geval maar weinig een *Petrus* was geweest, noemt onze Heere hem "*Simon*." Hij ondervraagt hem: "*Wat dunkt u, Simon!*" Hij laat hem rechter zijn in de zaak: "*de koningen der aarde, van wie nemen zij tollen of schatting, van hun zonen, of van de vreemden?*" Natuurlijk was het gezin van de vorst altijd *vrij* van de heffing. De onderdanen van de koning, en vooral de vreemdelingen onder zijn heerschappij, moesten het hoofdgeld betalen, maar de prinsen van koninklijken bloede waren vrij. Moest Jezus losgeld voor Zichzelf aan God betalen? Moest Hij, Die Zelf de Zoon van de Koning is, onder het hoofdgeld komen te vallen tegenover Zijn Vader? Als het schatgeld een belasting is geworden die in het koninkrijk van God geheven wordt, "*zo zijn dan de zonen vrij*." Noch Jezus noch Petrus was gehouden te betalen. Petrus had de zaak niet in dit licht gezien.

> **27** *Maar opdat wij hun geen aanstoot geven, ga heen naar de zee, werp de angel uit, en de eerste vis, die opkomt, neem, en zijn mond geopend hebbende, zult gij een stater vinden; neem die, en geef hem aan hen voor Mij en u.*

Onze Zaligmaker wilde niet opzettelijk aanleiding tot ergernis geven. Hij was niet gehouden te betalen, maar liever dan een aanstoot te veroorzaken, zou Hij betalen voor Zichzelf en voor Petrus. Hoe genadig waren Zijn woorden: "*Maar opdat wij hun geen aanstoot geven*"! Als de vraag op zichzelf was gebleven, los van andere omstandigheden, had onze Heere uit beginsel kunnen weigeren het schatgeld te betalen, maar Petrus' overhaaste verklaring had zijn Heere in een lastig parket gebracht en Hij wilde niet schijnen ontrouw te zijn aan de belofte van Zijn volgeling. Bovendien zou Petrus in een geschil verwikkeld raken en Jezus betaalt veel liever dan Zijn dienaar in moeilijkheden te laten. Wanneer onze beurs betrokken is bij een zaak van beginsel, moeten wij ervoor oppassen dat wij niet, zelfs niet schijnbaar, door een voorwendsel ons geld besparen. Meestal zal het wijs zijn onder protest te betalen, opdat het niet lijkt alsof wij in bijzondere mate zorgvuldig zijn met ons geweten wanneer wij ook zorgvuldig kunnen zijn met ons geld.

De wijze van betaling voorkwam dat de daad onze Heere in verlegenheid bracht. Zeer boeiend was het vangen van de vis die het zilver in zijn bek had. "*De eerste vis, die opkomt, neem, en zijn mond geopend hebbende, zult gij een stater vinden*." Zeer opmerkelijk was de voorzienigheid die

de sikkel in de zee deed vallen, de vis haar eerst deed inslikken en hem daarna naar de haak deed opstijgen zodra Petrus begon te hengelen. Zo betaalt de grote Zoon de belasting die voor het huis van Zijn Vader werd geheven, maar Hij oefent daarbij Zijn koninklijk voorrecht uit en neemt de sikkel uit de koninklijke schatkist. Als mens betaalt Hij, maar eerst laat Hij als God de vis Hem de sikkel in zijn bek brengen.

Het geldstuk was genoeg om zowel voor Petrus als voor zijn Heere te betalen. Zo onderwierp onze Heere Zich eraan behandeld te worden als iemand die zijn leven verbeurd had en voor wie een halve sikkel als losgeld betaald moest worden. Dit heeft Hij gedaan om onzentwil en in gemeenschap met ons, en wij zijn verlost door Zijn daad en in vereniging met Hem, want Hij zei van het geldstuk: "*neem die, en geef hem aan hen voor Mij en u*." Er waren geen twee halve sikkels, maar één geldstuk, betaald voor Jezus en Petrus. Zo zien wij dat Zijn volk met Hem verbonden is in de ene verlossing.

> ***"Hij droeg het vonnis voor mij aan het hout,***
> ***En nu zijn de Borg en de zondaar beiden vrij."***

De voor de hand liggende zedenles is: Betaal liever dan aanstoot te geven.

Maar veel grotere en diepere waarheden sluimeren daaronder. Zij zijn van deze aard: de heerlijke vrijheid van de Zoon, Zijn komen onder het schatgeld ter wille van ons,

en de vrijmaking van Hemzelf en van ons door die ene betaling die Hij Zelf had voorzien.

MATTHEÜS 18:1-5

De Koning regelt de rangorde in Zijn koninkrijk

↑ Inhoud

> **1** *Te dierzelfder ure kwamen de discipelen tot Jezus, zeggende: Wie is toch de meeste in het Koninkrijk der hemelen?*

Hij sprak over Zijn vernedering, zij dachten aan hun eigen verhoging, en dat "*te dierzelfder ure.*" Wat een verschil op hetzelfde moment tussen de Leraar en de *discipelen*! De gedachte aan grootheid, en aan meer of minder daarvan voor ieder van hen, was verweven met hun voorstelling van een koninkrijk, ook al was het "*het Koninkrijk der hemelen.*" Zij *kwamen tot Jezus*, maar hoe konden zij de stoutmoedigheid opbrengen om hun nederige Heere een vraag

te stellen die zo kennelijk vreemd was aan Zijn denken en Zijn geest? Het toonde hun vertrouwen, maar het legde ook hun dwaasheid bloot.

> 2 *En Jezus een kindeken tot Zich geroepen hebbende, stelde dat in het midden van hen;*

Hij antwoordde hun niet alleen met woorden, maar maakte Zijn onderwijs indrukwekkender door een daad. Hij had "*een kindeken tot Zich geroepen*." Het kind kwam meteen, en Jezus "*stelde dat in het midden van hen*." Dat het kind op Zijn roep kwam en bereidwillig werd neergezet waar Jezus het hebben wilde, getuigt van de liefelijkheid in de omgang van onze Heere. Zeker lag er een glimlach op Zijn gezicht toen Hij het kleintje tot Zich riep, en er moet een bekoorlijke zachtheid zijn geweest in de wijze waarop Hij het kind in het midden van de twaalf zette, als Zijn kleine voorbeeld. Laten wij Jezus en het kleine kind zien, met de twaalf apostelen gegroepeerd rond die twee middelpuntfiguren.

Zo mag de hele gemeente samenkomen om Jezus en het kinderlijke karakter te bestuderen.

> 3 *En zeide: Voorwaar zeg Ik u: Indien gij u niet verandert, en wordt gelijk de kinderkens, zo zult gij in het Koninkrijk der hemelen geenszins ingaan.*

De apostelen waren in zekere zin bekeerd, maar zelfs zij hadden een verdere bekering nodig. Zij moesten zich *veranderen* van zelfzucht tot nederigheid en tevredenheid.

Een klein kind heeft geen eerzuchtige dromen. Het is tevreden met kleine dingen. Het vertrouwt. Het streeft niet naar grootheid. Het gehoorzaamt een bevel. Er is geen ingaan *in het Koninkrijk der hemelen* dan doordat men afdaalt van ingebeelde grootheid tot ware nederigheid van gezindheid en *wordt gelijk de kinderkens.*

Om op te stijgen tot de grootheid van de genade moeten wij afdalen tot de kleinheid, de eenvoud en het vertrouwen van de kinderjaren. Aangezien dit de regel was voor apostelen, kunnen wij er zeker van zijn dat wij het koninkrijk op geen enkele minder vernederende wijze kunnen *ingaan*. Deze waarheid wordt bevestigd door het plechtige getuigende woord van onze Heere: "*Voorwaar zeg Ik u.*"

> **4** *Zo wie dan zichzelven zal vernederen, gelijk dit kindeken, deze is de meeste in het Koninkrijk der hemelen.*

In het Koninkrijk der hemelen is de kleinste de *meeste.* De nederigste is de hoogst verhevene. Wie de laagste diensten voor de broeders wil verrichten, zal het hoogst in hun achting staan. Wij moeten ons beijveren om onszelf waarlijk nederig van gezindheid te maken, en als het ons door almachtige genade lukt, zullen wij hoge graden behalen in de school van de liefde. Wat een koninkrijk is dit, waarin ieder opklimt door vrijwillig af te dalen!

Het is wijs voor een mens om zichzelf te *vernederen*, want zo ontgaat hij de noodzaak vernederd te worden. Kinderen proberen niet nederig te zijn, maar zij zijn het, en met werkelijk genadige mensen is het net zo. De na-

bootsing van nederigheid is walgelijk. De werkelijkheid is aantrekkelijk. Moge de genade haar in ons werken!

> **5** *En zo wie zodanig een kindeken ontvangt in Mijn Naam, die ontvangt Mij.*

Het is geen geringe zaak om nederige en eenvoudige karakters te kunnen waarderen. Eén kinderlijke gelovige in Christus' naam te *ontvangen* is Christus ontvangen. Zich verheugen in een nederig, vertrouwend karakter is zich verheugen in Christus. Als wij het een vreugde achten zulke mensen te dienen, mogen wij er zeker van zijn dat wij daarmee onze Heere dienen. Wie *zodanig een kindeken ontvangt in Mijn Naam*, zal zulke kleinen zelf gelijk worden, en zo zal hij op een andere wijze *Christus ontvangen* in zijn eigen ziel.

MATTHEÜS 18:6-14

Onze Koning waarschuwt tegen ergernissen, vooral tegen die welke de kleinen schaden

↑ Inhoud

> **6** *Maar zo wie een van deze kleinen, die in Mij geloven, ergert, het ware hem nutter, dat een molensteen aan zijn hals gehangen, en dat hij verzonken ware in de diepte der zee.*

Een kleine zegenen is de Zaligmaker Zelf onthalen. Zich erop toeleggen de eenvoudige te verderven of de nederige lastig te vallen, is de zekere weg naar een vreselijk lot.

Deze kleinen, die in Mij geloven, staan bijzonder onder Zijn beschermende zorg, en alleen de volslagen kwaadwilligen zullen hen aanvallen of proberen hen te doen struikelen. Zo'n boosdoener zal niets winnen, ook al behaalt hij de gemakkelijke overwinning waarop hij uit is. Hij zal integendeel een vreselijke vergelding voor zichzelf voorbereiden. *Het ware hem nutter, dat een molensteen aan zijn hals gehangen* werd — de zwaarste die er bestaat, zoals die gebruikt wordt in een molen die door een ezel wordt gedreven — en dat hij zelf dan overboord geslingerd werd en *verzonken ware in de diepte der zee.* Hij zal ongetwijfeld op schandelijke wijze zinken, om nooit meer op te komen. De haters van de nederigen behoren tot de slechtste mensen, want hun vijandschap is zonder aanleiding. Zij mogen hopen te stijgen door de eenvoudigen te onderdrukken of te misleiden, maar zulk gedrag zal vroeg of laat hun zekere ondergang blijken. Het is de nederige Heere van de nederigen Die dit oordeel uitspreekt, en Hij zal weldra de Rechter zijn van levenden en doden.

> **7** *Wee der wereld van de ergernissen, want het is noodzakelijk, dat de ergernissen komen; doch wee dien mens, door welken de ergernis komt!*

Het is een droevige wereld vanwege de struikelblokken. Dit is de grote ellende van elke tijd. De gelegenheden om in zonde te vallen zijn ontzettend talrijk, en gezien de inrichting van de samenleving lijkt het alsof het zo moet zijn. "*Het is noodzakelijk, dat de ergernissen komen.*" Zolang de

mens mens is, zullen zijn omstandigheden hem op de proef stellen en zullen zijn medemensen al te vaak voor hem een aanleiding tot het kwaad worden. Dit brengt *wee der wereld*, maar het middelpunt van dat wee zal liggen bij de schuldige oorzaak van het struikelen, wat dat struikelen ook zij. Wie de grootste willen zijn, zijn grote veroorzakers van ergernissen. De nederigen zullen het minst anderen doen struikelen. Wee is daarom het zekere erfdeel van de hoogmoedige, want over hem luidt het: *wee dien mens, door welken de ergernis komt!*

> **8-9** *Indien dan uw hand of uw voet u ergert, houwt ze af en werpt ze van u. Het is u beter, tot het leven in te gaan, kreupel of verminkt zijnde, dan twee handen of twee voeten hebbende, in het eeuwige vuur geworpen te worden. En indien uw oog u ergert, trekt het uit, en werpt het van u. Het is u beter, maar een oog hebbende, tot het leven in te gaan, dan twee ogen hebbende, in het helse vuur geworpen te worden.*

Hier herhaalt onze Heere een gedeelte uit de Bergrede. (Mattheüs 5:29-30.) Waarom zou Hij dat niet doen? Grote lessen moeten vaak worden onderwezen, vooral lessen die pijnlijke zelfverloochening inhouden. Het is goed als een mens aan het einde van zijn bediening dezelfde preek kan houden als aan het begin. Sommigen veranderen tegenwoordig voortdurend. Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en in der eeuwigheid.

Verleidingen en prikkels tot zonde zijn zo gevaarlijk dat wij, als wij ze in onszelf aantreffen, tegen elke prijs van de

oorzaken ervan af moeten komen. Als ontkomen aan die verleidingen ons zou maken tot mensen die *kreupel of verminkt* zijn, of maar *een oog* hebben, dan is het verlies van weinig betekenis, zolang wij maar *tot het leven* ingaan. Beter cultuur te missen door een streng puritanisme, dan alle glans en bekwaamheden van onze tijd te winnen ten koste van onze geestelijke gezondheid. Al zouden wij bij onze intrede in het goddelijke leven grote verliezers lijken te zijn doordat wij gewoonten of bezittingen opgaven die wij verplicht waren te laten varen, toch zullen wij werkelijk winnaars zijn. Onze hoofdzorg moet zijn *tot het leven in te gaan*, en als dat ons handvaardigheid, vlugheid van voet en scherpte van blik kost, wat kan gebeuren, dan moeten wij onszelf blijmoedig ontzeggen wat nodig is om het eeuwige leven te bezitten. In de zonde blijven en al onze voordelen en vermogens behouden zal een vreselijk verlies zijn wanneer wij *in het helse vuur geworpen* worden, dat het zekere deel is van allen die in het zondigen volharden. Een kreupele, verminkte, half blinde heilige is, zelfs op aarde, beter dan een zondaar met alle vermogens volledig ontwikkeld. Het is niet nodig dat hand, voet of oog ons doen struikelen, maar als ze dat doen, is de chirurgische ingreep kort, scherp, beslissend — *houwt ze af en werpt ze van u; of: trekt het uit, en werpt het van u.* De half onderwezen, schuchtere, eenvoudige gelovige, die zich, om aan de strikken van valse wetenschap, wereldse sluwheid en hoftrots te ontkomen, heeft afgesneden van wat mensen “voordelen” noemen, zal uiteindelijk veel wijzer blijken te zijn ge-

weest dan zij die hun ziel wagen omwille van wat wereldlingen noodzakelijk achten voor de menselijke volmaking. De man die God gelooft en daarom wordt afgeschilderd als iemand die zijn kritische blik kwijt is, is een wijzer mens dan hij die door dubbele scherpzinnigheid zichzelf de hel in twijfelt. *Twee handen, twee voeten* en *twee ogen* zullen weinig baat geven als men *in het eeuwige vuur geworpen* wordt. Laat de lezer opmerken dat de vreselijke uitdrukkingen die hier gebruikt worden niet de schepping zijn van de duistere dromen van middeleeuwse tijden, maar de woorden van de liefdevolle Jezus.

> **10-11** *Ziet toe, dat gij niet een van deze kleinen veracht. Want Ik zeg ulieden, dat hun engelen, in de hemelen, altijd zien het aangezicht Mijns Vaders, Die in de hemelen is. Want de Zoon des mensen is gekomen om zalig te maken, dat verloren was.*

De nederigen van hart, al worden zij door de goddelozen voor dwazen gehouden, mogen door ons niet zo beoordeeld worden. *Ziet toe, dat gij niet een van deze kleinen veracht.* Wij moeten erop letten dat wij nooit op hen neerkijken met het medelijden dat verwant is aan minachting. Zij zijn God zeer dierbaar. Er wordt voor hen gezorgd door engelen, ja, door de engelen van Zijn tegenwoordigheid, die dicht bij de eeuwige troon wonen.

Zij behoren niet tot het achterste gelid, want "*hun engelen, in de hemelen, altijd zien het aangezicht Mijns Vaders*." De hoogste hovelingen van de heerlijkheid achten het hun

eer te waken over de nederigen van hart. Zij die dienaren zijn van arme heiligen en kleine kinderen, krijgen vrije toegang tot de Koning. Wat moet Hij dan wel denken van Zijn kleinen zelf?

Nee, dit is nog niet alles. Jezus Zelf zorgt voor de armsten en behoeftigsten. Ja, Hij is gekomen *om zalig te maken, dat verloren was.* Hoe durven wij dan hoogmoedig te zijn en een kind te verachten vanwege zijn jeugd, of een man vanwege zijn armoede of zijn gebrek aan verstand? De engelen en de Heere van de engelen zorgen voor de meest verachten van ons geslacht; zullen wij dat dan niet doen?

> **12** *Wat dunkt u, indien enig mens honderd schapen had, en een uit dezelve afgedwaald ware, zal hij niet de negen en negentig laten, en op de bergen heengaande, het afgedwaalde zoeken?*

Wij mogen zelfs over dwalenden niet hard denken. Hij Die niet wil dat wij de kleinen verachten, wil ook niet dat wij de verlorenen verwaarlozen. Nee, de verlorenen verdienen bijzondere aandacht. Is de eigenaar van een kudde op dat moment niet meer bezorgd om het *ene* dat afgedwaald is dan om de *negen en negentig* die veilig zijn? Het verloren schaap is niet beter dan een van de andere, maar het komt op de voorgrond door zijn toestand. Het is voor de herder geen voorwerp van verdiende blaam, laat staan van minachting, maar zijn voornaamste gedachte is medeleven met zijn gevaar en de vrees dat het omkomt voordat hij het vindt. Om het te redden maakt hij persoonlijk een berg-

tocht, en laat hij de grote kudde, vergeleken met zijn zorg voor dat ene, aan zichzelf over. Dit is een goed argument om niemand te verachten — niet alleen de minsten niet, maar ook de meest dwalenden niet. *Wat dunkt u?* U die zelf eens afgedwaald was en door de Herder en Opziener van de zielen bent teruggebracht, *wat dunkt u?*

> **13** *En indien het geschiedt, dat hij hetzelve vindt, voorwaar zeg Ik u, dat hij zich meer verblijdt over hetzelve, dan over de negen en negentig, die niet afgedwaald zijn geweest.*

Bij de herder lezen wij: *indien het geschiedt, dat hij hetzelve vindt*, maar onze grote Herder faalt niet en wordt niet ontmoedigd. Hij brengt alle schapen terug die Zijn Vader Hem gegeven heeft.

Dat schaap dat na zijn dwalen gevonden is, geeft de herder meer onmiddellijke vreugde dan al de andere, juist omdat het hem op dat moment meer zorg had bezorgd. Zijn redding bracht het in zijn gedachten op de voorgrond. Hij was gedwongen meer voor dat schaap te doen dan voor de negen en negentig, en daarom, omdat hij de waarde ervan schat naar wat het hem gekost heeft, *verblijdt hij zich meer over hetzelve, dan over de negen en negentig, die niet afgedwaald zijn geweest.* Hij is niet verbitterd over zijn tijdverlies, noch boos vanwege zijn extra werk, maar zijn vreugde is onverdund en overvloeiend. Kennelijk veracht de Goede Herder het kleine niet vanwege zijn dwalen, want nu Hij het teruggebracht heeft, geeft Hij het de eerste

plaats in Zijn vreugdevolle gedachten, ja, Hij ontvangt van dat ene, hoewel het er maar één is, meer vreugde dan van negen en negentig andere van de beste van Zijn kudde.

> **14** *Alzo is de wil niet uws Vaders, Die in de hemelen is, dat een van deze kleinen verloren ga.*

Wij kunnen zelf de vergelijking voltooien wat de Herder van de zielen betreft. Het ligt te zeer voor de hand om door de Zaligmaker te hoeven worden uitgesproken. In de woorden die voor ons liggen verklaart onze Heere verder dat *de wil niet is uws Vaders, Die in de hemelen is,* dat *een van deze kleinen verloren ga.* Daarom mogen wij geen van hen verachten, en ook niemand verachten omdat hij gering en van lage staat is. Zij zijn nederig in hun eigen oordeel over zichzelf en gering geacht onder de mensen, zoals het volk van de Heere vaak is, en dikwijls omringd door wrede vijanden; toch wil de hemelse Vader hun verderf niet, en kunnen zij ook niet verderven. Wij mogen de armen, de onaanzienlijken, de weinig begaafden niet behandelen alsof wij dachten dat zij beter uit onze weg konden zijn, of alsof zij van geen enkel belang waren en het best genegeerd konden worden. Dit is in zekere zin hen doen *verloren gaan*, want wie wij als niets beschouwen, worden voor ons alsof zij niets waren. Hij Die in de hoogste hemelen zetelt, zoekt hen op die nederig van hart en verslagen van geest zijn vanwege hun dwalingen, en Hij hecht grote waarde aan hen. Onze Vader in de hemelen wil niet dat wij hen verachten die kostbaar zijn in Zijn ogen.

MATTHEÜS 18:15-35

De wet van de Koning over ergernissen

↑ Inhoud

> **15** *Maar indien uw broeder tegen u gezondigd heeft, ga heen en bestraf hem tussen u en hem alleen; indien hij u hoort, zo hebt gij uw broeder gewonnen.*

Verre van iemand te verachten, moeten wij zelfs hun goed zoeken wanneer zij ons onrecht hebben gedaan. Hier is een geval van persoonlijke krenking. Wij moeten ons beijveren vrede te maken wanneer *uw broeder tegen u gezondigd heeft.* De beledigde moet de belediger zoeken. Wij mogen het onrecht niet in ons hart laten wrokken door een nors stilzwijgen te bewaren, en evenmin mogen wij de zaak gaan rondbazuinen. Wij moeten de overtreder opzoeken en hem zijn fout vertellen alsof hij zich er niet van be-

wust was, zoals misschien ook het geval is. Laat de vermaning zijn *tussen u en hem alleen.* Het kan gebeuren dat hij het onrecht onmiddellijk herstelt, en dan hebben wij *gewonnen*, niet onze rechtszaak, maar iets dat veel meer waard is — onze broeder. Wij hadden hem kunnen verliezen. Gelukkig heeft een openhartig woord hem gewonnen. God zij geprezen!

> **16** *Maar indien hij u niet hoort, zo neem nog een of twee met u; opdat in de mond van twee of drie getuigen alle woord besta.*

Als de broeder zeer ernstig gezondigd heeft, zal hij waarschijnlijk nors of brutaal zijn, zodat *hij u niet hoort*. Geef hem daarom niet op. Blijf volharden in het zoeken van vrede. Geef uw eigen pleidooi de steun van gezelschap: *neem nog een of twee met u.* Mogelijk let de overtreder op wat de andere broeders zeggen, hoewel hij misschien tegen u is ingenomen, of hij hecht gewicht aan een gezamenlijke vermaning die hij niet zou voelen als de klacht van één enkele kwam. Door waardige scheidslieden erbij te roepen geeft u de overtreder een eerlijker kans zichzelf recht te zetten. Deze keer, laten wij hopen, wordt de broeder gewonnen. Maar zo niet, dan hebt u zich gedekt tegen verdraaiing, *opdat in de mond van twee of drie getuigen alle woord besta.* Het is door verdraaiing van woorden dat twisten worden aangewakkerd, en het is veel waard de middelen te hebben om verkeerde berichten recht te zetten. Hoewel het zeer onverstandig is zich met twisten te bemoeien, blijkt

uit deze tekst toch duidelijk dat wij bereid moeten zijn een van de twee of drie te zijn die moeten helpen een geschil bij te leggen.

> **17** *En indien hij denzelven geen gehoor geeft; zo zeg het der gemeente; en indien hij ook der gemeente geen gehoor geeft, zo zij hij u als de heiden en de tollenaar.*

Mensen die in staat zijn hun medemensen te schaden, zijn vaak zo verhard dat zij de vriendelijkste vermaning afwijzen. Als een broeder zo handelt, moeten wij hem dan opgeven? Nee, wij moeten een laatste poging doen: *zeg het der gemeente.* De hele vergadering van de gelovigen moet ten slotte de zaak horen en met hem pleiten. Hij moet de gelegenheid krijgen het oordeel en het advies van de hele broederschap te horen. Mocht ook deze laatste poging mislukken, *indien hij ook der gemeente geen gehoor geeft,* dan moet hij als onverbeterlijk worden overgelaten. Er worden geen straffen of boeten opgelegd. De broeder wordt aan zichzelf overgelaten. Hij wordt beschouwd als gelijk aan de rest van de ongelovige wereld. Dit is het uiterste van onze strengheid. Hij is iemand die bekeerd moet worden, zoals de heidenen daarbuiten, maar zelfs jegens *de heiden en de tollenaar* hebben wij vriendelijke gevoelens, want wij zoeken hun zaligheid, en die van de uitgesloten broeder zoeken wij op dezelfde wijze. Hoogstwaarschijnlijk zal de koppige vriend de handelwijze van de gemeenschap bespotten, en toch bestaat er enige mogelijkheid dat hij erdoor getroffen wordt en tot een beter inzicht komt. In elk geval

is er van het eerste persoonlijke bezoek van de gekrenkte broeder tot de laatste daad van verstoting niets uit wraakzucht gedaan, maar alles liefdevol uitgevoerd, met het oog op het herstel van de broeder. De overtreder die zich niet wil laten verzoenen, heeft grote schuld op zich geladen door zich te verzetten tegen de pogingen van de liefde, gedaan in gehoorzaamheid aan het gebod van het grote Hoofd van de gemeente.

> **18** *Voorwaar zeg Ik u: Al wat gij op de aarde binden zult, zal in de hemel gebonden wezen; en al wat gij op de aarde ontbinden zult, zal in den hemel ontbonden wezen.*

Onze Heere had de gemeente ingesteld door haar sleutels aan Petrus over te dragen als vertegenwoordiger van de hele broederschap, en nu erkent Hij duidelijk dat die sleutels in handen zijn van de hele gemeente. *Voorwaar zeg Ik u: "Al wat gij op de aarde binden zult."* Zij die binden zijn alle discipelen, of de hele gemeente die erbij was geroepen om vrede te stichten tussen de twee broeders. Elke gemeente heeft de sleutels van haar eigen deur. Wanneer die sleutels op de juiste wijze worden omgedraaid door de vergadering hier beneden, wordt de daad boven bekrachtigd; wat zij *op de aarde binden* zal *in de hemel gebonden wezen.* Als dwalende broeders door Gods genade berouw hebben en van de censuur van de vergadering worden bevrijd, bekrachtigt de Heere in de hoogte de daad, overeenkomstig Zijn woord — *al wat gij op de aarde ontbinden zult, zal in den hemel ontbonden wezen.* Dit moet worden verstaan met

de beperking dat het werkelijk een gemeente van Christus is die handelt, dat zij handelt in Zijn naam en Zijn wetten recht bedient. Een diepe plechtigheid *omgeeft* het binden en ontbinden van ware christelijke vergaderingen. Het is geen lichte zaak als gemeente te handelen en geen geringe zaak eruit gestoten of weer in haar gemeenschap hersteld te worden. Onze Heere maakte dit duidelijk door te beginnen met Zijn gezaghebbende inleiding — *Voorwaar zeg Ik u.*

> **19** *Wederom zeg Ik u: Indien er twee van u samenstemmen op de aarde, over enige zaak, die zij zouden mogen begeren, dat die hun zal geschieden van Mijn Vader, Die in de hemelen is.*

Zo drukt de Zaligmaker Zijn zegel op de vergaderingen van de gelovigen, zelfs van de kleinste soort, niet alleen in hun daden van tucht, maar ook in hun voorbede. Let op hoe teder Jezus over Zijn volgelingen spreekt: "*Indien er twee van u.*" Arm als u bent, als twee *van u* in het gebed *op de aarde* samenstemmen, zal "*Mijn Vader, Die in de hemelen is*" naar uw smeking luisteren. Het gebed behoort een zaak van voorafgaande overweging te zijn, en mensen die samen gaan bidden moeten "*samenstemmen op de aarde, over enige zaak, die zij zouden mogen begeren*." Dan komen zij samen met een weloverwogen doel, op zoek naar een welbepaalde zegen, en worden het eens hun verlangens en hun geloof te verenigen op het ene gekozen doel. Twee gelovigen, verenigd in heilig verlangen en plechtig gebed, zullen

grote macht hebben bij God. In plaats van het oordeel van zo'n kleine bijeenkomst te verachten, behoren wij het te respecteren, aangezien de Vader dat doet.

Let op de kracht van het gezamenlijke gebed. Er is geen excuus om de gebedssamenkomsten op te geven zolang er twee biddende mensen ter plaatse zijn, want twee kunnen bij God de overhand krijgen. Natuurlijk is er meer nodig dan een koele overeenstemming dat bepaalde dingen wenselijk zijn. Er moeten volharding en geloof zijn.

> **20** *Want waar twee of drie vergaderd zijn in Mijn Naam, daar ben Ik in het midden van hen.*

De tegenwoordigheid van Jezus is het vaste middelpunt van de vergadering, de rechtsgrond voor haar samenkomst en de kracht waarmee zij werkt. De gemeente, hoe klein ook, is *vergaderd in Mijn Naam.* Jezus is er het eerst: *daar ben Ik in het midden van hen*. Wij zijn bijeengebracht door de heilige drijfveren van de christelijke broederschap, en onze samenkomst is, naar Zijn eigen woorden, *in Mijn Naam*, en daarom is Hij daar — nabij, niet alleen bij de leider of de predikant, maar *in het midden*, en daarom dicht bij elke aanbidder. Wij komen samen om Hem eer te bewijzen, Zijn Woord te horen, elkaar aan te sporen Zijn wil te gehoorzamen, en Hij is daar om ons te helpen. Hoe klein het aantal ook is, wij vormen een rechtsgeldige vergadering, en wat gedaan wordt volgens de wetten van Christus, wordt met Zijn gezag gedaan. Vandaar dat er grote kracht is in het gezamenlijke gebed van zulke mensen. Het is Je-

zus Die pleit in Zijn heiligen. Dit zou christenen ervan moeten weerhouden aanstoot te geven of te nemen, want als Jezus in ons midden is, mag onze vrede niet door twist verbroken worden.

> 21 *Toen kwam Petrus tot Hem, en zeide: Heere! hoe menigmaal zal mijn broeder tegen mij zondigen, en ik hem vergeven! Tot zevenmaal?*

De vraag van Petrus kwam gelegen en gaf onze Heere een verdere aanleiding om uit te weiden over het wegnemen van ergernissen. Petrus neemt als vanzelfsprekend aan dat hij zou *vergeven*, en hij wil alleen weten hoe ver hij die vergeving mag voeren. Ongetwijfeld meende hij grote ruimte te hebben gegeven toen hij voorstelde: *Tot zevenmaal?* Waarschijnlijk voelde hij dat hij grote genade nodig zou hebben om zo ver te komen in het geduldig verdragen van de zonde van zijn broeder tegen hem. Het is waar dat Petrus niet ver genoeg ging, maar gaan wij wel zo ver? Zijn sommige belijders niet zeer indachtig aan kleine grieven? Hebben velen van ons genoeg genade voor zelfs een zevenvoudige vergeving?

> 22 *Jezus zeide tot hem: Ik zeg u, niet tot zevenmaal, maar tot zeventigmaal zeven maal.*

Onze Heere wil ons leren altijd en zonder einde te vergeven. Hij stelt geen grens. Hij zegt: "*Ik zeg u, niet tot zevenmaal*"; afgemeten barmhartigheid is niet naar het gebod. Wij kunnen de woorden van onze Heere in dit vers lezen

als *zevenenzeventig maal* of als *zeventigmaal zeven maal*, oftewel vierhonderdnegentig maal. Er is geen reden om erg precies te zijn over getallen waar een onbepaald aantal bedoeld is. Wij zouden te weinig belang aan overtredingen moeten hechten om tijd te besteden aan het tellen ervan of aan het berekenen van het aantal keren dat wij ze door de vingers hebben gezien.

> **23** *Daarom wordt het Koninkrijk der hemelen vergeleken bij een zeker koning, die rekening met zijn dienstknechten houden wilde.*

Het Koninkrijk der hemelen wordt opnieuw naar voren gebracht. Wij mogen niet vergeten dat dit de sleutel is van het evangelie van Mattheüs. In alle koninkrijken moet een koning zijn, een rechterstoel en een tijd van oordeel over hen die onder het bewind staan. De persoonlijke dienaren van een koning moeten verwachten een bijzondere rekenschap af te leggen over hoe zij de goederen van hun heer hebben gebruikt. Onze Heere is die koning, *die rekening met zijn dienstknechten houden wilde.* Zelfs als Hij niemand anders ter verantwoording riep, zou Hij zeker Zijn eigen dienstknechten tot een afrekening roepen.

> **24** *Als hij nu begon te rekenen, werd tot hem gebracht een, die hem schuldig was tien duizend talenten.*

Tien duizend talenten was een geweldig bedrag voor een dienstknecht om zijn koning schuldig te zijn. Sommigen rekenen dat het overeenkwam met twee miljoen van ons

geld. Het was een schuld die niet betaald kon worden, overweldigend en bijna onberekenbaar. Deze schuld kwam aan het licht zodra de koning *begon te rekenen.* Het was algemeen bekend, te enorm om verborgen te blijven. De schuldenaar werd gebonden voor zijn heer gebracht, maar zijn enorme schuld was zijn sterkste boei — *tien duizend talenten*! Toch, wat is dit bedrag vergeleken met de last van onze verplichtingen jegens God? O mijn ziel, verneder u terwijl u de vraag beantwoordt hoeveel u schuldig bent.

> 25 *En als hij niet had, om te betalen, beval zijn heer, dat men hem zou verkopen, en zijn vrouw en kinderen, en al wat hij had, en dat de schuld zou betaald worden.*

De schuldenaar was berooid, *hij had niet, om te betalen.* De schuldeiser neemt de man in bezit; zijn heer *beval, dat men hem zou verkopen, en zijn vrouw en kinderen, en al wat hij had, en dat de schuld zou betaald worden*. Maar alles bij elkaar kwam de opbrengst op niets neer vergeleken met de enorme schuld. De verkoop van de man en zijn gezin was volgens oosters recht. De edelmoedige heer die hier beschreven wordt, aarzelde niet het te eisen, en de schuldenaar zelf stelde de rechtmatigheid van de handelwijze niet ter discussie. Onze Heere keurt de daad van de *heer* in het verhaal niet goed; Hij gebruikt eenvoudig de gewoonte als onderdeel van het decor van Zijn gelijkenis. Wij mogen dankbaar zijn dat de geest van het christendom een wet volkomen heeft afgeschaft die onschuldige kinderen om het in gebreke blijven van hun vader hun vrijheid deed

verliezen. De dienstknecht verkeerde inderdaad in een treurige toestand toen niets meer van hemzelf was en zelfs zijn eigen persoon van hem weg verkocht werd. *Hij had niet, om te betalen*, en toch moest er op koninklijk bevel betaald worden. Hij was waarlijk ellendig.

> **26** *De dienstknecht dan, nedervallende, aanbad hem, zeggende: Heer! wees lankmoedig over mij, en ik zal u alles betalen.*

Hij kon niet betalen, maar hij kon zich wel voor zijn heer vernederen. Hij, *nedervallende, aanbad hem.* Hij erkende de schuld en smeekte om uitstel: "*Heer! wees lankmoedig over mij*." Bovendien beloofde hij zijn verplichtingen na te komen: "*en ik zal u alles betalen.*" De belofte was de adem niet waard waarmee zij werd uitgesproken. Het is iets heel gewoons dat mensen die een enorme schuld kunnen maken, de betaling licht opnemen en zich verbeelden dat een wissel op drie maanden zo goed is als goud. Zij dromen dat tijd geld is en dat een belofte een betaling is. Menige arme zondaar is zeer rijk aan voornemens. Deze dienstknecht-schuldenaar meende dat hij alleen *lankmoedigheid* nodig had, maar in werkelijkheid had hij vergeving nodig! Het lijkt vreemd dat hij dit niet inzag, daar de schuld zo groot was en hij niets had om mee te betalen, maar volkomen failliet was. Toch is het een bekend feit dat mensen hun ware toestand voor de Heere God niet zien, zelfs wanneer zij beseffen dat zij in veel dingen tekortschieten.

> 27 *En de heer van dezen dienstknecht, met barmhartigheid innerlijk bewogen zijnde, heeft hem ontslagen, en de schuld hem kwijtgescholden.*

Nederigheid en gebed zegevierden, want *de heer van dezen dienstknecht* was zo'n koning als het hele heelal niet kan evenaren in medelijden en genade. De schuldenaar ontving veel meer dan hij durfde te vragen, want de maat van de genadige daad was niet zijn eigen gevoel van nood, zelfs niet zijn eigen gebeden, maar de *barmhartigheid* van zijn heer. Het hart van de grote schuldeiser werd geraakt en zijn hele wezen werd met medelijden bewogen. De berooide schuldenaar werd losgemaakt en zijn schuld werd hem vergeven, zijn heer *heeft hem ontslagen, en de schuld hem kwijtgescholden.* Wij weten wat dit betekent. Dit was inderdaad goedheid! Er kon voor de schuldenaar niets groters gedaan worden, en alles was zo vrij, zo edel, zo volmaakt, dat het een grote uitwerking op hem had moeten hebben en hem ertoe had moeten brengen, naar zijn maat, het koninklijke voorbeeld na te volgen. Hard was het hart dat zulk een vuur van liefde niet kon vermurwen.

> 28 *Maar dezelve dienstknecht, uitgaande, heeft gevonden een zijner mededienstknechten, die hem honderd penningen schuldig was, en hem aanvattende, greep hem bij de keel, zeggende: Betaal mij, wat gij schuldig zijt.*

Dezelve dienstknecht, maar wat een verschil in zijn optreden! Zojuist was hij een nederige smekeling, nu is hij een bazige tiran. *Uitgaande* uit de tegenwoordigheid van zijn

genadige heer, nauwelijks de tijd nemend om zijn dankbaarheid uit te spreken, *heeft* hij *gevonden een zijner mededienstknechten*, niet zijn knecht, noch zijn mindere, maar iemand die zijn gelijke en zijn metgezel in de dienst was. *Die hem honderd penningen schuldig was*, een loutere kleinigheid vergeleken met de enorme schuld die hem kwijtgescholden was. Wij verwachten dat hij die kleine rekening meteen zal uitwissen, maar nee, *hem aanvattende* pakte hij hem hardhandig vast, uit vrees dat hij een tijdlang zou ontkomen. Hij *greep hem bij de keel* en overstelpte hem met bevelende eisen. Hij wilde geen geduld hebben met zijn schuldenaar. Hij zou hem geen adem laten halen als hij niet betaalde. De schuld was heel, heel klein, maar de eis werd met hevige woestheid doorgedreven. Onze kleine vorderingen op onze medemensen worden maar al te gemakkelijk met meedogenloze hardheid op hen doorgedreven. De eiser had zelfs geen geduld voor een uur, maar wurgde zijn medednienstknecht met de ruwe eis: "*Betaal mij, wat gij schuldig zijt.*" Welk recht had hij de dienstknecht van zijn heer te wurgen? Hij deed kwaad aan iemand die tot zijn eigen koning behoorde. Onze medednienstknecht is de dienstknecht van onze Heere, en niet van ons om naar believen te pesten en te onderdrukken.

> **29** *Zijn mededienstknecht dan, nedervallende aan zijn voeten, bad hem, zeggende: Wees lankmoedig over mij, en ik zal u alles betalen.*

Het had de tiran moeten doen schrikken toen hij zijn eigen gebed tot zichzelf gericht hoorde. Het was woord voor woord wat hij zelf gezegd had, en de houding van de smekeling was precies die van hemzelf toen hij voor zijn heer stond, *nedervallende aan zijn voeten.* Ook die arme belofte, "*en ik zal u alles betalen*", werd in zijn oor herhaald, en met veel meer kans dat zij vervuld zou worden.

Zeker zou hij hetzelfde antwoord geven als zijn heer hem geschonken had! Hij niet. Hij was slaafs en kwaadaardig van geest. Zijn heer was een koning en handelde koninklijk.

> **30** *Doch hij wilde niet, maar ging heen, en wierp hem in de gevangenis, totdat hij de schuld zou betaald hebben.*

Niet dat hij niet kon, maar *hij wilde niet.* Hij gaf geen tijd, stelde geen schikking voor, beloofde geen barmhartigheid. Hij gebruikte de wet van zijn eigen edelmoedige koning als middel om zijn arme medeknecht te vertrappen. Persoonlijk zorgde hij voor de arrestatie van de schuldenaar. Hij *ging heen, en wierp hem in de gevangenis.* Hij zag erop toe dat de ander werd veroordeeld tot een schuldenkerker, zonder hoop er ooit weer uit te komen tenzij door betaling. Het was bovendien de eigen gevangenis van zijn heer. Hij maakte gebruik van de cel van zijn edelmoedige vorst om zijn eigen boosaardigheid te bevredigen. Hij zwoer dat zijn medeknecht daar zou liggen *totdat hij de schuld zou betaald hebben.* Laag gedrag! Even gewoon als laag!

> **31** *Als nu zijn mededienstknechten zagen, hetgeen geschied was, zijn zij zeer bedroefd geworden; en komende, verklaarden zij hunnen heer al wat er geschied was.*

Anderen konden het kwaad van zijn gedrag zien, ook al zag hij het zelf niet. *Zijn mededienstknechten zagen, hetgeen geschied was.* Hij was een opvallend persoon en wat hij deed zou zeker worden opgemerkt. Veel was hem vergeven en veel werd van hem verwacht. Zij *zijn zeer bedroefd geworden* om de gevangen schuldenaar, en bedroefd dat een van hun mededienstknechten zich zo verlaagde door te handelen op een wijze die zo lijnrecht tegenover de behandeling stond die hij van zijn heer ontvangen had. Zij hadden gelijk door de gebeurtenis te melden aan het hoofdkwartier, want zo'n gruwelijk vergrijp moest bekend zijn waar recht gedaan kon worden. In plaats van het recht zelf in handen te nemen, *verklaarden zij hunnen heer al wat er geschied was.* Dit was een zeer verstandige handelwijze van hen. Laten wij dit plan volgen als wij ooit in soortgelijke omstandigheden verkeren, in plaats van ons over te geven aan dwaze roddel en boze aanklachten.

> **32-33** *Toen heeft hem zijn heer tot zich geroepen, en zeide tot hem: Gij boze dienstknecht, al die schuld heb ik u kwijtgescholden, dewijl gij mij gebeden hebt; Behoordet gij ook niet u over uw mededienstknecht te ontfermen, gelijk ik ook mij over u ontfermd heb?*

De ellendeling werd niet ongehoord veroordeeld, *zijn heer* oordeelde hem pas nadat hij hem *tot zich geroepen* had.

Zijn heer en koning legde hem de zaak zeer duidelijk voor en deed een beroep op zijn eigen oordeel over het geval. Hij herinnerde hem aan wat hij vergeten leek te zijn, althans, hij had gehandeld alsof het nooit gebeurd was. Zijn heer sprak hem toe in woorden van brandende verontwaardiging: "*Gij boze dienstknecht.*" Het was ontzettende boosheid van hart die hem zulk onwaardig gedrag had laten plegen. "*Al die schuld heb ik u kwijtgescholden.*" Wat een 'al' was dat! Hoe vrijelijk werd de schuld weggenomen! "*Heb ik u kwijtgescholden.*" De reden die werd opgegeven was: "*dewijl gij mij gebeden hebt.*" Niet omdat hij zulke mildheid verdiend had of haar ooit zou kunnen terugbetalen. De gevolgtrekking uit zulke overvloedige edelmoedigheid was duidelijk, sterk, onweerlegbaar. De laatste woorden van het vers zijn in de hoogste mate krachtig: "*Behoordet gij ook niet u over uw mededienstknecht te ontfermen*". Hoe bereidwillig zouden wij de kleine beledigingen moeten vergeven waaronder wij lijden, aangezien onze Heere onze grievende overtredingen vergeven heeft! Geen belediging van een medednienstknecht is te vergelijken met onze zonden tegen onze Heere. Wat een voorbeeld voor ons medelijden wordt ons voorgehouden in die woorden: "*gelijk ik ook mij over u ontfermd heb*"!

De schuldige voerde geen verweer. Wat kon hij zeggen? Hij was zelfs niet in staat opnieuw een beroep op barmhartigheid te doen. Hij had barmhartigheid geweigerd en nu weigerde de barmhartigheid hem.

> **34** *En zijn heer, vertoornd zijnde, leverde hem den pijnigers over, totdat hij zou betaald hebben al wat hij hem schuldig was.*

Zijn heer, vertoornd zijnde. Hij die zo medelijdend kon zijn, was noodzakelijkerwijs een man met warme gevoelens en kon daarom toornig worden. Van nature was hij medelijdend jegens de arme schuldenaar in de gevangenis, en dit maakte hem verontwaardigd op de ellendeling die hem had opgesloten. Het was rechtvaardige toorn die de onbarmhartige dienstknecht aan vreselijke straf overgaf, *leverde hem den pijnigers over*, de gepaste uitvoerders van de gerechtigheid. Zijn straf zou eindeloos zijn, want zij moest duren *totdat hij zou betaald hebben al wat hij hem schuldig was*, en de schuldenaar kon die tien duizend talenten nooit betalen. Met boosaardige geesten moeten de dingen hun loop nemen. Zij hebben zichzelf buiten het bereik van genade geplaatst. De grootheid van de liefde zelf eist grote verontwaardiging over de boosaardigheid die erop staat haar kleine onrechten te wreken. De soevereiniteit van God is nooit onrechtvaardig. Hij levert alleen hen aan de pijnigers over die de wet van het heelal noodzakelijkerwijs veroordeelt.

> **35** *Alzo zal ook Mijn hemelse Vader u doen, indien gij niet van harte vergeeft een iegelijk zijn broeder zijn misdaden.*

Dit is de grote zedelijke les. Door te weigeren te vergeven roepen wij meer toorn over ons af dan door heel de rest van onze schuld. Wij kunnen de veroordeling niet ontlo-

pen als wij weigeren anderen te vergeven. Als wij alleen met woorden vergeven, maar niet *van harte,* blijven wij onder dezelfde veroordeling.

Voortdurende boosheid tegen onze broeder sluit de poort van de hemel voor ons eigen gezicht. *Mijn hemelse Vader*, de Vader van de Heere Jezus, zal rechtvaardig vertoornd zijn over ons en ons de pijnigers overleveren als wij het woord niet gehoorzamen: *indien gij niet van harte vergeeft een iegelijk zijn broeder zijn misdaden.*

Heere, maak mij tot een zachtmoedig, vergevensgezind mens! Laat mijn hart even bereid zijn om overtredingen te vergeven als om te kloppen!

MATTHEÜS 19:1-12

De Koning en de huwelijkswetten

↑ Inhoud

> **1-2** *En het geschiedde, toen Jezus deze woorden geeindigd had, dat Hij vertrok van Galilea, en kwam over de Jordaan, in de landpalen van Judea. En vele scharen volgden Hem, en Hij genas ze aldaar.*

Toen Hij *deze woorden* over de vergeving *geëindigd had,* haastte Hij Zich naar ander werk, dat nog niet voltooid was. Voortdurend was Hij onderweg en *Hij vertrok van Galilea,* dat zoveel van Zijn zorg had ontvangen, opdat ook andere streken van Zijn bediening zouden genieten. Nu wendde Hij Zich meer naar het zuiden, *over de Jordaan, in de landpalen van Judea,* en overal waar Hij kwam deed Hij goed. Toen Hij met de discipelen gesproken had, begon Hij

in een nieuw gebied werken van genade te doen en *vele scharen volgden Hem.* Altijd was de menigte Hem op de hielen, vastgehouden door Zijn woord en door Zijn werk. Hij naderde Jeruzalem en Zijn vijanden loerden op Hem, maar Hij hield Zijn werken van barmhartigheid niet terug vanwege hun jaloerse bespieding: *Hij genas ze aldaar*.

De plaats van het genadewerk van onze Heere verdient het onthouden te worden. Waar de nood was, daar werd de hulp gegeven.

> **3** *En de Farizeen kwamen tot Hem, verzoekende Hem, en zeggende tot Hem: Is het een mens geoorloofd zijn vrouw te verlaten, om allerlei oorzaak?*

Daar is dat adderengebroed weer! Wat een volharding in boosaardigheid! Aan onderwijs hadden zij weinig behoefte, en toch deden zij alsof zij vragenstellers waren. In werkelijkheid loerden zij op een misstap en waren zij bereid met Hem te twisten, wat Hij ook zou zeggen. De vraag is listig verwoord: "*Is het een mens geoorloofd zijn vrouw te verlaten, om allerlei oorzaak?*" Hoe losser de bewoordingen van een vraag, des te groter de kans dat de ondervraagde erin verstrikt raakt. Hun eigen geweten had hun kunnen zeggen dat de huwelijksband niet verbroken mag worden om elke willekeurige reden die een man maar noemt. Toch was het in die tijd een veelbesproken vraag of een man zijn vrouw naar believen mocht wegsturen, of dat daarvoor een ernstige reden moest worden aangevoerd.

Wat Jezus ook zou zeggen, de Farizeeën waren van plan Zijn uitspraak tegen Hem te gebruiken.

> **4-6** *Doch Hij, antwoordende, zeide tot hen: Hebt gij niet gelezen, Die van den beginne den mens gemaakt heeft, dat Hij ze gemaakt heeft man en vrouw? En gezegd heeft: Daarom zal een mens vader en moeder verlaten, en zal zijn vrouw aanhangen, en die twee zullen tot een vlees zijn; Alzo dat zij niet meer twee zijn, maar een vlees. Hetgeen dan God samengevoegd heeft, scheide de mens niet.*

In Zijn antwoord daagt Jezus hun kennis van de wet uit: "*Hebt gij niet gelezen?*" Het was een krachtige manier om een beroep te doen op hun geroemde kennis met de boeken van Mozes. Onze Heere eert de Heilige Schrift door er Zijn bewijs aan te ontlenen. Hij koos er bewust voor Zijn zegel te zetten op een deel van het scheppingsverhaal — dat verhaal waarover moderne critici spreken alsof het een fabel of mythe was. Hij voerde Zijn hoorders terug naar *den beginne,* en wees erop dat God ze *gemaakt heeft man en vrouw,* en hen tot zonen maakte. "En God schiep den mens naar Zijn beeld; naar het beeld van God schiep Hij hem; man en vrouw schiep Hij ze" (Genesis 1:27). De vrouw werd uit de man genomen en Adam zeide terecht: "Deze is ditmaal been van mijn benen, en vlees van mijn vlees!" (Genesis 2:23). In het huwelijk wordt deze eenheid onder goddelijke goedkeuring uitgedrukt en verwezenlijkt. Deze eenheid is van de meest werkelijke en wezenlijke soort: "*Alzo dat zij niet meer twee zijn, maar een vlees.*" Alle andere banden zijn zwak in vergelijking hiermee. Zelfs va-

der en moeder moeten voor de vrouw terugtreden: "*Daarom zal een mens vader en moeder verlaten, en zal zijn vrouw aanhangen.*" Omdat deze verbintenis door God is ingesteld, mag zij niet worden verbroken door de grillen van mensen: "*Hetgeen dan God samengevoegd heeft, scheide de mens niet.*" Zo beslist onze Heere voor het levenslang onverbrekelijke karakter van de huwelijksband, tegenover hen die echtscheiding toestonden "*om allerlei oorzaak*", wat heel vaak betekende: om helemaal geen oorzaak.

> **7** *Zij zeiden tot hem: Waarom heeft dan Mozes geboden een scheidbrief te geven en haar te verlaten?*

Ieder die de plaats in de boeken van Mozes leest waarnaar hier verwezen wordt, zal getroffen worden door de oneerlijke weergave ervan door de Farizeeën. In Deuteronomium 24:1-2 lezen wij: "Wanneer een man een vrouw zal genomen en die getrouwd hebben, zo zal het geschieden, indien zij geen genade zal vinden in zijn ogen, omdat hij iets schandelijks aan haar gevonden heeft, dat hij haar een scheidbrief zal schrijven, en in haar hand geven, en ze laten gaan uit zijn huis. Zo zij dan, uit zijn huis uitgegaan zijnde, zal henengaan en een anderen man ter vrouwe worden." Wat *Mozes heeft geboden* betreft: in dit geval gebood hij niets, maar duldde hij slechts, en beperkte hij sterk, een toen gangbare gewoonte. Mozes tegenover Mozes plaatsen is geen nieuwe truc, maar de Farizeeën zouden het nauwelijks wagen Mozes tegenover God te plaatsen en Hem te laten gebieden dat een goddelijke wet werd

gewijzigd die van den beginne was ingesteld. Toch liet onze Heere hen inzien dat zij dit zouden moeten doen om de theorie van de gemakkelijke echtscheiding te kunnen handhaven. Het is zo dat Mozes de echtscheiding in een bijna onbeperkte mate bestaand aantrof en dat hij de uitbanning ervan verstandig begon door de gewoonte in te perken in plaats van haar in één keer volstrekt te verbieden. Zij mochten een vrouw niet met een haastig woord wegsturen, maar moesten er een weloverwogen, plechtige handeling van maken door *een scheidbrief te geven* die zij eerst zorgvuldig moesten opstellen, en dat was alleen toegestaan in een bijzonder geval: “omdat hij iets schandelijks aan haar gevonden heeft.” Hoewel veel Farizeeën deze laatste beperking wegmoffelden en meenden dat de bepaling in Deuteronomium een bijna onbeperkte echtscheiding goedkeurde, waren zij het hierover niet eens en twistten zij er voortdurend over. Er waren dus vele manieren waarop de beslissing van onze Heere tegen Hem kon worden gekeerd, wat die ook zou zijn.

> **8** *Hij zeide tot hen: Mozes heeft vanwege de hardigheid uwer harten u toegelaten uw vrouwen te verlaten; maar van den beginne is het alzo niet geweest.*

Mozes duldde en omschreef een verkeerde gewoonte waarvan hij wist dat zo’n volk er geen afstand van zou doen nadat die zo lange tijd onder hen was gevestigd. Zij konden geen hogere wet verdragen, en daarom behandelde hij hen als mensen die ziek waren aan wat Jezus noemt

de hardigheid uwer harten, in de hoop hen stap voor stap terug te leiden naar een oudere en betere toestand. Naarmate de onreinheid zou ophouden en de geest van de ware godsdienst het volk zou beïnvloeden, zou de behoefte aan echtscheiding, en zelfs het geringste verlangen ernaar, uitsterven. In het paradijs was er geen regeling die Adam toestond Eva weg te zenden; in de gouden tijd was er geen verlangen naar echtscheiding. De bepaling van de mozaïsche echtscheidingswet was van later datum en tijdelijk; en in de vorm waarin een lichtvaardige uitleg van de Schrift haar had verdraaid, was zij niet te verdedigen.

> **9** *Maar Ik zeg u, dat zo wie zijn vrouw verlaat, anders dan om hoererij, en een andere trouwt, die doet overspel, en die de verlatene trouwt, doet ook overspel.*

Hoererij maakt de schuldige tot een geschikt onderwerp van een rechtmatige en wettige echtscheiding, want zij is feitelijk een ontbinding van de huwelijksband. In een geval van hoererij kan de band, na duidelijk bewijs, worden losgemaakt, maar in geen enkel ander geval. Iedere andere echtscheiding is volgens de wet van God ongeldig en nietig, en zij maakt de personen die ervan gebruikmaken schuldig aan overspel. *Die de verlatene trouwt, doet ook overspel,* want zij is niet werkelijk gescheiden, maar blijft de vrouw van haar vroegere man. Onze Koning duldt geen enkele van de regelingen die in sommige landen spotten met de banden van het huwelijk. Volken mogen maken welke wetten zij durven, maar zij kunnen de feiten niet veranderen

— wie eenmaal gehuwd is, is in de ogen van God gehuwd voor het leven, met de ene uitzondering van bewezen hoererij.

> **10** *Zijn discipelen zeiden tot Hem: Indien de zaak des mensen met de vrouw alzo staat, zo is het niet oorbaar te trouwen.*

Zij waren gaan denken dat het gemak waarmee de huwelijksknoop kon worden losgemaakt een soort verlichting was en dat het huwelijk zelf, zonder de mogelijkheid om er door echtscheiding aan te ontsnappen, iets kwaads was, of althans heel waarschijnlijk kwaad zou blijken. Dan liever niet trouwen, als men voor het leven trouwt. Dat was kennelijk hun opvatting. Zelfs *Zijn discipelen* concludeerden, met het oog op de risico's van een ongelukkig huwelijksleven, dat het beter was ongehuwd te blijven. Zij zeiden: "*zo is het niet oorbaar te trouwen*", en er school een mate van waarheid in hun verklaring.

> **11** *Doch Hij zeide tot hen: Allen vatten dit woord niet, maar dien het gegeven is.*

In sommige opzichten is het misschien beter niet te trouwen, maar *allen vatten dit woord niet* en brengen het niet in praktijk. Het zou het einde van het menselijk geslacht zijn als zij het wel konden. Een ongehuwd leven is niet voor allen, ook niet voor velen — de natuur verbiedt het. Voor sommigen is celibaat beter dan het huwelijk, maar dat zijn mensen met een bijzondere aanleg of in bijzonde-

re omstandigheden. Onthouding van het huwelijk is voor enkelen een uitgelezen gave, die hoge doeleinden dient, maar voor de velen is het huwelijk even noodzakelijk als het eervol is.

> **12** *Want er zijn gesnedenen, die uit moeders lijf alzo geboren zijn; en er zijn gesnedenen, die van de mensen gesneden zijn; en er zijn gesnedenen, die zichzelven gesneden hebben, om het Koninkrijk der hemelen. Die dit vatten kan, vatte het.*

Sommigen hebben slechts zwakke verlangens ten aanzien van het huwelijk en zij zijn *alzo geboren.* Voor hen is het goed te blijven zoals zij zijn. Anderen beheersen de verlangens van de natuur om heilige en lofwaardige redenen, *om het Koninkrijk der hemelen,* maar dit is niet voor allen, ook niet voor velen. Het staat de enkeling vrij te trouwen of niet. Als zij trouwen, beveelt de natuur het aan, maar zwijgt de genade. Als zij zich om Christus' wil onthouden, beveelt de genade het aan en verbiedt de natuur het niet. Afgedwongen celibaat is de voedingsbodem van zonden. "Het huwelijk is eerlijk onder allen." Schendingen van de reinheid zijn een gruwel in de ogen van de Heere. In deze zaak hebben wij leiding en genade nodig als wij de gewone weg volgen, en als wij de minder begane weg kiezen, hebben wij genade en leiding nog meer nodig. Wat het besluit betreft om in een ongehuwd leven vol te houden: *Die dit vatten kan, vatte het.*

MATTHEÜS 19:13-15

De grote Koning temidden van de kinderen

↑ Inhoud

> **13** *Toen werden kinderkens tot Hem gebracht, opdat Hij de handen hun zou opleggen en bidden; en de discipelen bestraften dezelve.*

Van vragen over het huwelijk naar het onderwerp kinderen was een gemakkelijke en natuurlijke stap, en de voorzienigheid schikte de gebeurtenissen zo dat onze Heere van het ene op het andere werd geleid.

Dat iemand eraan dacht jongens en meisjes naar Hem toe te brengen, laat zien hoe zachtmoedig onze Koning was. Hun vrienden *brachten kinderkens tot Hem, opdat Hij de handen hun zou opleggen,* hun een zegen zou schenken,

en ook Zijn handen naar God zou opheffen *en bidden* voor hen. Dit was een heel natuurlijk verlangen van godvrezende ouders en het getuigde van veel geloof in de neerbuigende goedheid van onze Heere. Wij zijn er zeker van dat de moeders hen brachten, want ook nu nog doen heilige vrouwen hetzelfde. De discipelen, jaloers voor de eer van hun Heere, gelastten de moeders en de verzorgsters ervan af te zien. Zij oordeelden dat het van de moeders te kinderachtig was en dat de grote Leraar op te vertrouwelijke wijze werd behandeld. Waren de discipelen niet kinderachtiger van de twee, door te menen dat hun Heere onvriendelijk zou zijn voor kleine kinderen?

> **14** *Maar Jezus zeide: Laat af van de kinderkens, en verhindert hen niet tot Mij te komen; want derzulken is het Koninkrijk der hemelen.*

De Heere is nederiger dan Zijn dienstknechten. Hij gebiedt hun af te laten van de kinderkens. Hij roept hen tot Zichzelf. Hij verklaart dat zij precies het soort mensen zijn waaruit Zijn hemelse koninkrijk bestaat. "*Derzulken is het Koninkrijk der hemelen*" — dit is de banier van de zondagsschool. Kinderen, en zij die op hen gelijken, mogen vrijelijk ingaan in het koninkrijk van de Heere van de hemel. Ja, dit zijn de enigen die in dat koninkrijk kunnen ingaan.

> **15** *En als Hij hun de handen opgelegd had, vertrok Hij van daar.*

Hij doopte hen niet, maar Hij zegende hen wel. De aanraking van *Zijn handen* betekende meer dan een pen kan schrijven. Gelukkige kinderen die in die handoplegging deelden, want die handen waren noch leeg noch zwak!

Jezus bleef zelfs bij dit lieflijke gezelschap niet talmen, maar haastte Zich naar Zijn bestemde werk, *en vertrok van daar.* Toch had Hij in de twee zinnen van het vorige vers zoveel gezegd dat aarde en hemel er nooit zullen ophouden rijker door te zijn.

MATTHEÜS 19:16-30

De Koning bepaalt de volgorde van de rangen

↑ Inhoud

> **16** *En ziet, er kwam een tot Hem, en zeide tot Hem: Goede Meester! wat zal ik goeds doen, opdat ik het eeuwige leven hebbe?*

Hier was iemand die zichzelf de eerste vond, en toch moest hij als laatste gaan, ja zelfs bedroefd weggaan.

Hij was een zelfgenoegzame heer. Hij leek te voelen dat één *goed* ding van hem genoeg zou zijn en dat hij het onmiddellijk kon en zou doen. Hij had enige twijfels, anders had hij de vraag niet gesteld: "*Wat zal ik goeds doen*?" Misschien kon zelfs aan een zo bewonderenswaardig leven als het zijne nog iets ontbreken. Maar mocht dat zo blijken te zijn, dan kon hij het gemis gemakkelijk aanvullen.

Hij was zeer respectvol en sprak de Heere Jezus aan met: "*Goede Meester!*" Tot zover goed. Zijn vraag was van groot persoonlijk belang.

"*Wat zal ik goeds doen, opdat ik het eeuwige leven hebbe?*" O, dat meer jonge mannen een soortgelijke vraag stelden! Het was een zeer passende vraag voor een ernstig mens, zoals hij ongetwijfeld was. Hij zocht het *eeuwige leven* en kon niet tevreden zijn met de eer van het ogenblik. Hij wilde alleen weten wat hij moest doen om dat eeuwige leven te verwerven en hij zou er meteen werk van maken.

Dit is een veelbelovend vrager. Hij zal zeker een prachtige bekeerling worden! Laten wij nog even wachten, dan zullen wij het zien.

> **17** *En Hij zeide tot hem: Wat noemt gij Mij goed? Niemand is goed dan Een, namelijk God. Doch wilt gij in het leven ingaan, onderhoud de geboden.*

Onze Heere gaf niets om lege complimenten, en daarom vraagt Hij: "*Wat noemt gij Mij goed?*" Veel moderne ketters prijzen Jezus en hun loftuitingen zijn zo'n belediging voor Zijn heerlijke Persoon dat Hij best zou kunnen zeggen: "Wat noemt gij Mij goed?" Meende deze man het werkelijk? Zo ja, dan wilde de Heere Jezus hem met een wenk laten weten dat Hij, tot wie hij sprak, meer was dan een mens. De redenering is duidelijk: ofwel was Jezus goed, ofwel had hij Hem niet goed mogen noemen, maar aangezien *niemand goed is dan Een, namelijk God,* moet Jezus, Die goed is, God zijn.

Wat de vraag betreft naar het eeuwige leven door een goed werk: Jezus antwoordt hem op zijn eigen terrein. Leven door de wet komt alleen door het houden van haar geboden: "*Doch wilt gij in het leven ingaan, onderhoud de geboden.*" Niemand heeft ze ooit zo vervuld dat hij goed was. Meende deze jongeman dat hij dat kon? Toch moest hij, op de grond van de wet, als hij het eeuwige leven als loon wilde verdienen, even goed zijn als God en de geboden volmaakt houden. Zo werd hem de ruwe weg van de werken voorgehouden, niet opdat hij zou proberen daardoor het eeuwige leven te winnen, maar opdat hij zijn eigen tekortkomingen zou inzien en zijn zwakheid zo zou voelen dat hij naar zaligheid zou uitzien op een andere wijze.

> **18-19** *Hij zeide tot Hem: Welke? En Jezus zeide: Deze: Gij zult niet doden; gij zult geen overspel doen; gij zult niet stelen; gij zult geen valse getuigenis geven; Eer uw vader en moeder; en: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelven.*

De vrager waagt te vragen: "*Welke?*" Veronderstelde hij dat er bepaalde ceremoniële voorschriften genoemd zouden worden? Waarschijnlijk wel, want hij voelde zich volkomen zeker op alle punten van de zedenwet. Onze Heere geeft hem echter niets nieuws, maar keert terug naar de eeuwenoude Tien Geboden. Hij noemt eerst de tweede tafel van de wet en begint met geboden die de jongeman niets dan alledaagse zedelijkheid moeten hebben geleken. Het laatst genoemde gebod vat de overige samen en had de vrager de ogen moeten openen voor zijn tekortkomingen,

want wie heeft zijn naaste *liefgehad als zichzelf*? De jonge aristocraat was echter niet overtuigd van zonde. Hij hield aan met zijn vraag naar zaligheid door werken, omdat hij meende op weg te zijn om die te verwerven.

> **20** *De jongeling zeide tot Hem: Al deze dingen heb ik onderhouden van mijn jonkheid af; wat ontbreekt mij nog?*

Misschien sprak hij de waarheid, zoals hij de wet begreep. Hij had van jongs af een voortreffelijk zedelijk karakter bewaard. Hij voelde dat hij in daad en werk al die geboden zonder noemenswaardige fout had gehouden. Hij was geen opschepper, maar kon eerlijk beweren een prijzenswaardig leven te hebben geleid. Ongetwijfeld was hij een voorbeeldig mens, en zo beminnelijk dat Jezus hem met veel liefde aanzag. Wij kennen enkelen die op hem gelijken en van wie gezegd kan worden: “Naar de rechtvaardigheid, die in de wet is, zijnde onberispelijk.” Maar hij was niet alles wat hij meende te zijn. Hij had zijn naaste niet lief als zichzelf, zoals hem weldra duidelijk zou worden. “*Wat ontbreekt mij nog?*” is een vraag die weinigen zouden durven stellen. Hij voelde dat, als er iets aan hem ontbrak, hij er volstrekt geen idee van had wat dat kon zijn. Zijn eigenwaarde had geen vermeerdering nodig.

> **21** *Jezus zeide tot hem: Zo gij wilt volmaakt zijn, ga heen, verkoop wat gij hebt, en geef het den armen, en gij zult een schat hebben in de hemel; en kom herwaarts, volg Mij.*

Onze Heere brengt hem bij de toets van de eerste tafel van de wet: “Gij zult liefhebben den Heere, uw God, met geheel uw hart.” Als hij dit deed, zou hij op goddelijk gebod bereid zijn afstand te doen van zijn bezit, zoals Abraham bereid was zijn zoon te offeren. Onze Heere Jezus eiste als God van hem een buitengewoon offer. Had hij God genoeg lief om dat te brengen? Het gebod van onze Heere was een uitdaging aan de eigengerechtigheid om haar eigen belijdenis te bewijzen. Wij mogen het ook beschouwen als een toets van zijn belijdenis dat hij zijn naaste liefhad als zichzelf. Had hij *de armen* evenveel lief als zichzelf? Zo ja, dan zou het hem geen moeite kosten te doen wat Jezus vroeg: *verkoop wat gij hebt, en geef het den armen.* Wij mogen niet afleiden dat Jezus wil dat al Zijn volgelingen afstand doen van alles wat zij hebben. Het was een toets voor deze ene man: “*Zo gij wilt volmaakt zijn.*” Toch zijn wij afgodendienaars als wij onze bezittingen meer liefhebben dan God, en als wij ons bezit zo omklemmen dat wij de armen laten hongeren, kan niet gezegd worden dat wij hen liefhebben als onszelf. Wij hebben gehoord van mensen die beweerden *volmaakt te zijn* en toch honderdduizenden ponden in bezit hielden, en wij hebben aan hun volmaaktheid getwijfeld. Was daar geen reden voor? Medelijden met de armoede, ijver voor de waarheid en liefde tot weldoen laten nauwelijks toe dat een christen enorme rijkdommen bezit. In elk geval zullen zulke rijken het moeilijk vinden op de laatste grote dag rekenschap af te leggen. Wij moeten Jezus en Zijn grote zaak meer liefhebben dan onze rijkdom, anders

zijn wij niet Zijn ware volgelingen. Als onze godsdienst ooit op de grote proef werd gesteld van felle vervolging en wij moesten kiezen tussen afstand doen van al ons bezit of afstand doen van Christus, dan zou aarzeling fataal zijn.

> 22 *Als nu de jongeling dit woord hoorde, ging hij bedroefd weg; want hij had vele goederen.*

Hij kon zijn eigen plan niet tot het einde volgen. Hij wilde door werken zalig worden, en toch wilde hij zijn werken niet voleindigen tot de volle eis van de wet. Hij schoot tekort in het onderhouden van de geest van zowel de tweede als de eerste tafel. Hij had zijn arme broeder niet lief als zichzelf. Hij had God in Christus Jezus niet lief met zijn hele hart en ziel. Hij achtte zichzelf de eerste, maar weldra stond hij achter de laatste, want, zo staat er, *ging hij bedroefd weg.* Zo toetst de Zaligmaker het karakter. Wat zo schitterde, blijkt geen goud te zijn. Deze man werd zozeer bezeten door zijn *vele goederen* dat hij zijn eigen ziel nooit bezat.

> 23 *En Jezus zeide tot Zijn discipelen: Voorwaar, Ik zeg u, dat een rijke bezwaarlijk in het Koninkrijk der hemelen zal ingaan.*

Wereldse bezittingen hebben, buiten de goddelijke genade om, een verdovende, verhardende, belemmerende invloed op de ziel. Sommige rijken gaan wel *in het Koninkrijk der hemelen in,* maar het is *bezwaarlijk* voor hen, zeer bezwaarlijk. De verleiding is om de rijkdom over de geest te

laten heersen, en als dat gebeurt, staat het koninkrijk van deze wereld tegenover het koninkrijk der hemelen. Huizen en land, goud en zilver werken als vogellijm voor de ziel en beletten haar zich naar de hemel te verheffen. Dit geldt vooral in tijden van vervolging, maar het is in alle perioden van de menselijke geschiedenis voldoende waar. Het is opmerkelijk dat deze harde uitspraak voor christenen bedoeld was, want er staat geschreven: *En Jezus zeide tot Zijn discipelen:* "Voorwaar, Ik zeg *u*"

> **24** *En wederom zeg Ik u: Het is lichter, dat een kemel ga door het oog van een naald, dan dat een rijke inga in het Koninkrijk Gods.*

Gewichtige woorden worden ingeleid met de gezaghebbende formule: *En wederom zeg Ik u.* In deze verklaring legt onze Heere het volle gewicht van Zijn persoonlijkheid. Hij gebruikt een veelzeggend spreekwoord, dat precies betekent wat de woorden voor de gewone lezer zeggen. Het heeft geen zin naar duistere zinnebeelden te zoeken waar de leer van het spreekwoord zo duidelijk is als maar kan. Hij wil laten zien dat rijkdom veel meer een hinderpaal dan een hulp is voor hen die *ingaan in het Koninkrijk Gods.* Zozeer een hinderpaal zelfs, dat de zaak zonder goddelijke tussenkomst praktisch onmogelijk wordt. *Een kemel* is niet alleen groot, maar heeft bulten, en hoe kan hij *gaan door* zo'n kleine opening als *het oog van een naald*? Hij zou die doorgang niet kunnen maken tenzij door een vreemd wonder, en *een rijke* kan ook niet *ingaan in het Koninkrijk Gods*

tenzij door een wonder van genade. Hoe weinig rijken horen zelfs maar het evangelie! Zij zijn te groot, te deftig, te druk, te trots om acht te slaan op de nederige prediker van het evangelie van de armen. Als zij toevallig de hemelse boodschap wel horen, kennen zij de nood en de verdrukking niet die mensen van de tegenwoordige wereld wegdrijven om troost te zoeken in de wereld die komt, en zo voelen zij geen behoefte Christus aan te nemen. “Goud en evangelie gaan zelden samen.” Zij die rijk zijn in deze wereld, verachten het in verreweg de meeste gevallen om onderdanen te worden van het koninkrijk waarin het geloof rijkdom is en de heiligheid eer.

Als rijken het goddelijke leven beginnen, hoe moeilijk is het dan voor hen vol te houden te midden van de zorgen, de weelde, de verzoekingen van een rijke positie! De moeilijkheden zijn enorm als wij denken aan de grootsheid des levens, de vleierij van de stand, het gevaar van de macht, het risico van vleselijke gerustheid. Toch hebben wij, God zij geprezen, rijken arm van geest zien worden! Wij hebben kemels door dit oog van de naald zien gaan, bulten en al! Wij hopen er nog vele van zulke wonderen van almachtige genade te zien.

> **25** *Zijn discipelen nu, dit horende, werden zeer verslagen, zeggende: Wie kan dan zalig worden?*

Geen gewone verbazing vervulde hen. Veel verbijsterende waarheid hadden zij al van hun Meester gehoord, maar dit overtrof alles en *zij werden zeer verslagen.* Zij hadden tevo-

ren gemeend dat rijkdom een voordeel was en nu oordeelden zij dat arme werklieden zoals zijzelf geen enkele hoop konden hebben, als zelfs de rijken slechts met buitengewone moeite zalig konden worden. Zij stonden op het punt wanhopig te worden en daarom legden zij hun Heere de zeer natuurlijke vraag voor: "Wie *kan dan zalig worden?*" Zelfs de discipelen van onze Heere voelden zich verbijsterd door Zijn duidelijke uitspraak, zo moeilijk is het om vooroordelen ten gunste van rijkdom kwijt te raken.

> **26** *En Jezus, hen aanziende, zeide tot hen: Bij de mensen is dat onmogelijk, maar bij God zijn alle dingen mogelijk.*

Jezus, hen aanziende, keek hen aan met medelijden en met liefde, en zei hun dat God kon doen wat buiten Hem nooit zou gebeuren. Het koninkrijk binnengaan is voor de mens op zichzelf onmogelijk — de ene of de andere zonde versperrt de weg. De zorgen van deze wereld en de verleiding des rijkdoms zijn een droevig doeltreffende barrière voor de ziel wanneer zij de stad der heiligheid probeert binnen te gaan, maar God kan die barrières doen wijken en de ziel in staat stellen door de enge weg binnen te gaan. Hij is machtig te verlossen. *Bij God zijn alle dingen mogelijk.* Wat een blijde waarheid voor de schrijver en de lezer! Onze zaligheid is onmogelijk, als wij onze eigen zwakheid en de macht van de zonde bezien: *bij de mensen is dat onmogelijk.* Alleen wanneer wij ons tot God en Zijn genade wenden, behoort de zaligheid tot de mogelijkheden.

De rijke wordt door onze Heere niet vooraan, maar achteraan geplaatst in de rij van hen die naar het koninkrijk streven.

Heere, mijn hoop om in Uw koninkrijk te worden gevonden ligt in Uw macht en genade, en niet in mijn bezittingen!

> **27** *Toen antwoordde Petrus, en zeide tot Hem: Zie, wij hebben alles verlaten, en zijn U gevolgd, wat zal ons dan geworden?*

Hier is weer een die aanspraak maakt op een voorste plaats. *Petrus antwoordde* en voegde, zoals hij meende, een vraag toe die nodig was voor de volledige bespreking van het onderwerp. Petrus spreekt namens zijn broeders: "*Zie, wij hebben alles verlaten, en zijn U gevolgd.*" Wij hebben gedaan wat de rijke jongeling weigerde te doen: "*Wat zal ons dan geworden?*" Hij sprak als vertegenwoordiger van velen die arm geworden waren om het koninkrijk. Dezen moesten zeker een grote beloning ontvangen. Hoe weinig deze eerste gelovigen ook hadden achtergelaten, het was hun *alles,* en zij hadden het verlaten om Jezus te volgen. Petrus wilde graag horen wat hun vergoeding zou zijn. Wat Petrus zei was waar, maar het was niet wijs gesproken. Het ziet er zelfzuchtig en inhalig uit, en het is zo kaal verwoord dat het op die manier niet van een dienstknecht tot zijn Heere had mogen komen. Wat hebben wij tenslotte te verliezen voor Jezus vergeleken met wat wij door Hem winnen? "*Wat zal ons dan geworden?*" is een vraag die wij

niet hoeven op te werpen, want wij zouden veeleer moeten denken aan wat wij reeds uit de hand van onze Heere hebben ontvangen. Hijzelf is beloning genoeg voor de ziel die Hem heeft.

> **28** *En Jezus zeide tot hen: Voorwaar, Ik zeg u, dat gij, die Mij gevolgd zijt, in de wedergeboorte, wanneer de Zoon des mensen zal gezeten zijn op den troon Zijner heerlijkheid, dat gij ook zult zitten op twaalf tronen, oordelende de twaalf geslachten Israels.*

Onze Heere beschouwt Petrus als woordvoerder van hen allen en Hij antwoordde hen daarom allen: "*Jezus zeide tot hen.*" Daar Hij hun vragende gemoedstoestand zag, begint Hij met: "*Voorwaar, Ik zeg u.*" Neerbuigend komt Hij hun enigszins zelfzuchtige vraag tegemoet. Zij hoefden er niet aan te twijfelen of er zou een grote en volle beloning zijn voor hen die Hem gevolgd waren. Zijn eerste aanhangers zouden een hoge rang hebben en zouden als bijzitters met de grote Rechter zetelen op de dag van Zijn verhoging. Wie Zijn vernedering delen, zullen ook Zijn heerlijkheid delen.

Wanneer onze Heere *gezeten zal zijn op den troon Zijner heerlijkheid,* zal alles nieuw gemaakt zijn. Die bedeling zal *de wedergeboorte* heten. Dan wachten de twaalf die Jezus volgden, zelfs ten koste van alle dingen, de hoogste eerbewijzen onder hun volksgenoten van *de twaalf geslachten Israëls.*

> **29** *En zo wie zal verlaten hebben, huizen, of broeders, of zusters, of vader, of moeder, of vrouw, of kinderen, of ak-*

> *kers, om Mijns Naams wil, die zal honderdvoud ontvangen, en het eeuwige leven beerven.*

Niemand zal uiteindelijk verliezen bij de Heere Jezus. *Zo wie* dapper het gemak van dit leven voor Christus *verlaten zal hebben, zal honderdvoud* vergoeding *ontvangen.* Onze Heere vergoedt de vervolgden alles wat zij om Zijnentwil afstaan. Ballingen om der waarheid wil hebben in elke christen een vader en een broeder gevonden, in elke heilige vrouw een moeder en een zuster. Onze Heere schenkt ons Zijn eigen liefde en de liefde van onze medechristenen en voorziet zo in een *honderdvoudige* vergoeding voor hen die vrouw of kinderen moeten verlaten om Zijnentwil. Doordat liefhebbende broeders hen gastvrij ontvangen, hebben heiligen in ballingschap hun *huizen* en *akkers* in zekere zin teruggekregen. Overal thuis zijn is een grote winst, ook al zouden wij *om Mijns Naams wil,* zoals Hij zegt, van onze geboortegrond verbannen worden. Bovenal hebben wij in God een honderdvoudige vergoeding voor alles wat wij ter wille van Zijn zaak maar kunnen verliezen, en dan is er het eeuwige leven dat ons gegeven wordt, dat geen huizen en landgoederen ons hadden kunnen verschaffen. In het geloof hieraan zien wij uit naar de heerschappij van de heiligen, wanneer zij zelfs hier “de aarde erfelijk bezitten, en zich verlustigen over groten vrede”. Daarboven, wanneer de tijd ophoudt, blijft er eindeloze zaligheid, want wij zullen *het eeuwige leven beerven.* O, dat wij nooit aarzelen blij te verliezen voor Jezus! Wie alles

verliest voor Christus, zal alles vinden in Christus en alles ontvangen met Christus.

> **30** *Maar vele eersten zullen de laatsten zijn, en vele laatsten de eersten.*

Zo vat onze Heere Zijn uitspraak over rijke mensen samen en geeft ons de spreuk die nu voor ons ligt, die Hij reeds heeft toegelicht en verderop zal herhalen, in het zestiende vers van het volgende hoofdstuk. Hier zien wij onze Koning de menselijke posities regelen zoals zij van Zijn troon af verschijnen. In Zijn oog zijn *vele eersten* de *laatsten* en zijn vele *laatsten* de *eersten*, en in Zijn koninkrijk zal Hij de mensen plaatsen volgens de goddelijke orde.

MATTHEÜS 20:1-16

Een gelijkenis van het koninkrijk

↑ Inhoud

> **1-2** *Want het Koninkrijk der hemelen is gelijk een heer des huizes, die met den morgenstond uitging, om arbeiders te huren in zijn wijngaard. En als hij met de arbeiders eens geworden was, voor een penning des daags, zond hij hen heen in zijn wijngaard.*

Het Koninkrijk der hemelen is geheel genade, en dat geldt ook voor de dienst die ermee verbonden is. Laten wij dat onthouden bij de uitleg van deze gelijkenis. De roeping tot het werk, de bekwaamheid en het loon rusten alle op het beginsel van genade en niet op dat van verdienste. Dit was geen gewoon mens, deze *heer des huizes*, en dat hij *uitging, om arbeiders te huren in zijn wijngaard*, deed hij niet zoals mensen gewoonlijk doen, want die willen voor een vol

dagloon een volle dag werk zien. Deze heer des huizes dacht meer aan *de arbeiders* dan aan zichzelf. Hij was al op voordat de dauw van het gras verdwenen was, vond arbeiders en *zond hen heen in zijn wijngaard.* Het was een uitgelezen voorrecht om al *met den morgenstond* met de heilige dienst te mogen beginnen. Zij waren met de heer des huizes *eens geworden* en gingen aan het werk op zijn voorwaarden. Zij mochten wel tevreden zijn, want zij kregen een vol dagloon beloofd en zouden dat zeker ontvangen: *een penning des daags* was het gebruikelijke en aanvaarde loon. *De heer des huizes* en *de arbeiders* waren het over het bedrag *eens geworden*, en dit is het punt waar wij verderop op moeten letten. Jonge gelovigen hebben een gezegend vooruitzicht. Zij mogen blij zijn dat zij goed werk doen, op een goede plaats, voor een goede Meester en onder goede voorwaarden.

> **3-4** *En uitgegaan zijnde omtrent de derde ure, zag hij anderen, ledig staande op de markt. En hij zeide tot dezelve: Gaat ook gij heen in den wijngaard, en zo wat recht is, zal ik u geven. En zij gingen.*

Hij had een afkeer van luiheid en was bedroefd dat hij *anderen, ledig staande op de markt,* zag; daarom huurde hij nog meer werklieden, *omtrent de derde ure.* Zij zouden maar driekwart van een dag verdienen, maar het was goed voor hen dat zij ophielden met rondhangen op de straathoek. Zij zijn als mensen wier kinderjaren voorbij zijn, maar die nog niet oud zijn. Zij hebben het voorrecht dat

een goed deel van hun levensdag beschikbaar is voor heilige dienst. Tot hen zei de goede heer des huizes: "*Gaat ook gij heen in den wijngaard, en zo wat recht is, zal ik u geven.*" Hij wees hen op hen die al aan het werk waren en zei: "*Gaat ook gij heen*"; en hij beloofde hun geen bepaald bedrag, zoals hij had gedaan aan hen die hij het eerst huurde, maar zei: "zo wat recht is, zal ik u geven." *Zij gingen* naar hun werk, want zij wilden geen leeglopers blijven, en als redelijke mensen konden zij niet klagen over de afspraak van de heer des huizes om hun te geven wat recht was. Ach, dat zij die om ons heen opgroeien tot volwassen mannen, meteen hun gereedschap ter hand namen en de grote Heere gingen dienen!

> 5 *Wederom uitgegaan zijnde omtrent de zesde en negende ure, deed hij desgelijks.*

Was het uitsluitend een zakelijke overeenkomst geweest, dan zou de heer des huizes hebben gewacht tot een nieuwe dag begon en geen vol dagloon hebben gegeven voor een deel van een dag werk. De hele zaak berustte louter op genade en daarom riep hij, toen de dag half om was, nog arbeiders binnen: *omtrent de zesde en negende ure* deed hij desgelijks. Mannen van veertig en vijftig worden uitgenodigd om de wijngaard in te gaan. Ja, tot de negende ure toe werden er mannen aangenomen. Op zestigjarige leeftijd roept de Heere nog een aantal door Zijn genade! Het is onjuist te beweren dat mensen na hun veertigste niet meer

worden behouden. Wij weten wel beter en kunnen voorbeelden noemen.

God roept in de grootheid van Zijn liefde mensen in Zijn dienst bij wie de overvloed aan bruikbare levenskracht al verdwenen is. Hij aanvaardt de afnemende uren van hun dag. Hij heeft werk voor de zwakken evengoed als voor de sterken. Hij laat niemand voor Zich arbeiden zonder het loon van genade, ook al hebben zij hun beste dagen in zonde doorgebracht. Dit is geen aanmoediging tot uitstel, maar het zou oude zondaars ertoe moeten brengen de Heere meteen te zoeken.

> **6-7** *En uitgegaan zijnde omtrent de elfde ure, vond hij anderen ledig staande, en zeide tot hen: Wat staat gij hier den gehele dag ledig? Zij zeiden tot hem: Omdat ons niemand gehuurd heeft. Hij zeide tot hen: Gaat ook gij heen in den wijngaard, en zo wat recht is, zult gij ontvangen.*

De dag was bijna om, er restte nog maar één uur, en toch ging hij *omtrent de elfde ure* uit. De milde heer des huizes was bereid nog meer werklieden aan te nemen en hun loon te geven, ook al ging de zon bijna onder. Hij vond een groepje dat nog rondhing op de hoek waar de nietsdoeners samenkomen — *ledig staande.* Hij wilde de hele stad van luiaards bevrijden en zei daarom tot hen: "*Wat staat gij hier den gehele dag ledig?*" Zijn vraag aan hen kunnen wij lezen door elk woord om de beurt te benadrukken; dan blijkt zij vol betekenis te zijn. Waarom staat u *ledig*? Wat voor goeds is dat? Waarom staat u *hier* ledig, waar ieder-

een bezig is? Waarom *de gehele dag ledig*? Zou een kortere tijd niet volstaan? Waarom staat *u* ledig? U hebt werk nodig, u kunt het doen en u zou er meteen aan moeten beginnen. Waarom blijft iemand van *ons* ledig tegenover God? Heeft nog niets de kracht gehad om ons tot heilige dienst te bewegen? Durven wij te zeggen: "*Omdat ons niemand gehuurd heeft*"? Bijna zeventig jaar oud en nog altijd niet behouden! Laten wij ons opmaken. Het wordt tijd dat wij zonder uitstel aan het werk gaan: het onkruid wieden, de wijnstokken snoeien en iets doen voor onze Heere in Zijn wijngaard. Wat anders dan rijke genade kon Hem ertoe brengen de treuzelaars van elf uur aan te nemen? Toch nodigt Hij hen even ernstig uit als hen die in de ochtend kwamen, en Hij zal hun even zeker hun loon geven.

> **8** *Als het nu avond geworden was, zeide de heer des wijngaards, tot zijn rentmeester: Roep de arbeiders, en geef hun het loon, beginnende van de laatsten tot de eersten.*

Dagen zijn snel om, en voor alle arbeiders *was het avond geworden.* Het was tijd om te betalen, en *de heer des wijngaards* vergat zijn afspraken met de arbeiders niet en zei niet dat zij op hun loon moesten wachten. Onze Heere zal niemand van zijn loon beroven. De heer des huizes in de gelijkenis ziet persoonlijk overal op toe. Het huren is van hem, en het bevel tot uitbetaling ook. Dadelijk zegt hij *tot zijn rentmeester*: "*Roep de arbeiders, en geef hun het loon.*" Wij zullen ieder afzonderlijk geroepen worden om ons loon te ontvangen wanneer onze dag voorbij is. Gelukkig

zijn wij die al eerder in de wijngaard geroepen zijn. Zo is de tweede roep, om het loon te ontvangen, ons welkom.

De heer des wijngaards, wiens manier van huren al niet gewoon was, was even bijzonder in de wijze van betalen. Hij regelde het zo dat zij die het eerst gekomen waren, het laatst werden bediend, wat onder mensen niet vaak voorkomt. Het was geen berekenende handelstransactie, maar een blijk van vrije gunst, en zo komt de grote eigenschap van de soevereiniteit ook tot uiting in de volgorde van betaling zelf: "*beginnende van de laatsten tot de eersten.*" De Heere zorgt ervoor dat in de werking van Zijn genade zowel Zijn soevereiniteit als Zijn goedheid duidelijk zichtbaar zijn.

> **9** *En als zij kwamen, die ter elfder ure gehuurd waren, ontvingen zij ieder een penning.*

Het loon van onze Heere is geen betaling naar verdienste, maar een gave uit mildheid. Hij betaalde naar de maat van genade en niet naar het tarief van verdienste. Hij begon op royale wijze, want zij die *ter elfder ure* aan het werk waren gegaan, ontvingen *ieder een penning.* Hier was een vol dagloon voor één uur werk. Hierin werd de grenzeloze mildheid van de heer des wijngaards getoond. Dat sommigen die de Heere maar zeer kort gediend hebben, hen die al vele jaren gelovigen zijn, hebben geëvenaard en zelfs overtroffen, is duidelijk, want veel korte maar gezegende levens getuigen ervan. Op latere leeftijd bekeerd, zijn zij bijzonder ijverig geweest, uitzonderlijk toegewijd en gedenk-

waardig heilig, en zo hebben zij in snel tempo de volle uitwerking van de genade verkregen. God zal in de hemelse heerlijkheid plaatsen wie zich zelfs op het laatst tot Christus keert. Zei onze Heere niet zelfs tot de stervende moordenaar: “Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn”? Naar welke betere plaats had een eerbiedwaardige heilige kunnen worden gebracht? O, de rijkdom van de genade van God!

> **10** *En de eersten komende, meenden, dat zij meer ontvangen zouden; en zij zelven ontvingen ook elk een penning.*

Mogelijk voelden de eersten hun ijdelheid gekrenkt doordat zij na de anderen werden betaald. Zij gebruikten hun wachttijd om na te denken over hun eigen superioriteit boven de laatkomers. Vervuld van wettische beginselen schopten zij tegen de soevereiniteit van de genade en kwamen in deze zaak in feite ook in opstand tegen de gerechtigheid. Wie ook maar één eigenschap van God niet genegen is, heeft de andere evenmin lief. Vroeg of laat verzetten zij die tegen de soevereiniteit tekeergaan zich ook tegen de gerechtigheid. Zij kregen wat hun beloofd was. Wat wilden zij nog meer? Er werd een billijk loon gegeven: *zij zelven ontvingen ook elk een penning.* Wat konden zij nog meer verwachten? Maar *zij meenden* — daar zat de moeilijkheid. Zij hadden een theorie te verdedigen, een veronderstelling te rechtvaardigen, en zo voelden zij zich gekrenkt omdat hun veronderstelling geen feit werd. God laat Zich niet binden door onze veronderstellingen, en wij

misleiden slechts onszelf als wij denken dat Hij dat wel doet.

> **11-12** *En dien ontvangen hebbende, murmureerden zij tegen den heer des huizes, Zeggende: Deze laatsten hebben maar een uur gearbeid, en gij hebt ze ons gelijk gemaakt, die den last des daags en de hitte gedragen hebben.*

Zodra de penning in hun hand lag, was er gemor in hun mond. Het was een billijk loon en wat zij hadden afgesproken te aanvaarden, en toch: *dien ontvangen hebbende, murmureerden zij tegen den heer des huizes.* Zijn enige mogelijke fout was dat hij, als goed man, al te goed was voor hen die maar kort gewerkt hadden. De Heere zegent vaak rijkelijk mensen wier werkzame leven kort is, zelfs mensen die pas laat in hun leven behouden worden. Hij meet het werk niet zoals wij, met de maatstok of met het uur. Hij heeft Zijn eigen genadige manieren om dienst te waarderen, en de berekeningen van de genade zijn niet als die van de wet.

Bij het zien van grote genade wordt een afgunstig hart bitter. De morrenden zeiden niet dat de milde heer hen vernederd had, maar dat hij anderen had verheven, die *maar een uur gearbeid* hadden. Hun klacht was: "*gij hebt ze ons gelijk gemaakt.*" Hierin had hij zijn eigen geld gebruikt zoals hij wilde, zoals ook God de genade uitdeelt zoals Hij wil. Hij is nooit onrechtvaardig jegens iemand, maar bij gaven uit mildheid laat Hij Zich niet binden door onze opvattingen van billijkheid. Als zij de juiste instelling hadden ge-

had, hadden zij zich verheugd dat zij hem een eerlijke dag werk hadden kunnen geven, omdat zij *den last des daags en de hitte* hadden *gedragen.*

In elk geval is het een groot voorrecht de Heere een heel lang leven te mogen dienen, en wie dit hoge voorrecht heeft genoten, staat diep in de schuld van de genade van God. Geprezen zij onze hemelse Vader: sommigen van ons zijn van jongs af aan Zijn dienstknechten geweest en hebben niet weinig arbeid verduurd ter wille van Zijn naam, maar daarover verheugen wij ons zeer en wij verheerlijken Zijn liefde.

> **13** *Doch hij, antwoordende, zeide tot een van hen: Vriend! ik doe u geen onrecht; zijt gij niet met mij eens geworden voor een penning?*

Hij raakte niet in twist met het hele gezelschap, *doch hij, antwoordende, zeide tot een van hen*, en dat was ruim voldoende. Zij waren ieder afzonderlijk gehuurd en hij redeneert met hen ieder afzonderlijk. Het is een kalm en redelijk antwoord: "*Vriend! ik doe u geen onrecht.*" Als de Heere ons uit genade beloont voor wat wij doen, wordt ons geen onrecht aangedaan omdat een ander, die minder gedaan heeft, hetzelfde loon krijgt. De rustige, persoonlijke vraag is er een waarop geen antwoord mogelijk is: "*Zijt gij niet met mij eens geworden voor een penning?*" Toch dringt de wettische geest ook binnen bij werk dat louter genade is. Zelfs bij de ware zonen van de Vader raakt de oudste zoon besmet met deze vreemde geest.

Niemand van ons is er helemaal vrij van. Het lijkt in het bloed van onze trotse natuur te zitten, en toch is niets onbeminnelijker of onredelijker.

> **14-15** *Neem het uwe en ga heen. Ik wil deze laatsten ook geven, gelijk als u. Of is het mij niet geoorloofd, te doen met het mijne, wat ik wil? Of is uw oog boos, omdat ik goed ben?*

De goede man houdt vast aan zijn besluit tot mildheid. Hij laat zich door afgunstige tongen niet van vrijgevigheid afbrengen. Wat hij geeft is van hemzelf, en hij handhaaft zijn recht om ermee te doen wat hij wil. Dit is een mooi beeld van de soevereiniteit van de goddelijke genade. Ieder zal alles hebben wat hij kan opeisen. "*Neem het uwe*", en wie het heeft ontvangen, moet daarmee tevreden zijn: "*en ga heen*." De Heere laat Zich niet regeren door onze regels, maar verklaart: "*Ik wil deze laatsten ook geven, gelijk als u.*" Het is een blijk van neerbuigendheid dat hij zich verwaardigt een woord te spreken ter verdediging van zijn volkomen redelijke en billijke standpunt: "*Of is het mij niet geoorloofd, te doen met het mijne, wat ik wil?*" Als de barmhartigheid de Heere toebehoort, mag Hij die geven zoals het Hem behaagt, en als het loon van de dienst geheel genade is, mag de Heere het uitreiken naar Zijn eigen welbehagen. Wees er zeker van dat Hij dat doet. Met donderende woorden zegt Hij, zowel onder de wet als onder het evangelie: "Ik zal Mij ontfermen, diens Ik Mij ontferm, en zal barmhartig zijn, dien Ik barmhartig ben."

Dat was voor elk van de morrende arbeiders een vraag die recht in het hart raakte: "*Of is uw oog boos, omdat ik goed ben?*" Maakt het u afgunstig om te zien dat anderen mijn mildheid genieten? Omdat ik goed ben voor hen die zo weinig verdiend hadden, ontneemt het u dan iets van het goede dat ik u geschonken heb?

Laten wij late bekeerlingen nooit hun vreugde of hun nut misgunnen, maar de soevereiniteit toejuichen die hen zo ruim zegent. Wij delen met hen in dezelfde barmhartigheid. Laten wij hun een gelijk deel van onze vreugde geven.

> **16** *Alzo zullen de laatsten de eersten zijn, en de eersten de laatsten; want velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren.*

Hier herhaalt onze Heere Zijn beroemde uitspraak, waarop wij bij Mattheüs 19:30 wezen, en laat ons weten dat de voorrang in het koninkrijk der hemelen wordt bepaald door de orde van de genade. De Koning zal regeren in Zijn eigen hof, en wie zal Zijn wil in twijfel trekken? Omdat Hij Koning is, heeft Hij het recht te regeren. Trouwe onderdanen zijn altijd bereid hun vorst te steunen. Onze Koning regeert van goddelijk recht en kan geen onrecht doen. Van David werd gezegd: "alles, zoals de koning gedaan had, was goed in de ogen van het ganse volk." Moge dit ook gelden voor Davids Zoon en Zijn volk. Jezus zegt ons dat velen wel tot de dienst *geroepen* zijn, maar weinigen de maat van *uitverkorenen* bereiken. Sommigen van *de laatsten* zul-

len *de eersten* zijn, want in hun korte werkuur is overvloedige genade te zien, maar sommigen van *de eersten* zullen *de laatsten* zijn, want zij zijn niet altijd ijverig gebleven gedurende hun langere dag en raken zo achter in de wedloop, of hun wettische opvattingen brengen hen ver achter hen die later in hun leven geroepen werden, maar die beter onderwezen zijn in de beginselen van de goddelijke genade.

MATTHEÜS 20:17-28

De Koning op weg naar het kruis

↑ Inhoud

> **17-19** *En Jezus, opgaande naar Jeruzalem, nam tot Zich de twaalf discipelen alleen op de weg, en zeide tot hen: Ziet, wij gaan op naar Jeruzalem, en de Zoon des mensen zal den overpriesteren en Schriftgeleerden overgeleverd worden, en zij zullen Hem ter dood veroordelen; En zij zullen Hem den heidenen overleveren, om Hem te bespotten en te geselen, en te kruisigen; en ten derden dage zal Hij weder opstaan.*

Met vastberaden, krachtige tred trok Jezus op naar de schuldige hoofdstad, en Hij liep sneller dan de bevende discipelen, die voorzagen dat er iets vreselijks zou gebeuren. Zij gingen met Hem mee, en dat was al iets, en het toonde dat zij, hoe bang ook, oprecht waren. Zijn woorden

waren waar en veelzeggend: "*Ziet, wij gaan op naar Jeruzalem.*" Hij achtte het wijs hun nogmaals te vertellen over de donkere toekomst die nu heel dichtbij kwam, en daarom *nam Jezus tot Zich de twaalf discipelen alleen op de weg.* Dat is de beste gemeenschap, wanneer Jezus Zelf ons terzijde neemt. Hij kent de meest geschikte tijden voor de volste openbaringen. Mogelijk zocht Zijn menselijke ziel hierin gemeenschap, maar hoe weinig daarvan vond Hij onder Zijn zwakke volgelingen! Heere, wanneer U mij terzijde neemt, bereid mij dan toe voor de volle gemeenschap, opdat ik geen gouden gelegenheid mis!

Het hart van Jezus was vol van Zijn offer. Merk op hoe Hij stilstaat bij de bijzonderheden van het begin tot het einde van Zijn lijden, sterven en opstanding. Hij gebruikt vrijwel dezelfde woorden als toen zij in Galilea verbleven. Wij merkten die uitspraak op toen wij Mattheüs 17:22 lazen, en dit lijkt er sterk op. Het was een te ernstig onderwerp om met een verscheidenheid aan uitdrukkingen te worden uiteengezet. Hij vestigt hun aandacht op het feit dat zij opgingen *naar Jeruzalem*, de plaats van het offer. De reis van Zijn uiterste smart was nu begonnen. Het einde kwam met haast naderbij. Wat een pijn schoot door Zijn hart toen Hij zei: "*De Zoon des mensen zal … overgeleverd worden*"! Dit zei Hij in het bijzijn van de discipel die de verrader zou zijn. Voelde zijn verachtelijke hart dan geen enkele gewetenswroeging? De twaalf wisten dat Jezus geen wredere vijanden had dan de mannen van het Sanhedrin, de overpriesters en schriftgeleerden. Dezen zouden door

een schijnproces "*Hem ter dood veroordelen*", maar omdat zij het vonnis zelf niet konden uitvoeren, zouden zij "*Hem den heidenen overleveren.*" Hoe nauwkeurig schetst de Heere de loop van de gebeurtenissen! Hij laat geen enkele van de schandelijke bijzonderheden weg. Hij zegt dat zij Hem aan de Romeinen zouden overleveren, "*om Hem te bespotten en te geselen, en te kruisigen.*" Hier waren drie scherpe zwaarden. Men weet nauwelijks welke de scherpste snede had. Onze harten zouden moeten smelten bij de gedachte aan dit drievoudige leed — hoon, wreedheid, dood. Onze gezegende Meester voegde er echter een woord aan toe dat de bitterheid van de doodsbeker overwon. Hier was de lichte voering van de zwarte wolk: "*ten derden dage zal Hij weder opstaan.*" Dit goot een vloed van licht over wat anders een zevenvoudige middernacht was geweest.

Stond onze Heere zo stil bij Zijn lijden, en zouden wij dat niet doen? Ja, het moet ons levenslange thema zijn. Zij zeggen in dit uur van afval: "Denk liever aan Zijn leven dan aan Zijn dood", maar wij mogen ons door hen niet laten misleiden. "Doch wij prediken Christus, den Gekruisigde." "Maar het zij verre van mij, dat ik zou roemen, anders dan in het kruis van onzen Heere Jezus Christus."

> **20-21** *Toen kwam de moeder der zonen van Zebedeus tot Hem met haar zonen, Hem aanbiddende, en begerende wat van Hem. En Hij zeide tot haar: Wat wilt gij? Zij zeide tot Hem: Zeg, dat deze mijn twee zonen zitten mogen, de een tot Uw rechter- en de ander tot Uw linker hand in Uw Koninkrijk.*

Terwijl de gedachten van Jezus bezig waren met Zijn vernedering en dood, dachten Zijn volgelingen aan hun eigen eer en gemak. Helaas, arme menselijke natuur! *De moeder der zonen van Zebedeus* sprak slechts uit wat anderen voelden. Zij zocht met moederliefde aanzien, ja zelfs voorrang, voor haar zonen, maar het feit dat de andere discipelen er ontstemd over waren, toonde dat ook zij eerzuchtig waren. Ongetwijfeld wilden zij de plaatsen innemen waar de moeder van Jakobus en Johannes voor haar zonen naar verlangde. Zij naderde de Zaligmaker eerbiedig, *Hem aanbiddende.* Toch lag er te veel vertrouwelijkheid in haar verzoek om iets toegestaan te krijgen dat zij niet noemde: zij kwam *begerende wat van Hem.*

Onze Heere stelt ons hier het voorbeeld om nooit in het duister iets te beloven. *Hij zeide tot haar:* "*Wat wilt gij?*" Weet wat u belooft voordat u het belooft. Groot was het geloof van deze vrouw in de uiteindelijke overwinning van de Heere en in Zijn troonsbestijging, aangezien zij Zijn kroning zo zeker achtte dat zij bad dat haar twee zonen in Zijn hof aan Zijn rechter- en linkerhand mochten zitten. Wist zij wat onze Heere Zijn discipelen had verteld? Wij denken half van wel, want de woorden luiden: *Toen kwam de moeder der zonen van Zebedeus tot Hem.* Als zij alles wat eraan voorafging wist en begreep, was zij bereid dat haar zonen het lot van Jezus zouden delen, zowel wat Zijn kruis als wat Zijn kroon betrof, en dat plaatst haar verzoek in een mooi licht. Toch zat er veel moederlijke partijdigheid in het verzoek. Zie hoe zij spreekt van "*deze mijn twee zonen*",

met een tikje trots in haar houding. Wat een grootse beschrijving geeft zij van de gewenste positie: "*zitten mogen, de een tot Uw rechter- en de ander tot Uw linker hand in Uw Koninkrijk*"! Zij had kennelijk zeer hoofse opvattingen over wat het koninkrijk uiteindelijk zou worden. In elk geval zat er in haar verzoek veel vertrouwen en veel trouwe verbondenheid met Christus, hoewel ook wel iets van eigenbelang. Wij hoeven *haar* niet te veroordelen, maar wij kunnen onszelf wel de vraag stellen of wij net zoveel aan onze Heere denken als zij.

> 22 *Maar Jezus antwoordde en zeide: Gijlieden weet niet wat gij begeert; kunt gij den drinkbeker drinken, dien Ik drinken zal, en met den doop gedoopt worden, waarmede Ik gedoopt worde? Zij zeiden tot Hem: Wij kunnen.*

Het verzoek van de moeder was ook dat van de zonen, want *Jezus antwoordde en zeide: "Gijlieden weet niet wat gij begeert."* Als verzoek van de moeder was het waarschijnlijk van betere kwaliteit dan als verzoek van de zonen, want onze Heere spreekt tot hen en niet tot haar. Zij hadden gevraagd via hun moeder, maar mogelijk vroegen zij in grotere onwetendheid dan zij, en als zij hadden geweten wat hun verzoek inhield, hadden zij het misschien nooit ingediend. In elk geval behandelt onze Heere het verzoek als dat van hen en niet van hun moeder, en omdat het over henzelf ging, vraagt Hij hun hoe ver zij waren voorbereid op de gevolgen. Dichtbij de troon van de Koning zijn zou gemeenschap met Hem inhouden in het lijden en de zelf-

opoffering waardoor Hij Zijn geestelijk koninkrijk opricht. Waren zij daartoe bereid? Hadden zij kracht om tot het einde vol te houden? "*Kunt gij den drinkbeker drinken, dien Ik drinken zal, en met den doop gedoopt worden, waarmede Ik gedoopt worde?*" *Zij zeiden tot Hem:* "*Wij kunnen.*" Misschien was dit een te overhaast antwoord, en toch kan het onder de gegeven omstandigheden het beste zijn geweest dat zij konden geven. Als zij alleen op hun Heere zagen voor kracht, waren zij door Zijn genade volkomen in staat alles te dragen. Maar hadden zij, toen zij aan Zijn *troon* dachten, ook aan de *drinkbeker* en de *doop* gedacht, zonder welke er van het koninkrijk niets te genieten valt?

> **23** *En Hij zeide tot hen: Mijn drinkbeker zult gij wel drinken, en met den doop, waarmede Ik gedoopt worde, zult gij gedoopt worden; maar het zitten tot Mijn rechter- en tot Mijn linker hand staat bij Mij niet te geven, maar het zal gegeven worden dien het bereid is van Mijn Vader.*

Toen onze Heere hoorde dat zij beweerden bereid te zijn in alle dingen gemeenschap met Hemzelf te hebben, verzekerde Hij hun dat Hij niet weigert met hen verbonden te zijn, maar Hij wees hen op het directe en zekere gevolg van die gemeenschap. Onze praktische opdracht nu is niet te streven naar aanzien in het koninkrijk, maar onderworpen de beker van het lijden te drinken en onder te duiken in de diepten van vernedering die onze Heere voor ons bestemt. Het is een grote eer dat wij *uit Zijn drinkbeker* mogen drinken en *gedoopt mogen worden met Zijn doop.* Dit

verleent Hij aan Zijn gelovige discipelen. Deze gemeenschap is het wezen van het geestelijk koninkrijk. Is onze beker bitter, het is *Zijn drinkbeker.* Is onze doop overweldigend, het is *Zijn doop*, en dat verzoet het ene en voorkomt dat het andere een doodsduik wordt. Ja, doordat de beker en de doop de Zijne zijn, is ons aandeel daarin een eer die uit genade geschonken wordt.

Andere beloningen van het koninkrijk worden niet willekeurig toegekend, maar passend geschonken. Jezus zegt dat de hoge plaatsen in het koninkrijk gegeven worden aan hen voor wie ze bereid zijn: "*het zal gegeven worden dien het bereid is van Mijn Vader.*" Hij aarzelt niet te spreken over wat Zijn Vader "bereid" heeft. Alles aan het koninkrijk van onze Heere is goddelijk geregeld en vastgesteld; niets is overgelaten aan toeval of noodlot.

Zelfs Jezus zal Zich niet mengen in de goddelijke beschikking over Zijn koninkrijk. Als vriend mag Hij niet worden gevraagd een vermeende persoonlijke invloed aan te wenden om de regelingen van oneindige wijsheid te veranderen. Eeuwige raadsbesluiten worden niet gewijzigd op verzoek van onverstandige discipelen. In zekere zin geeft Jezus alle dingen, maar als Middelaar komt Hij niet om Zijn eigen wil te doen, maar de wil van Hem Die Hem gezonden heeft, en zo zegt Hij terecht over de rang in Zijn koninkrijk: "*het zitten tot Mijn rechter- en tot Mijn linker hand staat bij Mij niet te geven.*" Hoe volkomen nam onze Heere om onzentwil een lage plaats in! Met dit afleggen van gezag geeft Hij een stille terechtwijzing aan ons zelfzoeken.

Mogelijk bedoelde Hij niet alleen de moeder van de zonen van Zebedeus te berispen, maar alle discipelen, die voortdurend grote dingen voor zichzelf zochten.

> **24-26** *En als de andere tien dat hoorden, namen zij het zeer kwalijk van de twee broeders. En als Jezus hen tot Zich geroepen had, zeide Hij: Gij weet, dat de oversten der volken heerschappij voeren over hen, en de groten gebruiken macht over hen. Doch alzo zal het onder u niet zijn; maar zo wie onder u zal willen groot worden, die zij uw dienaar;*

De andere tien apostelen konden het natuurlijk niet waarderen dat de zonen van Zebedeus hen probeerden te snel af te zijn. Wij horen nooit dat zij het kwalijk namen dat onze Heere Petrus, Jakobus en Johannes voortrok, maar toen twee van hen voorrang voor zichzelf zochten, konden zij het niet verdragen. Petrus was hierin één van hen, want wij lezen: *En als de andere tien dat hoorden.* Eensgezind waren zij boos op de parvenu's. Dat zij zo verontwaardigd waren, was een bewijs dat zij zelf eerzuchtig waren, of althans dat zij niet bereid waren de laagste plaats in te nemen. Omdat zij aan dezelfde fout schuldig waren, *namen zij het zeer kwalijk van de twee broeders.*

Hier was een droevige verdeeldheid in het kleine kamp. Hoe kon die worden geheeld? Toen Jezus *hen tot Zich geroepen had*, pakte Hij dit opkomende kwaad persoonlijk aan en gebood de twaalf apart te komen en te luisteren naar iets dat alleen voor hun oren bestemd was. Zij verwarden Zijn koninkrijk met het gewone bestuur van

mensen en droomden daarom van groot zijn en heerschappij voeren in Zijn naam, maar Hij wilde dat zij hun ideeën herzagen en hun gedachten een andere richting gaven. Het was waar dat het een hoogst eervolle zaak was Zijn volgelingen te zijn, en dat het hen deelgenoot maakte van een koninkrijk, maar het was niet als aardse koninkrijken. In de grote heidense monarchieën regeerden vorsten met gezag, geweld en praal, maar in Zijn koninkrijk zou het bestuur er een van liefde zijn, en de waardigheid zou die van de dienst zijn. Wie het meest kon dienen, zou de grootste zijn. De nederigste zou het meest geëerd worden. De meest zelfopofferende zou de meeste macht hebben. Telkens wanneer wij de edelen van de aarde zien twisten om de voorrang, behoren wij onze Meester te horen zeggen: "*Doch alzo zal het onder u niet zijn.*" Wij moeten voorgoed ophouden te jagen naar eer, ambt, macht en invloed. Als wij al naar grootheid streven, dan moet het zijn door groot te zijn in dienst, door de *dienaar* van onze broeders te worden.

> **27** *En zo wie onder u zal willen de eerste zijn, die zij uw dienstknecht.*

Om in het koninkrijk van Christus te stijgen, moeten wij dalen. Wie onder de heiligen *de eerste*, de voorste wil zijn, moet hun *dienstknecht* zijn, hun knecht of slaaf. Hoe dieper wij ons hebben gebogen, hoe hoger wij zijn gestegen. In dit soort wedijver mogen wij uitblinken zonder de verontwaardiging van de broeders op te wekken.

> **28** *Gelijk de Zoon des mensen niet is gekomen om gediend te worden, maar om te dienen, en Zijn ziel te geven tot een rantsoen voor velen.*

Voorzeker, *Hij* die onder ons de grootste en de voornaamste is, heeft ons het voorbeeld gegeven van de uiterste liefdedienst. Geen dienaren bedienden Hem. Hij was Meester en Heere, maar Hij waste de voeten van Zijn dienaren. Hij *is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen.* Hij ontving niets van anderen. Het was een leven van geven, en het geven van een leven. Hiertoe was Hij *de Zoon des mensen.* Met dit doel is Hij *gekomen*, tot dit einde *Zijn ziel te geven tot een rantsoen voor velen.* Geen dienst is groter dan zondaars te verlossen door Zijn eigen dood, geen bediening is nederiger dan te sterven in de plaats van zondaars.

MATTHEÜS 20:29-34

De Koning opent de ogen van blinden

↑ Inhoud

> **29-30** *En als zij van Jericho uitgingen, is Hem een grote schare gevolgd. En ziet, twee blinden, zittende aan den weg, als zij hoorden, dat Jezus voorbijging, riepen, zeggende: Heere, Gij Zone Davids! ontferm U onzer.*

Op *Jericho* had een vloek gerust, maar de tegenwoordigheid van Jezus bracht er zegen. Wij mogen aannemen dat Hij wel door Jericho moest gaan, zoals Hij eens eerder door Samaria moest gaan. Toen *zij van Jericho uitgingen*, werd onze Heere vergezeld door een grote schare, want Zijn faam had zich wijd en zijd verspreid. Er wordt niets opmerkelijks vermeld over Zijn werk totdat twee bedelaars ten tonele verschijnen. De barmhartigheid heeft ellende

nodig als aanleiding om te kunnen werken. *En ziet, twee blinden, zittende aan den weg.* Zij konden Jezus niet aanschouwen, maar wij worden opgeroepen *hen* aan te schouwen. Zij hadden een kansrijke plaats gekozen *aan den weg*, want daar zouden zij waarschijnlijk elk goed bericht horen en daar zouden zij door barmhartige mensen gezien worden. Zij misten ogen, maar zij hadden oren, en zij gebruikten hun gehoor goed. Toen zij navroegen, vernamen zij *dat Jezus voorbijging*, en omdat zij geloofden dat Hij hun het gezicht kon teruggeven, werden zij vurig in het gebed tot Hem: *zij riepen*. Zij deden een beroep op Zijn medelijden: "*Ontferm U onzer.*"

Hun beroep richtte zich tot het koninklijke hart van Jezus: "*Heere, Gij Zone Davids!*"

De preek van onze Heere werd onderbroken door het herhaalde geroep van deze twee blinde bedelaars van Jericho, maar dat mishaagde Hem nooit. Ook ware predikers van het evangelie zouden zich niet van de wijs laten brengen als sommige van hun hoorders met dezelfde ernst om zaligheid zouden roepen.

> **31** *En de schare bestrafte hen, opdat zij zwijgen zouden; maar zij riepen te meer, zeggende: Ontferm U onzer, Heere, Gij Zone Davids!*

De menigte wilde Jezus horen, maar kon dat niet door het geschreeuw van de blinden, en daarom *bestrafte de schare hen.* Verweet zij hun slechte manieren, of lawaai, of een harde toon, of dat zij zelfzuchtig Jezus voor zichzelf wilden

houden? Het is altijd makkelijk een stok te vinden als men een hond wil slaan. De mensen wilden dat zij stil waren en *zwijgen* zouden, en vonden volop redenen waarom zij dat moesten doen. Dat was allemaal best voor wie hun vermogens nog bezaten, maar mensen die hun gezichtsvermogen hebben verloren, laten zich niet het zwijgen opleggen als er een kans is om weer te zien. En omdat die kans voor deze arme mannen snel voorbijging, werden zij des te vuriger. Onverschrokken door de bedreigingen van de menigte, *riepen zij te meer.* Sommige mensen worden juist vooruitgedreven door elke poging om hen terug te houden. Wanneer wij de Heere zoeken, zijn wij verstandig als wij van elke hindernis een prikkel maken. Wij kunnen berispingen en afwijzingen best verdragen wanneer ons grote doel is genade van Jezus te verkrijgen.

Onveranderlijk was de roep van de blinde bedelaars: "*Ontferm U onzer, Heere, Gij Zone Davids!*" Voor afwisseling in woorden hadden zij geen tijd. Nadat zij in woorden die uit hun hart opsprongen hadden gevraagd om wat zij nodig hadden, herhaalden zij hun gebed en hun pleidooi, en dat was geen ijdel herhalen.

> **32** *En Jezus, stil staande, riep hen en zeide: Wat wilt gij, dat Ik u doe?*

Jezus, stil staande. Bij de stem van het gebed hield de Zon der gerechtigheid halt op Zijn weg. Gelovig geroep kan de Zoon van God bij de voeten vasthouden. *Hij riep hen*, en dit omdat zij Hem hadden geroepen. Wat een troost bracht die

roep hun! Er wordt ons niet verteld dat zij naar Hem toe kwamen. Dat hoeft ook niet. Zij lagen aan Zijn voeten zodra de woorden gesproken waren. Wat zijn zij droevig blind, die duizend keer door de stem van de barmhartigheid geroepen zijn en toch weigeren te komen!

Onze Heere verlichtte zowel het verstand als de ogen, en daarom wilde Hij dat de blinden verstandig hun nood zouden voelen en onder woorden brengen. Hij legt hun de persoonlijke vraag voor: "*Wat wilt gij, dat Ik u doe?*" Het was geen moeilijke vraag, en toch is het een vraag die menigeen die onze samenkomsten bijwoont, moeilijk zou vinden om te beantwoorden. U zegt dat u "gered wilt worden". Wat bedoelt u met die woorden?

> **33** *Zij zeiden tot Hem: Heere! dat onze ogen geopend worden.*

Precies zo. Zij hadden geen tijd nodig om er nog eens over na te denken. Och, dat onze mensen even snel waren om te bidden: "*Heere! dat onze ogen geopend worden.*" Zij gingen recht op het doel af. Er is geen woord te veel in hun toelichtend gebed. Er was geen boek nodig, geen vaste formule. Het verlangen kleedde zich in eenvoudige, natuurlijke, vurige taal.

> **34** *En Jezus, innerlijk bewogen zijnde met barmhartigheid, raakte hun ogen aan; en terstond werden hun ogen ziende, en zij volgden Hem.*

Welnu, omdat zij hun verlangen zo uitspraken en zo'n grote nood hadden, was Jezus *innerlijk bewogen met barmhartigheid*, vol medelijden met hun eenzaamheid in het duister, het gemis aan levensgenot, het verlies van het vermogen om een ambacht uit te oefenen en de armoede die daaruit volgde. *Hij raakte hun ogen aan.* Wat voor handen waren dat, die zich zo nederig met het menselijk vlees verbonden en zulke krachtige werken verrichtten! *Terstond werden hun ogen ziende.* Slechts een aanraking, en het licht kwam binnen. Tijd is niet nodig voor de genezingen van Jezus. Het bewijs dat zij weer zagen, bleef niet uit, want *zij volgden Hem.* Wij gebruiken ons geestelijk gezicht het best wanneer wij op Jezus zien en dicht in Zijn voetsporen blijven.

Och, dat de lezer, als hij geestelijk blind is, om de aanraking van Jezus mag vragen en haar terstond ontvangt, want meteen zal hij zien! Een inwendig licht zal in een oogwenk over de ziel schijnen en de geestelijke wereld zal helder worden voor het verlichte verstand. De Zoon van David leeft nog en opent nog steeds de ogen van blinden. Hij hoort nog steeds het nederige gebed van hen die hun blindheid en hun armoede kennen. Als de lezer vreest dat ook hij geestelijk blind is, laat hij dan op ditzelfde ogenblik tot de Heere roepen, en hij zal zien wat er te zien valt, en hij zal voor altijd de hand zegenen die het gezicht gaf aan de ogen van zijn ziel.

MATTHEÜS 21:1-11

De Koning rijdt zegevierend Zijn hoofdstad binnen

↑ Inhoud

> **1-3** *En als zij nu Jeruzalem genaakten, en gekomen waren te Beth-fage, aan de Olijfberg, toen zond Jezus twee discipelen, zeggende tot hen: Gaat heen in het vlek, dat tegen u over ligt, en gij zult terstond een ezelin gebonden vinden, en een veulen met haar; ontbindt ze, en brengt ze tot Mij. En indien u iemand iets zegt, zo zult gij zeggen, dat de Heere deze van node heeft, en hij zal ze terstond zenden.*

De tijd was gekomen dat onze Heere Zijn grote werk op aarde zou voltooien, en Zijn optrekken naar Jeruzalem had dit doel. Nu besluit Hij openlijk Zijn hoofdstad binnen te gaan en Zich daar als Koning te openbaren. Daartoe *zond*

Jezus, toen Hij de stad naderde, *twee discipelen* om Hem het veulen van een ezel te brengen waarop Hij zou rijden. Zijn opdracht aan de twee discipelen die Hij uitzond, toen zij *gekomen waren te Beth-fage*, verdient onze ernstige aandacht. Hij wees hun de plaats waar zij het dier zouden vinden: "*Gaat heen in het vlek, dat tegen u over ligt*." De Heere weet waar te vinden is wat Hij nodig heeft.

Misschien is het dichter bij ons dan wij dromen: "*tegen u over*." Hij zei hun dat zij niet hoefden te zoeken: "*gij zult terstond ... vinden*." Wanneer de Heere ons op een boodschap uitzendt, zal Hij onze weg bespoedigen. Hij beschreef de toestand van de dieren: "*een ezelin gebonden ... en een veulen met haar*." Onze Heere kent de plaats van elk dier ter wereld en Hij acht geen omstandigheid beneden Zijn ambt.

Hij liet de discipelen ook niet zonder aanwijzing hoe zij te werk moesten gaan: "*ontbindt ze, en brengt ze tot Mij*." Weifelen en discussiëren zou er niet bij zijn. Zij mochten meteen handelen. Blijven staan om vragen te stellen past niet bij de boden van onze Koning. Het is hun plicht de bevelen van hun Heere op te volgen en niets te vrezen. De twee dieren zouden door hun eigenaar gewillig worden afgestaan wanneer de discipelen zeiden: "*dat de Heere deze van node heeft*." Sterker nog, hij zou ze niet alleen afstaan, maar "*hij zal ze terstond zenden*." Of de eigenaar zelf een heimelijke discipel was, of dat enig ontzag voor de Heere Jezus zijn gemoed vervulde, hij zou met grote vreugde in-

stemmen met het uitlenen van de ezelin en haar veulen voor het doel waarvoor zij nodig waren.

Wat een zonderlinge samenstelling van woorden is dit: “de Heere” en “van node heeft”! Jezus had, zonder Zijn heerschappij af te leggen, een natuur aangenomen die vol behoeften is, en toch was Hij, in nood zijnde, nog steeds de Heere en kon Hij Zijn onderdanen bevelen en over hun bezit beschikken. Wanneer wij iets hebben waaraan de zaak van de Heere behoefte heeft, hoe blijmoedig zouden wij het Hem dan moeten overhandigen! De eigenaar van de ezelin en haar veulen beschouwde het als een eer Jezus een rijdier te mogen verschaffen. Hoe groot is de macht van Jezus over mensenharten, zodat Hij hen met één woord stilletjes beweegt te doen wat Hij wil!

Wij hebben hier het verslag van twee discipelen die werden uitgezonden om een ezel te halen. Wie kleine dingen voor Jezus doen, worden daardoor geëerd. Hun opdracht leek vreemd, want wat zij deden kon op roof lijken, maar Hij, Die hen zond, zorgde ervoor hen te beschermen tegen de geringste schijn van verdenking. De boden stelden geen vraag, maakten geen bezwaar en ondervonden geen moeilijkheid. Het is onze taak te doen wat Jezus ons beveelt, juist zoals Hij het ons beveelt, en omdat Hij het ons beveelt, want Zijn gebod is ons gezag.

> **4-5** *Dit alles nu is geschied, opdat vervuld worde, hetgeen gesproken is door den profeet, zeggende: Zegt der dochter Sions: Zie, uw Koning komt tot u, zachtmoedig en gezeten*

> *op een ezelin en een veulen, zijnde een jong ener jukdragende ezelin.*

Mattheüs herinnert ons voortdurend aan het Oude Testament, en terecht, want onze Heere vervult het voortdurend. Elk detail is volgens het profetische voorbeeld: *Dit alles nu is geschied, opdat vervuld worde, hetgeen gesproken is door den profeet.* Het Oude en het Nieuwe Testament sluiten naadloos op elkaar aan. Mensen hebben "Harmonieën van de Evangeliën" geschreven, maar God heeft ons een Harmonie van het Oude en het Nieuwe Testament gegeven. De bedoelde plaats is Zacharia 9:9. Zij beeldt Sions Koning af als zachtmoedig en nederig, zelfs op het uur van Zijn zegevierende intocht in Zijn hoofdstad, rijdend niet op een strijdpaard, maar op een jonge ezel waarop nog nooit een mens had gezeten. Hij had eerder van Zichzelf gezegd: "Leert van Mij, dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart", en nu geeft Hij nog een bewijs van de waarheid van Zijn eigen woorden en tegelijk van de vervulling van de profetie: "*Zegt der dochter Sions: Zie, uw Koning komt tot u, zachtmoedig en gezeten op een ezelin*." Hij liet niet, zoals Salomo, paarden uit Egypte halen om Zijn hoogmoed te dienen, maar Hij, Die groter was dan Salomo, nam genoegen met *een veulen, zijnde een jong ener jukdragende ezelin*, en zelfs dat nederige dier was geleend, want Hij had er geen eigen. De tederheid van Jezus blijkt uit het feit dat Hij de ezelin met haar veulen liet brengen, zodat zij niet gescheiden zouden worden. Als Koning was Hij louter zachtmoedigheid en barmhartigheid. Zijn grootheid bracht geen pijn

voort, zelfs niet voor het geringste levende schepsel. Wat een zegen is het voor ons door zo'n Koning geregeerd te worden!

> **6-7** *En de discipelen heengegaan zijnde, en gedaan hebbende, gelijk Jezus hun bevolen had, Brachten de ezelin en het veulen, en legden hun klederen op dezelve, en zetten Hem daarop.*

Dit zou een nauwkeurige beschrijving moeten zijn van het gedrag van alle christenen: de discipelen waren *heengegaan* en hadden *gedaan, gelijk Jezus hun bevolen had.* Zij stelden de bevelen van hun Koning niet ter discussie en bekritiseerden ze niet. Zij gehoorzaamden ze, en dat was veel beter. Wat een gemeente zouden wij op aarde zien als dit algemeen waar was! Zij voerden de opdracht van hun Koning tot in alle bijzonderheden uit.

De discipelen *brachten* ook *de ezelin en het veulen*, op geen enkele wijze afwijkend van de opdracht die zij hadden ontvangen. Zij voegden daaraan handelingen toe die vanzelf uit de bevelen van hun Koning voortvloeiden. Voor de rijdieren die bij zo'n koninklijke optocht zouden dienen, was een passend dekkleed nodig, en dus *legden* zij *hun klederen op dezelve.* Dit deden zij uit eigen beweging. Velen zijn bereid de ezels van anderen te gaan halen, maar traag om hun eigen *klederen* uit te lenen. Deze discipelen waren bereid en gretig hun deel te dragen in de zegetocht van de Heere Jezus. Van begin tot eind was er geen afgedwongen bijdrage of betaalde dienst. Alles was geheel vrijwillig. De

ezelin en het veulen werden blijmoedig uitgeleend en de kleren werden spontaan erop gelegd. Alles was eenvoudig en natuurlijk, vol waarheid en hartelijkheid. Wat een verschil met de kunstmatige plechtigheden van gewone vorsten!

De discipelen *zetten Hem daarop.* Toen mensen eerder hadden geprobeerd Jezus met geweld te grijpen om Hem op aardse wijze koning te maken, onttrok Hij Zich aan hen, maar het uur van Zijn openbare intocht in Jeruzalem was aangebroken, en daarom stond Hij Zijn discipelen toe Hem op het nederige dier te zetten dat Hem de stad zou binnendragen. Gaarne plaatsten zij de Heere op de ereplaats en blij liepen zij aan Zijn zijde.

> **8** *En de meeste schare spreidden hun klederen op den weg, en anderen hieuwen takken van de bomen, en spreidden ze op den weg.*

De mensen waren zo talrijk dat er gesproken wordt van *de meeste schare.* Er heerste een ongewone eensgezindheid onder het volk. Allen verzamelden zich bij Jezus. De aartsvader Jakob had aangaande Silo voorzegd: “Denzelven zullen de volken gehoorzaam zijn.” Dit werd tijdens de bediening van de Zaligmaker op aarde vele malen vervuld en het wordt nog steeds voortdurend vervuld.

De menigte verkeerde in grote opwinding en kwam in groot enthousiasme met Jezus meegemarcheerd. Zij bedekten de weg en *spreidden hun klederen op den weg*, en alsof dat nog niet genoeg was, *hieuwen anderen takken van de*

bomen, en spreidden ze op den weg. Onze eerste ouders maakten in hun schaamte klederen van de bladeren van bomen, maar nu liggen zowel klederen als bladeren aan de voeten van de Verlosser van de mens. Johannes schrijft: “Namen de takken van palmbomen, en gingen uit Hem tegemoet.” De lange, veerachtige bladeren van de palmen waren geschikt om in de lucht te zwaaien of voor de Koning op de grond te leggen. Het gewone volk bereidde op de eenvoudigste, maar meest doeltreffende wijze een koninklijk onthaal voor de Zoon van David. Wat een ongewoon gezicht! Zij stonden op hun tenen van verwachting, uitkijkend naar een koninklijke Bevrijder, en zij hoopten vaag dat “Jezus, de Profeet van Nazareth” de Beloofde zou blijken te zijn. Hij had hun verwondering gewekt, hun hoop aangewakkerd en hun eerbied verdiend. Voor het ogenblik hielden zij Hem in hoge eer. Verbazen wij ons daarover als wij bedenken hoe Hij hun zieken had genezen en hen bij duizenden had gevoed toen zij bezweken van de honger?

> **9** *En de scharen, die voorgingen en die volgden, riepen, zeggende: Hosanna den Zone Davids! Gezegend is Hij, Die komt in den Naam des Heeren! Hosanna in de hoogste hemelen!*

De aantallen stroomden nog steeds samen, tot er niet slechts een schare was, maar *scharen*, sommige *die voorgingen* en andere *die volgden.* De mensen die de Heere voorgingen en volgden waren eensgezind over Hem en

schenen inderdaad slechts één stem te hebben. Nauwelijks wetend wat zij deden, waarschijnlijk dromend van een aards koninkrijk, hieven zij één en dezelfde trouwe kreet aan: "*Hosanna den Zone Davids! Gezegend is Hij, Die komt in den Naam des Heeren! Hosanna in de hoogste hemelen!*" Zij haalden een oude psalm aan (Psalm 118) en pasten die toe op Jezus, en zij uitten op elke manier hun vreugde en verwachting. Helaas! Hoe snel maakte deze glans van zonlicht plaats voor zwarte duisternis. De dag van de palmen werd op de voet gevolgd door de dag van de kruisiging. Zo wispelturig zijn de mensenkinderen. "Vox populi" is allesbehalve "Vox Dei."

> **10** *En als Hij te Jeruzalem inkwam, werd de gehele stad beroerd, zeggende: Wie is Deze?*

Hij was er eerder geweest, maar niet op deze wijze. Nooit hadden zulke enthousiaste menigten Hem met toejuichingen omringd. Rustige burgers, die hun huizen niet verlaten hadden, verbaasden zich over de menigte. Grote aantallen waren door een onbedwingbare drang bewogen Jezus tegemoet te gaan, en *als Hij te Jeruzalem inkwam*, werden nog grotere menigten aangetrokken, *werd de gehele stad beroerd.* Niets kan de mensheid zo "bewegen" als de komst van Christus. Ieder vroeg: "*Wie is Deze?*" Bij sommigen kan het ijdele nieuwsgierigheid zijn geweest en bij anderen vluchtige belangstelling, maar het was veel beter dan de doffe onverschilligheid die zich van al deze dingen niets aantrekt. Waar Jezus komt, veroorzaakt Hij opschudding

en wekt Hij vragen. “Wie is Deze?” is een passende, nuttige, persoonlijke en dringende vraag. Laat onze lezer deze vraag stellen over Jezus en nooit rusten voordat hij het antwoord weet.

> **11** *En de scharen zeiden: Deze is Jezus, de Profeet van Nazareth in Galilea.*

Ieder die in de koninklijke stoet de stad was binnengekomen, was bereid de vragende stadsbewoners in te lichten: *de scharen zeiden*, dat wil zeggen, het antwoord was eenstemmig: “*Deze is Jezus, de Profeet van Nazareth in Galilea.*” Het antwoord was waar, maar niet de hele waarheid. Zelden is een menigte zo goed ingelicht als in dit geval. Christus’ naam, Zijn ambt, Zijn vroegere woonplaats en Zijn nederige afkomst worden er allemaal in aangeduid. Wie meer over Hem wilde weten, had in het antwoord van de menigte de sleutels tot alles wat hij moest ontdekken. Och, dat onze volkrijke bevolking evenveel van Jezus wist als de scharen van Jeruzalem! En toch is het mogelijk dat zij, als zij het wisten, even laag zouden handelen als deze zondaars van Jeruzalem, toen hun Hosanna’s zo snel veranderden in wrede kreten van: “Neem weg, neem weg, kruis Hem!”

MATTHEÜS 21:12-14

De Koning reinigt de tempel

↑ Inhoud

> **12-13** *En Jezus ging in den tempel Gods, en dreef uit allen, die verkochten en kochten in den tempel, en keerde om de tafelen der wisselaars, en de zitstoelen dergenen, die de duiven verkochten. En Hij zeide tot hen: Er is geschreven: Mijn huis zal een huis des gebeds genaamd worden; maar gij hebt dat tot een moordenaarskuil gemaakt.*

Jezus ging in den tempel Gods, opnieuw, zoals Hij ook aan het begin van Zijn bediening deed. Toen gaf de hervormende Profeet te kennen wat nodig was, en nu gaat de Koning ertoe over het uit te voeren. Een tempel die aan God is gewijd, mag geen plaats van koophandel en roof worden. *Jezus dreef uit allen, die verkochten en kochten in den tempel.* De verkopers stonden het hardnekkigst in de weg en gaven

voortdurend het meeste aanstoot, daarom werden zij het eerst verdreven, maar omdat er geen verkopers zouden zijn geweest als er geen kopers waren geweest, moesten ook die worden verdreven. Wie *de tafelen der wisselaars* hadden staan, hadden kunnen aanvoeren dat zij er waren voor het gemak van het publiek, aangezien zij sikkels en ander geld van het heiligdom verschaften in plaats van Romeinse munt. *De zitstoelen dergenen, die de duiven verkochten*, schenen vergund, aangezien zij handelden in jonge duiven en tortelduiven voor de offers. Maar deze handelaars dienden hiermee niet God, maar maakten winst voor zichzelf, en daarom *keerde* onze Heere al hun inrichtingen *om* en reinigde de heilige plaats.

Welk ontzag moet deze ene Man omgeven hebben, dat het hele geslacht van handelaars voor Hem vluchtte terwijl zij het omkeren van hun tafels en hun stoelen over zich heen lieten gaan! Noch de tempelwacht, noch de Romeinse soldaten schijnen op enige manier te hebben ingegrepen. Wanneer Jezus de macht ter hand neemt, houdt het verzet op. Wat een profetie bevat dit voorval van de wijze waarop Hij bij Zijn wederkomst Zijn dorsvloer zal doorzuiveren, met de wan in Zijn hand!

Onze Heere rechtvaardigt, terwijl Hij de ontheiligers van de tempel verdrijft, Zijn heilig geweld met de woorden: "*Er is geschreven.*" Of Hij nu streed met de aartsvijand of met goddeloze mensen, Hij gebruikte slechts één wapen: "het zwaard des Geestes, hetwelk is Gods Woord." Laten wij daarin, zoals in alles, Zijn voorbeeld volgen. Jesaja had

die woorden opgeschreven (Jesaja 56:7): “Mijn huis zal een bedehuis genoemd worden voor alle volken.” Deze profetie had een bijzondere betrekking op de voorhof der heidenen, die door deze handelaars zo schandelijk werd ontheiligd. Onze Zaligmaker vergeleek het huis van Zijn Vader, toen het bezet was door deze kopers en verkopers, met die grotten in het gebergte waar rovers zich in Zijn dagen graag schuilhielden: “*Gij hebt dat tot een moordenaarskuil gemaakt.*” De woorden van de Koning waren sterk, maar niet sterker dan het geval dat Hem voorlag vereiste. Het is de taak van een koning de schuilplaatsen van bandieten op te breken, en Jezus deed dat. Hij kon het niet aanzien dat het huis des gebeds van Zijn Vader werd gemaakt tot een verblijfplaats van rovers.

> **14** *En er kwamen blinden en kreupelen tot Hem in den tempel, en Hij genas dezelve.*

Het binnenkomen van blinde bedelaars en hinkende bedelaars in de tempel was geen ontwijding van de heilige plaats. *Er kwamen blinden en kreupelen tot Hem.* Tot wie anders zouden zij komen? Was Hij niet de goede Heelmeester? Zij kwamen tot Hem *in den tempel.* Waar anders zouden zij komen? Was het niet het huis van barmhartigheid? Jezus verwelkomde in de naam van Zijn Vader het bonte gezelschap en *genas dezelve.* Sommige mensen lijken te denken dat de zeer armen, als zij in plaatsen van aanbidding komen, misplaatst zijn, maar dat is de ijdele waan van een goddeloze hoogmoed. De armsten en de zondigsten

mogen tot Jezus komen. Ook wij kwamen eens in de vergadering der heiligen, geestelijk blind en kreupel, maar Jezus opende onze ogen en genas ons van onze kreupelheid. Als Hij nu iets verkeerds bij ons ziet, zijn wij er zeker van dat Hij ons niet uit Zijn voorhoven zal wegjagen, maar dat Hij ons terstond zal genezen. Laten alle blinden en kreupelen nu tot Hem komen.

MATTHEÜS 21:15-16

De Koning neemt de lofzangen van de kinderen aan

↑ Inhoud

> **15-16** *Als nu de overpriesters en Schriftgeleerden zagen de wonderheden, die Hij deed, en de kinderen, roepende in den tempel, en zeggende: Hosanna den Zone Davids! namen zij dat zeer kwalijk; En zeiden tot Hem: Hoort Gij wel, wat dezen zeggen? En Jezus zeide tot hen: Ja; hebt gij nooit gelezen: Uit de mond der jonge kinderen en der zuigelingen hebt Gij U lof toebereid?*

De overpriesters en Schriftgeleerden zijn altijd op hun hoede. Niets wat de Heere Jezus verheerlijkt, ontsnapt aan hun ogen. Verwacht in onze tijd niet anders. Als het evangelie de overhand krijgt, zullen formalisten woedend worden.

De lof die aan Jezus werd gebracht was gal en alsem voor de kerkelijke leiders wier misbruiken Hij bestrafte. Zijn daden in de tempel, die vanzelfsprekend terecht waren, durfden zij niet aan te vallen, maar zij waren er niet minder vol van toorn om *de wonderheden, die Hij deed.* Steeds meer koesterden zij hun verontwaardiging. Ten slotte gaven de enthousiaste kreten van *de kinderen, roepende in den tempel, en zeggende:* "*Hosanna den Zone Davids!*", hun aanleiding om hun minachting lucht te geven. Hoe kon een echte profeet toelaten dat jongens en meisjes zo luid achter Hem aan schreeuwden? Toch was hun minachting slechts gespeeld. In werkelijkheid vreesden zij Jezus en zagen zij op tegen het effect van het volksenthousiasme, en zo *namen zij dat zeer kwalijk.* Zodra zij een gelegenheid kunnen vinden, zullen zij hun gif over de Heere uitspuwen.

Zij spreken Jezus vrijmoedig aan over dit gepeupel van jongelui. Zij *zeiden tot Hem*: "*Hoort Gij wel, wat dezen zeggen?*" Zij begroeten U alsof U een koning was. Deze dwaze kinderen roepen tot U: 'Hosanna.' Waarom laat U dat toe? Beveel de jongelui hun luidruchtige lawaai te staken. Hoe kunt U als mens zulk kinderlijk geroep verdragen? Het antwoord van onze Zaligmaker was volledig. Op hun vraag: "Hoort Gij wel, wat dezen zeggen?"

Jezus zeide tot hen: "*Ja; hebt gij nooit gelezen?*" Overpriesters en schriftgeleerden, hebt u uw eigen Psalmboek niet gelezen, waarvan u beweert zulke ijverige bestudeerders te zijn? Als u het gelezen hebt, bedenk dan de woorden van David in Psalm 8:3: "*Uit de mond der kinderkens en*

der zuigelingen hebt Gij sterkte gegrondvest." Onze Heere geeft de zin van de tekst weer in plaats van de letterlijke woorden. Gods lof wordt *toebereid* uit de mond van kinderen. In hen wordt Zijn heerlijkheid gezien en dikwijls wordt zij door hen verkondigd. Wanneer anderen zwijgen, zullen zij spreken, en in hun eenvoudige oprechtheid zullen zij de lof van de Heere voller laten klinken dan volwassen mannen en vrouwen zullen doen.

MATTHEÜS 21:17-22

De Koning geeft een teken van het oordeel over Jeruzalem en van de kracht van het gebed

↑ Inhoud

> **17** *En hen verlatende, ging Hij van daar uit de stad, naar Bethanie, en overnachtte aldaar.*

Jezus hield niet van haarkloverige priesters. *Hen verlatende.* Hij gaf hun een antwoord uit de Schrift op hun vraag en daarna, wetend dat verder redetwisten met hen nutteloos was, verliet Hij hen. Een wijs voorbeeld voor ons om te volgen. Hij verlangde rust en daarom *ging Hij uit de stad.* Hij hield van de dorpen en daarom week Hij af van de drukke plaatsen van de mensen en ging *naar Bethanie.* Op

die plaats woonde een innig geliefd gezin, dat Hem altijd graag onthaalde, *en overnachtte aldaar.* Daar was Hij thuis, want Hij hield van Maria en Martha en Lazarus. Op een dag vol opwinding volgde een avond van afzondering in een landelijk huis. Hij bracht de nacht van die zo veelbewogen dag door bij Zijn trouwe vrienden. Wat een tegenstelling tussen Zijn intocht in Jeruzalem en Zijn bezoek aan Zijn vrienden te Bethanie! Heere, vernacht bij mij! Maak mijn huis tot Uw woning!

> **18** *En des morgens vroeg, als Hij wederkeerde naar de stad, hongerde Hem.*

Hem hongerde. Wonderlijke woorden! De Heere des hemels hongerde! Wij kunnen ons niet voorstellen dat Zijn vriendelijke gastheren hadden nagelaten Hem te voorzien; waarschijnlijk was Hij zo in gedachten verzonken dat Hij vergat brood te eten. Het kan zijn dat Hij, naar Zijn gewoonte, *des morgens vroeg* was opgestaan terwijl alle anderen in huis nog sliepen, om in het verborgen gemeenschap te hebben met Zijn Vader en uit de hemel kracht te ontvangen voor het werk dat voor Hem lag. Dit was in elk geval niets ongewoons voor Hem. Toen Hij *wederkeerde naar de stad,* ontliep Hij het werk niet dat Hij nog te doen had, maar ditmaal kwam de Koning hongerig naar Zijn hoofdstad. Hij stond op het punt een lange werkdag te beginnen zonder te hebben ontbeten, en toch had Zijn hand duizenden tegelijk gevoed. Zeker zullen hemel en aarde er vurig naar verlangen Hem in Zijn nood te dienen.

> **19** *En ziende, een vijgeboom aan den weg, ging Hij naar hem toe, en vond niets aan denzelven, dan alleenlijk bladeren; en zeide tot hem: Uit u worde geen vrucht meer in der eeuwigheid! En de vijgeboom verdorde terstond.*

Een *vijgeboom* vol bladeren beloofde Hem wat verkwikking nu Hij naar voedsel uitzag. Deze vijgeboom was kennelijk van niemand. De boom stond *aan den weg*, hij groeide aan de openbare weg, helemaal alleen. De plaats was opvallend en het uiterlijk van de boom treffend, zodat Hij hem terstond *zag*. Het was niet de tijd voor vijgen, maar de vijgeboom heeft dit eigenaardige, dat de vrucht vóór de bladeren komt. Als wij dus volgroeide bladeren zien, verwachten wij vanzelf vijgen die eetbaar zijn. Deze boom had buiten het seizoen bladeren voortgebracht, terwijl andere vijgebomen nog kaal waren en nog geen vroege vijgen hadden gezet. De boom liep, zo men wil, op zijn soortgenoten vooruit, maar zijn voortijdige groei was louter bedrog. Onze Heere *ging naar hem toe, en vond niets aan denzelven, dan alleenlijk bladeren.* De boom had de noodzakelijke eerste fase van het voortbrengen van onrijpe vijgen overgeslagen en was zich in een vruchteloos groen gestort. Rijk aan hout en blad was hij, maar waardeloos voor vrucht. Hierin geleek hij droevig op Jeruzalem, dat groen was van godsdienstige schijn en voorop liep met een ijdel enthousiasme, maar dat verstoken was van bekering, geloof en heiligheid, die veel belangrijker zijn dan vrome vormelijkheden. De Heere Jezus gebruikte deze groene, maar onvruchtbare en teleurstellende boom als aanschou-

welijke les. Hij kwam bij hem zoals Hij bij de Joden kwam. Hij vond niets dan bladeren. Hij veroordeelde hem tot eeuwige vruchteloosheid: "*Uit u worde geen vrucht meer in der eeuwigheid!*" en Hij liet hem achter onder een vonnis dat zeer snel werd voltrokken, zoals Jeruzalem weldra zou worden verwoest.

En de vijgeboom verdorde terstond. Dit is wel het enige oordeelswonder genoemd dat onze Heere heeft verricht, maar wat een boom wordt aangedaan kan toch zeker niet wraakzuchtig worden genoemd. Een heel bos kappen is nooit als wreed beschouwd, en een enkele onvruchtbare boom gebruiken als aanschouwelijke les, kan alleen onvriendelijk lijken voor wie sentimenteel en onnozel is. Het was een weldaad voor de eeuwen om een waardeloze boom te gebruiken voor een heilzame les.

> **20** *En de discipelen, dat ziende, verwonderden zich, zeggende: Hoe is de vijgeboom zo terstond verdord?*

Het woord van de Heere werd zo bijzonder snel vervuld, dat de discipelen zich verwonderden. *Wij* verbazen ons erover *dat zij zich verwonderden.* Inmiddels hadden zij gewend moeten zijn aan krachtdaden en aan de snelheid waarmee die werden verricht. Zelfs tot op de dag van vandaag betwijfelen sommigen een werk als het snel gaat en bootsen zo de kreet na: "*Hoe is de vijgeboom zo terstond verdord?*" Wat de Heere ook doet, Hij doet het volmaakt, volledig. De vijgeboom werd "terstond" vernietigd.

> **21** *Doch Jezus, antwoordende, zeide tot hen: Voorwaar zeg Ik u: Indien gij geloof hadt, en niet twijfeldet, gij zoudt niet alleenlijk doen, hetgeen den vijgeboom is geschied; maar indien gij ook tot deze berg zeidet: Word opgeheven en in de zee geworpen! het zou geschieden.*

Aan de eerste discipelen werd door onze Heere de macht gegeven om werkelijk wonderen te doen, en wel in verband met een eenvoudig, onwankelbaar vertrouwen: "*Indien gij geloof hadt, en niet twijfeldet.*" God doet misschien geen wonderen voor ons, maar Hij zal alles doen wat wij nodig hebben naar ons geloof, en wel op de wijze van de voorzienigheid, overeenkomstig de geest van de tegenwoordige bedeling. Maar ook hier moet het geloof dat wij in Hem oefenen vrij zijn van twijfel.

Voor een levend geloof zullen onvruchtbare godsdienstige stelsels verdorren en door de kracht van onwankelbaar vertrouwen op God zullen *bergen* van moeilijkheden *opgeheven en in de zee geworpen* worden. Hebben wij ooit in de naam van Christus gesproken tot onvruchtbare vijgebomen en versperrende bergen en hun bevolen uit onze weg te wijken? Zo niet, waar is dan ons geloof? Als wij geloof hebben en niet twijfelen, zullen wij de waarheid van deze belofte kennen: *het zou geschieden.* Zonder het werkelijke bezit van onwankelbaar geloof zullen de woorden van onze Heere als een fabel klinken.

> **22** *En al wat gij zult begeren in het gebed, gelovende, zult gij ontvangen.*

Dit geeft ons een prachtig chequeboek op de Bank van het Geloof, waarvan wij onbeperkt gebruik mogen maken. Hoe ruim zijn de bewoordingen: "*al wat gij zult begeren in het gebed, gelovende*"! Als wij in staat worden gesteld het gebed des geloofs te bidden, zullen wij de zegen verkrijgen, wat het ook zij. Dit is niet mogelijk ten aanzien van dingen die niet beloofd zijn of die niet overeenkomen met de goddelijke wil.

Het gelovige gebed is de schaduw van de komende zegen. Het is een gave van God, geen opwelling van de menselijke wil, noch een gril van ijdel wensen. "*Gelovende, zult gij ontvangen*"; maar al te vaak ontbreekt het geloof.

MATTHEÜS 21:23-32

De Koning brengt Zijn vijanden in verlegenheid en waarschuwt hen

↑ Inhoud

> **23** *En als Hij in den tempel gekomen was, kwamen tot Hem, terwijl Hij leerde, de overpriesters en de ouderlingen des volks, zeggende: Door wat macht doet Gij deze dingen? En Wie heeft U deze macht gegeven?*

Jezus keerde terug naar het huis van Zijn Vader en daar werd Hij opnieuw opgewacht door Zijn oude tegenstanders. *En als Hij in den tempel gekomen was, kwamen tot Hem, terwijl Hij leerde, de overpriesters en de ouderlingen des volks.* Zij hadden hun krachten verzameld en de tijd ge-

nomen om hun moed weer bijeen te rapen. Zij onderbraken Hem, *terwijl Hij leerde*, en eisten te weten uit welke *macht* Hij sprak en handelde. Hij had hun de adem benomen door Zijn stoutmoedige reiniging van de tempel, zonder wapens en zonder hulp, en pas na een nacht durfden zij Zijn recht om zo te handelen in twijfel te trekken. Nu legden zij Hem de vraag voor: "*Door wat macht doet Gij deze dingen? En Wie heeft U deze macht gegeven?*" Dat Hij wonderlijke dingen deed, werd toegegeven, maar in welke officiële hoedanigheid handelde Hij, en wie had Hem in dat ambt gesteld? Zo brachten zij de strijd tot in het hart van de zaak. Zij sloegen woest naar hun aanvaller en hoopten Hem op dit punt te treffen en te overwinnen. Arme dwazen! Zij waren geen antwoord van Hem waard.

> **24** *En Jezus, antwoordende, zeide tot hen: Ik zal u ook een woord vragen, hetwelk indien gij Mij zult zeggen, zo zal Ik u ook zeggen, door wat macht Ik deze dingen doe.*

En Jezus, antwoordende, zeide tot hen. Ja, Hij antwoordde. Zijn antwoorden zijn altijd volledig, maar zelden wat Zijn vijanden verwachten. De haarkloevers van onze tijd hoeven hun beweringen niet al te snel onweerlegbaar te noemen. Jezus zal Zelf te zijner tijd antwoorden. Tot deze overpriesters en ouderlingen zegt Hij: "*Ik zal u ook een woord vragen*." Hun vraag werd beantwoord met een andere vraag, zoals de staven van de Egyptische tovenaars, toen zij in slangen veranderd waren, ontmoet werden door de staf van Aäron, die als slang hun staven verslond. Vaak is

het wijsheid om de haarkloverijen van de vijanden van het evangelie niet te beantwoorden, maar hen voor een raadsel te stellen dat te diep voor hen is.

De voorwaarden van onze Heere waren billijk en redelijk: "*indien gij Mij zult zeggen, zo zal Ik u ook zeggen, door wat macht Ik deze dingen doe.*" Kennelijk maakten de vragenstellers geen bezwaar, want Jezus legde hun onmiddellijk Zijn vraag voor.

> **25-27** *De doop van Johannes, van waar was die, uit de hemel, of uit de mensen? En zij overlegden bij zichzelven en zeiden: Indien wij zeggen: Uit de hemel; zo zal Hij ons zeggen: Waarom hebt gij hem dan niet geloofd? En indien wij zeggen: Uit de mensen: zo vrezen wij de schare; want zij houden allen Johannes voor een profeet. En zij, Jezus antwoordende, zeiden: Wij weten het niet. En Hij zeide tot hen: Zo zeg Ik u ook niet, door wat macht Ik dit doe.*

De vraag die onze Heere aan de overpriesters en ouderlingen stelde, was eenvoudig genoeg geweest als zij eerlijke mensen waren geweest, maar omdat zij een spel speelden, konden zij niet antwoorden zonder grote moeite.

Mensenbehagers moeten wel politici zijn en eerst nagaan uit welke hoek de wind waait. Onze Heere zette Zijn vragenstellers voor een netelig dilemma. Als Johannes de Doper uit de hemel gezonden was, waarom hadden zij hem dan verworpen? Dat Johannes *uit de mensen* was, durfden zij niet te beweren, want hun vrees voor *de schare* deed hen zwijgen. Zij zaten in het nauw en zagen geen uit-

weg, en daarom beriepen zij zich op onwetendheid: *En zij, Jezus antwoordende, zeiden*: "*Wij weten het niet.*"

Dat antwoord van hen was geen antwoord, maar het gaf Hem aanleiding tot een rechtvaardig en vernietigend antwoord aan hen: "*Zo zeg Ik u ook niet, door wat macht Ik dit doe.*" Zij hadden Jezus best kunnen zeggen waar de doop van Johannes vandaan kwam, maar zij wilden niet, en Hij had hun alles kunnen vertellen over Zijn goddelijke macht, maar Hij wist dat daarmee geen enkel nuttig doel gediend zou worden, en daarom weigerde Hij verder te spreken. Het is een ernstige zaak wanneer de liefde zelf moe wordt en verder gesprek weigert. De toon van onze Heere tegenover deze vragenstellers is die van iemand die te maken heeft met mensen voor wie geen hoop meer is, die geen genade verdienen omdat zij van mildheid geen gebruik zouden maken. Zij waren niet te winnen met zachtheid. Zij moesten worden afgeschud, ontmaskerd en van de zetel der macht gestoten, voor de ogen van hen die door hen misleid waren.

> **28-29** *Maar wat dunkt u? Een mens had twee zonen, en gaande tot den eersten, zeide: Zoon! ga heen, werk heden in mijn wijngaard. Doch hij antwoordde en zeide: Ik wil niet; en daarna berouw hebbende, ging hij heen.*

Door twee gelijkenissen rekent de Heere Jezus af met de godsdienstige leiders die zich tegen Hem verzet hadden.

In de eerste gelijkenis, die van de twee zonen, legt Hij hun schone maar valse omgang met God bloot. "*Een mens*

had twee zonen." Beiden waren verplicht te dienen op het landgoed van de familie en hadden dat met vreugde moeten doen. De eerste zoon was eigenzinnig en koppig, maar hij was waarheidlievend, openhartig en rechtschapen in alles wat hij deed. Zijn vader zei tot hem: "*Zoon! ga heen, werk heden in mijn wijngaard.*" Dat bevel bevatte het recht van de vader, de plicht van de zoon, het onmiddellijke karakter van die plicht en het terrein waarop zij moest worden vervuld. Het bevel was duidelijk genoeg en het antwoord ook: "*Doch hij antwoordde en zeide: Ik wil niet*." Het was grof, opstandig, ondankbaar, onkinderlijk, maar het was overhaast, en toen er enige tijd verstreken was, bracht stille overpeinzing de eigenzinnige jongen tot een beter inzicht. "*en daarna berouw hebbende, ging hij heen.*" Dit was ware bekering, want zij leidde tot daadwerkelijke gehoorzaamheid. Hij bood geen woordelijke verontschuldiging aan en deed geen belofte van beter gedrag. Hij deed veel beter, want hij ging zonder veel omhaal aan het werk voor zijn vader. Och, dat velen die tot nu toe geweigerd hebben het evangelie te gehoorzamen, nu van gezindheid mochten veranderen, naar de stem van God mochten luisteren en in Zijn dienst mochten treden!

> **30** *En gaande tot den tweeden, zeide desgelijks, en deze antwoordde en zeide: Ik ga, heer! en hij ging niet.*

De tweede was van zachtere aard en vriendelijker manieren. De vader sprak tot hem als tot de oudste en het antwoord was in woorden alles wat hij zich maar kon wen-

sen: "*Ik ga, heer!*" Alsof het vanzelf sprak, met voorbeeldige beleefdheid, liet hij zijn vader weten dat hij geheel tot zijn beschikking stond. Hij stemde toe en ging akkoord. Hij was rechtzinnig en nauwgezet. Hij had een gemakkelijke, vanzelfsprekende godsdienstigheid, die sterk afstak tegen de botte goddeloosheid van zijn broer. Maar let op deze woorden: "*en hij ging niet.*" Zijn mooie woorden en schone beloften waren bedrog en leugen. Hij ging nooit naar de wijngaard, laat staan dat hij een snoeimes of spade ter hand nam. Wat hem betreft mocht de wijngaard van zijn vader te gronde gaan, en intussen maakte hij maar buigingen en strijkages en beloofde wat hij nooit van plan was uit te voeren.

> **31-32** *Wie van deze twee heeft den wil des vaders gedaan? Zij zeiden tot Hem: De eerste. Jezus zeide tot hen: Voorwaar, Ik zeg u, dat de tollenaars en de hoeren u voorgaan in het Koninkrijk Gods. Want Johannes is tot u gekomen in den weg der gerechtigheid, en gij hebt hem niet geloofd; maar de tollenaars en de hoeren hebben hem geloofd; doch gij, zulks ziende, hebt daarna geen berouw gehad, om hem te geloven.*

Jezus maakte de huichelachtige kerkelijke leiders tot rechters in een zaak die inderdaad de hunne was. Hij vroeg hun: "*Wie van deze twee heeft den wil des vaders gedaan*?" Er was maar één antwoord mogelijk: *Zij zeiden tot Hem*: "*De eerste*." Het was duidelijk dat de eerste zoon, ondanks zijn ruwe weigering toen hij het bevel van zijn vader voor het eerst hoorde, toch degene was die de wil van de vader

deed. Daarop wees Jezus erop dat *de tollenaars en de hoeren* gelijk waren aan de eerste zoon, terwijl de overpriesters en de ouderlingen des volks, met al hun fraaie belijdenissen, bedrieglijk en ongehoorzaam waren als de tweede zoon. Zij hadden grote eerbied voor het goddelijke Woord beleden, maar toen het door Johannes kwam, hebben zij *daarna geen berouw gehad, om hem te geloven.* Openlijke zondaars, die de stem van God leken te weigeren, *hebben hem geloofd*, en zo gingen zij, doordat zij acht sloegen op de bediening van Johannes, die kwam *in den weg der gerechtigheid*, de meer kansrijke groepen *voor in het Koninkrijk Gods*. Wat moeten die zelfvoldane priesters en ouderlingen gedacht hebben toen zij hoorden dat *tollenaars en hoeren* hen werden voorgesteld als hun voorgangers! Knarsetandend beraamden zij in hun hart moord.

MATTHEÜS 21:33-44

De Koning laat Zijn vijanden over zichzelf oordelen

↑ Inhoud

> **33** *Hoort een andere gelijkenis. Er was een heer des huizes, die een wijngaard plantte, en zette een tuin daarom, en groef een wijnpersbak daarin, en bouwde een toren, en verhuurde dien den landlieden, en reisde buiten 's lands.*

In deze gelijkenis deed een *heer des huizes* alles wat er voor zijn *wijngaard* te doen was: hij *plantte* hem, *zette een tuin daarom*, *groef* er in de rots een *wijnpersbak* in en liet hem bewaken door een *toren* die hij daartoe *bouwde*. Zo was ook de Joodse gemeente door de Heere geschapen, opgevoed, bewaakt en volledig toegerust: “Want de wijngaard van den HEERE der heirscharen is het huis van Is-

rael, en de mannen van Juda zijn een plant Zijner verlustigingen" (Jesaja 5:7). Alles was in goede staat voor het voortbrengen van vrucht, zodat de Heere kon zeggen: "Wat is er meer te doen aan Mijn wijngaard, hetwelk Ik aan hem niet gedaan heb?" (Jesaja 5:4).

De eigenaar *reisde buiten 's lands* en verhuurde het landgoed aan *landlieden*, die er voor hem voor moesten zorgen en hem als pacht een bepaald deel van de opbrengst moesten afdragen. Zo liet de grote Heere van Israël het volk over aan de zorg van priesters en koningen en geleerden, die dit erfdeel van Jehova voor Hem hadden moeten bewerken en *zijn vruchten* van deze uitgelezen wijngaard aan Hem hadden moeten afdragen. God scheen een tijdlang van Zijn uitverkoren volk weggegaan te zijn, want de wonderen waren opgehouden, maar juist dit had de schriftgeleerden en priesters des te waakzamer moeten maken, zoals goede dienaren des te wakkerder zijn om het landgoed van hun meester te bewaken als hij weg is.

> **34** *Toen nu de tijd der vruchten genaakte, zond hij zijn dienstknechten tot de landlieden, om zijn vruchten te ontvangen.*

De heer des huizes wachtte tot het bijna de tijd was waarop hij een opbrengst kon verwachten. *De tijd der vruchten genaakte* en omdat de landlieden hem niets van de opbrengst van de wijngaard zonden, *zond hij zijn dienstknechten tot de landlieden, om zijn vruchten te ontvangen* en bij hem te brengen. Deze dienstknechten hadden als

vertegenwoordigers van de heer met de nodige eer ontvangen moeten worden, maar dat gebeurde niet. De leiders van het Joodse volk brachten de Heere lange tijd geen hulde, liefde of dienst. Profeten werden door God naar Israël gezonden, maar hun boodschap werd door de heersers van het volk geweigerd.

> **35** *En de landlieden, nemende zijn dienstknechten, hebben den een geslagen, en den anderen gedood, en den derden gestenigd.*

De landlieden zijn de personen die het bestuur en het gezag voerden: koningen, priesters en leraars. Dezen verenigden zich om de *dienstknechten* van de eigenaar kwaad te doen. Zij waren zelf niet zijn "dienstknechten". Zij verdienden zo'n eervolle titel niet. Slaan, doden en stenigen staan voor verschillende vormen van mishandeling die de profeten van de Heere ondergingen van de landlieden van Israël, de godsdienstige heersers van het volk. Zij aan wie de wijngaard verhuurd was, waren verraders van de eigenlijke landheer en pleegden geweld tegen zijn boodschappers, want in hun hart wilden zij de wijngaard voor zichzelf houden.

> **36** *Wederom zond hij andere dienstknechten, meer in getal dan de eersten, en zij deden hun desgelijks.*

De heer van de wijngaard was geduldig en gaf hun nog meer gelegenheid om hun leven te beteren: *Wederom zond hij andere dienstknechten.* Dat de vrucht niet werd terugge-

bracht, lag niet aan de eerste boodschappers, want *andere dienstknechten* werden evengoed verworpen. De heer des huizes wilde de landlieden zo graag tot een betere gezindheid brengen dat hij het aantal van zijn vertegenwoordigers vergrootte en er *meer in getal dan de eersten* zond, in de hoop dat de boze mensen voor herhaalde oproepen zouden zwichten. Deze vriendelijkheid had geen resultaat, want de slechtgezinde landlieden zetten hun moorddadige wreedheid slechts voort: *zij deden hun desgelijks.* Het was kennelijk een hopeloos geval. Het Joodse volk wilde niet luisteren naar de stemmen van de dienstknechten van de Heere en de leiders van het volk gaven het voorbeeld in het vervolgen van de mannen die God tot hen gezonden had.

> **37** *En ten laatste zond hij tot hen zijn zoon, zeggende: Zij zullen mijn zoon ontzien.*

Het zenden van *zijn zoon* was de uiterste maatregel van de heer des huizes. Lukas laat hem zeggen: “Wat zal ik doen?” Hij had meteen kunnen besluiten de boosdoeners te straffen, maar zijn handelwijze bewees dat de barmhartigheid over de toorn had gezegevierd. *Ten laatste zond hij tot hen zijn zoon.* Het zenden van Jezus naar Jeruzalem was Gods ultimatum. Als Hij verworpen werd, moest het oordeel over de schuldige stad komen. Het scheen onmogelijk dat Zijn zending zou mislukken. Door Zijn geliefde Zoon te zenden, scheen de Vader te zeggen: “Zeker, ‘*zij zullen mijn zoon ontzien.*’ Kunnen zij zo ver gaan dat zij de Erfgenaam

van alle dingen smaad aandoen? Zal Zijn eigen schoonheid en majesteit hen geen ontzag inboezemen? De hemel aanbidt Hem. De hel siddert voor Hem. Zeker, zij zullen Mijn Zoon ontzien."

> **38** *Maar de landlieden, den zoon ziende, zeiden onder elkander: Deze is de erfgenaam, komt, laat ons hem doden, en zijn erfenis aan ons behouden.*

De zaken liepen niet zoals een liefdevol hart had mogen hopen. Het kwaad werkte zich uit tot zijn voltooiing. *De landlieden, den zoon ziende*, dat wil zeggen, zodra de overpriesters en Farizeeën zagen dat de ware Messias gekomen was, *zeiden onder elkander* wat zij openlijk niet durfden zeggen. Alleen al het zien van de erfgenaam van alle dingen deed hun boosaardigheid oplaaien. In hun hart haatten zij Jezus, omdat zij wisten dat Hij werkelijk de Messias was. Zij vreesden dat Hij hen zou afzetten en bezit zou nemen van Zijn eigen erfenis, en daarom wilden zij een einde aan Hem maken:

"*Deze is de erfgenaam, komt, laat ons hem doden*." Zodra zij Hem uit de weg hadden geruimd, hoopten zij het volk in eigen handen te houden en voor hun eigen doeleinden te gebruiken. Daarom zeiden zij innerlijk: "*en zijn erfenis aan ons behouden.*" Zij wisten dat Hij "de erfgenaam" was en dat het Zijn erfenis was, maar hun kennis weerhield hen er niet van de wijngaard aan zijn rechtmatige eigenaar te ontrukken. Onze Heere schilderde levensecht wat er omging in de geest van de trotse kerkleiders om Hem heen, en

Hij aarzelde niet dit hun in het gezicht te doen. Er werden geen namen genoemd, maar dit was persoonlijke prediking van de beste soort.

> **39** *En hem nemende, wierpen zij hem uit, buiten de wijngaard, en doodden hem.*

De Heere Jezus wordt profetisch, want in de gelijkenis voorspelt Hij het welslagen van hun boosaardigheid. De landlieden waren snel met het uitvoeren van hun goddeloze plan. Gezegd, gedaan. Er waren drie bedrijven in dat drama en zij volgden elkaar snel op. Laten wij het beeld loslaten en de feiten onthullen. *Zij namen hem* gevangen in de hof van Gethsemané. *Zij wierpen hem uit* in hun Raad in de zaal van Kajafas, en toen Hij buiten de poort van Jeruzalem werd geleid, *doodden zij hem* op Golgota, want het misdrijf was het hunne, ook al verrichtten de Romeinen de daad. Zo werd de Erfgenaam gedood, maar de moordenaars behielden de wijngaard niet lang. Een snelle gerechtigheid haalde hen in.

> **40** *Wanneer dan de heer des wijngaards komen zal, wat zal hij dien landlieden doen?*

Jezus legt de zaak aan hen voor. Uit hun eigen mond zal het vonnis voortkomen. Er is een tijd, *wanneer de heer des wijngaards komen zal.* Voor die overpriesters was dat uur zeer nabij. De vraag waarover zij moesten nadenken, was: "*Wat zal hij dien landlieden doen?*" Als groep waren de godsdienstige leiders van de Joden schuldig aan het bloed

van een lange rij profeten, en nu stonden zij op het punt hun lange misdadige loopbaan te bekronen met de moord op de Zoon van God Zelf. In de verwoesting van Jeruzalem bezocht de God van de hemel hen en gaf hun hun rechtvaardige straf. Het beleg van de stad en het bloedbad onder de inwoners was een verschrikkelijke wraak voor het onschuldige bloed dat het volk en zijn heersers vergoten hadden.

> **41** *Zij zeiden tot hem: Hij zal den kwaden een kwaden dood aandoen, en zal den wijngaard aan andere landlieden verhuren, die hem de vruchten op haar tijden zullen geven.*

Hun antwoord was waarschijnlijk volledig en vol bijzonderheden gegeven, om hun eigen schande te verbergen achter een vertoon van rechtvaardigheid in een zaak waarvan zij de mensen wilden doen geloven dat die hen niet aanging. In werkelijkheid velden zij over zichzelf het vonnis dat zij *kwaden* waren, die *een kwaden dood* moesten sterven en wier ambten aan betere mensen gegeven moesten worden: "*en zal den wijngaard aan andere landlieden verhuren*." Over de zending van Johannes de Doper konden of wilden zij geen oordeel uitspreken, maar over zichzelf konden zij kennelijk wel een oordeel vellen. De wijngaard van de Heere ging over naar andere landlieden, en de apostelen en de eerste predikers van het evangelie bleken trouw aan de hun toevertrouwde taak.

Op dit moment zijn er velen die zich dienaren van Christus noemen en de waarheid verlaten die Hij als heilig pand aan Zijn rentmeesters heeft toevertrouwd, om er een eigen leer voor in de plaats te stellen. Och, dat de Heere een geslacht van mensen wilde verwekken "*die hem de vruchten op haar tijden zullen geven*"! Het keurmerk van een trouwe dienaar is dat hij aan God alle eer geeft voor al het werk dat hij mag doen. Wat de Heere niet groot maakt, zal mensen niet zegenen.

> **42-43** *Jezus zeide tot hen: Hebt gij nooit gelezen in de Schriften: De steen, die de bouwlieden verworpen hebben, deze is geworden tot een hoofd des hoeks; van de Heere is dit geschied, en het is wonderlijk in onze ogen? Daarom zeg Ik ulieden, dat het Koninkrijk Gods van u zal weggenomen worden, en een volk gegeven, dat zijn vruchten voortbrengt.*

Onze Heere herinnert hen aan de woorden van David in Psalm 118:22-23. Zij waren naar eigen zeggen *de bouwlieden* en zij hadden Hem *verworpen* Die de uiterste hoeksteen was. Toch had de Heere God de verachte gemaakt tot een *hoofd des hoeks.* Hij was de meest in het oog vallende en meest geëerde steen in het gebouw van Israël. Tegen de wil van schriftgeleerde en priester was dit tot stand gekomen, want *van de Heere is dit geschied.* Zij mochten woeden, maar heilige zielen aanbaden en zeiden: "*en het is wonderlijk in onze ogen.*" Het lijden en de heerlijkheid van Christus zijn het wonder van het heelal, "in welke dingen

de engelen begerig zijn in te zien" (1 Petrus 1:12). Alles wat Hem betreft, is wonderlijk in de ogen van Zijn volk.

De ondergang van de ontrouwe godsdienstige bouwlieden was het gevolg van hun zonde: "*Daarom zeg Ik ulieden.*" Zij zouden de zegeningen van het evangelie verliezen: "*dat het Koninkrijk Gods van u zal weggenomen worden.*" Alle aandeel in de eer en de ambten van dat koninkrijk zou hun worden ontzegd. Dat verlies zou nog verzwaard worden doordat zij zouden zien hoe het werd "*een volk gegeven, dat zijn vruchten voortbrengt.*" Wat een waarschuwing is dit voor ons eigen land! Ook wij zien hoe het offer en de Godheid van onze Heere in twijfel worden getrokken en hoe Zijn heilig Woord wordt aangevallen door hen die er de verdedigers van hadden moeten zijn. Als er niet spoedig verbetering komt, kan de Heere de kandelaar van zijn plaats wegnemen en een ander geslacht vinden dat trouwer aan Hem en aan Zijn evangelie zal blijken te zijn dan het onze.

> **44** *En wie op deze steen valt, die zal verpletterd worden; en op wien hij valt, dien zal hij vermorzelen.*

Zij die over Christus struikelen, de uiterste hoeksteen van de gemeente, worden gekwetst. Zij lijden zware kneuzingen en breuken, maar Hij blijft ongedeerd. Verzet tegen Jezus is schade voor onszelf. Zij op wie Hij in toorn valt, worden tot stof vermalen, want de gevolgen van Zijn toorn zijn overweldigend, noodlottig, onherstelbaar. Verzet u tegen

Hem en u lijdt schade, maar wanneer Hij in Zijn macht opstaat en zich tegen u verzet, is het verderf u al overkomen.

MATTHEÜS 21:45-46

De vijanden van de Koning smeden een complot tegen Hem

↑ Inhoud

> **45** *En als de overpriesters en Farizeen deze Zijn gelijkenissen hoorden, verstonden zij, dat Hij van hen sprak.*

Zij hadden geprobeerd de angel uit Zijn *gelijkenissen* te halen, maar het was vergeefs. De beelden waren treffend, de overeenkomsten volmaakt, zij konden niet nalaten te begrijpen *dat Hij van hen sprak.* Zulke gelijkenissen — zo waar, zo snijdend, zo raak — hoe konden zij die ontlopen, of verdragen?

> **46** *En zoekende Hem te vangen, vreesden zij de scharen, dewijl deze Hem hielden voor een profeet.*

Omdat zij Hem niet konden beantwoorden, wilden zij Hem grijpen. Gelukkig dachten *de scharen* te goed over Jezus om toe te laten dat zij de *hand aan Hem sloegen*, hoewel zij *zochten Hem te vangen.* Deze grote godsdienstmensen waren even laf als wreed: *vreesden zij de scharen, dewijl deze Hem hielden voor een profeet.*

Zij durfden de waarheid over Johannes niet te zeggen omdat zij het volk vreesden, en die vrees hield hun woede tegen de Heere van Johannes in bedwang. Door de beschikking van de voorzienigheid werd de kerkelijke boosaardigheid door de volksstemming in toom gehouden. Dit was een voorbeeld van de wijze waarop de aarde zo vaak de vrouw te hulp is gekomen (Openbaring 12:16) en de wil van de massa de dienaren van God heeft beschut tegen de wreedheid van de priesters. Hij Die alle dingen regeert, zet in de zaken van de mensen een hogere politiek in beweging met het oog op Zijn gemeente. Soms hebben vorsten mannen Gods gered van de wrok van de priesters en weer een andere keer heeft de menigte hen behoed voor de haat van de aanzienlijken. Op de een of andere manier weet Jehova Zijn Zoon en allen die met Hem zijn te bewaren, totdat het uur komt waarop zij door hun dood Zijn Naam kunnen verheerlijken en zelf in de heerlijkheid ingaan.

MATTHEÜS 22:1-14

Gelijkenis van het bruiloftsmaal van de zoon des Konings

↑ Inhoud

> **1** *En Jezus, antwoordende, sprak tot hen wederom door gelijkenissen, zeggende:*

En Jezus, antwoordende, sprak tot hen wederom. Dit was Zijn antwoord op de haat van de overpriesters en Farizeeën. Hij antwoordde hun door Zijn bediening voort te zetten. Voor hen, en ook voor het volk, sprak Hij weer *door gelijkenissen.* Zij kwamen bij Hem met haarkloverijen. Hij antwoordde met gelijkenissen. In het vorige hoofdstuk merkten wij op: “En als de overpriesters en Farizeeën deze Zijn gelijkenissen hoorden, verstonden zij, dat Hij van hen

sprak." Dit inzicht leidde hen echter niet tot bekering, maar vergrootte slechts hun haat tegen de Zaligmaker. Hun half verborgen woede was des te groter omdat zij uit vrees voor de scharen nog geen hand aan Jezus konden slaan en Hem niet konden doden. Zij hadden willens en wetens hun ogen voor het licht gesloten, maar het bleef over hen schijnen. Als zij het niet wilden aannemen, zou misschien een deel van het volk, dat zij hadden misleid, het wel aannemen. Daarom gaf de Koning hun nog eens een gelijkenis over Zijn koninkrijk en over Zichzelf. Deze gelijkenis moet onderscheiden worden van die welke is opgetekend in Lukas 14:16-24 en die bij een andere gelegenheid en met een ander doel werd uitgesproken. Het loont de moeite beide gelijkenissen te vergelijken en hun overeenkomsten en verschillen op te merken.

> 2 *Het Koninkrijk der hemelen is gelijk een zeker koning, die zijn zoon een bruiloft bereid had;*

Een zeker koning, die zijn zoon een bruiloft bereid had. Zo viert de Koning der heerlijkheid de verbintenis van Zijn Zoon met onze menselijke natuur. De goddelijke Zoon van God verwaardigde Zich te verenigen met onze menselijke natuur, om de geliefde voorwerpen van Zijn keuze te verlossen van de straf die hun zonden verdienden en in de nauwst denkbare verbinding met hen te treden. Het evangelie is een heerlijk feest ter ere van dat wonderbaarlijke huwelijk, waardoor God en mens één gemaakt zijn. Het was een groots gebeuren, en op grootse wijze besloot de

Koning het te vieren met een bruiloftsmaal van genade. Het huwelijk en de bruiloftsfeesten waren geheel door de Koning geregeld. Hij had zo'n behagen in Zijn eniggeboren en welbeminde Zoon dat alles wat tot Zijn eer en vreugde strekte, het hart van de grote Vader oneindig veel voldoening schonk. Behalve de gelijke heerlijkheid van de Zoon met de Vader als Schepper, Onderhouder en Verzorger zou Hij door Zijn huwelijk met nieuwe eer gekroond worden als Zaligmaker, Verlosser en Middelaar.

> **3** *En zond zijn dienstknechten uit, om de genoden ter bruiloft te roepen; en zij wilden niet komen.*

De bestemde tijd was aangebroken en de Joden, die als volk *de genoden ter bruiloft* waren, werden uitgenodigd om te komen en deel te nemen aan de koninklijke mildheid. Zij waren al lang tevoren "genood" door de profeten die de Koning hun steeds had gezonden, en nu de feestdag was aangebroken, zond de Koning *zijn dienstknechten uit, om de genoden ter bruiloft te roepen.* Dit was in overeenstemming met de oosterse gewoonte om een tweede uitnodiging te sturen aan hen die de eerste gunstig hadden ontvangen. Johannes de Doper en de apostelen en discipelen van onze Heere zeiden het volk duidelijk dat de lang verwachte gebeurtenis naderbij kwam. Ja, het vastgestelde uur had al geslagen, de bestemde tijd om Sion genadig te zijn was gekomen, het enige wat nog nodig was, was dat de gasten naar de bruiloft kwamen.

De Joden werden zeer geëerd doordat zij uit alle volken van de aarde waren uitgekozen om de bruiloft van de Zoon van de Koning bij te wonen, maar helaas, zij schatten hun voorrechten niet op prijs: *zij wilden niet komen.* Zij werden onderwezen, gesmeekt en gewaarschuwd, maar tevergeefs: “zij wilden niet komen.” Onze Heere was zeer dicht bij het einde van Zijn verblijf op aarde en Hij vatte alles wat Hij van Israëls gedrag tegenover Hemzelf had gezien samen in deze korte zin: “zij wilden niet komen.” Er wordt niet gezegd: “Zij konden niet komen”, maar: “Zij *wilden niet* komen.” De een om de ene reden, de ander om een andere, en misschien sommigen zonder enige reden, maar zonder uitzondering: “zij wilden niet komen.” Zo toonden zij hun ontrouw aan de Koning, hun ongehoorzaamheid aan Zijn gebod, hun afkeer van Zijn Zoon, hun walging van het koninklijke feestmaal en hun minachting voor de boodschappers die de Koning hun had gezonden.

Let erop dat het de Koning was die dit bruiloftsmaal aanrichtte. Daarom was het weigeren aanwezig te zijn, terwijl de uitnodiging grote eer inhield voor wie haar ontving, een even duidelijke belediging als maar denkbaar was tegen zowel de Koning als Zijn Zoon. Als een gewoon mens hen had uitgenodigd, hadden zij naar eigen believen kunnen beslissen of zij de uitnodiging aannamen, maar een koninklijke uitnodiging is een bevel dat men op eigen risico negeert. Laten zij die nu de uitnodiging van het evangelie afslaan, dat in gedachten houden.

> **4** *Wederom zond hij andere dienstknechten uit, zeggende: Zegt den genoden: Ziet, ik heb mijn middagmaal bereid; mijn ossen, en de gemeste beesten zijn geslacht, en alle dingen zijn gereed; komt tot de bruiloft.*

De Koning was geduldig en gaf het ontrouwe volk nog een kans om naar het bruiloftsmaal te komen: *Wederom zond hij andere dienstknechten uit.* Hij wilde alle toegeeflijkheid betonen aan hen die Zijn uitnodiging hadden geweigerd, zodat zij geen excuus zouden hebben als zij bij hun weigering bleven. Mogelijk was er iets in de dienstknechten dat hen afstootte in plaats van aantrok, of misschien hadden zij de boodschap van de Koning niet zo goed mogelijk overgebracht. Misschien was de uitnodiging niet duidelijk genoeg gegeven, of misschien zouden zij die "niet wilden komen" bij nader inzien spijt krijgen van hun overhaaste besluit en verlangen naar een nieuwe uitnodiging voor het feest.

Zo zond de Koning andere dienstknechten uit en opdat er geen misverstand zou bestaan over de boodschap die zij moesten overbrengen, zei Hij tot hen: *"Zegt den genoden: Ziet, ik heb mijn middagmaal bereid; mijn ossen, en de gemeste beesten zijn geslacht, en alle dingen zijn gereed; komt tot de bruiloft."*

Jezus scheen hier een blik in de nabije toekomst te werpen en te voorzeggen wat er na Zijn dood zou gebeuren. De apostelen en de naaste discipelen van onze Heere trokken door het land en verkondigden het evangelie in al zijn volheid, vrijheid en gereedheid. Eerst bleven zij bij de Joden,

overeenkomstig het woord van de Koning: “Zegt den genoden.” In Antiochië in Pisidië zeiden Paulus en Barnabas tot de Joden die tegenspraken en lasterden: “Het was nodig, dat eerst tot u het Woord Gods gesproken zou worden” (Handelingen 13:46). De apostelen schijnen hun zending aanvankelijk als beperkt tot de Joden te hebben beschouwd, maar zij predikten het evangelie zeker aan *hen.* Zij vertelden hun dat door de dood van Jezus de toebereiding van de zaligheid voor de mensen volledig voltooid was, overeenkomstig de woorden van de Koning: “Ziet, ik heb mijn middagmaal bereid.” Zij predikten een tegenwoordige zaligheid, een zaligheid die de rijkdom van de goddelijke genade liet zien: “mijn ossen, en de gemeste beesten zijn geslacht.”

Ja, zij verkondigden een alles genoegzame genade, die in elke behoefte van de ziel voorziet: “alle dingen zijn gereed.” En daarna spraken zij de oproep van de Koning uit: “komt tot de bruiloft.” In Zijn Naam nodigden zij, drongen aan en geboden zelfs de “genoden” te komen. Zij begonnen in Jeruzalem en riepen het begunstigde zaad van Abraham, dat de eer had als eerste voor het koninklijke maal te worden uitgenodigd, tot het feest.

> **5** *Maar zij, zulks niet achtende, zijn heengegaan, deze tot zijn akker, gene tot zijn koopmanschap.*

Het merendeel van het Joodse volk schonk weinig aandacht aan de prediking van de apostelen: *zulks niet achtende*, vonden zij haar van minder belang dan de wereldse za-

ken waarin hun hart opging. Door het evangelie niet te achten, achtten zij in werkelijkheid de grote Koning Zelf niet, vertrapten zij de Zoon van God en deden zij de Geest der genade smaadheid aan. De leer van het kruis was een struikelblok voor hen. Het geestelijke koninkrijk van de gekruisigde Nazarener was verachtelijk in hun ogen: zij achtten het niet.

Zijn heengegaan. Zij gingen niet de weg die de Koning hen had willen laten gaan. Zij verachtten Zijn weg en gingen hun eigen wegen, *deze tot zijn akker, gene tot zijn koopmanschap.* De woorden "zijn akker" en "zijn koopmanschap" worden gesteld tegenover het middagmaal van de Koning, "mijn ossen, en de gemeste beesten". De opstandeling scheen te zeggen: "Laat de Koning met *zijn* ossen en *zijn* gemeste beesten maar doen wat Hij wil; ik ga naar mijn akker kijken, of mijn koopmanschap behartigen." Vleselijke mensen houden van vleselijke dingen en achten geestelijke zegeningen niet. Helaas, dat het zaad van Abraham, de vriend van God, zo aardgebonden is geworden als hen die de Joden minachtend "zondaars uit de heidenen" noemden!

> **6** *En de anderen grepen zijn dienstknechten, deden hun smaadheid aan, en doodden hen.*

De anderen onder de Joden, de godsdienstigen die met woeste onverdraagzaamheid aan de uiterlijke vormen vasthielden, kwamen in opstand tegen de eerste predikers van het evangelie en onderwierpen hen aan wrede vervol-

gingen. Zij gaven niets om de menswording van Immanuël, dat geheimenisvolle huwelijk van Godheid en mensheid. Zij gaven niets om de Heere God Zelf, maar *grepen zijn dienstknechten* en *deden hun smaadheid aan* met geseling, steniging, laster en gevangenschap. Hun wrede gedrag jegens de dienstknechten van de Heere bewees dat zij vol haat, boosaardigheid en woede waren. Saulus van Tarsus was voor zijn bekering een toonbeeld van de fanatieke Farizeeën en godsdienstige leiders. Tegen de volgelingen van Christus waren zij, zoals hij tegenover koning Agrippa beleed, "boven mate tegen hen woedende". In veel gevallen deden zij de dienstknechten van de Koning niet alleen smaadheid aan, maar *doodden* zij *hen* zelfs. Stefanus was de eerste martelaar van de waarheid na de kruisiging van zijn Heere, maar hij was zeker niet de laatste. Als "het bloed der martelaren het zaad der kerk is", dan werd het Heilige Land in de eerste dagen van het christendom rijkelijk daarmee bezaaid. Dit was Israëls antwoord aan de Koning, Die het lang begunstigde volk had opgeroepen zich te verenigen in het eren van Zijn welbeminde Zoon. De Joden zeiden in feite: "Wij trotseren de Koning. Wij willen niet dat Zijn Zoon over ons regeert, en ten bewijze van ons verzet tegen Hem hebben wij Zijn dienstknechten gedood."

> **7** *Als nu de koning dat hoorde, werd hij toornig, en zijn krijgsheiren zendende, heeft die doodslagers vernield, en hun stad in brand gestoken.*

In deze verschrikkelijke woorden worden het beleg van Jeruzalem, het bloedbad onder het volk en de verwoesting van hun hoofdstad beschreven. "*Als nu de koning dat hoorde, werd hij toornig.*" De Koning had de uiterste grens van Zijn lankmoedigheid en geduldige verdraagzaamheid bereikt. "Den drinkbeker van den wijn des toorns Zijner gramschap" liep over toen Hij hoorde hoe Zijn dienstknechten mishandeld en gedood waren, en Hij trad op, *zijn krijgsheiren zendende.* De Romeinse keizer meende dat hij *zijn* legers tegen de Joden zond, maar hij voerde, zonder het te beseffen, de eeuwige raadsbesluiten van de allerhoogste God uit, zoals de koningen van Assyrië en Babel in vroeger tijd de werktuigen waren geweest waardoor de Heere Zijn weerspannige volk had gestraft (zie Jesaja 10:5, Jeremia 25:9).

De wrede beulen verrichtten hun verschrikkelijke werk op de grondigste wijze. Lees Josephus en zie hoe de woorden zijn vervuld: *heeft die doodslagers vernield, en hun stad in brand gestoken.* De woorden zijn opmerkelijk in hun huiveringwekkende kracht en nauwkeurigheid. Alleen de Alwetendheid kon de rampen die over de moordenaars en hun stad zouden komen zo volledig en getrouw voorzien en voorzeggen.

Het goddelijke vergeldingsoordeel dat over Jeruzalem kwam, moet ons een ernstige waarschuwing zijn, in deze dagen waarin zovelen het evangelie licht achten in ons zo hooggezegende land. Nog nooit heeft een volk het evangelie geweigerd zonder dat een overweldigend oordeel het

gevolg was van zijn vermetele misdadigheid. Frankrijk *lijdt* tot op de dag van vandaag onder de gevolgen van de bloedbaden van de Bartholomeusnacht. Als Engeland de waarheid van God verwerpt, zal zijn licht als volk gedoofd worden in zeeën van bloed. Moge God door Zijn almachtige genade zo'n verschrikkelijke ramp voorkomen!

> **8-9** *Toen zeide hij tot zijn dienstknechten: De bruiloft is wel bereid, doch de genoden waren het niet waardig. Daarom gaat op de uitgangen der wegen, en zovelen als gij er zult vinden, roept ze tot de bruiloft.*

Toen, toen de Koning toornig was, ook toen was Hij genadig. Zelfs in Zijn toorn dacht Hij aan barmhartigheid. Het oordeel is Zijn vreemde werk, maar "Hij heeft lust aan goedertierenheid." *Toen zeide hij tot zijn dienstknechten.* De Koning had nog dienstknechten over, hoewel Zijn vijanden vernietigd waren. Er bleven christelijke predikers over toen de overpriesters en Farizeeën verdwenen waren en Jeruzalem in puin lag. De koninklijke Gastheer verzamelde Zijn dienstknechten en zette hun de juiste stand van zaken uiteen: "*De bruiloft is wel bereid.*" De voorziening van het evangelie was overvloedig. Van de kant van de Koning ontbrak er niets. De bruiloft van Zijn Zoon moest met een maaltijd gevierd worden en een maaltijd vraagt gasten: "*doch de genoden waren het niet waardig.*" Dit is het laatste wat wij horen over hen die *genood* waren. Aangezien zij zichzelf het eeuwige leven niet waardig oordeelden, moesten anderen geroepen worden. De zaligheid hangt

niet af van waardigheid, anders zou niemand zalig worden. Deze mensen waren te trots, te zelfgenoegzaam, te hoogmoedig om waardige ontvangers van de gunst van de Koning te zijn. Zij gaven de voorkeur aan hun akkers en hun koopmanschap boven het eren van de Koning en Zijn Zoon, want in hun hart waren zij verraders.

Wat moest er gebeuren? Moest de bruiloft afgelast worden en de voorraad voor het feest vernietigd? Zeker niet. De Koning zei tot Zijn dienstknechten: "*Daarom gaat op de uitgangen der wegen, en zovelen als gij er zult vinden, roept ze tot de bruiloft.*" Heerlijk was de uitbarsting van genade die de apostelen opdroeg zich tot de heidenen te keren. Tot dan toe waren zij niet genood, maar toen de Joden de Messias uiteindelijk verwierpen, gaf Hij Zijn discipelen hun ruimere opdracht: "Gaat heen in de gehele wereld, predikt het Evangelie aan alle kreaturen." In de gelijkenis worden struikrovers, landlopers, reizigers, zwervers en allerlei soorten mensen genoemd, en zo moet Jezus gepredikt worden aan mensen in elke toestand, maar vooral aan de onwetenden en dwalenden. Het is niet de gewoonte van mensen om hen die over de wegen zwerven uit te nodigen op een bruiloftsmaal, maar Jezus toonde de heerlijke vrijheid van de uitnodiging van het evangelie: "zovelen als gij er zult vinden, roept ze tot de *bruiloft*." Dit wijst op geen beperkte roeping, geen prediking alleen aan mensen met een godvrezend karakter. Er waren in het begin terecht beperkingen, maar na de dood van Christus werden zij allemaal opgeheven. Zelfs onze Heere zei: "Ik ben niet gezonden,

dan tot de verloren schapen van het huis Israels" en toen Hij Zijn twaalf apostelen voor het eerst uitzond, was Zijn bevel aan hen: "Gij zult niet heengaan op den weg der heidenen, en gij zult niet ingaan in enige stad der Samaritanen." Maar de tijd was gekomen voor de algemene verkondiging van het evangelie. Na Zijn opstanding zei Jezus tot Zijn discipelen: "Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Gaat dan henen, onderwijst al de volken."

> **10** *En dezelve dienstknechten, uitgaande op de wegen, vergaderden allen, die zij vonden, beiden kwaden en goeden; en de bruiloft werd vervuld met aanzittende gasten.*

En dezelve dienstknechten, uitgaande op de wegen. Zij deden wat hun gezegd was. Dit was voor de discipelen de volmacht om te doen wat hun aanvankelijk heel vreemd moet hebben geleken. Zijzelf behoorden tot het bevoorrechte volk dat als eerste was uitgenodigd, maar Gods genade overwon hun vooroordelen en zij gingen "uit" naar de heidenen, om de bruiloft van de Zoon van God te verkondigen en de mensen aan te sporen tot het bruiloftsmaal te komen. De dienstknechten gingen in verschillende richtingen de wegen op — het woord staat in het meervoud, "de uitgangen der wegen". De Engelse Revised Version geeft het weer met "kruispunten", waar men de meeste mensen bijeen mag verwachten. Waar de mensen ook zijn, daar moeten de predikers van het evangelie heen gaan met hun van God gegeven boodschap.

De dienstknechten van de Koning waren zo ijverig en toegewijd, en de genade van hun Meester werkte zo krachtig door hen heen, dat hun inspanningen buitengewoon veel succes hadden. Zij *vergaderden allen, die zij vonden.* De boodschap die door de Joden was veracht, werd door de heidenen verwelkomd en van de grote heidense verkeerswegen van de wereld — Rome, Athene, Efeze enzovoort — werden velen tot het feestmaal van het evangelie vergaderd. Mensen van alle rangen, standen en omstandigheden kwamen naar het feestmaal van de liefde. Deze mensen waren kennelijk bereid te komen, want de dienstknechten van de Koning "*vergaderden allen, die zij vonden.*" Mensen die uiterlijk zeer verschillend waren, gaven gezamenlijk gehoor aan de oproep, *beiden kwaden en goeden* werden aan tafel verzameld. De beste vergadering in de zichtbare kerk zal in de tegenwoordige onvolmaakte toestand van de mensheid altijd een mengelmoes zijn. Sommigen zullen worden toegelaten die er niet horen te zijn. Onkruid zal tussen de tarwe groeien. Koren en kaf zullen op dezelfde dorsvloer liggen. Slakken zullen zich met het kostbare goud vermengen. Bokken zullen zich tussen de schapen dringen. Het net van het evangelie omsluit vissen van elke soort, "beiden kwaden en goeden".

En de bruiloft werd vervuld met aanzittende gasten: blije, gewillige, verwonderde, enthousiaste gasten, die zich uit de wegen verheven vonden tot de koninklijke kring. De bedelaar werd van de mesthoop gehaald om bij de prinsen te zitten in de tegenwoordigheid van de Koning. Hallelu-

jah! Zo was de Koning blij, de Prins geëerd, de feestzaal gevuld, en alles verliep even vrolijk als een bruiloftsklok. Wat een jubelkreten moeten er van deze verstotenen zijn opgegaan toen zij aan de koninklijke tafel zaten! Alles was tevoren gereed voor het feest, er ontbrak niets dan gasten om van de mildheid van de Koning te genieten. Nu zij gekomen waren, zou toch zeker alles goed gaan. Wij zullen zien.

> **11** *En als de koning ingegaan was, om de aanzittende gasten te overzien, zag hij aldaar een mens, niet gekleed zijnde met een bruiloftskleed;*

Het succes van de dienstknechten bij het vullen van de feestzaal was niet helemaal zo groot als het op het eerste gezicht leek, of liever, het was niet zo volkomen dat er geen vermenging bij was. De gasten bleven het paleis binnenstromen, trokken de door de Koning verstrekte gewaden aan en gingen met oprecht genoegen zitten om te genieten van wat voor hen was klaargemaakt, maar er was er één onder hen die de Koning en Zijn Zoon haatte en die besloot de feestelijke bijeenkomst binnen te gaan zonder het kleed van blijdschap te dragen, om zo, zelfs in de tegenwoordigheid van de Koning, zijn minachting te tonen voor het hele gebeuren. Hij kwam omdat hij uitgenodigd was, maar hij kwam alleen in schijn. Het feestmaal was bedoeld om de Zoon van de Koning te eren, maar deze man bedoelde niets van dien aard. Hij was bereid te eten van de goede dingen

die hem werden voorgezet, maar in zijn hart was er geen liefde, noch voor de Koning, noch voor Zijn geliefde Zoon.

Zijn aanwezigheid werd geduld tot een bepaald plechtig ogenblik, *als de koning ingegaan was, om de aanzittende gasten te overzien.* Toen ontdekte het oog dat alles overziet en niets over het hoofd ziet, de driest binnengedrongene: *een mens, niet gekleed zijnde met een bruiloftskleed.* Het bruiloftskleed staat voor alles wat voor een christen onmisbaar is, maar wat het onvernieuwde hart niet wil aannemen. De man die geen bruiloftskleed aanhad, voelde niets voor de gemeenschap van de gasten, was niet in overeenstemming met haar doel, miste elke trouw aan de Koning, en toch trotseerde hij alles en drong hij zich schaamteloos tussen de bruiloftsgasten. Het was een stuk uitdagende onbeschaamdheid, dat niet ongemerkt en ongestraft kon blijven. In zeker opzicht was hij erger dan zij die de uitnodiging afsloegen, want terwijl hij deed alsof hij die aannam, kwam hij alleen om de Koning recht in Zijn gezicht te beledigen. Hij wilde het kleed dat om niet werd verstrekt niet aantrekken, want daarmee zou hij de Prins hebben geëerd, wiens bruiloft hij met minachting en hoon bejegende.

Het is goed te bedenken dat er vijanden van de hemelse Koning zijn, niet alleen buiten de belijdende kerk van Christus, maar ook binnen haar grenzen. Sommigen weigeren geheel naar de bruiloft van Zijn Zoon te komen, maar anderen helpen de feestzaal vullen en zijn al die tijd vijanden van de grote Stichter van het feest. Deze man

zonder bruiloftskleed is het beeld van hen die zich in onze tijd voordoen als christenen, maar de Heere Jezus niet eren, noch Zijn verzoenend offer, noch Zijn heilig Woord. Zij stemmen niet in met het doel van het feestmaal van het evangelie, namelijk de heerlijkheid van de Heere Jezus in Zijn heiligen. Zij komen in de kerk voor gewin, voor eer, voor de mode, of met het doel het trouwe geloof van anderen te ondermijnen. De godvruchtigen kunnen hen vaak herkennen. Deze man moet onder de bruiloftsgasten opgevallen zijn. De verraders binnen de kerk hebben echter het meest te vrezen van de komst van de Koning. Hij zal hen in een oogwenk ontdekken, evenals de koninklijke Gastheer in de gelijkenis die, zodra Hij binnenkwam om de gasten te zien, daar de man zag die geen bruiloftskleed aanhad.

> **12** *En zeide tot hem: Vriend! hoe zijt gij hier ingekomen, geen bruiloftskleed aan hebbende? En hij verstomde.*

De Koning sprak hem vriendelijk genoeg aan, *En zeide tot hem*, "*Vriend!*" Misschien was het hem tenslotte niet om een belediging van de Koning te doen en noemde de Koning hem daarom "Vriend". Hij deed alsof hij een vriend was, daarom sprak de Koning hem zo aan. Toch had hij een grove belediging begaan en moest hij daarover rekenschap afleggen: "*hoe zijt gij hier ingekomen, geen bruiloftskleed aan hebbende?*" "Was het toeval of opzet? Heeft de bewaarder van de kleerkamer u niet verteld van de gewaden die voor al Mijn gasten klaarliggen? Voelde u zich niet als een bonte vogel toen u al uw medegasten in bruiloftskleding

zag, terwijl uw eigen gewaad zo slecht paste in deze feestzaal? Als u een vijand bent, hoe bent u dan hier binnengekomen? Was er geen andere plaats om Mij te tarten dan Mijn eigen paleis? Was er geen ander moment voor deze belediging dan de bruiloftsdag van Mijn Zoon? Wat hebt u ter verklaring of ter verontschuldiging te zeggen voor uw vreemde gedrag?" Merk op hoe persoonlijk de vraag is. De Koning spreekt hem aan alsof hij de enige aanwezige was.

En hij verstomde. Hij kreeg alle gelegenheid zich te verontschuldigen, als hij het had gekund, maar hij werd overweldigd door de majesteit van de Koning en veroordeeld door zijn eigen geweten. Er hoefde geen bewijs tegen hem te worden aangevoerd. Hij stond voor het hele gezelschap, door zichzelf veroordeeld, schuldig aan openlijke en onloochenbare ontrouw. De grondtekst zegt: "Hij werd gemuilkorfd." Hij kan best vlot hebben gepraat voordat de Koning binnenkwam. Daarna had hij geen woord meer te zeggen. Een veelzeggend zwijgen! Waarom viel hij zelfs toen niet op zijn knieën om vergeving te vragen voor zijn vermetele misdaad? Helaas! Hoogmoed maakte bekering voor hem onmogelijk. Hij wilde zelfs op het laatste ogenblik niet toegeven.

Er is geen verdediging mogelijk voor een mens die wel tot de kerk van Christus behoort, maar wiens hart niet recht is jegens God. De Koning komt nog steeds binnen om de gasten te bezien die Zijn koninklijke uitnodiging voor de bruiloft van Zijn Zoon hebben aanvaard. Wee hem die Hij zonder bruiloftskleed aantreft!

> **13** *Toen zeide de koning tot de dienaars: Bindt zijn handen en voeten, neemt hem weg, en werpt hem uit in de buitenste duisternis; daar zal zijn wening en knersing der tanden.*

Door zijn daad, zo niet met woorden, had hij gezegd: “Ik ben een vrij man en ik doe wat ik wil.” Daarom *zeide de koning tot de dienaars*: “*Bindt zijn handen en voeten*” — boei hem. Laat hij nooit meer vrij zijn. Hij had zich te veel vrijheid veroorloofd met heilige zaken. Hij had de Koning openlijk beledigd. Hij had zijn hand in opstand opgeheven en zich gewaagd zijn voet in het paleis van de Koning te zetten: hand en voet moeten worden gebonden. Maak de misdadiger gereed voor de terechtstelling. Laat er voor de rebel geen mogelijkheid zijn om te ontsnappen. Hij is waar hij niet behoort te zijn: “*neemt hem weg.*” Het paleis van de Koning is geen plaats voor verraders. Dit vonnis van de ban wordt soms door de kerk voltrokken, wanneer bedriegers door rechtvaardige tucht uit de rijen van het volk des Heeren worden verwijderd, maar het wordt het volledigst uitgevoerd op het uur van de dood. Het is opmerkelijk dat het woord dat hier met “dienaars” is vertaald niet hetzelfde is als dat voor “dienstknechten” in vers 3, 4, 6, 8 en 10. Daar staat *douloi*, hier *diakonoi*, “dienaren”, daarmee zijn de engelen bedoeld, wier taak het bij uitstek is om uit het koninkrijk van Christus te vergaderen “al de ergernissen, en degenen, die de ongerechtigheid doen” (Mattheüs 13:41), en “de bozen uit het midden der rechtvaardigen” af te scheiden (Mattheüs 13:49).

De man in de gelijkenis had het kleed van licht geweigerd, daarom zegt de Koning tot Zijn dienaren: "*werpt hem uit in de buitenste duisternis.*" Werp hem weg, zoals men onkruid over de tuinmuur gooit of adders in het vuur afschudt. Werp hem ver weg van de feestzaal waar de fakkels branden en de lampen helder schijnen, "in de buitenste duisternis". Het zal des te donkerder voor hem zijn nu hij het licht binnen heeft gezien. Zijn driestheid verdient de zwaarste straf. Hem is een plaats toegewezen waarvan geldt: "*daar zal zijn wening en knersing der tanden.*" Het zal geen plaats van berouw zijn, want de tranen die daar worden vergoten, zullen niet die van godzalig verdriet over de zonde zijn, maar hete, schroeiende stromen uit ogen die flitsen van het vuur van opstandigheid en nijd, dat brandt in ongetemde harten. De "knersing der tanden" toont de aard van de "wening". De van God verworpene zal knarsetanden in alle woede van teleurgestelde haat, die er niet in was geslaagd de Koning oneer aan te doen bij de bruiloft van Zijn Zoon. Wie zich christen noemen, maar in werkelijkheid ongelovig en ongehoorzaam zijn, zullen een lot ondergaan zoals hier is beschreven. Moge de Heere ons allen in Zijn barmhartigheid redden van zo'n vreselijk lot!

> **14** *Want velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren.*

Velen zijn geroepen. Daar ligt de beperking niet. Wij prediken geen beperkt evangelie. Allen die dat evangelie horen, zijn geroepen, maar het komt niet met kracht tot elk hart, *maar weinigen uitverkoren.* Het resultaat laat zien dat de

massa het bruiloftsmaal op de een of andere manier misloopt, terwijl enkele uitgelezen zielen het vinden, door de keuze van Gods genade.

Deze woorden hebben natuurlijk betrekking op de hele gelijkenis. Onder hen die “geroepen” waren, bevonden zich ook de verwerpers van de uitnodiging van de Koning, die door hun weigering bewezen dat zij niet “uitverkoren” waren. Ook onder hen die de uitnodiging aannamen, was er één die niet “uitverkoren” was, want hij beledigde de Koning in Zijn eigen paleis en toonde zijn vijandschap door zijn ongehoorzaamheid aan de koninklijke eisen. Er waren echter “uitverkorenen”, en wel genoeg om de feestzaal van de grote Koning te vullen en de bruiloft van Zijn Zoon de verschuldigde eer te bewijzen. Zalig zijn allen die aanzitten aan het avondmaal van de bruiloft des Lams! Moge de schrijver en al zijn lezers behoren tot dat uitverkoren gezelschap en eeuwig de onderscheidende genade van God aanbidden, die hun zo hoge gunst heeft bewezen!

MATTHEÜS 22:15-22

De vijanden van de Koning proberen Hem te verstrikken

↑ Inhoud

> **15** *Toen gingen de Farizeen heen, en hielden te zamen raad, hoe zij Hem verstrikken zouden in Zijn rede.*

Toen gingen de Farizeën heen. Zij moeten hebben begrepen dat de gelijkenis van het bruiloftsmaal, evenals die van de goddeloze landlieden, tegen hen was gericht. De woorden van onze Heere bewogen hen echter niet tot bekering, maar vergrootten slechts hun boosaardigheid en haat tegen Hem. Hun harten waren verhard en hun geweten toegeschroeid, zodat zij *hielden te zamen raad, hoe zij Hem verstrikken zouden in Zijn rede.* Zij wilden niet erkennen

dat Christus de wijsheid Gods en de kracht Gods was. Hadden zij dat gedaan, dan hadden zij hun onmogelijke taak niet ondernomen. Zij zagen dat het moeilijk was Jezus in Zijn woorden te vangen en daarom hielden zij “te zamen raad” over de manier waarop zij dat konden bereiken. Als Hij even gebrekkig was geweest als wij, zou het hun misschien gelukt zijn, want mensen die ons in onze woorden willen vangen, hoeven daarover niet veel te overleggen.

Dit voorval leert ons dat mensen die zo nauwgezet en formeel kunnen zijn als deze Farizeeën, zich toch opzettelijk kunnen toeleggen op het verstrikken van een tegenstander. Grote uiterlijke godsdienstigheid kan samengaan met de laagste gezindheid.

> **16** *En zij zonden uit tot Hem hun discipelen, met de Herodianen, zeggende: Meester! wij weten, dat Gij waarachtig zijt, en de weg Gods in der waarheid leert, en naar niemand vraagt; want Gij ziet den persoon der mensen niet aan;*

En zij zonden uit tot Hem hun discipelen. Zij schaamden zich waarschijnlijk om opnieuw voor Christus te verschijnen, nadat Hij hun gedrag jegens Hemzelf als de Zoon van de Koning had blootgelegd. Daarom stuurden zij een uitgelezen afdeling van hun discipelen, in de hoop dat de leerlingen zouden slagen waar de leraren hadden gefaald. *Met de Herodianen.* De discipelen van de Farizeeën werden versterkt met een groep uit een tegengestelde richting onder de vijanden van Christus. De verenigde bende kon van ver-

schillende kanten tegen Jezus te werk gaan. De Farizeeën haatten het gezag van een vreemde macht, terwijl de Herodianen de oppermacht van de keizer voorstonden. Hoezeer deze twee partijen ook verschilden, tot wederzijdse haat toe, zij legden hun eigen twisten tijdelijk terzijde om onze Heere op de een of andere manier te kunnen verstrikken.

Zij begonnen met vleiende woorden. Zij spraken Jezus aan met een eretitel, "*Meester!*" Zij gebruikten het woord alleen uit huichelarij, maar zij deden alsof zij Hem beschouwden als een leraar van de wet en een autoriteit in omstreden vragen van leer of levenswandel. Ook erkenden zij Zijn oprechtheid en waarheidsliefde, "*wij weten, dat Gij waarachtig zijt, en de weg Gods in der waarheid leert.*" Verder prezen zij Hem om Zijn onbevreesdheid, "*en naar niemand vraagt.*" Daarna loofden zij Hem om Zijn onpartijdigheid, "*want Gij ziet den persoon der mensen niet aan.*" "U zult spreken zonder acht te slaan op wat de keizer, of Pilatus, of Herodes, of wie van ons ook mag denken, zeggen of doen." Zo probeerden zij Hem van Zijn stuk te brengen door wat zij in louter vleierij zeiden. Alles wat zij zeiden was waar, maar zij meenden het niet. Uit hun mond was het slechts gevlei. Laten wij erop letten dat wanneer slechte mensen ons uitbundig prijzen, zij gewoonlijk iets kwaads met ons voorhebben. Zij kruipen en vleien om te bedriegen en te verderven.

> **17** *Zeg ons dan: wat dunkt U? Is het geoorloofd, den keizer schatting te geven of niet?*

"*Zeg ons dan*", "omdat U waarachtig bent, omdat U de weg Gods in der waarheid leert, omdat U niet vraagt naar de mening van wie dan ook wanneer U Zelf in het gelijk bent en omdat U de persoon der mensen niet aanziet, maar het aandurft de waarheid te spreken, of men het nu hoort of laat, zeg ons dan, *wat dunkt U?*" "Wij zijn zeer benieuwd naar Uw mening over dit belangrijke punt, waarover de een dit leert en de ander dat. Het is een kwestie van groot openbaar belang waar iedereen over praat. Een zo geleerde leraar *als* U moet haar van alle kanten hebben overwogen en wij zouden Uw gedachten erover graag weten. Wat dunkt U?" Lieve onschuldigen! Wat waren zij toch op onderricht van Hem gesteld! Al die tijd dat zij spraken, verkneukelden zij zich innerlijk over de overwinning waarvan zij zeker waren dat die hun zou toevallen, wanneer Hij door welk antwoord dan ook, of zelfs door Zijn zwijgen, de vijandschap van de ene of de andere helft van het volk moest opwekken.

Hier is de vraag die zij de Heere stelden, "*Is het geoorloofd, den keizer schatting te geven of niet?*" Zij doelden op de jaarlijkse hoofdelijke belasting die door de Romeinen was opgelegd en die grote verontwaardiging onder de Joden wekte en tot veelvuldige opstanden leidde. Judas, de Galileër (Handelingen 5:37), een van de vele zogenaamde messiassen, had geleerd dat het niet geoorloofd was de keizer schatting te geven en hij was door zijn opstand tegen Rome omgekomen. De ondervragers van Christus hebben misschien gehoopt dat Hem een dergelijk lot zou treffen.

Hun vraag was op veel manieren delicaat en moeilijk. Welk antwoord Hij ook gaf, het zat vol punten waarop Zijn vijanden hoopten Hem te vangen. Als Hij zei: “Het is geoorloofd”, dan zouden zij Hem aanklagen als iemand die samenspande met de onderdrukker van Zijn volk en een verrader van de theocratie waarop zij zich beroemden, al hadden zij het goddelijke bestuur over zich feitelijk afgeworpen. Als Hij zei: “Het is niet geoorloofd”, konden zij Hem bij de Romeinse stadhouder beschuldigen van het aanzetten van de menigte tot opstand. Dit was in feite een van de valse beschuldigingen die tegen Jezus werden ingebracht toen Hij voor Pilatus stond, “*Wij hebben bevonden, dat Deze het volk verkeert, en verbiedt den keizer schattingen te geven, zeggende, dat Hij Zelf Christus, de Koning is.*” Als Hij zweeg, zouden zij Hem verwijten dat Hij een lafaard was die niet durfde te zeggen wat Hij dacht, uit vrees Zijn hoorders te beledigen. Zeer listig was het net uitgespreid, maar zij die het zo sluw hadden gemaakt en gelegd, dachten er weinig aan dat zij slechts een strik zetten waarin zijzelf gevangen zouden worden. Zo gaat het vaak, zoals David zei: “de goddeloze is verstrikt in het werk zijner handen” (Psalm 9:17).

> **18** *Maar Jezus, bekennende hun boosheid, zeide:*

Onze grote gedachtenlezende Koning liet Zich niet misleiden, noch door hun vleierij, noch door hun listige vragen, *Maar Jezus, bekennende hun boosheid*, want dat was het in de volle zin van het woord. Boosaardigheid en bedrog be-

oogden Zijn val, maar Hij doorzag de list van Zijn vijanden en bekende de boosheid die hen dreef Hem zo aan te vallen. Omstanders hebben hun boosheid misschien niet opgemerkt en de discipelen van onze Heere zullen zich wellicht hebben afgevraagd hoe Hij zou antwoorden, maar zoals in alle andere moeilijke omstandigheden wist Jezus Zelf wat Hij zou doen.

Waarschijnlijk verwachtten zelfs Zijn vijanden niet zo'n vraag als Hij hun nu stelde, "*Gij geveinsden, wat verzoekt gij Mij?*" Zij hadden gehoopt hun ware bedoeling zo listig te hebben verhuld, dat zij wel verrast moeten zijn geweest dat het masker zo snel van hun gezicht werd gerukt en dat zij voor de ogen van allen in hun ware gedaante werden getoond als "geveinsden". Jezus vergeleek hen met toneelspelers, veinzers, mensen die een valse rol spelen met het doel te misleiden. Terecht noemde Hij hen zo en wijselijk zei Hij tot hen: "*Wat verzoekt gij Mij*?" Het is alsof Hij zei: "Jullie zien dat Ik niet word misleid door jullie valse en vleiende woorden. Ik kan de boosheid lezen die in jullie harten geschreven staat; jullie zijn volkomen machteloos tegenover Mij als Ik besluit jullie te behandelen zoals Ik zou kunnen. Wat kunnen arme, nietige schepsels als jullie tegen Mij doen? Waarom *verzoeken* jullie Mij?" Er ligt oneindige spot in de vraag van onze Zaligmaker, en toch klinkt er een onderstroom van medelijden in, zelfs voor hen die dat niet verdienden: "Wat verzoekt gij Mij? Heb Ik jullie enige reden gegeven om te trachten Mij te verstrik-

ken? Waarom zijn jullie zo dwaas vragen te stellen die tot jullie eigen schade moeten strekken?"

Wanneer mensen grote eerbied voor Jezus voorwenden en vervolgens door hun dwaalleer of hun "valselijk genaamde wetenschap" Zijn evangelie proberen omver te werpen, zijn zij laaghartige huichelaars.

> **19** *Gij geveinsden, wat verzoekt gij Mij? Toont Mij de schattingpenning. En zij brachten Hem een penning.*

Nadat Hij hun dwaasheid en huichelarij aan het licht had gebracht, begon Jezus hen openlijk te beschamen. Hij zei tot hen: "*Toont Mij de schattingpenning.*" Dit verzoek van Hem en het feit dat zij eraan voldeden, zou de hele zaak voor de omstanders levendiger en indrukwekkender maken. Als er iets te zien en te hanteren valt, wordt een les des te treffender. Onze Heere vroeg hun Hem een exemplaar te tonen van de munt die gewoonlijk voor de hoofdelijke belasting werd betaald, *en zij brachten Hem een penning,* een *denarius.* Deze munt was het dagloon van een Romeins soldaat en in de gelijkenis van de wijngaard werd gezegd dat het ook het dagloon van de arbeider was. Hadden deze mannen geraden welk gebruik Jezus van de denarius zou maken, dan hadden zij er niet zo snel een voor Hem gehaald. Zij kochten hun eigen verwarring met die munt. Nooit zouden zij daarna naar de schattingpenning kunnen kijken zonder zich te herinneren hoe zij waren mislukt in hun poging de gehate Nazarener te verstrikken.

> **20-21** *En Hij zeide tot hen: Wiens is dit beeld en het opschrift? Zij zeiden tot Hem: Des keizers. Toen zeide Hij tot hen: Geeft dan den keizer, dat des keizers is, en Gode, dat Gods is.*

Hij stelde nog een vraag, opdat zij zelf het antwoord zouden helpen geven, *En Hij zeide tot hen,* "*Wiens is dit beeld en het opschrift*?" Of liever: *inscriptie.* Voor hen lagen het beeld en de inscriptie van de Romeinse keizer op het geldstuk, maar Hij wilde hen dat zelf laten zeggen, daarom vraagt Hij: "Wiens is dit?" De Joodse rabbijnen leerden: "Als de munt van een koning in een land gangbaar is, getuigen de mensen van dat land daarmee dat zij hem als hun heer erkennen."

Als wij met goddeloze mensen te maken hebben, is het goed als wij hen ertoe kunnen brengen hun eigen aanklagers te worden.

Zij zeiden tot Hem, "*Des keizers*." Een ander antwoord was niet mogelijk. Deze schattingpenning was geen Joodse sikkel, maar geld van het Romeinse rijk. Dit was een duidelijk bewijs dat zij, of zij het wilden of niet, Romeinse onderdanen waren en dat de keizer hun heerser was. Wat moest daar anders uit volgen dan dat zij hun erkende heerser zijn deel moesten betalen? *Toen zeide Hij tot hen,* "*Geeft dan den keizer, dat des keizers is.*" Alles wat de keizer toekomt, moet hem worden gegeven. Jezus zei niet wat des keizers was; de munt zelf besliste de kwestie van de belasting. Zijn antwoord omvatte alle plichten van loyale onderdanen jegens de heerser onder wiens gezag zij leefden,

maar dit raakte de soevereiniteit van God niet. Jehova heerste over geweten en hart en zij moesten erop toezien dat, zoals de keizer het zijne had, ook de Heere het Zijne kreeg. Daarop volgt: "*en Gode, dat Gods is.*" Dit was van Christus' kant geen ontwijkend antwoord. Het zat vol betekenis en trof de kern van de zaak, en toch was het zo gesteld dat noch de Farizeeën, noch de Herodianen er iets mee konden beginnen voor partijdoeleinden of voor hun ellendig plan om Jezus in Zijn rede te verstrikken. Geen van beide partijen sloeg munt uit hun penning.

Voor ons is de les van dit voorval dat de staat zijn eigen terrein heeft en dat wij onze plichten jegens hem moeten vervullen, maar wij mogen niet vergeten dat God Zijn troon heeft en dat wij niet mogen toestaan dat het aardse koninkrijk ons tot verraders maakt van het hemelse koninkrijk. De keizer moet binnen zijn grenzen blijven en mag er in geen geval buiten treden, maar God moet de geestelijke heerschappij geheel en alleen voor Zichzelf hebben.

> **22** *En zij, dit horende, verwonderden zich, en Hem verlatende, zijn zij weggegaan.*

Zij hadden nog enig verstand over, al hadden zij geen gevoel. Zij zagen dat hun complot schandelijk was mislukt en *verwonderden zich* over de wijsheid waarmee Christus hun list had verijdeld. Zij wisten dat het hopeloos was de strijd voort te zetten, daarom staat er: *en Hem verlatende, zijn zij weggegaan*. Hun weg was niet Zijn weg. Zij hadden in hun

vleiende woorden al erkend dat Hij een ware leraar van Gods weg was, en nu voltooiden zij hun eigen veroordeling door Hem te verlaten en hun eigen weg te gaan.

Heere, behoed ons ervoor hun slechte voorbeeld te volgen! Laat ons veeleer Christus aanhangen en Zijn weg gaan!

MATTHEÜS 22:23-33

De Koning en de Sadduceeën

↑ Inhoud

> **23** *Te dienzelfden dage kwamen tot Hem de Sadduceen, die zeggen, dat er geen opstanding is, en vraagden Hem,*

Te dienzelfden dage. Er was geen rust voor Jezus. Nauwelijks was de ene groep vijanden verdreven, of een andere schaar rukte op om Hem aan te vallen. Hij had de Farizeeën en de Herodianen het zwijgen opgelegd, nu *kwamen tot Hem de Sadduceën,* de vrijzinnigen, de rationalisten van de dagen van onze Zaligmaker, *die zeggen, dat er geen opstanding is.* Zij verwierpen veel meer van het onderwijs van de Schrift dan dit ene punt van de opstanding, maar dit wordt hier in het bijzonder vermeld omdat het de kwestie was waarop zij hoopten de Zaligmaker te verstrikken of in ver-

warring te brengen. De Sadduceeën “zeggen, dat er geen opstanding is”, en toch kwamen zij bij Christus vragen wat er zou gebeuren, in een bepaald geval, “in de opstanding”. Zij meenden kennelijk een geval te kunnen voorleggen dat de leer van de opstanding der doden belachelijk zou maken. Zij hadden zich kunnen laten waarschuwen door de ervaring van de Farizeeën en de Herodianen, maar ongetwijfeld voelden zij zich zo zeker van hun standpunt dat zij verwachtten te slagen, hoewel de anderen zo opvallend hadden gefaald.

> **24** *Zeggende: Meester! Mozes heeft gezegd: Indien iemand sterft, geen kinderen hebbende, zo zal zijn broeder deszelfs vrouw trouwen, en zijn broeder zaad verwekken.*

“*Meester!*” Zij kwamen met gehuichelde eerbied voor de grote “Leraar”. Zij waren even beleefd als het vorige gezelschap van aanvallers, maar evenals bij hen was hun mond “gladder dan boter”, terwijl hun hart “krijg” was. Hun woorden waren “zachter dan olie”, maar zij waren “blote zwaarden” (Psalm 55:22).

“*Mozes heeft gezegd.*” Zij gaven de strekking weer, maar niet de precieze woorden die in Deuteronomium 25:5 staan. De wet van Mozes erkende hierin, zoals in veel andere zaken, bestaande gewoonten en legde er bepaalde regels aan op. Dat een man stierf zonder een kind na te laten dat zijn naam zou dragen en zijn erfenis zou aanvaarden, werd als zo’n grote ramp beschouwd dat de Joden meenden dat alle mogelijke middelen moesten worden aange-

wend om dat te voorkomen. De hier beschreven gewoonte bestaat nog tot op de dag van vandaag bij verscheidene oosterse volken.

> **25-28** *Nu waren er bij ons zeven broeders; en de eerste, een vrouw getrouwd hebbende, stierf; en dewijl hij geen zaad had, zo liet hij zijn vrouw voor zijn broeder. Desgelijks ook de tweede, en de derde, tot de zevende toe. Ten laatste na allen, is ook de vrouw gestorven. In de opstanding dan, wiens vrouw zal zij wezen van die zeven, want zij hebben ze allen gehad?*

Deze Sadduceeën kunnen een geval als het door hen genoemde hebben gekend, hoewel dat uiterst onwaarschijnlijk is. Waarschijnlijker was dit een van de standaardverhalen die zij gewoon waren te vertellen om de opstanding belachelijk te maken.

Zij geloofden niet in geestelijke wezens en veronderstelden daarom dat een toekomstig bestaan, als dat er was, op het tegenwoordige zou lijken. Nadat zij hun geval hadden voorgelegd, stelden zij de Zaligmaker deze verwarrende vraag: *"In de opstanding dan, wiens vrouw zal zij wezen van die zeven, want zij hebben ze allen gehad?"*

Zij dachten ongetwijfeld dat deze vraag Christus zou verbijsteren, zoals zij anderen aan wie ze was voorgelegd had verbijsterd, maar Hij had met het beantwoorden hiervan niet meer moeite dan met de eerdere vragen.

> **29** *Maar Jezus antwoordde en zeide tot hen: Gij dwaalt, niet wetende de Schriften, noch de kracht Gods.*

Maar Jezus antwoordde en zeide tot hen: "Gij dwaalt." De dwaling lag niet bij Hem, maar bij hen. Hun vermeende bewijsvoering rustte op hun eigen verkeerde opvattingen over de onzichtbare wereld en toen het licht van Gods Woord op hun zeven stropoppen viel, losten zij op in het niets. Het antwoord aan tegenwerpers, twijfelaars en ongelovigen van vandaag kan in de woorden van onze Heere worden gegeven: "Gij dwaalt, *niet wetende de Schriften, noch de kracht Gods.*" Deze Sadduceeën meenden een moeilijkheid in de Schriften te hebben gevonden, maar hun dwaling kwam voort uit hun "niet wetende de Schriften".

Dit is de wortel van bijna alle dwaling: onkunde van het door God ingegeven Woord. Deze mannen kenden de letter, maar zij kenden de Schriften niet werkelijk, anders hadden zij daarin overvloedige openbaringen over de opstanding gevonden.

Hun dwaling kwam ook voort uit onkunde omtrent "de kracht Gods". De opstanding der doden is een van de grootste bewijzen van de kracht van God, bij Wie alle dingen mogelijk zijn. Deze Sadduceeën beperkten de Heilige Israëls in hun onwetendheid over of ontkenning van Zijn kracht. Wat is er onaannemelijk aan de opstanding voor wie "de kracht Gods" kent? Zeker kan Hij, Die alle dingen door het woord van Zijn kracht heeft geschapen, door diezelfde kracht de doden opwekken op Zijn eigen vastgestelde tijd.

> **30** *Want in de opstanding nemen zij niet ten huwelijk, noch worden ten huwelijk uitgegeven; maar zij zijn als engelen Gods in de hemel.*

"*In de opstanding*" — daarmee gaf onze Heere te kennen dat er een opstanding is. Hij nam zelfs niet de moeite die waarheid te bewijzen, maar ging verder met te spreken over het opstandingsleven als van een hogere orde *dan ons* huidige natuurlijke leven: "*nemen zij niet ten huwelijk, noch worden ten huwelijk uitgegeven; maar zij zijn als engelen Gods in de hemel.*"

Het antwoord van onze Zaligmaker trof nog een andere Sadduceese dwaling. Zijn ondervragers geloofden niet in engelen. Jezus probeerde het bestaan van engelen niet te bewijzen, maar nam ook dat feit als vanzelfsprekend aan, door te zeggen dat de mensen "in de opstanding" "zijn als engelen Gods in de hemel". Hij zei niet dat zij in engelen veranderen, maar zoals Lukas Zijn woorden weergeeft: "zij zijn den engelen gelijk". Zij zijn geestelijke wezens, zoals Paulus uitlegt in 1 Korinthe 15.

> **31-32** *En wat aangaat de opstanding der doden, hebt gij niet gelezen, hetgeen van God tot ulieden gesproken is, Die daar zegt: Ik ben de God Abrahams, en de God Izaks, en de God Jakobs! God is niet een God der doden, maar der levenden.*

Onze Zaligmaker geeft deze Sadduceeën nu verder onderricht, "*wat aangaat de opstanding der doden.*" Hij gebruikte de formule die Hij zo vaak bezigde tegenover hen die be-

weerden de Schriften te lezen, "*Hebt gij niet gelezen*?" "Jullie verwerpen de mondelinge overleveringen die de Farizeeën aanvaarden en leren in plaats van de geboden van God, hebben jullie dan niet gelezen *hetgeen van God tot ulieden gesproken is*?" Jezus toonde altijd de grootste eerbied voor het geopenbaarde Woord van God. Hier liet Hij zien dat de waarheid die in de Schriften bekend wordt gemaakt een zeer persoonlijke zaak is. Deze boodschap was tot deze Sadduceeën gesproken, al wisten zij het niet; zij was door God gesproken, en toch namen zij haar niet aan.

Hoe noodzakelijk is het dat wij de Schriften onderzoeken, opdat er geen goddelijk geopenbaarde waarheden zijn die wij zelfs niet hebben gelezen! Hoe nodig is ook het onderwijs van de Heilige Geest, opdat wij niet lezen zoals deze Sadduceeën deden en toch de Schriften niet kennen!

Jezus had naar vele plaatsen in het Oude Testament over de opstanding kunnen verwijzen, maar omdat de Sadduceeën de Pentateuch met bijzondere eerbied bejegenden, haalde Hij aan wat Mozes had opgetekend in Exodus 3:6, "*Ik ben de God Abrahams, en de God Izaks, en de God Jakobs!*" en voegde daar Zijn eigen opmerking en uitleg aan toe, "*God is niet een God der doden, maar der levenden.*" Abraham, Izak en Jakob waren al lang dood toen de Heere tot Mozes sprak uit het brandende braambos. Zijn woorden hielden in dat de aartsvaders nog leefden. Zijn verbond was gesloten met mensen die nog bestonden.

Er ligt veel onderwijs in deze waarheid: "God is niet een God der doden, maar der levenden." Sommigen menen

dat de heiligen tot aan de opstanding feitelijk niet bestaan, maar dat kan niet. Hoewel zonder lichaam, leven zij nog. Jezus redeneert er niet over, maar Hij stelt het als een feit dat boven alle twijfel verheven is. De levende God is de God van levende mensen en Abraham, Izak en Jakob leven nog en zijn nog steeds dezelfde personen die op aarde hebben geleefd. God is de God van Abrahams lichaam zowel als van zijn ziel, want het zegel van het verbond werd op zijn vlees gezet. Het graf kan niets vasthouden van hen met wie God Zijn verbond heeft gesloten. God is de God van ons gehele wezen, geest, ziel en lichaam.

> **33** *En de scharen, dit horende, werden verslagen over Zijn leer.*

Het antwoord van onze Heere aan de Sadduceeën was zo volledig dat Hij hun, zoals Mattheüs 22:34 vermeldt, “den mond gestopt had”. Zij waagden geen verdere aanval op Hem, want zij moeten overtuigd zijn geweest van hun eigen onmacht. Zij die erbij hadden gestaan als toehoorders, *de scharen,* die zich hadden verzameld zoals menigten dat graag doen wanneer er een openbare woordenstrijd is, *werden verslagen over Zijn leer.* Zij “werden verslagen” zowel over de inhoud als over de wijze van het onderwijs van Christus.

Dit is een uitdrukking die wij vaak in het leven van onze Heere aantreffen, maar kennelijk namen zij die “verslagen” waren Zijn onderwijs niet aan. Zij praatten met elkaar over de wonderlijke wijze waarop Hij alle vragen be-

antwoordde, maar zij erkenden niet dat zo'n Leraar niemand anders kon zijn dan de lang verwachte Messias. Zelfs de schriftgeleerden, die Christus complimenteerden met Zijn antwoord (Lukas 20:39) en zeiden: "Meester! Gij hebt wel gezegd," volgden die belijdenis niet op door Zijn discipelen te worden.

MATTHEÜS 22:34-40

De Koning beproefd door een wetgeleerde

↑ Inhoud

> **34** *En de Farizeen, gehoord hebbende, dat Hij de Sadduceen den mond gestopt had, zijn te zamen bijeenvergaderd.*

De menigte die naar Christus had geluisterd en “verslagen” was over Zijn antwoorden aan de Sadduceeën, zou het bericht van hun nederlaag spoedig verspreiden.

En de Farizeeën, gehoord hebbende, dat Hij de Sadduceeën den mond gestopt had, waren ongetwijfeld verheugd dat hun natuurlijke vijanden waren verslagen, maar bedroefd dat Jezus opnieuw had gezegevierd in de woordenstrijd. Op één dag had Hij de overpriesters en de oudsten van het volk, de Farizeeën en hun discipelen, de Herodianen en de

Sadduceeën in verlegenheid gebracht. Als Hij bleef winnen, zou het hele volk aan Zijn kant komen te staan. Zo kwamen zij nog eens samen om te overleggen: *zij zijn te zamen bijeenvergaderd*. Zij moesten een nieuwe list bedenken, een nieuw plan om Hem ten val te brengen. Wat zijn goddeloze mensen volhardend op hun boze wegen! Terwijl wij hun goddeloosheid betreuren, laten wij hun volharding navolgen.

> **35** *En een uit hen, zijnde een Wetgeleerde, heeft gevraagd, Hem verzoekende, en zeggende:*

Het resultaat van hun overleg was kennelijk dat zij een van hen uitkozen om Jezus nog een vraag te stellen: *en een uit hen, zijnde een Wetgeleerde, heeft gevraagd, Hem verzoekende*. Markus zegt dat deze man een van de schriftgeleerden was, een van hen die voortdurend bezig waren de wet over te schrijven en die haar betekenis ook aan het volk uitlegden. Hij was een man van stand, geleerd in de wet. Hij kwam, hetzij als vertegenwoordiger van de Farizeeën, hetzij uit eigen beweging, en stelde Jezus een vraag, *Hem verzoekende*. Ook als wij het woord “verzoeken” in de mildste betekenis nemen, drukt het de gedachte uit van op de proef stellen en toetsen op een onvriendelijke manier. Waarschijnlijk was hij een man met helderder inzicht en groter onderscheidingsvermogen dan zijn medestanders, want hij ging kennelijk maar half van harte te werk bij het “verzoeken” van Christus. Markus zegt dat hij de woorden van onze Heere aan de Sadduceeën had gehoord en “*we-*

tende, dat Hij hun wel geantwoord had," zijn eigen vraag aan Jezus stelde. Hij was kennelijk een openhartig man, die over een flinke geestelijke kennis beschikte. Dat kan helpen om de reden van zijn vraag te verklaren—

> **36** *Meester! welk is het grote gebod in de wet?*

Volgens de rabbijnen waren er veel geboden die van ondergeschikt belang waren en andere die het allergrootste belang hadden. Vaak stelden zij geboden die in werkelijkheid betrekkelijk gering waren op één lijn met de grootste. Een van hen waagde het zelfs te zeggen dat de geboden van de rabbijnen belangrijker waren dan de geboden van de wet, want de geboden van de wet waren klein en groot, maar alle geboden van de rabbijnen waren groot. Sommigen van hen achtten eten met ongewassen handen even erg als moord, en zij rekenden het wrijven van korenaren op de sabbat tot dezelfde categorie als overspel, zodat zij grote verwarring brachten in de ware rangorde van de zedelijke voorschriften. Het was daarom hoogst wenselijk van deze wijze Leraar, die door de schriftgeleerde met "*Meester*" werd aangesproken, een gezaghebbend antwoord te krijgen op de vraag: "*Welk is het grote gebod in de wet*?" De vraag was zo gesteld dat zij de Zaligmaker zeker zou verstrikken als Hij haar niet wijs beantwoordde, en daarin verzocht, toetste, beproefde en op de proef stelde de wetgeleerde Hem.

Geprezen zij Zijn dierbare Naam, Hij kan elke beproeving doorstaan waaraan Hij wordt onderworpen! De satan

heeft Hem verzocht, getoetst en beproefd met alle macht die hij had, maar zelfs hij heeft nooit enige smet, enig gebrek of enige tekortkoming in Hem gevonden.

> **37-38** *En Jezus zeide tot hem: Gij zult liefhebben den Heere, uw God, met geheel uw hart, en met geheel uw ziel, en met geheel uw verstand. Dit is het eerste en het grote gebod.*

Dit waren zeer bekende woorden voor de hoorders van onze Heere, want alle vrome Joden hadden de gewoonte ze elke morgen en elke avond op te zeggen. Deuteronomium 6:4-9, waaruit onze Zaligmaker citeerde, was een van de vier gedeelten die als "gedenkcedels" werden gedragen (Mattheüs 23:5). *En Jezus zeide tot hem: "Gij zult liefhebben den Heere, uw God, met geheel uw hart."* Omdat Hij *onze* God is, eist Jehovah de liefde van ons hart op. Als onze Schepper, Onderhouder, Verzorger en Rechter gebiedt Hij ons Hem heel onze hartelijke genegenheid te schenken, Hem het eerst, het best en het innigst lief te hebben — onvergelijkelijk meer dan de liefde die wij hebben voor enig medeschepsel of voor onszelf.

"*En met geheel uw ziel.*" Wij moeten God liefhebben met heel ons leven, Hem liefhebben boven ons leven, zodat wij, als het nodig is, ons leven zouden prijsgeven liever dan onze liefde tot God prijs te geven.

"*En met geheel uw verstand.*" Wij moeten God liefhebben met ons verstand, met alle vermogens van onze geest, en geheugen, gedachte, verbeelding, redenering, oordeelsvermogen en al onze geestelijke krachten als gewillige on-

derdanen laten buigen aan Gods voeten, in aanbidding en liefde.

"*Dit is het eerste en het grote gebod.*" Het is het "eerste" in tijd, want het verplichtte de engelen al voordat de mens geschapen was. Het verplichtte Adam vanaf het uur van zijn schepping naar het beeld van God. Het is het "eerste" in belang, want geen liefde tot een schepsel is waard om met de liefde tot de Schepper te worden vergeleken. Dit gebod is ook "groot," omdat het alle andere omvat en omdat de eisen ervan zo groot zijn, namelijk de volle liefde van ons hart, onze ziel en ons verstand.

Wie kan God deze volmaakte liefde geven? Niemand uit ons gevallen geslacht. Zaligheid door de wet is duidelijk een onmogelijkheid, want wij kunnen zelfs het eerste gebod niet houden. Er is Eén Die het heeft gehouden, en de gehoorzaamheid van Christus wordt gerekend als de gehoorzaamheid van allen die op Hem vertrouwen. Bevrijd van de veroordeling door de wet streven zij er voortaan voortdurend naar dit grote en eerste gebod (zo luidt het in de Engelse Revised Version) te houden door de kracht van de Heilige Geest, Die in hen woont.

> **39** *En het tweede aan dit gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelven.*

Het antwoord reikt verder dan de vraag. De wetgeleerde vroeg naar het grote gebod. Christus beantwoordde zijn vraag en voegde eraan toe: "*En het tweede aan dit gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelven.*" Wie van ons

heeft werkelijk zijn naaste liefgehad als zichzelf? Onder het evangelie is dit gebod zeker niet minder bindend dan onder de wet.

> **40** *Aan deze twee geboden hangt de ganse wet en de profeten.*

Het onderwijs van Mozes en van alle profeten kon worden samengevat in "*deze twee geboden.*" De plicht om God lief te hebben en onze naaste lief te hebben zoals wij onszelf liefhebben is het hoogste onderwerp van de goddelijke openbaring. Hieraan, als aan een grote pin, "*hangt de ganse wet en de profeten.*" Haal die pin weg, en wat blijft u dan over als steun voor het onderwijs dat de Heere heeft gegeven door de heilige mensen van weleer, die schreven zoals zij door de Heilige Geest gedreven werden?

MATTHEÜS 22:41-46

De Koning stelt vragen

↑ Inhoud

> **41-42** *Als nu de Farizeen samenvergaderd waren, vraagde hun Jezus, En zeide: Wat dunkt u van den Christus? Wiens Zoon is Hij? Zij zeiden tot Hem: Davids Zoon.*

De Koning verplaatste de strijd nu naar vijandelijk gebied. Hij had alle vragen beantwoord die Hem waren gesteld. Nu was het Zijn beurt om enkele vragen voor te leggen aan hen die Hem waren komen onderzoeken. *Als nu de Farizeeën samenvergaderd waren*, dat wil zeggen, terwijl zij nog in Zijn buurt bleven, teleurgesteld en verslagen, maar toch op de uitkijk naar elke gelegenheid om Hem aan te vallen, *vraagde hun Jezus,* en zeide: "*Wat dunkt u van den Christus*?" Onze Heere geeft hier Zijn dienstknechten het voorbeeld hoe zij moeten omgaan met vitters, haarkloevers en tegenwerpers. Nadat Hij wijselijk al hun vragen had beant-

woord, hield Hij hun de vraag der vragen voor: "*Wat dunkt u van den Christus*?" Zij hadden geprobeerd Hem in verlegenheid te brengen met hun vragen over kerk en staat, over het toekomende leven en over de onderlinge waarde van de geboden, maar Hij stelde hun de veel gewichtigere vraag: "Wat dunkt u van den Christus?"

Jezus drong er ook bij Zijn hoorders op aan nader na te denken over den Christus (zo staat het ook in de Engelse Revised Version), want de gebruikte woorden betekenen kennelijk de Messias: "*Wiens Zoon is Hij?*" *Zij zeiden tot Hem:* "*Davids Zoon.*" Zij wisten dat de beloofde Verlosser uit David zou voortkomen, maar zij wisten niet, of wilden niet belijden, dat Hij zowel een goddelijke als een menselijke oorsprong had. Dit maakt de Zaligmaker duidelijk met verdere vragen.

> **43-45** *Hij zeide tot hen: Hoe noemt Hem dan David, in de Geest, zijn Heere? zeggende: De Heere heeft gezegd tot Mijn Heere: Zit aan Mijn rechter hand, totdat Ik Uw vijanden zal gezet hebben tot een voetbank Uwer voeten. Indien Hem dan David noemt zijn Heere, hoe is Hij zijn Zoon?*

Deze vragen van onze Heere bevatten zelf de antwoorden aan de critici van onze tijd, die de goddelijke ingeving van de Schrift ontkennen, en ook het auteurschap van David en de messiaanse toepassing van bepaalde psalmen. *Hij zeide tot hen:* "*Hoe noemt Hem dan David, in de Geest, zijn Heere?*" Door te citeren uit Psalm 110:1, "*De HEERE heeft tot mijn Heere gesproken: Zit aan Mijn rechterhand, totdat*

Ik Uw vijanden gezet zal hebben tot een voetbank Uwer voeten," verklaarde onze Zaligmaker dat dit de woorden van David waren, die sprak "door den Heiligen Geest" (zie Markus 12:36), over de Christus, de Messias. Dit zou voor altijd de kwestie van de inspiratie, het auteurschap en de toepassing van die psalm ten minste moeten beslechten. "De HEERE heeft tot mijn Heere gesproken" — Jehovah heeft tot mijn Adonai gezegd. David leerde door de Heilige Geest wat de Vader tot de Zoon zei, en zo werd hij in verbinding gebracht met de gehele heilige Drie-eenheid. "Zit aan Mijn rechterhand." Aan de Messias werd gezegd te rusten nadat Zijn grote middelaarswerk volbracht was, en te gaan zitten aan de rechterhand van Zijn Vader, op de plaats van eer, macht en majesteit. "Totdat Ik Uw vijanden gezet zal hebben tot een voetbank Uwer voeten." Jezus blijft zitten totdat Zijn vijanden allen aan Zijn voeten liggen.

Dit was het vraagstuk dat de Farizeeën moesten oplossen: als de Messias Davids Zoon was, hoe kwam het dan dat David Hem door de Heilige Geest zijn Heere noemde? De Christus moest meer zijn dan louter een mens, anders zouden de woorden van de psalmist ongepast en zelfs godslasterlijk zijn geweest. Hij was hoger dan de engelen, want tot niemand van hen heeft Jehovah ooit gezegd: "Zit aan Mijn rechter hand, totdat Ik Uw vijanden zal gezet hebben tot een voetbank Uwer voeten" (Hebreeën 1:13).

> **46** *En niemand kon Hem een woord antwoorden; noch iemand durfde Hem van dien dag aan iets meer vragen.*

De vragen van Christus brachten Zijn tegenstanders in tweeërlei zin tot zwijgen. Ten eerste konden zij Hem geen woord antwoorden, en ten tweede gold: *noch iemand durfde Hem van dien dag aan iets meer vragen.* Hij bleef heer en meester op het slagveld. Zij konden Hem in Zijn woorden niet in de val lokken of verstrikken. Als zij Hem tot zwijgen wilden brengen, moesten zij dat doen door Hem ter dood te brengen.

MATTHEÜS 23:1-12

De Koning waarschuwt tegen valse leraars

↑ Inhoud

> **1-3** *Toen sprak Jezus tot de scharen en tot Zijn discipelen, Zeggende: De Schriftgeleerden en de Farizeen zijn gezeten op de stoel van Mozes; Daarom, al wat zij u zeggen, dat gij houden zult, houdt dat en doet het; maar doet niet naar hun werken; want zij zeggen het, en doen het niet.*

Toen sprak Jezus tot de scharen. De Koning begon Zijn laatste toespraak tot het volk. Spoedig zou Hij Zich aan hen onttrekken, maar eerst wilde Hij hen waarschuwen tegen hun valse leraars. Zij hadden gehoord wat Hij tot de schriftgeleerden en Farizeeën had gezegd, nu zouden zij horen wat Hij *over* hen zei. *En tot Zijn discipelen.* Volgens Lukas sprak Jezus tot Zijn discipelen terwijl "al het volk het hoorde." Zijn onderwerp ging de hele bevolking aan, even-

als Zijn eigen discipelen. Hij wist dat Hij weldra van hen zou worden weggenomen, daarom waarschuwde Hij hen tegen allen die hun ondergang zochten: "*Zeggende: De Schriftgeleerden en de Farizeeën zijn gezeten op den stoel van Mozes. Daarom, al wat zij u zeggen, dat gij houden zult, houdt dat en doet het.*" Het was de taak van Mozes om het volk de wet van God uit te leggen. De schriftgeleerden en Farizeeën namen zijn plaats in, maar helaas, de Geest die hem leidde was niet in hen. Zij spraken als van de stoel van Mozes, *ex cathedra*, zoals wij zeggen, en voor zover zij werkelijk zijn zetel bezetten en zijn uitspraken volgden, moesten hun woorden worden gehoorzaamd. Onze Zaligmaker kan niet hebben bedoeld dat het volk acht moest slaan op hun valse uitleg en dwaze verklaringen van de wet van Mozes, want Hij had al verklaard dat zij door hun overleveringen het gebod van God hadden overtreden en krachteloos gemaakt.

Op dit moment sprak onze Heere echter over een andere ernstige fout van de schriftgeleerden en Farizeeën, namelijk dat zij het ene zeiden en het andere deden: "*maar doet niet naar hun werken; want zij zeggen het, en doen het niet.*" Droevig is de toestand van de godsdienstleraar over wie de Hartenkenner moet zeggen dat men moet doen wat hij zegt, maar niet wat hij doet. Velen als hij zijn er nog altijd, die het ene prediken en het andere doen. Moge de Heere het volk ervoor bewaren hun slechte voorbeeld te volgen!

> **4** *Want zij binden lasten, die zwaar zijn en kwalijk om te dragen, en leggen ze op de schouderen der mensen; maar zij willen die met hun vinger niet verroeren.*

De tegenstelling tussen de ware Leraar en de valse leraars komt in dit vers duidelijk naar voren: "*Want zij binden lasten, die zwaar zijn en kwalijk om te dragen, en leggen ze op de schouderen der mensen.*" Hun voorschriften over zedelijke en ceremoniële plichten waren als enorme takkenbossen of verpletterende lasten, samengebonden en gemaakt tot een gewicht dat geen mens kon dragen. Veel van deze regels waren op zichzelf al zwaar genoeg, maar alle samen vormden zij een juk dat noch het volk, noch hun vaderen konden dragen. De schriftgeleerden en Farizeeën stapelden de grote last op hen, maar zij hielpen hun niet die te dragen en boden evenmin aan hun een deel ervan af te nemen: "*maar zij willen die met hun vinger niet verroeren.*" Hoe geheel anders was het onderwijs van Christus: "*Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven*!" Hun lasten van zonde, verdriet en zorg neemt Hij op Zijn eigen schouders en ruilt Hij voor Zijn zachte juk, dat zelf rust geeft aan allen die het dragen.

> **5-7** *En al hun werken doen zij, om van de mensen gezien te worden; want zij maken hun gedenkcedels breed, en maken de zomen van hun klederen groot. En zij beminnen de vooraanzitting in de maaltijden, en de voorgestoelten in de synagogen; Ook de begroetingen op de markten, en van de mensen genaamd te worden: Rabbi, Rabbi!*

Dit was de noodlottige fout in hun karakter: "*En al hun werken doen zij, om van de mensen gezien te worden.*" Zolang zij in de ogen van hun medemensen goed stonden, bekommerden zij zich weinig of niets om hoe zij voor de ogen van God verschenen. Zij waren zeer nauwgezet in het letterlijk onderhouden van sommige Mozaïsche voorschriften, hoewel zij de geestelijke betekenis ervan volkomen misten: "*zij maken hun gedenkcedels breed, en maken de zomen van hun klederen groot.*" Vier gedeelten uit de wet, Exodus 13:3-10, 11-16; Deuteronomium 6:4-9, 11:13-21, werden geschreven op reepjes perkament en op het voorhoofd en op de hand of de arm gedragen als amuletten of beschermmiddelen. Deze maakten de schriftgeleerden en Farizeeën bijzonder opvallend, en toch was het Woord van de Heere al die tijd niet in hun hart verborgen, noch werd het in hun leven gehoorzaamd. De Heere had de kinderen van Israël bevolen snoertjes te maken aan de hoeken van hun klederen, en op de snoertjes een hemelsblauwen draad te zetten, opdat zij die zouden aanzien en aan al de geboden van de Heere zouden gedenken en die zouden doen (Numeri 15:38-39). Deze ritualisten uit de dagen van onze Zaligmaker waren zeer nauwgezet in het hebben van diepe franjes of grote kwasten aan hun klederen, maar zij dachten niet aan de geboden van de Heere om die te doen. Velen houden de wetten van God voor het oog, maar overtreden ze in het hart. Moge de Geest der waarheid ons voor zulke huichelarij bewaren!

Jezus noemde vervolgens vier dingen op die de schriftgeleerden en Farizeeën liefhadden: "*de vooraanzitting in de maaltijden, en de voorgestoelten in de synagogen; Ook de begroetingen op de markten, en van de mensen genaamd te worden: Rabbi, Rabbi.*" Of zij nu met hun medemensen samenkwamen voor een maaltijd, voor de eredienst, voor zaken of voor onderricht, zij wilden altijd de eersten en de voornaamsten zijn. Dit is een veelvoorkomende zonde, en wij kunnen er gemakkelijk in vervallen. Onze Heere achtte het nodig zelfs Zijn discipelen tegen dat kwaad te waarschuwen, want Zijn volgende woorden waren kennelijk speciaal tot hen gericht.

> **8-10** *Doch gij zult niet Rabbi genaamd worden; want Een is uw Meester, namelijk Christus; en gij zijt allen broeders. En gij zult niemand uw vader noemen op de aarde; want Een is uw Vader, namelijk Die in de hemelen is. Noch zult gij meesters genoemd worden; want Een is uw Meester, namelijk Christus.*

In de gemeente van Christus zijn alle titels en eerbewijzen die mensen verheffen en aanleiding geven tot hoogmoed, hier verboden. In de christelijke gemeenschap moeten wij een waardiger "Vrijheid, Gelijkheid en Broederschap" trachten te verwezenlijken dan die waarnaar de wereld tevergeefs schreeuwt. Wie "*Rabbi*" wordt genoemd, berooft Christus van Zijn eer als de enige Meester of Leraar van Zijn discipelen: "*want Een is uw Meester, namelijk Christus.*" Zo iemand ontneemt ook zijn medechristenen het voor-

recht dat zij evenzeer met Hem delen: "*en gij zijt allen broeders.*"

Zij die titels gebruiken als "Heilige Vader" en "Hoogwaardige Vader in God" zouden moeite hebben de woorden van onze Zaligmaker weg te verklaren: "*En gij zult niemand uw vader noemen op de aarde; want Een is uw Vader, namelijk Die in de hemelen is.*" In het tiende vers zouden de woorden van onze Heere kunnen worden weergegeven als: *Laat u ook niet leidslieden (gidsen, onderwijzers) noemen; want één is uw Leidsman (Gids, Onderwijzer), namelijk de Christus (de Messias).* Als wij Hem volgen, kunnen wij niet verkeerd gaan.

> **11-12** *Maar de meeste van u zal uw dienaar zijn. En wie zichzelven verhogen zal, die zal vernederd worden; en wie zichzelven zal vernederen, die zal verhoogd worden.*

Dit is vrijwel dezelfde les als die welke in hoofdstuk 20, vers 27 is opgetekend.

Onze Heere moest deze wet van Zijn koninkrijk vele malen herhalen: "*Maar de meeste van u zal uw dienaar zijn.*" U bent allen gelijk, maar als er iemand onder u is die beweert de grootste te zijn, dan zal hij de dienaar van allen zijn. Waar onze Koning regeert, zal ieder van Zijn discipelen die zichzelf verhoogt, vernederd worden, terwijl degene die zichzelf vernedert, verhoogd zal worden. De weg omhoog is het eigen ik laten zinken. Hoe dieper wij vallen in onze eigen schatting, hoe hoger zullen wij stijgen in de waardering van onze Meester.

MATTHEÜS 23:13-33

De Koning spreekt de wee uit

↑ Inhoud

> **13** *Maar wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeen, gij geveinsden! want gij sluit het Koninkrijk der hemelen voor de mensen, overmits gij daar niet ingaat, noch degenen, die ingaan zouden, laat ingaan.*

Terwijl onze Zaligmaker tot het volk en Zijn discipelen sprak, kunnen de schriftgeleerden en Farizeeën weer dichterbij zijn gekomen. In elk geval waren Zijn volgende woorden tot hen gericht: "*Maar wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeeën, gij geveinsden!*" Dit is het eerste van acht "weeën," waarin de Heere Jezus zowel het oordeel over de huichelaars die voor Hem verzameld waren aankondigt, als de diepte van Zijn medelijden zelfs met hen openbaart.

In zeven van de acht "weeën" noemt Hij hen "geveinsden," in één spreekt Hij hen aan als "blinde leidslieden." Dit eerste wee werd over hen uitgesproken omdat zij, voor zover zij konden, "*het Koninkrijk der hemelen voor de mensen*" sloten. Dit was een vreselijke beschuldiging, uitgesproken door Hem Die hun harten kon lezen en Die naar waarheid tot hen kon zeggen: "*overmits gij daar niet ingaat, noch degenen, die ingaan zouden, laat ingaan.*" Zij hadden de mensen het koninkrijk moeten binnenhelpen; in plaats daarvan hinderden zij hen die binnengingen. Zijn er tegenwoordig geen valse leraars die struikelblokken in plaats van opstapjes leggen op de weg van hen die het koninkrijk der hemelen binnengaan?

> **14** *Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeen, gij geveinsden, want gij eet de huizen der weduwen op, en dat onder den schijn van lang te bidden; daarom zult gij te zwaarder oordeel ontvangen.*

Het tweede wee werd gestaafd met twee zeer ernstige beschuldigingen, die onze Heere niet zou hebben uitgesproken als ze niet waar waren geweest: "*gij eet de huizen der weduwen op, en dat onder den schijn van lang te bidden.*" Elk van deze zonden afzonderlijk zou al zeer zwaar zijn geweest — samen waren zij genoeg om hen die er schuldig aan waren te doen zinken tot in de diepste hel. De mannen die weduwen hadden bedrogen, zouden zich moeten verantwoorden voor hun wandaden tegenover de "Rechter" van de weduwen (Psalm 68:6). Zij die hun misdaden had-

den willen bedekken met de mantel van een hogere heiligheid, verdienden het ontbloot te worden voor het volk dat zij hadden misleid en het rechtvaardige vonnis van de Koning te horen: "*daarom zult gij te zwaarder oordeel ontvangen.*" Deze woorden bewijzen dat er trappen van straf bestaan, evenals er gradaties in heerlijkheid zijn. Alle goddelozen zullen worden geoordeeld en veroordeeld door de Rechtvaardige Rechter, maar het "te zwaarder oordeel" zal bewaard worden voor de huichelaars die "onder den schijn van lang te bidden" achter het masker het bezit van weduwen en wezen hebben opgegeten.

> **15** *Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeen, gij geveinsden, want gij omreist zee en land, om een Jodengenoot te maken, en als hij het geworden is, zo maakt gij hem een kind der helle, tweemaal meer dan gij zijt.*

Het derde wee had betrekking op de onheilige ijver van de schriftgeleerden en Farizeeën om aanhangers te winnen voor het jodendom en voor hun eigen partij, en daardoor van hen nog slechtere mensen te maken dan zijzelf. Zij staken royaal tijd en moeite in dit werk, terwijl de opbrengst zeer gering was: "*want gij omreist zee en land, om een Jodengenoot te maken.*" Zij zouden als het ware de Grote Zee met een sleepnet afdreggen in de hoop één proseliet in de mazen te verstrikken, of zij zouden het hele land doortrekken om één heiden te overreden zich te laten besnijden en zo een Jood "in het openbaar" te worden. Het gevolg voor de proseliet was slechts kwaad: "*en als hij het geworden is,*

zo maakt gij hem een kind der helle, tweemaal meer dan gij zijt." Overlopers worden gewoonlijk fanatiekelingen. De proseliet zou de gebreken van zijn huichelachtige leermeesters vanzelf navolgen, zonder die kennis van de Schriften te hebben die enigszins een heilzame rem op hen had kunnen zijn. De besneden heiden zou eerder een Judas dan een Jood zijn, een waarachtige "zoon der verderfenis."

> **16-19** *Wee u, gij blinde leidslieden, die zegt: Zo wie gezworen zal hebben bij den tempel, dat is niets; maar zo wie gezworen zal hebben bij het goud des tempels, die is schuldig. Gij dwazen en blinden, want wat is meerder, het goud, of de tempel, die het goud heiligt? En zo wie gezworen zal hebben bij het altaar, dat is niets; maar zo wie gezworen zal hebben bij de gave, die daarop is, die is schuldig. Gij dwazen en blinden, want wat is meerder, de gave, of het altaar, dat de gave heiligt?*

De vorm van het vierde wee verschilt van alle andere. In de andere zeven zei onze Zaligmaker: "Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeeën, gij geveinsden!" In dit geval waren Zijn woorden: "*Wee u, gij blinde leidslieden*!" Zij waren in naam de godsdienstige leidslieden van de Joden, maar in werkelijkheid waren zij "blinde leidslieden." Zonde, vooroordeel, bekrompenheid en huichelarij hadden hun ogen verblind. Zij rekenden zichzelf tot de wijzen van het volk, maar Jezus sprak hen aan als "*dwazen en blinden.*" Niemand is zo dom als wie niet wil leren, en niemand is zo blind als wie niet wil zien. Dit gold voor de schriftgeleer-

den en Farizeeën. Zij waren willens en wetens dwaas en gewillig blind.

Onze Heere veroordeelde hier hun misleidende onderwijs over eden. Zij leerden namelijk dat, als iemand zwoer "*bij den tempel*," zijn eed niet bindend was, maar dat hij, als hij zwoer "*bij het goud des tempels*," aan zijn eed gebonden was. En evenzo verklaarden zij dat een eed "*bij het altaar*" niet bindend was, maar dat iemand, als hij *zwoer* "*bij de gave, die daarop is*," aan zijn eed gebonden was! Wij verbazen ons niet over de verontwaardigde uitroep van onze Zaligmaker: "*Gij dwazen en blinden, want wat is meerder, het goud, of de tempel, die het goud heiligt? ... de gave, of het altaar, dat de gave heiligt?*" De heiligheid lag in de tempel en het altaar, niet in het goud of de gave.

Jezus had alle zweren verboden (hoofdstuk 5, vers 34-36), zodat Hij niet de ene vorm van eed boven de andere verhief, maar veeleer wees op de dwaasheid en blindheid van de schriftgeleerden en Farizeeën in het omkeren van de juiste orde der dingen. Als enig zweren geoorloofd was geweest, dan had een eed "*bij den tempel*" bindender moeten zijn dan een eed "bij het goud des tempels," en toch zeiden deze valse leraars: "*dat is niets.*" Wanneer mensen eenmaal het duidelijke onderwijs van Christus verlaten, is het gemakkelijk voor hen om in allerlei ketterijen en ongerijmdheden te vervallen.

> **20-22** *Daarom wie zweert bij het altaar, die zweert bij hetzelve, en bij al wat daarop is. En wie zweert bij den tempel, die zweert bij denzelven, en bij Dien, Die daarin woont. En*

> *wie zweert bij den hemel, die zweert bij den troon Gods, en bij Dien, Die daarop zit.*

De Joden bedachten fantastische eedsformules om het gebruik van de goddelijke Naam te vermijden. Onze Heere bewees daarom vervolgens de volslagen mislukking van al hun pogingen. Zweren "*bij het altaar*" was zweren "*bij hetzelve, en bij al wat daarop is.*" Een eed "*bij den tempel*" was in werkelijkheid "*bij Dien, Die daarin woont*." De bindende kracht van de eed kon niet liggen in het gebouw alleen, maar in de allerhoogste God, Die Zich verwaardigde daarin te wonen. Veel Joden zwoeren "*bij den hemel,*" hoewel zij God niet als getuige van hun bezwering wilden aanroepen, maar Jezus toonde dat zij juist deden wat zij trachtten te vermijden: "*wie zweert bij den hemel, die zweert bij den troon Gods, en bij Dien, Die daarop zit.*" De enige juiste weg voor ons is het gebod van onze Heere te gehoorzamen: "*Maar Ik zeg u: Zweert ganselijk niet, noch bij den hemel, omdat hij is de troon Gods; Noch bij de aarde, omdat zij is de voetbank Zijner voeten; noch bij Jeruzalem, omdat zij is de stad des groten Konings; Noch bij uw hoofd zult gij zweren, omdat gij niet een haar kunt wit of zwart maken; Maar laat zijn uw woord ja, ja; neen, neen; wat boven deze is, dat is uit den boze.*"

> **23-24** *Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeen, gij geveinsden, want gij vertient de munte, en de dille, en den komijn, en gij laat na het zwaarste der wet, namelijk het oordeel, en de barmhartigheid, en het geloof. Deze dingen moest*

> *men doen, en de andere niet nalaten. Gij blinde leidslieden, die de mug uitzijgt, en den kemel doorzwelgt.*

In dit vijfde wee noemde onze Heere de schriftgeleerden en Farizeeën zowel "*geveinsden*" als "*blinde leidslieden.*" Zij waren "geveinsden" wat hun eigen karakter en gedrag betrof, en "blinde leidslieden" als de godsdienstige leiders van het volk. Jezus sprak eerst over hun angstvallige zorg voor bepaalde bijkomstige zaken: "*gij vertient de munte, en de dille, en den komijn.*" Sommigen van hen waren zo nauwgezet in het betalen van tienden dat zij zelfs de tiende van de kruiden die zij op de markt kochten aan de tempeldienst gaven, evenals van die welke zij in hun tuinen kweekten. Hoewel zij zo nauwkeurig waren in zaken van ondergeschikt belang, "*laat gij na het zwaarste der wet, namelijk het oordeel, en de barmhartigheid, en het geloof*" (met "oordeel" kan ook gerechtigheid bedoeld zijn). Hun hart was niet recht in het oog van God, daarom was hun geest uit balans. Zij rekenden de geringere eisen van de wet als van het allergrootste belang, terwijl zij "het zwaarste" geheel nalieten. Onze Heere verweet hun niet dat zij de tienden betaalden, maar Hij toonde dat zij eerst "het oordeel, en de barmhartigheid, en het geloof" hadden moeten betrachten. "*Deze dingen moest men doen, en de andere niet nalaten.*" Geen gebod van God is onbelangrijk, maar wat betrekking heeft op de toestand van het hart en op het leven in het oog van de Heere Jehovah, moet onze eerste en beste aandacht krijgen.

Jezus gebruikte een zeer sprekende vergelijking om de inconsequentie van de schriftgeleerden en Farizeeën te laten zien: "*Gij blinde leidslieden, die de mug uitzijgt, en den kemel doorzwelgt.*" Zij hechtten aan kleinigheden belang alsof het zaken van het eerste gewicht waren, en zeefden zo als het ware muggen uit hun wijn, opdat zij er niet in zouden stikken, maar zij begingen grote zonden zonder enige gewetenswroeging en slikten zo in feite een kameel door, een onrein dier, zo groot als een bijna ontelbare hoeveelheid muggen. Er zijn nog steeds muggenzifters onder ons die kennelijk geen moeite hebben een kameel door te slikken, "met bult en al."

> **25-26** *Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeen, gij geveinsden, want gij reinigt het buitenste des drinkbekers, en des schotels, maar van binnen zijn zij vol van roof en onmatigheid. Gij blinde Farizeer, reinig eerst wat binnen in den drinkbeker en den schotel is, opdat ook het buitenste derzelve rein worde.*

Het zesde wee wordt uitgesproken tegen de schriftgeleerden en Farizeeën met betrekking tot hun eten en drinken: "*want gij reinigt het buitenste des drinkbekers, en des schotels, maar van binnen zijn zij vol van roof en onmatigheid.*" Zij hielden veelvuldig wassingen, zowel van zichzelf als van hun eet- en drinkgerei. Zij deden er goed aan "het buitenste des drinkbekers, en des schotels" te reinigen. Het kwaad zat in de manier waarop het vaatwerk werd gevuld en geleegd. Het werd gevuld met "roof" en gebruikt voor "onmatigheid," daarom was alle uiterlijke reiniging tever-

geefs. Een van de boosdoeners eruit pikkend zei onze Heere: "*Gij blinde Farizeer, reinig eerst wat binnen in den drinkbeker en den schotel is*," raak de "roof" kwijt bij het vergaren en de "onmatigheid" bij het gebruiken, dan zullen de schone beker en schotel in overeenstemming zijn met wat erin is.

> **27-28** *Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeen, gij geveinsden, want gij zijt den witgepleisterden graven gelijk, die van buiten wel schoon schijnen, maar van binnen zijn zij vol doodsbeenderen en alle onreinigheid. Alzo ook schijnt gij wel den mensen van buiten rechtvaardig, maar van binnen zijt gij vol geveinsdheid en ongerechtigheid.*

De reden die voor het zevende wee wordt gegeven, onthult hoe de schriftgeleerden en Farizeeën werkelijk waren in de ogen van Christus: "*want gij zijt den witgepleisterden graven gelijk, die van buiten wel schoon schijnen, maar van binnen zijn zij vol doodsbeenderen en alle onreinigheid.*" Het jaarlijkse witten van de graven had kort tevoren plaatsgevonden, zodat de begraafplaatsen er op hun best uitzagen, maar binnen in de graven deed het bederf zijn dodelijke werk. Zij werden gewit, niet alleen om gezondheidsredenen, maar vooral om mensen op afstand te houden, opdat zij niet verontreinigd zouden worden. Onze Heere vleide de schriftgeleerden en Farizeeën zeker niet met deze vergelijking, maar hoe nauwkeuriger zij wordt onderzocht, hoe duidelijker zal blijken hoe goed zij bij hun afschuwelijke karakter past. Hoezeer zij den mensen ook "*van buiten rechtvaardig*" mochten schijnen, "*van binnen*" waren zij

"*vol geveinsdheid en ongerechtigheid.*" Terecht riep de heilige Jezus "Wee!" over zulke verdorven zondaars.

> **29-31** *Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeen, gij geveinsden, want gij bouwt de graven der profeten op, en versiert de graftekenen der rechtvaardigen; En zegt: Indien wij in de tijden onzer vaderen waren geweest, wij zouden met hen geen gemeenschap gehad hebben aan het bloed der profeten. Aldus getuigt gij tegen uzelven, dat gij kinderen zijt dergenen, die de profeten gedood hebben.*

Het achtste wee had betrekking op hun valse voorwendsel van eerbied voor "het schone gezelschap van de profeten" en "het edele leger der martelaren": "*gij bouwt de graven der profeten op, en versiert de graftekenen der rechtvaardigen.*" Zij deden zich voor alsof zij zoveel achting hadden voor de heilige mannen uit het verleden dat zij, omdat zij hen niet persoonlijk konden eren, gedenktekens voor hen oprichtten en hun rustplaatsen met tekenen van eerbied versierden. Zij getuigden ook van wat zij zouden hebben gedaan als zij in de dagen van hun vaderen hadden geleefd: "*wij zouden met hen geen gemeenschap gehad hebben aan het bloed der profeten.*" Wat een bittere ironie lag er in zulke taal uit de mond van mannen die op dat moment de dood beraamden van de Heere der profeten en der rechtvaardigen van alle eeuwen! Zo spreken mensen nog steeds met schijnbare afschuw over de duistere daden van vroegere vervolgers, van wie zij de rechtstreekse nazaten zijn, niet alleen naar het vlees, maar ook naar de geest.

Uit hun eigen mond veroordeelde onze Heere de huichelaars: "*Aldus getuigt gij tegen uzelven, dat gij kinderen zijt dergenen, die de profeten gedood hebben.*" In feite zei Jezus tot hen: "U erkent dat u de zonen bent van de moordenaars van de profeten. Die erkenning houdt veel meer in dan u zich voorstelt. U bent hun zonen, niet alleen door geboorte, maar ook door gelijkenis. U bent waarachtige kinderen van hen die de profeten gedood hebben. Als u in hun tijd had geleefd, zou u de misdaden hebben begaan die u zegt te veroordelen."

> **32** *Gij dan ook, vervult de mate uwer vaderen!*

Dit is een van de vreselijkste uitspraken die ooit van Christus' lippen zijn gekomen. Het is als Zijn woord aan Judas: "Wat gij doet, doe het haastelijk." De "mate" van Israëls ongerechtigheid was bijna vol. De Zaligmaker wist dat de schriftgeleerden en Farizeeën vastbesloten waren Hem te doden en zo hun eigen veroordeling te voltooien. Deze kroon op hun zonden zou de mate van de schuld van hun vaderen vol maken en het rechtvaardige oordeel van God over hen brengen.

> **33** *Gij slangen, gij adderengebroedsels! hoe zoudt gij de helse verdoemenis ontvlieden?*

Onze Heere sprak zeer scherp, maar de trouw vereiste zulke taal als deze. Een goede chirurg snijdt diep, en zo deed Jezus. Onze moderne predikers zouden niet zo spreken, zelfs niet tegen schriftgeleerden en Farizeeën die Christus

opnieuw kruisigden en Hem openlijk te schande maakten. Hij is niet de meest liefdevolle die de gladste woorden spreekt. Ware liefde dwingt een eerlijk mens vaak te zeggen wat hem veel meer pijn doet dan het zijn verharde hoorders raakt.

MATTHEÜS 23:34-39

De Koning neemt afscheid van Zijn hoofdstad

↑ Inhoud

> **34-36** *Daarom ziet, Ik zend tot u profeten, en wijzen, en schriftgeleerden, en uit dezelve zult gij sommigen doden en kruisigen, en sommigen uit dezelve zult gij geselen in uw synagogen, en zult hen vervolgen van stad tot stad; Opdat op u kome al het rechtvaardige bloed, dat vergoten is op de aarde, van het bloed des rechtvaardigen Abels af, tot op het bloed van Zacharia, den zoon van Barachia, welken gij gedood hebt tussen den tempel en het altaar. Voorwaar zeg Ik u: Al deze dingen zullen komen over dit geslacht.*

Onze grote Koning wist dat Zijn leven op aarde spoedig zou eindigen. Hij stond in feite op het punt Zijn laatste af-

scheidswoord te spreken tot het volk dat in de tempel was samengekomen. Maar voordat Hij hen verliet, bracht Hij nog een koninklijke en profetische boodschap over: "*Daarom ziet, Ik zend tot u profeten, en wijzen, en schriftgeleerden.*" Alleen de Koning der koningen kon zo spreken zonder te lasteren. Deze "profeten, en wijzen, en schriftgeleerden" zouden Christus' hemelvaartsgaven zijn aan de gemeente en aan de wereld. Hij voorzegde welke ontvangst Zijn dienaren van de Joden te wachten stond: "*en uit dezelve zult gij sommigen doden en kruisigen, en sommigen uit dezelve zult gij geselen in uw synagogen, en zult hen vervolgen van stad tot stad.*" Dit alles is letterlijk vervuld.

Met het zenden van Zijn laatste vertegenwoordigers wilde de Koning bereiken dat de schuldige stad voorgoed zonder verontschuldiging zou zijn wanneer de maat van haar ongerechtigheid vol zou zijn en haar vreselijke ondergang bezegeld zou worden: "*Opdat op u kome al het rechtvaardige bloed, dat vergoten is op de aarde, van het bloed des rechtvaardigen Abels af, tot op het bloed van Zacharia, den zoon van Barachia, welken gij gedood hebt tussen den tempel en het altaar.*" De verwoesting van Jeruzalem was verschrikkelijker dan alles wat de wereld ooit, vóór of na die tijd, heeft aanschouwd. Zelfs Titus scheen in zijn wrede werk de hand van een wrekende God te zien. Waarlijk, het bloed van de martelaren die in Jeruzalem werden gedood, werd ruimschoots gewroken toen de hele stad een ware Akeldama, een bloedakker, werd.

De koninklijke Profeet voorzegde de tijd van het einde: "*Voorwaar zeg Ik u: Al deze dingen zullen komen over dit geslacht.*" Nog vóór dat geslacht voorbijgegaan was, werd Jeruzalem belegerd en verwoest. Er was een voldoende tussentijd voor de volledige verkondiging van het evangelie door de apostelen en evangelisten van de eerste christelijke gemeente en voor het bijeenbrengen van hen die de gekruisigde Christus als hun ware Messias erkenden. Toen kwam het vreselijke einde dat de Zaligmaker voorzien en voorzegd had, en het vooruitzicht daarvan perste Hem uit lippen en hart de droeve klacht af die volgde op Zijn profetie over de ondergang die Zijn schuldige hoofdstad wachtte.

> **37** *Jeruzalem, Jeruzalem! gij, die de profeten doodt, en steenigt, die tot u gezonden zijn! hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkerwijs een hen haar kiekens bijeenvergadert onder de vleugels; en gijlieden hebt niet gewild.*

Wat moet het gelaat van de Koning medelijden en teleurgestelde liefde hebben uitgedrukt toen Hij onder stromende tranen deze woorden sprak! Wat een treffend beeld gaf Hij van de manier waarop Hij de Joden voor Zichzelf had willen winnen: "*hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkerwijs een hen haar kiekens bijeenvergadert onder de vleugels*." Wat een vertrouwelijke tederheid! Wat een warm Elysium van rust! Wat een voeding voor de zwakken! Wat een bescherming voor de krachtelo-

zen! En toch was het allemaal tevergeefs aangeboden: “hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen… *en gijlieden hebt niet gewild*!” O, de vreselijke halsstarrigheid van de opstandige menselijke wil! Laat alle lezers van deze regels oppassen dat de Koning nooit zo’n klacht over hen zal moeten uiten.

> **38-39** *Ziet, uw huis wordt u woest gelaten. Want Ik zeg u: Gij zult Mij van nu aan niet zien, totdat gij zeggen zult: Gezegend is Hij, Die komt in den Naam des Heeren!*

Er restte de Koning niets anders dan het plechtige doodsvonnis uit te spreken over hen die niet tot Hem wilden komen om leven te hebben: “*Ziet, uw huis wordt u woest gelaten.*” Het hele “huis” van de Joden werd woest gelaten toen Jezus van hen heen ging, en de tempel, het heilige en schone “huis”, werd een geestelijke woestenij toen Christus het voorgoed verliet. Jeruzalem was te ver heen om nog gered te kunnen worden van de ondergang die het zichzelf had bereid.

Te midden van al deze duisternis was er één lichtstraal: “*Want Ik zeg u: Gij zult Mij van nu aan niet zien, totdat gij zeggen zult: Gezegend is Hij, Die komt in den Naam des Heeren!*” Na Zijn dood en opstanding verscheen de Heere Jezus vele malen aan Zijn discipelen, maar nooit aan de ongelovige Joden. Zijn persoonlijke bediening onder hen was ten einde, maar zij zou worden hervat wanneer Hij voor de tweede maal tot hen zou komen, zonder zondeoffer, tot zaligheid, en dan zouden zij zeggen: “Gezegend is Hij, Die

komt in den Naam des Heeren!" Lange eeuwen zijn voorbijgegaan sinds de Koning naar het verre land vertrok. De tekenen des tijds zeggen ons allen dat Zijn komst nabij is. O, dat christenen en Joden samen uitzagen naar de ware Messias, Wiens boodschap aan allen is: "Zie, Ik kom haastiglijk"!

MATTHEÜS 24:1-2

De Koning en het huis van Zijn Vader

↑ Inhoud

> **1-2** *En Jezus ging uit en vertrok van den tempel; en Zijn discipelen kwamen bij Hem, om Hem de gebouwen des tempels te tonen. En Jezus zeide tot hen: Ziet gij niet al deze dingen? Voorwaar zeg Ik: Hier zal niet een steen op den anderen steen gelaten worden, die niet afgebroken zal worden.*

Toen de Koning Zijn laatste rede in de tempel had beëindigd, verliet Hij die om er nooit meer terug te keren: *En Jezus ging uit en vertrok van den tempel.* Zijn bediening daar was ten einde. Terwijl *Zijn discipelen* met Hem wegliepen in de richting van de Olijfberg, vestigden zij Zijn aandacht op de grote stenen waaruit de *tempel* was opgetrokken en op de kostbare versieringen van het prachtige gebouw.

Voor hen was het een heerlijk gezicht, maar voor hun Heere was het een droevig gezicht. Het huis van Zijn Vader, dat een bedehuis had moeten zijn voor alle volken, was een moordenaarskuil geworden en zou weldra volledig worden verwoest: *En Jezus zeide tot hen: "Ziet gij niet al deze dingen? Voorwaar zeg Ik: Hier zal niet een steen op den anderen steen gelaten worden, die niet afgebroken zal worden."* Josephus vertelt ons dat Titus eerst probeerde de tempel te redden, zelfs nadat die in brand was gestoken, maar zijn pogingen hadden geen resultaat, en uiteindelijk gaf hij bevel dat de hele stad en de tempel met de grond gelijk gemaakt moesten worden, op een klein gedeelte na dat voor de bezetting werd gespaard. Dit werd zo grondig gedaan dat de geschiedschrijver zegt: "Er bleef niets over dat hen die daarheen kwamen kon doen geloven dat het ooit bewoond was geweest."

Soms verblijden wij ons over de aardse bloei van de gemeente alsof die beslist zou standhouden, maar al wat uiterlijk is, zal voorbijgaan of verwoest worden. Laten wij alleen datgene als hecht en duurzaam beschouwen wat van God komt en Gods werk is. "de dingen, die men ziet, zijn tijdelijk."

MATTHEÜS 24:3-31

De Koning beantwoordt moeilijke vragen

↑ Inhoud

> **3** *En als Hij op den Olijfberg gezeten was, gingen de discipelen tot Hem alleen, zeggende: Zeg ons, wanneer zullen deze dingen zijn, en welk zal het teken zijn van Uw toekomst, en van de voleinding der wereld?*

De kleine stoet trok verder omhoog langs *den Olijfberg* tot Jezus een rustplaats bereikte vanwaar Hij de tempel kon zien (Markus 13:3). Daar zat Hij neer, en toen Hij *gezeten was, gingen de discipelen tot Hem alleen, zeggende: "Zeg ons, wanneer zullen deze dingen zijn, en welk zal het teken zijn van Uw toekomst, en van de voleinding der wereld*?" Dit zijn de vragen die in elk tijdperk sinds de dagen van onze Zaligmaker zijn gesteld. Er zijn hier twee afzonderlijke vra-

gen, misschien zelfs drie. De discipelen vroegen eerst naar het tijdstip van de verwoesting van de tempel, en vervolgens naar het teken van Christus' komst en van "de voleinding van de eeuw" (in de kanttekening van de Engelse Revised Version). De antwoorden van Jezus bevatten veel dat geheimzinnig was en dat pas volledig begrepen kon worden naarmate datgene wat Hij voorzegde werkelijk gebeurde. Hij vertelde Zijn discipelen enkele dingen die betrekking hadden op het beleg van Jeruzalem, enkele die Zijn wederkomst betroffen, en enkele die onmiddellijk aan "de voleinding der wereld" vooraf zouden gaan. Wanneer wij helderder licht hebben, zullen wij misschien inzien dat alle voorzeggingen van onze Zaligmaker bij deze gedenkwaardige gelegenheid enig verband hadden met alle drie deze grote gebeurtenissen.

> **4-6** *En Jezus, antwoordende, zeide tot hen: Ziet toe, dat u niemand verleide. Want velen zullen komen onder Mijn Naam, zeggende: Ik ben de Christus; en zij zullen velen verleiden. En gij zult horen van oorlogen, en geruchten van oorlogen; ziet toe, wordt niet verschrikt; want al die dingen moeten geschieden, maar nog is het einde niet.*

Jezus was altijd praktisch. Het belangrijkste voor Zijn discipelen was niet dat zij zouden weten wanneer "deze dingen" zouden zijn, maar dat zij bewaard zouden blijven voor het kwaad dat eigen was aan die tijd. Daarom volgt: *En Jezus, antwoordende, zeide tot hen: "Ziet toe, dat u niemand verleide. Want velen zullen komen onder Mijn Naam, zeggende: Ik ben de Christus; en zij zullen velen verleiden."*

Zij moesten oppassen dat geen van de valse messiassen hen op een dwaalspoor zou brengen, zoals die er zo velen anderen zouden misleiden. Vóór de verwoesting van Jeruzalem traden talloze bedriegers op, die zich uitgaven voor de gezalfden van God. Bijna elke bladzijde van de geschiedenis is bevlekt met de namen van zulke verleiders, en in onze eigen tijd hebben wij er enkelen gezien die in Christus' naam komen en zeggen dat zij christussen zijn. Zulke mensen verleiden velen, maar wie de waarschuwing van hun Heere ter harte nemen, zullen er niet door misleid worden.

De woorden van onze Zaligmaker, "*En gij zult horen van oorlogen, en geruchten van oorlogen*", zouden op bijna elk tijdperk van de wereldgeschiedenis toegepast kunnen worden. De aarde heeft zelden een lange tijd van rust gekend. Er zijn bijna altijd zowel werkelijke oorlogen als geruchten van oorlogen geweest. Er waren er veel voordat Jeruzalem werd verwoest. Er zijn er sindsdien veel geweest en er zullen er veel zijn tot die heerlijke tijd waarin "het ene volk zal tegen het andere volk geen zwaard opheffen, en zij zullen geen oorlog meer leren."

De woorden "*ziet toe, wordt niet verschrikt*" zijn een tijdige boodschap voor de discipelen van Christus in elk tijdperk. "*want al die dingen moeten geschieden*", laten wij er daarom niet door verbaasd of verontrust zijn, "maar nog is het einde niet." De verwoesting van Jeruzalem was het begin van het einde, het grote voorbeeld en de voorafschaduwing van alles wat zal gebeuren wanneer Christus in de

laatste dagen op de aarde zal staan. Het was *een* einde, maar niet *het* einde: "maar *nog* is het einde niet."

> **7-8** *Want het ene volk zal tegen het andere volk opstaan, en het ene koninkrijk tegen het andere koninkrijk; en er zullen zijn hongersnoden, en pestilentien, en aardbevingen in verscheidene plaatsen. Doch al die dingen zijn maar een beginsel der smarten.*

Men zou denken dat er verdriet genoeg lag in "*hongersnoden, en pestilentien, en aardbevingen in verscheidene plaatsen*", maar onze Heere zei dat "*al die dingen*" slechts "*een beginsel der smarten*" waren, de eerste weeën van de barensnood die aan Zijn komst moet voorafgaan, hetzij tot Jeruzalem, hetzij tot de hele wereld. Als hongersnoden, pestilentiën en aardbevingen slechts "een beginsel der smarten" zijn, wat mogen wij dan niet van het einde verwachten? Deze profetie moet de discipelen van Christus zowel waarschuwen voor wat zij kunnen verwachten, als hen losmaken van de wereld waarin al deze en nog grotere smarten ondervonden zullen worden.

> **9** *Alsdan zullen zij u overleveren in verdrukking, en zullen u doden, en gij zult gehaat worden van alle volken, om Mijns Naams wil.*

Onze Heere voorzegde niet alleen de algemene beproeving die over de Joden en over de wereld zou komen, maar ook de bijzondere vervolging die het deel zou zijn van Zijn uitverkoren volgelingen: "*Alsdan zullen zij u overleveren in verdrukking, en zullen u doden, en gij zult gehaat worden*

van alle volken, om Mijns Naams wil.” Het Nieuwe Testament levert overvloedig bewijs voor de vervulling van deze woorden. Reeds in de dagen van Paulus werd van “deze sekte” gezegd dat “zij overal tegengesproken wordt”. Is er sindsdien ook maar één land geweest dat niet bevlekt is met het bloed van de martelaren? Overal waar Christus’ evangelie is gepredikt, zijn mensen met geweld opgestaan tegen de boodschappers van de barmhartigheid en hebben hen gekweld en gedood waar zij maar konden.

> **10** *En dan zullen er velen geergerd worden, en zullen elkander overleveren, en elkander haten.*

Dit zou een bittere beproeving zijn voor de volgelingen van Christus, en toch hebben zij die altijd moeten verduren. De vervolging zou de verraders binnen de gemeente aan het licht brengen, evenals de vijanden daarbuiten. Te midden van de uitverkorenen zouden opvolgers van Judas worden gevonden, die bereid zouden zijn Zijn volgelingen te verraden zoals hij zijn Heere verried. Het droevigst van alles is het verraad van goede mensen door hun eigen familieleden, maar ook dat hebben velen van hen om Christus’ wil moeten dragen.

> **11-12** *En vele valse profeten zullen opstaan, en zullen er velen verleiden. En omdat de ongerechtigheid vermenigvuldigd zal worden, zo zal de liefde van velen verkouden.*

Wat niet bereikt kon worden door vervolgers buiten de gemeente en verraders binnen de gemeente, zou beproefd

worden door leraars van dwalingen: "*En vele valse profeten zullen opstaan, en zullen er velen verleiden.*" Zij zijn in alle tijden opgestaan. In deze moderne tijd zijn zij in wolken opgestaan, tot de lucht er dik van is, als van een leger verslindende sprinkhanen. Dit zijn de mensen die nieuwe leerstellingen verzinnen en die schijnen te denken dat de godsdienst van Jezus Christus iets is wat een mens naar believen in elke vorm en gedaante kan wringen. Helaas, dat zulke leraars ook maar enige discipelen hebben! Het is dubbel droevig dat zij "velen" kunnen verleiden. Toch moeten wij, wanneer het zo gaat, bedenken dat de Koning gezegd heeft dat het zo zou zijn.

Is het een wonder dat, waar "*de ongerechtigheid vermenigvuldigd zal worden*" en wetteloosheid zo toeneemt, "*zo zal de liefde van velen verkouden*"? Als de leraars het volk misleiden en hun "een ander Evangelie" geven, terwijl er "geen ander is", dan is het geen wonder dat liefde en ijver ontbreken. Het wonder is dat er nog liefde en ijver overblijft nadat mensen zijn blootgesteld aan zo'n verkillend en dodend proces als dat van de voorstanders van de moderne "vernietigende kritiek". Voorwaar, die kritiek wordt terecht "vernietigend" genoemd, want zij verwoest bijna alles wat het waard is bewaard te worden.

> **13** *Maar wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden.*

Opnieuw herinnerde onze Zaligmaker Zijn discipelen aan de persoonlijke verantwoordelijkheid van ieder van hen in

een tijd van beproeving en toetsing zoals zij nu zouden doormaken. Hij wilde dat zij zouden onthouden dat niet degene die aan de wedloop begint, maar degene die tot het doel toe loopt, de prijs behaalt: "*Maar wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden.*" Als deze leer niet door een andere werd aangevuld, zou er maar weinig goed nieuws zijn voor arme, verzochte, beproefde en worstelende heiligen in zulke woorden. Wie van ons zou volharden in het lopen van de hemelse wedloop als God ons niet voor vallen behoedde en ons volhardende genade schonk? Maar geprezen zij Zijn naam: "de rechtvaardige zal zijn weg vasthouden." "Hij, Die in u een goed werk begonnen heeft, dat voleindigen zal tot op den dag van Jezus Christus."

> **14** *En dit Evangelie des Koninkrijks zal in de gehele wereld gepredikt worden tot een getuigenis allen volken; en dan zal het einde komen.*

De wereld is voor de gemeente als een steiger voor een gebouw. Als de gemeente voltooid is, wordt de steiger weggehaald. De wereld moet blijven bestaan tot de laatste uitverkorene zalig is geworden: "*en dan zal het einde komen.*" Vóór de verwoesting van Jeruzalem werd "*dit Evangelie des Koninkrijks*" waarschijnlijk "*in de gehele wereld gepredikt*", voor zover die toen bekend was, maar er zal een vollediger verkondiging van komen "*tot een getuigenis allen volken*" vóór de grote voleinding van alle dingen: "en dan zal het einde komen", en de Koning zal op de troon van Zijn heer-

lijkheid zitten en over de eeuwige bestemming van het hele menselijke geslacht beslissen.

> **15-18** *Wanneer gij dan zult zien den gruwel der verwoesting, waarvan gesproken is door Daniel, de profeet, staande in de heilige plaats; (die het leest, die merke daarop!) Dat alsdan, die in Judea zijn, vlieden op de bergen; Die op het dak is, kome niet af, om iets uit zijn huis weg te nemen; En die op den akker is, kere niet weder terug, om zijn klederen weg te nemen.*

Dit gedeelte van de woorden van onze Zaligmaker lijkt uitsluitend betrekking te hebben op de verwoesting van Jeruzalem. Zodra de discipelen van Christus "*den gruwel der verwoesting*" zagen, dat wil zeggen de Romeinse veldtekens met hun afgodische symbolen, "*staande in de heilige plaats*", wisten zij dat het ogenblik voor hen was gekomen om te ontkomen, en dat zij moesten "*vlieden op de bergen*". De christenen in Jeruzalem en in de omliggende steden en dorpen "*in Judea*" maakten gebruik van de eerste gelegenheid om aan de Romeinse legers te ontsnappen en vluchtten naar de bergstad Pella in Perea, waar zij bewaard bleven voor de algemene ondergang die de Joden overweldigde. Er was geen tijd te verliezen vóór de definitieve insluiting van de schuldige stad: "*Die op het dak is, kome niet af, om iets uit zijn huis weg te nemen; en die op den akker is, kere niet weder terug, om zijn klederen weg te nemen.*" Zij moesten zo snel mogelijk naar de bergen vluchten op het moment dat zij "Jeruzalem van heirlegers omsingeld" zagen (Lukas 21:20).

> **19-21** *Maar wee de bevruchten, en den zogenden vrouwen in die dagen! Doch bidt, dat uw vlucht niet geschiede des winters, noch op een sabbat. Want alsdan zal grote verdrukking wezen, hoedanige niet is geweest van het begin der wereld tot nu toe, en ook niet zijn zal.*

Het moet een bijzonder zware tijd zijn geweest voor de vrouwen die van huis moesten vluchten juist toen zij rust en stilte nodig hadden. Hoe attent en hoe teder was onze medelijdende Zaligmaker toen Hij zo meeleefde met lijdende moeders in hun nood! Een vlucht "*des winters*" of "*op een sabbat*" zou gepaard zijn gegaan met bijzondere moeilijkheden, en daarom werden de discipelen aangespoord te bidden dat een ander tijdstip beschikbaar mocht zijn. De Heere wist precies wanneer zij zouden kunnen ontkomen, en toch gebood Hij hun te bidden dat hun vlucht niet in de winter en niet op de sabbat zou zijn. De wijzen van onze tijd zouden gezegd hebben dat bidden onder zulke omstandigheden nutteloos was. Zo niet de grote Leraar en het Voorbeeld van Zijn biddende volk. Hij leerde dat zo'n tijd juist het moment was voor bijzondere smeking.

De reden voor deze vermaning werd door de Zaligmaker aldus genoemd: "*Want alsdan zal grote verdrukking wezen, hoedanige niet is geweest van het begin der wereld tot nu toe, en ook niet zijn zal.*" Lees het verslag dat Josephus van de verwoesting van Jeruzalem heeft geschreven en zie hoe waarachtig de woorden van onze Heere zijn vervuld. De Joden zeiden goddeloos over de dood van Christus: "Zijn bloed kome over ons, en over onze kinderen." Nooit

heeft enig ander volk zo'n vreselijke vloek over zichzelf ingeroepen, en over geen enkel ander volk is ooit zo'n oordeel gekomen. Wij lezen van Joden die gekruisigd werden totdat er geen hout meer was om kruisen van te maken; van duizenden mensen die elkaar in hun woeste partijtwisten binnen de stad versloegen; van zovelen die als slaaf werden verkocht dat zij een overschot op de markt vormden en vrijwel waardeloos waren; en van het angstaanjagende bloedbad toen de Romeinen ten slotte de gedoemde hoofdstad binnentrokken; en dat bloedstollende verhaal bevestigt precies wat de Zaligmaker bijna veertig jaar vóór die verschrikkelijke gebeurtenissen had gezegd.

> 22 *En zo die dagen niet verkort werden, geen vlees zou behouden worden; maar om der uitverkorenen wil zullen die dagen verkort worden.*

Dit waren de woorden van de Koning en tevens van de Profeet, en als zodanig waren ze zowel betrouwbaar als gezaghebbend. Jezus sprak over wat "*zijn zal*" niet alleen als de Ziener die in de toekomst kon blikken, maar als de soevereine Beschikker over alle gebeurtenissen. Hij wist welke vurige beproeving de ongelovige natie wachtte en dat "*zo die dagen niet verkort werden, geen vlees zou behouden worden.*" Als de gruwelen van het beleg lang zouden voortduren, zou het hele geslacht van de Joden worden vernietigd. De Koning had de macht om de kwade dagen te bekorten en Hij legde uit waarom Hij die macht gebruikte: "*maar om der uitverkorenen wil zullen die dagen verkort*

worden." Zij die door hun eigen landgenoten gehaat en vervolgd waren, werden het middel om juist die landgenoten te behoeden voor volledige uitroeiing. Zo is het sindsdien vaak gegaan, en om der wille van Zijn uitverkorenen heeft de Heere vele oordelen tegengehouden en andere verkort. De goddelozen hebben meer aan de godvrezenden te danken dan zij weten of willen erkennen.

> **23-26** *Alsdan, zo iemand tot ulieden zal zeggen: Ziet, hier is de Christus, of daar, gelooft het niet. Want er zullen valse christussen en valse profeten opstaan, en zullen grote tekenen en wonderheden doen, alzo dat zij (indien het mogelijk ware) ook de uitverkorenen zouden verleiden. Ziet, Ik heb het u voorzegd! Zo zij dan tot u zullen zeggen: Ziet, hij is in de woestijn; gaat niet uit; Ziet, hij is in de binnenkameren; gelooft het niet.*

Het is iets groots om zo'n geloof in Christus te hebben dat u er geen overhoudt voor bedriegers. Het is belangrijk uw geloof niet te breed te verspreiden. Wie een beetje van alles gelooft, zal uiteindelijk niets meer geloven. Als u volkomen vertrouwen stelt in wat zeker en vast is, zullen "*valse christussen en valse profeten*" u niet tot hun slachtoffer kunnen maken. In één opzicht zijn de moderne leraars van dwalingen succesvoller dan hun Judese voorgangers, want zij verleiden daadwerkelijk "*ook de uitverkorenen*", ook al kunnen zij geen "*grote tekenen en wonderheden doen.*" Een van de droevigste tekenen van de tijd waarin wij leven is het gemak waarmee "de uitverkorenen" worden misleid door de gladpraterige "valse christussen en valse profeten"

die in ons midden overvloedig aanwezig zijn. Toch heeft onze Zaligmaker Zijn volgelingen er uitdrukkelijk voor gewaarschuwd: "*Ziet, Ik heb het u voorzegd!*" Een gewaarschuwd mens telt voor twee. Laat het zo ook bij ons zijn. Het welsprekende gebod van onze Zaligmaker kan passend worden toegepast op het hele stelsel van het "moderne denken" dat strijdig is met het geïnspireerde Woord van God: "*gelooft het niet*."

> **27** *Want gelijk de bliksem uitgaat van het oosten, en schijnt tot het westen, alzo zal ook de toekomst van den Zoon des mensen wezen.*

Wanneer *Hij* komt, zullen wij weten wie Hij is en waarom Hij gekomen is. Er zal geen raadsel of geheim meer zijn omtrent "*de toekomst van den Zoon des mensen.*" Er zal dan geen reden meer zijn om vragen te stellen. Niemand zal zich vergissen over Zijn verschijning wanneer die werkelijk plaatsvindt. "Alle oog zal Hem zien." Christus' komst zal plotseling zijn, schokkend, voor allen zichtbaar en verschrikkelijk voor de goddelozen, "*gelijk de bliksem uitgaat van het oosten, en schijnt tot het westen.*" Zijn eerste komst ten oordeel bij de verwoesting van Jeruzalem had verschrikkingen die tot dan toe nooit op aarde waren gekend. Zijn laatste komst zal nog verschrikkelijker zijn.

> **28** *Want alwaar het dode lichaam zal zijn, daar zullen de arenden vergaderd worden.*

Het jodendom was een "*het dode lichaam*" geworden, dood en verrot, een passende prooi voor de gieren of aasvogels van Rome. Eens zal er een andere dag aanbreken, waarop er een dode kerk in een dode wereld zal zijn en "*de arenden*" van het goddelijk oordeel zullen "*vergaderd worden*" om in stukken te scheuren wie niemand zal kunnen redden. De roofvogels verzamelen zich overal waar dode lichamen te vinden zijn, en de oordelen van Christus zullen worden uitgegoten wanneer het staatkundige of kerkelijke lichaam ondraaglijk verdorven wordt.

> **29-30** *En terstond na de verdrukking dier dagen, zal de zon verduisterd worden, en de maan zal haar schijnsel niet geven, en de sterren zullen van den hemel vallen, en de krachten der hemelen zullen bewogen worden. En alsdan zal in den hemel verschijnen het teken van den Zoon des mensen; en dan zullen al de geslachten der aarde wenen, en zullen den Zoon des mensen zien, komende op de wolken des hemels, met grote kracht en heerlijkheid.*

Het lijkt erop dat onze Heere de profetieën over de verwoesting van Jeruzalem en over Zijn eigen wederkomst opzettelijk door elkaar heeft vermengd, zodat er in Zijn woorden niets zou zijn om ijdele nieuwsgierigheid te bevredigen, maar alles om Zijn discipelen voortdurend op de uitkijk te houden naar Zijn verschijning. Deze verzen moeten van toepassing zijn op de komst van de Koning op de laatste grote dag. Er kan een gedeeltelijke vervulling van geweest zijn in "*de verdrukking*" die over Zijn schuldige hoofdstad kwam, en de taal van de Zaligmaker kan figuur-

lijk bedoeld zijn om de wonderen in "*de hemelen*" en de rampen op "*de aarde*" in verband met dat vreselijke oordeel te schetsen, maar wij moeten Christus' woorden hier beschouwen als een profetie van de uiteindelijke openbaring van "*den Zoon des mensen, komende op de wolken des hemels, met grote kracht en heerlijkheid.*" Er zal geen behoefte meer zijn aan "*de zon*", "*de maan*" en "*de sterren*" wanneer *Hij*, Die helderder is dan de zon, uitstraalt in al de heerlijkheid van Zijn Vader en van Zijn heilige engelen.

Christus' komst zal de bron zijn van onuitsprekelijke vreugde voor Zijn vrienden, maar het zal ongekend verdriet brengen aan Zijn vijanden: "*dan zullen al de geslachten der aarde wenen.*" Wanneer Jezus komt, zal Hij de volken nog steeds onbekeerd vinden, en afgrijzen zal hun eeuwig deel zijn.

> **31** *En Hij zal Zijn engelen uitzenden met een bazuin van groot geluid, en zij zullen Zijn uitverkorenen bijeenvergaderen uit de vier winden, van het ene uiterste der hemelen tot het andere uiterste derzelve.*

Het eerste wat onze Heere zal bezighouden wanneer Hij wederkomt, is de veiligheid van "Zijn uitverkorenen". Hij is heengegaan om een plaats voor hen te bereiden, en wanneer die plaats gereed is en de tijd van hun verheerlijking is aangebroken, dan geldt: "*En Hij zal Zijn engelen uitzenden met een bazuin van groot geluid, en zij zullen Zijn uitverkorenen bijeenvergaderen uit de vier winden, van het ene uiterste der hemelen tot het andere uiterste derzelve.*"

> ***“Oost en west, en zuid en noord,***
> ***snelt elke stralende engel voort,***
> ***en brengt met glinsterende vleugel***
> ***Sions heiligen tot Sions Koning.”***

Wat een tegenstelling tussen het samenkomen van de arenden om het rottende kadaver te verslinden en het bijeenvergaderen van Christus’ uitverkorenen bij de grote bazuinroep van Zijn heilige engelen! Moge elke lezer van deze regels tot die laatste groep behoren! Zij zullen met vreugde uitzien naar de tijd van de verschijning van de Koning.

MATTHEÜS 24:32-41

De Koning spreekt over de tijd van Zijn komst

↑ Inhoud

> **32-35** *En leert van den vijgeboom deze gelijkenis: wanneer zijn tak nu teder wordt, en de bladeren uitspruiten, zo weet gij, dat de zomer nabij is. Alzo ook gijlieden, wanneer gij al deze dingen zult zien, zo weet, dat het nabij is, voor de deur. Voorwaar, Ik zeg u: Dit geslacht zal geenszins voorbijgaan, totdat al deze dingen zullen geschied zijn. De hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar Mijn woorden zullen geenszins voorbijgaan.*

Onze Heere keert hier kennelijk terug tot het onderwerp van de verwoesting van Jeruzalem en geeft Zijn apostelen in deze woorden een waarschuwing over de tekenen des tijds. Kort tevoren had Hij de onvruchtbare vijgenboom als aanschouwelijk onderwijs gebruikt; nu gebiedt Hij Zijn dis-

cipelen: "*En leert van den vijgeboom deze gelijkenis*", en ook van alle bomen (Lukas 21:29). Gods grote boek der natuur staat vol voorbeelden voor wie ogen hebben om ze te zien, en de Heere Jezus, de grote Schepper, maakte vaak gebruik van de verluchte bladzijden ervan om Zijn hoorders te onderwijzen. Bij deze gelegenheid gebruikte Hij een eenvoudige vergelijking uit de gelijkenis van de vijgenboom: "*wanneer zijn tak nu teder wordt, en de bladeren uitspruiten, zo weet gij, dat de zomer nabij is.*" Zij konden zo'n duidelijk teken van de nabije terugkeer van de zomer niet verkeerd opvatten, en Jezus wilde dat zij de tekenen die het komende oordeel over Jeruzalem zouden aankondigen even snel zouden lezen: "*Alzo ook gijlieden, wanneer gij al deze dingen zult zien, zo weet, dat het nabij is, voor de deur.*" De Engelse Revised Version heeft de woorden: "weet dat Hij nabij is", de Zoon des mensen, de Koning. Zijn eigen volk verwierp Hem toen Hij in barmhartigheid kwam. Zo zou ook Zijn volgende komst een tijd van vreselijk oordeel en vergelding zijn voor Zijn schuldige hoofdstad. O, dat Joden en heidenen vandaag wijs genoeg waren om de les van die vurige beproeving te leren en Zijn aangezicht te zoeken, Wiens toorn zij niet kunnen dragen!

De Koning liet Zijn volgelingen niet in het onzekere over wanneer deze dingen zouden gebeuren: "*Voorwaar, Ik zeg u: Dit geslacht zal geenszins voorbijgaan, totdat al deze dingen zullen geschied zijn.*" Het was ongeveer de gewone duur van een geslacht toen de Romeinse legers Jeruzalem omsingelden, waarvan de maat van ongerechtigheid toen

vol was en overstroomde in ellende, doodsangst, nood en bloedvergieten zoals de wereld nooit eerder of later heeft gezien. Jezus was een ware Profeet. Alles wat Hij voorzegde is letterlijk vervuld. Hij bevestigde wat Hij reeds gezegd had en wat Hij nog zou zeggen met een plechtige verzekering: "*De hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar Mijn woorden zullen geenszins voorbijgaan.*"

Toch geldt: "het Woord des Heeren blijft in der eeuwigheid", en hoewel die Heere in menselijke gedaante verscheen en weldra als een misdadiger zou worden gekruisigd, zouden Zijn woorden blijven wanneer hemel en aarde het doel zouden hebben vervuld waarvoor Hij ze geschapen had, en voorbijgegaan zouden zijn.

Christus' beloften van vergeving zijn even zeker van vervulling als Zijn profetieën van straf. Geen woord van Hem zal ooit "voorbijgaan".

> **36** *Doch van dien dag en die ure weet niemand, ook niet de engelen der hemelen, dan Mijn Vader alleen.*

Er is hier een duidelijke verandering in de woorden van onze Heere, die er onmiskenbaar op wijst dat zij betrekking hebben op Zijn laatste grote komst ten oordeel: "*Doch van dien dag en die ure weet niemand.*" Sommige zelfbenoemde profeten hebben dit vers aan zijn duidelijke betekenis onttrokken door te zeggen: "Hoewel wij de dag en het uur van Christus' komst niet weten, kunnen wij het jaar, de maand en zelfs de week wel weten." Als deze manier om de woorden van Jezus te verscheuren niet godslas-

terlijk is, dan is zij zeker dwaas, en verraadt zij ontrouw aan de Koning. Hij voegde eraan toe dat niet alleen niemand die dag en dat uur weet, maar dat het ook voor de engelen verborgen is: "*ook niet de engelen der hemelen, dan Mijn Vader alleen.*" Wij hoeven ons dus niet te laten verontrusten door ijdele profetieën van warhoofdige dwepers, ook al beweren zij de Schrift uit te leggen, want wat de engelen niet weten, is hun niet geopenbaard. Zelfs Christus heeft in Zijn menselijke natuur Zijn eigen vermogens zo vrijwillig beperkt dat Hij het tijdstip van Zijn wederkomst niet kende (Markus 13:32). Het is genoeg voor ons te weten dat Hij zeker komen zal. Onze grote zorg moet zijn gereed te zijn voor Zijn verschijning, wanneer Hij ook terugkeert.

> **37-39** *En gelijk de dagen van Noach waren, alzo zal ook zijn de toekomst van den Zoon des mensen. Want gelijk zij waren in de dagen voor den zondvloed, etende en drinkende, trouwende en ten huwelijk uitgevende, tot den dag toe, in welken Noach in de ark ging; En bekenden het niet, totdat de zondvloed kwam, en hen allen wegnam; alzo zal ook zijn de toekomst van de Zoon des mensen.*

Hoewel de Koning het tijdstip van "*de toekomst van den Zoon des mensen*" niet openbaarde, verklaarde Hij duidelijk dat de geschiedenis zich zou herhalen en dat "die dag" zou zijn "*gelijk de dagen van Noach waren*". Wanneer Hij komt, zal Hij velen onvoorbereid vinden, net zoals de mensen vóór de zondvloed dat waren toen "*de zondvloed kwam, en hen allen wegnam*". Toch zullen zondaars in beide gevallen ruim gewaarschuwd zijn. Noach was voor de

mensen van zijn dagen “den prediker der gerechtigheid”, en “dit Evangelie des Koninkrijks zal in de gehele wereld gepredikt worden tot een getuigenis allen volken; en dan zal het einde komen” (vers 14). Christus’ komst zal, net als de zondvloed, plotseling zijn, onverwacht, in zijn gevolgen universeel en verschrikkelijk voor de goddelozen, hoewel zij volkomen onbezorgd zullen zijn, “*etende en drinkende, trouwende en ten huwelijk uitgevende, tot den dag toe.*”

Wat rechtmatig en goed is onder andere omstandigheden, wordt een uitgesproken kwaad wanneer het in de plaats komt van de voorbereiding op de komst van de Zoon des mensen. Wee hen wier eten en drinken het brood en het water des levens niet omvatten, en die trouwen of ten huwelijk worden gegeven, maar niet aan de hemelse Bruidegom! Die *Dies Irae* zal een vreselijke dag zijn voor zondaars.

> ***“Dag van het oordeel, dag van wonderen!***
> ***Hoor, het vreselijke bazuingeluid,***
> ***luider dan duizend donderslagen,***
> ***doet heel de wijde schepping beven!***
> ***Hoe zal de oproep***
> ***het hart van de zondaar verbijsteren!”***

> **40-41** *Alsdan zullen er twee op den akker zijn, de een zal aangenomen, en de ander zal verlaten worden. Er zullen twee vrouwen malen in den molen, de ene zal aangenomen, en de andere zal verlaten worden.*

De scheiding tussen de godvrezenden en de goddelozen zal bij de komst van Christus zeer nauwkeurig zijn. Medearbeiders zullen voor altijd van elkaar gescheiden worden op "die dag": *Alsdan zullen er twee op den akker zijn*, ploegend, zaaiend, oogstend of rustend, "de een zal aangenomen, en de ander zal verlaten worden." De gelovige arbeider zal door de engelen worden aangenomen om zich te voegen bij de scharen van de verlosten, terwijl zijn ongelovige medewerker zal worden overgelaten aan het oordeel dat spoedig over hem uitgegoten zal worden. "*Er zullen twee vrouwen malen in den molen.*" Het kunnen twee dienstbodes zijn in het huis van een rijk man, of moeder en dochter, of twee zusters in het huis van een arme, maar hoe nauw zij ook aan elkaar verbonden mogen zijn geweest, als de een door genade zalig wordt en de ander nog onder het vonnis der verdoemenis ligt, dan geldt: "*de ene zal aangenomen, en de andere zal verlaten worden.*" Deze scheiding zal eeuwig zijn. Er is geen enkele aanwijzing van een toekomstig weerzien.

MATTHEÜS 24:42-51

De Koning gebiedt Zijn dienstknechten te waken

↑ Inhoud

> **42** *Waakt dan; want gij weet niet, in welke ure uw Heere komen zal.*

Dit is de praktische slotsom van het hele betoog. Dat onze Heere komt, is zeker. Dat Zijn komst op elk ogenblik kan plaatsvinden, is een zaak van geloof, en dat wij de tijd van Zijn komst niet weten, is een feit:

"*Gij weet niet, in welke ure uw Heere komen zal.*" Christus spreekt hier over Zijn komst als over iets wat elk ogenblik kan gebeuren, om ons voortdurend in verwachting te houden. En opdat wij Zijn woorden niet in de wind zouden slaan, geeft Hij het bevel in de duidelijkste taal: "*Waakt dan.*" De titel die Hij gebruikt, geeft aan het bevel aan Zijn

discipelen om te waken extra kracht, want het is onze *Heere* die haastig komt.

> **43-44** *Maar weet dit, dat zo de heer des huizes geweten had, in welke nachtwake de dief komen zou, hij zou gewaakt hebben, en zou zijn huis niet hebben laten doorgraven. Daarom, zijt ook gij bereid; want in welke ure gij het niet meent, zal de Zoon des mensen komen.*

Als de heer des huizes betrouwbaar bericht heeft dat er een dief komt, maar niet weet op welk uur die zal aankomen, dan blijft hij de hele nacht wakker en wacht op zijn komst; maar als "*de heer des huizes*" te horen krijgt "*in welke nachtwake de dief*" komen zal, dan zal hij op dat tijdstip bijzonder op zijn hoede zijn. Elk geluidje trekt zijn aandacht. Hij meent iemand aan de achterdeur te horen. Nee, de dief probeert door een raam aan de voorkant binnen te komen! Waar hij ook komt, hij zal merken dat het oor van de heer luistert, het oog van de heer waakt en de hand van de heer klaarstaat om hem te grijpen, want hij was ruim op tijd gewaarschuwd voor de komst van de inbreker. Zo verstandig handelen mensen tegenover inbrekers; wat jammer dat zij niet even verstandig zijn in het waken op de komst van hun Heere! Wij weten niet, wij kunnen zelfs niet raden, in welke wake van de lange nacht van de aarde *Hij* komen zal: "*in welke ure gij het niet meent, zal de Zoon des mensen komen.*" Opnieuw klinkt het alsof het nu gebeurt: de Zoon des mensen komt, Hij is op komst. Zijn eigen woorden zijn: "Zie, Ik kom haastiglijk."

Voor de wereld zal de komst van Christus zijn als die van de dief, wanneer men haar niet vermoedt of verwacht en er dus geen voorbereidingen zijn getroffen om Hem te ontvangen; maar Zijn ware volgelingen zullen niet toelaten dat “die dag” hen “als een dief” bevangt (1 Thessalonicenzen 5:4). Zij behoren altijd uit te zien naar Zijn verschijning. Het gebod van onze Heere aan Zijn discipelen moet voor ons, die zoveel dichter bij de tijd van Zijn wederkomst leven, nog zwaarder wegen dan voor hen tot wie Hij deze waarschuwende woorden richtte: “*Daarom, zijt ook gij bereid.*” Wij behoren zo waakzaam te zijn alsof wij wisten dat Christus vanavond komt, want hoewel wij niet weten wanneer Hij komt, weten wij wel dat Hij op elk ogenblik kan komen. O, dat wij gereed mogen zijn voor Zijn verschijning, terwijl wij op Hem waken en wachten als knechten wier Heere lang van hen weg is geweest en op elk uur kan terugkeren! Dit zal ons ons dagelijks werk niet doen verwaarlozen. Integendeel, wij zullen des te vlijtiger onze aardse plichten behartigen, omdat ons hart rust vindt over onze hemelse schatten.

> **45-46** *Wie is dan de getrouwe en voorzichtige dienstknecht, denwelken zijn heer over zijn dienstboden gesteld heeft, om hunlieder hun voedsel te geven ter rechter tijd? Zalig is die dienstknecht, welken zijn heer, komende, zal vinden alzo doende.*

De apostelen waren “uitdelers der verborgenheden Gods” (1 Korinthe 4:1) en “goede uitdelers der menigerlei

genade Gods" (1 Petrus 4:10). Een grote eis die aan een rentmeester werd gesteld, was dat hij "*getrouw*" bevonden werd, zowel aan "zijn heer" als aan allen onder "zijn *dienstboden*" over wie hij "*gesteld*" was. Ook moest hij "*voorzichtig*" zijn in de omgang met zijn medednienstknechten, want ondanks de eer die hem was bewezen, bleef hij een "*dienstknecht*" die aan zijn heer rekenschap moest afleggen van zijn beheer. Deze woorden beschrijven de dienst van een predikant, die met zijn hele hart de waarheid verkondigt en erop uit is "*hunlieder hun voedsel te geven ter rechter tijd*", aan allen over wie de Heilige Geest hem tot opziener gesteld heeft. Of zij schilderen een onderwijzer, die de gemoederen van de jongeren met gezonde leer probeert te voeden; of zij tekenen elke dienaar van Christus, wat zijn roeping ook is, die het werk doet dat zijn Meester hem heeft opgedragen, zoals hij het zou willen doen als hij wist dat zijn Heere op dat ogenblik zou komen om het na te zien: "*Zalig is die dienstknecht, welken zijn heer, komende, zal vinden alzo doende.*" Zulk een dienaar van Christus is zalig. Gelukkig is de man die door zijn Heere "alzo doende" wordt gevonden. Moge onze Meester ons zo bezig vinden wanneer Hij komt!

> **47** *Voorwaar, Ik zeg u, dat hij hem zal zetten over al zijn goederen.*

Zijn heer had hem eerder al "over zijn dienstboden gesteld": de rentmeester die toezicht had op al het huispersoneel. Zijn getrouwe en voorzichtige gedrag in dat ambt

won hem bevordering naar een hogere post, zodat zijn heer besloot dat hij "*hem zal zetten over al zijn goederen.*" Zo gaat het onder de dienstknechten van Koning Jezus: er is loon voor getrouwe dienst, niet uit schuld maar uit genade, niet volgens de regel van de wet, maar volgens de tucht van het huis van God en de hogere regel van de liefde.

Let erop dat getrouwheid in de ene vorm van dienst beloond wordt met verdere dienst en grotere verantwoordelijkheid. De dienstknecht wiens pond tien pond gewonnen had, kreeg macht over tien steden (Lukas 19:17).

> **48-51** *Maar zo die kwade dienstknecht in zijn hart zou zeggen: Mijn heer vertoeft te komen; En zou beginnen zijn mededienstknechten te slaan, en te eten en te drinken met de dronkaards; Zo zal de heer van dezen dienstknecht komen ten dage, in welken hij hem niet verwacht, en ter ure, die hij niet weet; En zal hem afscheiden, en zijn deel zetten met de geveinsden; daar zal wening zijn en knersing der tanden.*

Deze man was een "*dienstknecht*"; wij hebben hier dus een waarschuwing, niet aan de buitenwereld, maar aan hen die binnen de gemeente van Christus zijn en belijden dienstknechten van God te zijn. Het is ook bij uitstek een waarschuwing aan predikers van het Woord, aan hen die over Gods huisgezin gesteld zijn. Deze man was wel een dienstknecht, maar een "*kwade* dienstknecht", een geveinsde, iemand die zich had opgedrongen in een ambt waarop hij geen recht had. Zijn gedachten en woorden waren kwaad: "*Maar zo die kwade dienstknecht in zijn hart*

zou zeggen: Mijn heer vertoeft te komen." Zijn gedrag tegenover wie onder hem gesteld waren, was kwaad: "*En zou beginnen zijn mededienstknechten te slaan.*" Zijn eigen leven was kwaad: "*en te eten en te drinken met de dronkaards.*" Zijn boze daden zouden plotseling worden afgebroken door de verschijning van zijn heer: "*Zo zal de heer van dezen dienstknecht komen ten dage, in welken hij hem niet verwacht, en ter ure, die hij niet weet.*" Onmiddellijk en verschrikkelijk zou de straf zijn die hem werd toegemeten: "*En zal hem afscheiden, en zijn deel zetten met de geveinsden.*" Hij was er zelf een van. Hij deed alsof hij een dienstknecht van God was, terwijl hij al die tijd een slaaf van de satan was, die zichzelf en de zonde diende. Laat hem naar zijn eigen gezelschap gaan. Hij was in werkelijkheid al eerder in tweeën gesneden: uiterlijk was hij een volgeling van Christus, innerlijk diende hij zijn eigen begeerten. Dat hij "afgescheiden" wordt, is slechts een rechtvaardige bestendiging van zijn dubbelhartige karakter. Is dat zijn einde? Nee: "*daar zal wening zijn en knersing der tanden.*" Wat een "deel" voor iemand die onder Gods dienstknechten werd geteld! Als wij hiervan lezen, laten wij dan in diepe nederigheid denken aan de ernstige vermaning van de apostel: "Zo dan, die meent te staan, zie toe, dat hij niet valle" (1 Korinthe 10:12).

MATTHEÜS 25:1-13

De Koning en Zijn bruiloftstoet

↑ Inhoud

Onze Heere zat nog steeds met Zijn discipelen op de Olijfberg (zie Mattheüs 24:3). De leerzame gelijkenis die volgt, sprak Hij uit als vervolg op de rede die wij hebben overdacht. Zij is kennelijk bedoeld om onder een bekend beeld de noodzaak te laten zien van voorbereiding op de heerlijke verschijning van de Koning, wanneer Hij komt om Zijn bruid te halen. Voor ons, die bij de wederkomst van Christus niet meer in leven zullen zijn, zal de middernachtelijke roep “gaat uit hem tegemoet” klinken op het uur van onze dood.

> **1-2** *Alsdan zal het Koninkrijk der hemelen gelijk zijn aan tien maagden, welke haar lampen namen, en gingen uit,*

> *den bruidegom tegemoet. En vijf van haar waren wijzen, en vijf waren dwazen.*

Naar Oosters gebruik wordt de bruidegom voorgesteld als iemand die naar het huis van de vader van zijn bruid is gegaan, vanwaar hij zijn echtgenote naar haar toekomstige woning zou geleiden. De gelijkenis begint op het punt waar enkele van zijn vermeende vrienden wachten om zich bij de optocht aan te sluiten en met hem naar het bruiloftsmaal te gaan. Zo wacht de louter belijdende gemeente van Christus op de komst van de Heere. In het uiterlijk van de "*tien maagden, welke haar lampen namen, en gingen uit, den bruidegom tegemoet*" leek niet veel verschil te bestaan. Zij waren allemaal maagden, zij namen allemaal hun lampen, en zij gingen allemaal uit, de bruidegom tegemoet. Zij beleden allemaal gehechtheid aan hem, en dat bracht hen ertoe zich af te scheiden van hun andere vriendinnen en kennissen om hem op zijn bruiloftsnacht tegemoet te gaan.

Toch was er een wezenlijk en diepgaand verschil tussen hen: "*vijf van haar waren wijzen, en vijf waren dwazen.*" Laten wij vurig hopen dat wij uit de woorden van onze Heere niet hoeven op te maken dat de helft van de belijdende gemeente bestaat uit hen die Hij "dwaas" noemt. Toch zou onze Zaligmaker niet van zo'n groot aandeel hebben gesproken als er niet werkelijk een zeer grote menging was van dwaze belijders met de wijze bezitters van Gods genade.

> **3** *Die dwaas waren, haar lampen nemende, namen geen olie met zich.*

Misschien meenden zij dat het genoeg was als zij lampen hadden die op die van anderen leken. Misschien oordeelden zij dat de verborgen voorraad olie, omdat die niet te zien was, overbodig was. Zij waren bereid een lamp in de ene hand te dragen, maar de andere hand te wijden aan de zorg voor een oliekruik was meer dan zij wilden doen. Dat de olie der genade ontbreekt, is de noodlottige tekortkoming in de lamp van menige belijder. Velen hebben de naam dat zij leven, maar hebben het leven van God niet in hun ziel. Zij belijden gehechtheid aan Christus, maar zij hebben de innerlijke toevoer van de Geest der genade niet om die gehechtheid te onderhouden. Er is een glinstering of een flits, maar geen blijvend licht, en dat kan er ook niet zijn, want hoewel zij *wel* "*lampen*" hebben, hebben zij "*geen olie met zich.*"

> **4** *Maar de wijzen namen olie in haar vaten, met haar lampen.*

Zij hadden olie in hun lampen en olie met hun lampen. Lampen zijn nutteloos zonder olie, maar de olie heeft de lamp nodig, anders wordt zij niet gebruikt. De genade moet haar aanwezigheid tonen, het geloof in Christus moet openlijk beleden worden, maar het is erger dan nutteloos belijdenis van liefde tot Christus af te leggen, tenzij er een verborgen voorraad genade is waardoor het uiterlijke deel van de godsdienst kan worden volgehouden, zelfs onder

het alles doorgrondende oog van de Koning Zelf. Als de Geest van God niet werkelijk en waarachtig in ons is, kunnen wij een tijdlang een schoon gelaat tonen naar het vlees, maar het einde zal zijn "de donkerheid der duisternis" in eeuwigheid.

> **5** *Als nu de bruidegom vertoefde, werden zij allen sluimerig, en vielen in slaap.*

Wat is het droevig waar dat in de geschiedenis van Christus' gemeente echte heiligen en louter belijders vaak naast elkaar "*sluimerig*" werden en "*in slaap vielen*"! Wie de olie der genade heeft, is niet altijd klaarwakker om zijn Meester te dienen en op Zijn verschijning te waken. Ook bij ware gelovigen veroorzaakt het uitblijven van Christus' komst teleurstelling, vermoeidheid en loomheid, en Zijn gemeente valt vast in slaap, terwijl zij op haar Heere zou moeten wachten. Wat de "dwazen" betreft, of zij nu zichzelf bedriegen of geveinsden zijn: omdat er geen waar leven van God in de ziel is, verdwijnt na een tijd hun schijnbare ijver en sust de satan hen in een noodlottige sluimering.

> **6** *En ter middernacht geschiedde een geroep: Ziet, de bruidegom komt, gaat uit hem tegemoet!*

Die middernachtelijke roep, "*Ziet, de bruidegom komt*", schrok alle slapers wakker. Het zou goed zijn als wij allen meer dachten aan de grote waarheid van de wederkomst van onze Heere. Hoe vaker die wordt gepredikt, in goede

verhouding tot de andere geopenbaarde leerstukken, hoe groter de kans dat zij zowel de sluimerende bezitters als de slapende belijders van liefde tot Christus wakker zal schudden. Nu de middernacht van deze tegenwoordige boze eeuw nadert, is het des te meer nodig dat allen worden aangespoord te luisteren naar de schallende roep: "*gaat uit hem tegemoet.*"

> **7** *Toen stonden al die maagden op, en bereidden haar lampen.*

De plotselinge alarmroep deed hen allen overeind springen en hun lampen onderzoeken en bijwerken. Zij konden de bruidegom niet tegemoet gaan zonder een licht te dragen; dat was een essentieel onderdeel van hun voorbereiding om zich bij de bruiloftstoet van de Koning aan te sluiten. De maagden die "olie in haar vaten, met haar lampen" hadden, waren snel klaar met het bijwerken en konden vertrekken, maar zij die wel "lampen" hadden, maar "geen olie", konden het nodige bijwerken niet doen. Het is jammer dat sommigen hun lampen nog moeten gaan bijwerken wanneer zij sterven, of wanneer het teken van de Zoon des mensen in de hemel verschijnt; maar als dat werk wordt ondernomen zonder de Geest of de genade van God, zal het eeuwig mislukken.

> **8** *En de dwazen zeiden tot de wijzen: Geeft ons van uw olie; want onze lampen gaan uit.*

Nu begonnen zij op prijs te stellen wat zij eerder hadden veracht. Zij waren zo dwaas geweest te denken dat olie overbodig was; nu zagen zij dat zij het ene noodzakelijke was. Vandaar hun verzoek aan hun wijzere gezellinnen: "*Geeft ons van uw olie.*" Zij gaven een vreselijke reden voor hun verzoek: "*want onze lampen gaan uit*", dat wil zeggen: zijn aan het doven. De droge pit flakkerde nog even en doofde toen in duisternis weg, als de walmende pit van een kaars.

Dat zijn verschrikkelijke woorden: "onze lampen gaan uit." Het is erger een lamp te hebben die is uitgegaan dan nooit een lamp te hebben gehad. "*Onze lampen gaan uit*." De dwaze maagden schenen te zeggen: "Wij dachten dat alles klaar was voor vanavond, wij roemden zelfs in onze lampen, wij beloofden onszelf een stralende toekomst, wij dachten dat ons aandeel in het bruiloftsmaal in orde was, maar onze lampen gaan uit en wij hebben geen olie om ze bij te vullen." Mocht geen lezer van deze bladzijde ooit deze bittere klacht hoeven aan te heffen!

Wie zijn bekering uitstelt tot het uur van zijn sterven, is als deze dwaze maagden. Hun dwaasheid heeft haar uiterste hoogte bereikt. Wanneer het doodszweet koud op het voorhoofd staat, zal de verwaarloosde olie der genade op prijs worden gesteld. Dan klinkt de wanhopige roep: "Laat een predikant halen om voor mij te bidden. Haal er enkele christenen bij om te zien wat zij voor mij kunnen doen."

> **9** *Doch de wijzen antwoordden, zeggende: Geenszins, opdat er misschien voor ons en voor u niet genoeg zij; maar gaat liever tot de verkopers, en koopt voor uzelven.*

Geen gelovige heeft meer genade dan hij nodig heeft; "de wijze" maagden hadden geen olie om weg te geven. Zij gaven het beste advies dat zij onder de omstandigheden konden geven, hoewel het niets uithaalde: "*Gaat liever tot de verkopers, en koopt voor uzelven.*" Er is een juiste plaats waar de olie op het juiste ogenblik gekocht kan worden. Wij worden opgeroepen om "de waarheid" te "kopen": "Koop de waarheid" (Spreuken 23:23). De genade wordt op Gods markt verkocht tegen evangelievoorwaarden, "zonder geld, en zonder prijs" (Jesaja 55:1), maar wanneer de middernachtelijke roep klinkt, is de dag der genade ten einde en is het kopen en verkopen voorgoed voorbij.

> **10** *Als zij nu heengingen om te kopen, kwam de bruidegom; en die gereed waren, gingen met hem in tot de bruiloft, en de deur werd gesloten.*

Ongetwijfeld zijn er bekeringen op het sterfbed, maar er valt te vrezen dat mensen die zo laat ontwaken tot een waar besef van hun toestand, in de overgrote meerderheid van de gevallen zullen merken dat "*de bruidegom*" komt terwijl zij de lang versmade genade gaan kopen. Het arme hoofd kan zo van pijn zijn beneveld dat de geest het denkbeeld van wat geloof in Christus is niet meer kan vatten. Het verstandelijk vermogen kan in dat verschrikkelijke uur geheel falen. Het risico is zo groot dat alleen wie nood-

lottig dwaas is, de voorbereiding op de komst van de Koning tot dan zal uitstellen.

"*En die gereed waren, gingen met hem in tot de bruiloft.*" Hun gereedheid bestond in het hebben van brandende lampen of vlammende fakkels. Onze voorbereiding op de dood of op de komst van Christus is het bezit van genade in het hart. "*En de deur werd gesloten.*" Wanneer die deur eenmaal gesloten is, zal zij nooit meer geopend worden.

Sommigen dwepen en dromen over een opening van die deur na de dood voor hen die onbekeerd zijn gestorven, maar er is niets in de Schrift dat zo'n verwachting rechtvaardigt. Elke "ruimere hoop" dan die welke in het Woord van God geopenbaard is, is een waan en een strik.

> **11-12** *Daarna kwamen ook de andere maagden, zeggende: Heer, heer, doe ons open! En hij, antwoordende, zeide: Voorwaar zeg ik u: Ik ken u niet.*

"*De andere maagden*" waren niet "gereed" toen de bruidegom kwam, en er is in de gelijkenis geen enkele aanwijzing dat zij gereder waren toen zij kwamen en voor zijn gesloten deur luid riepen: "*Heer, heer, doe ons open!*" "Wij zijn U tegemoet gekomen, wij droegen lampen, wij waren bij de andere maagden. Heer, heer, doe ons open!" Zijn antwoord luidde de doodsklok over elke ijdele hoop op toelating die zij misschien hadden gekoesterd: "*Voorwaar zeg ik u: Ik ken u niet.*" "Zo iemand God liefheeft, die is van Hem gekend" (1 Korinthe 8:3). De goede Herder zegt: "Ik ken de Mijnen, en worde van de Mijnen gekend" (Johannes 10:14).

Zij die Jezus Christus in deze zin kent, heeft Hij lief, en zij hebben Hem lief omdat Hij hen eerst heeft liefgehad. De dwaze maagden hadden beleden vrienden van de bruidegom te zijn, en toch bleek dat zij zelfs geen kennissen van hem waren. Moge niemand van ons ooit van de gezegende lippen van de hemelse Bruidegom dat vreselijke doodsvonnis horen: “Ik ken u niet”!

> **13** *Zo waakt dan; want gij weet den dag niet, noch de ure, in welke de Zoon des mensen komen zal.*

Onze Heere legt Zijn volgelingen opnieuw de plicht van waakzaamheid op, zoals in Mattheüs 24:42, en herhaalt, in enigszins gewijzigde vorm, de eerder gegeven reden: “*want gij weet den dag niet, noch de ure, in welke de Zoon des mensen komen zal.*” Het is ijdel te zeggen dat wij, zo niet de dag en het uur, dan toch het jaar van Christus’ komst kunnen uitvinden. De tijd van het einde is verborgen en zal niet bekend worden voordat Hij plotseling zal verschijnen “op de wolken des hemels, met grote kracht en heerlijkheid.” Onze ene grote zorg behoort te zijn er zeker van te zijn dat wij gereed zullen zijn om Hem te ontmoeten, wanneer Hij ook komt.

MATTHEÜS 25:14-30

De gelijkenis van de talenten

↑ Inhoud

> **14-15** *Want het is gelijk een mens, die buiten 's lands reizende, zijn dienstknechten riep, en gaf hun zijn goederen over. En den ene gaf hij vijf talenten, en den anderen twee, en den derden een, een iegelijk naar zijn vermogen, en verreisde terstond.*

Onze Zaligmaker had over Zichzelf gesproken als de hemelse Bruidegom; nu vergelijkt Hij Zichzelf met "*een mens, die buiten 's lands reizende*". Het woord "reizende" doet denken dat onze Heere slechts voor een tijd is weggegaan en zal terugkeren wanneer Zijn doel met het gaan naar het verre land is bereikt. Toen Hij van de aarde naar de hemel terugkeerde, was dat een lange reis, maar Hij liet Zijn dienstknechten tijdens Zijn afwezigheid niet zonder het

nodige. Van de man in de gelijkenis staat dat hij "*zijn dienstknechten riep*" — zijn slaven, zijn huisknechten — "*en gaf hun zijn goederen over.*" De dienstknechten waren de zijnen, en de goederen ook. De slaven konden noch hun persoon noch hun bezittingen als de hunne opeisen; alles behoorde aan hun heer en moest voor hem worden gebruikt.

Hij vertrouwde niet aan allen dezelfde hoeveelheid goederen toe: "*En den ene gaf hij vijf talenten, en den anderen twee, en den derden een, een iegelijk naar zijn vermogen.*" Hij was de beoordelaar van het vermogen van elk van zijn dienstknechten en hij maakte geen vergissing bij de toewijzing van de talenten. Wij mogen er zeker van zijn, als wij de dienstknechten van de Heere zijn, dat Hij ons zoveel talenten heeft geschonken als wij op de juiste wijze kunnen gebruiken en net zoveel als wij zullen kunnen verantwoorden wanneer Hij terugkeert. Het allerbelangrijkste voor ons is trouw te zijn aan het ons toevertrouwde.

"*En verreisde terstond.*" Onze Heere wist alles wat er zou gebeuren voordat Hij de aarde verliet — Zijn lijden, kruisiging en opstanding — maar Hij sprak er kalm over zoals een man zou spreken over zijn voorbereidingen om naar het buitenland te reizen. Hij is heengegaan en Zijn dienstknechten blijven achter om zo goed mogelijk gebruik te maken van de gaven van Zijn hemelvaart zolang Hij afwezig is.

Deze gelijkenis heeft, evenals die van de tien maagden, betrekking op ware en slechts belijdende christenen, op al-

len die dienstknechten van Christus zijn of belijden te zijn. De “talenten” zijn alles wat onze Heere ons als Zijn rentmeesters heeft gegeven om hier te gebruiken.

> **16-18** *Die nu de vijf talenten ontvangen had, ging heen, en handelde daarmede, en won andere vijf talenten. Desgelijks ook die de twee ontvangen had, die won ook andere twee. Maar die het ene ontvangen had, ging heen en groef in de aarde, en verborg het geld zijns heren.*

Het is zeer veelzeggend dat onze Zaligmaker zei dat “*die het ene ontvangen had*” talent “*ging heen en groef in de aarde, en verborg het geld zijns heren.*” Velen die “*vijf talenten*” of “*twee*” hebben, hebben daar niet mee gehandeld en zo geen “*andere vijf*” of “*andere twee*” gewonnen, maar Jezus wist dat juist de dienstknecht met één talent het meest aan de verleiding was blootgesteld om niets te doen omdat hij maar weinig kon. Er zijn gevaren verbonden aan het bezit van vijf of twee talenten, maar wie slechts één talent heeft, verkeert in even groot, zo niet groter gevaar. Laten wij allen bedenken dat, zoals het zonde is één talent in de aarde te verbergen, het een grotere zonde is twee of vijf talenten te verbergen. Het was “het geld zijns heren” dat de luie dienstknecht verborg. Het zou verkeerd zijn geweest te begraven wat hem zelf toebehoorde, maar hij was dubbel te laken omdat hij verborg wat hem door zijn heer was toevertrouwd, in plaats van ermee te handelen om het te vermeerderen. Zondigt iemand van ons zo tegen onze Zaligmaker?

> **19** *En na een langen tijd kwam de heer van dezelve dienstknechten, en hield rekening met hen.*

Er komt een dag van afrekening, ook al verstrijkt er "na een langen tijd" eer "*de heer van dezelve dienstknechten*" komt. Jezus komt terug uit het verre land waarheen Hij is gegaan. Zijn eigen woord is: "Zie, Ik kom haastiglijk." Wij mogen dit grote feit niet buiten onze berekening laten, en als Zijn rentmeesters moeten wij erop voorbereid zijn dat Hij op elk ogenblik kan komen om met ons af te rekenen over de talenten waarmee Hij elk van Zijn dienstknechten heeft begiftigd.

> **20-21** *En die de vijf talenten ontvangen had, kwam, en bracht tot hem andere vijf talenten, zeggende: Heer, vijf talenten hebt gij mij gegeven; zie, andere vijf talenten heb ik boven dezelve gewonnen. En zijn heer zeide tot hem: Wel, gij goede en getrouwe dienstknecht! over weinig zijt gij getrouw geweest; over veel zal ik u zetten; ga in, in de vreugde uws heeren.*

Hebben wij allen, die van onze Heere "*vijf talenten*" ontvingen, daarbij "*andere vijf talenten*" gewonnen? Ik vrees van niet. Hebben wij tweemaal zoveel genade als wij eerst hadden? Tweemaal zoveel tact als waarmee wij onze dienst voor God begonnen? Een tweevoudige geschiktheid voor het werk dat Hij ons te doen heeft gegeven? Zo was het met deze dienstknecht en daarom prees en beloonde zijn heer hem. Er was geen verhouding tussen zijn dienst en de beloning daarvoor: "*over weinig zijt gij getrouw geweest; over*

veel zal ik u zetten." Wie aan zijn Heere getrouw is, zal grotere gelegenheid krijgen zijn trouw en toewijding te bewijzen in een hogere kring, en bovendien zal hij delen in de zaligheid van de wederkomst van zijn Heere: "*ga in, in de vreugde uws heeren.*" Dit is niet het deel van de dienstknecht, maar het deel van de Meester, gedeeld met Zijn getrouwe dienstknechten. Dit zal de bekroning zijn van alle hemelse vreugde: niet zozeer dat wij een eigen vreugde zullen hebben, als wel dat wij ingaan in de vreugde van onze Heere.

> **22-23** *En die de twee talenten ontvangen had, kwam ook tot hem, en zeide: Heer, twee talenten hebt gij mij gegeven; zie, twee andere talenten heb ik boven dezelve gewonnen. Zijn heer zeide tot hem: Wel, gij goede en getrouwe dienstknecht, over weinig zijt gij getrouw geweest; over veel zal ik u zetten; ga in, in de vreugde uws heeren.*

De lof en de beloning van deze dienstknecht zijn precies dezelfde als die van zijn meer bevoorrechte broeder, alsof onze Zaligmaker ons wil leren dat het niet gaat om het aantal van onze talenten, maar om het gebruik dat wij ervan maken. Hij verwacht van de man met twee talenten niet zoveel als van degene aan wie Hij er vijf heeft gegeven. Wat Hij wel verwacht, is dat zij beiden getrouw zijn over de weinige dingen die Hij aan hun zorg heeft toevertrouwd. Zo was het met de twee dienstknechten in de gelijkenis. De tweede had het van zijn heer ontvangen kapitaal verdubbeld, evenals de eerste had gedaan met zijn grotere

bedrag aan toevertrouwd geld. Daarom werden zij evenzeer geprezen en gezegend.

> **24-25** *Maar die het ene talent ontvangen had, kwam ook en zeide: Heer, ik kende u, dat gij een hard mens zijt, maaiende, waar gij niet gezaaid hebt, en vergaderende van daar, waar gij niet gestrooid hebt; En bevreesd zijnde, ben ik heengegaan, en heb uw talent verborgen in de aarde; zie, gij hebt het uwe.*

Op de dag van de afrekening moeten zowel de ontrouwen als de getrouwen rekenschap geven van hun rentmeesterschap. De woorden van deze man spraken zichzelf tegen en zijn verontschuldiging veroordeelde hem zelf. Hij zei dat hij wist dat zijn heer "*een hard mens*" was, "maaiende, waar gij niet gezaaid hebt, en vergaderende van daar, waar gij niet gestrooid hebt", en toch beleed hij dat het talent dat hij terugbracht, hem gegeven was door deze meester die hij als streng en onredelijk afschilderde. Ook gaf hij toe dat het het geld van zijn heer was dat hij in de aarde had verborgen: "*uw talent.*" Het was hem toevertrouwd en toch erkende zelfs de dienstknecht dat het hem niet toebehoorde: "*zie, gij hebt het uwe.*" "Ik heb niets aan uw talent toegevoegd, maar ik heb het niet verloren en ook niet weggegeven. Ik heb het teruggebracht, zie, hier is het." Hij sprak alsof dit alles was wat redelijkerwijs van hem verwacht kon worden. Toch was hij kennelijk niet tevreden met zichzelf, want hij zei: "*En bevreesd zijnde, ben ik heengegaan, en heb uw talent verborgen in de aarde.*" Zie hoe vrees de moeder van aanmatiging kan worden. Geloof in

God wekt heilige vrees, maar slaafse vrees is de ouder van twijfel, die op zijn beurt een gezin heeft van ongelovige opstandelingen.

> **26-27** *Maar zijn heer, antwoordende, zeide tot hem: Gij boze en luie dienstknecht! gij wist, dat ik maai, waar ik niet gezaaid heb, en van daar vergader, waar ik niet gestrooid heb. Zo moest gij dan mijn geld den wisselaren gedaan hebben, en ik, komende, zou het mijne wedergenomen hebben met woeker.*

"*Zijn heer*" nam de "*boze en luie dienstknecht*" op zijn eigen terrein en veroordeelde hem uit zijn eigen mond. De heer bedoelde niet toe te geven dat hij was zoals de "boosaardige en luie slaaf" — zoals het oorspronkelijke letterlijk vertaald zou kunnen worden — hem had genoemd, maar gesteld dat de woorden van de dienstknecht waar waren geweest, wat had hij dan moeten doen? Als hij bang was om op eigen verantwoordelijkheid met het talent van zijn heer te handelen, had hij het naar de bankiers kunnen brengen, die het ten minste veilig zouden hebben bewaard en er rente aan zouden hebben toegevoegd zolang het bij hen in bewaring was.

Als wij niet rechtstreeks en persoonlijk voor rekening van onze Heere kunnen handelen, als wij de bekwaamheid of de tact missen om een vereniging of een onderneming voor Hem te leiden, kunnen wij toch ten minste bijdragen aan wat anderen doen en ons kapitaal bij het hunne voegen, zodat onze Meester op de een of andere wijze de rente heeft waarop Hij recht heeft. Zijn talent mag niet in de aar-

de begraven worden, maar moet worden belegd waar het Hem bij Zijn komst de beste opbrengst geeft.

> **28-30** *Neemt dan van hem het talent weg, en geeft het dengene, die de tien talenten heeft. Want een iegelijk, die heeft, dien zal gegeven worden, en hij zal overvloedig hebben; maar van dengene, die niet heeft, van dien zal genomen worden, ook dat hij heeft. En werpt den onnutten dienstknecht uit in de buitenste duisternis; daar zal wening zijn en knersing der tanden.*

De dienstknecht die vijf talenten had gewonnen bovenop de vijf van zijn heer, mocht ze alle houden, want zijn meester sprak van "*dengene, die de tien talenten heeft.*" Het ongebruikte talent van de luie dienstknecht werd hem ook gegeven, want wie goed gebruikt wat hem toevertrouwd is, zal meer ontvangen. Wie geloof heeft, zal meer geloof hebben. Wie smaak heeft voor goddelijke dingen, zal een grotere eetlust ervoor ontwikkelen. Wie enig verstand heeft van de verborgenheden van het koninkrijk, zal ze volledi-ger verstaan: "*Want een iegelijk, die heeft, dien zal gegeven worden, en hij zal overvloedig hebben.*"

Het talent verliezen dat ongebruikt gebleven was, was slechts een klein deel van het vonnis over "*den onnutten dienstknecht.*" Zijn heer beval hem uit te werpen "*in de buitenste duisternis*", en zijn straf wordt aangeduid met dat vaak herhaalde refrein in de openbaring van onze Zaligmaker over de verschrikkingen die verloren zielen wachten: "*daar zal wening zijn en knersing der tanden.*" Als wij de wereld die komt ook maar enigszins vreselijk beschrij-

ven, worden wij geacht dat van Dante of Milton te hebben geleend, maar de ontzettendste en hartverscheurendste beschrijvingen van de hel die ooit over menselijke lippen kwamen, gaan niet verder dan de taal van de liefdevolle Christus Zelf. Wie mensen getrouw waarschuwt voor het eeuwige wee dat de onbekeerde wacht, is hun ware vriend. Wie daarentegen de ellende van de hel schildert alsof zij maar een kleinigheid was, tracht mensenzielen te vermoorden onder het mom van vriendschap.

MATTHEÜS 25:31-46

De koninklijke en algemene Rechter

↑ Inhoud

Hier geeft de Koning Zelf een beschrijving van de dag van het oordeel. In de plechtige stilte van onze geest doen wij er goed aan onze schoenen van onze voeten te trekken, nu wij dit heilige land naderen.

> **31** *En wanneer de Zoon des mensen komen zal in Zijn heerlijkheid, en al de heilige engelen met Hem, dan zal Hij zitten op den troon Zijner heerlijkheid.*

Onze Zaligmaker zag een wonderlijke reeks van tegenstellingen aan Zijn oog voorbijtrekken toen Hij deze verheven profetie uitsprak.

Binnen drie dagen zou Hij gekruisigd worden, en toch sprak Hij over de tijd, "*wanneer de Zoon des mensen komen*

zal in Zijn heerlijkheid." Hij had een klein gezelschap van discipelen bij Zich, van wie er een Hem zou verraden, een ander Hem zou verloochenen en allen Hem zouden verlaten, en toch zag Hij door het geloof het hemelse gevolg dat Hem bij Zijn komst zou vergezellen, "*al de heilige engelen met Hem*." Vermoeid en uitgeput van Zijn arbeid, en bedroefd om de hardheid van het hart van de mensen en om de nakende ondergang van Jeruzalem, zat Hij op de helling van de Olijfberg, maar Zijn gedachten reikten over de eeuwen heen toen Hij Zijn hoorders sprak over de heerlijke troon die Hij zou innemen op de dag dat Hij zou terugkomen als de Koninklijke en Algemene Rechter van de mensheid: "*dan zal Hij zitten op den troon Zijner heerlijkheid*." De grote witte troon zal hoog worden opgesteld, geheel zuiver en glanzend, helder en klaar als een gepolijste spiegel waarin ieder mens zichzelf en zijn zonden weerspiegeld zal zien, en op die troon zal "de Zoon des mensen" zitten. Achter de koninklijke Rechter zullen "al de heilige engelen" in rijen geschaard staan, een talloze en luisterrijke lijfwacht, om het hof van hun gekroonde Heere op de dag van het laatste grote gericht te sieren en om op Zijn bevel allen die Hij zal veroordelen uit Zijn tegenwoordigheid te verwijderen.

> **32-33** *En voor Hem zullen al de volken vergaderd worden, en Hij zal ze van elkander scheiden, gelijk de herder de schapen van de bokken scheidt. En Hij zal de schapen tot Zijn rechter hand zetten, maar de bokken tot Zijn linker hand.*

Op de laatste grote dag van de Heere zullen alle volken die ooit op de aardbol hebben bestaan, vergaderd worden voor de rechterstoel van Christus. De aarde, die langzaam één groot kerkhof en knekelhuis is geworden, zal haar doden teruggeven, en de zee zelf, veranderd in een vaste vloer, zal op haar borst de miljoenen dragen die in haar donkere diepten verborgen liggen. De hele mensheid zal voor haar Rechter verzameld zijn, "*en alle oog zal Hem zien, ook degenen, die Hem doorstoken hebben; en alle geslachten der aarde zullen over Hem rouw bedrijven*." Eerst worden zij samengebracht in één gemengde massa, maar de ontelbare menigte zal spoedig in twee groepen worden verdeeld, "*en Hij zal ze van elkander scheiden*." De Koning zal op die verschrikkelijke dag de scheider zijn. Hoe Hij hen zal scheiden, kan niemand zeggen, behalve dat het zal zijn "*gelijk de herder de schapen van de bokken scheidt*." Er zal geen enkele bok onder de schapen overblijven, en geen enkel schaap bij de bokken. De scheiding zal heel scherp en persoonlijk zijn, "*van elkander*." Zij zullen niet naar volken worden gescheiden, en zelfs niet naar gezinnen, maar ieder mens afzonderlijk, man of vrouw, zal zijn eigen plaats krijgen onder de schapen of onder de bokken.

"*En Hij zal de schapen tot Zijn rechter hand zetten, maar de bokken tot Zijn linker hand.*"

Er zullen maar twee groepen zijn, een aan de rechterhand van de Rechter en de andere aan Zijn linkerhand. De Heere Jezus Christus is Hij "Die de levenden en doden oordelen zal in Zijn verschijning", en allen die voor Zijn ont-

zagwekkende rechterstoel gedaagd worden, zullen ofwel uit de doden levend zijn, ofwel nog dood door de misdaden en de zonden. Er zal die dag geen middengroep zijn, zoals er in Gods ogen ook nu al geen derde soort is. Al onze namen staan óf in het boek des levens van het Lam, óf in het doodsboek van de Rechter.

Sommigen hebben geleerd dat het oordeel dat hier voorzegd wordt, het oordeel is over de belijdende gemeente en niet over de hele wereld. Er mag enige grond zijn voor hun overtuiging, en toch lijkt het onmogelijk de volle betekenis van de majestueuze woorden van onze Zaligmaker toe te passen op enig ander tafereel dan het algemene oordeel over het hele menselijke geslacht.

> **34** *Alsdan zal de Koning zeggen tot degenen, die tot Zijn rechter hand zijn: Komt, gij gezegenden Mijns Vaders! beerft dat Koninkrijk, hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld.*

Eerst richt de Koning Zich tot de uitverkoren groep aan Zijn rechterhand, de “grote schare, die niemand tellen kon”, en Hij zal tot hen zeggen: “*Komt*.” Zij hadden Zijn eerdere uitnodiging aanvaard, “Komt herwaarts tot Mij”; nu geeft Hij hun een andere en heerlijkere, “Komt”, die echter in de eerste al besloten lag, want toen Hij zei: “Ik zal u rust geven”, was de hemel zelf hun beloofd. De Koning noemt Zijn geliefden bij een uitgelezen naam: “*gij gezegenden Mijns Vaders*.” Welke zaligheid die titel inhoudt, zullen wij pas weten wanneer wij hem uit de mond van onze Za-

ligmaker horen, en zelfs dan zullen wij pas beginnen te begrijpen wat wij in alle eeuwigheid zullen blijven genieten.

Alle ware gelovigen zijn mede-erfgenamen met Jezus Christus, daarom zal de Koning vervolgens tot hen zeggen: "*beerft dat Koninkrijk, hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld*." De "onverderfelijke, en onbevlekkelijke, en onverwelkelijke erfenis" is het onvervreemdbare recht van allen die gemaakt zijn "tot koningen en priesters Gode", en wat voor hen bereid is van de grondlegging der wereld, moeten zij ook bezitten wanneer de wereld zelf het doel van haar schepping heeft bereikt en verbrand is.

> **35-36** *Want Ik ben hongerig geweest, en gij hebt Mij te eten gegeven; Ik ben dorstig geweest, en gij hebt Mij te drinken gegeven; Ik was een vreemdeling, en gij hebt Mij geherbergd. Ik was naakt, en gij hebt Mij gekleed; Ik ben krank geweest, en gij hebt Mij bezocht; Ik was in de gevangenis, en gij zijt tot Mij gekomen.*

De Koning staat met groot welbehagen stil bij de afzonderlijke daden van vriendelijkheid die Zijn dienaren Hem hebben bewezen. Worden wij dan toch nog zalig door onze werken? Geenszins. En toch zijn onze werken het bewijs dat wij zalig zijn. Als onze daden zodanig zijn dat Christus ze op de dag van het oordeel zal prijzen, dan bewijzen zij dat wij uit genade zalig zijn en dat de Heilige Geest krachtig in ons en door ons gewerkt heeft. De diensten die de Koning noemt, waren alle aan Hemzelf bewezen: "*Ik ben hongerig geweest, en gij hebt Mij te eten gegeven; Ik ben dorstig geweest, en gij hebt Mij te drinken gegeven; Ik was een*

vreemdeling, en gij hebt Mij geherbergd. Ik was naakt, en gij hebt Mij gekleed; Ik ben krank geweest, en gij hebt Mij bezocht; Ik was in de gevangenis, en gij zijt tot Mij gekomen." Met geen woord wordt gerept over wat de rechtvaardigen gezegd hadden, of over welke belijdenis van liefde tot Christus zij hadden afgelegd. De lof gold wat zij naar het woord van de Koning werkelijk gedaan hadden door Hem te dienen.

> **37-39** *Dan zullen de rechtvaardigen Hem antwoorden, zeggende: Heere! wanneer hebben wij U hongerig gezien, en gespijzigd, of dorstig, en te drinken gegeven? En wanneer hebben wij U een vreemdeling gezien, en geherbergd, of naakt en gekleed? En wanneer hebben wij U krank gezien, of in de gevangenis, en zijn tot U gekomen?*

Beschroomd zullen zij de lof van de Koning van zich afwijzen. Zij hadden er geen idee van dat er iets verdienstelijks was in wat zij gedaan hadden. Het kwam nooit bij hen op daarvoor beloond te worden. Wanneer de heiligen voor de rechterstoel staan, zal zelfs de gedachte dat er enige voortreffelijkheid zou zijn in wat zij gedaan hebben, nieuw voor hen zijn, want zij hebben een zeer geringe dunk van hun eigen daden. Zij gaven de hongerigen te eten, kleedden de naakten, bezochten de zieken, om Christus' wil, omdat er niets zoeters was op de wereld dan iets voor Jezus te doen. Zij deden het omdat zij er vreugde in hadden, omdat zij niet anders konden, omdat hun nieuwe natuur hen ertoe aandreef.

> **40** *En de Koning zal antwoorden en tot hen zeggen: Voorwaar zeg Ik u: Voor zoveel gij dit een van deze Mijn minste broeders gedaan hebt, zo hebt gij dat Mij gedaan.*

Christus is veel nauwer betrokken bij het leed van Zijn broeders dan wij soms denken. Hebben zij honger? Hij zegt: "Ik ben hongerig geweest." Hebben zij dorst? Hij zegt: "Ik ben dorstig geweest." Het medelijden van Christus houdt aan, en door alle eeuwen heen zal Hij Zich voortdurend belichamen in de lijdende lichamen van Zijn beproefde en geplaagde volk. Vandaar de gelegenheid om Hem te dienen, zolang wij hier zijn.

> **41** *Dan zal Hij zeggen ook tot degenen, die ter linker hand zijn: Gaat weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is.*

Elk woord in het vonnis van de Koning over hen die aan Zijn linkerhand staan, zal hun schrik aanjagen. "*Gaat weg van Mij*": uit de tegenwoordigheid van Christus verbannen zijn, is de hel. "*Gij vervloekten*." Zij konden niet aanvoeren dat zij de wet hadden gehouden of het evangelie hadden gehoorzaamd. Zij waren inderdaad dubbel vervloekt. Hun werd bevolen heen te gaan "*in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is*." Zij hadden zich bij de duivel gevoegd in het weigeren van gehoorzaamheid aan de Heere, dus was het slechts rechtvaardig dat zij, nu zij zijn opstand navolgden, ook zijn straf deelden.

> **42-43** *Want Ik ben hongerig geweest, en gij hebt Mij niet te eten gegeven; Ik ben dorstig geweest, en gij hebt Mij niet te*

> *drinken gegeven; Ik was een vreemdeling; en gij hebt Mij niet geherbergd; naakt, en gij hebt Mij niet gekleed; krank, en in de gevangenis, en gij hebt Mij niet bezocht.*

Een klein woordje, "*niet*", verklaart het verschil tussen hun gedrag en dat van de rechtvaardigen. Tot hen aan Zijn rechterhand zal de Koning zeggen: "Ik ben hongerig geweest, en gij hebt Mij te eten gegeven", maar tot hen aan Zijn linkerhand zal Hij zeggen: "*Gij hebt Mij niet te eten gegeven.*" Dit nalaten van hun kant was geen kleinigheid. Het was noodlottig en werd bestraft met het eeuwige doodvonnis: "Gaat weg van Mij." Mensen mogen nu licht denken over hun gebrek aan liefde tot Christus en hun verwaarlozing van de zorg voor Zijn arme broeders, maar hun gedrag zal in een ander licht verschijnen in de gloed van de laatste grote dag. Toch zullen sommigen zelfs dan nog proberen zich te rechtvaardigen.

> **44** *Dan zullen ook dezen Hem antwoorden, zeggende: Heere, wanneer hebben wij U hongerig gezien, of dorstig, of een vreemdeling, of naakt, of krank, of in de gevangenis, en hebben U niet gediend?*

Wat een bedrieger is de zonde! Hoe aanmatigend dat zij zelfs in de tegenwoordigheid van de alwetende Rechter haar eigen ware aard ontkent en haar aanhangers laat doen alsof zij de goddelijke maatstaf van heiligheid bereikt hebben!

> **45** *Dan zal Hij hun antwoorden en zeggen: Voorwaar zeg Ik u: Voor zoveel gij dit een van deze minsten niet gedaan hebt, zo hebt gij het Mij ook niet gedaan.*

Onze Heere wil niet leren dat mensen veroordeeld zullen worden omdat zij niet barmhartig geweest zijn voor de armen en behoeftigen, of dat zij zalig zullen worden als zij mild en royaal zijn. Dat zou inderdaad zaligheid uit de werken zijn, om u daarop tot in eeuwigheid te beroemen. Wat Hij wel bedoelt, is dat alleen zij die zulke vrucht voortbrengen, bewijzen dat "de wortel der zaak" in hen is. Door Zijn arme broeders te dienen uit liefde tot Hem tonen zij dat zij de ontvangers zijn van die onderscheidende genade die hen van anderen doet verschillen. Heel onze toekomst hangt af van onze verhouding tot de Heere Jezus Christus.

> **46** *En dezen zullen gaan in de eeuwige pijn; maar de rechtvaardigen in het eeuwige leven.*

In vers 41 en 46 staat beide keren hetzelfde Griekse woord, dat in de Engelse Bijbel met twee verschillende woorden is vertaald. De "*pijn*" duurt even lang als het "*leven*". Het ene is niet meer tijdelijk of beëindigbaar dan het andere. In de hemel zullen "*de rechtvaardigen*" voortdurend uitzien naar toekomstige zaligheid terwijl zij nu al volmaakt gelukkig zijn, en in de hel zullen de onrechtvaardigen steeds uitzien naar "den toekomenden toorn" terwijl zij verduren wat onze Zaligmaker hier beschrijft als "eeuwige pijn" in het "eeuwige vuur" (vers 41). Tussen hemel en hel is een grote klove bevestigd, een verschrikkelijke afgrond die niet over-

gestoken kan worden, zodat de scheiding tussen de schapen en de bokken eeuwig en onveranderlijk zal zijn. God geve dat niemand van ons aan de verkeerde kant van die grote klove zal staan!

MATTHEÜS 26:1-5

De Koning profeteert — Zijn vijanden smeden een complot

↑ Inhoud

> **1-2** *En het is geschied, als Jezus al deze woorden geeindigd had, dat Hij tot Zijn discipelen zeide: Gij weet, dat na twee dagen het pascha is, en de Zoon des mensen zal overgeleverd worden, om gekruisigd te worden.*

Toen onze Heere *al deze woorden geëindigd had* over de verwoesting van Jeruzalem, Zijn eigen wederkomst en de grote dag van het oordeel, bracht Hij de gedachten van Zijn discipelen terug naar Zijn eigen dood. Hij had vaak voorzegd wat het einde van Zijn leven zou zijn. Nu zegt Hij duidelijk wanneer het zou zijn: "*Gij weet, dat na twee dagen het pascha is*." In een zin die zij waarschijnlijk niet volledig

begrepen, stond *het* pascha, het ene grote pascha, op het punt gehouden te worden. Na twee dagen zou het Paaslam van God geslacht worden: "ons Pascha is voor ons geslacht, namelijk Christus." Zijn overlevering was zo zeker en zo nabij dat er al over gesproken kon worden als over iets wat reeds had plaatsgevonden: "*de Zoon des mensen zal overgeleverd worden, om gekruisigd te worden*." De tijd waarop Christus in de handen van zondaars zou worden overgeleverd, was bijna aangebroken, en zodra Zijn vijanden Hem in hun macht hadden, zouden zij niet rusten voordat Hij gekruisigd was.

> **3-5** *Toen vergaderden de overpriesters en de Schriftgeleerden, en de ouderlingen des volks, in de zaal des hogepriesters, die genaamd was Kajafas; En zij beraadslaagden te zamen, dat zij Jezus met listigheid vangen en doden zouden. Doch zij zeiden: Niet in het feest, opdat er geen oproer worde onder het volk.*

Terwijl Jezus profeteerde, smeedden Zijn vijanden een plan. Zo werd Psalm 2:2 vervuld: "*De koningen der aarde stellen zich op, en de vorsten beraadslagen te zamen tegen den HEERE, en tegen Zijn Gezalfde*." Hun doel was Jezus te *doden*, maar zij *beraadslaagden te zamen* hoe zij Hem *met listigheid vangen* zouden. Zij besloten Hem niet te grijpen "*in het feest*" (zo luidt de Engelse Revised Version), en toch moest de boze daad worden uitgesteld, niet uit enig godsdienstig ontzag voor het pascha, maar "*opdat er geen oproer worde onder het volk*." Hun plan was in strijd met de profetie van Christus, maar de uitkomst bewees dat Hij ge-

lijk had en zij ongelijk, want Hij werd gekruisigd op het tijdstip dat Hij had voorzegd.

MATTHEÜS 26:6-13

De Koning gezalfd voor Zijn begrafenis

↑ Inhoud

> **6-7** *Als nu Jezus te Bethanie was, ten huize van Simon, de melaatse, Kwam tot Hem een vrouw, hebbende een albasten fles met zeer kostelijke zalf, en goot ze uit op Zijn hoofd, daar Hij aan tafel zat.*

Wij weten niet wie *Simon, de melaatse* was, en evenmin of deze *vrouw* Maria was, de zuster van Lazarus, hoewel ik geloof dat zij het was die tot Jezus kwam, *hebbende een albasten fles met zeer kostelijke zalf, en goot ze uit op Zijn hoofd, daar Hij aan tafel zat*. De schoonheid van de daad van deze vrouw bestond hierin dat zij geheel voor Christus bestemd was. Allen die in huis waren, konden de geur van

de kostbare zalf waarnemen en ervan genieten, maar de zalving was alleen voor Jezus.

> **8-9** *En Zijn discipelen, dat ziende, namen het zeer kwalijk, zeggende: Waartoe dit verlies? Want deze zalf had kunnen duur verkocht, en de penningen den armen gegeven worden.*

Wanneer u het beste doet wat u kunt, uit de zuiverste beweegredenen, en uw Heere uw dienst aanvaardt, verwacht dan niet dat uw broeders al uw daden zullen goedkeuren. Doet u dat wel, dan zult u zwaar teleurgesteld worden. Er is nooit een schoner bewijs van liefde voor Christus geweest dan deze zalving te Bethanië, en toch vonden de discipelen er fouten aan: *zij namen het zeer kwalijk, zeggende:* "*Waartoe dit verlies? Want deze zalf had kunnen duur verkocht, en de penningen den armen gegeven worden.*" Volgens het verslag van Johannes was het Judas die vroeg: "Waarom is deze zalf niet verkocht voor driehonderd penningen, en den armen gegeven?" Dezelfde evangelist geeft de reden voor de vraag van de verrader: "En dit zeide hij, niet omdat hij bezorgd was voor de armen, maar omdat hij een dief was, en de beurs had, en droeg hetgeen gegeven werd." Nadat Judas met de klacht begonnen was, sloten anderen van de discipelen zich erbij aan. Als deze toegewijde en vurige vrouw op het advies van deze voorzichtige mensen had gewacht, dan zou zij de zalf noch verkocht, noch uitgegoten hebben. Zij deed er goed aan haar eigen liefdevolle hart te raadplegen en toen de kostbare nardus uit te

gieten op dat dierbare hoofd dat zo spoedig met doornen gekroond zou worden. Zo toonde zij dat er ten minste één hart in de wereld was dat vond dat niets te goed was voor haar Heere en dat het beste van het beste aan Hem gegeven moest worden. Mocht zij in elke eeuw veel navolgers hebben totdat Jezus wederkomt!

> **10** *Maar Jezus, zulks verstaande, zeide tot hen: Waarom doet gij deze vrouw moeite aan? want zij heeft een goed werk aan Mij gewrocht.*

Zij was heel gelukkig geweest in haar daad; het was waarschijnlijk het gelukkigste uur van haar hele leven toen zij dit kostbare geschenk gaf aan de Heere die zij zo liefhad. Maar een wolk trok over haar stralende gezicht toen de gefluisterde klachten haar oor bereikten. Jezus merkte dat het gemor van de discipelen de vrouw verontrustte, dus berispte Hij hen en prees haar: "*Waarom doet gij deze vrouw moeite aan? want zij heeft een goed werk aan Mij gewrocht.*" Zij deed iets wat wij niet kunnen doen, want Christus is nu niet persoonlijk hier om gezalfd te worden door hen die Hem liefhebben zoals deze vrouw dat deed. Wij kunnen goede werken aan anderen doen om Zijnentwil, en Hij zal ze aanvaarden alsof ze aan Hemzelf gedaan waren.

> **11** *Want de armen hebt gij altijd met u, maar Mij hebt gij niet altijd.*

Onze Heere heeft altijd zorg gehad voor de armen. Hij was Zelf arm. Hij was de Prediker van de armen. Hij voedde de hongerige armen en genas de zieke armen. Hij wilde altijd dat Zijn volk Zijn liefde toonde door te zorgen voor de armen, maar Hij was gekomen op het ene moment in Zijn leven waarop het betamelijk was dat er iets speciaals voor Hemzelf werd gedaan, en deze vrouw deed, door de ingeving van de liefde, juist dat. Och, mochten wij allen Christus zo intens liefhebben als zij!

> **12-13** *Want als zij deze zalf op Mijn lichaam gegoten heeft, zo heeft zij het gedaan tot een voorbereiding van Mijn begrafenis. Voorwaar zeg Ik u: Alwaar dit Evangelie gepredikt zal worden in de gehele wereld, daar zal ook tot haar gedachtenis gesproken worden van hetgeen zij gedaan heeft.*

Zij wist waarschijnlijk niet alles wat haar daad betekende toen zij haar Heere zalfde voor Zijn begrafenis. De gevolgen van de eenvoudigste daad die voor Christus gedaan wordt, kunnen veel groter zijn dan wij denken. Ga heen, mijn zuster, en doe wat God u gebiedt, en het zal blijken dat u veel meer hebt gedaan dan u weet. Volg de heilige drang in uw geest, mijn broeder, en u zult tienduizend maal meer doen dan u ooit voor mogelijk hebt gehouden.

Deze uitbarsting van genegenheid van de vrouw, deze eenvoudige liefdesdaad voor Christus Zelf, is een van die dingen die zullen voortleven zolang het evangelie leeft. De geur van deze liefdevolle daad zal blijven zolang de wereld zelf bestaat.

MATTHEÜS 26:14-16

De afspraak van de verrader

↑ Inhoud

> **14-16** *Toen ging een van de twaalven, genaamd Judas Iskariot, tot de overpriesters, En zeide: Wat wilt gij mij geven, en ik zal Hem u overleveren? En zij hebben hem toegelegd dertig zilveren penningen. En van toen af zocht hij gelegenheid, opdat hij Hem overleveren mocht.*

Wat een tegenstelling met het voorval dat wij zojuist hebben overwogen! De zalving van Jezus zal een reden tot bewondering zijn overal waar het evangelie gepredikt wordt, maar Zijn verraad door *Judas* zal tot in alle eeuwigheid een onderwerp van afschuw zijn. Het was *een van de twaalven* die *tot de overpriesters* ging om te onderhandelen over de prijs voor het verraad aan zijn Heere. Hij noemde zelfs de naam van Christus niet in zijn schandelijke vraag: “*Wat*

wilt gij mij geven, en ik zal Hem u overleveren?" Het overeengekomen bedrag, *dertig zilveren penningen*, was de prijs van een slaaf en liet zien hoe weinig waarde de overpriesters aan Jezus hechtten, en ook de hebzucht van Judas die zijn Meester voor zo'n klein bedrag verkocht. Toch hebben velen Jezus voor een lagere prijs verkocht dan Judas ontving: een glimlach of een spottende blik was genoeg om hen ertoe te brengen hun Heere te verraden.

Laten wij, die verlost zijn met het dierbare bloed van Christus, Hem hoog achten, veel aan Hem denken en Hem veel prijzen. Terwijl wij met schaamte en droefheid terugdenken aan deze dertig zilverlingen, laten wij Hem nooit gering schatten of de onschatbare kostbaarheid vergeten van Hem die geacht werd niet meer waard te zijn dan een slaaf.

MATTHEÜS 26:17-30

Het laatste pascha en de nieuwe gedachtenis

↑ Inhoud

> **17-18** *En op den eerste dag der ongehevelde broden kwamen de discipelen tot Jezus, zeggende tot Hem: Waar wilt Gij, dat wij U bereiden het pascha te eten? En Hij zeide: Gaat heen in de stad, tot zulk een, en zegt hem: De Meester zegt: Mijn tijd is nabij, Ik zal bij u het pascha houden met Mijn discipelen.*

Hoe waarlijk koninklijk was Jezus van Nazareth, zelfs in Zijn vernedering! Hij had geen eigen huis waarin Hij met Zijn discipelen "*het pascha houden*" kon. Spoedig zou Hij een openbare en schandelijke dood sterven, en toch hoefde Hij maar twee van Zijn discipelen te sturen "*in de stad, tot zulk een*", en de gastenkamer, ingericht en gereed, werd direct tot Zijn beschikking gesteld. Hij nam de kamer niet

met willekeurig geweld, zoals een aardse vorst gedaan zou hebben, maar verkreeg haar door de goddelijker dwang van almachtige liefde. Zelfs in Zijn diepste vernedering had onze Heere Jezus de harten van alle mensen in Zijn macht. Welk een macht heeft Hij nu Hij in heerlijkheid regeert!

> **19** *En de discipelen deden, gelijk Jezus hun bevolen had, en bereidden het pascha.*

Als de discipelen van Christus altijd trouw *deden, gelijk Jezus hun bevolen had*, zouden zij op Zijn opdrachten altijd voorspoed hebben. Er zijn in de wereld veel meer mensen die bereid zijn zich aan Christus over te geven dan sommigen van ons denken. Als wij maar naar hen toe gingen, zoals Petrus en Johannes naar deze man in Jeruzalem gingen, en hun zeiden wat "de Meester zegt", dan zouden wij ontdekken dat hun harten zich zouden openen om Christus te ontvangen, net zoals het huis van deze man bereidwillig werd afgestaan op het verzoek van onze Heere.

> **20-21** *En als het avond geworden was, zat Hij aan met de twaalven. En toen zij aten, zeide Hij: Voorwaar, Ik zeg u, dat een van u Mij zal verraden.*

Onze Heere bleef in afzondering tot de avond en ging toen naar de afgesproken plaats, en *zat aan*, of liever, lag aan de paschatafel *met de twaalven. En toen zij aten, zeide Hij: "Voorwaar, Ik zeg u, dat een van u Mij zal verraden."* Dit was een zeer onaangename gedachte om bij een feestmaal naar

voren te brengen, en toch paste zij uitstekend bij het pascha, want Gods gebod aan Mozes over het eerste paaslam was: “zij zullen het met bittere saus eten.” Het was een pijnlijke gedachte voor onze Heere en ook voor Zijn twaalf uitverkoren metgezellen: “*Een van u*” — en Zijn ogen gingen rond de tafel terwijl Hij het zei — “*dat een van u Mij zal verraden*.”

> 22 *En zij, zeer bedroefd geworden zijnde, begon een iegelijk van hen tot Hem te zeggen: Ben ik het, Heere?*

Die korte zin sloeg in als een bom bij de lijfwacht van de Zaligmaker. Het schokte hen. Zij hadden allen grote verklaringen van liefde voor Hem afgelegd, en die verklaringen waren voor het merendeel oprecht. *En zij, zeer bedroefd geworden zijnde,* hadden daar alle reden toe. Zo’n onthulling was genoeg om de diepste gevoelens van droefheid en smart op te wekken. Het is een mooie trek in het karakter van de discipelen dat zij elkaar niet verdachten, maar dat *een iegelijk van hen* bijna ongelovig vroeg, zoals de vorm van de vraag aangeeft: “*Ben ik het, Heere?*” Niemand zei: “Heere, is het Judas?” Misschien dacht niemand van de elf dat Judas laag genoeg zou zijn om de Heere te verraden die hem een eervolle plaats onder Zijn apostelen had gegeven.

Wij kunnen geen goed doen door onze broeders te verdenken, maar wij kunnen grote dienst bewijzen door onszelf te verdenken. Zelfverdenking is nauw verwant aan nederigheid.

> **23-24** *En Hij, antwoordende, zeide: Die de hand met Mij in den schotel indoopt, die zal Mij verraden. De Zoon des mensen gaat wel heen, gelijk van Hem geschreven is; maar wee dien mens, door welken de Zoon des mensen verraden wordt; het ware hem goed, zo die mens niet geboren was geweest.*

Iemand kan heel dicht bij Christus komen, ja, zijn hand met de Zaligmaker in dezelfde schotel indopen en Hem toch verraden. Wij kunnen een hoog ambt bekleden en schijnbaar zeer nuttig zijn, zoals Judas, en toch Christus verraden.

Uit de woorden van onze Heere leren wij dat goddelijke besluiten een zondige daad niet van haar schuld ontdoen: "*De Zoon des mensen gaat wel heen, gelijk van Hem geschreven is; maar wee dien mens, door welken de Zoon des mensen verraden wordt*." Zijn schuld is even groot alsof er geen "bepaalden raad en voorkennis Gods" geweest was. "*Het ware hem goed, zo die mens niet geboren was geweest.*" Het einde van Judas is erger dan niet-bestaan. Zoveel omgang met Christus te hebben gehad als hij en Hem dan over te leveren in de handen van Zijn vijanden, bezegelde de eeuwige bestemming van de verrader.

> **25** *En Judas, die Hem verried, antwoordde en zeide: Ben ik het, Rabbi? Hij zeide tot hem: Gij hebt het gezegd.*

Judas blijkt de laatste van de twaalf te zijn geweest die de vraag stelde: "*Ben ik het*?" Wie het laatst aan zichzelf twijfelt, is gewoonlijk juist degene die het eerst zichzelf zou

moeten verdenken. Judas sprak Christus niet aan met "Heere", zoals de andere discipelen hadden gedaan, maar noemde Hem Rabbi, "*Meester*." Voor het overige was zijn vraag als die van zijn elf metgezellen, maar hij kreeg van Christus een antwoord dat aan niemand anders werd gegeven: *Hij zeide tot hem: Gij hebt het gezegd.* Waarschijnlijk drong het antwoord alleen tot zijn oor door, en als hij geen hopeloze verworpene was geweest, had deze ontmaskering van zijn verraderlijk plan hem tot bekering kunnen brengen, maar er was niets in zijn hart dat op de stem van Christus antwoordde. Hij had zichzelf aan Satan verkocht voordat hij zijn Heere verkocht.

> **26-28** *En als zij aten, nam Jezus het brood, en gezegend hebbende, brak Hij het, en gaf het den discipelen, en zeide: Neemt, eet, dat is Mijn lichaam. En Hij nam den drinkbeker, en gedankt hebbende, gaf hun dien, zeggende: Drinkt allen daaruit; Want dat is Mijn bloed, het bloed des Nieuwen Testaments, hetwelk voor velen vergoten wordt, tot vergeving der zonden.*

Het joodse pascha werd omgevormd tot het avondmaal des Heeren, zoals de sterren van de morgen oplossen in het licht van de zon. *En als zij aten*, terwijl de paschamaaltijd nog gaande was, stelde Jezus het nieuwe gedenkteken in dat gehouden moet worden totdat Hij wederkomt. Hoe eenvoudig was de hele plechtigheid! *Jezus nam het brood, en gezegend hebbende, brak Hij het, en gaf het den discipelen, en zeide: "Neemt, eet, dat is Mijn lichaam."* Christus kan niet bedoeld hebben dat het brood Zijn lichaam was, want

Zijn lichaam lag aan bij de tafel, maar Hij bedoelde dat dat gebroken brood Zijn lichaam voorstelde, dat aan het kruis gebroken zou worden. Daarna volgde het tweede gedenkteken, *de drinkbeker*, gevuld met "de vrucht des wijnstoks", waarvan Christus zei: "*Drinkt allen daaruit.*" Hier is geen spoor van een altaar of priester. Er is niets over de verheffing of aanbidding van de hostie. Er is geen gelijkenis tussen het avondmaal des Heeren en de Roomse mis. Laten wij ons in alles strikt houden aan letter en geest van Gods Woord, want als de een er iets aan toevoegt, voegt een ander er meer aan toe, en als de een één punt wijzigt en een ander een ander punt, is er geen zeggen hoe ver wij van de waarheid zullen afdwalen.

De discipelen waren herinnerd aan hun eigen neiging tot zonde; nu geeft hun Zaligmaker hun een persoonlijk onderpand van de vergeving van zonden, volgens het verslag van Lukas van Zijn woorden: "*Deze drinkbeker is het nieuwe testament in Mijn bloed, hetwelk voor u vergoten wordt.*"

> **29** *En Ik zeg u, dat Ik van nu aan niet zal drinken van de vrucht des wijnstoks, tot op dien dag, wanneer Ik met u dezelve nieuw zal drinken in het Koninkrijk Mijns Vaders.*

Zo legde Jezus de grote nazireeërsgelofte af om nooit meer van de vrucht des wijnstoks te drinken totdat Hij haar nieuw zou drinken met Zijn discipelen in het koninkrijk van Zijn Vader. Hij zal Zijn afspraak met al Zijn volgelingen

nakomen, en met Hem zullen zij eeuwig een groot feest vieren.

> **30** *En als zij den lofzang gezongen hadden, gingen zij uit naar den Olijfberg.*

Was het niet werkelijk moedig van onze dierbare Heere om te zingen onder zulke omstandigheden? Hij ging naar Zijn laatste verschrikkelijke strijd, naar Gethsemané, en Gabbatha, en Golgotha, en toch ging Hij met een lied op Zijn lippen. Hij moet de zang hebben geleid, want de discipelen waren te bedroefd om het hallel aan te heffen waarmee de paschamaaltijd werd besloten: *En als zij den lofzang gezongen hadden, gingen zij uit naar den Olijfberg.* Toen kwam die wanhopige worsteling waarin de grote Leidsman van onze zaligheid worstelde tot bloedens toe en overwon.

MATTHEÜS 26:31-35

De Koning profeteert opnieuw — Petrus protesteert

↑ Inhoud

> **31-32** *Toen zeide Jezus tot hen: Gij zult allen aan Mij geergerd worden in deze nacht; want er is geschreven: Ik zal den Herder slaan, en de schapen der kudde zullen verstrooid worden. Maar nadat Ik zal opgestaan zijn, zal Ik u voorgaan naar Galilea.*

Let op de gewoonte van onze Heere om de Schrift aan te halen. Hij kon woorden van onfeilbare waarheid spreken, en toch viel Hij terug op het geïnspireerde verslag van het Oude Testament. Zijn aanhaling uit Zacharia was eigenlijk niet nodig, maar zij paste uitstekend bij Zijn profetie aan Zijn discipelen: *“Gij zult allen aan Mij geergerd worden in*

deze nacht; want er is geschreven: Ik zal den Herder slaan, en de schapen der kudde zullen verstrooid worden." Jezus was de Herder die geslagen zou worden, en Hij voorzei de verstrooiing van de schapen. Zelfs die leiders van de kudde die het eerst door Christus waren uitgekozen en het meest bij Hem waren geweest, zouden in die verschrikkelijke nacht struikelen en van Hem afvallen, maar de Herder zou hen niet verliezen, er zou een hereniging zijn tussen Hem en Zijn schapen: "*Maar nadat Ik zal opgestaan zijn, zal Ik u voorgaan naar Galilea.*" Nog eenmaal zou Hij een korte tijd de rol van hun Herder-Koning op Zich nemen, en met hen zou Hij enkele van hun oude plekken in Galilea opnieuw bezoeken, voordat Hij opsteeg naar Zijn hemelse thuis. "Ik zal u voorgaan" doet denken aan de Goede Herder die Zijn kudde leidt op oosterse wijze. Gelukkig zijn Zijn schapen dat zij zo'n Leider hebben, en zalig zijn zij die Hem volgen, "waar Het ook heengaat".

> **33** *Doch Petrus, antwoordende, zeide tot Hem: Al werden zij ook allen aan U geergerd, ik zal nimmermeer geergerd worden.*

Dit was een zeer aanmatigende uitspraak, niet alleen vanwege het zelfvertrouwen dat eruit sprak, maar ook omdat het een regelrechte tegenspraak was van de verklaring van de Meester. Jezus had gezegd: "*Gij zult allen aan Mij geergerd worden in deze nacht*", maar Petrus meende het beter te weten dan Christus, en antwoordde daarom: "*Al werden zij ook allen aan U geergerd, ik zal nimmermeer geergerd*

worden." Ongetwijfeld werden deze woorden uit zijn hart gesproken, maar "Arglistig is het hart, meer dan enig ding, ja, dodelijk is het." Petrus moet verbaasd zijn geweest de volgende morgen, toen hij de arglistigheid en boosheid van zijn eigen hart ontdekte, zoals die tot uiting kwamen in zijn drievoudige verloochening van zijn Heere.

Wie zichzelf zoveel sterker acht dan zijn broeders, is juist de man die zwakker zal blijken te zijn dan enig van hen, zoals Petrus, niet vele uren nadat zijn grootspraak was uitgesproken.

> **34** *Jezus zeide tot hem: Voorwaar, Ik zeg u, dat gij in dezen zelfden nacht, eer de haan gekraaid zal hebben, Mij driemaal zult verloochenen.*

Jezus zegt nu tegen Zijn grootsprekende discipel dat hij vóór het hanengekraai van de volgende morgen zijn Heere driemaal zal verloochenen. Hij zou niet alleen struikelen en vallen met zijn mededisciplen, maar hen allen overtreffen in zijn herhaalde verloochening van die dierbare Meester van wie hij beweerde dat hij Hem met een intensere genegenheid liefhad dan zelfs Johannes. Petrus verklaarde dat hij Christus trouw zou blijven, ook al zou hij de enige trouwe vriend zijn die overbleef. Jezus voorzei dat van alle twaalf alleen Judas de grootspreker in goddeloosheid zou overtreffen.

> **35** *Petrus zeide tot Hem: Al moest ik ook met U sterven, zo zal ik U geenszins verloochenen! Desgelijks zeiden ook al de discipelen.*

Ook hier spreekt Petrus zijn Meester recht in Zijn gezicht tegen. Het was al erg dat hij één keer zo had opgeschept na de duidelijke profetie van zijn Heere dat al de discipelen die nacht aan Hem geergerd zouden worden, maar het was schandelijk dat Petrus zijn zelfverzekerde verklaring herhaalde in de tanden van Christus' uitdrukkelijke voorspelling aangaande hemzelf. Hij stond niet alleen in zijn uitspraak, want *desgelijks zeiden ook al de discipelen*. Zij voelden allen dat zij onder geen enkele omstandigheid hun Heere zouden kunnen verloochenen. Wij hebben geen verslag van een verloochening van Christus door de andere tien apostelen, hoewel zij Hem allen verlieten en vluchtten en Hem daarmee feitelijk verloochenden. Als wij bedenken wat zij allemaal van Hem gezien en gehoord hadden, en vooral Zijn meest recente toespraken, de gemeenschap in de bovenzaal en Zijn wonderbare voorbede namens hen, dan verbaast het ons niet dat zij zich voor altijd aan Hem verbonden voelden. Maar helaas! Ondanks hun protesten werd de profetie van de Koning volledig vervuld, want die nacht werden zij allen "geergerd", of "kwamen zij ten val" (kanttekening in de Revised Version), en Petrus verloochende zijn Heere driemaal.

MATTHEÜS 26:36-46

De Koning onder de olijfbomen

↑ Inhoud

Hier komen wij bij het Heilige der Heiligen van het leven van onze Heere op aarde. Dit is een mysterie als datgene wat Mozes zag toen het braamstruik in vuur stond en niet verteerd werd. Niemand kan zo'n gedeelte op de juiste wijze uitleggen. Het is een onderwerp voor biddende, met een gebroken hart gedane overdenking, meer dan voor menselijke woorden. Moge de Heilige Geest ons allen genadig openbaren wat wij mogen zien van de Koning onder de olijfbomen in de hof van Gethsemane!

> **36** *Toen ging Jezus met hen in een plaats genaamd Gethsemane, en zeide tot de discipelen: Zit hier neder, totdat Ik heenga, en aldaar zal gebeden hebben.*

Onze Heere droeg acht van Zijn discipelen op de wacht te houden, buiten of vlak bij de ingang van Gethsemane, “de olijfpers”. Deze hof was Christus’ geliefde plaats voor persoonlijk gebed geweest en was een goed gekozen toneel voor Zijn laatste, doodsstrijdende smeking.

> ***“Hier verscheen de Heere van het leven,***
> ***en zuchtte, en kreunde, en bad, en vreesde;***
> ***Hij droeg wat de mensgeworden God maar dragen kon,***
> ***met juist genoeg kracht, en geen kracht te veel.”***
>
> > **37-38** *En met Zich nemende Petrus, en de twee zonen van Zebedeus, begon Hij droevig en zeer beangst te worden. Toen zeide Hij tot hen: Mijn ziel is geheel bedroefd tot den dood toe; blijft hier en waakt met Mij.*

De drie discipelen die met Hem op de berg der verheerlijking waren geweest, mochten dichter bij Hem zijn dan de overige broeders, maar ook zij mochten niet werkelijk bij Hem zijn. Zijn smart was zo groot dat Hij die alleen moest dragen, en er moest ook die Schrift vervuld worden: “Ik heb de pers alleen getreden, en er was niemand van de volken met Mij.” Toch wilde Hij Zijn drie uitverkoren metgezellen dicht bij Zich hebben, om uit hun aanwezigheid de geringe troost te putten die zij Hem konden geven. Nooit eerder hadden zij hun Heere zien overspoeld door Atlantische golven van smart, zoals die over Hem heen rolden toen Hij begon *droevig en zeer beangst te worden*. Hij was neergebogen alsof een enorm gewicht op Zijn ziel

rustte, en dat was ook werkelijk zo. Dit was de zielenstrijd, het zielsoffer voor de zonde, dat op het kruis werd voltooid, en terecht kon Hij zeggen: "*Mijn ziel is geheel bedroefd tot den dood toe*." De smart van Zijn ziel was de ziel zelf van Zijn smart. Zijn ziel was zo vol smart dat Hij de uiterste grens van het uithoudingsvermogen leek te bereiken en aan de poort van de dood leek te staan. In zulk een zware nood had Hij trouwe vrienden nodig in Zijn nabijheid, en daarom zei Hij tegen Petrus, Jakobus en Johannes: "*Blijft hier en waakt met Mij*." De vreselijke last van de zonde van Zijn volk moest Hij alleen dragen, maar Zijn discipelen konden hun medeleven met Hem tonen door op eerbiedige afstand te waken en hun armzalige gebeden toe te voegen aan Zijn machtige worstelingen. Helaas! zij waardeerden het voorrecht niet dat Christus hun gaf. Hebben wij niet te veel op hen geleken wanneer onze Zaligmaker ons gebood met Hem te waken?

> **39** *En een weinig voortgegaan zijnde, viel Hij op Zijn aangezicht, biddende en zeggende: Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat dezen drinkbeker van Mij voorbijgaan? doch niet, gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt.*

Is Hij verhoord? Ja, voorwaar, en wel vooral in datgene wat de kern en het merg van Zijn gebed was: "*doch niet, gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt.*" Dit was het wezenlijke deel van Zijn smeking, de ware kern ervan, want hoezeer Zijn menselijke natuur ook terugschrok voor de "drinkbeker", nog meer schrok Hij terug voor elke gedachte om tegen de wil

van Zijn Vader in te handelen. Christus' besef van Zijn zoonschap was helder en ongedoofd, zelfs in dat donkere uur, want Hij begon Zijn gebed met de kinderlijke uitroep: "*Mijn Vader*."

> **40** *En Hij kwam tot de discipelen en vond hen slapende, en zeide tot Petrus: Kunt gij dan niet een uur met Mij waken?*

Wij weten niet hoe lang Hij alleen in gebed had geworsteld, maar het was lang genoeg om de discipelen in slaap te laten vallen. *Petrus* had zich tot woordvoerder van het gezelschap gemaakt, daarom richtte onze Heere Zijn zachte terechtwijzing tot hem, die ook voor zijn metgezellen bedoeld was: "*Kunt gij dan niet een uur met Mij waken*?" Volgens Markus 14:37 werd de vraag persoonlijk aan Petrus gesteld: "Simon, slaapt gij?" Het was al erg genoeg dat Jakobus en Johannes sliepen in plaats van te waken, maar na al Petrus' grootspraak leek het in zijn geval nog erger. Wie de luidste betuigingen van toewijding had gedaan, verdiende de zwaarste berisping voor zijn ontrouw.

> **41** *Waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt; de geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak.*

Het was waarlijk vriendelijk van Christus dat Hij een verontschuldiging vond voor Zijn zwakke en vermoeide discipelen. Het was echt iets voor Hem om alles te zeggen wat Hij tot hun lof kon zeggen, ook al hadden zij geslapen terwijl zij hadden moeten waken. Toch herhaalde Hij het gebod: "*Waakt*", want dat was de bijzondere plicht van dat

uur, en Hij voegde eraan toe: "*en bidt*", want het gebed zou hen helpen waken en het waken zou hen helpen bij het bidden. Waken en bidden werden geboden met een bijzonder doel: "*opdat gij niet in verzoeking komt.*" Hij wist welke zware verzoekingen hen weldra zouden bestormen, en daarom wilde Hij hen dubbel wapenen met — ***"waakt in de gebeden."***

> **42** *Wederom ten tweeden male heengaande, bad Hij, zeggende: Mijn Vader! Indien deze drinkbeker van Mij niet voorbij kan gaan, tenzij dat Ik hem drinke, Uw wil geschiede!*

Deze rustige, eenvoudige woorden geven ons nauwelijks een volledig denkbeeld van de hevige doodsangst waaronder zij werden uitgesproken. Lukas vermeldt dat onze Zaligmaker bij Zijn tweede smeking "*bad te ernstiger. En Zijn zweet werd gelijk grote droppelen bloeds, die op de aarde afliepen.*" De spanning op heel Zijn lichaam werd zo groot dat Zijn leven door elke porie van Zijn lichaam weg leek te vloeien, en Hij was door de vreselijke inspanning zo zwak en overmand dat Hij wel mocht vrezen dat Zijn menselijke natuur zou bezwijken onder de verschrikkelijke beproeving en dat Hij vóór Zijn tijd zou sterven. Toch erkende Hij ook toen Zijn zoonschap: "*Mijn Vader*!" en gaf Hij Zich volkomen over aan de wil van Zijn Vader: "*Uw wil geschiede*!"

> **43-44** *En komende bij hen, vond Hij hen wederom slapende; want hun ogen waren bezwaard. En hen latende, ging*

> *Hij wederom heen, en bad ten derden male, zeggende dezelfde woorden.*

Grote smart heeft bij verschillende mensen verschillende gevolgen. Bij de Zaligmaker wekte zij een vreselijke ernst in het gebed. Bij de discipelen deed zij hen inslapen. Lukas zegt dat zij "slapende van droefheid" waren. Hun Meester kon een verontschuldiging voor hun nalatigheid vinden, maar o, hoe zouden zij zichzelf later verwijten dat zij die laatste gelegenheid hadden gemist om met hun worstelende Heere te waken! Omdat Hij bij hen geen troost kon vinden, lezen wij: *hen latende, ging Hij wederom heen, en bad ten derden male, zeggende dezelfde woorden.* Zij die leren dat wij maar één keer moeten bidden en de bede die wij de Heere voorleggen niet moeten herhalen, kunnen zich voor hun theorie niet op het voorbeeld van onze Zaligmaker beroepen, want driemaal in die vreselijke nacht bracht Hij dezelfde smeking voor en gebruikte Hij zelfs dezelfde woorden. Ook Paulus heeft, evenals zijn Meester, "den Heere driemaal gebeden" dat "een scherpe doorn in het vlees, namelijk een engel des satans," van hem zou wijken.

> **45-46** *Toen kwam Hij tot Zijn discipelen, en zeide tot hen: Slaapt nu voort, en rust; ziet, de ure is nabij gekomen, en de Zoon des mensen wordt overgeleverd in de handen der zondaren. Staat op, laat ons gaan; ziet, hij is nabij, die Mij verraadt.*

Ik denk niet dat Jezus ironisch sprak toen Hij zei: "*Slaapt nu voort, en rust*", maar dat Hij hun een weinig slaap gun-

de terwijl Hij naast hen zat en waakte. Niet lang zat Hij en niet lang sliepen zij, want door de olijfbomen heen kon Hij de gloed van de naderende fakkels zien, en de stilte van de nacht werd verbroken door het gestamp en geschreeuw van het woeste gepeupel die gekomen was om Hem te arresteren. Zacht wekte Hij Zijn slaperige discipelen door te zeggen: "*Staat op, laat ons gaan*," en voegde er woorden aan toe die schrik moeten hebben aangejaagd in hun bedroefde harten: "*ziet, hij is nabij, die Mij verraadt.*" De pletting in "de olijfpers" was voorbij. De lang verwachte "*ure*" van het verraad was gekomen, en Jezus ging kalm voorwaarts, goddelijk versterkt om de vreselijke beproevingen tegemoet te treden die Hem nog wachtten voordat Hij de verlossing van Zijn uitverkorenen geheel kon volbrengen.

MATTHEÜS 26:47-56

Het verraad aan de Koning

↑ Inhoud

> **47-49** *En als Hij nog sprak, ziet, Judas, een van de twaalven, kwam, en met hem een grote schare, met zwaarden en stokken, gezonden van de overpriesters en ouderlingen des volks. En die Hem verried, had hun een teken gegeven, zeggende: Dien ik zal kussen, Dezelve is het, grijpt Hem. En terstond komende tot Jezus, zeide hij: Wees gegroet, Rabbi! en hij kuste Hem.*

Het is een opmerkelijk feit dat wij in het Nieuwe Testament nergens lezen dat *iemand van de twaalven*, behalve *Judas*, *Jezus ooit heeft gekust.* Het lijkt wel alsof de brutaalste vertrouwelijkheid heel dicht bij laaghartig verraad ligt. Dit teken van Judas was kenmerkend voor de wijze waarop Jezus meestal *verraden* wordt! Wanneer mensen de inspira-

tie van de Schrift willen ondermijnen, hoe beginnen zij dan hun boeken? Wel, altijd met de verklaring dat zij de waarheid van Christus willen bevorderen!

Christus' naam wordt vaak gelasterd door hen die luid belijden aan Hem gehecht te zijn en daarna schandelijk zondigen als de voornaamste der overtreders. Eerst is er de Judaskus en daarna het verraad. Zo zei Judas: "*Wees gegroet, Rabbi*" en kuste Hem innig (zo staat het in de kanttekening van de Engelse Revised Version). Zo verried hij Hem door de daad die het teken van de hechtste vriendschap had moeten zijn.

> **50** *Maar Jezus zeide tot hem: Vriend! waartoe zijt gij hier! Toen kwamen zij toe, en sloegen de handen aan Jezus en grepen Hem.*

De zachtmoedige en nederige Jezus sprak niet zoals een gewoon mens onder zulke omstandigheden zou hebben gedaan. Hij noemde Judas niet "Ellendeling!" of "Schurk!", maar Zijn eerste woord, nadat Hij de kus van de verrader had ontvangen, was: "*Vriend*!" Hij hekelde hem niet als de gemeenste van alle mensen, maar zei rustig: "*waartoe zijt gij hier*?" of, zoals de Engelse Revised Version het weergeeft: doe datgene waartoe u gekomen bent. Koninklijk gedroeg onze Koning zich in dat zware uur. *Toen kwamen zij toe, en sloegen de handen aan Jezus en grepen Hem.* Hij bood geen weerstand, hoewel de hele menigte machteloos zou zijn geweest om Hem te grijpen als Hij niet bereid was geweest Zich te laten grijpen. Zij kwamen om Hem te grij-

pen, dus beschermde Hij Zijn discipelen tegen arrestatie terwijl Hij Zichzelf overgaf aan Zijn gevangennemers en zei: “Indien gij dan Mij zoekt, zo laat dezen heengaan.” Jezus dacht altijd aan anderen. Zo was Hij in de hof en zelfs toen Hij aan het kruis hing.

> **51-52** *En ziet, een van degenen, die met Jezus waren, de hand uitstekende, trok zijn zwaard uit, en slaande den dienstknecht des hogepriesters, hieuw zijn oor af. Toen zeide Jezus tot hem: Keer uw zwaard weder in zijn plaats; want allen, die het zwaard nemen, zullen door het zwaard vergaan.*

De hand van een goed mens is nooit meer misplaatst dan wanneer ze op het gevest van een zwaard ligt, en toch bestaat er altijd een neiging, ook onder christenen, om het zwaard uit de schede te trekken. Het zou veel beter zijn geweest als Petrus zijn handen had gevouwen in gebed. Dat afhouwen van het oor van Malchus hielp mee om hem te herkennen als iemand die met Christus in de hof was geweest en leidde rechtstreeks tot een van zijn verloocheningen van zijn Heere (Johannes 18:26-27). Het zwaard helpt nooit om Christus’ koninkrijk te vestigen. Alles wat ermee wordt gedaan, zal ongedaan gemaakt moeten worden. Brute kracht zal neerhalen wat brute kracht heeft opgebouwd.

> **53-54** *Of meent gij, dat Ik Mijn Vader nu niet kan bidden, en Hij zal Mij meer dan twaalf legioenen engelen bijzetten? Hoe zouden dan de Schriften vervuld worden, die zeggen, dat het alzo geschieden moet?*

Hoe koninklijk spreekt onze Koning! Hij was de ware meester van de situatie. Hij hoefde slechts tot Zijn Vader te bidden en "*meer dan twaalf legioenen engelen*" zouden van het hof des hemels komen aanstormen. Elke bange discipel had zich als aanvoerder van een engelenlegioen kunnen zien, terwijl hun Heere er zoveel meer had kunnen hebben als Hij verkoos. Er was echter één bezwaar: "*Hoe zouden dan de Schriften vervuld worden, die zeggen, dat het alzo geschieden moet?*" Jezus gaf meer om de vervulling van de Schriften dan om bevrijding uit de handen van goddeloze mensen. Noch Joodse benden noch Romeinse touwen hadden Hem gevangen kunnen houden als Hij niet gebonden was geweest door een machtiger kracht, namelijk het eeuwige verbond dat Hij ten behoeve van Zijn volk was aangegaan.

> **55** *Ter zelfder ure sprak Jezus tot de scharen: Gij zijt uitgegaan als tegen een moordenaar, met zwaarden en stokken, om Mij te vangen; dagelijks zat Ik bij u, lerende in den tempel, en gij hebt Mij niet gegrepen;*

Lukas zegt dat deze vraag werd gesteld aan "de overpriesters, en de hoofdmannen des tempels, en ouderlingen". Toch richtte Jezus ook tot hen slechts een milde vermaning in plaats van de verschrikkelijke veroordeling die hun gedrag verdiende. Het was inderdaad een grote klucht dat *een grote schare, met zwaarden en stokken*, midden in de nacht uit Jeruzalem uittrok om de "Man van smarten" gevangen te nemen, die niet wilde toestaan dat een van Zijn

volgelingen een zwaard trok tot Zijn verdediging. Toch wisten zelfs Zijn vijanden dat Hij buitengewone macht bezat als Hij die maar wilde gebruiken, en hun aantallen, wapens en gezag waren evenzovele onbewuste hulden aan Zijn koninklijke waardigheid en macht.

> **56** *Doch dit alles is geschied, opdat de Schriften der profeten zouden vervuld worden. Toen vluchtten al de discipelen, Hem verlatende.*

Het ene grote doel van onze Heere was dat Hij het werk zou voltooien dat Hij gekomen was te verrichten en dat zo *de Schriften der profeten zouden vervuld worden.*

Jezus was niet verbaasd dat *al de discipelen vluchtten, Hem verlatende*, want Hij had voorzegd dat zij dat zouden doen. Hij kende hen beter dan zij zichzelf kenden, en daarom profeteerde Hij dat de kudde verstrooid zou worden wanneer de Herder geslagen zou worden. Zo geschiedde het, want toen de woeste wolven kwamen en Hem grepen, vluchtten alle schapen.

Het zou tot eeuwige eer zijn geweest van ieder van de discipelen die tot het laatst toe dicht bij Christus was gebleven, maar noch de liefhebbende Johannes noch de grootsprekende Petrus doorstond de toets van die plechtige tijd. De menselijke natuur is zelfs op haar best zulk armzalig materiaal dat wij niet kunnen hopen dat een van ons dapperder of trouwer zou zijn geweest dan de apostelen waren.

MATTHEÜS 26:57-68

De Koning voor de joodse hogepriester

↑ Inhoud

> **57** *Die nu Jezus gevangen hadden, leidden Hem heen tot Kajafas, den hogepriester, alwaar de Schriftgeleerden en ouderlingen vergaderd waren.*

Sommige overpriesters en ouderlingen waren zo woedend op Christus dat zij met de Romeinse cohort die was gezonden om Jezus te arresteren naar Gethsemane gingen. De overigen kwamen samen in het huis van *Kajafas, den hogepriester*, in afwachting dat hun slachtoffer bij hen gebracht zou worden. Het was nacht of vroege morgen, maar zij waren maar al te graag bereid op te blijven om de Heere der heerlijkheid te berechten en de Koning van Israël te schande te maken.

> **58** *En Petrus volgde Hem van verre tot aan de zaal des hogepriesters, en binnengegaan zijnde, zat hij bij de dienaren, om het einde te zien.*

Petrus was niet te laken omdat hij *Hem van verre* volgde, want in het begin waren hij en Johannes de enige twee discipelen die hun gevangen Meester volgden. Johannes ging met Jezus mee naar binnen, naar *de zaal des hogepriesters*, en door zijn invloed werd ook Petrus toegelaten. Aangetrokken door het vuur *zat Petrus bij de dienaren*, een gevaarlijke plaats voor hem, zoals al spoedig bleek. Wanneer een dienaar van Christus uit eigen keuze gaat zitten bij de dienaren van de goddelozen, volgen zonde en verdriet snel.

> **59-61** *En de overpriesters, en de ouderlingen, en de gehele grote raad zochten valse getuigenis tegen Jezus, opdat zij Hem doden mochten; en vonden niet. En hoewel er vele valse getuigen toegekomen waren, zo vonden zij toch niet. Maar ten laatste kwamen twee valse getuigen, en zeiden: Deze heeft gezegd: Ik kan den tempel Gods afbreken, en in drie dagen denzelven opbouwen.*

De vijanden van Jezus wilden *Hem doden.* Zij moesten daarom ten minste twee getuigen tegen Hem hebben, want volgens de wet van Mozes was het getuigenis van één getuige niet voldoende om iemand te veroordelen die beschuldigd werd van een misdaad waarop de doodstraf stond. *De overpriesters, en de ouderlingen, en de gehele grote raad zochten valse getuigenis*, maar *vonden niet* totdat

ten laatste kwamen twee valse getuigen, die Christus' woorden verdraaiden en Zijn bedoeling verkeerd voorstelden, maar zelfs zij waren het in hun getuigenis niet eens (Markus 14:59) en daarom kon Jezus niet worden veroordeeld.

> **62** *En de hogepriester, opstaande, zeide tot Hem: Antwoordt Gij niets? Wat getuigen dezen tegen U?*

Wat voor zin had het te antwoorden? Er was werkelijk niets te beantwoorden dan voor de hand liggende en opzettelijke verdraaiing. Onze Heere wist ook dat de raad had besloten Hem te doden, en bovendien moest er nog een andere profetie vervuld worden: "Als een lam werd Hij ter slachting geleid, en als een schaap, dat stom is voor het aangezicht zijner scheerders, alzo deed Hij Zijn mond niet open."

> **63-64** *Doch Jezus zweeg stil. En de hogepriester, antwoordende, zeide tot Hem: Ik bezweer U bij den levenden God, dat Gij ons zegt, of Gij zijt de Christus, de Zoon van God? Jezus zeide tot hem: Gij hebt het gezegd. Doch Ik zeg ulieden: Van nu aan zult gij zien den Zoon des mensen, zittende ter rechter hand der kracht Gods, en komende op de wolken des hemels.*

De tijd voor Christus om te spreken was gekomen. Eerst antwoordde Hij op de plechtige bezwering van de hogepriester en verklaarde dat Hij was "*de Christus, de Zoon van God.*" Er was geen reden meer om dat feit te verbergen. Daarna sprak Hij een profetie uit die Zijn beschuldigers moet hebben doen schrikken. Hij stond daar gebon-

den, ogenschijnlijk alleen en hulpeloos tegenover Zijn machtige vijanden, die verwachtten Hem weldra te doden, en toch verklaarde de Profeet-Koning dat zij getuigen zouden zijn van Zijn toekomstige heerlijkheid en Hem zouden zien "*zittende ter rechter hand der kracht Gods, en komende op de wolken des hemels.*" Zijn hoorders begrepen terecht dat Hij beweerde goddelijk te zijn, en met vreugde erkennen wij de juistheid van Zijn aanspraak.

> **65-66** *Toen verscheurde de hogepriester zijn klederen, zeggende: Hij heeft God gelasterd, wat hebben wij nog getuigen van node? Ziet, nu hebt gij Zijn gods lastering gehoord. Wat dunkt ulieden? En zij, antwoordende, zeiden: Hij is des doods schuldig.*

Als Hij niet God in het vlees was geweest, zou Hij schuldig zijn geweest aan godslastering en de dood hebben verdiend. Volgens de wet van Mozes moest een godslasteraar gestenigd worden (Leviticus 24:16). Christus' werken hadden bewezen dat Hij God was, dus Zijn woorden waren niet die van een godslasteraar, maar Zijn belijdenis gaf Zijn vijanden de gelegenheid die zij zochten, en zij verklaarden Hem onwaardig te leven. *Zij, antwoordende, zeiden: "Hij is des doods schuldig."* Hij had voorzegd dat Hij gekruisigd zou worden, terwijl de straf voor godslastering de dood door steniging was; daarom moesten er nog verdere vormen van berechting worden doorlopen voordat het einde zou komen.

> **67-68** *Toen spogen zij in Zijn aangezicht, en sloegen Hem met vuisten. En anderen gaven Hem kinnebakslagen, zeggende: Profeteer ons, Christus, wie is het, die U geslagen heeft?*

Zet deze twee teksten naast elkaar: "*Toen spogen zij in Zijn aangezicht*"—"En ik zag een groten witten troon, en Dengene, Die daarop zat, *van Wiens aangezicht de aarde en de hemel wegvloden,* en geen plaats is voor die gevonden." Op de dag van Zijn vernedering sloegen zij Hem en bespotten zij Hem, en zeiden: "*Profeteer ons, Christus, wie is het, die U geslagen heeft?*" Tenzij zij zich van hun goddeloosheid bekeren, zal de dag komen dat de goddelijke Rechter ieder van hen aanwijst die Hem toen mishandelde, en dan zal Hij zeggen: "Gij zijt die man!"

O, met welke schandelijke vernederingen en wreedheden werd onze dierbare Zaligmaker overladen!

> ***"Zie hoe de lijdzame Jezus staat,***
> ***beschimpt in Zijn diepste ellende!***
> ***Zondaars hebben de handen van de Almachtige gebonden,***
> ***en hun Schepper in het gezicht gespuwd."***

MATTHEÜS 26:69-75

De Koning verloochend door Zijn discipel

↑ Inhoud

> **69-70** *En Petrus zat buiten in de zaal; en een dienstmaagd kwam tot hem, zeggende: Gij waart ook met Jezus, den Galileer. Maar hij loochende het voor allen, zeggende: Ik weet niet, wat gij zegt.*

Terwijl onze Heere in het huis van de hogepriester was, *zat Petrus buiten in de zaal.* Op de binnenplaats, die door de vertrekken van het paleis werd overzien, hadden de dienaren en de gerechtsdienaren een vuur aangestoken om zich te warmen terwijl zij wachtten om te zien wat er met Jezus zou gebeuren.

Petrus voegde zich bij het gezelschap, en *een dienstmaagd,* die hem op verzoek van Johannes had binnengela-

ten, zei tegen hem: "*Gij waart ook met Jezus, den Galileer.*" Nu kwam de toets op zijn zelfverzekerde grootspraak tegenover zijn Heere: "Al moest ik ook met U sterven, zo zal ik U geenszins verloochenen!" *Maar hij loochende het voor allen, zeggende: "Ik weet niet, wat gij zegt."* Wat de gevolgen van het belijden van Christus voor Petrus ook geweest mochten zijn, zij hadden nooit zo erg kunnen zijn als deze lage verloochening.

> **71-72** *En als hij naar de voorpoort uitging, zag hem een andere dienstmaagd, en zeide tot degenen, die aldaar waren: Deze was ook met Jezus den Nazarener. En hij loochende het wederom met een eed, zeggende: Ik ken den Mens niet.*

Er waren zoveel mensen die Petrus bij Christus hadden gezien dat hij gemakkelijk werd herkend als een van de metgezellen van de Nazarener. Zijn tweede verloochening verschilde van de eerste doordat hij *een eed* aan de leugen toevoegde en van Christus zei: "*Ik ken den Mens niet.*" Misschien was de eed bedoeld om te bewijzen dat hij geen volgeling was van Hem Die zei: "Zweert ganselijk niet", of het kan een terugval zijn geweest in Petrus' oude gewoonte van vóór zijn bekering. Wanneer een kind van God eenmaal op de weg naar beneden raakt, kan niemand zeggen hoe snel en hoe diep hij zal vallen als hem niet almachtige genade wordt geschonken.

> **73** *En een weinig daarna, die er stonden, bijkomende, zeiden tot Petrus: Waarlijk, gij zijt ook van die, want ook uw spraak maakt u openbaar.*

Zelfs toen Petrus zwoer, klonk er iets door van de tongval van Galilea in zijn spraak, zodat deze mensen in Jeruzalem zijn provinciale dialect herkenden en tegen hem zeiden: "*Waarlijk, gij zijt ook van die, want ook uw spraak maakt u openbaar.*" Als een kind van God begint te vloeken, zal hij het niet doen zoals de goddelozen het doen, en zeker zal hij worden ontdekt.

> **74-75** *Toen begon hij zich te vervloeken, en te zweren: Ik ken den Mens niet. En terstond kraaide de haan; en Petrus werd indachtig het woord van Jezus, Die tot hem gezegd had: Eer de haan gekraaid zal hebben, zult gij Mij driemaal verloochenen. En naar buiten gaande, weende hij bitterlijk.*

Liegen leidde tot zweren en zweren tot vervloeken. Alleen de Heere weet hoeveel dieper Petrus nog zou zijn gevallen als hij niet goddelijk was tegengehouden op zijn zondige weg. Velen hoorden die morgen de haan kraaien, maar voor *Petrus* was het een plechtige herinnering aan de profetische waarschuwing van zijn Heere: "*Eer de haan gekraaid zal hebben, zult gij Mij driemaal verloochenen.*" Er was nog iets anders dat Petrus dieper trof dan het kraaien van de haan. Lukas vertelt ons: "De Heere, Zich omkerende, zag Petrus aan." Petrus moet naar de Heere hebben opgekeken, anders zou hij die blik van droefheid, medelijden,

liefde en vergeving niet hebben gezien die de Heere hem schonk. Daarna — *naar buiten gaande, weende hij bitterlijk.*

Als iemand van ons de Heere heeft verloochend Die hem gekocht heeft, laat hij dan opzien naar Hem Die nu uit de hemel neerziet, bereid om de afvallige te vergeven die met de terugkerende verloren zoon roept: “Vader, ik heb gezondigd tegen den Hemel, en voor u, en ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden.” Meer nog, diezelfde Petrus hield, toen hij weer in de gunst van zijn Heere was hersteld, op de Pinksterdag de preek die leidde tot overtuiging en bekering van duizenden van zijn hoorders.

MATTHEÜS 27:1-2

De Koning naar Pilatus gebracht

↑ Inhoud

> **1** *Als het nu morgenstond geworden was, hebben al de overpriesters en de ouderlingen des volks te zamen raad genomen tegen Jezus, dat zij Hem doden zouden.*

Zij waren zo vol vijandschap *tegen* Jezus dat zij gretig de eerste gelegenheid aangrepen: zij hebben *te zamen raad genomen, dat zij Hem doden zouden.* Zij hadden het laatste deel van de nacht en de vroegste uren van *de morgenstond* besteed aan het ondervragen, veroordelen en mishandelen van hun doorluchtige gevangene. Jezus had voorzegd dat Hij aan de heidenen overgeleverd zou worden, dus de volgende akte in de vreselijke tragedie was Zijn verschijning voor de Romeinse stadhouder.

> 2 *En Hem gebonden hebbende, leidden zij Hem weg, en gaven Hem over aan Pontius Pilatus, den stadhouder.*

Zij die Jezus hadden gearresteerd, hadden Hem *gebonden* voordat zij Hem naar Annas brachten (Johannes 18:12-13). Annas zond Hem *gebonden* naar Kajafas (Johannes 18:24). Nu bond de Sanhedrin Hem officieel, en *leidden zij Hem weg, en gaven Hem over aan Pontius Pilatus, den stadhouder.* Zoals Izak gebonden werd voordat hij op het altaar werd gelegd, zo was het grote Tegenbeeld gebonden voordat van Hem gezegd kon worden: “als een lam werd Hij ter slachting geleid”, en Hij aan de Romeinse stadhouder werd overgeleverd.

MATTHEÜS 27:3-10

Het berouw en de zelfmoord van de verrader

↑ Inhoud

> **3-4** *Toen heeft Judas, dien Hem verraden had, ziende, dat Hij veroordeeld was, berouw gehad, en heeft de dertig zilveren penningen den overpriesters en den ouderlingen wedergebracht, Zeggende: Ik heb gezondigd, verradende het onschuldig bloed! Maar zij zeiden: Wat gaat ons dat aan? Gij moogt toezien.*

Misschien verwachtte Judas dat Jezus Zichzelf op wonderbaarlijke wijze uit de handen van Zijn gevangennemers zou bevrijden, en toen hij zag *dat Hij veroordeeld was*, greep wroeging hem aan en bracht hij aan zijn medeplichtigen de beloning van zijn schande terug. Zijn wanhopige

belijdenis had één goed gevolg: "*Ik heb gezondigd, verradende het onschuldig bloed!*" Judas was met onze Heere samen geweest, in het openbaar en in het verborgen, en als hij een gebrek in Christus' karakter had kunnen vinden, zou dit het moment zijn geweest om dat te noemen, maar zelfs de verrader verklaarde in zijn stervenswoorden dat Jezus "onschuldig" was. *De overpriesters en de ouderlingen* hadden met Judas niet meer medelijden dan met Jezus. Geen wroeging kwelde hen; zij hadden de Zaligmaker in handen gekregen en gaven niets om de gevolgen van hun daad. Wat de verrader betreft, hij had zijn koop gesloten en moest zich eraan houden.

> **5** *En als hij de zilveren penningen in den tempel geworpen had, vertrok hij, en heengaande verworgde zichzelven.*

Die vreselijke woorden, *en heengaande verworgde zichzelven*, onthullen het ware karakter van het berouw van Judas. Het was een berouw waarvan men berouw moest hebben, niet die droefheid waarvan geschreven staat: "de droefheid naar God werkt een onberouwelijke bekering tot zaligheid". In de geschiedenis van de gemeente van Christus zijn er enkele gevallen van wroeging als die van Judas geweest, die mensen tot wanhoop dreef, zo niet tot werkelijke zelfmoord. Moge God ons in genade bewaren voor nog meer herhalingen van zo'n vreselijke ervaring!

> **6-8** *En de overpriesters, de zilveren penningen nemende, zeiden: Het is niet geoorloofd, dezelve in de offerkist te leggen, dewijl het een prijs des bloeds is. En te zamen raad ge-*

> *houden hebbende, kochten zij daarmede den akker des pottenbakkers, tot een begrafenis voor de vreemdelingen. Daarom is die akker genaamd de akker des bloeds, tot op den huidigen dag.*

Of Judas de *akker* kocht waarin hij zelfmoord pleegde (Handelingen 1:18), of dat *de overpriesters*, toen zij hoorden hoe hij *de zilveren penningen* wilde besteden, zijn bedoeling uitvoerden, maakt voor de uitkomst niets uit. *De akker des bloeds* werd het blijvende gedenkteken van Judas' schande. Toen hij zijn Heere verkocht, dacht hij er weinig aan wat er gedaan zou worden met het geld dat hij als prijs van het verraad ontving. In de volste zin van het woord was hij schuldig aan het bloed van de Heere; dat bloed was op hem, niet om zijn vergeving te bezegelen, maar om zijn veroordeling te bevestigen.

> **9-10** *Toen is vervuld geworden, hetgeen gesproken is door den profeet Jeremia, zeggende: En zij hebben de dertig zilveren penningen genomen, de waarde des Gewaardeerden van de kinderen Israels, Denwelken zij gewaardeerd hebben; En hebben dezelve gegeven voor den akker des pottenbakkers; volgens hetgeen mij de Heere bevolen heeft.*

Zelfs de besteding van *de dertig zilveren penningen* vervulde een oude profetie. De duistere uitspraken van de profeten, evenals hun lichtere woorden, zullen allemaal waar blijken te zijn naarmate zij, een voor een, tot rijpheid komen.

Het lot van Judas moet een plechtige waarschuwing zijn voor alle belijdende christenen en in het bijzonder voor alle predikanten. Hij was een van de twaalf apostelen, en toch was hij een zoon der verderfenis en ging hij ten slotte heen in zijn eigen plaats. Ieder van ons heeft zijn eigen plaats, hemel of hel; welke is het?

> ***"Heere! als ik het lot van de verrader lees,***
> ***naar zijn eigen plaats gezonden,***
> ***welk heilig beven en nederige hoop***
> ***vullen dan beurtelings mijn gemoed!***
>
> ***Een verrader van U ben ook ik geweest,***
> ***maar gered door ongeëvenaarde genade,***
> ***of anders was de diepste, heetste hel***
> ***zeker mijn plaats geweest."***

MATTHEÜS 27:11-26

Jezus — Pilatus — Barabbas

↑ Inhoud

> **11** *En Jezus stond voor den stadhouder; en de stadhouder vraagde Hem, zeggende: Zijt Gij de Koning der Joden? En Jezus zeide tot hem: Gij zegt het.*

Jezus leek niet veel op een koning toen Hij voor Pilatus stond. Zijn eenvoudige kleding had weinig weg van koninklijke gewaden. Toch moet er zelfs in Zijn vernedering zoveel majesteit van Hem zijn uitgegaan dat ook *de stadhouder* werd aangezet te vragen: "*Zijt Gij de Koning der Joden*?" Er was geen reden meer waarom de Koning Zijn ware positie zou verbergen, daarom antwoordde Hij: "*Gij zegt het.*" Dat wil zeggen: het is zoals u zegt, Ik ben de Koning der Joden. De Joden verwierpen hun Koning: "Hij is

gekomen tot het Zijne, en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen." Toch was Hij hun Koning, ook al weigerden zij zich te buigen voor Zijn scepter van genade en barmhartigheid.

> **12-14** *En als Hij van de overpriesters en de ouderlingen beschuldigd werd, antwoordde Hij niets. Toen zeide Pilatus tot Hem: Hoort Gij niet, hoevele zaken zij tegen U getuigen? Maar Hij antwoordde hem niet op een enig woord, alzo dat de stadhouder zich zeer verwonderde.*

Dit was het ogenblik waarop Jezus stom moest zijn, "als een schaap, dat stom is voor het aangezicht zijner scheerders". Zijn zwijgen verbaasde Pilatus, zoals Zijn spreken eerder de dienaren had overweldigd die gezonden waren om Hem te arresteren (Johannes 7:45-46). Jezus *antwoordde niets*, want Hij stond daar als vertegenwoordiger van Zijn volk, en hoewel Hij niet gezondigd had, waren zij schuldig aan alles wat Hem valselijk ten laste werd gelegd. Hij had Zich van elke beschuldiging kunnen zuiveren die tegen Hem werd ingebracht, maar dat zou de last van schuld hebben laten rusten op hen wier plaats Hij kwam innemen; daarom *antwoordde Hij hem niet op een enig woord.* Zulk een zwijgen was subliem.

> **15-18** *En op het feest was de stadhouder gewoon den volke een gevangene los te laten, welke zij wilden. En zij hadden toen een welbekende gevangene, genaamd Bar-abbas. Als zij dan vergaderd waren, zeide Pilatus tot hen: Welken wilt gij, dat ik u zal loslaten, Bar-abbas, of Jezus, Die ge-*

> *naamd wordt Christus? Want hij wist, dat zij Hem door nijdigheid overgeleverd hadden.*

Pilatus wilde Christus werkelijk graag redden uit de handen van Zijn wrede vijanden, maar zoals de meeste goddeloze mensen was hij een groot lafaard, en daarom probeerde hij zijn doel te bereiken met een sluwe zet. *Hij wist dat zij Hem door nijdigheid overgeleverd hadden*, en hij kan gehoopt hebben dat Jezus onder het volk zo geliefd was dat een beroep op de massa zou leiden tot een uitspraak ten gunste van Christus, vooral omdat de keuze, wie vrijgelaten zou worden, lag tussen "de Koning der Joden" en een beruchte booswicht, *Bar-abbas.* Zij zouden zeker vragen dat hun Koning in vrijheid werd gesteld! Pilatus wist weinig van de invloed die de overpriesters op het volk hadden, noch van de wispelturigheid van de scharen, wier jubelende kreet "Hosanna!" zo spoedig zou veranderen in schorre kreten van: "Neem weg, neem weg, kruis Hem!"

> **19** *En als hij op de rechterstoel zat, zo heeft zijn huisvrouw tot hem gezonden, zeggende: Heb toch niet te doen met dien Rechtvaardige; want ik heb heden veel geleden in den droom om Zijnentwil.*

Hier was een onverwachte getuige van de onschuld van Christus. Of *de droom van Pilatus' vrouw* een goddelijke openbaring van Christus' heerlijkheid was of niet, kunnen wij niet zeggen, maar de boodschap die zij naar de stadhouder zond moet zijn verlangen om Jezus vrij te laten nog hebben versterkt.

> **20-22** *Maar de overpriesters en de ouderlingen hebben den scharen aangeraden, dat zij zouden Bar-abbas begeren, en Jezus doden. En de stadhouder, antwoordende, zeide tot hen: Welke van deze twee wilt gij, dat ik u zal loslaten? En zij zeiden: Bar-abbas. Pilatus zeide tot hen: Wat zal ik dan doen met Jezus, Die genaamd wordt Christus? Zij zeiden allen tot hem: Laat Hem gekruisigd worden.*

Nu is de teerling geworpen, de keuze van *de scharen* is gemaakt, *Bar-abbas* wordt boven Jezus verkozen. De Heere der heerlijkheid was door Judas verkocht voor de prijs van een slaaf, en nu is een rover, een moordenaar en een leider van opruiing bij het volk geliefder dan de Vorst des levens. Werd er dan geen stem verheven ten gunste van Christus? Was er niemand in die hele menigte wier zieken Hij had genezen, wier honger Hij had gestild, die Hem op die dag zou gedenken en zou vragen dat Hij gespaard werd? Nee, niet één. Er was niemand in de menigte die in stilte met de Zaligmaker meeleefde. Zij zeiden *allen*: "*Laat Hem gekruisigd worden.*"

> **23** *Doch de stadhouder zeide: Wat heeft Hij dan kwaads gedaan? En zij riepen te meer, zeggende: Laat Hem gekruisigd worden!*

Een blinde, onredelijke haat had zich van het volk meester gemaakt. Zij gaven geen antwoord op Pilatus' verbaasde vraag: "*Wat heeft Hij dan kwaads gedaan?*" want Hij had niets verkeerds gedaan. Zij herhaalden alleen de brute eis: "*Laat Hem gekruisigd worden!*"

De haat van de wereld tegen Christus komt vandaag op dezelfde wijze aan het licht. Hij heeft geen kwaad gedaan, niemand heeft schade geleden van Zijn hand, allen verenigen zich om Hem onschuldig te verklaren, en toch roepen zij feitelijk: “Neem weg, neem weg, kruis Hem!”

> **24** *Als nu Pilatus zag, dat hij niet vorderde, maar veel meer dat er oproer werd, nam hij water en wies de handen voor de schare, zeggende: Ik ben onschuldig aan het bloed dezes Rechtvaardigen; gijlieden moogt toezien.*

Ach, Pilatus, u hebt iets sterkers nodig dan *water* om *het bloed dezes Rechtvaardigen* van uw *handen* af te wassen. Met die klucht kunt u zich niet van verantwoordelijkheid ontdoen. Wie de macht heeft een onrecht te voorkomen, is schuldig aan de daad als hij toestaat dat anderen haar plegen, ook al pleegt hij haar zelf niet.

Pilatus voegde zich bij alle andere getuigen in de verklaring dat Jezus “rechtvaardig” of “rechtschapen” was. Hij ging zelfs zover te verklaren: “Ik vind geen schuld in Hem” (Johannes 18:38).

> **25** *En al het volk, antwoordende, zeide: Zijn bloed kome over ons, en over onze kinderen.*

Al het volk nam gewillig de schuld op zich van de moord op onze dierbare Heere: “*Zijn bloed kome over ons, en over onze kinderen.*” Deze vreselijke verwensing moet door velen zijn herinnerd toen de soldaten van Titus noch leeftijd noch geslacht spaarden en de Joodse hoofdstad het ware

Aceldama werd, de akker des bloeds. Die zichzelf opgelegde vloek rust nog steeds op het ongelovige Israël, en totdat het de Messias aanvaardt die het toen verwierp, zal het brandmerk op het voorhoofd van het verdwaasde volk blijven.

> **26** *Toen liet hij hun Bar-abbas los, maar Jezus gegeseld hebbende, gaf hij Hem over om gekruisigd te worden.*

De Romeinse geseling was een van de verschrikkelijkste straffen waaraan iemand onderworpen kon worden. De Joodse afstraffing met roeden was een milde tuchtiging in vergelijking met de brute geseling door de keizerlijke lictoren, en toch onderging onze Heere ook deze ter wille van ons. Dit waren de striemen waardoor wij genezen zijn (1 Petrus 2:24). Toch was de geseling slechts het begin van het vreselijke einde: *Jezus gegeseld hebbende, gaf hij Hem over om gekruisigd te worden.* Omdat hij wist dat Hij onschuldig was, liet Pilatus Hem eerst geselen en gaf Hem daarna prijs aan de woede van Zijn fanatieke vijanden.

MATTHEÜS 27:27-31

De Koning bespot door de soldaten

↑ Inhoud

> **27-30** *Toen namen de krijgsknechten des stadhouders Jezus met zich in het rechthuis, en vergaderden over Hem de ganse bende. En als zij Hem ontkleed hadden, deden zij Hem een purperen mantel om; En een kroon van doornen gevlochten hebbende, zetten die op Zijn hoofd, en een rietstok in Zijn rechter hand; en vallende op hun knieen voor Hem, bespotten zij Hem, zeggende: Wees gegroet, Gij Koning der Joden! En op Hem gespogen hebbende, namen zij de rietstok en sloegen op Zijn hoofd.*

Spot is zeer pijnlijk om te dragen. Bij onze Zaligmaker was de bespotting vermengd met grote wreedheid. Deze Romeinse *krijgsknechten* waren mannen voor wie bloedvergieten een tijdverdrijf was, en nu er iemand aan hen was

overgeleverd die ervan beschuldigd werd zichzelf koning te maken, kunnen wij ons voorstellen wat een stof tot spot de zachtmoedige Jezus in hun ogen was. Zij werden niet geraakt door de zachtmoedigheid van Zijn optreden, noch door Zijn bedroefde gelaat, maar zij probeerden allerlei hoon te verzinnen om uit te storten over Zijn ten dode gewijde hoofd. De wereld heeft zeker nooit een wonderlijker tafereel aanschouwd dan dit: de Koning der koningen, als een schijnkoning bespot door de geringste van alle mensen.

Zij *vergaderden over Hem de ganse bende*, want zelden werd er zo'n vermaak geboden in *het rechthuis.* Jezus is een koning, dus moest Hij koninklijk gekleed gaan: *als zij Hem ontkleed hadden, deden zij Hem een purperen mantel om*, de scharlaken of purperen jas van een oude soldaat. De koning moest gekroond worden: *een kroon van doornen gevlochten hebbende, zetten die op Zijn hoofd.* Hij moest een scepter zwaaien: *een rietstok in Zijn rechter hand.* Hem moest hulde gebracht worden: *en vallende op hun knieën voor Hem, bespotten zij Hem.* Wrede mensen! Toch wisten ze waarschijnlijk niet beter.

Och, waren wij maar half zo vindingrijk in het bedenken van eer voor onze Koning als deze soldaten in het beramen van Zijn oneer! Laten wij Christus de echte hulde brengen die deze mannen slechts voorwendden Hem te brengen. Laten wij Hem tot Heere van allen kronen, in de oprechtste trouw de knie voor Hem buigen en Hem begroeten als "*Koning*."

> **31** *En toen zij Hem bespot hadden, deden zij Hem den mantel af, en deden Hem Zijn klederen aan, en leidden Hem heen om te kruisigen.*

Het was goddelijk beschikt dat Jezus heenging met *Zijn klederen aan*, opdat niemand zou kunnen zeggen dat er een ander in de plaats van de Zaligmaker was gezet. Zij *leidden Hem heen*, gekleed in dat bekende naadloze kleed, van boven af geheel geweven, en allen die naar Hem keken, zouden zeggen: “Het is de Nazarener die ter dood wordt gebracht. Wij herkennen Zijn kleding even goed als Zijn persoon.”

MATTHEÜS 27:32-38

De Koning gekruisigd

↑ Inhoud

> **32** *En uitgaande, vonden zij een man van Cyrene, met name Simon; deze dwongen zij, dat hij Zijn kruis droeg.*

Misschien vreesden zij dat Christus van uitputting zou sterven, en daarom *dwongen zij* Simon, *dat hij Zijn kruis droeg.* Ieder van Christus' volgelingen zou wel die *man van Cyrene* hebben willen zijn, maar wij hoeven hem niet te benijden, want voor ieder van ons is er een kruis om te dragen. Och, waren wij maar even bereid om Christus' kruis te dragen als Christus bereid was onze zonden aan Zijn kruis te dragen! Als wij vervolging of spot te verduren krijgen ter wille van onze Heere en van het evangelie, laten wij het dan blijmoedig verdragen. Zoals ridders gemaakt worden door een slag met het zwaard van de vorst,

zo zullen wij vorsten worden in Christus' rijk wanneer Hij Zijn kruis op onze schouders legt.

> **33-34** *En gekomen zijnde tot de plaats, genaamd Golgotha, welke is gezegd Hoofdschedelplaats, Gaven zij Hem te drinken edik met gal gemengd; en als Hij dien gesmaakt had, wilde Hij niet drinken.*

Golgotha was de gewone terechtstellingsplaats voor misdadigers, de Tyburn of de Old Bailey van Jeruzalem, buiten de poort van de stad. Er was een bijzondere zinnebeeldige reden waarom Christus buiten de poort leed, en Zijn volgelingen wordt opgedragen: "Zo laat ons dan tot Hem uitgaan buiten de legerplaats, Zijn smaadheid dragende" (Hebreeën 13:11-13).

Aan de ter dood veroordeelden werd een bedwelmend drankje gegeven om iets van de doodsangst van de kruisiging weg te nemen, maar onze Heere was gekomen om te lijden en Hij wilde niets innemen dat Zijn vermogens ook maar enigszins zou aantasten. Hij verbood Zijn medelijders niet de *edik met gal gemengd* te drinken ("gemirreden wijn," Markus 15:23), maar toen Hij het gesmaakt had, *wilde Hij niet drinken.* Jezus weigerde dit drankje niet vanwege de bitterheid, want Hij was bereid om zelfs tot op de laatste verschrikkelijke droesem de bittere beker van de toorn te drinken die Zijn volk toekwam.

> **35** *Toen zij nu Hem gekruisigd hadden, verdeelden zij Zijn klederen, het lot werpende; opdat vervuld zou worden, hetgeen gezegd is door den profeet: Zij hebben Mijn klede-*

> *ren onder zich verdeeld, en hebben het lot over Mijn kleding geworpen.*

Er ligt een wereld van betekenis in die korte zin, *Hem gekruisigd hadden*: zij dreven hun ijzeren nagels door Zijn gezegende handen en voeten, bevestigden Hem aan het kruis en hesen Hem omhoog om daar te hangen aan een galg die voor misdadigers was bestemd. Wij kunnen nauwelijks beseffen wat de kruisiging voor onze dierbare Heere betekende, maar wij kunnen ons aansluiten bij het gebed van Faber:—

> ***"Heere Jezus! Laat ons liefhebben en wenen,***
> ***Daar U voor ons gekruisigd bent."***

Toen werd alles vervuld wat onze Heere had voorzegd in Mattheüs 20:17-19, behalve Zijn opstanding, waarvoor de tijd nog niet gekomen was.

De kleren van de misdadigers kwamen de beulen toe. De Romeinse soldaten die Christus kruisigden, dachten er niet aan de Schriften te vervullen toen zij *verdeelden Zijn klederen, het lot werpende*, en toch was hun handelwijze precies wat in Psalm 22:19 was voorzegd. Het naadloze kleed zou bedorven zijn als het was gescheurd, dus dobbelden de soldaten om de *kleding* terwijl zij de andere *klederen* van onze Heere onder zich verdeelden. De dobbelstenen werden bijna met het bloed van Christus bevlekt, en toch speelden de gokkers door in de schaduw van Zijn kruis. Gokken is de meest verhardende van alle ondeugden. Wacht u ervoor in welke vorm ook! Christenen horen

geen kansspelen te spelen, want het bloed van Christus lijkt ze allemaal te hebben bespat.

> **36** *En zij, nederzittende, bewaarden Hem aldaar.*

Sommigen bewaakten Hem uit nieuwsgierigheid, anderen om zeker te weten dat Hij werkelijk stierf, sommigen vergastten zelfs hun wrede ogen aan Zijn lijden, en sommigen, vlak bij het kruis, weenden en weeklaagden, terwijl een zwaard door hun eigen hart ging toen de Zoon des mensen worstelde tot in de dood.

> **37** *En zij stelden boven Zijn hoofd Zijn beschuldiging geschreven: DEZE Is JEZUS, De KONING DER JODEN.*

Wat een wonderlijke voorzienigheid bewoog Pilatus' pen! De vertegenwoordiger van de Romeinse keizer was allerminst geneigd aan wie dan ook het koningschap toe te kennen, en toch schreef hij met opzet: "*Deze is Jezus, de Koning der Joden*", en niets kon hem ertoe brengen te veranderen wat hij had geschreven. Zelfs aan Zijn kruis werd Christus uitgeroepen tot Koning in het priesterlijke Hebreeuws, het klassieke Grieks en het gewone Latijn, zodat iedereen in de menigte het opschrift kon lezen.

Wanneer zullen de Joden Jezus als hun Koning erkennen? Dat zullen zij op een dag doen, wanneer zij Hem aanschouwen, Dien zij doorstoken hebben. Misschien zullen zij meer aan Christus gaan denken wanneer christenen meer aan hen denken; wanneer onze hardheid van hart je-

gens hen is verdwenen, zal mogelijk ook hun hardheid van hart jegens Christus verdwijnen.

> **38** *Toen werden met Hem twee moordenaars gekruisigd, een ter rechter-, en een ter linker zijde.*

Alsof zij wilden laten zien dat zij Christus voor de slechtste van de drie misdadigers hielden, zetten zij Hem tussen de *twee moordenaars* in en gaven Hem de plaats van schande. Zo werd de profetie vervuld dat Hij “met de overtreders is geteld geweest”. De twee boosdoeners verdienden de dood, zoals een van hen erkende (Lukas 23:40-41), maar op Christus rustte een zwaardere last van schuld, want, zoals de Schrift zegt, “Hij veler zonden gedragen heeft”, en daarom werd Hij terecht onderscheiden als de Koning der lijdenden, Die met recht kon vragen:—

> ***“Was er ooit een smart als de Mijne?”***

MATTHEÜS 27:39-49

Spot met de gekruisigde Koning

↑ Inhoud

> **39-40** *En die voorbijgingen, lasterden Hem, schuddende hun hoofden, En zeggende: Gij, Die den tempel afbreekt, en in drie dagen opbouwt, verlos Uzelven. Indien Gij de Zone Gods zijt, zo kom af van het kruis.*

Niets kwelt een mens in zijn pijn zo erg als spot. Toen Jezus Christus het meest verlangde naar woorden van medelijden en vriendelijke blikken, *lasterden* de voorbijgangers Hem, *schuddende hun hoofden.* Misschien is het pijnlijkste van de spot wel dat iemands plechtigste uitspraken tot hoon worden gemaakt, zoals de woorden van onze Heere over de tempel van Zijn lichaam: "*Gij, Die den tempel afbreekt, en in drie dagen opbouwt, verlos Uzelven.*" Hij had

Zichzelf kunnen redden, Hij had kunnen ingaan op de roep: "*kom af van het kruis*", maar als Hij dat gedaan had, hadden wij nooit kinderen van God kunnen worden. Omdat Hij de Zoon van God was, kwam Hij niet van het kruis af, maar bleef daar hangen totdat Hij het offer voor de zonde van Zijn volk had voltooid. Het kruis van Christus is de ladder van Jakob waarlangs wij opklimmen naar de hemel.

Dit is de kreet van de socinianen van vandaag: "Kom af van het kruis. Geef het verzoenende offer op en wij zullen christenen zijn." Velen zijn bereid in Christus te geloven, maar niet in de gekruisigde Christus. Zij erkennen dat Hij een goed mens en een groot leraar was, maar door Zijn plaatsvervangende verzoening te verwerpen, ontdoen zij Christus in de praktijk van Zijn Christus-zijn, zoals deze spotters op Golgotha deden.

> **41-43** *En desgelijks ook de overpriesters met de Schriftgeleerden, en ouderlingen, en Farizeen, Hem bespottende, zeiden: Anderen heeft Hij verlost, Hij kan Zichzelven niet verlossen. Indien Hij de Koning Israels is, dat Hij nu afkome van het kruis, en wij zullen Hem geloven. Hij heeft op God betrouwd; dat Hij Hem nu verlosse, indien Hij Hem wel wil; want Hij heeft gezegd: Ik ben Gods Zoon.*

Zelfs *de overpriesters met de Schriftgeleerden, en ouderlingen* vergaten hun hoge stand en rang en voegden zich bij het schunnige gespuis om Jezus te bespotten in Zijn doodsstrijd. Elk woord was nadrukkelijk, elke lettergreep sneed en doorboorde onze Heere tot in het hart. Zij bespotten Hem als Zaligmaker: "*Anderen heeft Hij verlost, Hij kan*

Zichzelven niet verlossen." Zij bespotten Hem als Koning: "*Indien Hij de Koning Israels is, dat Hij nu afkome van het kruis, en wij zullen Hem geloven.*" Zij bespotten Hem als gelovige: "*Hij heeft op God betrouwd; dat Hij Hem nu verlosse, indien Hij Hem wel wil.*" Zij bespotten Hem als de Zoon van God: "*want Hij heeft gezegd: Ik ben Gods Zoon.*" Wie zeggen dat Christus een goed mens was, erkennen in feite Zijn Godheid, want Hij gaf Zichzelf uit voor de Zoon van God. Als Hij niet was wat Hij beweerde te zijn, was Hij een bedrieger. Let op het getuigenis dat Christus' bitterste vijanden aflegden, zelfs terwijl zij Hem hoonden: "*Anderen heeft Hij verlost.*" De Engelse Revised Version heeft: "Hij is de Koning van Israël." En: "*Hij heeft op God betrouwd.*"

> **44** *En hetzelfde verweten Hem ook de moordenaars, die met Hem gekruisigd waren.*

De deelgenoten in Zijn ellende, de verworpelingen die met Hem gekruisigd werden, voegden zich bij hen die Jezus hoonden. Niets ontbrak om Zijn beker van lijden en schande te vullen. De bekering van de boetvaardige moordenaar was des te opmerkelijker omdat hij nog maar kort tevoren onder de spotters van zijn Zaligmaker was geweest. Wat een zegeteken van goddelijke genade werd hij!

> **45** *En van de zesde ure aan werd er duisternis over de gehele aarde, tot de negende ure toe.*

Sommigen hebben gedacht dat deze duisternis de hele wereld bedekte en dat daardoor zelfs een heiden uitriep: "Of

de wereld staat op het punt te vergaan, of de God Die de wereld gemaakt heeft, is in nood." Deze duisternis was bovennatuurlijk. Het was geen zonsverduistering. De zon kon haar Maker niet langer aanzien, omringd als Hij was door hen die Hem bespotten. Zij bedekte haar gelaat en reisde voort in tienvoudige nacht, uit louter schaamte dat de grote Zon der gerechtigheid Zelf in zo'n vreselijke duisternis was.

> **46** *En omtrent de negende ure riep Jezus met een grote stem zeggende: ELI, ELI, LAMA SABACHTHANI! dat is: Mijn God! Mijn God! Waarom hebt Gij Mij verlaten!*

Opdat het offer van Christus volkomen zou zijn, behaagde het de Vader Zijn zeer geliefde Zoon te verlaten. De zonde was op Christus gelegd, dus moest God Zijn aangezicht afkeren van de Zondedrager. Door Zijn God verlaten te zijn, dat was het hoogtepunt van Christus' smart, de kern van Zijn verdriet. Zie hier het onderscheid tussen de martelaren en hun Heere. In hun stervensnood zijn zij goddelijk ondersteund, maar Jezus, lijdend als de Plaatsvervanger van zondaren, werd door God verlaten. Heiligen die weten wat het is wanneer het aangezicht van hun Vader zelfs korte tijd voor hen verborgen is, kunnen zich nauwelijks voorstellen welk lijden onze Zaligmaker deze angstige kreet ontwrong: "*Mijn God! Mijn God! Waarom hebt Gij Mij verlaten!*"

> **47** *En sommigen van die daar stonden, zulks horende, zeiden: Deze roept Elias.*

Zij wisten wel beter, en toch spotten zij met het gebed van de Zaligmaker. Goddeloos, opzettelijk en honend maakten zij van Zijn doodskreet een bespotting.

> **48-49** *En terstond een van hen toe lopende, nam een spons, en die met edik gevuld hebbende, stak ze op een rietstok, en gaf Hem te drinken. Doch de anderen zeiden: Houd op, laat ons zien, of Elias komt, om Hem te verlossen.*

Iemand in zo'n doodsangst als Jezus doormaakte, had vele pijnen kunnen noemen die Hij onderging, maar het was nodig dat Hij zei: "Mij dorst", opdat een andere Schriftuur vervuld zou worden. *Een van hen*, medelijdender dan zijn metgezellen, *toe lopende, nam een spons, en die met edik gevuld hebbende*, uit het vat dat de soldaten waarschijnlijk voor eigen gebruik hadden meegebracht, *stak ze op een rietstok, en gaf Hem te drinken.* Het komt mij altijd zeer opmerkelijk voor dat de spons, de allerlaagste vorm van dierlijk leven, in aanraking is gebracht met Christus, Die bovenaan alle leven staat. In Zijn dood werd de hele kring van de schepping voltooid.

Zoals de spons verkwikking bracht aan de lippen van onze stervende Heere, zo mag ook de geringste van Gods levende kinderen Hem nu helpen verkwikken, nu Hij van het kruis naar de troon is opgevaren.

MATTHEÜS 27:50-54

“Het is volbracht”

↑ Inhoud

> **50** *En Jezus, wederom met een grote stem roepende, gaf den geest.*

Christus’ kracht was niet uitgeput. Zijn laatste woord werd uitgesproken *met een grote stem*, als de kreet van een zegevierende krijger. En wat een woord was het: “Het is volbracht!” Duizenden preken zijn over dat korte zinnetje gehouden, maar wie kan alle betekenis zeggen die erin besloten ligt? Het is als het ware een oneindig woord voor een breedte, diepte, lengte en hoogte die alle onmetelijk zijn. Toen Christus’ leven voleindigd, volmaakt en voltooid was, gaf Hij *den geest*, gewillig stervend, Zijn leven afleggend zoals Hij gezegd had dat Hij zou doen: “Ik stel Mijn leven voor de schapen. Ik leg het van Mijzelven af; Ik heb macht

hetzelve af te leggen, en heb macht hetzelve wederom te nemen."

> **51-53** *En ziet, het voorhangsel des tempels scheurde in tweeen, van boven tot beneden; en de aarde beefde, en de steenrotsen scheurden. En de graven werden geopend, en vele lichamen der heiligen, die ontslapen waren, werden opgewekt; En uit de graven uitgegaan zijnde, na Zijn opstanding, kwamen zij in de heilige stad, en zijn velen verschenen.*

Christus' dood was het einde van het Jodendom: *het voorhangsel des tempels scheurde in tweeën, van boven tot beneden.* Alsof zij ontzet was door de heiligschennende moord op haar Heere, scheurde de tempel haar kleren, als iemand die door afgrijzen is bevangen over een ontzaglijke misdaad. Doordat het lichaam van Christus verscheurd werd, werd het voorhangsel van de tempel van boven tot beneden in tweeën gescheurd. Nu was er een ingang gemaakt in het Heilige der heiligen, door het bloed van Jezus, en een weg van toegang tot God was geopend voor elke zondaar die op Christus' verzoenend offer vertrouwde.

Zie welke wonderen de dood van Christus vergezelden en volgden: *de aarde beefde, en de steenrotsen scheurden. En de graven werden geopend.* Zo bracht de stoffelijke wereld hulde aan Hem Die door de mensen verworpen was, en de stuiptrekkingen van de natuur voorzegden wat er zal gebeuren wanneer Christus' stem nog eenmaal niet alleen de aarde, maar ook den hemel zal bewegen.

Deze eerste wonderen die met de dood van Christus samenhingen, waren een voorafbeelding van geestelijke wonderen die zullen voortduren totdat Hij wederkomt — rotsharten worden gescheurd, graven van zonde worden geopend, en zij die dood waren door de misdaden en de zonden en begraven in grafkelders van wellust en kwaad, worden levend gemaakt, komen uit de doden tevoorschijn en gaan naar de heilige stad, het Nieuwe Jeruzalem.

> **54** *En de hoofdman over honderd, en die met hem Jezus bewaarden, ziende de aardbeving, en de dingen, die geschied waren, werden zeer bevreesd, zeggende: Waarlijk, Deze was Gods Zoon!*

Deze Romeinse soldaten hadden nog nooit zulke tonelen bij een terechtstelling gezien en zij konden maar tot één conclusie komen over de doorluchtige gevangene die zij ter dood hadden gebracht: "*Waarlijk, Deze was Gods Zoon!*" Het was vreemd dat die mannen beleden wat de overpriesters en schriftgeleerden en ouderlingen ontkenden, maar sinds hun dagen is het vaak gebeurd dat de meest verdorvenen en goddelozen Jezus als de Zoon van God hebben erkend, terwijl hun godsdienstige leiders Zijn Godheid hebben ontkend.

MATTHEÜS 27:55-61

De trouwe vrienden van de Koning

↑ Inhoud

> **55-56** *En aldaar waren vele vrouwen, van verre aanschouwende, die Jezus gevolgd waren van Galilea, om Hem te dienen. Onder dewelke was Maria Magdalena, en Maria, de moeder van Jakobus en Joses, en de moeder der zonen van Zebedeus.*

Wij hebben geen verslag van enige onvriendelijkheid van een vrouw jegens onze Heere, terwijl wij vele verhalen hebben over de liefdevolle dienst van vrouwen in verschillende tijden van Zijn leven. Het was daarom passend dat er zelfs op Golgotha *vele vrouwen* waren, *van verre aanschouwende.* De baldadige menigte en de ruwe soldaten wilden deze schuchtere maar dappere zielen niet dichterbij laten komen, maar uit Johannes 19:25 leren wij dat enigen van

hen zich een weg baanden door de menigte totdat zij “bij het kruis van Jezus stonden”. De liefde durft alles.

> **57-58** *En als het avond geworden was, kwam een rijk man van Arimathea, met name Jozef, die ook zelf een discipel van Jezus was. Deze kwam tot Pilatus, en begeerde het lichaam van Jezus. Toen beval Pilatus, dat hem het lichaam gegeven zou worden.*

Deze *rijk man van Arimathea, met name Jozef*, lid van de Joodse Raad, *die ook zelf een discipel van Jezus was*, “maar bedekt om de vreze der Joden” (Johannes 19:38), kreeg toch, toen zijn Heere werkelijk dood was, buitengewone moed die zijn geest sterkte, en ging vrijmoedig *tot Pilatus, en begeerde het lichaam van Jezus.* Jozef en Nicodemus zijn voorbeelden van velen die door het kruis van Christus zijn aangemoedigd om te doen wat zij zonder die machtige magneet nooit zouden hebben ondernomen. Wanneer de nacht valt, verschijnen de sterren. Zo schenen in de nacht van Christus’ dood deze twee heldere sterren met zegenrijke glans. Sommige bloemen bloeien alleen ’s nachts — zo’n bloesem was de moed van Jozef en Nicodemus.

> **59-60** *En Jozef, het lichaam nemende, wond hetzelve in een zuiver fijn lijnwaad. En legde dat in zijn nieuw graf, hetwelk hij in een steenrots uitgehouwen had; en een grote steen tegen de deur des grafs gewenteld hebbende, ging hij weg.*

Onze Koning moest zelfs in het graf het beste van het beste hebben. Jozef *wond hetzelve in een zuiver fijn lijnwaad* en

legde dat in zijn nieuw graf, waarmee de vervulling van Jesaja 53:9 voltooid werd. Sommigen zien in dit linnen lijkkleed een zinspeling op de kleding waarmee de priesters bekleed moesten worden.

Jozefs graf was een maagdelijk graf, waarin tot dan toe niemand begraven was, zodat niemand, toen Jezus opstond, kon zien dat er een ander in Zijn plaats uit het graf kwam.

Die in de rots uitgehouwen grafkamer in de tuin heiligde elk deel van Gods akker waar heiligen begraven liggen. In plaats van ernaar te verlangen te blijven leven tot Christus komt, zoals sommigen doen, zouden wij er beter om kunnen bidden gemeenschap met Jezus te hebben in Zijn dood en begrafenis.

> **61** *En aldaar was Maria Magdalena, en de andere Maria, zittende tegenover het graf.*

Liefde en geloof werden beide uitgebeeld door deze twee Maria's, *zittende tegenover het graf.* Zij zouden de laatste zijn die de rustplaats van hun Heere verlieten en de eersten die ernaar terugkeerden wanneer de sabbat voorbij was.

Kunnen wij Christus aanhangen wanneer Zijn zaak dood en begraven lijkt? Wanneer de waarheid op de straat struikelt of zelfs begraven is in het graf van scepticisme of bijgeloof, kunnen wij er dan nog in geloven en uitzien naar haar opstanding? Dat is wat sommigen van ons op dit ogenblik doen. O Heere, houd ons getrouw!

MATTHEÜS 27:62-66

De bewaking van het graf van de Koning

↑ Inhoud

> **62-64** *Des anderen daags nu, welke is na de voorbereiding, vergaderden de overpriesters en de Farizeen tot Pilatus, Zeggende: Heer, wij zijn indachtig, dat deze verleider, nog levende, gezegd heeft: Na drie dagen zal Ik opstaan. Beveel dan, dat het graf verzekerd worde tot den derden dag toe, opdat Zijn discipelen misschien niet komen bij nacht, en stelen Hem, en zeggen tot het volk: Hij is opgestaan van de doden; en zo zal de laatste dwaling erger zijn, dan de eerste.*

Deze stipte mannen, *de overpriesters en de Farizeën*, die het zo nauw namen met het houden van de sabbat, vonden het niet erg om de rustdag te ontheiligen door overleg te plegen met de Romeinse stadhouder. Zij wisten dat Christus

dood en begraven was, maar toch vreesden zij nog steeds Zijn macht. Zij noemden Hem een "*verleider*" en deden zelfs alsof zij "*indachtig*" waren aan hetgeen Hij, "*nog levende, gezegd heeft*." Bij Zijn proces gaven hun valse getuigen aan Zijn woorden een andere betekenis, maar zij wisten al die tijd dat Hij sprak over Zijn opstanding en niet over de tempel op de berg Sion. Nu zijn zij bang dat Hij zelfs in het graf al hun plannen om Hem te vernietigen zal verijdelen. Zij moeten geweten hebben dat de *discipelen* van Jezus niet zouden komen *bij nacht, en stelen Hem, en zeggen tot het volk*: "*Hij is opgestaan van de doden.*" Daarom vreesden zij waarschijnlijk dat Hij werkelijk uit het graf tevoorschijn zou komen.

Het geweten dat zij nog hadden, maakte lafaards van hen, en daarom smeekten zij *Pilatus* te doen wat hij kon om de opstanding van hun slachtoffer te voorkomen.

> **65-66** *En Pilatus zeide tot henlieden: Gij hebt een wacht; gaat heen, verzekert het, gelijk gij het verstaat. En zij heengaande, verzekerden het graf met de wacht, den steen verzegeld hebbende.*

De overpriesters en Farizeeën wilden dat *Pilatus* het graf zou laten *verzekeren*, maar hij liet het aan hen over het zelf te beveiligen. Er lijkt een grimmige ironie te zitten in het antwoord van de stadhouder: "*Gij hebt een wacht; gaat heen, verzekert het, gelijk gij het verstaat.*" Of hij het nu bedoelde als hoon of als bevel om het graf te beveiligen, zij werden onbewust getuigen dat de opstanding van Christus

een bovennatuurlijke daad was. Het graf in de rots kon niet worden betreden zonder de steen weg te wentelen, en dat beveiligden zij, want zij *verzekerden het graf met de wacht, den steen verzegeld hebbende.*

Volgens de dwaze leer van de rabbijnen was het wrijven van korenaren een soort dorsen en daarom op de sabbat niet geoorloofd, en toch deden deze mannen iets wat met dezelfde redenering smeltoven- en gieterijwerk genoemd zou kunnen worden, en riepen zij een wacht van Romeinse legionairs op om hen te helpen de sabbat te ontheiligen. Onbedoeld deden zij de slapende Koning eer aan toen zij de vertegenwoordigers van de Romeinse keizer ertoe brachten Zijn rustplaats te bewaken tot de derde morgen, toen Hij als Overwinnaar over zonde, dood en graf tevoorschijn kwam. Zo werd nogmaals de toorn van de mens gemaakt tot lof van de Koning der ere, en werd de rest van die toorn bedwongen.

MATTHEÜS 28:1-7

Het lege graf

↑ Inhoud

> **1** *En laat na de sabbat, als het begon te lichten, tegen den eersten dag der week, kwam Maria Magdalena, en de andere Maria, om het graf te bezien.*

Zolang de Joodse sabbat duurde, bewezen zij die de verschuldigde eerbied. Zij gingen niet eens naar het graf om de liefdevolle dienst van het balsemen te verrichten, maar toen de oude sabbat wegstierf en de nieuwe en betere sabbat *begon te lichten*, vonden deze heilige vrouwen de weg terug naar het graf van haar Heere. De vrouw moest als eerste bij het graf zijn, zoals zij als laatste bij het kruis was geweest. Wij mogen gerust vergeten dat zij de eerste was in de overtreding; de eer die Christus haar schonk, nam die schande weg. Wie anders dan *Maria Magdalena* moest als eerste bij het graf zijn? Uit haar had Christus zeven dui-

velen uitgeworpen en nu gedraagt zij zich alsof Hij zeven engelen in haar had gezonden. Zij had zoveel genade ontvangen dat zij vol liefde was voor haar Heere.

> 2 *En ziet, er geschiedde een grote aardbeving; want een engel des Heeren, nederdalende uit den hemel, kwam toe, en wentelde de steen af van de deur, en zat op denzelven.*

De dood werd omvergeworpen en alle grendels van het graf begonnen te barsten. Toen de Koning ontwaakte uit de slaap van de dood, deed Hij de wereld schudden. Het slaapvertrek waarin Hij een korte tijd had gerust, beefde toen de hemelse Held van Zijn rustbed opstond: *ziet, er geschiedde een grote aardbeving.* Ook stond de Koning bij Zijn opstanding niet zonder gevolg op, *want een engel des Heeren, nederdalende uit den hemel, kwam toe.* Het was niet slechts een van het engelenheir, maar een machtige engel uit Gods onmiddellijke nabijheid, “een engel des Heeren,” die op die opstandingsmorgen kwam om Hem te dienen. Jezus was als gijzelaar voor Zijn volk in de gevangenis van het graf gezet. Daarom mocht Hij er niet op eigen gezag uit breken, maar moest de engel, als gerechtsdienaar, het bevel tot Zijn bevrijding brengen en de gevangene in vrijheid stellen. De engel *wentelde de steen af van de deur, en zat op denzelven,* als om aarde en hel uit te dagen hem ooit nog terug te wentelen. Die grote steen lijkt de zonde van al Christus’ volk voor te stellen, die hen in de gevangenis opsloot. Hij kan nooit meer over de opening van het graf van

enig kind van God worden gelegd. Christus is opgestaan en al Zijn heiligen zullen ook opstaan.

> **3-4** *En zijn gedaante was gelijk een bliksem, en zijn kleding wit gelijk sneeuw. En uit vrees van hem zijn de wachters zeer verschrikt geworden, en werden als doden.*

Er was heel wat voor nodig om Romeinse soldaten te doen schrikken. Zij waren gehard tegen allerlei verschrikkingen, maar de verblindende *gedaante* en *kleding wit gelijk sneeuw* van deze engel verlamde hen van schrik, totdat zij flauwvielen en *werden als doden.* Het schijnt dat de engel geen vlammend zwaard heeft getrokken en zelfs niet tot *de wachters* heeft gesproken, maar de aanwezigheid van volmaakte reinheid joeg deze ruwe legionairs ontzag in. Welke schrik zal de goddelozen treffen wanneer alle heerscharen van engelen zullen neerdalen en de troon van de regerende Christus zullen omringen op de grote laatste dag!

> **5** *Maar de engel, antwoordende, zeide tot de vrouwen: Vreest gijlieden niet; want ik weet, dat gij zoekt Jezus, Die gekruisigd was.*

Laat de soldaten maar beven, laat ze maar als dood liggen van schrik, maar: "*Vreest gijlieden niet; want ik weet, dat gij zoekt Jezus, Die gekruisigd was.*" Wie Jezus zoeken, hoeven niet te vrezen. Deze vrouwen vergisten zich door de levende onder de doden te zoeken, maar hun zoeken eindigde in vinden. Zij vreesden wel, hoewel de engel zei: "Vreest gij-

lieden niet." Alleen Jezus kan de vrees van bevende harten tot zwijgen brengen.

> **6-7** *Hij is hier niet; want Hij is opgestaan, gelijk Hij gezegd heeft. Komt herwaarts, ziet de plaats, waar de Heere gelegen heeft. En gaat haastelijk heen, en zegt Zijn discipelen, dat Hij opgestaan is van de doden; en ziet, Hij gaat u voor naar Galilea, daar zult gij Hem zien. Ziet, ik heb het ulieden gezegd.*

Jezus houdt altijd Zijn woord: "*Hij is opgestaan, gelijk Hij gezegd heeft.*" Hij zei dat Hij uit de doden zou opstaan en Hij deed het. Hij zegt dat ook Zijn volk zal opstaan en dat zal gebeuren. "*Komt herwaarts, ziet de plaats, waar de Heere gelegen heeft. En gaat haastelijk heen.*" De engel liet de vrouwen niet lang in het graf kijken, want er was werk voor hen te doen. In deze wereld kunnen wij het ons niet veroorloven al onze tijd aan overpeinzing te besteden, hoe hemels die ook is. Let op de woorden van de engel: eerst "ziet", en dan "gaat". Overtuig uzelf van het feit en laat het dan aan anderen weten. Wat u weet, vertel het en doe het "haastelijk". Snel zij uw voet; zulk een goed nieuws als u te brengen hebt, moet niet lang onderweg zijn. Wat David eens zei, geldt ook hier: "de zaak des konings haastig was."

"*…zegt Zijn discipelen, dat Hij opgestaan is van de doden; en ziet, Hij gaat u voor naar Galilea, daar zult gij Hem zien.*" Mattheüs schreef *het evangelie van het koninkrijk*, en toch gaat het in zijn geschrift veelvuldig over dat verachte gebied dat "Galilea der volken" heet, dat grensland dat ons evenzeer raakt als het uitverkoren zaad van Abraham.

Daar, in Galilea, is de plaats waar Jezus de eerste algemene vergadering van Zijn gemeente na Zijn opstanding zal houden.

MATTHEÜS 28:8-10

De opgestane Koning

↑ Inhoud

> **8** *En haastelijk uitgaande van het graf, met vreze en grote blijdschap, liepen zij heen, om hetzelve Zijn discipelen te boodschappen.*

Dat lijkt een vreemd mengsel, *vreze en grote blijdschap*, ontzag en verrukking, twijfel en geloof, en toch was de blijdschap groter dan de vrees. Het was niet blijdschap en grote vrees, maar “vreze en grote blijdschap”. Hebben wij dat mengsel nooit gekend? Druppels van verdriet, als aprilbuien, en vrede en blijdschap, als zonlicht uit de hemel, vormen samen een heerlijke regenboog die ons herinnert aan Gods verbond van vrede. Heilige vrees, vermengd met grote blijdschap, is een van de zoetste specerijen die wij naar Gods altaar kunnen brengen; zulke specerijen namen deze heilige vrouwen mee uit Christus’ graf. Vrees en blijd-

schap zouden haar beide doen rennen om *Zijn discipelen te boodschappen.* Elk van deze gevoelens geeft snelheid aan de voeten, maar wanneer "vreze en grote blijdschap" samengaan, is rennen het enige tempo dat past bij de gevoelens van de boodschapsters.

> **9-10** *En als zij heengingen, om Zijn discipelen te boodschappen, ziet, Jezus is haar ontmoet, zeggende: Weest gegroet! En zij, tot Hem komende, grepen Zijn voeten, en aanbaden Hem. Toen zeide Jezus tot haar: Vreest niet; gaat henen, boodschapt Mijn broederen, dat zij heengaan naar Galilea, en aldaar zullen zij Mij zien.*

Heiligen die lopen op de weg van gehoorzaamheid, zullen waarschijnlijk door Jezus *ontmoet* worden. Sommige christenen reizen zo langzaam naar de hemel dat zij worden ingehaald door dwaasheden of door fouten, door sluimer of door de satan, maar wie Christus' loopknecht is, zal zijn Meester ontmoeten terwijl hij zich op weg haast.

En zij, tot Hem komende, grepen Zijn voeten, en aanbaden Hem. Deze heilige vrouwen waren geen unitariërs; omdat zij wisten dat Jezus de Zoon van God was, aarzelden zij niet Hem te aanbidden. Er moet iets nieuws, iets aantrekkelijks in Christus zijn geweest nadat Hij uit de doden was opgestaan, iets zoeters in de klank van Zijn stem, iets bekoorlijkers in het gelaat dat zo geschonden was in Gethsemane, op Gabbatha en op Golgotha. Misschien klampten deze schuchtere zielen zich aan hun Heere vast uit vrees dat Hij hun opnieuw ontnomen zou worden; zij "grepen

Zijn voeten, en aanbaden Hem", terwijl vrees en geloof in hen om de overhand streden.

Jezus bemerkte het bonzen van het hart van deze arme vrouwen en herhaalde daarom de boodschap van de engel: "*Vreest niet.*" Ook bevestigde Hij de mededeling van de engel over "*Galilea*", alleen sprak Hij over Zijn discipelen als "*Mijn broederen.*" Wanneer Christus' dienstknechten, engelen of mensen, spreken wat Hij hun heeft opgedragen, zal Hij onderschrijven wat zij zeggen.

MATTHEÜS 28:11-20

Leugen en omkoping

↑ Inhoud

> **11** *En als zij heengingen, ziet, enigen van de wacht kwamen in de stad, en boodschapten den overpriesters al de dingen, die geschied waren.*

Terwijl goede mensen bezig waren, waren slechte mensen ook bezig. *Enigen van de wacht* waren van hun schrik bekomen en *kwamen in de stad* om verslag uit te brengen van de ontzagwekkende gebeurtenissen die zij hadden meegemaakt. Het valt op dat zij niet naar Pilatus gingen. Zij waren ter beschikking gesteld van *de overpriesters*; daarom bleven sommigen van hen bij het graf op wacht staan, terwijl anderen naar hun kerkelijke opdrachtgevers gingen en *den overpriesters al de dingen boodschapten, die geschied waren*, voor zover zij de bijzonderheden kenden. Het was een ontzagwekkend verhaal dat zij te vertellen

hadden, een verhaal dat de priesters nieuwe schrik aanjoeg en hen tot verdere zonde bracht.

> **12-15** *En zij vergaderd zijnde met de ouderlingen, en te zamen raad genomen hebbende, gaven zij den krijgsknechten veel gelds, En zeiden: Zegt: Zijn discipelen zijn des nachts gekomen, en hebben Hem gestolen, als wij sliepen. En indien zulks komt gehoord te worden van den stadhouder, wij zullen hem tevreden stellen, en maken, dat gij zonder zorg zijt. En zij, het geld genomen hebbende, deden, gelijk zij geleerd waren. En dit woord is verbreid geworden bij de Joden tot op den huidigen dag.*

Voor geld werd Christus verraden, en voor geld werd de waarheid over Zijn opstanding zo lang mogelijk achtergehouden. Zij *gaven den krijgsknechten veel gelds.* Geld heeft op sommige van de hoogste dienaren van God een verhardende werking gehad, en allen die met vuil gewin te maken krijgen, moeten bidden om genade, opdat zij door de aanraking ervan geen schade lijden.

De leugen die de soldaten in de mond werd gelegd, was zo overduidelijk dat niemand zich erdoor had mogen laten misleiden: "*Zegt: Zijn discipelen zijn des nachts gekomen, en hebben Hem gestolen, als wij sliepen.*" Een Romeinse soldaat zou liever een eind aan zijn leven hebben gemaakt dan te bekennen dat hij op zijn post had geslapen. Als zij sliepen, hoe konden zij dan weten wat er gebeurde? De overpriesters en de ouderlingen waren niet bang dat Pilatus hun leugen te horen zou krijgen, of, als hij dat deed, wisten zij dat gouden argumenten bij hem even overtui-

gend zouden zijn als bij de gewone soldaten: "*En indien zulks komt gehoord te worden van den stadhouder, wij zullen hem tevreden stellen, en maken, dat gij zonder zorg zijt.*"

De soldaten deden precies wat velen van hun dagen tot de onze zijn blijven doen: *En zij, het geld genomen hebbende, deden, gelijk zij geleerd waren.*

> ***"Wat maakt een leer recht en helder?***
> ***Zo'n vijfhonderd pond per jaar,"***

is een "oud gezegde" dat vandaag opnieuw "gezet" kan worden. Hoeveel van zelfs de godsdienstige onderwijzing is te verklaren uit het feit dat "zij het geld namen"! Er zijn velen die een hoge belijdenis van godzaligheid afleggen, maar die deze snel zouden opgeven als het niets opleverde. Moge niemand van ons ooit beïnvloed worden door overwegingen van winst en verlies in zaken van leer en plicht, en in de vraag wat goed is en wat kwaad!

En dit woord is verbreid geworden bij de Joden tot op den huidigen dag. Deze leugen, die nergens op steunde, bleef leven tot Mattheüs zijn evangelie schreef en nog lang daarna. Niets leeft zo lang als een leugen, behalve de waarheid. Wij kunnen noch de waarheid noch een leugen doden; laten wij er dus voor oppassen ooit een leugen op haar vreselijke loopbaan te sturen. Laten wij nooit ook maar de geringste dwaling aan een klein kind leren, want die kan blijven leven en een grote ketterij worden, lang nadat wij gestorven zijn.

De moderne filosofie die naar voren wordt geschoven om een smet te werpen op de grote waarheden van de openbaring, verdient niet meer geloof dan deze leugen die de soldaten in de mond werd gelegd; toch geeft het algemene gerucht haar omloop, en in een bepaalde kliek loont het.

> **16-17** *En de elf discipelen zijn heengegaan naar Galilea, naar den berg, waar Jezus hen bescheiden had. En als zij Hem zagen, baden zij Hem aan; doch sommigen twijfelden.*

Let op die woorden: *de elf discipelen.* Er waren er twaalf, maar Judas, een van de twaalf, was naar zijn eigen plaats gegaan, en Petrus, die zijn Heere had verloochend, was hersteld in zijn plaats onder de apostelen. De elf *zijn heengegaan naar Galilea,* naar de ontmoetingsplaats die hun Heere had bepaald, *naar den berg, waar Jezus hen bescheiden had.* Jezus komt Zijn afspraken altijd na, dus ontmoette Hij het gezelschap dat zich op de uitgekozen plek verzamelde, *en als zij Hem zagen, baden zij Hem aan.* Zij zagen hun Heere en begonnen Hem te aanbidden en Hem goddelijke eer te bewijzen, want voor hen was Hij God, *doch sommigen twijfelden.* Waar is de heer Twijfelaar niet te vinden, met andere leden van zijn lastige familie? Wij kunnen nooit verwachten helemaal vrij te zijn van twijfelaars in de gemeente, want zelfs in de tegenwoordigheid van de pas opgestane Christus waren er “sommigen” die “twijfelden.” Toch openbaarde de Heere Zich aan het verzamelde gezel-

schap, hoewel Hij wist dat sommigen onder hen zouden twijfelen of het werkelijk hun Heere was Die uit de doden was opgestaan.

Waarschijnlijk was dit de gelegenheid waarop Paulus doelt, toen de opgestane Zaligmaker "gezien is van meer dan vijfhonderd broeders op eenmaal." Het was kennelijk een samenkomst waarvoor Hij een bijzondere afspraak had gemaakt, en Zijn eigen woorden tot de vrouwen, na die van de engel, schijnen erop te wijzen dat dit de ene algemene vergadering van Zijn gemeente op aarde was voordat Hij opsteeg naar Zijn Vader. Zij die samenkwamen, vormden dus een vertegenwoordigende groep, en de woorden die tot hen gesproken werden, waren gesproken tot de ene gemeente van Jezus Christus door alle tijden heen.

> **18-20** *En Jezus, bij hen komende, sprak tot hen, zeggende: Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Gaat dan henen, onderwijst al de volken, dezelve dopende in de Naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes; lerende hen onderhouden alles, wat Ik u geboden heb. En ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld. Amen.*

Wat een waarlijk koninklijke toespraak hield onze Koning tot Zijn trouwe onderdanen! Wat een tegenstelling was dit tafereel in Galilea met het kermen in Gethsemane en de duisternis van Golgota! Jezus maakte aanspraak op almacht en algemene heerschappij: "*Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde.*" Dit is een deel van de belo-

ning voor Zijn vernedering (Filippenzen 2:6-10). Aan het kruis werd Hij uitgeroepen tot Koning der Joden, maar toen Johannes Hem in zijn visioen van de Openbaring zag, waren "op Zijn hoofd vele koninklijke hoeden," en had Hij "op Zijn kleed en op Zijn dij dezen Naam geschreven: *Koning der koningen, en Heere der heren.*"

Krachtens Zijn koninklijk gezag gaf Hij Zijn discipelen dit laatste grote bevel: "*Gaat dan henen, onderwijst al de volken,*" of: maak alle volken tot discipelen, "*dezelve dopende in de Naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes; lerende hen onderhouden alles, wat Ik u geboden heb.*" Dit is onze opdracht evenzeer als de hunne. Daaruit leren wij dat onze eerste taak is alle volken tot discipelen te maken, en dat kunnen wij alleen doen door hun de waarheid te leren zoals die in de Schrift is geopenbaard, en door de kracht van de Heilige Geest te zoeken, opdat ons onderwijs vrucht draagt bij hen die wij in de goddelijke dingen trachten te onderrichten. Vervolgens moeten zij die door het geloof in Christus Zijn discipelen worden, gedoopt worden in de Naam van de drieënige Jehova, en na hun doop moeten zij nog altijd onderwezen worden in alles wat Christus heeft geboden. Wij mogen niets nieuws verzinnen en niets veranderen om het aan de geest van de tijd aan te passen, maar wij moeten de gedoopte gelovigen leren te onderhouden "alles, wat Ik u geboden heb," zoals onze goddelijke Koning het heeft bevolen.

Dit is de blijvende opdracht van de gemeente van Christus. Het grote zegel van het koninkrijk dat eraan is beves-

tigd, dat de macht geeft om haar uit te voeren en haar succes waarborgt, is de verzekering van de Koning dat Hij voortdurend bij Zijn getrouwe volgelingen zal zijn: "*En ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld. Amen.*" Mogen wij allen Zijn tegenwoordigheid bij ons ondervinden totdat Hij ons roept om bij Hem te zijn: "altijd met den Heere wezen"! Amen.

Charles H. Spurgeon, 'Commentary on Matthew: The Gospel of the Kingdom' (1893)

© 2026 Teun van der Plas

Alle rechten voorbehouden.

De Nederlandse vertaling en redactie van 'Commentaar op Mattheüs' van Charles H. Spurgeon is een uitgave van Teun van der Plas. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in welke vorm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Teun van der Plas.